

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG15596	ImageGroup:	I1KG15598
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ཆོས་མངོན་གྱི་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་མཆོག་གློ་འབྱེད། chos mngon rgya mtsho'i snying po dang phar phyin theg mchog sgo 'byed/
Author:	དར་མ་རིན་ཆེན dar ma rin chen
Descriptor:	n/a
Original Publication:	gangs can khyad nor dpe tshogs;/21
Place:	lha sa/
Publisher:	ser gtsug nang bstan dpe rnying 'tshol bsdu phyogs sgrig khang /
Date:	[2009]
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138, USA. Comments: 10/2013

༡༡། །ཚོས་མངོན་པ་གྲན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་པའད་ཚོས་མངོན་ཀྱི་མཚོའི་

སྤྱིང་པོ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་

ལེན་ཚུལ་ཐེག་མཚན་སྒོ་འབྱེད་ཅིས་

བྱ་བ་བཅུགས་སོ། །

ཀུམ་ཚབ་དང་མ་རིན་ཆེན།

མེད་གཙུག་ནང་བསྐྱོན་དཔེ་རྣམས་འཚོལ་བ་སྤྱི་བཅུགས་སྒྲིག་ལྟུང་།

ਸ੍ਰੀ ਮਾਤਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਦਾਇਤ੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਦੇ ਸਤਿਨਾਮੁ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਤਿਨਾਮੁ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਦੇ ਸਤਿਨਾਮੁ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਦੇ ਸਤਿਨਾਮੁ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਦੇ ਸਤਿਨਾਮੁ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਦੇ ਸਤਿਨਾਮੁ

༡༣། །ཆོས་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བཅུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཆོའི་

སྒྲིབ་པོ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་

ལེན་རྒྱུ་ལ་ཐེག་མཆོག་གློ་འབྱེད་ཅིས་

བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན།

གངས་ཅན་ཁྱད་ཆོར་དཔེ་ཆོག་ལ།

གྲེང་གཞི།

ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་དང་འཕེལ་བྱུང་བའི་ལོ་ངོ་རྫོང་
ཕྱག་ལྷག་གི་དུས་ཡུན་ནང་རིས་སྐྱུ་མ་མཆིས་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྒྲིམ་ཆེན་དམ་པ་
མཐའ་ལས་པ་ཞིག་གི་མད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་པོ་ཉི་པར་གིང་དང་བཅས་པ་དཔུས་གཙང་
ཁམས་གསུམ་སྟགས་བོད་ཁམས་ཁྱོན་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཡུལ་གྲུ་གཞན་དུ་འཕྲིན་ལས་གྱི་རྫོང་པ་
དགར་པོས་བྱུང་བ་ཞིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། དུས་རབས་གྱི་འཕོ་འགྱུར་སྣ་ཆོག་ས་དང་། ལྷག་
པར་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་ཟེར་བའི་ལོ་བཅུ་ལྔ་པོ་དེ་ཆག་ནང་རིས་བཞིན་ཅུ་ཆེའི་ལེགས་
བཤད་དེ་དག་གིས་མཆོན་ཆོས་འཛིན་རྟེན་གཉིས་ཐད་གྱི་རིག་གཞུང་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་
རྫོངས་ཟེན་པ་དང་། ཡུལ་དུ་ཡུས་པའི་དཔེ་རྫོང་དེ་དག་གི་གསུམ་མི་རྣམས་པ་ཞིག་པོ་དེ་གྱི་ཡུལ་
གྲུ་གང་སར་ཐོར་གྱུར་དུ་གནས་ཏེ། བཅའ་འཛོལ་གིན་དུ་དགའ་བའི་ཁར་འགའ་ཞིག་བཞུགས་
ཡོད་པ་དེ་དག་གྱང་ལལ་ཆེར་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཁག་དང་། སྒྲིམ་ཆས་ཆོན་པ་ཁག་གི་ནང་ཕྱག་མཆོད་གྱི་
ཡུལ་ཅམ་དང་། ཡང་ན་རིག་དངོས་ཁོ་ནའི་འདུ་གཤམ་ཐོག་ནས་བསྐྱུ་ཉར་གནང་བ་ལས་ཆེས་
རྒྱ་ཆེ་བའི་རང་རིགས་གྱི་རིག་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་དང་ཞིབ་འཇུག་གནང་མ་ཐོབ་སྟེ་ཆོས་གཞིགས་པ་
པོ་རྣམས་གྱི་སྒྲིན་ལམ་དུ་འགྱུར་མ་ཐུབ་པས་གསུང་རབ་གྱི་དགོས་པ་མི་བཞིན་སྒྲུབ་མ་ཐུབ་པ་
དང་། ལར་ནས་མ་འོངས་པར་ཡང་དུས་གྱི་འགྱུར་བ་གོད་དང་འབྱུང་བའི་གནོད་འཚེ་སྟགས་
ལས་རྩ་ཆེའི་རིག་གཞུང་དཔེ་དགོན་དེ་རྣམས་གྱང་རྩ་རྫོང་དུ་མི་འགོ་བའི་ངེས་པ་མེད་པ་དང་།
དེ་དག་སྐྱེད་སློབ་མཆོན་ཉིད་ཆོང་བ་ཞིག་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཉག་གཅིག་ནི་ཕྱག་མཆོད་གྱི་རྟེན་
དང་སྐུས་གྱང་མཐུལ་དགའ་བའི་མཛོད་སྐྱུ་ལྟ་འདྲུ་རྒྱ་དེ་མ་ཡིན་པར་མིག་རྒྱུངས་ཡངས་པོས་
པར་སྒྲུན་འགྲོམས་སྟེ་ལུས་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་སློབ་གཉེར་བས་མཆོན་གཞིགས་པ་པོ་རྣམས་གྱི་སྒྲིན་ལམ་
དུ་བརྟུར་རྒྱ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་
པས། དེར་བརྟེན་བརྟན་པ་དང་མི་རིགས་གྱི་རིག་གནས་རྒྱན་འཛིན་དང་སྒྲུར་གསལ་བྱ་བ་ཞིག་

ཁ་ཐོག་རྩ་མ་ལུས་བར་ལག་ལེན་ལ་བསྟར་བའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ལྷག་བསམ་བཟང་པོས་ཀྱན་
 བས་བསྐྱང་མྱེད་ལན་དེད་སེར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དང་། དབལ་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་
 གིས་ནང་བསྟན་རིག་གཞུང་སྤྱར་གསལ་མཉམ་འབྲེལ་ཐེབས་ཅུ་བཞག་ནས་<< སེར་གཙུག་
 བས་བསྐྱང་དཔེ་རྒྱུ་འཕྲོ་ལ་བསྟུ་བྱེད་སྒྲིག་ཁང་>>ཞེས་པའི་ཆོན་པ་ཞིག་དངོས་སུ་བཙུགས་
 བས་དགེ་ལུགས་གསུང་འཕྲུལ་གཙུག་ལེན་དུ་བྱས་ཏེ་རིས་མེད་ནང་བསྟན་གསུང་རབ་དཔེ་
 རྒྱུ་འཕྲོ་ལག་གོམ་པ་རིམ་བཤོད་གིས་འཕྲོ་ལ་བསྟུ་བར་སྟུན་ཞུས་ནས་དེའི་སྒྲུལ་ཆ་གཅིག་གཞུང་
 ལུགས་ལ་གསལ་བསམ་གནང་མཁན་མང་བའི་དགོན་སྡེ་ལག་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཆོན་པ་ལག་གི་
 དཔེ་མཛོད་ཁང་། དེ་བཞིན་སློབ་གྲྭ་སྒྲིག་སྒྲུབ་ལ་ཞིབ་འཇུག་གི་དབྱེད་གཞིའི་རྩ་དུ་རིན་མེད་འཕུལ་
 ལམ་ཁྱེད་དང་། དེ་འབྲེལ་རྣམས་རིན་གོང་རུང་གོས་གི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ཆེའི་སློབ་གཉེར་བ་དང་
 གཞིགས་པ་པོ་རྣམས་གི་ཐུགས་འདུན་བསྐྱོང་གང་ཐུབ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་པས། རྒྱ་ཆེའི་མཐུན་ལྷན་
 རྣམ་པས་སྤྱི་དོན་ཐུགས་ལ་བདོག་པའི་ལྷག་བསམ་གིས་དེ་ཆོའི་ལས་རིམ་ལ་རྩ་ཆེའི་དགོངས་
 འཆར་གང་མང་ལྷག་ཅུ་ལ་དང་། ལྷག་པར་འབྲེལ་ཡོད་གི་མ་དཔེ་དགོན་རིགས་མཁོ་འདོན་
 གནང་སྦྱོང་ཡོང་བ་བཅས་༥ ༥

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྒྱུ་འཕྲོ་ལ་བསྟུ་བྱེད་སྒྲིག་ཁང་གིས།

ལུ་སྒྲིག་བྱས་ཚུལ།

ལུ་དག་སྐབས་མ་དཔེ་ཁག་མང་རེག་རྒྱུ་འབད་བཟོན་བྱས་ཀྱང་ << གཙང་སྤར་ >>
 དང་ << ཞེལ་སྤར་ >> མ་གཏོགས་ལག་སོན་མ་ཐུབ་པར་བཟོན་གཙང་སྤར་འདི་
 ཉིད་མ་ཕྱི་བྱས་ནས་ཞེལ་སྤར་དང་མི་མཐུན་པའི་རིགས་ནམས་མངོན་གསལ་དོད་ཤོས་རེ་
 ཙམ་མ་གཏོགས་ཤོག་ངོས་དེ་གཤིག་གཤམ་དུ་མཆན་བྱ་བ་དབ་པ་ལས་རང་དགར་ཕྱི་བསྐྱན་
 ལུས་མེད། སྤར་བ་དང་གཙང་ཞེལ་གཉིས་ཀའི་ཀྱན་བརྒྱུས་དར་ཁྲིག་ལ་མ་དག་པ་མང་ཙམ་
 རྒྱང་བས་རང་བཞིན་ཙམ་བཟོན་བྱས་ན་སྤྱོད་ཙན་ལུ་བྱམས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཉེན་ཁ་ཞིག་མཐོང་
 ཞིང་ཤེས་བྱེད་མ་བཞོད་པའི་ཡིན་མིན་དོགས་གཞིའི་མཆན་བྱ་ཆ་ཆང་ཤོག་ངོས་ཀྱི་གཤམ་
 དུ་མ་བཞོད་པར་ཕྱག་དེབ་འདི་ཡི་མཇུག་དུ་བཞོད་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཤོག་ངོས་ཀྱི་གཤམ་
 དུ་འགོད་རྒྱུ་ཉེགས་སུ་བོད་ཡིག་ཨང་ཀི་དང་། དེབ་མཇུག་དུ་འགོད་རྒྱུ་དབྱེན་ཡིག་
 ཨང་ཀི་བཞོད་ཡོད། ང་ཚོས་ཕྱག་དཔེ་ཁག་ཁ་ཤས་དང་བསྐྱར་ནས་མཆན་བཏབ་པར་
 དཔེ་སྤོ་སྤོའི་ཤོག་གངས་དང་ཡིག་ཐེང་བཞོད་པ་དང་ << རྒྱབ་མཐུན་ >> མོ་སྤོར་
 (བ་) ཡིག་དང་ (ན་) ཡིག་གིས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད། དག་ཆའི་སྤོར་ལ་མ་ཕྱིར་མཐའ་
 གཅིག་དུ་མ་ངེས་པ་དཔེར་ན། << རྩམ་འཇུག་དང་རྩམས་འཇུག་ >> << རིག་པ་དང་
 རིགས་པ། >> << བསྐྱབས་དང་སྐྱབས་ >> << གཏོགས་དང་རྟོགས་ >>
 << བཟོགས་དང་བཏོགས་ >> ལུ་བྱས་མཆོན་དེ་འདྲའི་རིགས་མ་ངེས་པར་འཁོད་
 འདུག་པ་ནམས་མཆན་བྱ་མ་བཏབ་པར་རང་སྤོར་བཞག་ཡོད། བཞོད་སྒྲིག་ལུ་ཕྱོགས་ཐད་
 གས་ཚེར་ཉམས་ཚུང་ཤིན་དུ་ཞན་སྐབས་ལུ་སྒྲིག་གི་ལས་རིམ་སྤྱི་བྱེད་གཏུ་ཞོར་འབྲུལ་མི་
 ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་ངེས་པས་རྒྱ་ཆེའི་གཞིགས་པ་པོ་ནམ་པར་དགོངས་སེལ་ཞུ། བསྐྱན་པ་
 རྒྱས་པ་དང་འགྲོ་བ་བདེ་བའི་སྤོན་འདུན་བཅས། ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༥ ལ།

དཀར་ཆག

༡༡། ཀྱུན་བདུས་རྣམ་པ་ཤད་ཆོས་མངོན་གྱི་མཆོའི་སྒྲིང་པོ།	
མད་གྱི་དོན།.....	༡
དང་པོ། མཚན་གྱི་དོན།	༡
གཉིས་པ། འགྱུར་གྱི་ཕྱག།	༡
གསུམ་པ། གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ།	
གཅིག ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ།	༡
གཉིས། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	
༡༡༢། ལེའུ་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀྱུན་ལས་བདུས་པ་ལ་གཉིས།	
༡༡༢། མཁས་པར་བྱ་བའི་གཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དགྲ།	
༡༢། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ།	༡༢
༡༣། དབྱེ་བ་དེར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན།	༡༣
༡༤། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས།	༡༤
༡༥། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ།	
༡༥། སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད།	༡༥
༡༦། ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།	༡༦
༡༧། རྒྱུ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁམས་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ།.....	༡༧
༡༨། མཚན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།.....	༡༨
༡༨། མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་དུག	

༡	ཀུན་པུན་ཁྱ་བཤད་པ།	༤༥
༢	ཡུལ་ངེས་ཁྱ་བཤད་པ།	༤༦
༣	དགེ་བ་བརྒྱ་གཅིག་བཤད་པ།	༤༩
༤	ཅེ་ཅེན་རྒྱ་བཤད་པ།	༥༣
༥	ཉེ་ཉེན་ཉི་ཤུ་བཤད་པ།	༥༥
༦	གཞན་བརྒྱར་བཞི་བཤད་པ།	༥༧
༧	ཁྱ་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདུ་བྱེད་བཤད་པ།	༥༨
༨༡	མོ་རིམས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན།	༩༥
༨༢	ཡུང་པོ་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲ་དོན།	༩༩
༩༡	ཡུང་པོ་ལྗེ་དཔེ་བཤད་པ།	༡༠༠
༩༢	ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་བདུན།	
༡	རྣམ་པའི་སྟགས་པའི།	༡༠༡
༢	སྟགས་པའི་སྟགས་གསུམ།	༡༠༤
༣	གཞུགས་ཅན་སྟགས་རྒྱ།	༡༠༩
༤	ཐག་བཅས་སྟགས་བརྒྱ་གཅིག།	༡༡༡
༥	བྱང་སྟགས་བརྒྱ།	༡༡༩
༦	འདས་སྟགས་བརྒྱ་རྒྱ།	༡༢༣
༧	རྒྱ་སྟགས་བརྒྱ་གཅིག།	༡༥༡
༨༡	དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ།	༡༦༤

༡༢ རྩམ་པར་ངེས་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པ་ལ་བཞི།

ལེགས་གཉིས་པ་བདེན་པ་རྩམ་པར་ངེས་པ་ལ་བཞི།

༡༢ ལུག་བདེན་བཤད་པ་ལ་བཞི།

༡ མཚན་གཞི་བཤད་པ། ༡༨༩

༢ མཚན་ཉིད་བཤད་པ། ༡༩༡

༣ དབྱེ་བ་གཞན་བཤད་པ། ༡༩༦

༤ འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ། ༡༩༩

༡༣ ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བཤད། ༢༠༡

༢ ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ། ༢༡༩

༡༤ འཁོག་བདེན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ མཚན་ཉིད། ༢༤༤

༢ དབྱེ་བ། ༢༤༨

༣ མེད་གི་རྣམ་གྲངས། ༢༥༠

༢ སྤྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། ༢༥༩

༡༥ ལམ་བདེན་བཤད་པ་ལ་བཞི།

༡ དྲེད་པའི་སྒྲོན་མ་བརྟམ་ཏེ་བརྟན་པ། ༢༥༩

༢ མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་ལྔ།

༡ ཚོགས་ཀྱི་ལམ། ༢༥༩

༢ སྤྱིར་བའི་ལམ། ༢༥༥

ག མཐོང་པའི་ལམ།	༣༥༦
ང སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་གསུམ།	
༡ གནས་སྐབས་ཅན་བཤད་པ།	༣༦༠
༢ དེའི་གནས་སྐབས་བཤད་པ།	༣༦༩
༣ ཞར་བྱང་།	༣༦༩
ཅ མཐར་ཐྱིན་པའི་ལམ།	༣༧༠
༡༽ སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	༣༧༩
༩༽ དེའི་བྱང་པར་བཤད་པ།	༣༧༩
མེད་པ་གསུམ་པ་ཆོས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་ལ་གསུམ།	
༡༽ གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས།	
༡༽ གསུང་རབ་ལན་ལག་བཟུ་གཉིས་སུ་བྱེ་སྡེ་བསྟན་པ།	༣༧༦
༢༽ དེ་སྡེ་སྟོད་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ།	༣༧༠
༣༽ དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་འདུག་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གྲ།	
༡༽ ཡུལ་ཅན་དེ་དག་གི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ བྱེ་བ་བསྟན་པ།	༣༧༧
༢༽ བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་བསྟན་པ།	༣༧༥
༣༽ སྒྲིམ་བྱུང་གི་མངོན་ཏོགས་འདུག་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ།	༣༧༦
༤༽ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ།	༣༧༩
༥༽ ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ཆོས་ལ་ངེ་སྟར་གནས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	༣༧༧
ག༽ བྱིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྟོད་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་བྱེ་བྲག་དུ་བྱེ་སྡེ་ བཤད་པ།	༣༨༡

༡༩ རྩོམ་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡༩ དབྱེ་བ་བཤད་པ། ༣༠༩

३३   སྤྲོ་སྤྲོ་མཆན་ཉིད་པ་ཤད་པ་ལ་བདུན།

ག རྩེ་ཆེན་ནང་པེ་ལྷོ་དཔལ་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ། ༩༡༠

ཁ རྩོམ་གཞིམ་པ་རེས་པར་བུ་ར་པས་རབ་དུ་དབྱེ་བ། ༡༡༡

ག རྩེ་ཆོན་གཤམ་པ་ནི་པར་བསྟན་པས་རབ་རྒྱ་དཔེ་བ། ༩༡༩

ང རྩོམ་པའི་པ་ལྟར་བས་རབ་དུ་དཔེ་བ། ༡༡༡

ཅ རྟེ་ཚོན་ལྷ་པ་ཁྱེད་ལ་འབྲས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ༡༡༩

ཆ རྟེ་ཚཱ་ཏུག་པ་ཁམས་ཀྱིས་རབ་རྒྱུ་ལ། ..... གཤམ

ང་མེ་ཚོན་བདུན་པ་ལྷུང་པས་རབ་རྒྱུད་ཕྱེ་བ། ༡༣༩

༡༩ རྩོམ་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཕུང་ལ་ཐུག་སྟེ་བྱུང་བ་ཤིང་། ༣༩༥

ཁ་། ཐོབ་བྱེ་ཆོས་མངོན་རྟོགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡༩ མངོན་རྟོག་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཁག་གི་མཛུགས་སྐོར་ལ།

༡༩ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཟང་པ་ལ་གསུམ།

༡ མཛེན་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་བཤད་པ། ༡༡༡

ཁ ལམ་གྱི་གཏོང་འཛིན་དང་སྤངས་པ་སྤྲོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། ༣༩༥

ག ལྟོབས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ལས་ལ་ཅུང་པ་སྤྱང་བ། ༡༩༦

གཞི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་དེས་སྐྱུད་པ་བསྐྱེད་པར་སྤྱི་བའི་

ཆོས་ཐུང་གྲག་རྒྱ་བཟད་པ།

མེད་ཀྱི་པ་འབེལ་གཏམ་ནམ་པར་ངེས་པ་ལ་གསུམ།

༡༥ གཏམ་ལ་འབེལ་ཚུལ་གྱི་ར་བཤད་པ།	༡༥༩
༡༦ དང་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་གྱི་བྲག་རུ་བཤད་པ།	༡༦༡
གསུམ། བརྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དོན་བརྟན་ཏེ་བརྟན་པ།	༡༦༣
བཞི་པ། འཇུག་གི་དོན།	༡༦༣

༡༧། །པར་ཕྱིན་ལམ་བརྒྱུགས་ཐེག་མཆོག་གློ་འབྱེད།

མད་གྱི་དོན།	༡༦༩
དང་པོ། ཁྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐོག་མར་ལམ་ལ་	
འཇུག་པའི་ཚུལ།	༡༦༩
གཉིས་པ། མདོན་པར་རྟོགས་པ་དང་པོ་དུག་གི་གོ་རིམས་ལ་ལོག་པར་	
རྟོག་པ་བསལ་བ།	༡༧༡
གསུམ་པ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།	
༡༥ མཐེན་པ་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བརྟན་པ་ལ་གསུམ།	
༡༦ ལམ་ཤེས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གཞི་ཤེས་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ།	༡༧༩
༡༧ ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།	
༡ ཤེས་བྱ་མདོན་རྟོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ།	༡༨༡
༢ རང་བྱུང་གྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ།	༡༨༣

ག མངོན་དུ་བྱ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་	
སེམས་པར་བྱེད་ཚུལ།	༡༩༥
༡༽ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཞི་རྣམས་མཐེན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་	
ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཞིས།	
༡ རིགས་དང་ཅན་པའི་གང་ཟག་དེས་སྦྱོང་པའི་རྟེན་	
སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།	༡༩༩
༢ སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ།	༢༠༡
༢༽ རྣམ་འཁྱོམ་པའི་ཉམས་སྒྲུབ་ལེན་ཚུལ་གྱི་བྲག་རྩ་བའད་པ་ལ་བཞི།	
༡༽ དབང་དུ་བྱ་པའི་རྒྱ་རྣམས་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་ཚུལ།	༢༡༡
༢༽ འབྲས་བུ་ཅེ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཚུལ།	༢༡༣
༣༽ བཅན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཐར་གྱིས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཚུལ།	༢༥༨
༤༽ འབྲས་བུ་སྒྲན་ཅིག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཚུལ།	༢༥༩
༥༽ འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ།	༢༦༠
འདུག་བསྟུལ།	༢༦༦
སྐར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག	༢༧༠
དོགས་གཞིའི་རེ་བུ་མིག་.....	༢༧༡

ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་གྱི་མཆོའི་སྒྲིང་པོ་

བཞུགས་པའི་དབུའི་ཐོག་ས་ལགས།

༡༡། རྩེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་རྩེ་བཙུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ།

ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོའི་པ་རོལ་སོན་གྱུར་ཅིང་།

ཉེས་པའི་དྲི་མ་ཀྱན་དང་བྲལ་བ་ཡིས།

འགྲོ་བའི་གཉེན་གྱུར་སྒྲ་མ་འཇམ་དབྱངས་དང་།

མི་པམ་གྱི་ཆ་བཤད་པའི་ཞབས་ལ་འདུད།

གྱལ་བའི་བསྟན་པ་གསུང་རབ་རིན་ཆེན་སྒྲོམ།

གང་གི་མཁུན་པའི་སྒྲོ་ཡིས་ཁ་སྒྲེན་ས།

འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་སེལ་བར་ལུང་བསྟན་པ།

རྩེ་བཙུན་ཐོག་ས་མེད་གཙུག་ན་བཏན་གྱུར་ཅིག།

རང་ག་ཞན་ལེགས་བཤད་གོམས་པ་འཕེལ་བའི་བྱིར།

སྤྱད་ཞིའི་གྲུང་པ་སེལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག།

གསུང་རབ་ཀྱི་མཆོར་འཇུག་པའི་སྒྲོ་གཅིག་ལ།

ཆོས་མངོན་ཀྱན་ལས་བདུས་པའི་རྣམ་བཤད་བྱ།

དེ་ལ་འདིར་འཇམ་དཔལ་ཅ་བའི་གྲུང་དུ། ཐོག་ས་མེད་ཅེས་བྱའི་དག་སྒྲིང་

ནི། བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། མདོ་སྤྱེ་ངེས་དོན་དང་བའི་དོན། རྣམ་

པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད། འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། གཞུང་བྱེད་དང་

ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར། དེ་ཡི་རིག་པ་གྲུབ་པ་ནི། ལེ་ལའི་ལོ་ཉ་མོ་ཞེས་བཞོན། དེ་ཡི་

སྤྲུག་གི་མཐུ་ཡིས་ནི། ཁྲོན་པ་བཟང་པོ་སྤྱེ་བར་འགྱུར། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་སྤྲུག་ནས་
བྱའི་ཕྱིར། མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་བསྟན་བྱེད། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ཁྲ་བཅུར་འཛོ། རེ་
ལུས་ཞིག་ནས་རྩ་ཡུལ་འགོ། །འཁོར་བ་ནམས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ཡུན་རིང་བདེ་བ་
རྗེས་སྤྱོད་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐའ་གྱིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་འཇགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་ལ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་སྤྱོད་ཕྱག་བརྒྱ་པ་སྤྲུག་སྤྱོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱང་མཐའ་དག་པར་གསན་
ནས། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་མཛད་ཅིང་། བྱད་
པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མངོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བདུས་པ་དང་།
ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྡེ་ལྷ་སྤྲུག་མཛད་ཅིང་། བྱེ་
བྱག་ཏུ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་ལམ་འབྲས་བྱུང་དང་བཅས་པ་
གཏན་ལ་འབེབས་པ་བསྟན་བཅོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་མཛད་དོ། །

བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་དང་།
གཞུང་གི་དོན་དང་། མཐུག་གི་དོན་དོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་མ་རྟེན་
དོན་དུ་མ་ལ་འབྲུག་ཀྱང་། འདིར་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་མངོན་པར་དང་རྩ་སྟེ་ཡེ་གེ་བསྟན་
པའི་ངེས་ཆོག་གིས་བཤད་ན། དོན་དུ་མ་ལ་འབྲུག་ཀྱང་འདིར་ཆོས་དང་ས་སྤང་ཅ་
ཡ་ནི་ཀུན་ལས་བདུས་པའོ། །དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་
རབ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དེ་བཙོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་ཆོས་
མངོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་མཐའ་དག་མངོན་པ་ལས་བདུས་
པ་དང་། མངོན་པའི་ཆེད་དུ་བདུས་པས། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཤོ་ལོ་ག་སུམ་བརྒྱ་ལ་བམ་པོར་བྱས་པའི་ལྷ་ཡོད་པའི་བམ་པོ་དང་པོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་
པ་ནི། གཙོ་པོ་མངོན་པའི་སྤུ་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འཇམ་དཔལ་
གཞོན་རྒྱར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་ལོ་རྒྱུ་བས་བཀོད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ལུས་རྒྱལ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་དང་། བརྟན་བཙུགས་ཀྱི་མཆོད་དོན་བསྟུས་ཏེ་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི།
གྲོང་བསྐང་བ་དང་། སྤྲོམ་གྱི་རོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་གང་གི་ཡིན་པའི་དབང་
དུ་བྱ་བའི་གཞི་དང་། སྤྲོམ་ངོས་བཟུང་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་
དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ས་སྤེ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བརྟན་བཙུགས་འདིས་འཆད་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་དོན་མདོར་བསྟུས་པའི་སྤྲོམ་ལུས་རྒྱལ་གཞག་ནི་འདི་ཡིན་ཞེས་
གྲོང་བསྐང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་རྒྱལ་གཞག་དང་། སྐབས་སུ་བབས་
པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྦྱར་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བརྟན་
བཙུགས་འཆད་པ་རྒྱལ་ས་དོན་ལྷའི་སྒྲོན་ས་བཤད་དགོས་པར་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་
མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ། རྒྱལ་བཤད་རིགས་པར་དགོས་པ་བསྟུས་
པའི་དོན་བཅས་དང་། ཆོག་དོན་བཅས་དང་མཆོམས་སྦྱར་བཅས། །བཞུལ་ལན་
བཅས་ཏེ་བརྟན་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཉན་པ་དང་འཛིན་
པ་ལ་གསུམ་པའི་ཆེད་དུ་དགོངས་པ་བཞེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དགོས་པ་དེ་ཡོད་པར་
ཆད་མས་རྟོགས་པ་ནི་བསྟུས་དོན་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཆོག་དོན་རྟོགས་
པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་གོ་རིམ་མི་འགལ་བ་ནི་མཆོམས་སྦྱར་ལས་ཤེས་པར་བྱ་
ལ། ལྷ་སྤྱི་དང་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བ་ནི་བཞུལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབས་པ་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་ལྟས་བཤད་པ་དང་། ལུས་རྒྱལ་གཞག་
གི་ཆོག་དོན་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་བརྟན་བཙུགས་འདིའི་

དགོས་པའི་དོན་ནི། དངོས་སུ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱས་
 པར་ན་འདིའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་
 མཁས་པར་བྱ་བ་དང་། ཡལ་པའི་གདུལ་བྱ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འདི་
 ལ་རྒྱབས་པས་རང་གི་ལམ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་ལ་
 མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོགས་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་བཟུང་བས་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་མཚོར་བར་བསྟན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་དང་།
 ཞུགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དགོངས་པ་སྤྲོ་ཆོག་གིས་བསྟན་པའི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་པ་
 སོགས་ཐོས་ན་མགོ་ཚིངས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཡན་གདགས་པ་དང་། དྲང་དོན་
 གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་སྤྲི་འཛིན་དུ་འཛིན་པ་བཀག་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བས་སྒྲག་པ་སྤང་
 བ་དང་། མདོར་བསྟུས་པ་ལ་དགའ་བའི་ངོར། མདོ་ལས་དོན་དང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་ངོར།
 དོན་རེ་རེ་ཡང་རབ་དུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲིན་ས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་
 ཉམས་པ་རྣམས་གསལ་བ་དང་། མ་ཉམས་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱ་བ་དང་། བྱད་པར་
 དུ་ཡུང་ཁམས་སྡེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་དབྱེ་བ་དང་གྲངས་སོགས་བསམ་པར་རིགས་
 པའི་གནས་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡན་ཡིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཐོབ་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བསྟུས་པའི་དོན་ནི། མདོའི་
 དོན་རྩུར་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དོན་ཀུན་བདུས་ན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་
 པོ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རྒྱ་དང་། ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། དེ་རབ་དུ་རིག་པ་
 དུག་གོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ།

བར་མ་གཉིས་སྒྲིབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། མ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྤངས་པ་དང་
 ཉེགས་པས་བསྐྱུས་པའི་འབྲས་བུ་བཞུག་ནི། རྟེན་ཡང་དང་པོ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱན་ལས་
 བདུས་པ་ལས་བཞུག་པ་ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་སོ་གྲུའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། བདེན་པ་རྒྱལ་པར་ལས་བཞུག་པའི་བདེན་བཞི་སོ་ཤེས་པ་ནི། རྟེན་
 པར་པའི་པ་ཀྱན་ལས་བདུས་པར་བཞུག་པའི་དབང་པོའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཆོད་
 རིག་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཤེས་པ་ནི། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སོགས་
 སོ་། རྟེན་པ་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པའོ། རྟེན་པ་ནི། ཟད་མི་སྒྲེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དང་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཡུང་པོ་སོགས་སོ། །ཐོབ་པ་རྒྱལ་པར་པའི་
 པ་ནི། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཐོབ་བྱེད་ཆོས་སུ་སྒྱུར་ནི་བཞུག་ལ། ཐོབ་པའི་ཡིན་
 ཏན་བྱེད་པར་ཅན་དང་འབེལ་བའི་གཏམ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་འབྲས་བུའི་ནང་དུ་བསྐྱུ་
 བར་བྱའོ། །ཡང་ཆོད་མ་ཀྱན་ལས་བདུས་པས་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་གཙོ་བོར་བཞུག་ལ།
 བདེན་པ་རྒྱལ་པར་ཀྱིས་ཇི་སྟེད་པ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་པར་པའི་པས་ཇི་
 ལྷ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྟེ་
 རྟོད་གསུམ་དུ་བདུས་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་དང་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་ཐོས་བསམ་བསྒྲུལ་
 གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཇི་སྟེད་པ་འདུག་པའི་ཚུལ་དང་བཅས་པ་བཞུག་ལ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
 པའི་སྟེན་ཉིད་ཆེ་ཞིང་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བྱེ་བྲག་དུ་བྱེ་ནས་རྒྱས་པར་བཞུག་ནི། ཐོབ་
 པ་རྒྱལ་པར་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་དང་ཇི་སྟེད་པ་རྒྱལ་པར་གསུང་རབ་བཞུག་ནས་རྟོགས་
 པར་བྱེད་པའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་མངོན་རྟོགས་ཇི་སྟེད་
 སྒྲེ་བའི་རིམ་པ་རྒྱལ་པར་བཞུག་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་། དེས་བསྟོད་
 པར་བྱ་བའི་ལམ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བྱེ་བྲག་དུ་བྱེ་ནས་བཞུག་ནི། །འབེལ་གཏམ་རྒྱལ་
 པའི་ཀྱིས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་དེ་དག་ཇི་སྟེད་པ་གཏན་ལ་འབེལས་པའི་ཚུལ་བཞུག་ནི། །ཡང་

ཀུན་ལས་བདུས་པ་དང་པོ་བཞིས་རང་གིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་ངེས་པའི་ཐབས་ལམ་འབྲས་
 བྱ་དང་བཅས་པ་བརྟམ་ལ། ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལྟ་པས་རང་གིས་ངེས་ནས་གདུལ་བྱ་
 གཞན་ཇེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་བརྟམ་དོ། །གསུམ་པ་ཆོག་དོན་འཆད་ཚུལ་ནི། ཆོག་
 གཅིག་དོན་དུ་མ་ལ་འདུག་པ་ཡུང་པོ་ཞེས་པ་དཔུང་པ་དང་ཕྱག་པ་དང་སྤྲོད་པ་དང་ཆ
 གཉིས་ལ་འདུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཐའི་སྒྲ་བྱང་པ་དང་ཉེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འདུག་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །
 དོན་གཅིག་ཆོག་དུ་མས་སྟོན་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། མདོར་བརྟམ་ཀུས་བཤད་
 དང་། གྲངས་དང་གསལ་བའི་དབྱེ་བས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །བཞི་པ་མཆོམས་སྐྱར་བ་
 ནི། གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཞེས་
 འབྲུང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆོམས་སྐྱར་དང་།
 རེག་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་དཔུང་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཞེས་པ་ལྟ་
 བུ་དོན་དེ་ཉིད་འཆད་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ལག་པའི་འདུས་ཉེ་
 རེག་པས་རེག་ན་གཟུགས་སུ་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་པ་ལྟ་མ་ཀུས་པར་འཆད་པ་སྐྱབ་པའི་
 མཆོམས་སྐྱར་བ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཡང་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསུངས་
 པ་ལྟར། ལྟ་བྱེ་འབྲེལ་བའི་མཆོམས་སྐྱར་དབྱེ་བའི་ཇེས་ལ་གྲངས་ངེས་བཤད་པ་ལྟ་
 བུ་དང་། ལྟ་བྱེ་གོ་རིམས་ངེས་པའི་མཆོམས་སྐྱར་གོ་རིམས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་བཤད་
 པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱལ། །ལྟ་པ་བཀལ་ལན་གྱིས་བཤད་པ་ནི། དངོས་སུ་དམ་
 བཅའ་བ་ཡོད་པ་དང་། དེ་མེད་ཀྱང་ཁོང་ན་གནས་པའི་དགོས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཆོན་
 བཤོད་པས་ན། ཉན་པ་པོ་དེ་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་སྒྲམ་དུ་ལྟག་པར་ཡང་དོན་གཉེར་
 ཆེ་བས། སྐྱིེ་སྐྱོན་སྤང་བ་ཆོག་ལ་བཀལ་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། རིགས་
 པ་དང་འགལ་བ་དང་། རང་ཆོག་འགལ་བར་རྩོད་པ་ལྟ་བུ་དོན་ལ་བཀལ་བ་ལྟ་བུའི་
 རྩོད་པ་མཐའ་ཆོད་པར་བཤོད་ནས་ལན་འདེབས་པའོ། །བརྟམ་བཅོས་འདིའི་བཞི་ད

བྱ་དང་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྟོགས་དཔྱད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐོབ་པ་ཉིང་དཔྱད་པ་དང་། དེ་དག་ལྷ་མ་མེད་ན་ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བའི་འགྲེལ་པ་སོགས་བཞི་ནི། སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་རྟོགས་པར་རྒྱས་སོ། །གཉིས་པ་ལུས་རྒྱལ་གཞག་གི་ཆོག་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར། བརྟེན་བཅས་འདི་བརྟེན་མས་ཤེ་ན། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བརྟེན་མས་ཏེ། དྲུང་ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསམ་པའི་གནས་རྒྱལ་པ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟེན་མས་སོ། །འདི་ལྟར་མཁས་པ་ཉི་ཤམ་ཡོན་རྒྱལ་པ་གཉིས་འཛོལ་སྟེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཤམ་ཡོན་དང་། འཕེལ་བའི་གཏན་ལ་འཕེབས་པའི་ཤམ་ཡོན་ནི། དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཤམ་ཡོན་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་འཕེལ་བའི་རྩེས་སུ་མཐུན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་ནི། གནས་འདི་དག་ལ་མཁས་པར་བྱས་པས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཁྲུ་ལ་གྱིས་བདེ་བར་སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་ཀྱི་རྩེས་སུ་མཐུན་ནི། ལྷག་མཐོང་འཕེལ་བའི་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་ནི། རྒྱལ་པ་མང་པོར་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ཤེས་རབ་བྱེད་ཞུགས་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མཐོང་གི་རྩེས་སུ་མཐུན་ནི། འཕེལ་བའི་གཏན་གཏན་ལ་འཕེབས་པའི་ཤམ་ཡོན་ནི། གནས་འདི་དག་ལ་མཁས་པས་འདྲི་བ་ཐམས་ཅད་ལུང་སྟོན་པའི་མཐུད་དང་ལྡན་པས་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པར་ལྟ་བུ་འོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་གཞི་གང་ལ་རྒྱལ་པ་ཇི་ལྟར་མཁས་པར་བྱ་ཞེན། གཞི་ནི་སྤང་པོ་ལྷ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སྟེ་མཆོད་བརྒྱ་གཉིས་ཏེ་ཆོས་སོ་ལྷ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་དྲུང་ཅིའི་ཕྱིར་ནས་ལྡན་པའི་བར་བརྒྱ་གཉིས་དང་། རྒྱལ་པར་རེས་པ་དང་བཅས་པ་བརྒྱ་གསུམ་མཐུ། དེ་ལ་བཞིར་དབྱེ་བས་རྒྱལ་པ་བརྒྱ་དྲུག་སྟེ་

༡༽ རྒྱལ་བཤད་ ༡/༥/༡ འདི་ལྟར་མཁས་པ་འདི་མ་ནི་ ༢༽ ༡/༥/༡ འཕེལ་བའི་གཏན་གཏན་ལ་ ༣༽ ༡/༥/༡ རྒྱལ་པའི་ཐེ་ཆོམ་མེད་པས་ ༤༽ ༡/༥/༡ འདི་དག་ལ་མཁས་པས་ ༥༽ ༡/༥/༡ ཐོབ་པར་བརྟེན།

བསམ་པར་བྱ་བའི་གནས་ལ་མཁུལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཁུལ་པར་བྱ་བའི་དགོས་
 པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བྱས་པས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བདེ་གྲག་
 ཏུ་སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་ཏུ་ས་པས་ཞི་གནས་དང་ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཐོབ་
 པ་དང་། དེ་ལ་རྟེན་ངི་ལྟ་བུ་དང་ངི་སྟེན་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་བརྟགས་པས་ལྷག་མཐོང་དང་
 ལྷག་མཐོང་གི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕན་ཡོན་ཐོབ་པོ། །བསམ་པར་བྱ་བའི་གནས་དེ་དག་
 ལ་མཁུལ་པར་བྱས་ཤིང་། ཞི་ལྷག་དངོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་བ་
 མ་ལ་འཆད་པ་དང་གཞན་དང་ཚྱོད་པ་ན་མི་འཛིགས་པ་ཐོབ་ནས་ངེ་བ་ཐམས་ཅད་ལུང་
 སྟོན་ཏུ་ས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ནམ་གཞག་
 གི་དགོངས་པའི་དོན་ནི། འཆད་པ་པོས་བཤད་སྟེ་ཞིང་། ཉན་པ་པོས་རྒྱས་བཤད་
 ཀྱི་དོན་རྟོགས་སྟེ་བ་དང་། མགོ་སྒྲོས་པས་གོ་བ་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། རང་
 གཞན་མགོ་སྒྲོས་པས་གོ་བའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་དང་། མདོར་བཞུག་རྒྱས་བཤད་
 ལ་མཁུལ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱས་དོན་བཤད་ཟིན་ལ། ཆོག་དོན་ལ་མཁུལ་
 པར་བྱ་བའི་གཞི་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ནམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་དོན་དགུ་
 ལས་དང་པོ་མཆན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དོས་བཟུང་བ་ནི། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ་མཆན་གཞིའི་དབྱེ་
 བ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཉོན་མོངས་སྤང་དགོས་
 ལ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་དང་དེའི་གཉེན་པོའི་དམིགས་པ་མཐའ་ཆོད་པར་ཤེས་དགོས་
 པ་དེའི་ཕྱིར་ཏུ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་དང་ཞེས་མ་སྒྲོས་པར་ངེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོས་པ་
 ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མདོའི་དོན་ལ་ངེ་བ་བཀོད་ནས་ལན་འདེབས་པར་རང་བཟོ་སྤང་
 བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ།
 གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆན་ངེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱང་ཁམས་སྟེ་མཆོད་ཀྱི་མཆན་

༡༩ རྩ་བ་ ༡/ན/༡ དུ་དང་ཅིའི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་དང་། ཞེས་བཟུང་བས་(དུ་དང་)ཞེས་པ་ཆད་པར་སེམས།

གཞི་དེ་ཙམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཟག་བཅས་
 བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ནི། ཉེར་ལེན་དང་ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་བཤད་པ་
 ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་སྤྱག་ཀུན་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དབྱེ་
 བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཆད་མའི་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཡུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་སོ་
 སོའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤང་གཉེན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་མཁའ་ས་
 པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་དེ་དག་གི་མཚན་གཞིའི་རྒྱལ་གཞག་ནི། དེའི་རྒྱལ་
 གཞག་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། མཚན་གཞི་སོ་སོའི་རྒྱལ་གཞག་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་མཚན་གཞི་གང་ལ་གནས་པ་དང་། མཚན་
 གཞི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱག་པ་གོ་རིམས་ནི། གོ་
 རིམས་ཞེས་ཏེ། གོ་རིམས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་ཕྱིའི་རིམས་པ་མཐའ་ཆེད་
 པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་མིང་དོན་ནི། དོན་དང་ཞེས་སྟོས་ཏེ།
 མིང་དོན་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་སོ་ལྷ་སྟེ་ཆོན་གསུམ་དུ་བྱས་པ་དེ་དག་
 གི་ངེས་ཆོག་ཤེས་ནས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིགས་ལ་མཁའ་ས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བརྒྱད་པ་ཡུང་པོ་ལྷའི་དཔེ་ནི་དཔེ་ཞེས་ཏེ། ཡུང་པོ་ལྷའི་དཔེ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། སྤར་བཤད་པའི་དོན་ཆོན་བདུན་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྷ་
 ལ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དགྲ་པ་རྒྱལ་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། དབྱེ་དང་ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྒྱལ་པའི་རབ་དབྱེ་སྟོས་པ་
 ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་གསུམ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་དུག་རུ་ཅ་གཅིག་དང་། བསྟུས་
 པའི་དབྱེ་བ་བརྒྱ་གསུམ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཁའ་ས་པར་བྱ་བའི་གཞི་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་པ་གཞན་
 གྱི་སྟོན་ས་མཁའ་ས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པ་གཞན་གྱི་སྟོན་ས་

བྱེ་བྲག་ཏུ་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གངས་དང་གསལ་བའི་དབྱེ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། བསྐྱུས་པ་ལ་སྔགས་པ་རྣམས་པ་བཞི་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་
 དང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་སྒྲིབ་གཉིས་མཐའ་དག་གྲང་བར་
 བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསྐྱུས་དང་ཞེས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་པ་བརྒྱ་
 གཅིག་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་རྣམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་
 བསྐྱུས་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཞི་གནས་སྟེ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར།
 མཚུངས་ལྡན་རྣམས་པ་དུག་གི་སྟོན་ས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་
 རྒྱས་བདག་མེད་པའི་སེམས་ཅམ་ལ་ཆོར་བ་སྔགས་འཐད་པར་རྟོགས་ནས། བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་དགེ་
 ས་ལ་སྔགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་འཕེལ་འགྱུ་བ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལྡན་པ་དང་། ཞེས་
 སྟོས་ཏེ། འཕེལ་འགྱུ་བ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྡན་པ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་སྟོན་དུ་འདུས་བྱས་མི་ཉག་པར་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་
 སྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་
 རྣམ་པར་གཞན་གྱི་སྟོན་ས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །རྣམ་པར་ངེས་པ་
 དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་སྔགས་གསུམ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་བཞི་ཞེས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་
 ནི། ལྷར་བཤད་པའི་ཆོས་སོ་ལྔ་པོ་དེ་ཉིད་བདེན་པ་ལ་སྔགས་ཀྱང་ཆོས་གཞན་གྱི་སྟོ་
 རྣམ་བཤད་པ་ཅམ་དུ་སྒྲི་དེ་རྣམས་ལས་གཞན་ཞིག་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་གེས་པའི་ཆེད་
 དུ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མཆོད་ཉིད་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་ནང་གི་བསྐྱུས་པ་སོ་གསུམ་པོ་ཁོ་
 ར་དང་ལྷན་ཅིག་འཆད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་དགྲ་ནི་མཁས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་
 ལ། བསྐྱུས་པ་སྔགས་གསུམ་ནི། དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཀྱང་ཆོས་གཞན་
 སྟོན་པ་ཡིན་པས། བདེན་པ་རྣམ་ངེས་སྔགས་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

འོན་པ་སྤྱི་པ་གསུམ་པོ་རྒྱུ་པར་ངེས་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་ནང་དུ་སྒྲིམ་པར་རིགས་
 སོ་ཞིན་སྒྲིམ་མེད་དེ། ཆོས་སོ་ལྔ་པོའི་རྒྱུ་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས། དེ་
 གསུམ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་ནང་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་
 གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། རོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུང་
 ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་རྒྱུས་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་སྒྲོན་ས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཞིན་དབྱེ་སྟེ།
 བདེན་པ་རྒྱུ་པར་སོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་གཉིས་རྒྱུ་པར་
 དག་པར་འདོད་པ་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་ནི། བདེན་དང་ཞེས་
 ཉེ་ལམ་གསལ་བའི་བདེན་པ་བཞིའོ། །ཆོས་སོ་ལྔ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་བདེན་པ་བཞི་ཇི་
 ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་ཆོས་རྒྱུ་
 ངེས་ཏེ། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་དང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྒྲེད་པའི་ཆེད་
 དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐོབ་པ་རྒྱུ་པར་ངེས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཐབས་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་སྤང་བྱ་འབྲིབ་པ་དང་།
 མངོན་རྟོགས་འཕེལ་བའི་འཕེལ་འབྲིབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་
 གིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་རྒྱུས་ཐོབ་ཅིང་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་
 ཆོད་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། འབེལ་གཏམ་རྒྱུ་པར་ངེས་པའོ། །གསུམ་པ་
 ནི། དེ་དག་ནི་རྒྱུ་པར་ངེས་པའི་དབྱེ་བ་སྟེ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷར་གོང་དུ་
 བཤད་པའི་སྒྲོམ་དུ་བསྐྱུས་པ་ལུས་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་དེ་དག་ནི། གང་ཡང་རུང་བའི་
 སྒྲོམ་མ་ཡིན་གྱི་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་སྒྲོམ་ལུས་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །
 བཞི་པ་ནི། སྒྲོམ་ལ་སྒྲི་སྒྲོམ་དང་བར་སྒྲོམ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདི་ནི་སྒྲིའི་སྒྲོམ་
 ཡིན་ནོ། །

ལེའུ་དང་པོ་མཚན་ནི་ད་ཀྱན་ལས་བདུས་པ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ནི་ད་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་དང་། རྣམ་པར་ངེས་པ་ཀྱན་ལས་བདུས་པོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལེའུ་ལྟེན་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུ་ལྟེན་མཚན་བསྟན་པོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཁས་པར་བྱ་བའི་གཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ནི་དངེས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་བཤད་པོ། །དང་པོ་ལ་དོན་དག་སྟེ་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་དེར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ནི་དང་། མཚན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། གོ་མི་མས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དོན་དང་། ཡུང་པོ་ལྟེན་དཔེ་བཤད་པ་དང་། ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡུང་པོ་རྣམས་ནི་ཞེས་པོ། །ཆོས་གསུམ་གྱི་གྲངས་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་ཡུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་མིང་ཅམ་ཞིག་སྟོས་པ་ན་དེ་དག་གི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ཇི་ཅམ་དུ་ངེས་སྟམ་དུ་དགོངས་ནས་དྲི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡུང་པོའི་དབྱེ་བ་དང་། ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱེ་བོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བོ། །དང་པོ་ནི། ཡུང་པོ་རྣམས་ནི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་པའི་ངེས་པར་བཟུང་བ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་གྲངས་ལས་བྱེ་བྲག་དུ་མི་འདྲ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡུང་པོ་ལྟ་པོ་དེ། རེག་པ་དང་། ཡུལ་དཔུང་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་མཚན་ནི་དང་དུན་པ་ཆོས་གཉིས་སམ་བཅོ་ལྟེན་བདག་ནི་དེ་ཞིག་ཅིང་གཞོམ་དུ་རུང་བས་ན། གཟུགས་དེ་

ཉིད་དུ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱང་པོ་ལྷག་
མ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་མཆན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གྲངས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཁམས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན་
བཅོ་བརྒྱད་པ་དེ་མིག་གི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་བདག་
ཀྱིན་གྱི་ཁམས་དུག །དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དུག །བརྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཁམས་དུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིའི་ངེས་བཟུང་ནི་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་སྡུ་མ་
ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟེ་མཆེད་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན་བརྒྱ་གཉིས་སུ་གནས་
ཏེ། མིག་གི་སྟེ་མཆེད་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཕྱང་པོ་ལྷར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་
དུ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། སྟེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ན། ཕྱང་པོ་སྟེ་ཞེས་གྲངས་
ངེས་པར་བཟུང་ན། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱང་པོ་འཇམ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཕྱང་པོ་འཇམ།
ཐྱིར་ཡིན་སྟུང་དུ་དགོས་པ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བརྟེན་པ་དང་བཤད་པ་འོ། །དང་
པོ་ནི། ཕྱང་པོ་ལྷར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་
བདག་ཏུ་འབྱུང་པ་སྟེ་བའི་བདག་གི་གཞི་རྣམ་པ་ལྟ་བོ་ནར་ངེས་ལ། དེ་བཞིན་ཅིང་ལེགས་
པར་བརྟེན་པས་ཕྱང་པོ་ཆོག་མ་ཅོམ་ལ་བདག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཤེས་ནས་བདག་འཛིན་བརྒྱུག་
པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྟ་པོ་རེ་རེ་ཡང་བདག་གི་གཞི་ཞེས་པའི་དོན་
དང་། གཞི་དེ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཞིན་པ་གསུམ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཤེས་
པར་བྱ་ཞིང་། མཆན་ཉིད་དང་། རྣམ་གཞག་གི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་
དན་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་འབྱུང་པ་སྟེ་བའི་གཞི་དང་། དེ་འདི་
ཉིད་བརྟེན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འབྱུང་

པ་སྟེ་པའི་བདག་གི་གཞི་ལུས་མིག་སྟགས་དབང་པོ་དང་། ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་ཡུལ་
 ཏུག་དང་བཅས་པ་དབང་པོས་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྟོན་པ་ན། གཟུགས་ལྟ་བུ་པོ་ལ་སྟགས་
 པའི་བདག་ཡོད་པར་འབྱུལ་པ་སྟེ་བས། དེ་ཡུང་པོ་ཆོས་ཅམ་དུ་བཞིན་པས་བདག་འཛིན་
 བཞོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སྟོན་བཞིན་པ་ཆོར་བའི་ཡུང་པོ་ཡང་གང་ཟག་
 གི་བདག་ཡོད་པར་འབྱུལ་པའི་བདག་གི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཆོར་གསུམ་སྟེད་པ་གསུམ་གྱིས་
 ཡོངས་སྟོན་པ་ན་ནམ་སྟོན་སྟོང་བ་པོའི་བདག་ཡོད་པར་འབྱུལ་པ་སྟེ་བས། ཡོངས་སྟོན་
 བྱ་དང་སྟོན་བྱེད་ཡུང་པོ་ཆོས་ཅམ་དུ་ཤེས་ནས་བདག་འཛིན་བཞོག་པའི་ཆེད་དུ་བརྟན་
 པའི་ཕྱིར། མ་སྟད་བཞིན་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཡང་བདག་ཏུ་འབྱུལ་པའི་བདག་གི་
 གཞི་ཞེས་བཞིན་ཅིང་དེ་འདིར་བརྟན་པས་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་མཐོང་
 བ་དང་ཐོས་པ་དང་བྱེ་བྲག་སྟེད་པ་དམ་ནམ་པར་ཤེས་པའི་དོན་ལ་མ་སྟད་འདོགས་པ་
 ན། མ་སྟད་འདོགས་པ་པོའི་བདག་ཡོད་པར་འབྱུལ་པ་སྟེ་བས་དེ་བཞོག་པའི་ཆེད་དུ་
 བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་བཞིན་པ་འདུ་ཤེས་
 ཀྱི་ཡུང་པོ་ཡང་བདག་ཏུ་འབྱུལ་པ་སྟེ་བའི་བདག་གི་གཞི་ཞེས་བཞིན་དེ་སེམས་པས་ཀུན་
 ནས་སྤངས་ནས་དད་སྟགས་ཆོས་དང་ཆགས་སྟགས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་འདུ་བྱེད་པ་ན་ལས་
 གསྟོག་པ་པོའི་བདག་ཡོད་པར་འབྱུལ་པ་སྟེ་བས་དེ་བཞོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུང་པོ་ཡང་བདག་ཏུ་འབྱུལ་པ་སྟེ་བའི་བདག་གི་གཞི་ཞེས་བཞིན་དེ་
 དེ་དག་གི་གནས་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅམ་ལ་དྲག་པ་དང་གཅིག་བྱ་དང་ཡུལ་ལ་རང་
 དབང་དུ་ཡོངས་སྟོན་པ་པོའི་བདག་ཡོད་པར་འབྱུལ་པ་སྟེ་བས་དེ་ལོག་པའི་ཆེད་དུ་བརྟན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅས་ཏེ།
 བརྟན་པའུལ་དང་དབང་པོ་དང་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་གསུམ་དུ་ཡང་འདུས་ལ། བྱེ་
 ན་མིག་དང་ན་བ་སྟགས་ལ་ཡང་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་བཙུགས་ལས་མང་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཁོ་ན་ར་ངེས་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་དང་བསྐྱེད་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་གྲངས་ངེས་
 པའི་དངོས་པོ་དགོད་པ་དང་། དེར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱེད་པས་ཤེས་པར་
 བྱེད་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཡུལ་དུག་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་
 འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ནམ་ཤེས་ནམ་པ་དུག་ལུས་དང་ཡོངས་སུ་བཟུང་
 བ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་གནས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་འཛིན་པ་ལ་མིག་སྟགས་དུག་ལས་མང་མི་དགོས་ཀྱང་
 མ་མི་འདུ། ད་མིག་ས་པའི་སྒྲིན་ས་འཛིན་པ་ལ་གཟུགས་སྟགས་དུག་ལས་མང་མི་དགོས།
 ཉུང་ན་མི་འདུ། ཉེར་སྤྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ནམ་ཤེས་དུག་ལས་མང་
 མི་དགོས། ཉུང་ན་མི་འདུ་པའི་ཕྱིར་རོ། འདས་པ་གཟུང་འཛིན་པ་དང་། ད་ལྟར་
 བ་འཛིན་བཞིན་པ་ཡིན་པས། འདས་ད་ལྟར་ཞེས་སྒྲོས་ཀྱི། མཐོངས་པ་འཛིན་པའི་
 རེས་པ་མེད་པས་མ་སྒྲོས་སོ། ཉེར་སྤྱོད་གཙོ་བོ་ནི་ཆོར་བ་ཡིན་ཏེ། མམ་སྒྲིན་དང་
 ཡུལ་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཉེ་བར་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རམ། སྤྱོད་པ་གསུམ་
 ཀྱིས་ཉེ་བར་སྤྱོད་བྱར་གྱུར་པས་ཉེ་བར་སྤྱོད་དེ། རོ་བོ་པའི་སྤྱིང་པོ་རུང་མད་མེད་ཀྱང་
 ཡོད་པ་དང་འདྲ་བར་སྤང་བ་ནི་ཆོར་བ་སྟེ། ཆོར་བ་གསལ་པ་གསུམ་གྱི་གནས་ཀྱི་སྒྲི་
 ནས་ཡུལ་སྤྱོད་པས་ནམ་ཤེས་དུག་ལ་ཉེར་སྤྱོད་ཅེས་བཞག་ལ། ཀྱན་གཞིའི་འཁོར་ན་
 ཆོར་བ་ཡོད་ཀྱང་ཉེར་སྤྱོད་དུ་མི་བཞག་སྟེ། འཁོར་ན་ཆོར་བ་བདང་སྒྲིམས་ལས་མེད་
 ཅིང་། དེ་ཡང་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་བ་ཆོར་བ་གསལ་
 བ་ཡོད་པས་འདིར་ཉེར་སྤྱོད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བཞག་ཅེ་ན། དེ་ནི་ལྟ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པ་ཡིན་གྱི་ཆོར་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པས་ཆོར་བའི་སྒྲིན་ས་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་
 པ་ཞེས་མ་བཞག་གོ། འོ་ན་ཀྱན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་གང་དུ་ཡང་མ་
 འདུས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཀྱན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་

༡༥ གླེང་ ༡/བ/༡ གཟུང་མིན་ ༡༥ གླེང་ ༡༠/ན/༡ འཁོར་ན་

པོ་ཁམས་ཅད་དུ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འདུས་ལ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆའི་ལྗོན་པ་ནས་དང་།
 ཉོན་ཡིད་ནི་ཡིད་གྱི་ཁམས་སུ་བསྐྱུ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་ལན་
 རོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་སུ་ཡང་འདུས་ལ།
 རྒྱས་པར་བྱེད་ན་བཅུ་གཉིས་ལས་ཡང་མང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པ་
 བཅུ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གངས་ངེས་པར་བཟུང་བ་དང་། ཇེར་
 ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་གྱིས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ། ལུས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་གཉིས་
 ཏེ། དབང་པོ་དུག་དང་ཡུལ་དུག་པོ་ཁོ་ནས་མ་འོངས་པའི་ཉེ་བར་སྐྱོད་པ་རྣམ་ཤེས་
 རྣམ་པ་དུག་མ་སྐྱེས་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉིད་ཅེས་པ་ངེས་བཟུང་སྟེ། རྣམ་
 ཤེས་དུག་བཅད་པའི་ཆེད་དུའོ། །འོ་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་སྐྱེ་མཆེད་དུ་མ་འདུས་པར་
 མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ལྗོན་པ་ནས་ཡིད་གྱི་
 སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་མིག་གི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་
 གྱི་མིག་ཤེས་གནས་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་ཁམས་སུ་བཞག་ལ། མིག་ཤེས་མ་
 འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞག་གོ།

གསུམ་པ་ཟག་བཅས་གྱི་ཕུན་སོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལ་གཉིས། ཡུང་པོའི་ཆོས་
 དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཇི་
 བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །མདོ་ལས་ཟག་བཅས་གྱི་ཡུང་
 པོ་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 ཟག་བཅས་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཉེར་
 ལེན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་
 ཡུང་པོ་ཞེས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ལེན་པས་དེ་ལྟར་

བརྒྱ་¹པ་དེའི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་དང་ལྡན་ཚུལ་ནི། འཆི་ཁའི་ཡུང་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
 འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གསོས་བདེ་བ་ལས་ཡུང་པོ་འབྱུང་བས་ཉེར་ལེན་ལས་
 འབྱུང་བས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་སྟེ། ཅུའི་མེ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ད་ལྟར་ཡུང་པོ་འདི་
 ལས་སྟེད་པ་ནམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོ་ཞེས་ཏེ། འབྲས་བུའི་
 རིང་ལྡན་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཡུང་པོ་སྟེད་པའི་དབང་དུ་སྤོང་ཞིང་དེ་ལ་རག་
 ལས་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་འབངས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་
 འབྲས་བུ་ལ་ལྡན་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་ལྡན་པ་དང་། རྒྱགས་ལྷགས་ཅན་ལ་ལྡན་
 པའི་རྒྱལ་གསུམ་མོ། །འདི་དག་ནི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས། ཀུན་
 འབྱུང་ལ་སྤོང་འདོད་སྟེད་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རི་
 བོངས་བབྱང་བ་དང་། མིང་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རི་བ་དང་། ལན་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། ཉེ་བར་ཞེས་མོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་དུ་ཡུང་པོ་ལ་ཉེར་ལེན་དུ་བཤད་
 པ་དང་། འདོད་པ་ཉེ་བར་ས་²སྤྱགས་བཞི་ལ་ཉེར་ལེན་དུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་
 ཉེར་ལེན་དུ་བབྱང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ལྡན་ཅིག་སྟེད་ཉེན་སྟོན་པའི་
 སྐབས་འདིར་མ་འོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་འདུན་པ་དང་ད་ལྟར་བ་ལ་འདོད་
 ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིར་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རི་
 བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཅུའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི། དངོས་དང་སྒྲུབ་
 བྱེད་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་འོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་
 དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ལ་ཉེར་ལེན་ཅེས་བྱ་སྟེ། མ་འོངས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཡུང་
 པོ་མངོན་པར་འགྱུར་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཡུང་
 པོ་མ་འོངས་པ་ལ་འདོད་པའི་ས་བོན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དེ་ཉིད་འཆི་ཁའི་ལུས་བྱེ་བྱག་

༡ རྟེན་ལ་ ༡༠/བ/༩ དེ་ལྟར་འདགས་   ༢ རྟེན་ལ་ ༡༡/ན/༡ ཉེ་བར་ལེན་སྤྱགས་

ཅན་ནམ། བྱེ་བྲག་མེད་པ་ལ་སྟེད་པའི་སྟེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུན་པས་གསོས་
 བཏབ་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་ཡུང་པོ་དེ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་ཆགས་
 པའི་སྟེད་པ་ལ་ཉེར་ལེན་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེས་ད་ལྟར་ཡུང་པོ་དོ། །གྲུབ་ཟིན། ཡོངས་སུ་
 མེ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་དེར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་སྤྱག་པར་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་
 སུ་མེ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེ་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཁམས་དང་
 རྒྱུ་མཆེད་ལ་ཡང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཁམས་དང་རྒྱུ་མཆེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཡུང་པོ་བཞིན་དུ་བཤད་
 པ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞིའི་ནམ་པར་ཤེས་པས་ཀྱང་ལུས་ཉི་བར་ལེན་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་དང་ལྡན་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་སྒྲགས་སུ་མེ་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན།
 སྒྲིན་མེད་དེ། འདིར་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་གཙོ་བོ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲིན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་
 སྟེད་པ་སྟོང་འདོད་སྟེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བར་འཁོར་བ་མི་འདོད་ན། སྟེད་
 པ་ཆེད་དུ་བཏང་ནས་སྤང་བར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ། ཡུང་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་།
 ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁམས་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་
 དང་པོ་ལ་ལ། འདུ་བྱེད་དང་། ནམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་
 བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོའི་མཚན་ཉིད་
 འདྲི་བར་མི་རིགས་ཏེ། ལན་དུ་གཟུགས་ཅམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལས་མ་ཡུང་བས་དེས་
 ལན་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོར་སྒྲགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཡུང་པོའི་
 རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡུང་པོས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེས་པ་ལ་
 བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཤད་བྱ་བཤད་བྱེད་གཉིས་

གྱི་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སུ་རུང་བ་
 གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཅན་ནང་ལན་ཚུན་ཕྱད་པའི་སྒྲོན་ས་
 རྒྱ་མཐི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྐྱེད་དུ་ཡོད་པ་རེག་པས་གཟུགས་རུང་
 དང་། ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲོན་ས་ངོས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཡུལ་དཔུང་
 པས་གཟུགས་སུ་རུང་བའོ། །གཟུགས་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རེག་པས་གཟུགས་རུང་
 དང་། ཡུལ་དཔུང་པས་གཟུགས་རུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གང་ཁྱབ་ཆེ་ཞེ་ན།
 ཕྱི་མ་ཁྱབ་ཆེ་ཤིང་། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྗོངས་གཟུགས་ལ་འདུས་ཏེ། རེག་པས་གཞོན་
 པར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། པས་མ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྤྱོད་
 ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། འདོད་པའི་ལྗོངས་གཟུགས་ལ་ནི། གཟུགས་ཅན་ནང་ལན་ཚུན་
 ཕྱད་པས་སྐར་ལས་འགྱུར་བ་སྐྱེད་པའི་གཞོན་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རེག་
 པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་དཔུང་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ཤིང་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རེག་པས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གཟུགས་ཆོས་ཅན། བཅུ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། ལག་པ་དང་མེ་རྟོག་གི་གཟུགས་
 ཕྱད་པས་སྐར་ལས་མི་འདྲ་བའི་གཞོན་པར་བྱར་རུང་བ་ལག་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པས་
 རེག་ན་གཟུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་ལུས་དང་ལུས་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཞི་དང་།
 དུས་དང་ལྗན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གང་བ་སོགས་གཉིས་གཉིས་དང་། སེམས་
 ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཁྱ་རྒྱལ་ས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས། ཤིང་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་དཔུང་པས་ཞེས་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི། གང་ཡུལ་ལ་ཞེས་ཏེ། མི་སྤྱུག་པ་སྒྲིམ་པ་དང་རྒྱལ་ཐར་ལ་སོགས་པའི་མཉམ་
 པར་བཞག་བཟུ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཡིད་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྱུལ་བས་ཁ་དོག་
 དང་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་དང་འདི་རྩ་བུ་ཞེས་དཔུང་དུ་རུང་བ་ཡུལ་དཔུང་པས་

གཟུགས་སུ་ཡོད་པའོ། །སངས་རྒྱུ་གྱི་བད་པར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ས་གནི་རྒྱུ་བྱུ་
 པར་སྒྲུང་བ་མོགས་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་གྱུ་བ་པམ། མ་གྱུ་བ་དང་པོ་ལྟར་ན། གཞན་གྱིས་
 མཐོང་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱུ་ལ་འབྱུལ་པ་མངའ་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་མོགས་པ་གསེར་དུ་
 བསྒྱུར་རྒྱུ་པ་དེ་དག་གིས་ནི་གསེར་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱུ་ཤིང་། གསེར་ཡིན་པས་དོགས་
 པ་མེད་ལ། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གང་རུས་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་སྒྲུང་བ་མོགས་
 རྟེན། གང་རུས་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་གཟུགས་བརྒྱན་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་གྱི། གང་རུས་སུ་མི་
 སྒྲུང་བས་འབྱུལ་པ་མངའ་བར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ཡོང་གི་ནང་དུ་བཞིན་
 གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ཤར་བ་སངས་རྒྱུ་ལ་མི་སྒྲུང་བ་བཞག་པར་དཀའ་ལ། བྱད་བཞིན་
 གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་ཉིད། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་དུ་སྒྲུང་གི། །རང་ཅག་རྣམས་
 ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་བྱད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་ག་ལ་སྟེད། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་ཟད་
 པར་མ་སྤངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བོད་ལྷ་མ་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱུ་ལ་དབྱུང་མི་
 བཟོད་པའི་རྩན་པ་སྒྲུང་བའི་འབྱུལ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཇི་སྟེད་
 པ་མཁའ་རྒྱལ་ལ་མོངས་པར་ཟད་དོ། །འདི་ལ་བཞེན་ནས་མི་སྤྱུག་པ་བསྒྲུམ་པའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་ལ་སྒྲུང་ཚུལ་ཡང་རྒྱུ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅི་བ་
 དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོར་བའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བརྒྱན་པ་དང་།
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷོང་བའི་ཞེས་ཏེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་དངོས་དང་བཞགས་
 པ་ཅི་རིགས་པ་འདིས་ལྷོང་བར་བྱེད་པའི་ལྷོང་བྱེད་བྱེད་པས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་རིག་པ་ནི་
 ཆོར་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷོང་བྱེད་དང་ལས་སུ་བྱ་བ་དང་། ལྷོང་
 ཚུལ་གྱི་བྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོར་བ་ཆོས་ཅན། གསུམ་དུ་ཡོད་དེ།
 རྣམ་སྒྲིན་སེམ་པ་དང་གདུང་བ་དང་གཉིས་མེན་ཅི་རིགས་པ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་ལྷོང་

བྱེད་ནམས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དེ་བ་དང་། ལན་ནི། །དང་པོ་
 རྟེན། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བརྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 འདུས་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་མཚན་མ་འཛིན་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་བའི་རིག་པ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །
 གཉིས་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་སྤྲོ་བ་དང་བྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདུ་
 ཤེས་ཚེས་ཅན། གཉིས་སྤྲད་བྱེར་མེད་དེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་ཚུལ་
 གྱིས་ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པ་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་།
 རྟོག་པས་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སྒོ་
 རས་ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་མ་འཛིན་པ་བཀྲ་བར་འཛིན་པ་གཉིས་སྤྲོད་
 ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་རས་མཐོང་ཐོས་བྱེ་བྲག་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དོན་ལ་ཐ་
 སྟོང་འདོགས་བྱེད་རྣམས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྟོང་བཞི་ནི་ཆད་མ་གསུམ་ལ་བརྟེན་
 པ་སྟེ། མཐོང་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྟོང་ནི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་བརྟེན་
 པ་དང་། ཐོས་པ་ནི་ལུང་ཆད་མ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་ནི། རྗེས་དཔག་
 ཆད་མ་ལ་བརྟེན་པའོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། དེ་བ་དང་ལན་ནི། །དང་པོ་ནི། འདུ་
 བྱེད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བརྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་པར་
 ཞེས་ཏེ། འདིའི་དངོས་བརྟན་ནི་མཚན་གཞིའི་གཙོ་བོར་སེམས་པའི་མཚན་ཉིད་བརྟན་
 པར་གསལ་ཏེ། གཞན་རྟུ་ན། མ་ཁྲལ་པ་དང་ཁྲལ་ཆེས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ། མྱིའི་
 མཚན་ཉིད་ནི། འདུ་བྱེད་ཐུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདིས་སེམས་
 ཡུལ་ལ་འདུ་བྱེད་པ་སེམས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་བའི་རིག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་
 ཀྱི་ཞེས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་སྤྲོ་བ་དང་བྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་

ཡུལ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། ལས་སུ་བྱ་བ་དུ་
 མ་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། དགེ་བའི་དེ་དག་ལུང་མ་བརྟན་དང་། གནས་སྐབས་
 ལྷ་ཆོགས་སུ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གནས་སྐབས་ཉེར་
 རྒྱ་གསུངས་ཏེ། བདེ་བ་དང་། རྒྱག་བསྐལ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་
 དང་། རྒྱུང་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། དགེ་མེད་གེ་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་
 གནས་སྐབས་དང་། རྩོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་
 གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ཕྱི་ནང་དང་གཟུང་འཛིན་དང་། སྤང་གཉེན་དང་། མངོན་
 དུ་གྱུར་མ་གྱུར་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སོ། །གནས་སྐབས་དེ་དག་
 ལ་སེམས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ཡང་སེམས་པའི་ལས་སོ། །ཁྲ་པ་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་།
 ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱས་ཏེ་
 བརྟན་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཅི་རིགས་
 པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་།
 ལས་སུ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 དུག་ཡིད་དེ། གཟུགས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས། ཆོས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་རྣམས་
 སུ་ཡིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་གཞན་གྱིས་བཞག་
 པ་འཐད་མི་འཐད་དཔུད་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། དབུས་མཐར། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་
 ལས་བྱུང་། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དོན་ཅམ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའོ། །དེའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་
 དུ། ཅམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་ནི། བྲེ་བྲག་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་ཅམ་དམིགས་ཀྱི་

བྱད་པར་མ་དམིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་གཙོ་བོ་འཁོར་གྱིས་གཟུགས་དམིགས་པ་དཔེར་བྱས་
 ནས། གཟུགས་ཅམ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། གཟུགས་རིང་ཐུང་དང་མངོས་མི་མངོས་
 དང་པ། རྩེ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་དོན་གྱི་བྱད་པར་རོ། །དེ་ལ་གཙོ་འཁོར་གཉིས་
 ཀས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གཉིས་ཀ་དམིགས་པར་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་
 བྱད་པར་ནི། སེམས་ཀྱི་དོན་གྱི་ངོ་བོར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་ཅིང་། དོན་གྱི་བྱད་
 པར་གྲོགས་སེམས་བྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་ལ། སེམས་བྱུང་གིས་དེ་ལས་བསྟོན་སྟེ་
 རིག་པ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱེད་དོ། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་བྱད་པར་དམིགས་མ་དམིགས་ཞེས་པའི་
 དོན་དེ་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་གི་བྱད་པར་ལ་དབྱེ་ན་ནི། དབང་ཤེས་གཙོ་འཁོར་གཉིས་ཀ་གཟུང་
 ཡུལ་ལ་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་པས། གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གཉིས་ཀ་སྒྲུང་དགོས་
 ལ། སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་ཡང་གཅིག་ལ་སྒྲུང་ལ་ཅིག་གོས་ལ་མི་སྒྲུང་ན། གཟུགས་འཛིན་
 དང་སྐྱེ་འཛིན་ལྟར་དམིགས་པ་མཚུངས་པ་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུང་མི་སྒྲུང་གི་
 བྱད་པར་མ་ཡིན་གྱི། དེས་མ་དེས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་
 དེས་མ་དེས་ལ་བྱེད་ན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གཙོ་འཁོར་བཞག་དུ་མེད་པར་འགྱུར་
 ལ། དེས་ཤེས་སྟེད་རྒྱས་པ་དང་མི་རྒྱས་པའི་བྱད་པར་ལ་བྱེད་ན། གཟུགས་འཛིན་
 དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་མངོས་པ་མཐོང་བའི་ཆོ། གཟུགས་མངོས་སོ་སྤྲུལ་པའི་དེས་
 ཤེས་དེ་དེའི་འཁོར་སེམས་བྱུང་དེས་སྟེད་ལ། གཙོ་བོ་དབང་ཤེས་དེས་མི་སྟེད་པ་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཞག་མི་རྒྱས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོ་སྤྲུལ་པའི་དེས་ཤེས་
 འཁོར་སེམས་བྱུང་གིས་མི་སྟེད་པ་ཁས་སྤངས་མི་རྒྱས་པའི་བྱེད་རོ། །དེས་ཤེས་སྟེར་
 སྟེད་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱི་བྱད་པར་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲན་དང་སྐྱར་བའི་བདུང་བས་ནད་ཞི་བ་

སྒྲིང་དང་འགྲོགས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། རང་སྒྲོབས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པ་ལྟར། སེམས་
 ཀྱིས་དོན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་སེམས་བྱུང་དང་འགྲོགས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཡིན་
 ལ། སེམས་བྱུང་གིས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་ཡང་སེམས་དང་འགྲོགས་པའི་
 སྒྲོབས་ཀྱིས་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངོ་བོ་ཐང་དུ་ཁས་སྤངས་ནས། རང་
 སྒྲོབས་ཀྱི་གཞན་གྱི་སྒྲོན་སྒྲིབ་བྱུང་པར་འབྱེད་པ་དེ་ལ་འདི་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་པོ་
 ཚུན་གཅིག་གིས་ཅིག་ཤོས་ལ་པན་བཏགས་པའམ། མ་བཏགས་ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དོན་
 གཞན་དེ་དང་འགྲོགས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་དགོས་པ་འགལ་ལ། དང་
 བོ་ལྟར་ན། ཏུས་མཉམ་མམ། མི་མཉམ། མི་མཉམ་ན། ཏུས་མཚུངས་ཉམས་པར་
 འགྱུར་རོ། ཏུས་མཉམ་ན། དོན་གཞན་ཏུས་མཉམ་པོ་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་
 བྱུང་པར་མི་འབྲ་བ་སྐྱེད་པ་རྟག་དངོས་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ཡིན་པས། རིགས་པ་དང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཏེ་ཆོགས་པ་སྤྲ་མའི་སྒྲོབས་
 ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། འོ་ན་མིག་ཤེས་མངོན་གྱུར་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་སྐྱད་
 ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་གཙོ་འཁོར་གྱི་བྱུང་པར་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དངོས་
 སྐྱེད་པའི་རང་གི་ཆོགས་པ་སྤྲ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ངོ་བོ་དང་བྱུང་
 པར་རིག་མ་རིག་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པ་དང་མི་སྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ན། སྤང་ལ་མ་ངེས་པའི་
 སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་གཙོ་འཁོར་གྱི་བྱུང་པར་བཞག་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། འདེ་
 དག་པ་ལས། དེ་ཡི་བྱུང་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། ཞེས་འབྱུང་གི་དོན་གྱི་བྱུང་པར་
 ཞེས་འདོན་པ་དཔེ་མ་དག་པོ། །སྤར་བཤད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་བྱུང་པར་དེ་
 དག་ནི། གཞུང་གིས་དངོས་བསྟན་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་བཞག་པར་དགའོ།
 ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གྱི་བྱུང་པར་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ནི།
 དེས་ན་སེམས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་གྱི་ལས་དེ་ཞེས་པ་

དང་། དེ་ན་པ་གང་ཞེས་ན། འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་བཞིན་པ་མེད་པ་
 ཞེས་སོགས་གཙོ་བོ་གཟུང་འཛིན་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ། ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པའོ།
 ཞེས་པ་ལྟར། དེས་ཤེས་སྡེད་པ་ལ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་ཅམ་
 གྱིས་རབ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་འཁོར་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི། གཟུགས་ལ་དམིགས་
 པ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ལ་སེམས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་སོགས་བྱེད་ལས་དང་། ལྷན་རྟེན་གས་
 ཟེན་གྱི་ཡུལ་མ་བཞེད་པ་སོགས་བྱེད་པར་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་སྟོན་མ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་
 རན་ལུལ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་རབ་དུ་ཕྱེ་ཞིང་བྱེད་པར་གཞན་གྱི་སྟོན་མ་
 བཞག་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པ། གཙོ་བོ་སེམས་དང་། ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་
 པ་གཞིར་བྱས་ནས། བྱེད་ལས་ཀྱི་ལག་རྟེན་སོགས་བྱེད་པར་ཆོས་གཞན་གྱི་སྟོན་པའི་
 སྟོན་མ་ཡུལ་ལ་འདུག་པའི་རིག་པ་སེམས་བྱུང་ངོ་། །བྱེད་པར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་
 བྱུང་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་ཞིབ་དུ་བཞུགས་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་
 རོ། །འདི་དག་ལ་བཞིན་པར་བྱ་བ་མང་སྟེ། དེ་ཅམ་ལས་མ་སྟོན་སོ། །

གཉིས་པ་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ། དབང་པོའི་ཁམས་དུག་གི་མཚན་
 ཉིད་དང་། ཡུལ་གྱི་ཁམས་དུག་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དུག་གི་མཚན་ཉིད་
 རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྟག་མ་རྣམས་དེ་ལ་
 བཞེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བར་བཞུན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་
 པོ་ནི། མིག་གི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མིག་གང་གིས་ཞེས་དེ། མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་ཉེར་སྟེན་པདག་ཕྱེན་གནས་ཀྱི་སྟོན་མ་འཛིན་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་བསྟུས་
 པ་ནི། མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་། །མིག་གི་ཁམས་ལ་བཞིར་ཡོད་དེ། འདས་
 པའི་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་འཛིན་པ་དང་། ད་ལྟར་བའི་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བཞུ་

བཞིན་པ་དང་། འདས་ད་ལྟར་གྱིས་བརྩུས་པའི་མངོན་གྱུར་གྱི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་དང་།
 མིག་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་ས་པོན་དང་། དེ་ཉིད་བདེ་
 འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་གནས་སྐབས་སུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ས་པོན་ཏེ། ད་
 ལྟར་བ་དང་འདས་པའི་ས་པོན་གྱིས་བརྩུས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 མིག་ཁམས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། རྒྱ་བའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱང་ལྷ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་ཤེས་བདག་ཀྱི་རྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་འཛིན་
 པའི་ཞེས་སོགས་དང་། འདས་ད་ལྟར་གཉིས་མངོན་གྱུར་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། ད་
 ལྟར་བ་དང་འདས་པའི་ས་པོན་གཉིས་ཀྱིས་ས་པོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དེ་དང་
 འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་
 ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མིག་གང་གིས་ཞེས་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་བརྩུས་པའི་ཉེར་
 སྤྱོད་དམིགས་པའི་སྒྲོན་ས་འཛིན་པའི་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།
 དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འདས་ད་ལྟར་གྱིས་བརྩུས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་སྒྲོན་ས་མཆོན་
 པ་དང་། དེ་ལ་དབང་བྱེད་པ་རྒྱུའི་སྒྲོན་ས་མཆོན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་མ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་
 སྟེ། ཉན་ཤེས་དམིགས་པའི་སྒྲོན་ས་འཛིན་པ་སོགས་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོན་ས་མཆོན་
 པ་དང་། རྒྱུའི་སྒྲོན་ས་མཆོན་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མིག་
 གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མིག་གི་ཞེས་
 སོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཉེན་མིག་དང་ཞེས་ཏེ། བདག་པོའི་ཉེན་མིག་དང་དམིགས་པ་
 གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་ མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་

གྱི་མཚན་ཉིད། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཁམས་ལ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། རྟེན་དང་དམིགས་
 པས་མཚོན་པའི་མངོན་གྱུར་གྱི་བརྒྱུས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་དང་འདས་པའི་ས་པོན་གྱིས་
 བརྒྱུས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མིག་གི་ཞེས་ཏེ། བདག་རྒྱུན་ན་བ་
 དང་། དམིགས་རྒྱུན་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་ཐོས་པའི་རྣམ་རིག་ །རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་ཁམས་གྱི་མཚན་ཉིད་སོགས་དང་། རེ་རེ་ལ་ཡང་མངོན་གྱུར་དང་། ས་པོན་
 གྱིས་བརྒྱུས་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱེ་མཆེད་གྱི་ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་རྒྱེ་བའི་སྒྲ་བྱེད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་
 རྒྱེ་མཆེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ཡང་ཁམས་ལ་བརྟེན་ནས། རི་ལྟར་མཐུན་མཐུན་
 དུ་སྐྱར་བར་བྱ་རྟེ། མ་འོངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲ་ནས་བརྟེན་
 པ་གྱུར་པ་ཞེས་སོགས་དང་། ཡུལ་གྱི་རྒྱེ་མཆེད་ལ། གཟུགས་གང་དག་མིག་གིས་
 མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་མིག་གི་རྒྱེ་མཆེད་དབང་བྱེད་པར་འགྱུར་
 བ་ཞེས་སོགས་སྐྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་མིག་གི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་མིག་ཤེས་
 འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མིག་གི་ཁམས་དང་། དེ་ལ་མངོན་
 གྱུར་དང་། ས་པོན་གྱིས་བརྒྱུས་པ་གཉིས་དང་། མིག་ཤེས་མ་འོངས་པ་རྒྱེ་བའི་སྒྲ་
 བྱེད་པའི་ཆ་ནས་རྒྱེ་མཆེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

ལྔ་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་ལས་
 བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་
 གསུམ། བྱུང་པའི་རྣམ་གཞག་དང་ཁམས་དང་རྒྱེ་མཆེད་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་ལྔ། གཟུགས་ཀྱི་བྱུང་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་།
 འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བྱུང་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

དེ་པ་དང་ཡན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བརྟན་
 པ་དང་བཤད་པོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་
 ཆོས་ཅན། དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། རྒྱ་གཟུགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། འབྲས་
 གཟུགས་བརྒྱ་གཅིག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་གཟུགས་དང་འབྲས་གཟུགས་གཉིས་
 སུ་ཐེ་བཞི། བརྟན་པ་སངས་རྒྱས་ལྟ་སོགས་གཟུགས་བརྟན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཅམ་
 དུ་འབྲས་པ་དགག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་གཟུགས་ཡུང་གི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ནི། ཐུ་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་ཁ་ཅིག་དྲང་བའི་དོན་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། རང་
 ལུགས་ལ་གཟུགས་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཐུན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་
 ཡིན་ཏེ། ཡུང་པོ་ལྟ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སེམས་ཅམ་པ་མཁས་པ་སུ་ཡང་
 མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅམ་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཐུ་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་
 ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་
 དད་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བཞག་དགོས་ལ། དོན་དམ་འཇལ་བའི་
 ཆེད་མས་ཐ་སྙད་པའི་ཆེད་མའི་གཞལ་བྱ་སུན་འབྱིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཆེད་མས་
 དོན་དམ་པའི་ཆེད་མའི་གཞལ་བྱ་སུན་འབྱིན་པར་འདོད་པ་དེ་འདྲ་ནི། ལུབ་མཐའ་
 སྤྱོད་པ་བཞི་པོ་སུ་གང་གིས་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅམ་
 པས་གཟུགས་ཁས་ལེན་ཡང་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ངོ་མཆར་ཏེ། ཤེས་
 པ་ཡིན་པའི་དཔག་ཆད་དང་། རྒྱང་གཤགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཐག་ཉི་རིང་ཡོད་པ་ནི་སྤྱོན་
 མེད་པ་ཞིག་གོ། །དེས་ན་གཟུགས་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་པ་ལས། ཇས་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་།
 ཤེས་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །འབྲས་གཟུགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བཞིར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་

བ་པའི་ར་པའི་ལ། འབྲས་གཟུགས་སྒྲོ་ཚོགས་འགྲུབ་པ་ན་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་དེ་དང་དེ་ལྟར་
 པར་འབྲུང་བས་ན། འབྲུང་བ་དང་གནས་པ་ཐ་གུ་ཆེ་བ་དང་། ཡོད་པ་གུ་ཆེ་བ་དང་།
 བརྟེན་པ་གཏོས་ཆེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །འབྲུང་འགྲུར་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། བརྟེན་
 པ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། གནས་པ་དང་། རྟོན་པ་དང་། འཕྲུལ་བར་བྱེད་པ་ལོ། །
 རྟེན་གྲངས་གཞན་ཡང་། འབྲུང་བའི་རྒྱ་དང་། འདུག་པའི་རྒྱ་དང་། རྟེན་སྤྲུལ་
 བའི་རྒྱ་དང་། གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། འཕྲུལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཞེས་བྱུང་བའོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་གཟུགས་བཤད་པ་དང་། འབྲས་གཟུགས་བཤད་པ་ལོ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས། མཚན་བྱེད་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། སའི་ཞེས་
 དང་། གཉིས་པ་ནི། སའི་ཁམས་ཞེས་སོ། །རྟེན་པ་དང་ལན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་པ་བཞི་ནདུ། སྤྲོ་བ་འཕྲུལ་པ་དང་། བརྟེན་ཞིང་
 གཤེར་བ་དང་། ཚ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་སྟེ། རོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་
 གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་སོ་སོའི་མཚན་
 ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱར་བྱས་པའི་ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་ཞེས་སྤྲོ་བ་ཤེས་ཏེ། འབྲས་གཟུགས་ཆོས་ཅན། བརྒྱ་
 གཅིག་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཐུ་དང་། དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཐུ་དང་། ཆོས་
 ཀྱི་སྟེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་རྣམས་སྤྲོ་བ་པའི་བྱིར། རེག་བྱེད་ཚུགས་གཅིག་འབྲུང་
 བས་བརྒྱུས་པའི་རེག་བྱ་ལས་ལོགས་སྤྲུལ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ཅན་
 དབང་པོ་ཐུ་དང་། ཡུལ་ཐུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་
 ཐུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་མིག་གི་དབང་པོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་
 པོ་ནི། མིག་གི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲུང་བ་ཞེས་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་ཆོས་

ཅན་ཀྱི་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་འབྱུང་བ་ཆེན་
 པོ་བཞིའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་
 ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་བདག་པོའི་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཁྱད་པར་
 ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། མེ་ལོང་དངས་པའི་ནང་དུ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་སྒྲུང་བ་བཞིན་
 དུ་ཁ་དོག་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་དུ་རུང་པའི་གཟུགས་དང་བས་བསྐྱས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་གཟུགས་ཅན་མཐའ་དག་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་
 དུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གཞན་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ།
 གཉིས་པ་ན་བའི་དབང་པོ་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་བའི་ཞེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་བ་ཞེས་ཏེ། རྩ་བའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་
 གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་
 པར་དང་། རང་གི་རོ་བོའི་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལོག་རྟོག་
 དང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་ཚུལ་ལྷ་མ་ལྷ་ཀྱི་ལྷར་འདི་དང་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྟེ་དབང་པོ་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 སྟེ་འེ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་བ་ཞེས་ཏེ། སྟེ་འེ་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་
 གསུམ་གྱི་མཆོན་རྒྱས་ཏེ། རྒྱ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་རོ་བོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་མཆོན་རྒྱས་
 པའི་ཕྱིར། མོང་འོག་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱར་ཡང་ཆོག་གོ། །བཞི་པ་སྟེ་དབང་
 པོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྟེ་འེ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
 ནི། འབྱུང་བ་ཞེས་ཏེ། སྒྲེས་བྱ་ལྟས་བྱིན་གྱི་སྟེ་འེ་དབང་པོ་མཆོན་གཞི། སྟེ་འེ་དབང་
 པོར་མཆོན། རང་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་སྒྲེ་བའི་པོ། སྟེ་འེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་

ཁྱེན་ཕྱེད་པའི་གཟུགས་དང་བའོ། །ཤོད་ལོག་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་མཆོད་རྒྱས་
 སོ། །ལྷ་པ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཅི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 ལུས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་བ་ཞེས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་
 ཁྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་བའི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་མཆོད་ཉིད་དོ། །མདོར་
 བསྟུས་ན་ལྷ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་མཆོད་རྒྱས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ཡོད་པའི་
 དང་པོ་ཡུལ་ཡའི་ནང་ཆོད་ཀྱི་གཟུགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཅི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་
 པོ་ནི། གཟུགས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཆོད་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་
 རྟེན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཏེ། རྟེན་པོ་ཆོས་ཅན། དོན་ལྡེའི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 གཟུགས་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
 ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོག་ཏོག་དང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་ལྷ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །བྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་ངོ་
 པོའི་བྱད་པར་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དོན་ལ་དབྱེ་ན། དགོས་པའི་དོན་
 དང་། བཤྲོད་བྱའི་དོན་དང་། རྩིས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་བྱད་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩྭ་ཡུལ་གྱི་དོན་ཞེས་སྟོན་ཏེ། མིག་དབང་ལས་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་
 ཤར་བས་མིག་གི་དབང་པོའི་རྩྭ་ཡུལ་ཞེས་བྱའོ། །ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་བསྟུས་པའི་
 གཟུང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་དབྱེ་
 བ་དང་། བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྷ་སྟེ་ཞེས་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་
 གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལྷ་ཡོད་དེ། རྟེན་པོ་སྟོན་པ་ཁ་དོག་
 རང་གི་ངོ་པོའི་སྟོན་ནས་བཞི། ཁ་དོག་གི་བཀོད་པ་དང་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་
 བྱད་པར་རིང་པོ་དང་བྱང་དུ་སྟོན་ནས་བཅུ། བཅུ་གཞིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་གིབ་མ་དང་ཉི་མ་

མོགས་བརྒྱད། མོག་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རིའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་དགོས་པ་བྱེད་པའི་རྟེན།
 མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པའི་གཟུགས་དང་། བྱེད་པའི་རོ་བོ་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་
 ཅན་ནམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། རྒྱན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནམ་མཁའ་ཁ་དོག་གཅིག་
 པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྡང་བྱ་ཞེས་པ་ནི། རྩེ་སེར་འདྲེས་པའི་ཁྱད་པར་རྟེ། སེར་
 པོ་ཤས་ཆེན་ལྡང་སེར་དང་། རྩེན་པོ་ཤས་ཆེན། ལྡང་རྩེན་ནམ། ལྡང་ནག་གོ། །འདིར་
 བཤད་པའི་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པའི་གཟུགས་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལྡང་ཡང་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། མོག་ལ་སོགས་པའི་མོག་ཤེས་ཀྱིས་ཕར་
 རིའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་ངེས་པར་དགོས་པའི་བར་གྱི་སྒྲིང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མོག་ཤེས་
 ཀྱི་བརྒྱུད་ཡུལ་ཁ་དོག་གིས་བསྐྱུས་པའོ། །སྤྱོགས་ཀྱང་ནས་མཉམ་པར་སྒྲིང་བ་ལ་ལྟམ་
 པ་དང་། སྟེང་འོག་སོགས་འཁོར་ཡུག་དུ་མཉམ་པ་ལ་རྒྱུ་པའོ། །མཐོང་མན་མེད་
 པར་སྒྲིང་བ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། མཐོང་མན་ཅན་དུ་སྒྲིང་བ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་མ་
 ཡིན་པ་ཞེས་རྟེ། དེ་དག་གི་ཆོག་དོན་ནི་གོ་སྒྲིབ་ཤིང་། རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན། གཞན་
 ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཞེས་རྟེ། མོག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་
 གྱུར་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། བཞིར་འདུས་རྟེ། ཁ་དོག་བཟང་པོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་།
 ཁ་དོག་ངན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་བར་མར་གནས་པ། དེ་གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཁ་དོག་དང་རྒྱུད་རིང་པོ་ནས་དཀར་པོ་དང་རྩེན་པོ་ཆེས་གསལ་བ་ལྟར་
 ལྡང་ཡང་། རྟེ་བར་གཏུགས་ན་དེ་ལྟར་མེད་པ་ཁ་དོག་དང་འདྲ་བ་སྤྱིན་དང་དུ་བ་ལྟ་
 བུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱ་ལ་གཉིས། རྩི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་
 ཀང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 འབྱུང་བ་ཞེས་རྟེ། རྣ་བའི་དབང་པོའི་ཡུལ་སྐྱ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 རྒྱ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་རོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདིར་བརྒྱུད་དོན་ཞེས་

པ་སྒར་བཤད་པ་སྒར་བཤད་གསུམ་པ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། བར་
 གཉིས་ཀྱི་དབྱེར་ཡོད་དེ། ཡན་གཞི་དེ་གི་སྒྲ་ནས་ཡིད་དུ་ཡོང་བ་སོགས་གསུམ་དང་རྒྱུ་
 སྒྲ་ནས་ཟེན་པའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་གསུམ་དང་། བཤད་ཅིང་
 བསྟན་པའི་སྒྲ་ནས་འདི་གའི་ཉིད་ཀྱི་གྲགས་པ་སོགས་གསུམ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲ་ནས་
 འཕགས་པས་ཐ་སྙད་བཤད་གསུམ་པ་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ནས་སྒྲ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མ་གསུམ་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། བཞི་པ་ནི། མེས་ཅན་གྱི་ལུས་
 སུ་གཏོགས་པའི་འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ལག་པ་དང་ངག་གི་སྒྲ་སོགས་དང་། རྒྱ་པ་ནི།
 རྒྱ་སྒྲ་སྒྲ་སོགས་དང་། རྒྱ་པ་ནི། ལག་པ་དང་རྒྱ་པ་དང་ཕྱི་པ་དང་སྒྲ་སོགས་དང་།
 བདུན་པ་ནི། འདི་གའི་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་། དགུ་པ་ནི། བདག་ཡོད་པར་སྟོན་པ་སོགས་
 ཀྱི་སྒྲ་དང་། བརྒྱ་པ་ནི། མཐོང་བ་ལ་མཐོང་ཞེས་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་
 ཞེས་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དགག་སྒྲ་བའི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་དང་། བརྒྱ་གཉིས་པ་ནི།
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་དོ། །བཤད་ཅིང་བསྟན་པ་གསུམ་དུ་ཡང་དབྱེ་སྟེ། འདི་ག་
 ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཤད་པའོ། །ཕྱི་མ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་
 གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་གཉིས། དེ་བཤད་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་གང་ཞེན་
 ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲུང་བ་
 ཆེན་པོ་ཞེས་ཉེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་དང་ཡུལ་
 ཅན་དང་། རོ་བོ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་ནས་མཚན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ནི། ལྷའི་
 ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱ་པ་དང་། ཡན་
 གཞི་དེ་གི་སྒྲ་ནས་དབང་པོའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཡན་པ་དང་གཞི་དེ་དང་། ཡན་གཞི་དེ་
 གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་དེ་ཞེས་པ་སོགས་གསུམ་དང་འདི་གའི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ནས་སྒྲིག་སྒྱུའི་དེ་

ལྷ་བྱ་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པ་དང་བདུག་སྒྲོམ་སྒྱུར་བའི་དྲི་ལྷ་བྱ་སྒྱུར་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་ཨ་
 སྒྲིན་པའི་དྲི་ལྷ་བྱར་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བ་ནམས་སྤྲེལ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རོ་ལ་གཉིས།
 དེ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རོ་གང་ཞེན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རོ་བྱང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 ལྷ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་རང་གི་རོ་བོ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་
 རིམ་ཞེས་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའོ། །དབང་པོའི་གཟུགས་དོན་དུ་བཤད་
 པ་ནི། འདོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་མ་ཆང་བས་བཏགས་མིང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། དེ་ཡང་ཁ་བ་ཞེས་ཏེ། རོ་ལ་བརྩུག་གཉིས་སྤྲེལ་དེ། རང་གི་རོ་བོའི་སྒྲོན་ས་
 དུག །ཕན་གོད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཡིད་དུ་འོངས་པ་སོགས་གསུམ་དང་། རྟོན་གྱི་སྒྲོན་ས་
 ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དུག་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ།
 ཏིག་ཏའི་རོ་དང་། ལྷ་རུ་འདི་རོ་དང་། ལྷ་བ་གསུམ་གྱི་རོ་དང་། ཨ་རུ་འདི་རོ་དང་།
 ལན་ཆུའི་རོ་དང་། བྱ་རམ་གྱི་རོ་ལྷ་བའོ། །ཕན་གོད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བཞུགས་པ་གོ་བར་
 ཟད་དོ། །ཐ་མ་གསུམ་ཡང་རྟོགས་པར་སྒྲ་བས་མ་བྲིས་སོ། །ལྷ་པ་རེག་བྱའི་ཕྱོགས་
 གཅིག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དེ་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་བའི་རེག་བྱ་
 བཤད་ཟིན་པས་རེག་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རེག་བྱ་གང་ཞེན་ཞེས་པའོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 ཏེ། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རེག་བྱ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་དང་ཡུལ་ཅན་
 དང་རང་གི་རོ་བོ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རོ་གོ་དང་རིགས་མི་མཐུན་
 སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། དབང་པོ་ལ་བཤད་པ་ལྷར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་
 རིམ་ཞེས་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་གང་ཞིག །སྒྲ་བ་སོགས་བཞིའི་སྒྲོན་ས་རྟོགས་པར་

བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རེག་བྱ་ཉེར་གཉིས་ཡོད་དེ། དྲངས་
 མ་དང་དྲངས་མ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས། དབང་པོ་དང་ཟླ་བ་བོའི་པ་དང་། ཟླ་
 བོའི་དཀའ་བ་འཇམ་ཐུབ་དང་། འདེགས་སྐྱ་བ་དང་དཀའ་བའི་སྒྲིན་མ་ཡང་ཁྱེད་དང་
 སྒྲིན་པ་ལ་ལྟར་ནེ་མ་ནེ་མ་པོར་སྤང་བ་མཉེན་པ་ཉིད་དང་འདུས་འབྲེགས་དང་འདུས་
 འབྲེགས་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་བཅོམ་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བལ་གྱི་རེག་བྱ་ལྟ་བུ་
 དང་། བཅོམ་ན་ལུས་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྷགས་གྱི་རེག་བྱ་ལྟ་བུ། ལྟོད་པ་ཉིད་དང་
 ལྟོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་འོ་བ་འདོད་པ་སྐྱེ་བའི་རེག་བྱའི་ཁྱད་པར་གྲང་བ་དང་ཟས་དང་
 བདུང་བ་དོན་གཉེར་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཁམས་དང་། མེད་ཁམས་གསལ་ཆེར་འཕེལ་བ་ལས་
 བྱུང་བ་བཀྲེས་སྒྲིམ་དང་འགྲངས་པར་ཤོས་ཤིང་ངོམས་པར་འབྱུངས་པ་ན་དེས་ཆོམ་
 པའི་རེག་བྱ་ཆོམ་པ་དང་ཁམས་མ་སྒྲིམས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་ཆོམ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །
 ལུས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱས་ཤིང་ཆོན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རེག་བྱ་དང་། ལུས་རིད་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་རེག་བྱ་ཉམ་ཡོད་པ་དང་། ཉམ་ཁུང་བ་དང་། བསྐྱ་བ་ལྟར་ན་ཉེས་པར་
 རོས་པས་འབྲེགས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། འདིག་ཉེན་གྱི་གྲགས་པ་ལྟར་ན། བསྐྱ་དྲ་
 དུ་བསྐྱན་པ་ལས་རེ་ཤིག་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འཇུག་པ་འགགས་པའི་གནས་སྐབས་
 ཁྱེད་པའི་རེག་བྱ་བརྒྱལ་བ་དང་བརྒྱལ་བ་སྐྱེད་པའི་རེག་བྱ་ལ་བརྒྱལ་བ་ཞེས་བདུགས་
 མོ། །ཁྲག་ལ་གཞོད་པས་མི་བོའི་པའི་སྐབས་ཀྱི་རེག་བྱ་གཡའ་བ་དང་ཁྱེད་དང་ས་
 འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རེག་བྱའི་ཁྱད་པར་འགྲེད་པ་དང་ནད་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་རེག་བྱ་དང་། ན་ཆོད་གདུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རེག་བྱ་དང་།
 གནད་གཞོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རེག་བྱ་ན་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་བྱ་བ་ལ་ཅུལ་
 གྲགས་པས་ལུས་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་སྐབས་ཀྱི་རེག་བྱ་དང་། དེ་དང་བྲལ་བའི་ལུས་

བརྟམ་པའི་རེག་བྱ་ངལ་བ་དང་། ངལ་བསྐྱེད་པ་དང་ལུས་སྤྲོ་བས་ཆེ་ཞིང་ལུས་ཀྱི་མདངས་
 བཟང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རེག་བྱ་སྤྱངས་ཆེ་བའི་མདོར་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རེག་བྱ་
 ཉེར་གཉིས་ཡིད་དེ། རེག་བྱ་འཇམ་པ་ནས་སྤྱངས་ཆེ་བའི་བར་ན་མས་ཡིད་པའི་ཕྱིར་
 ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དེ་བ་དང་།
 ལན་ནི། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་དེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་
 གཟུགས་ལྟ་ཡིད་དེ། བསྐྱེད་པ་ལས་གྱུར་པ་སོགས་ལྟ་ཡིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 རེགས་པའི་གཟུགས་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཆད་ཆར་བྱེ་བས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རྩལ་
 གྲ་རབ་སྒྲུང་བ་ནི། བསྐྱེད་པ་ལས་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །འབྱུང་བ་ཡིད་ན་གཟུགས་སུ་
 གདགས་པ་ཡིད་ལ། དེ་ཡིད་ན་རྩལ་གྲ་རབ་དུ་གདགས་པ་འབྱུང་བས། རྩལ་ཕན་གྱི་
 ཐ་སྙད་འདི་ནི་མཐར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་འབྱུང་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །ཁ་
 རོག་བཞིན་དུ་འབྱུང་བས་ཕན་གདགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །མངོན་
 པར་སྐབས་ཡིད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ཐུངས་པ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ལ་ཡང་། འབྱུང་
 འགྱུར་དུ་འཛོག་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མངོན་པར་སྐབས་ཡིད་པ་ནི་
 ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་སྐྱེ་མཆེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་
 ཐུངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་པ་མ་ཡིན་
 པ་དང་། བར་མས་བསྐྱེད་པའི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཞེས་སྙད་པ་
 རྟེན་རང་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་ཀུན་སྒྲོང་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་རིག་པར་མི་བྱེད་པས་ནམ་
 པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། བྱེ་བྱག་སྐྱེ་བ་གཟུགས་ཅན་ཇས་གྲུབ་དུ་འདོད་
 གྱུང་། སྐྱེ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་གཟུགས་ཅན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་འདོད་

གྱི་སྒྲོན་ནས་བརྩུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་གི་ཞེས་པ་ནས། རུང་སྡེ་ཞེས་
 པའི་བར་རོ། །གནས་ཀྱས་པའི་སྒྲོན་ནས་ཆོར་བ་བཙོ་བརྒྱད་དུ་དབྱེར་རུང་སྡེ། མིག་
 ལ་བརྟེན་པའི་ཆོར་བ་གསུམ་གྱི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་པ་ནི། ལུས་
 དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རེག་པའི་རྟེན་གྱི་ཆོར་བ་ཞེས་
 སོད། རུང་སྡེ་མ་གསུམ་ནི། མིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོར་བར་མཚུངས་པའི་དོན་ཡིན་
 ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་
 ལུས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཀྱི་ཡང་རུང་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེན་གྱི་སྒྲོན་ནས་ཆོར་བ་
 དུག་ཏུ་ཡང་འདུས་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཆོར་གསུམ། སེམས་ཆོར་གསུམ་དུ་ཡང་འདུས་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བདེ་བ་བླང་བླང་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་
 འབྱུང་བའི་བརྟེན་པ་ཡང་རུང་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ཆོར་བ་དེ་ལ་སྤང་གཉེན་གྱི་སྒྲོན་ནས་
 བརྩུ་གཉིས་སུ་དབྱེར་རུང་སྡེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོར་བ་དུག་ཏུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་ཆོར་བ་དུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤང་གཉེན་གྱི་དོན་ནི་འཆད་པར་
 འགྱུར་། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུས་ཆོར་དང་། སེམས་ཀྱི་ཆོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་པ་དེ་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། མིག་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་རྟེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་གང་ཞེ་ན་
 ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་
 གྱི་ཆོར་བ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་རྟེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་

པའི་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་ཞིང་། རྣམ་སྒྲིན་དངོས་པདྨ་གསལ་ཅི་རིགས་པ་འདིས་སྤྱོད་
 བར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་བྱེད་པས་རབ་རྒྱ་ལྷེ་བའི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 ལ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤང་གཉིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། འཛིག་
 རྟེན་པའི་སྤང་གཉིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་དང་། གཉིན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དོན་ནི་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་
 ཚོར་བ་གང་ཞེན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་ཉེར་ལེན་གྱི་ལུང་པོ་ལ་སྤྱེད་པ་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཚོར་བ་ཚོས་ཅན། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་
 གྱེ། འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་མི་འདོད་པའི་ཟང་ཟིང་སྒྲ་ཚོགས་སྤྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལྡན་
 ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་སྤྱེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 དེ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཟང་ཟིང་མེད་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་
 ཞེས་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
 ཚོར་བ་ཚོས་ཅན། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་གྱེ། ཚོར་བ་གང་ཞེན་། བདག་
 འཛིན་གྱི་ས་པོན་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་དང་། གཉིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་བ་དང་ལན་
 ནོ། །དང་པོ་ནི། ཞེན་པ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་གང་ཞེན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 འདོད་པའི་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་སྤྱུག་པ་སྟགས་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་
 གྱི་ཚོར་བ་ཚོས་ཅན། ཞེན་པ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་ཏེ། ངན་འགྱུརི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
 སྟགས་སྤྱེད་པའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཟུགས་སྤྱུག་པ་སྟགས་སྤྱེས་བྱ་འདོད་པ་ཅན་གྱིས་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་འདོད་
 པ་དངོས་སུ་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ཡང་འདོད་ལྡན་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟེན་པར་བྱེད་
 པ་ཡོན་ཏན་དང་ཚོས་མཚུངས་པས་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེ་

བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་པར་འབྱུང་བ་བརྟེན་པའི་ཆོར་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞིས་བསྐྱུས་པའི་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོར་བ་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་འབྱུང་
 བ་བརྟེན་པའི་ཆོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོར་བ་གང་། འདྲི་དཔ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རེས་མཐུན་པ་ནི། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའོ། །འདི་དག་ནི་ཆོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 སྟེད་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་དང་པོར་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆོར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་
 བསྟོམ་པ་དང་། དེ་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཆོར་བའི་རྟེན་གྱིས་བྱུང་
 བའི་སྟེད་པ་སྟོང་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོའི་རྣམ་
 གཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔྱེ་བ་དང་། དམིགས་པའི་སྟོན་ས་ཕྱེ་བ་དུག་སོ་སོའི་མཆན་
 ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུག་དུ་བསྐྱུ་བ་དང་། བརྒྱ་གཉིས་སུ་དཔྱེ་བའོ། །དང་
 པོ་ནི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དུག་དུ་ངེས་ཏེ། འཆད་འགྱུར་དུག་
 དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་གྱི་སྟོན་ས་དུག་དུ་དཔྱེ་བ་དང་། དམིགས་
 པའི་སྟོན་ས་དུག་དུ་དཔྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་གི་ཞེས་པ་ནས་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་
 པའི་བར་རོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཆོས་ཅན། རྟེན་གྱི་སྟོན་ས་དུག་དུ་ཡོད་དེ། མིག་
 གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྟོགས་དུག་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་ལྷག་
 མ་དང་བཅས་པའི་ཆོག་སྟོས་པ་ནི་དམིགས་པའི་སྟོན་ས་དཔྱེ་བ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་མ་རྣམས་
 ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གིས་ཞེས་ཏེ།
 མཆན་མ་དང་བཅས་པ་དང་། མཆན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྒྱུ་དུ་དང་གྱི་
 ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆད་མེད་པ་དང་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟེ་མ་པའི་འདུ་

ཤེས་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དྲུག་གི་དང་པོ་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་
 འདུ་ཤེས་ལ་གཉིས། ཅི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་མ་ཞེས་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི། ཐ་སྙད་ལ་ཞེས་ཏེ། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ།
 མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་མཁས་པའི་འདུ་ཤེས། འདུས་བྱས་མི་དྲག་པ་སོགས་ལ་དམིགས་
 པའི་འདུ་ཤེས། དམིགས་ནམས་གསལ་བའི་འདུ་ཤེས་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གཉིས། ཅི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་
 མ་མེད་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་ཞེས་ཏེ། མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་
 ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤྱི་མ་གསུམ་ལས་ལོག་པ་སྒྲོ་བ་དྲགས་མིང་གི་མཚན་མ་མེད་པ་
 བཅུ་ལ་མ་བྱུང་པའི་བྱིས་པའི་འདུ་ཤེས་སྒྲ་བྱུང་། འདུས་བྱས་དོན་གྱི་མཚན་མ་མེད་
 པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་།
 དམིགས་ནམས་གསལ་བའི་མཚན་མ་མེད་པའི་སྲིད་ཅེ་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པའི་འདུ་
 ཤེས་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྒྱུད་དུའི་འདུ་ཤེས་གཉིས། ཅི་བ་དང་།
 ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་དུའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གིས་ཞེས་ཏེ། བསམ་
 གཏན་གྱི་ཉེར་བརྟུགས་ཅམ་ཡང་སྟེ་མ་སྟོང་པའི་འདོད་པའི་སྟེ་ཐ་མལ་པའི་བརྒྱུད་
 གྱི་འདུ་ཤེས་ནི། རྒྱུད་དུའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁམས་གོང་མ་ལས་ཆེ་བྱུང་ཞིང་
 ཉོན་མོངས་མང་ལ་འཕྱོར་བ་དམན་ཞིང་སྟོད་ཀྱང་དམན་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ན། འདོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་རྒྱུད་དུའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་
 པ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འདུ་ཤེས་ལ། ཅི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཆེན་པོར་ཞེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གིས་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཤེས་པའི་འདུ་ཤེས་ནི།
 རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཁམས་འདོད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་
 ཉུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆེས་རྒྱ་ཆེ་བས་དེ་སྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་པའི་རྒྱུད་

གྱི་འདུ་ཤེས་ལ་ཡང་སྤྱར་དུ་རུང་ངོ་། །ལྷ་པ་ཆད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གཉིས། ཇི་
 བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆད་མེད་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གིས་
 ཞེས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་
 ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ནི། ཆད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་སྒྱར་
 མཐའ་ཡས་སོ་སྒྱུ་མ་པ་དང་དེ་སྒྱར་སེམས་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱང་། མཐའ་ཡས་
 སོ་སྒྱུ་མ་པ་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་
 པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་ཆད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལོ། །དམིགས་པ་བྱིར་འགྲོ་བར་མཐུན་
 པ་དང་། མཐའ་ཡས་སོ་སྒྱུ་མ་པའི་འཛིན་སྣང་ས་མཐུན་པས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་སོ། །དུག་
 པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་ཡང་
 མེད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གིས་ཞེས་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་
 ཤེས་ཅམ་དུ་ཡང་གཟུང་དུ་མེད་པས་བཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྒྱུ་མ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་།
 དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཟུང་བྱ་
 ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྒྱུ་མ་པ་དང་། དེ་སྒྱར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིན་པའི་
 བྱིར། བཞི་པ་འདུ་ཤེས་་གྱི་ཡུང་པོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་
 པོ་ནི། འདུ་བྱེད་གྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མངོར་བཞུན། རྒྱས་བཤད་དོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོན་གཞིའི་གཙོ་བོ་བཞུན་པ་དང་། མཆོན་གཞི་མ་ལུས་པར་
 བསྐྱུས་ཏེ་བཞུན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། གཙོ་བོར་བསྐྱུབ་པ་ལོ། །དང་
 པོ་ནི། སེམས་པའི་ཆོགས་ཞེས་ཏེ། དག་མི་དག་སོགས་ཀྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
 པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། དུག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་པ་སོགས་དུག་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སེམས་
 བྱུང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོད་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་དང་། ལན་མིན་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྲོད་ཏུ་འགྲོ་

པའི་ཚུ་ལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་ཞེས་ཏེ། སེམས་བྱུང་ནམས་ཡུལ་ལ་འདུག་པ་
ལ་སེམས་དཔའ་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་རྟེ། དད་སྟོགས་དགེ་བ་དང་། ཆགས་སྟོགས་ཉོན་
མོངས་ནམས་ཡུལ་ལ་འདུག་པ་ན། སེམས་པས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་དབང་
གིས་རབ་བྱ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ལྡན་པ་
མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱང་སེམས་པས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ།
གཟུགས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟགས་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་
ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཞེས་པ་ཡང་། སེམས་པས་འདུས་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཐ་
སྟོང་དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་
ལ་དུ་མར་དབྱེར་བྱུང་རྟེ། སེམས་པ་དང་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་མ་གཉོགས་པའི་སེམས་
བྱུང་ནམས་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་བཤད་པ་དང་། ལྡན་མིན་འདུ་
བྱེད་བཤད་པ་ལོ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་། སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤང་བྱ་དང་
གཉོན་པའི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
དག་ཀྱང་གང་ཞེན་ཞེས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་ཡོད་དེ། ཆོར་
བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་སྟོགས་ཀྱི་ནམས་འགྲོ་བ་ལ། འདུན་པ་སྟོགས་
ཡུལ་སྟོང་པ་ལ། དད་པ་སྟོགས་དགེ་བ་བརྒྱ་གཅིག་ །འདོད་ཆགས་སྟོགས་རྩ་
བའི་ཉོན་མོངས་དུག་ །ཁྲི་བ་སྟོགས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤ། གཉིད་ལ་སྟོགས་པའི་
གཞན་གྱུར་བཞི་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྤྱིར་སེམས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་
བའི་སེམས་གསུམ་དང་། འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་
ཅན་གསུམ། ལུང་མ་བརྟན་གསུམ་དང་། ཐག་མེད་གཉིས་ཏེ་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །ཡང་

ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་པ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་བུ་གང་རུང་ཞིག་འཁོར་
 དུ་མ་ཚང་ན། ཡུལ་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་མི་ཤོག་པ་པས། སེམས་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སེམས་པས་མངོན་པར་མ་སྒྲུབས་
 ཤིང་། མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་པ་མེད་ན་ཡུལ་ལ་ཤྲོགས་པ་མེད་ལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 མེད་ན་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་གཏོང་བ་མི་འཐད་པས། དེ་གཉིས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོར་བ་མེད་ན། མྱོང་བ་མེད་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་
 ན་ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མ་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་མེད་ན། རྣམ་
 ཤེས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཀུན་རྒྱུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །རེག་པ་མེད་ན། རྟེན་མེད་
 པས་༥ ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་ཀུན་རྒྱུ་འགྲོ་བ་
 ཞེས་བྱའོ། །འདུན་པ་སོགས་ལྟ་ནི། ཡུལ་བྱེ་བྲག་ཅན་ཁོ་ན་ལ་འདུག་པས་ཡུལ་སོ་
 སོར་ངེས་པ་དང་། དད་པ་སོགས་བརྒྱ་གཅིག་ནི། མ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་།
 མ་ཆགས་པ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་དགེ་བའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
 པ་དུག་ནི། སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་ཞེས་
 བྱ་ལ། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་ལྷག་པར་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདིར་ལྟ་བུ་
 བྱེ་ནས་བཅུར་བཞུག་དོ། །ཁྲི་བ་སོགས་ཉི་ཤུ་ནི། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་
 ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོབས་
 ཆེན་འཕེལ་ཞིང་སྐྱེ་བ་དང་། ཉི་ཤུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་
 རིམ་༥ ཀུན་སྤོང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་གིས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བཞུག་གང་དུ་
 ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཞན་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱོད་དཔོན་སྤྱོད་ཆུན་གྱིས་སེམས་སེམས་

༡༥ སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་དོན་གསལ་ ༡༡༧/༡༡ ཀུན་བདུས་དར་དྭགས་ལས། ཞེས་དང་། རྩ་ཉོན་སྟོབས་
 ཆེན་འཕེལ་ཞིང་སྐྱེ་བ་དང་ཉི་ཤུ་ཉོན་མོངས་དང་། ཞེས་འབྱུང་བས་ (ཉི་ཤུ་) ཞེས་པ་ཆད་པར་སེམས།

བྱུང་འདི་དག་གནས་དང་། དམིགས་པ་དང་། ཉུམ་དང་ཇམ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 མཚུངས་པར་ཁྱད་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་མཚུངས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་
 དབང་ཤེས་གཙོ་འཁོར་ལྟ་བུ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་ཞིང་། དེ་དམིགས་པ་ཙམ་
 ཀྱིས་གཙོ་བའི་མཆན་ཉིད་ཉོགས་པའི་དོན་གྱི་གཟུགས་རྣམས་འཆར་རྒྱལ་མི་འདྲ་བར་
 ཁས་བླངས་ན། ཉེས་པ་དུ་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་གོ་བར་སྒྲ་ལ། ཇམ་
 མཚུངས་པའི་དོན་ནི། གཙོ་བོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་ཆོར་བ་ལྟ་བུ་ཡང་གཅིག་ཁོ་
 ན་བྱུང་གི། རིགས་མཐུན་གཉིས་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་དུག །ཀྱན་
 འགྲོ་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་སྐྱོལ་རང་ལ་ཁྱེད་བཤད་པ་དང་། དག་བ་བརྩ་གཅིག་བཤད་
 པ་དང་། ཅུ་བའི་ཉོན་མོངས་དུག་བཤད་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུ་བཤད་
 པ་དང་། གཞན་འགྱུར་བཞི་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རེག་པ་ལོ། །ཆོར་
 བ་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་སྤར་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ། དེ་བ་དང་།
 ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཆན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་
 སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཞེས་ཏེ། རང་དང་མཚུངས་ཁྱད་གྱི་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་
 བར་བྱེད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པ་ལོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི་དོ་ཁབ་ལེན་ལ་
 ཀྱན་སྦྱང་མེད་ཀྱང་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱགས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་འདི་ཡང་ཡིད་ཙམ་
 ཀྱིས་སེམས་སྦྱོན་ཡོན་ཅན་ལ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་ལ་ཀྱན་དུ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །ཇི་
 རྒྱུ་དུ། རྒྱུ་ཅིག་གཞན་དུ་མི་གནས་ཤིང་། བྱེད་མེད་ཡིད་ཀྱང་གང་གིས་ནི། བྱེད་
 དང་ལྟར་བཙས་སྤང་བྱེད་པ། །སེམས་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས། །ཞེས་བྱེད་བཤད་དུ་
 དངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལོ། །ཞེས་སྒྲིབ་པས་ཆོག་མོད། ཡིད་

གྱི་ལས་ཞེས་སྒྲིས་ཅི་དགོས་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་རྒྱུད་གི་ཁམས་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་
 དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིས་པར་འདོད་ལ། སྒྲིབ་དཔོན་སྒྲོ་བརྟན་སེམས་པར་
 འདུ་བྱེད་པ་ཅམ་སེམས་བྱུང་གཞན་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 དེ་དང་ཡིད་གྱི་ལས་དོན་གཅིག་ཀྱང་། མཁས་པའི་མཁས་པ་ཞེས་པ་ལྟར་བྱེ་བྲག་རྩ་
 བྱེ་ནས་སྒྲིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དགེ་བ་དང་ཞེས་ཏེ། གང་ལ་འཇུག་པ་དང་། གང་
 འཇུག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཇི་བ་
 དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ལ་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་
 བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་གྱི་ཞེས་ཏེ། རང་དང་མཚུངས་ཅན་གྱི་སེམས་
 དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་གཏོད་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་རིགས་པའོ། །སེམས་པ་གཉིས་
 གྱི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་པས་སེམས་སྒྱིར་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ལ་
 བྱེད་པས་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏོད་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་
 གྱི་ཉེར་བཙུགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དམིགས་པ་ལ་རྒྱན་ཅན་དུ་གཏོད་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ལས་ནི། དམིགས་པ་ལ་ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་གཞན་ལ་
 གཡོ་མེད་དུ་འཛིན་པའོ། །གསུམ་པ་ལ། ཇི་བ་ནི། རེག་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། མཚན་
 ཉིད་དང་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ་ཞེས་ཏེ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་
 འདུས་ནས་དབང་པོ་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་མིང་། བདེ་སྐྱེས་སྤྱིང་གྱུར་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པའི་ཡུལ་གཅོད་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་རིགས་པའོ། །དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ནི། དབང་
 པོ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྐྱེས་དང་ལྷན་པས་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་
 བ་ལྟར། དེ་དག་པ་ཡང་། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྐྱེས་བཅད་པས་ཆོར་བ་གསུམ་གྱི་རྒྱུར་

༡༥ ཆ་བ་ ༡/བ/༡ ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་འབྱུང་བས་ (ཡིད་ལ་བྱེད་པ་)མིན་ནམ་ལྟར།

༡༦ ཡོངས་འཛིན་སེམས་སེམས་འབྱུང་ ༥༥/༦ སེམས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་གྱི་ཁྱད་པར་ནི།

༡༧ དཔལ་མང་སེམས་སེམས་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག་ ༡༡/༡༦ དབང་པོའི་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བའི་བདེ་སྐྱེས་

འགྱུར་བས་ནས། དབང་པོའི་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བས་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ།
གཉིས་པ་ནི། ཚེར་པོའི་ཞེས་སོ། །ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་བཅད་པས་ནད་དུ་ཕན་
གནོད་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བར་འགྱུར་བའོ། །རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ན། མེས་མ་གཅིག་གི་འཁོར་
དུ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཚེར་བ་ཕྱི་མ་སྦྱེ་བས་འགལ་བ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་ལྷ་ཡོད་པའི་དང་པོ་འདུན་པ་ལ། གྲི་བ་དང་
ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདུན་པ་ཞེས་ཏེ། གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་སོ།
དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ཞེས་ཏེ། བསམ་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས། དོན་དུ་གཉེར་
བས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པའོ། །དབྱེ་ན་ཐུང་པར་འདོད་པ་དང་། མི་འབྲལ་བར་འདོད་
པ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པའོ། །མ་བསམས་པ་ལ་འདུན་པ་མེད་པས་ཡུལ་
སོ་སོར་ངེས་པ་བརྟན་དོ། །ལྷ་བར་དོན་དུ་གཉེར་བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པས། དེ་དང་
དེ་ཞེས་སྒྲིབ་པའི་ཆོག་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བཙོན་འགྲུས་ཞེས་ཏེ། འདུན་པ་
ཚོས་ཅན། བྱེད་ལས་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྷན་ཏེ། བཙོན་འགྲུས་ཚོས་པའི་རྟེན་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སོས་
པ་ལ། གྲི་བ་ནི། མོས་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་སོ།
དང་པོ་ནི། ངེས་པའི་ཞེས་ཏེ། ཚད་མས་ངེས་ཟིན་པའི་ཡུལ་ལ་འདི་ཁོ་ན་ལྷར་ཡིན་
གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་འཛིན་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། མི་
འཕྲོགས་པ། ཞེས་ཏེ། མོས་པ་གཅིས་སུ་བྱེད་པས་པ་རོལ་གྱི་རྟོལ་བས་རང་གི་གྲུབ་
མཐའ་ལས་སྦྱར་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དན་པ་ལ་གྲི་བ་ནི། དན་པ་
ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། འདྲིས་པའི་ཞེས་ཏེ་སྦྱར་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་
དམིགས་ནས། རྣམ་པ་མེས་མ་གྱི་དམིགས་པ་བརྟེན་པ་མེད་པར་བྱེད་པས་བྱེ་བའི་རིག་

པའོ། ། བྱེད་ལས་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་སེག་ཡོང་པའི་ལས་
 ཅན་ནོ། ། དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་དུ་མི་རུང་པར་འགྱུར་ཏེ། ད་ལྟར་པ་ལ་དམིགས་
 པས་སྒར་འདྲིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་
 གང་ཡང་རུང་པའི་རྒྱན་ལ་འདྲིས་པའི་དངོས་པོར་བརྟགས་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། ། གཅིག་
 མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོ། ཆོས་ཉིད་སྒར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པས་བྲན་པ་མེད་
 པར་འདོད་པ་ནི། རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་དུ། ཆོས་
 ཉིད་ཅམ་རྟོགས་ཟིན་མ་བཤེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་དུ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 ཡན་ལག་བདུན་མ་ཆང་བར་འགྱུར་རོ། ། བཞི་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བྱི་བ་ནི། ཉིང་ངེ་
 འཛིན་ཅེས་སོ། ། ལན་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། བརྟགས་པའི་ཞེས་ཏེ། བརྟགས་ཟིན་པའི་
 དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱན་ལྡན་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པར་བྱེད་པས་རབ་
 ཏུ་བྱེ་བའི་རིག་པའོ། ། བྱེད་ལས་ནི་ཤེས་པའི་ཞེས་ཏེ། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་
 ལས་ཀྱི་ངེ་ལྟ་བུའམ། ངེ་སྟེད་པ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེད་པར་བྱེད་པས་སོ། ། ལྟ་པ་
 ཤེས་རབ་ལ་བྱི་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཅེས་ཏེ། ལན་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། བརྟགས་པ་ཞེས་
 ཏེ། བརྟགས་བྱའི་དངོས་པོ་སྒྲིན་དང་ལྡན་པའམ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སོགས་རབ་
 ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་བྱེ་བའི་རིག་པའོ། ། བྱེད་ལས་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་
 བྱེད་པས་སོམ་ཉི་ལྟོག་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །

གསུམ་པ་དགེ་བ་བརྒྱ་གཅིག་ལ་དོན་དུག་ཏུ་བསྐྱེ། ཡིད་ཆེས་པའི་དུས་སུ་
 འབྱུང་བའི་དད་པ་དང་། སྤྲིག་པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ངོ་ཆ་བྲེལ་ཡོད་
 དང་། དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ཆགས་པ་སོགས་བཞི་དང་། འཛིན་
 རྟོན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྱལ་བསྒྲུལ་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་དང་།
 འཛིན་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་ཆགས་བྱལ་སྒྲུལ་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་བག་ཡོད་

དང་། བཏང་སྒྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་
 པར་མི་འཆོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་བཤད་། ལན་ནི། །དང་པོ་ནི། དད་པ་
 ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཆོད་ཉིད་དང་། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་ཉིད་
 ཅེས་ཏེ། ལས་འབྲས་སོགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་སྟེ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་།
 དང་བཤད་འདོད་པ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གང་ཞིག །མ་དད་པའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་
 པོ་བྱེད་པའི་རིག་པའོ། །དགེ་མི་དགེ་འཇུག་ལས་འབྲས་དང་། ལྷག་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་སོགས་
 སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཡོད་པས་ན་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་སྟེ་ལྟ་བུ་
 ཆེས་པ། མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་སེམས་དང་བར་བྱེད་པ་དང་བའི་དད་པ་དང་།
 རྟོན་བྱ་རྒྱུ་དང་སྤྱོད་ཀྱིས་རྒྱུའི་རྟོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནི། །འགོག་པ་དང་
 ལམ་གྱི་བདེན་པ་སོགས་འབད་ན་ཐོབ་རྒྱས་པ་ལ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་ལས་པ་འདོད་པའི་དད་
 པ་སྟེ་དད་པ་གསུམ་སོ། །གཉིས་པ། འདུན་པའི་ཞེས་ཏེ། དད་པས་ཡོད་པ་ལ་སོགས་
 པར་ཡིད་ཆེས་ནས་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 རི་ཆ་ཤེས་པ་དང་། བྱེད་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དེ་བཞི། རི་ཆ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་
 མཆོད་ཉིད་ནི། བདག་ཉིད་ལ་ཞེས་ཏེ། རང་རྒྱུ་མཆོད་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པ་ལ་
 འདྲེས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། ཉེས་པར་ཞེས་ཏེ། སྒོ་གསུམ་
 གྱི་ཉེས་སྦྱོད་སྦྱོམ་པའི་ལས་ཅན་ནི། །གཉིས་པ་བྱེད་ཡོད་ལ་དེ་བཞི། བྱེད་ཡོད་པ་
 ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཆོད་ཉིད་ནི། གཞན་ལ་ཞེས་ཏེ། གང་ཞིག་གཞན་ནས་ཆོས་རྒྱུ་
 མཆོད་དུ་བྱས་ནས། ཉེས་སྦྱོད་ལ་འདྲེས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་
 ནི། དེའི་ཞེས་ཏེ། ལྷ་མ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི། མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་

༡༥ གྲུ་ ༡༧/བ/༤ རྟོན་བྱ་དང་སྤྱོད་

མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་སོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། མ་
 ཆགས་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལན་ལ། དམིགས་པ་དང་ནམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་
 ཉིད་བཤད་པ་ནི། མྱེད་པ་དང་ཞེས་ཏེ། མྱེད་པའི་ལོ་བྱད་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་ཆགས་
 པའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ནས་མ་ཆགས་ཤིང་། མི་ལེན་
 པའི་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །བྱེད་ལས་ནི་ཉེས་པར་ཞེས་ཏེ། འོག་མ་གཉིས་
 དང་བཅས་པ་གོ་སྟོན་། གཉིས་པ་ལ། དྲི་བ་ནི། ཞེ་སྤང་མེད་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་
 མཆོན་ཉིད་ནི། སེམས་ཅན་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་ཞེ་སྤང་
 དངོས་སུ་འཛོམས་ཤིང་གཞོན་པ་བྱ་བར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་
 མེད་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་རིག་པ་འོ། །གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། གཏི་མུག་མེད་པ་ཞེས་
 སོ། །ལན་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། ནམ་པར་ཞེས་ཏེ། སྐྱེས་ཐོབ་དང་། ཐོས་པ་དང་།
 བསམ་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་བྱུང་གང་རུང་གི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས། གཏི་མུག་གི་གཉེན་
 པོ་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་བརྟན་པ་དང་བཅས་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་རིག་
 པ་འོ། །ལན་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྟོ། །ཤེས་
 རབ་ཀྱི་རྣམས་གཉིས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པས། འདིར་ནི་བཙོན་འགྲུས་སམ།
 ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟན་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 བཞི་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། བཙོན་འགྲུས་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་དབྱེ་བའི་སྒྲིན་ས་མཆོན་ཉིད་བཤད་
 པ་ནི། གོ་ཆ་དང་ཞེས་ཏེ། དགོ་བ་སེམས་མངོན་པར་སྒྲོ་བར་བྱེད་པས་རབ་རྩ་བྱེ་
 བའི་རིག་པ་འོ། །དང་པོར་བསམ་པའི་སྒྲིན་ས་མངོན་པར་སྒྲོ་བ་དང་། དེའི་འོག་རྩ་
 སྒྲོར་བས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་སྒྲོ་བ་དང་། དགོ་བ་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་མི་ཁྱུམ་པའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ནས། མི་འགོ་བ་སྟེ། བདག་དམན་པར་བཟུང་ནས་སེམས་ཁྱུམ་པ་མེད་པའི་

མྱོ་པའོ། །གཞན་ལ་སོགས་པའི་འགལ་ཁྱེན་གྱི་མི་ཚྭ་པར་སེམས་མྱོ་པ་དང་། མ་
 ཉམས་པ་མཐར་ཐྱིན་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དགེ་བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་
 ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་ལ་སེམས་མངོན་པར་མྱོ་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། དགེ་བའི་ཞེས་
 ཏེ། དགེ་བ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མཐར་ཐྱིན་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།
 དཔེ་བ་ལ་དྲི་བ་ནི། རིན་ཏུ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ལུས་དང་ཞེས་ཏེ།
 སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བོག་ལ་དུ་རུང་བའི་ལག་རྒྱུ་
 འཛིན་པར་བྱེད་ཅིང་། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལྟུང་གཅོད་པར་བྱེད་པས་
 རབ་དུ་བྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལུས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་བཀག་
 ནས་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་སྦྱོད་པ་ལྟར། དགེ་བ་ལ་བོག་ལ་རུང་དུ་བྱེད་པའོ། །སེམས་
 ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཉོན་མོངས་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་ལས་རུང་དུ་
 མ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་བཀག་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་དགེ་བ་ལ་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའོ།།
 ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་ལུས་སེམས་རིན་ཏུ་བྱུངས་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །ལུས་སེམས་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་རྒྱ་མ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་
 མངོན་པའི་པར་ཐྱིན་ལས་རིམ་གྱི་ཞི་གནས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱེད་
 ལས་ནི། ཐྱིབ་པ་ཞེས་ཏེ། རིན་བྱུངས་ལ་གནས་པའི་དབང་གིས་གནས་ངན་ལེན་ལས་
 གནས་གྱུར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ངོ་། །ལྡ་པ་ལ་གཉིས། དག་ཡོད་དང་། བཏང་
 སྒྲིམས་སོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། དག་ཡོད་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། མ་
 ཆགས་པ་དང་། ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་མེད་པ་བཙོན་འགུམ་དང་བཅས་པ་ལ་བཏགས་
 པའི་བཏགས་ཆོས་གང་ཞིག །དགེ་བའི་ཆོས་བསྒྲིམས་ཞིང་། ཟག་བཅས་ལས་སེམས་
 བསྐྱུང་བས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་ནི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་དོ།།
 སེམས་བསྐྱུང་བ་ནི། ཟག་པ་མངོན་གྱུར་སེལ་བ་དང་། མ་བོན་འཛིན་ཏེན་པའི་ལས་

གྱིས་ཉམས་སྒྲུབ་པར་བྱེད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་བྱངས་འབྱེན་པའོ། །
 འདྲུག་པའི་དམིགས་རྣམ་ལོག་པའི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱེད་
 ལས་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཞེས་ཏེ། བསྐྱུལ་བྱ་ཡུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་
 པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ངེ་བ་ནི། བཏང་
 རྟོམས་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་
 མེད་པ་བརྩོན་འགུལ་དང་བཅས་པ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཆོས་གང་ཞིག་ བྱིང་རྟོན་
 འགོག་པའི་རྩྭ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱིམ་མི་དགོས་པར་སེམས་བྱིང་རྟོན་གྱིས་མི་ཉམས་པར་
 བྱེད་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་སེམས་བྱིང་རྟོན་། སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བཞག་པའི་
 ཆེན་ བྱིང་རྟོན་རྒྱུད་ཟད་བྱུང་དུ་རྟོགས་ཀྱང་བསྐྱིམ་པ་དང་བཅས་པས་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་ཆེ་མི་འབྱུང་བ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དུས་དང་། བྱིང་རྟོན་གྱི་གཉེན་པོ་བརྟེན་
 པའི་བསྐྱིམ་པ་མི་དགོས་པར་དུ་སེམས་བརྩལ་དུ་འདྲུག་པ་ཉིད་དང་། ཐ་མར་ཉིང་རེ་
 འཇིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཕྱིན་ཆད་རྩྭ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་བྱིང་རྟོན་མི་འབྱུང་བར་ཐག་
 ཆེད་པ་སེམས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། ཀྱན་ནས་ཞེས་ཏེ། བྱིང་
 རྟོན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་འབྱེད་པའོ། །དུག་པ་ལ་ངེ་བ་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་སོ། །ལན་
 ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཞེ་སྤང་མེད་ཅེས་ཏེ། ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་མེད་པའི་ཆ་ཤས་
 གང་ཞིག་ སེམས་སྤྱུག་བསྐྱུལ་ཅན་ལ་དེ་དང་བྲལ་ན་སྤྱི་མི་བཟོད་པས་རབ་དུ་
 སྤྱེ་བའི་སེམས་བྱིང་རྟོན་། བྱེད་ལས་ནི། སེམས་ཅན་ལ་གསོད་པ་དང་། བཅེག་པ་
 སོགས་ཀྱི་ ཐོ་མི་འཆམ་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །

བཞི་པ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་བཤད་པ་ལ་དུག་གི་དང་པོ་འདོད་ཆགས་ལ་ངེ་བ་
 ནི། འདོད་ཆགས་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཐམས་གསུམ་པའི་ཞེས་ཏེ།

༡༥ རྩ་བ་ ༤/ན/༥ སྐབས་མི་འབྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །

རྟེན་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་
 བོའི་སྒྲིན་ས་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །
 བྱེད་ལས་ནི། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་གྱི་སྒྲིན་ས་སྤྱག་བཟུལ་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་
 པ་ཁོང་ཁྱོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཁོང་ཁྱོ་བ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སེམས་ཅན་
 ཞེས་ཏེ། དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་གསུམ་གང་རུང་ལ་དམིགས་
 རས་མི་བཟོད་ཅིང་གཞོད་པ་བྱ་བར་འདོད་པ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་
 སེམས་བྱུང་ངོ་། བྱེད་ལས་ནི། རེག་པར་ཞིག་སྟེ། མི་འདོད་པ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་
 བ་དང་། མི་འདོད་པའི་རྒྱལ་སྦྱོར་བའོ། །གསུམ་པ་ང་རྒྱལ་ལ་དྲི་བ་ནི། ང་རྒྱལ་
 ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། འདིག་ཆོགས་ཞེས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དང་
 རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིག་ལྷ་ལ་བརྟེན་ཅིང་སེམས་ཁེངས་པའི་གཞི་
 གང་རུང་ལ་སེམས་དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །
 བྱེད་ལས་ནི། མི་གུས་པ་ཞེས་ཏེ། དངོས་དང་རྒྱུད་པས་མི་འདོད་པ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །པའི་
 པ་མ་རིག་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། མ་རིག་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཁམས་གསུམ་
 པའི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱིད་པའི་སས་བརྒྱས་
 པའི་མི་ཤེས་པ་གང་ཞིག །བདག་མེད་པའི་དོན་རིག་པའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 སོ་དེ། བྱེད་ལས་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཞེས་ཏེ། ལྷག་ཏོག་དང་ཐེ་ཆོམ་དང་ཉོན་མོངས་
 དང་ལས་དང་ཆེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གསུམ་སྐྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ལྷ་པ་ཐེ་ཆོམ་
 ལ་དྲི་བ་ནི། ཐེ་ཆོམ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བདེན་པ་ཞེས་ཏེ། དམིགས་
 པ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང་ལས་འབྱས་སོགས་གང་
 རུང་ལ་དམིགས་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་གང་ཞིག།
 དགེ་བ་ལ་བར་དུ་གཞོད་བྱེད་དོ། །བྱེད་ལས་ནི། དགེ་བའི་ཞེས་ཏེ། དགེ་བ་ལ་ཐེ་

ཆོས་ཆོས་ནས་མི་འདུག་པར་བྱེད་པའོ། །དུག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་གསུམ།
 ས་སའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ལྷ་རྒྱུད་ས་སའི་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། འཛིག་ཆོག་ས་ལ་
 ལྟ་བ་བྱེད་བྱུ་བ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་ཡོད་པའི་དང་པོ་འཛིག་ཆོག་ས་ལ་ལྟ་བ་
 ལ་དྲི་བ་དང་ལན་ནི། །འཛིག་ཆོག་ས་ལ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། ཉེ་བར་
 ལེན་པའི་ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་པའི་རྣམ་གྲངས་རྣམས་ཀྱིས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རང་དབང་པའི་ངོ་རྒྱམ་པ་འཇམ་
 ང་ཡིའོ་རྒྱམ་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི། །ཡུང་པོའི་ཆོག་ས་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་
 བདག་ས་པ་མ་ཡིན་པའི་ང་དང་ང་ཡིས་ཞེན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲིམ་ལ་ཡོད་ཀྱི། དེ་
 འདྲའི་གང་ཟག་ཇི་པོ་དང་། ཡུང་པོ་དེའི་དབང་སྒྱུར་བྱུར་འཛིན་པ་ནི། ཀུན་བདག་ས་
 མ་གཏོགས་ལྟན་སྒྲིམ་ལ་མེད་དོ། །བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་པ་ནི། མཐར་འཛིན་
 གྱི་རྣམ་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་པར་ཞེས་པ་ནི། བསམ་པས་བདེན་
 པ་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཇེས་སུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཉོག་ས་པར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་
 གྲངས་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དེ་ལ་མི་སྒྲིག་པ་དང་། འོན་དུ་གཉེར་བ་དང་།
 རབ་རྒྱ་འབྱེད་པ་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དམིགས་པར་བྱེད་པའི་འོན་ཏོ། །
 འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱེད་ལས་ནི། ལྟ་བ་ལ་ཞེན་པ་མཐས་
 ཅད་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་དྲི་བ་ནི། མཐར་འཛིན་
 ཅེས་སོ། །ལན་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཞེས་ཏེ། འཛིག་ལྟས་བརྒྱུད་པའི་
 བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་རྟག་པའི་། ཆད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི། །
 བྱེད་ལས་ནི། དབུ་མའི་ཞེས་ཏེ། མཐའ་བྱལ་ཉོག་ས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ལ་བར་དུ་
 གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནི། །གསུམ་པ་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ལ་དྲི་བ་ནི། ལྟ་བ་ཞེས་སོ། །

༡༩ གྲུ་ ༡༡/བ/༤ བྱེད་པའི་འོན་ཏོ ༢༩ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ ༡༣༤/༩ འཛིག་ལྟས་བརྒྱུད་པའི་བདག་དེ་ལ་དམིགས་
 རྣམ་རྟག་པ་མེར་རྒྱག་པའམ་ ཞེས་འབྱུང་བས་ རྟག་པའམ་ མིན་ནམ་སྒྲུམ།

ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ལྟ་ངན་གཞན་ནམས་དང་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་
 གནས་ཡུང་པོ་ལ་མཚན་སྟགས་སུ་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཡུལ་དུ་བྱུང་
 བས་མཚན་དང་འདི་ལས་ལྟག་པར་གཞན་མེད་པས། གཙོ་བོ་དང་གཞན་ལས་ཁྱད་
 བྱགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་འདི་དང་སྒྲམ་པ་གཞན་མེད་པས་དམ་པར་
 ལྟ་བའོ། །བྱེད་ལས་ནི། ལྟ་ངན་ལ་ཞེན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ཚུལ་བྲིམས་
 དང་བརྟུལ་བྱགས་མཚན་འཛིན་ལ་བྱི་བའི། ཚུལ་བྲིམས་དང་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་
 ཉིད་ནི། ཚུལ་བྲིམས་དང་ཞེས་ཏེ། ལྟ་ངན་གྱིས་ཀྱན་ནས་སྤང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་།
 ཐ་མལ་པའི་སྤྱད་པ་སྤངས་ནས་གཡང་གཞི་འཆང་བ་སྟགས་ལུས་ངག་གི་འཇུག་པ་ངེས་
 པར་བྱེད་པའི་བརྟུལ་བྱགས་དང་། དེ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་
 ནས་དག་གྲོལ་སྟགས་སུ་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཐུག་པ་འདག་པ་དང་
 ཉོན་མོངས་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་དང་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱེན་པ་ལྟ་བའོ། །
 བྱེད་ལས་ནི། འདོད་པའི་འབྲས་བུས་ཐར་པ་སྟགས་མེ་ཐོབ་ཅིང་མེ་འདོད་པའི་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་པས། ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཁྲ་པ་ལྷག་ལྟ་
 ལ་བྱི་བའི། ལྷག་པར་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ལྟུང་མ་ཞེས་ཏེ། དགེ་མི་
 དགེ་བའི་ལྟུང་འབྲས་དང་། ལྟུང་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་
 སྟགས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་དག་བཅོམ་པ་སྟགས་ལོད་པའི་དངོས་པོ་གང་རུང་ལ་དམིགས་
 ནས་མེད་ཅེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའམ། ལྟུང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་པར་རྟོག་པའི་
 ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །བྱེད་ལས་ནི། སྤང་བྱ་དང་དོར་བྱ་སྦྱེས་ཐེན་པ་ལ་
 ལྷག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དོར་བྱ་དང་སྤང་བྱ་འབྱུང་འགྱུར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་འདྲེན་
 པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་གངས་ངེས་པའི་ལྟུང་མཚན་ལ་གཉིས། དངོས་དང་ཚིད་

༡༥ འོངས་འཛིན་མེས་མེས་མེས་བྱུང་ ༡༡༨/༡ འདི་དང་མཉམ་པ་ ཞེས་འབྱུང་བས་(མཉམ་)མིན་ནམ་ལྟུང་།

སྤང་ངོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། བཞི་ནི་ཞེས་ཏེ། ལྟ་བུ་
 དན་པ་ལྟར་གྲངས་ངེས་ཏེ། མེད་པར་ཡོད་པར་སྒྲི་འདོགས་པའི་ལྟ་བུ་བཞི། ཡལ་
 ཆེར་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བུ་དང་ལྟར་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲི་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བཞི་
 ཡོད་དེ། ཡལ་ལ་གང་ཞིག་བདག་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ངོ་པོ་ནི་དེ། དེ་རྟག་ཆད་
 དུ་འཛིན་པ་བྱུང་པར་དུ་སྒྲི་འདོགས་པ་དང་། ལྟ་དན་ལ་མཚོག་དང་། ལྟ་དན་དང་
 འབྲེལ་བའི་སྒྲི་དན་ལ་དག་བྱོལ་དུ་སྒྲི་འདོགས་པ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལོག་ལྟ་ནི།
 ཡལ་ཆེར་སྐྱར་འདེབས་དང་། དབང་ཕྱག་འགྲོ་བའི་རྒྱར་འཛིན་པས་སྟགས་སྒྲི་འདོགས་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྟ་དབང་དུ་ག་ཅུ་ཅ་གཉིས་
 ལ་དོགས་པ་སྤང་བ་དང་། ལུང་མ་བཞུན་གྱི་ལྟ་བུ་བཅུ་བཞི་ལ་དོགས་པ་སྤང་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། རྩོན་གྱི་མཐར་ཞེས་ཏེ་ལྟ་དན་ལྟར་ངེས་ན་མདོ་མེ་ཆངས་པའི་དྲ་
 བ་ལས་གསུངས་པའི་ལྟ་བུ་དུ་ག་ཅུ་ཅ་གཉིས་དེར་ངེ་ལྟར་འདུས་སྒྲུལ་པའོ། །གཉིས་
 པ་ལ་ལན་ནི། གཉིས་སམ་ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་འདིར་རྩོན་གྱི་མཐར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་
 ནི་བཅོ་བརྒྱད་དེ། འདི་ལྟར་རྟག་པར་སྒྲི་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་དང་། །ཁ་ཅིག་རྟག་པར་
 སྒྲི་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་དང་། རྒྱ་མེད་པར་སྒྲི་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་དང་། མཐའ་དང་
 ལྟ་མི་ལྟ་དུ་སྒྲི་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་དང་། ལྟ་མི་སྤོང་བར་སྒྲི་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་ཡིན་
 རོ། །དེ་ལ་རྟག་པར་སྒྲི་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་བསམ་གཏན་པ་འགའ་
 ཞིག་གི་རྩོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ནི་བྱ་དང་།
 བཞི་བཅུ་དང་། བརྒྱད་ཅུ་དན་པ་དང་། ལྟ་མི་ཞིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
 །ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་དན་པ་ཤི་བ་རྣམས་དེ་དང་དེ་ནི་དུ་སྒྲི་བར་མཐོང་ནས་བདག་
 དང་འཛིན་རྟོག་མཐོང་བ་ལྟར་རྟག་གོ་ཞེས་སྒྲི་བའོ། །ཁ་ཅིག་རྟག་པར་སྒྲི་བ་རྣམས་

༡༥ ལྟ་བུ་ ༡/ན/༡ རོལ་ནི་དང་ ༡༥ རོལ་ ༡༡/བ/༥ ཡ་ ༡༥ རོལ་ ༡༡/བ/༥ ལྟ་བུ་ ༢༥ ལྟ་བུ་ ༡/ན/༡
 མཐར་རྟོག་པའི་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དང་།

གྱི་བཞིན། ཚངས་ཆེན་གྱི་འཁོར་འགའ་ཞིག་གི་ནས་མིར་སྐྱེས་ནས་དཔེན་པར་བསམ་
 གཏན་བསྐྱབས་དེ་མངོན་ཤེས་སྐྱེས་དེ་བཞུས་པས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་མ་གྱི་བར་མཐོང་
 ནས། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དག་ལ་ལྟ་གཞན་ནམས་མི་དག་ཅེས་པ་དང་། ཚངས་པ་
 ཆེན་པོས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ནམས་མི་དག་ཅིང་སེམས་མི་འགག་པར་མཐོང་ནས། འབྱུང་
 བ་ནམས་མི་དག་ལ་སེམས་དག་ཅེས་པ་དང་། འདྲི་ལྟ་ཅེ་བས་རབ་དུ་བསྐྱས་པ་ཞིག་
 ཅིང་མོས་དུན་ཤེས་བཞིན་ནམས་དེ། ཤི་བ་ན་མིར་སྐྱེས་དེ་མངོན་ཤེས་སྐྱེད་དེ་བཞུས་
 པས་རང་གི་སྤར་གྱི་རྒྱ་པོ་ནམས་མ་གྱི་བར་མཐོང་ནས་ལྟ་ཅེ་བས་བསྐྱས་པ་ནམས་མི་
 དག་ལ་གཞན་ནམས་དག་ཅེས་པ་དང་། ལྟ་གྲོགས་ལ་ཡིད་འབྲུགས་པ་ཁ་ཅིག་དེའི་
 ལྟ་བུས་གྱིས་གི་དེ་མིར་སྐྱེས་ནས། སྤར་མ་ལྟར་མངོན་ཤེས་སྐྱེད་དེ་བཞུས་པས། གཞན་
 ནམས་མ་གྱི་བར་མཐོང་ནས་ལྟ་ཡིད་འབྲུགས་པ་དག་ནི་མི་དག་ལ་གཞན་ནམས་དག་
 གོ་ཞེས་ལྟ་བའོ། །རྒྱ་མེད་པར་སྦྱ་བ་ལ་གཉིས་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མེད་
 པར་སྦྱ་བ་ནི། གཟུགས་མེད་ནས་གི་འཕྲོས་པའི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་། འདྲི་གཟུགས་
 སུ་སྐྱེས་པ་ན། མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་དྲང་སྲོང་འགའ་ཞིག་གིས་དེའི་རྒྱ་སྤར་མ་
 གང་ཡིན་ལྟས་མ་མཐོང་ནས་ལུས་དང་སེམས་སོགས་སྒོ་བྱར་དུ་འབྱུང་བར་བཞུ་བ་
 དང་། ཉོག་གི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མེད་པར་སྦྱ་བ་ནི། ཆར་པ་དང་རྒྱང་སོགས་སྒོ་བྱར་
 དུ་འབྱུང་ཞིང་གིང་ནམས་ལ་ཡང་རེ་འགའ་མེད་ཀྱི་དང་འབྲས་བུ་སྒོ་བྱར་དུ་འབྱུང་ཞིང་།
 རེས་འགའ་མི་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་མེད་པར་སྦྱ་བའོ། །
 མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དུ་སྦྱ་བ་ནམས་གྱི་གཞི་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་མངོན་པར་
 ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐའ་མ་ཆད་པར་གྱུར་ཏམ་འོན་དེ་ཆད་
 པར་གྱུར་སྦྱམ་དུ་ཡང་དག་པར་ཆོལ་བར་འདྲི་བ་ན། གང་གི་ཆེ་འཇིག་པའི་བསྐྱལ་

གཤམ་པ་དེའི་ཆེན་མཐའ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་། །གང་གི་ཆེ་འཆགས་པའི་
 བསྐྱལ་པ་དྲན་པའི་ཆེ་མཐའ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་དེ་དག་ཡུལ་གྱི་ཆེ་
 བའི་མཐའ་ཡང་དག་པར་ཆོལ་བར་འདོད་པ་ན་གང་གི་ཆེ་འོག་དུ་མཚར་མེད་པ་ཡན་
 ཆད་ལས་མ་མཐོང་ཞིང་། རྟེན་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་མན་ཆད་ལས་མ་མཐོང་ལ།
 ཐད་ཀར་ཐམས་ཅད་པ་རོལ་བཅད་པའི་མཐའ་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མཛེད་དང་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཡི་གེའི་བྱུང་པར་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ལ། དོན་གྱི་བྱུང་པར་
 ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་མི་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པ་ན་མས་ཀྱི་གཞི་ནི། སྤྱོད་པ་བྱུང་བ་དང་། རྟོགས་
 པ་མངོན་པའི་ང་གྱལ་ཅན་དང་། སྤྱོད་པ་ན་མ་པར་མ་ངེས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཞན་
 ཅིང་ཀུན་དུ་མོངས་པ་བཞི་ལས། མངོན་པར་མཐོ་བའི་ལམ་དགེ་བ་དང་། མེད་གེ་
 བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འཁོག་པ་
 དང་། ལམ་ན་མས་ལ་བརྩམས་ཏེ། དེ་བ་དེས་པ་ན། བདག་ནི་ལྷ་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་
 ལྷ་མ་དུ་དམ་བཅས་ནས། གང་དུ་འཆི་བ་མེད་པ་ན་མ་པར་དག་པའི་ལྷ་ན་མས་ཀྱིས་
 གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ལས་བརྩམས་ཏེ། དེ་བ་དེས་པ་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེར།
 དེ་བ་དེས་པ་ན་མས་ལ་ཆོག་གཞན་དང་གཞན་དུ་རྒྱུང་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། ཕྱིར་ཆོལ་
 དང་མཐུན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཆོལ་བ་དང་པོ་ནི། རྩན་སྤྱོད་པ་
 དང་མི་ཤེས་ཡོད་པར་འཇིགས་ཤིང་འཇོམ་པའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསལ་པོར་
 ལམ་འདེབས་པར་མི་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་གི་རྟོག་པ་ལ་འཇིགས་པ་ཡོད་དེ། བཀལ་
 ཞིང་བརྟག་པའི་འཇིགས་པ་དང་། རྩན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་ལོག་པར་ལྷ་བས་ཀྱང་འཇིགས་
 ཤིང་འཇོམས་པའི་ཕྱིར། བདག་ནི་རྟོགས་པ་མངོན་པའི་ང་གྱལ་ཅན་ནི་ཞེས་ལན་འདེབས་
 པར་མི་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་དང་། རྩན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་ལོག་

བར་ལྟ་བུ་པས་འདིགས་ཤིང་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་བདག་ནི་སེམས་པ་མིན་ནི་ཞེས་གསལ་པོར་
 ལན་འདེབས་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཆོག་གཞན་དང་གཞན་དུ་རྒྱུང་ལ་བསྐྱར་
 བས་སྤྱང་བར་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་ནི་བཀའ་ཞིང་བདག་པ་དང་འདིགས་ཤིང་འདྲེས་པ་
 ཁོ་ན་སྟེ། མདོན་མཐོང་དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཡི་གེ་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་།
 བདག་ནི་མྱོངས་པའི་ཞེས་གསལ་པོར་མི་བྱེད་པར་གཞན་ཁོ་ན་ལ་ཀུན་དྲིས་ནས་དེ་དང་
 མཐུན་པར་བྱེད་པས་ཆོག་གིས་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་འདི་ལྟ་བུ་ཕྱིར་
 རྒྱལ་བ་རྣམས་འོང་ན་དེར་གཡོས་སྐྱབ་པར་བྱའོ། །ལྟ་བུ་དེས་པ་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུར་
 གྱུར་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་ཅི་རིགས་པར་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་
 ཡུལ་ལ་འདྲོགས་པའི་ཕྱིར་། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་འདྲོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདས་པ་དང་ད་
 ལྟར་བ་དག་ནི་བྱུང་བཞིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་དག་མདོར་བསྐྱས་
 པའི་སྟོམ་ནི། ཉག་དང་ཁ་ཅིག་རྒྱ་མེད་དང་། མཐའ་ལྡན་དེ་བཞིན་ལྟ་མི་སྤྱང་ཞེས་
 པའོ། །ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་འདྲོགས་པའི་ལྟ་བུ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟར་འདྲུ་
 ཤེས་པ་ ཡོད་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱ་དྲུག་དང་། མེད་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱ་དྲ་
 དང་། གཉིས་མིན་དུ་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱ་དྲ་དང་། ཆད་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདུན་
 དང་། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྔ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདྲུ་ཤེས་ཡོད་
 པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྔ་བ་བརྒྱ་དྲུག་ནི། བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་འདྲུ་ཤེས་ཅན། མི་
 ལྡན་འདྲུ་ཤེས། གཉིས་ཡིན་འདྲུ་ཤེས། གཉིས་ཀ་མིན་འདྲུ་ཤེས་ཅན་བཞི་དང་། བདག་
 མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་
 པ་འདྲུ་ཤེས་ཅན་ཉེ་བཞི་དང་། བདག་བདེ་བ་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་བ་ཡིན་པ་
 དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་འདྲུ་ཤེས་ཅན་བཞི་དང་། བདག་
 གཅིག་བྱ་ཡིན་པ་དང་། ཐད་པ་དང་། རྒྱུ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་ཡིན་

པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་བ་རྒྱུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་
 བརྒྱད་ནི། བདག་གཟུགས་ཅན་ཡིན་འདུ་ཤེས་མེད་ཅེས་པ་ནས། བདག་མཐའ་དང་
 ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀ་མིན་འདུ་ཤེས་ཞེས་པའི་བར་བརྒྱད་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ཀ་
 མིན་པར་སྒྲུབ་པ་རྒྱུ་མེད་པར་བརྒྱད་ནི། ལྟ་བུ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཉིད་ལ་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ཡང་
 མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆད་པར་སྒྲུབ་
 པ་རྒྱུ་མེད་པར་བརྒྱད་ནི། འདོད་པའི་མི་དང་ལྟ་དང་གཟུགས་ཁམས་པ་གཟུགས་མེད་སྒྲུབ་
 མཆོད་རིས་བཞི་སྟེ། བདུན་རྒྱུ་མེད་པ་ཤི་བར་དུ་ནད་དང་བཅས་འབྲས་དང་བྱུག་རྒྱུ་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་ལ་ཤི་ནས་ལེ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པོ། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་སྒྲུབ་པ་རྒྱུ་
 གྱི་ལྟ་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འཛེམ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པས་གྲོལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་
 བཞི་ཐོབ་པས་གྲོལ་བར་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་ཡལ་ཆེར་མ་འོངས་པའི་
 ཆ་ལ་རྟོག་པས་དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་མའི་མཐར་རྟོག་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་མདོར་བསྟུས་
 པའི་བསྒྲུབ་པ་ནི། འདུ་ཤེས་ཡོད་སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་། མེད་དང་གཉིས་མིན་བརྒྱད་
 བརྒྱད་དང་། ཆད་པར་སྒྲུབ་པ་རྒྱུ་མེད་པར་བརྒྱད་ནི། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་ལྟའི་ལྟ་། ཞེས་
 མོ། །ལྟ་བུ་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་འདི་དག་དོན་དུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་དང་།
 སྒྲིན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རྟེན་དང་། དུས་དང་། ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་
 གནས་མོ། །རྒྱ་ནི་འཛིག་ཆོག་ལ་ལྟ་བུ་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་
 ཡོག་ཐོས་པ་སྒྲིན་དུ་བ་དང་། བསམ་གཏན་ནམ་རྟོག་གེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འདས་
 པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིན་གྱི་མཐར་རྟོགས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་
 དུས་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱི་མའི་མཐར་རྟོགས་པའོ། །ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། རྟོག་ཆད་
 གྱི་ལྟ་བུ་དང་། ལྟ་བུ་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བུའོ། །གཞི་བསྟུབ་ལས། རྟོག་

ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་འདི་ལ་བདག་གཟུགས་ཅན་དུ་རྟོགས་ལ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་གཟུགས་
 ཅན་པོ་འདུ་ཤེས་ཡོད་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་གོ། །ཆད་ལྷ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ལྷ་བ་གསུམ་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོ་ལ་བའི་བདག་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་སྟགས་
 མོ། །སྟེ་བའི་གནས་ནི། བསམ་གཏན་སྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བར་བཤད་དོ། །ལྷ་
 ངན་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལྟར་བཤད་པའི་ལྷ་བ་ལྟ་པོར་མ་འདུས་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ།
 རོ་བོ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ན། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་དང་། སྟག་ལྷ་གཉིས་སམ་
 རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་མ་ལུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་
 དུ་ཅི་རིགས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སུ་འདུས་ཚུལ་ནི། སྟོན་གྱི་མཐར་རྟོག་པའི་
 ནང་ནས་བཙུང་དང་། ཕྱི་མའི་མཐར་རྟོག་པའི་ནང་ནས་ལྷ་ལྟེ། བཅོ་ལྷ་ནི་སྟག་ལྷ་ས་
 བསྟུས་ལ། ལྷ་ག་མ་ཐམས་ཅད་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བས་བསྟུས་ཏེ། ཆད་ལྷ་བདུན་
 དང་། ལྷ་ག་མ་ནམས་རྟག་ལྟོ། །འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱ་
 འབྲས་སྟགས་ཅི་རིགས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་ས་དང་། གཞི་བསྟུ་
 བ་སྟགས་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ཅོད་པ་ནི། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཞེས་སོ། །
 འདི་བ་པོའི་བསམ་པ་ནི། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་བཙུ་བཞི་ལྷ་བ་ལྟར་མ་འདུས་ན། ལྟར་
 གངས་ངེས་པ་ཉམས་ལ། འདུས་ན་ངེ་ལྟར་འདུས་སྟམ་དུ་རྟོགས་པའོ། །ལན་ནི། གཉིས་
 སམ་ཞེས་ཏེ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལྷ་བ་བཙུ་བཞི། ལྟར་བཤད་པའི་ལྷ་བ་ལྟར་མ་
 འདུས་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། རོ་བོ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ནས། མཐར་འཛིན་
 གྱི་ལྷ་བ་དང་། སྟག་ལྷ་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 ན། ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷ་ལྟེ། ལྷ་པོ་ཀུན་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དུ་མ་
 བསྟན་པའི་ལྷ་བ་བཙུ་བཞི་ལ། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་ནི། བདག་དང་འཛིན་

རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །ཕྱི་མའི་
 མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་
 དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་སོ། །ཁྱུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལྟ་
 བ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བཞི་ནི། ཁྱོལ་བའི་བདག་ལ་བསམ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་གྲོང་པ་ཆད་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་དང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་དང་། གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །ལུས་སྒྲིག་རྒྱུ་གཅིག་དང་། རྒྱུ་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་
 ལུས་སྒྲིག་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གང་གི་འདོད་པ་ཡིན་པ་ནི།
 གངས་ཅན་པ་དང་། རྒྱང་ལན་པ་དང་། གཅེར་བྱ་པ་དང་། གནས་མ་བྱ་པ་རྣམས་
 གྱི་འདོད་པ་སྟེ། གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་
 པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། རིན་ཆེན་ཕྱེང་བ་ལས། འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། །ཁུས་
 ན་རྒྱལ་བ་མི་གསུང་བཞུགས། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཟབ་པའི་ཆོས། །སྟོད་མིན་འགྲོ་
 ལ་མི་གསུང་བ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མཐས་རྣམས་ཀྱིས། །ཀུན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདྲི་བ་པོས་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲི་
 བ་ཡིན་ལ། བདག་མེད་བསྟན་པའི་སྟོད་དུ་རེ་ཤིག་མི་རུང་བར་དགོངས་ནས། བདག་
 མེད་པར་མ་བསྟན་ཞིང་། རྒྱད་གཞི་མེད་པའི་རྒྱད་ཆོས་མི་རུང་བར་དགོངས་ནས།
 དྲི་བ་དེའི་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བདག་འཛིན་
 གྱི་དཔྱེགས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་བར་རྒྱབ་པ་དགག་པ་དང་། རྣམ་
 པའི་འཛིན་སྐྱངས་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ་དང་། དཔྱེགས་
 པ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་སྒྲོས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་དྲི་བ་
 དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིགས་
 ཆོགས་ལ་ཞེས་ཏེ། འཛིག་ལྟས་ཟེན་པའི་ཉེས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་པ་གཅིག་

ཕུ་རང་དབང་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་དེ་ལ། རིགས་པ་དང་འགལ་པའི་གནོད་པ་ལྔ་ཡོད་
 པའོ། རེད་ལྟར་གང་ཞིག་གི་བདག་དེ་ཡོན་ཏན་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་
 དམ། ཕུང་པོ་གཏན་མེད་དུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕུང་པོ་དང་ངོ་པོ་གཅིག་དུ་ཡོད་
 དམ། ཐད་དུ་ཡོད། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། གང་ཞིག་བདག་དང་ཕུང་པོ་ངོ་པོ་གཅིག་
 དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། གང་ཞིག་བདག་རྟག་པ་གཅིག་ཕུ་རང་དབང་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་
 ལ། ཕུང་པོ་ལྔ་མི་རྟག་དུ་མ་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་
 ཉེས་པ་རྟག་དངོས་དང་མི་རྟག་པ་ངོ་པོ་གཅིག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་
 ན། ཕུང་པོ་ལ་བདག་དོན་གཞན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དམ། ཕུང་པོ་བདག་གི་དབང་
 བསྐྱར་བྱར་ཡོད་དམ། ཕུང་པོ་དང་འབྲེལ་མེད་གྱི་ཐད་དུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན།
 གང་ཟག་གི་བདག་མི་རྟག་པར་ཐལ། མི་རྟག་པས་བསྐྱུས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་འཁར་གཞིང་
 ལ་ཀྱང་ཤུག་ལྟར་དོན་གཞན་གྱི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕུང་པོ་
 ལ་བདག་རང་དབང་ཅན་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་ལས་
 ཅོན་གྱི་དབང་གིས་ཟག་བཅས་གྱི་ཕུང་པོ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ལྟར་ན། བདག་གི་ངོ་པོ་གཏན་མེད་དུ་ཐལ། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་པོ་ཐད་དེ་པའི་གང་
 ཟག་གིས་བདག་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་གཏན་མེད་
 དུ་ཡོད་ན་ཡང་། ལམ་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འབད་པས་བསྐྱིབ་མི་དགོས་པར་ཐར་
 པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་ཟག་གཏོད་ནས་ཕུང་པོའི་འཆིང་བྱེད་དང་བྲལ་
 བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལ་ངོ་བོ་བདག་པོ་པ་དང་། ལན་ནོ།
 དང་པོ་ནི། གང་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ། བདག་དང་བདག་
 གིར་ལྟ་བུ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཕྱིར་བརྟན་པ་དང་། བཅོ་ལྔ་བདག་གིར་ལྟ་བར་བཞག་

པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལཱི་ཞེས་ཏེ། འཇིག་རྫོང་གི་ཤུ་རྩ་མ་པའི་འཇིན་རྣང་ས་
 ལ་ལྟེས་ཏེ། གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ལྔ་བདག་དུ་ལྔ་བ་དང་། ལྔ་ག་མ་བཙེ་ལྔ་བདག་
 གིར་ལྔ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དྲི་བ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་
 ཅེས་སོ། །ལན་ནི། འབྲེལ་བས་ཞེས་ཏེ། སྤང་པོ་ལྔ་བདག་ཡིན་པར་ལྔ་བ་ཡིན། གཟུགས་
 འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་
 དུ་ལྔ་བ་འོ། །བདག་སྤང་པོ་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པར་ལྔ་བ་ནི། སྤང་པོ་ལྔ་བདག་དེའི་བྱེད་པའམ།
 ལས་སུ་བྱ་བར་ལྔ་བ་འོ། །སྤང་པོ་ལྔ་བདག་གི་བ་ཡིན་པར་ལྔ་བ་ནི། སྤང་པོ་ལྔ་འདོར་
 བ་དང་ལེན་པ་ལ་བདག་དེས་དབང་བསྐྱར་བར་ལྔ་བ་འོ། །སྤང་པོ་ལྔ་ལ་བདག་གནས་
 པར་ལྔ་བ་ནི། བདག་དེ་སྤང་པོ་ལྔ་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་ཐ་དད་མེད་པར་ལྔ་བ་འོ། །ལྔ་ན་
 པར་ལྔ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་བདག་གི་བར་ལྔ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་བདག་དང་འབྲེལ་
 བས་བདག་གིར་འགྱུར་བར་ལྔ་བའི་ཕྱིར། སྤང་པོ་ལྔ་བདག་གི་ཡིན་པར་ལྔ་བ་ལྔ་ནི།
 བདག་གིར་ལྔ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ལ་བདག་དབང་བསྐྱར་བས་བདག་གི་བར་
 འགྱུར་བར་ལྔ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་པོ་ལྔ་ལ་བདག་གནས་པར་ལྔ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་བདག་
 གི་བར་ལྔ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་ལྔ་བདག་དང་ཐ་དད་དུ་མི་འཇུག་པས་བདག་གིར་འགྱུར་
 བར་ལྔ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་
 ཚོགས་ལ་ཞེས་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་ན། རྩོམ་པོ་ལྔ་ར་འཇིན་པ་མི་རིགས་
 སོ་རྣམས་ནས་དྲི་བ་འོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི། མ་དཔུང་པའི་ཞེས་ཏེ། གང་ཞིག་བདག་
 དང་བདག་གི་བ་མེད་ན་ཡང་། འཇིག་རྫོང་གི་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འཇིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། གང་ཞིག་བདག་ཡོད་མེད་རིགས་པའི་དཔུང་པ་བྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐོག་
 མ་མེད་ནས་དེ་ལྟར་འཇིན་པའི་རྩོམ་པོ་ལྔ་བའི་ཕྱིར། མ་དཔུང་པར་རྩོམ་པ་ཐག་པ་ལ་སྐྱུ་ལ་
 འཇིན་གྱི་རྩོམ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་རྫོང་གི་རྣམས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་

ལྟར་སྒྲིམ་གྱི་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རིག་པའི་དབྱུང་པ་ལ་སྒྲིམ་གྱིང་ལྷ་མ་ལས་
ཐུང་སྒྲ་བས་གཙུག་པོ་མ་ཡིན་པར་བརྟན་རྟོ།།

ལྷ་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་སོ་
སོ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་བརྟུང་དང་། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་
ལྡན་གཉིས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་བརྟུང་
དོ། །དང་པོ་ལ་དུག །ལྟན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་གནས་སྤྱོད་དང་འཁོན་འཛིན་དང་།
ཕན་ཚུན་སྤྱོད་བའི་གནས་འཆབ་པ་དང་། འཆོག་པ་དང་། རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་པའི་
གནས་སྤྱག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་དང་། འཆོ་བ་ཉམས་པའི་གནས་རྒྱ་དང་གཡོ་དང་། གཞན་
ལ་མི་འདུད་པའི་གནས་རྒྱགས་པ་དང་། མི་བཟོད་པའི་གནས་རྣམ་པར་འཆོ་བའོ།།
གཉིད་དང་འགྱོད་པས་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ལ། ཉོག་དཔྱིད་ཀྱིས་ཡང་
དང་ཡང་དུ་རྟོག་ཅིང་དབྱུང་པས་བརྟེན་ངས་པ་དང་ལུས་ངལ་བ་དང་། སེམས་ཉམས་
པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བས་བཞི་པོ་ཡང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པར་བསྐྱས་ཏེ། གཞི་ལྷན་
ཆོགས་ལས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིར་ཡང་བཤད་དོ། །རྟོག་དཔྱིད་ཀྱི་སའི་
བསྐྱབ་པ་ལས། ལོག་པར་འདུན་པ་དང་། ལོག་པར་མོས་པ་གཉིས་བསྐྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་སེམས་ཐུང་དང་མཚུངས་ལྡན་བརྟུར་བཤད་ལ། འདིར་ནི་བརྟུང་དུ་མཛད་
དོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་སོ་སོ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་བརྟུང་ཡལ་ཆེར་འདོད་པའི་
སས་བསྐྱས་ཁོན་དང་། སྒྲིམ་སྒྲངས་ཀྱི་རིགས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་
ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་དང་། ཁོན་འཛིན་རྟོ། །དང་པོ་ལ་བྱི་བ་ནི། སྤྱོད་
གང་ཞེན་ཞེས་པའོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། གནོད་པར་ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་
རོ་བོ་དང་། རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟས་བྱིན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་
ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། ཁོང་སྤྱོད་ཆར་གདོགས་གང་ཞིག །གནོད་པར་བྱེད་

པའི་རྒྱ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགྲ་གང་རུང་ཉེ་པར་གནས་ན་གནོད་པར་བྱ་
 བར་འདོད་པའི་རྒྱ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོག་
 མ་ནམས་ལ་ཡང་མཚན་གཞི་དང་། མཚན་སྦྱར་དེ་ལ་སྤྲུགས་ཉན་ཤེས་པར་བྱའོ།
 བྱེད་ལས་ནི། མཚན་ཆ་ཞེས་ཏེ། དངོས་སུ་གནོད་པར་བྱེད་པ་དང་། གནོད་པའི་
 ཐབས་ལ་སྦྱོད་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལས་ཅན་ནི། །གཉིས་པ་ཁོན་འཛིན་ལ་ངེ་བ་ནི། འཁོན་
 ཏུ་ཞེས་ཏེ། ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དེའི་ཞེས་ཏེ། ཏུས་སམ་དམིགས་པ་དང་། རྩ་
 དང་ནམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོང་སྤྱོད་པའི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །གནོད་ལན་
 བྱེད་འདོད་པ་མི་གཏོང་བས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། མི་བཟོད་པའི་
 ཞེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཆབ་པ་དང་། འཆོག་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་ངེ་བ་ནི། འཆབ་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ལེགས་པར་
 ཞེས་ཏེ། བདག་རྟེན་དང་རྩ་བ་དང་། དམིགས་པ་དང་ནམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཏི་
 ལྷག་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །གཞན་གྱིས་ཕན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་འགྲོ་བ་
 བཞི་པོ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་པར་ཉེན་པ་གྲུངས་པ་ན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འཁྱུད་
 བར་འདོད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། དངོས་སུ་འགྲོད་པ་དང་
 བརྒྱད་ནས་ལུས་སེམས་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་མི་གནས་ཞེས་སོ། །འཆོག་པ་ལ་ངེ་བ་ནི།
 འཆོག་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཁོང་སྤྱོད་པའི་ཞེས་ཏེ། བདག་
 པོ་དང་དམིགས་པ་དང་ནམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོང་སྤྱོད་པའི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག།
 སྤྱོད་པ་དང་ཁོན་འཛིན་སྒྲོན་དུ་སོང་བས་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་གྲུངས་པ་ན་ཞེ་འགྲུས་པ་རྒྱན་
 དུ་བྱས་ནས། ཆོག་རྩལ་རྒྱ་ཀུན་ནས་སྦྱོང་བའི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི་
 ཆོག་རྩལ་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་གསོག་པ་སྤྲུགས་དངོས་དང་རྒྱད་པས་མི་འདོད་

པའི་རྒྱ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། མི་འདོད་པ་དངོས་ལ་སྦྱར་བའི་ལས་ཅན་ནི། །གསུམ་པ་
 ལ་གཉིས། ལྷག་དོག་དང་མེར་སྤྲོད། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ལྷག་དོག་གང་ཞེ་ན། ཞེས་
 མོད། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རྟེན་པ་དང་ཞེས་ཏེ། བདག་ཀྱི་ནད་དང་། དམིགས་
 རྣམ་དང་ངོ་པོ་བཞིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེ་སྤང་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །རྟེན་བཟུར་
 ལ་ཆགས་ནས་གཞན་གྱི་ཡུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པར་སེམས་ཁོང་ནས་བཟུགས་པས་
 རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། ཡིད་མི་བདེ་བ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མེར་
 སྤྲོད་ལ་དྲི་བ་ནི། མེར་སྤྲོད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རྟེན་པ་དང་
 ཞེས་ཏེ། སྤྲུམ་རྒྱར་བྱུང་ཆོས་བཞིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་
 གང་ཞིག །རྟེན་བཟུར་ལ་ཆགས་ནས་ཡོ་བྱེད་གཏོང་མི་འདོད་པར་འདྲིན་འདོད་པས་
 རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། ཡོ་བྱེད་ཅེས་སོ། །མེར་སྤྲོད་ཆོས་ཅན། བྱེད་
 ལས་མི་འདྲ་བས་བྱུང་པར་བྱ་བུས་ཏེ། ཡོ་བྱེད་མི་རྒྱུང་སྔ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་བྱིར། བཞི་
 པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་དང་གཡེའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། རྒྱ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །ལན་
 ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བདག་ཀྱི་ནད་དང་ངོ་པོ་དང་དམིགས་རྣམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྟེན་
 པ་དང་ཞེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །རྟེན་བཟུར་
 ལ་ཆགས་ནས་གཞན་བསྐྱེད་བའི་བསམ་པས་རང་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་འདོད་པས་
 རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། རོག་པས་ཞེས་ཏེ། རོག་འཚོ་ལྔས་འཚོ་
 བར་བྱེད་པའི་ལན་ནི། །གཉིས་པ་གཡོ་ལ་དྲི་བ་ནི། གཡོ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་
 ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རྟེན་པ་དང་ཞེས་ཏེ། བདག་ཀྱི་ནད་དང་ངོ་པོ་དང་དམིགས་པ་དང་
 རྣམ་པས་རིག་པར་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །རྟེན་
 བཟུར་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་གཞན་མགོ་སྤོངས་པར་བྱེད་འདོད་ཅིང་། རང་གི་

༥༩ རྩ་བ་ ༥/༧/༥ ཡོ་བྱེད་མ་བཟུང་པའི་ ཞེས་བཟུང་།

ཉེས་པ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པར་བྱེད་འདོད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་
 རིམ་ལང་དག་པའི་ཞེས་ཏེ། དེས་པའི་ལན་གསལ་པོར་མི་འདེབས་པས་ཚུལ་བཞིན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་རྟེན་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ལྔ་པ་རྒྱགས་
 པ་བཤད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། རྒྱགས་པ་གང་ཞེན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ནད་
 མེད་པ་ཞེས་ཏེ། བདག་རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་བཞིས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག ནད་མེད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ཅིང་
 ཡུན་ཆོགས་ཀྱི་མཚན་མ་གང་རུང་མཐོང་ནས་དགའ་ཞིང་ཡིད་བདེ་བས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་
 རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་མཐའ་
 དག་སྦྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་པ་རྣམ་འཛེ་བཤད་པ་
 ལ་དྲི་བ་ནི། རྣམ་པར་འཛེ་བ་གང་ཞེན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཁོང་སྤྱོ་
 བའི་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོང་སྤྱོ་བའི་ཆར་གཏོགས་གང་
 ཞིག རྒྱགས་ལ་སྤྱིང་བརྟེ་སོགས་མེད་ཅིང་མཐོ་འཛམ་པར་འདོད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་
 རིག་པའོ། །རང་གིས་མཐོ་འཛམ་འདོད་པས་སྤྱིང་བརྟེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་བྱེད་
 དུ་འཇུག་འདོད་པས་སྤྱིང་རྗེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱེད་པ་མཐོང་ངམ། ཐོས་
 ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བརྟེ་བ་མེད་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས། ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཁྱེད་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ངོ་ཆ་མེད་
 པ་གང་ཞེན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་།
 དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་གང་
 ཞིག རྟེན་པར་གསུམ་ཆོས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་མི་འཛེམ་པས་རབ་
 དུ་བྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྱེད་
 མེད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཁྱེད་མེད་པ་གང་ཞེན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། འདོད་

ཆགས་དང་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །ལ་ན་མ་ཐོ་
 བས་གཞན་ལ་མི་འཛེམ་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་བའི་རིག་པ་ལོ། །བྱེད་ལས་ནི། ལྷ་མ་ལྷར་
 རོལ། རྟག་སུམ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཐ་དད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལ་གསུམ།
 ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་མ་ཉམས་པའི་གནས་སྟགས་པ་དང་། རབ་རྟུ་འཛིན་པའི་མཚན་
 མ་ཉམས་པའི་གནས་ཤིན་པ་དང་། བཏང་སྤྲོམས་ཀྱི་མཚན་མ་ཉམས་པའི་གནས་བཤད་
 པ་ལོ། རྟེན་པ་ལ་ཕྱི་བཞི། སྟགས་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། གཏི་སྟག་
 གི་ཞེས་ཏེ། རོ་བོ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱལོ། །གཏི་སྟག་གི་ཆར་གཏོགས་
 གང་ཞིག །རང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ན་སེམས་དེ་སྤྲོང་སྤྲོང་པོར་གྱུར་ནས་དམིགས་
 པ་མི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་བའི་རིག་པ་ལོ། །བྱེད་ལས་ནི།
 དེ་ཡོད་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཞེས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ་ཕྱི་བཞི། ཤིན་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སྟག་པའི་ཞེས་
 ཏེ། དམིགས་པ་དང་རོ་བོ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱལོ། །འདོད་ཆགས་
 ཀྱི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །སྤྲོན་ཤིན་ཤིན་པ་དང་། བཅེ་བཅེ་བ་ལ་སྟགས་པའི་
 ལུལ་བྱན་པའི་སྤྲོན་སེམས་དེ་ལ་སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་བྱེད་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་བའི་རིག་པ་ལོ། །
 བྱེད་ལས་ནི་བྱིང་ཤིན་དང་བྱལ་བའི་ཞི་གནས་སྟེ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་
 ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་དུག །དད་པའི་དབང་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་གནས་མ་དད་
 པ་དང་། བཅོམ་འགྱུས་ཉམས་པའི་གནས་ལེ་ལོ་དང་། དབང་པོ་ལྷ་གའི་མི་མཐུན་
 རྟོགས་བག་མེད་དང་། དུན་པའི་དབང་པོ་ཉམས་བྱེད་བརྗེད་ངས་དང་། ཤེས་རབ་
 ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་བྱེད་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉིང་ཏེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་ཉམས་
 བྱེད་རྣམ་གཡེང་བཤད་པ་ལོ། རྟེན་པ་ལ་ཕྱི་བཞི། མ་དད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། ལན་

ལ་མཚན་ཉིད་ནི། གཏི་མུག་གི་ཞེས་ཏེ། རོ་ཁོ་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །དགེ་བའི་ཆོས་ལ་ཡིད་¹ཆེས་པ་
 དང་པོ་མ་དང་པ་དང་། མི་འདོད་པར་བྱེད་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་རོ། །བྱེད་
 ལས་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བྱི་བ་ནི། ལེ་ལོ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་
 མཚན་ཉིད་ནི། བདག་གྱེན་དང་རོ་ཁོ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཏི་མུག་གི་
 ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །ཉལ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་ལ་སེམས་མི་དགེ་བར་
 བྱེད་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་རིག་པ་འོ། །བྱེད་ལས་ནི། དེ་ཡོད་ན་དགེ་བ་གང་ཡང་བྱེད་
 མི་འདོད་པས་དགེ་བའི་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་བྱི་བ་ནི། བག་མེད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་
 སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཆགས་པ་དང་ཞེས་ཏེ། རོ་ཁོ་དང་རྩྭ་ག་པ་དང་འཇུག་
 པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་རིག་པར་བྱའོ། །དྲུག་གསུམ་གང་རུང་ལེ་ལོ་དང་བཅས་
 པ་ལ་གནས་ནས་དགེ་བ་མི་བསྒྲིམ་ཞིང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སེམས་མི་བསྐྱུང་བར་
 བག་ཡངས་སུ་གཏོང་བས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་རིག་པ་འོ། །བྱེད་ལས་ནི། དེ་ཡོད་ན་མི་
 དགེ་བ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལ་བྱི་བ་ནི། བརྟེན་ངས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་
 མཚན་ཉིད་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་དམིགས་དྲན་པའི་སྒྲོན་ནས་དགེ་བ་ལ་སེམས་མི་གསལ་བར་བྱེད་པས་
 རབ་རྩ་བྱེ་བའི་རིག་པ་འོ། །བྱེད་ལས་ནི། དགེ་བའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གསལ་སེམས་གཡེང་
 བའི་ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་བྱི་བ་ནི། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་
 མཚན་ཉིད་ནི། ཉོན་མོངས་ཞེས་ཏེ། རོ་ཁོ་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཞིག །སྒྲིག་སུམ་གྱི་སྤྱོད་
 པ་གང་རུང་ལ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་རིག་པ་འོ། །བཤོད་

བྱ་དང་བཟོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲ་བྱ་དང་སྒྲ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། བསམ་བྱ་དང་
 བསམ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འདུག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་
 གྱི་ཆར་གཏོགས་སོ། །བྱེད་ལས་ནི། དེ་ཡོད་ན་དཔལ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་ཉེས་པ་འཕྲེལ་
 བར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་སོ། །དུག་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། རྣམ་པར་གཡེང་བ་གང་ཞེ་ན་
 ཞེས་སོ། །ལན་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་
 བྱེད་པ་འདོད་ཆགས་ཞེས་ཏེ། རོ་བོ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུག་གསུམ་གང་
 རུང་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག་། དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཕྲོ་བར་བྱེད་པས་རབ་དུ་བྱེ་
 བའི་རིག་པ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་གང་ས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་
 པོ་ནི། དེ་ཡང་ཞེས་ཏེ། རྣམ་གཡེང་ལ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཡེང་
 བ་སོ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་ཕྱིར་རྣམ་གཡེང་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་
 གྱི། སྐབས་སུ་བབ་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ངེས་པ་མེད་དེ། དང་པོ་ལ་ལུང་མ་བརྟན་
 དང་། ཐ་མ་ལ་དགེ་བས་བསྐྱུས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་རང་གི་
 རང་གིས་སེམས་མི་གནས་པ་དང་། གནས་ཀྱང་སྒྲིན་ཆགས་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
 དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་དུས་ན་རང་གི་རང་གིས་སེམས་མི་གནས་པ་དང་། སེམས་
 གནས་པའི་དུས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གཡེང་བ་དང་། གནས་པ་ལས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་
 པའི་དུས་ན་མི་གནས་ཀྱང་། གནས་པ་ལྟར་སྒྲིན་པའི་རྣམ་གཡེང་ངོ་། །དང་པོ་ནི།
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་རྣམ་གཡེང་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། དབང་ཤེས་གང་རུང་གཅིག་
 བྱུང་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་དངོས་གཞི་ལས་ལངས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བའི་ངོ་
 བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེས་པ་དྲིས་ལན་

༡༥ ཆ་བ ༡/༡ རུང་པའི་ཉེན་བྱེད་པའི་ལམ་ཅན་སོ། ། ཞེས་པ་རུང་བས་(རུང་པའི་)ཞེས་པ་ཆད་མེད་དམ་ལྟེན་

གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ། ཐོས་པ་སོགས་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་འདྲིང་པའི་
 ཡིན་ནམ་སོགས་ལ་རྣམ་པར་འཕྲོ་བའི་སེམས་ནི་བྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་
 པའི་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པ་དེ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དམིགས་པ་ལ་བྱི་རོལ་དུ་འཕྲོ་བར་
 བྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །ནང་གི་གཡེང་བ་ནི། ནང་གི་ཞེས་པ་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དྲིང་པའི་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ་བྱུང་པའི་བྱིང་ཚོད་དང་
 དྲིང་པའི་འཛིན་སྐྱེས་པའི་ཆོ་སྟེད་པས་རོ་སྤང་བར་བྱེད་པའི་སྟེད་པ་སོགས་ནི་ནང་གི་རྣམ་
 གཡེང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེ་ལྷག་དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བར་བྱེད་
 པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། མཚན་མའི་
 ཞེས་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་ལ་གཞན་གྱིས་འདི་ནི་བསམ་གཏན་
 པའི་རྣམ་དུ་ཡིད་ཆེས་ན་ཅི་མ་རུང་རྣམ་དུ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་མཚན་མའི་གཡེང་བའོ། །
 གཉིས་པ་གནས་ཀྱང་སྦྱོན་ཆགས་པ་ལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྦྱོན་དང་། དམིགས་པའི་
 སྦྱོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཞེས་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 ལན་ནི་རྒྱ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཛིག་ལྟ་དང་ང་རྒྱལ་
 གྱི་གནས་ངན་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆོར་བ་བྱུང་བ་ལ་ང་དང་ང་
 ཡིར་འཛིན་པས་སེམས་ཁེངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ནི། གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བའོ། །
 དེ་ལ་འཛིན་པ་ནི་ཐོག་མར་དེ་ལྟར་འཛིན་པའོ། །འདྲེས་པ་ནི་དེའི་ལོག་དུ་དེ་དང་སེམས་
 གྱི་རྒྱུད་འདྲེས་པའོ། །ཆོར་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་དེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཀྲ་བར་འཛིན་
 པ་ནི། མཚན་མར་འཛིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཞེས་པ་དྲིས་ལན་
 གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་བཏང་ནས་
 གསུམ་པ་མན་ཆད་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་བཏང་
 ནས་༥ ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ་རྣམ་པ་དང་། ལྷ་མ་བཏང་ནས་དེ་ལྟར་

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི།
འདོད་ཆགས་དང་ཞེས་ཏེ།

དུག་པ་གཞན་འགྱུར་བཞི་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སེམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་ལ་སྒྲིབ་
བྱེད་གཉིད་དང་། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པའི་དྲི་མ་འགྲོད་པ་དང་། སེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་
པའི་དྲི་མ་རྟོག་དཔྱད་དོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། གཉིད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་
མཚན་ཉིད་ནི། གཉིད་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། རྟོན་དང་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་རྣམ་པས་སེས་
པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནམ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་སེས་པའི་ཆར་
གཏོགས་གང་ཞིག །ལུས་ཉམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་དང་ངལ་བ་དང་། རྩེ་བ་དང་མུན་པའི་མཚན་
མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་གང་རུང་གི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་སེས་ལུས་ལ་འཇུག་པ་
རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱད་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །དབྱེ་ན་
ཀུན་མོང་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བདུན་ནོ། །དུས་ནི་ནམ་གྱི་ཐུན་བར་པ་དང་། དུས་
མ་ཡིན་པ་ནི་དགོས་པ་མེད་པར་དེ་ལས་གཞན་པའི་དུས་སོ། །རིགས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་
འབྱུང་བ་རྒྱུ་མ་ནས་དགེ་བ་ལ་འབད་འདོད་པ་དང་། མི་རིགས་པ་ནི་དུས་སྐྱེའི་ཡང་
མ་གནང་ཞིང་བཀག་པའི་གཉིད་དོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉིད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི།
དགེ་བའི་བྱ་བ་ཞེས་ཏེ། གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། འགྲོད་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་
ཉིད་ནི། བསམ་པ་ཞེས་ཏེ། རྟོན་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་ངོ་བོ་དང་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བར་བྱའོ། །བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་གང་རུང་རང་གིས་བསམས་
པའམ་ཤིག་གཞན་གྱིས་ནན་གྱིས་བྱེད་དུ་བརྒྱུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འདོད་པ་ཞིན་དུ་ཡིད་
ལ་གཅགས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་གང་ཞིག །གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་སོ། །
ཡིད་ལ་གཅགས་པའི་དོན་ནི། བྱ་བ་དེ་བདག་གིས་མ་བྱས་ཀྱང་ཅི་མ་རུང་རྣམ་པའོ། །

༡། ཀུན་བདུས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ ༡༡༠/བ/༡ འདི་རྟོག་ཅི་ ཉམས་རྒྱུང་བ་དང་། ཞེས་འབྱུང་།

མི་དགེ་པ་བྱས་པ་ལ་འགྲོད་པ་དགེ་བ་དང་། དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་དགེ་བ་དང་བཅོམ་ལ་
 སྒྲིགས་པ་འགའ་ཞིག་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་ལ་འགྲོད་པ་ལུང་དུ་མ་བརྟན་པ་དང་།
 བཅོམ་སྤྱོད་པའི་དུས་དང་། མེད་པའི་དུས་སུ་འགྲོད་པ་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་ལོ།
 བྱེད་ལས་ནི། དེ་ཡོད་ན་ཡིད་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་མི་གནས་པས་སེམས་ཞེས་སོ། །གསུམ་
 པ་ལ་གཉིས། རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་
 སོ། །ལན་ནི། སེམས་སམ་ཞེས་ཏེ། རོ་བོ་དང་རྣམ་པ་དང་དོན་བསྐྱུ་བས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །དོག་མ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་
 ནས་མིང་དང་བཅས་པའི་དོན་གང་རུང་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཅམ་འཛོལ་བས་རབ་དུ་བྱེ་
 བའི་སེམས་བྱང་རོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། དཔྱད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ལོ། །ལན་
 ནི། སེམས་སམ་ཞེས་ཏེ། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ཞིབ་དུ་བྱེ་ནས་
 དཔྱད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་སེམས་བྱང་རོ། །བསམ་གཏན་དང་པོར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་
 དཔྱད་པ་ཅམ་དང་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡན་ཆད་རྟོག་དཔྱད་
 གྱི་ས་ལས་འདས་པར་བཤད་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས། རགས་པ་ཅམ་དཔྱད་
 བས་ཡིད་ལ་གདུང་བ་མི་སྦྱེད་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་ཆུང་བས་ཞིབ་དུ་བྱེ་ནས་དཔྱད་
 ན་ཡིད་ལ་གདུང་བ་བསྦྱེད་པས་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་ན་རྟོག་པ་མེད་ལ། དཔྱད་
 པ་ཅམ་དང་། ཞིབ་དུ་བྱེ་ནས་དཔྱད་ཀྱང་ཡིད་ཅུང་ཟད་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་ཡིད་གྱི་
 གདུང་བ་མེད་པས་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་
 ཆད་བཞི་ལ་སྒྲོ་དོན་འདྲེར་རུང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་དོགས་པའི་གནས་ཅམ་ཡང་
 མེད་དོ། །བྱེད་ལས་ནི། རིག་པར་ཞེས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་ལེགས་ཉེས་གྱི་
 དབང་གིས་འདི་དང་བྱི་མར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་སྦྱེད་པ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས།

ཐུང་བུའི་ལས་དང་། རྟོ་རྟེན་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཞེས་ཏེ། ཆོས་དགེ་བ་ཆོས་
ཅན་། བྱེད་ལས་ཀྱི་དཔར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྐྱེས་སྤང་བར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་། གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་ཆོས་ཅན། བྱེད་
ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་ཏེ། དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་།

གཉིས་པ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དེ་བཤད་ལན་
ནི། རྟོ་རྟེན་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེ་བཤད་པ་། སྐོམ་མཚན་
ཉིད་ནི། རྟོ་རྟེན་ལས་སོ། །ཐོབ་པ་དང་ཞེས་ཏེ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཉེར་
གསུམ་ཡོད་ན། ཆོས་གསུམ་གང་རུང་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་
ཐོབ་པ་དང་། འདུག་གེས་དུག་དང་ཉོན་ཡིད་དང་བཅས་པའི་བདུན་དང་། འདུག་
གེས་དུག་མཛོན་འགྱུར་འགགས་པའི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་སྐོམ་
འདུག་གཉིས་དང་སྐོམ་འདུག་གི་འབྲས་བུ་གཅིག་དང་། སྐོན་གྱི་ལས་གྱིས་འཕངས་
པའི་ཆོག་གནས་པ་དང་། ལུས་འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་གཉིས་དང་། མཚན་
ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞི་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞི་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་
སྐབས་རྟོན་དང་བཅས་པ་གསུམ་དང་། འཕགས་པའི་ཆོས་མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་
ལ་བཏགས་པ་གཅིག་དང་། ལྷ་འབྲས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་དགུ་རྒྱུ་མས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་། ཐུ་མ་དགུ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྷ་འབྲས་བུ་ལྷ་འབྲས་བུ་ལྷ་འབྲས་བུ་ལྷ་འབྲས་
སྐབས་དང་། ཆོག་གསུམ་པ་ལན་ལྷན་ཐ་དད་པའི་གནས་སྐབས་དང་། རེས་སུ་མཐུན་
པར་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་འབྲས་བུ་ལྷ་འབྲས་བུ་དང་། རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། དུས་ཐ་
དད་དུ་ལྷ་འབྲས་བུ་ལྷ་འབྲས་བུ་དང་། ལུ་ལ་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པར་འབྱུང་བ་དང་། གྲངས་ཀྱི་
སྐོན་སྐོམ་མཚན་པར་བྱ་བའི་སྐོམ་ཐ་དད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་ལྷན་ཆོག་གསུམ་པའི་གནས་

༡༥ རྟོ་རྟེན་ ༡/ན/༤ ཡང་ཆོས་དགེ་བ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ ཞེས་འབྱུང་བས་(ཡང་ཆོས་དགེ་བ་ཞེས་ཏེ།) མིན་ནམ་སྐུམ།
༡༦ རྟོ་རྟེན་ ༡/ན/༤ མེས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ ཞེས་འབྱུང་བས་(མེས་པ་ཞེས་ཏེ།) མིན་ནམ་སྐུམ།

སྐབས་ལ་བཏགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བདུན། འཕེལ་འགྲིལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་
 པ་བཤད་པ་དང་། མེས་མེས་བྱུང་མངོན་གྱུར་འགགས་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་
 བཤད་པ་དང་། ཆོ་གནས་པ་དང་ལུས་འདུ་བའི་གནས་སྐབས་གཉིས་བཤད་པ་དང་།
 མཚན་ཉིད་གྱི་གནས་སྐབས་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཐ་སྙད་གྱི་གནས་སྐབས་གསུམ་བཤད་
 པ་དང་། འཕགས་པའི་ཆོས་མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སོ་སྟེ་དང་། ལྷ་འབྲས་གྱི་གནས་
 སྐབས་དགུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།
 དགེ་བ་དང་ཞེས་ཏེ། འདི་དག་ལས་ཆེར་གནས་དང་རོ་བོ་བ་དང་བཏགས་ཡོད་དུ་བཞུག་
 པ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོས་གསུམ་གང་རུང་གི་འཕེལ་འགྲིལ་གྱི་གནས་
 སྐབས་ལ་བཏགས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་འདུ་ཕྱེད་དོ། །དང་པོ་གོང་དུ་འཕེལ་ན་དང་པ་
 ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞེས་པ་དང་། འགྲིལ་ན་ཆུང་དུ་དང་ལྡན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐོབ་པ་
 ནི་སྦྱི་མིང་ཡིན་ལ་དེ་རྗེད་པ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་སྤར་
 མེད་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ལ་རྗེད་པ་དང་ཆུན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ལྡན་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །མཛོད་
 ལས་༥ དུས་གསུམ་པ་ཡི་ནམ་པ་གསུམ། ཞེས་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་
 པའི་ཤས་ཡོད་རེ་རེའི་ཐོབ་པ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་འདིར་ཁས་བླངས་པར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདས་མ་འོངས་ཤས་གྲུབ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོབ་པའི་
 རྟག་མ་གཞན་ནི་འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འདུ་ཤེས་མེད་
 པའི་སྒྲིམ་འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྒྲིམ་འཇུག་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། འདུ་ཤེས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། དགེ་ལྡན་གྱི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་བྱ་ལྟས་
 བྱིན་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམ་འཇུག་ཆོས་ཅན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམ་འཇུག་ཡིན་
 ཏེ། འཇུག་ཤེས་དུག་འགགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཐར་པར་འདུ་ཤེས་ནས་འཁོར་
 བས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཡིད་འབྱུང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་

ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་བཞི་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་པའི་ཅེ་གཅིག་
 པ་གང་གིས། འདུག་ཤེས་ཚོགས་དུག་འཁོར་བཅས་མངོན་གྱུར་འགགས་པ་ཅམ་གྱིས་
 རབ་དུ་བྱེ་བའི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་བདགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །ལས་འབྲས་
 ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་ཤིང་། མངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་མེད་པ་ལ་ཐར་པར་འདུ་ཤེས་ཤིང་། ལུས་མཐའ་འཆའ་བདག་ཀྱང་དེ་མདོར་
 བར་དུ་ཞི་ཞུགས་ཅུང་འབྲེལ་གྱི་དྲིང་རེ་འདྲིན་ཅི་ཅམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པར་
 རྒྱུ་བ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །ཚིག་ཚོགས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་གྱི། དོན་ལྡོག་
 བྱུང་པར་བ་མཚན་གཞིར་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཤེས་འདོད་མེད་པའི་མ་གྲུབ་
 པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་བདགས་པ་ཡིན་ན། དགེ་བར་མི་
 འཐད་ལ། ཚོགས་དུག་རེ་ཤིག་འགགས་པས་དགེ་བ་ཡིན་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡང་
 དགེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞིན། རྒྱུན་མེད་དེ། དེའི་རྒྱ་ཡིད་བྱེད་དགེ་བས་ཀུན་ནས་
 བསྐྱེད་པའི་སྒྲིབས་གྱིས་དགེ་བར་འགགས་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འདོད་པ་ལྟར་རྣམས་
 ལུ་ཡིད་པའི་དགེ་བར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བྱི་བ་ནི། འགོག་པའི་ཞེས་
 མོད། རལ་ན་ནི་ཅི་ཡང་ཞེས་དེ། ཚོར་འདུ་རགས་པ་(པོ་མིག་མོད་པ་) ཞི་བ་ལ་གནས་
 པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་ཡིད་བྱེད་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པ་དེ། ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་
 ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་། སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོ་ལས་བྱེན་དུ་བསྐྱོད་པ་གང་ཞིག།
 འདུག་ཤེས་ཚོགས་དུག་འཁོར་བཅས་དང་། ཉན་ཡིད་མངོན་གྱུར་འགགས་པས་རབ་
 དུ་བྱེ་བའི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་རབ་དུ་བདགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །ཁྱད་ཆོས་
 རྣམས་གཉིས་གྱིས་མའི་སྒྲིམ་སྟེན་གྱི་གང་ཟག་མཚོན་དེ་བསྟན་ནོ། །འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་ཞེས་པས་སྤྱིད་ཅེའི་མེས་སྟོབ་པར་བསྟན་ལ། སྤྱིད་ཅེ་ལས་བྱེན་དུ་བསྐྱོད་

༡༽ ཀུན་གང་དུ་ཚུད་པ་ནས་མཚན་གཞི་དཔྱད་གཞི།

ཅེས་པས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པར་བརྟན་ནི། འདས་ལམ་མཛོགས་པས་སྤྱད་ཅེའི་ཉོན་
 མོངས་སྤང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོག་ལྷ་མ་སྒྲོས་པས་ཆོག་མོད། སྤྱད་ཅེ་ལས་གྱུན་
 ཏུ་བསྐྱོད་ཅེས་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཞེ་ན། སྤྱད་ཅེ་ལས་གྱུན་ཏུ་མ་བསྐྱོད་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་
 པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྦྱེལ་ཡོད་པས། དེས་འགོག་སྒྲོམས་ཐོབ་པར་བལ་
 བ་བཅས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག སྤྱད་
 ཅེའི་མཐོང་སྤངས་ཐད་པར་སྤང་བས་སྤྱད་ཅེ་ལས་གྱུན་ཏུ་བསྐྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་
 ཅ་ཆོག་ཕྱི་མ་སྒྲོས་པས་ཆོག་མོད། ལྷ་མ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་སྒྲུལ་ན། སྤྱད་ཅེ་ལས་གྱུན་
 ཏུ་བསྐྱོད་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྦྱེལ་ཆེད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་རྒྱན་ཞུགས་
 ཞུགས་འབྲས་ཀྱིས་ཀྱང་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འདུག་རྣམས་པ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 ནོ། །ཤོང་མའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཞེས་མ་སྒྲོས་པ་ནི། སྤྱད་ཅེ་ལས་ཆགས་
 པ་དང་བྲལ་བའི་དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་སྒྲོམས་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་དམན་
 པའི་གང་ཐག་ནི་ཕྱིར་མའོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་
 ལས་རྣམས་ཤོལ་གྱིས་སྒྲོམས་པར་འདུག་ལ། དམན་པའི་ལམ་སྤྱོད་ཏུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་བས་ནི། ས་དུག་པ་ནས་སྒྲོམས་པར་འདུག་གོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གཞན་
 ཏུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱུ་བ་ཆེན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས་དང་། དཔལ་ལྷན་
 རྒྱ་བ་གྲགས་པ་སོགས་ནི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞན་
 བྱེད་པར་བ་གཅིག་ལ་འགོག་སྒྲོམས་སུ་བཞེད་དོ། །ཐེག་པ་དམན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་
 སྒྲོམས་ངོས་འཛིན་པ་ན་དགག་གཞི་གཟུགས་མུང་གི་སྤྱིང་དུ་ཞེས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་པའི་དགག་གཞི་ཀུན་གཞིའི་སྤྱིང་དུ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་དང་།
 བྱུ་བ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་མ་བྱེད་པའི་བྱུན་པོའི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ས་
 དུག་པ་ནས། འགོག་སྒྲོམས་ཐོབ་པ་ནི་མདོ་ལྷེ་ས་བརྒྱ་པ་ལས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་

ལ་དྲི་བ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་གང་ཞེན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། སེམས་ཅན་ཞེས་ཏེ།
 འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམས་འདུག་གི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་
 གཞན་འབྲས་བུ་ཆེ་པའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འདུག་ཤེས་ཆོག་ས་དུག་འཁོར་བཅས་མངོན་
 གྱུར་འགགས་པའི་ཀྱན་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་
 ལ་གཉིས། སྤྱི་གི་དབང་པོ། རིགས་མཐུན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།
 སྤྱི་གི་དབང་པོ་གང་ཞེན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། རིགས་མཐུན་པར་ཞེས་ཏེ། སྤྱི་གི་
 ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རིགས་མཐུན་པར་གཞན་པའི་ཆོའི་དུས་ངེས་པས་རབ་རྩ་བྱེ་
 བའི་འདུ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། རིགས་མཐུན་པ་གང་ཞེན་ཞེས་སོ། །ལན་
 ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཞེས་ཏེ། སྤྱི་གི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་རང་བཞིན་
 འདྲ་བ་དང་སྤྱེ་གནས་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱིས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་དོ། །ཇུ་མ་ལ་ཆེ་
 ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པ་དང་། མོ་དང་བསྐྱལ་
 པའི་གངས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདི་ནི་ལུས་འདྲ་བ་དང་། རང་བཞིན་དང་།
 སྤྱེ་གནས་འདྲ་བ་དང་། བཅོ་དང་ལས་ཀྱིས་འཆོ་བ་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ནི། ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་གཏོགས་པའོ། །བཞི་
 པ་ལ་བཞི་ཡིད་པའི་སྤྱེ་བ་ལ་དྲི་བ་ནི། སྤྱེ་བ་གང་ཞེན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། རིགས་
 མཐུན་པར་ཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱེ་བ་གང་གས་གཞི་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཇུས་ཡིད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་མཐུན་པར་སྤྱེ་གནས་ཀྱི་དང་པོར་ཇུར་མ་བྱུང་བ་གསར་དུ་བྱུང་
 བ་ལ་སྤྱེ་བ་ཞེས་གང་གས་པའི་བྱེར། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་རིག་
 པར་སྐྱར་རོ། །གཉིས་པ་ན་བཞི། ཅ་བ་གང་ཞེན་ཞེས་ངེས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །རིགས་མཐུན་པར་སེམས་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་ལང་ཆོ་ཡོལ་ནས་གཞན་དུ་

༡༽ ཅ་བ་ ༡/བ/༥ གནས་པའི་དུས་ངེས་པས་ ཞེས་འབྲུང་བས་(གནས་)མིན་ནམ་ལྟར།

འགྱུར་པ་ལ་ན་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །གསུམ་པ་གནས་པ་ནི། གནས་པ་གང་ཞེ་ན་
 ཞེས་དེས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པར་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་ལ། གནས་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །པའི་པ་མི་རྟག་
 པ་ནི། མི་རྟག་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་དེས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་
 ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་ཇེས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་དུས་གཉིས་
 པར་མི་སྡོད་པ་ལ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྡོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་
 སྡོད་པའི་ཆེད་དུ་འདིར་སེམས་ཅན་ལ་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་ཀྱི། བུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡང་རང་
 གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་ཆ་ཟུན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་གྱི། མི་
 རྟག་པ་ཡིན་ན། ཟུན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱབ་བམ་སྒྲམ་པ་དོགས་པའི་གནས་མེད་ལ།
 རང་སྡོག་དང་གཞི་སྡོག་མ་བྱེད་པ་འདིས་རིག་པ་སྦྱ་བ་དུ་མ་ལ་འབྱུལ་བ་སྡོད་སྒྲུང་བས་
 ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁྱ་པ་ལ་གསུམ། མིང་གི་ཆོགས་དང་། ཆོག་གི་ཆོགས་
 དང་ཡི་གེའི་ཆོགས་སོ། །དང་པོ་ནི། མིང་གི་ཞེས་དེས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གཟུགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཇེས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པས་
 རབ་ཏུ་བྱེ་ཞིང་ཆ་དུ་མ་ལ་བཏགས་པའི་རྡོལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིང་ཡིན་ན་ཟུན་
 མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཅན་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་རང་མཚན་པ་དེ་ཡི་གེ་ཡང་ཡིན་ལ་མིང་ཡང་ཡིན་ཞིང་། བྱང་
 པོ་སྡོལ་ནང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་བྱང་པོར་གདོགས་པ་ཡིན་གྱི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱང་པོ་མ་ཡིན་
 རོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱང་པོར་བཞག་པ་ནི། སྐད་ཅིག་སྤྱི་བྱེད་མའི་རྒྱན་མིང་གི་ཆོགས་
 ལ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོག་གི་ཞེས་ཏེ། དེས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་
 མི་རྟག་ཅེས་བཞེད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཇེས་ཡོད་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པས་རབ་
 ཏུ་བྱེ་ཞིང་ཡི་གེ་སྤྱི་བྱེད་མའི་རྒྱན་ལ་བཏགས་པའི་རྡོལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་

ཁྱ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱི་ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་ཡམ་བདུས་པ་མི་འབྲེལ་དེ། དེ་ནི་དོན་ཤེད་རྒྱས་སྤྱོད་
 ཡིན་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཆོག་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་
 རྩེ་བདུན་མཁན་པོའི་པལ་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཐེན་ཏོ། །གསུམ་
 པན། ཡི་གེ་འཛིན་པའི་ཏེ། དེས་ཡན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མིང་ཆོག་གཉིས་
 ཀའི་གནས་གདགས་གཞི་སྒྲ་ཅིག་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་ཆ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཡང་གདགས་པའི་གཞི་
 ཡ་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་རྩམ་ཡིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་དུ་མ་ལ་བདགས་པའི་ཆ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱར་བཤད་པའི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ལ་ཡི་གེའི་ཆོགས་བྱ་སྟེ། མིང་གི་ཆོག་གི་དེན་བྱས་པའི་
 སྒྲོན་ས་མིང་དང་ཆོག་གིས་བཞེད་བྱ་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། མིང་ཆོག་གཉིས་ཀྱང་
 གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བཞེད་པ་ཡང་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་
 ཅིས་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་ཆ་མེད་ཀྱིས་དོན་སྒྲོན་མི་རྒྱས་ཀྱང་། མིང་དང་ཆོག་གིས་དེན་བྱས་
 པའི་སྒྲོན་ས་དོན་གྱི་རྩེ་བདུན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དབྱངས་གསལ་གྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་ཡི་གེ་རྣམས་དངོས་མིང་གང་ཡང་རུང་བས་གོ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གདངས་
 མ་གཏོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྤྱ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་དངོས་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཨ་ཡང་ཨ་ཞེས་པའི་གདངས་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་པའི་གདངས་
 ཀྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཨ་ར་ཀྱ་ཞེས་པ་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་མ་གོ་བར། རྩེ་བདུན་པ་ཡིན་པར་བརྒྱུད་ནས། བྱེ་
 རོལ་པ་རྣམས་སྤྱ་དག་པར་སྤྱོད་དོགས་པའོ། །མིང་དང་ཡི་གེ་གཞི་མཐུན་པར་ཡང་
 རུང་ལ། རྩེ་བདུན་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡི་གེའི་ཆོགས་ནི། ཆ་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་པ་
 པའི་རྒྱན་ལ་བྱའོ། །དུག་པན། མི་མོའི་ཞེས་དེས་ཡན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 ཡམ་དང་ཉིན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྤྱོད་གནས་སོ་སོར་འགྲོ་ཞིང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡམ་

མ་ཐོབ་པ་ལས་གནས་སྐབས་ལ་སོ་སོའི་སྒྲུབ་ཞེས་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའོ། ། རྒྱུ་པ་མཁའ་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། རྟོན་བྱེད་རྣམས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་
 རྟོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། བདུན་པ་ལ་འདུག་པ་གང་ཞེན་ཞེས་སོ། ། རྟོན་དགུ་ཤིས་ལན་
 གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནམས་ཀྱན་ལ་ཆད་མ་འདུས་པ་ལ་སྟོས་པ་མེད་
 པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྒྱུར་བར་བྱ་ལ། ཉགས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྣམས་བསྐྱུས་
 པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྒྱུན་མ་ཆད་
 པར་འབྲུང་བ་ལ་འདུག་པ་ཞེས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་དང་
 ས་སྐྱུག་ལྟ་བུ་རྒྱུ་འབྲས་ཐ་དད་པ་ལ་སོ་སོར་རིམ་པ་ཞེས་གདགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་
 གས་ཉོན་མོངས་སམ་ནམ་བུ་གི་རྒྱུ་འབྲས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་འབྱུང་འབྲེལ་བ་ཞེས་
 བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྒྱུར་བར་འབྲུང་བ་ལ་མཁོ་གས་པ་ཞེས་
 བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རེ་རེ་ནས་རིམས་ཀྱིས་འབྲུང་བ་ལ་གོ་རིམས་ཞེས་བཏགས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་སྐད་ཅིག་སྒྲུབ་ཕྱི་དུ་མར་འབྲུང་བ་ལ་དུས་ཞེས་གདགས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྟོགས་དུ་མ་ལ་ཁྲབ་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡུལ་ཞེས་གདགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ལ་གངས་ཞེས་གདགས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྟོན་དུ་མ་འདུས་པའི་ཆ་ལ་ཆོགས་པ་ཞེས་བཏགས་
 པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ངོ་པོ་དང་གངས་
 རྒྱུར་ལྟར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱུ་པ་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་བ་དང་ལན་
 རྟོན་ རྟོན་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་གངས་ཀྱི་
 རྟོན་སྐྱེད་པ་ལྟར་དང་། དེའི་རྟོན་རྟོན་པའི་རྟོན་སྐྱེད་པར་བཤད་པའོ། ། རྟོན་པོ་
 རྟོན་ མེས་ས་དང་ཞེས་ཏེ། རྒྱུ་པ་མཁའ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདུག་ཤེས་དུག་ལ་ཡང་
 གསུམ་གའི་རྒྱུ་པ་མཁའ་པའི་དབང་དུ་ཡོད་དེ། པོག་པས་ན་སེམས་དང་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མའི་རྟོན་དུ་

གུར་པས་ཡིད་གང་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོག་སྟེ།
 དུག་མའོངས་པ་ནི་སེམས། འདས་པ་ནི་ཡིད། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་ཤེས། བྱེད་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རིང་དུ་འགྲོ་བས་ནས་སེམས། སྤྱིན་དུ་འགྲོ་བས་ཡིད། ཉིང་
 མཚན་སྤྱིར་པའི་བྱེད་བྱ་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 ཁམས་བསྟན་པར་སེམས་དང་། རྒྱེ་མཆེད་བསྟན་པར་ཡིད་དང་། བྱུང་པོ་བསྟན་
 པར་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །འདི་དག་ནི་ཀུན་གཞི་མ་བཞག་པ་དང་། གཞན་དང་ཐུན་
 མོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། སེམས་
 ཀྱི་གཙོ་བོ་བཤད་པ་དང་། ཡིད་རྣམ་པ་གཉིས་བཤད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དུག་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་བྱི་བཞི། སེམས་གང་ཞེན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་གསུམ། སེམས་སུ་
 བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་གངས་དང་། སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་པ་ བྱེད་པར་བྱེད་ཆོས་དང་། དེས་བྱེད་པར་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
 རྒྱུ་བྱེད་ལ་མ་རྟོགས་པའི་ལོག་ཏོག་དག་གཞན་པ་དང་། བྱེད་པར་བྱེད་ཆོས་དངོས་སོ། །དང་
 པོ་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། གངས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་ལ་མ་རྟོགས་
 པར་ས་བོན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་བྱུང་པོ་དང་
 ཁམས་དང་རྒྱེ་མཆེད། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གུར་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པའི་རོ་བོར་གུར་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་གང་། ས་བོན་ཐམས་ཅད་བསྒྲོ་བའི་གཞིར་གུར་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་ངོ་ཐོར་གྱུར་
 ཅིང་རྒྱན་མ་ཆད་པར་མ་སྒྲིབས་ལ་ཡུང་མ་བརྟན་གྱི་ངོ་ཐོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ལེན་
 པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བར་དོའི་སྲིད་པ་ནས་སྟེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་
 བྱེད་ལྟར་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟེས་ནས་མ་ཤི་བར་དུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 གཞིས་བཟུང་པའི་མཐུས་མ་ཞིག་པར་འདུག་ཅིང་ལེན་པའི་ཕྱིར། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་
 ལས་ཀྱང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྱ། །ས་པོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པོའི་
 རྒྱན་བཞིན་འབབ། །དག་ཏུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་
 ལ་ངས་མ་བརྟན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅི་ཏེ་ཤིག་ཀྱི་པ་ལོ།
 ཞེས་འབྱུང་བས་ཀྱན་གཞི་དེ་ཉིད་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དག་མི་དག་དེ་དག་གི་བག་ཆགས་
 བསགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་དག་ནི། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་དངས་པའི་ཆེད་དུ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་
 ལས་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་འབྱེད་པའི་ཚུལ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་འཁེབས་
 པ་ལྟར་ལ། འཕགས་པ་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དྲང་ངེས་
 འབྱེད་ཚུལ་ནི། གཙོ་པོའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་
 བྱོའོ། །འདི་ནི་མདོར་བསྟུས་པ་ཅོམ་ཞིག་བཤད་པར་འདོད་པ་ལྟར་གྱི། ཀྱན་གཞིའི་
 རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུས་པ་དང་། ཀྱན་ལས་བདུས་
 ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་ཤེས་པར་བྱོའོ། །གཉིས་པ་ལ་ངྱི་
 པ་ནི། ཡིད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་དོན་དམ་པའི་ཡིད་དང་། གནས་སྐབས་
 པའི་ཡིད་དོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱ་དོན་དང་། དམིགས་པ་དང་། རྟོགས་དང་། རྟོག་ཀྱི་པ་
 དང་། །འདུག་པའི་དུས་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་འདུག་

ཤེས་བྱ་དེ་དག་མི་དགེ་ལུང་མ་བཟུག་དུ་སྐྱེད་པའི་དུས་རྟག་དུ། ངར་རྫོམ་སེམས་
 པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན་ཡོད་དོ། །མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་ཤེས་གང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་
 མ་གཏོགས་པའི་དུས་རྟག་དུ་ངར་རྫོམ་སེམས་པའོ། །སྤྱི་བཤད་འདུག་འདི་རྣམ་ཤེས་
 གཞན་ལ་མེད་པས་དོན་དམ་པའི་ཡིད་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྲོད་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་
 གཞི་ཁས་ལེན་པའི་ཆོ། ཀུན་གཞིའི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་དུ་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་
 གྱི། གང་ཟག་ཡིན་ན་ཀུན་གཞི་ཡིན་པས་བྱལ་པ་སྐྱེས་ཁས་བྱུངས་པར་མི་བྱའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་ཡིད་ཆོས་ཅན། གྲགས་བཞི་དང་མཚུངས་
 པར་ལྡན་ཏེ། ཀུན་གཞི་ལ་བདག་དུ་སྟོབ་པར་བྱེད་པའི་འདིག་ལྟ་དང་། བདག་དང་མི་
 འབྲལ་པའི་སྟེད་པས་བསྐྱེད་པ་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བདག་དེས་སེམས་ཁེངས་པའི་
 ངོ་སྤྲོད་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བདག་དུ་མོངས་པར་བྱེད་པའི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་
 པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མན་ཐུང་དུ་ཡིད་དང་། མྱ་ན་རིང་པོ་ང་རྒྱལ་ལ་འདུག་པས་ང་
 རྒྱལ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་བརྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་བཤད་པའི་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་དང་
 བཅས་པའི་འཁོར་སེམས་བྱུང་དགའོ། །འཁོར་པ་ནི། ཉོན་ཡིད་དེ་ཡང་གནས་གྱུར་མཐར་
 ཕྱུག་པ་མ་ཐོབ་པའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་གྱུར་དུ་རྗེས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་
 མེད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། འཁོག་
 པའི་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་དུས་ན་གནས་སྐབས་ལྟོག་པ་དང་
 མི་སྟོབ་པའི་ས་ཐོབ་པ་ན། ཟད་པར་སྤངས་པས་དེ་གསུམ་མ་གཏོགས་པར་སེམས་དགེ་
 བདང་མི་དགེ་བདང་ལུང་དུ་མ་བཟུག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་
 རྒྱུ་པར། གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིོ། །ཞེས་བཤད་པས། གང་ཟག་འདོད་ཁམས་པ་ཡིན་

ན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཉོན་ཡིད་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་པ་
 ཡིན་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་
 སྤོང་ཚུལ་ལ་མཁུས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དུག་པོ་འགག་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་ །ཁམས་དེ་ཉིད་དུས་གཞན་གྱིས་
 བར་དུ་མ་ཆོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བའི་གོ་ཕྱི་བའི་སྒྲོན་ས་བདག་རྒྱུན་པའི་
 ཕྱིར་ཡིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ཡང་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པའི་བྱེད་ལས་
 དང་ལྡན་པས་བདག་རྒྱུན་དུ་བཞག་ལ། འགག་མ་ཐག་པའི་རང་རྫོག་རྣམ་ཤེས་སུ་ཁས་
 ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་
 པར་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཆོད་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་
 པར་ཞེས་ཏེ། འཇུག་ཤེས་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡིད་དེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་
 དུག་ཡིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དུག་ཡིད་པའི་དང་པོ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་བ་ནི།
 མིག་གི་ཞེས་སོ། །བདག་རྒྱུན་མིག་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཡུལ་གཟུགས་ལ་ད་མིགས་ནས་གཟུགས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ཅམ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ཤེས་པ་འོ། །གཉིས་པ་མན་ཆད་
 ཀྱང་དེ་བ་དང་ལན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉོགས་པར་སྒྲུབ་། །དུག་པ་
 རྟེན་ ཆོར་བ་ལ་ད་མིགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། རང་གི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཡུལ་ཆོས་ལ་ད་མིགས་ནས་སོ་སོར་
 རྣམ་པར་རིག་པས་བྱེ་བའི་རིག་པ་འོ། །སྤྲུལ་རྣམས་ལ་ཡང་མཆོད་གཞི་དེ་ལ་དཔགས་
 རས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་། ལན་
 རྟེན་ །དང་པོ་ནི། ཁམས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། སྤང་པོ་གང་ལ་
 ཁམས་གང་དུ་བཞག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་ས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བབྱང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 ཁམས་བྱེ་བྲག་དུ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལས་གསུམ་

བཞག་པ་དང་། ཡུང་པོ་བར་མ་གསུམ་ལས་ཁམས་གང་དུ་བཞག་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་
 གི་ཡུང་པོ་ལས་ཁམས་གང་དུ་བཞག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་གི་ཡུང་པོ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ལས་ནི་ཁམས་བརྒྱ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ་མིག་གི་ཁམས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་
 གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་རྣམ་པ་ལྟས་བསྟུས་པའི་བར་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡུང་པོ་བར་མ་གསུམ་ཁམས་སུ་མ་འདུས་པའི་སྟོན་
 མེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་ཡུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་
 རྟེན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་རྣམས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འདུས་མ་བྱས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་
 མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདུས་མ་བྱས་ཡུང་པོས་མ་བསྟུས་པར་བརྟན་
 པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཁམས་རྣམས་
 གི་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཆོས་ཀྱང་ཞེས་ཏེ། ཁམས་མཐའ་དག་ཡུང་པོས་ཡིན་ཚུལ་
 གྱིས་བསྟུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཁམས་ལ་ཡོད་པའི་འདུས་མ་བྱས་དེ་ལྟར་བསྟུས་མི་
 རུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པས་ཡུང་པོའི་དོན་དང་མི་
 ལྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔྱེ་བ་དང་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་
 ནི། དེ་ཡང་ཞེས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཆོས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 གསུམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་དང་། བརྟགས་མིན་དང་། བརྟགས་
 འགོག་གཉིས་དང་། མི་གཡོ་བའི་འགོག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ་
 རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི། དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་དང་བྲལ་བ་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དང་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་དང་། འདུས་བྱས་ཅམ་བཀག་
 པ་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། ཟག་བཅས་དང་འབྲེལ་བ་བཀག་པ་བརྟགས་འགོག་

གོ། རྟེན་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་དགེ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། གཞན་གཉིས་
 གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་ཏོ། རྟེན་པོ་ལ་གཉིས། དང་པོ་དྲི་བཞི། ཆོས་
 དགེ་བ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། རོ་བོ་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། རྣམ་
 གྲངས་གྱི་དོན་བཤད་པའོ། རྟེན་པོ་ནི། ཡུང་པོའི་ཆོག་ས་རྒྱན་གང་ལ་ཡང་བདག་ས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གིས་སྟོང་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་གྱིས་སྟོང་པའི་
 བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། རྟེན་པོ་ཞིན་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་ཏེ། རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཡོད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་རོ་བོའི་དོན་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་དྲིས་ལན་གྱིས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། རྟེན་པོ་ཞིན་ལ་དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན་གནས་སྐབས་ཀྱན་དུ་བདག་གཉིས་
 རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རོ། རྣམ་གྲངས་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་ཉོན་ལྷོ་བ་གྱི་དམིགས་པ་བཀག་པའི་སྒྲོན་ས་བཞག་
 པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་པའི་རོང་དེ་ལ་དམིགས་པས་
 རས་ཉོན་མོངས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྒྱ་ཞིང་། འཛིན་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་བྲལ་
 བ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་ལྷོ་བ་གྱི་དམིགས་པ་བཀག་པའི་སྒྲོ་
 རས་བཞག་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་
 ཞེན་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
 གིས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་མཐར་ཐུག་པའི་སྒྲོན་ས་བཞག་
 པ་ནི། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མཉམ་གཞག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པའི་དམིགས་
 པ་མཐར་ཐུག་ཅིང་དེ་ལ་གོང་དུ་འགྱུར་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་
 ཅམ་གྱི་སྒྲོན་ས་བཞག་པ་ནི། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་། ཤེས་བྱ་དམ་པ་བདག་མེད་མངོན་
 སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་

པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་དེ་ལ་དམིགས་ན་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་ཀྱས་དང་། སངས་ཀྱས་ཀྱི་ཡིན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དམིགས་པས་ཡིན་ཏན་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་ཞེས་བདགས་པ་ཡིན་གྱི།
 དེ་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་རྒྱར་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་
 གཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པར་སྒོ་ན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉོགས་པ་ལ་སྒོ་ས་དགོས་པར་སྒོ་ན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་
 དགེ་བ་ཞེས་ཏེ། རྣ་མ་ལ་བདེན་ནས་ཆོས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་
 པར་བྱ་ཏེ། གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་བདག་ཉིད་སྒྲིས་པ་རྣམ་པར་བཅད་
 པའི་ཆ་ལ་ཁྱད་པར་རུང་བ་དང་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ངེ་བ་ནི། རྣ་མ་མཁའ་
 གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། གཟུགས་མེད་ཅེས་ཏེ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་པགས་
 ཅམ་གྱིས་རབ་དུ་བྱེ་ཞིང་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་འབྱེད་པའོ། །ཀོ་མ་བཀག་པ་ལ་
 བྱེ་བར་བདགས་པ་ཡིན་གྱི། གོ་འབྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་ལྟན་པར་འདོད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་
 རྣེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་ངེ་བ་ནི། སོ་སོར་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།
 གང་ཞེས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བདགས་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་དང་བྲལ་བ་མ་
 ཡིན་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚང་བ་ཅམ་གྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་འགོག་པའོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས།
 ཉན་མོངས་བཀག་པའི་འགོག་པ་དང་། ཉན་མོངས་སྐྱེ་བའི་གནས་བཀག་པའི་འགོག་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་ངེ་བ་ནི། སོ་སོར་ཞེས་སོ། །ལན་ནི་གང་ཞེས་ཏེ། སོ་སོར་ཉོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདགས་པ་ལ་བདེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་བྲལ་
 པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆོར་བ་བཀག་པའི་འགོག་པ་དང་།
 ཆོར་བ་བྱང་སྒོ་མས་བཀག་པའི་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ངེ་བ་ནི། མི་གཡོ་བ་གང་
 ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། དགེ་ཀྱས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་

བདེན་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིན་བརྒྱད་དང་བུལ་པའི་འགོག་པ་གང་། ཆོར་བ་བདེ་
 རྒྱལ་གཉིས་ཀ་དང་བུལ་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའོ། །འདི་དང་འོག་མ་གཉིས་ཀྱང་དགག་
 བྱ་བ་ཀྱག་པའི་མེད་དགག་འདུས་མ་བྱས་སུ་སྒྲིན་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། འདུ་
 རྒྱལ་བ་དང་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་
 ལས་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་ཞིང་། སྤྱིད་ཅེ་ལས་ཀྱིས་དུ་བསྒྲིད་པའི་ཞི་བར་གནས་པའི་
 འདུ་རྒྱལ་སྒྲིན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་འཇུག་ཤེས་ཆོགས་དུག་འཁོར་བཅས་དང་།
 ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་བཀག་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་འགོག་པ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་མཇུག་
 བསྐྱེ་བ་ནི། གཟུགས་ཞེས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱ་དུག་དུ་འདུས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
 མཆེད་པའི་གཟུགས་ལྟ་དང་། ཡུང་པོ་བར་མ་གསུམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་བརྒྱད་
 རྒྱལ་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྒྱལ་གཞག་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་
 ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཞེས་ཏེ། སྐྱེ་
 མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་ལ་མཁས་པར་བྱས་པའི་སྒྲིན་ས་མཁས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
 གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་པོ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱ་དང་། རྒྱལ་ཤེས་
 ཀྱི་ཁམས་བརྒྱན་པོ་དེ་ཉིད་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་བསྐྱེ་བ་ནི། ཡུང་པོ་དང་ཁམས་
 དང་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་ས་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་གསུམ་དུ་འདུས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་
 ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་ས་སུ་འདུས་པར་གོང་
 དུ་སྐྱབས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ནི་མེད་ཀྱི། རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་
 པ་མི་འདྲ་བའི་སྒྲིན་ས་ཡུང་པོ་ལྟ་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་
 སུ་སྤྱེ་བར་ཟད་དོ། །དོན་བསྐྱེ་བའི་དགོས་པ་ནི། དོན་མངས་པོས་འཛིགས་པ་སྤང་བ་
 དང་། བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱང་ལ་གཉིས།

ས་པོ་ན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བཞི་དཔུང་པ་དང་། རྟེན་དང་། དབང་པོ་དང་། ལུ་ལ་
ལ་ས་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པའི་བྱད་པར་བཅི་བ་ནམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་སྤྱི་བཞི་སྐྱར་བ་དང་། ཡིད་ལ་སྤྱི་བཞི་སྐྱར་
བའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཡུང་པོ་ནམ་གཞག་དུ། མིག་ཅེས་ཀྱང་བྱ། ཁམས་ནམ་
གཞག་དུ། མིག་གི་ཁམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ན་དེ་གཉིས་ཡན་ཚུན་དུ་བྱལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཁམས་ནམ་གཞག་གི་ཁར་བྱང་ངོ་། །ལན་ནི། མིག་ཡིན་ལ་
ཞེས་ཏེ། རྩ་མ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་མིན་པ་ཡོད་དེ། ཡུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་འདུག་ཁ་མའི་དག་
བཅོམ་ཐ་མའི་མིག་མིག་ཡིན་ཀྱང་། མིག་ཕྱི་མ་མི་བསྐྱོད་པས་མིག་གི་ཁམས་མིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་རྩ་མ་མིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲིང་འི་ནང་ན་འདུག་པ་
མིག་མ་དོད་པ་དང་། དེའི་འོག་མ་བཞི་རིམས་པ་བཞིན་དུ་མའི་མངལ་ནས་པ་མའི་
ཁུ་བྱག་འདྲེས་པ་བདུན་ཕྱག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་འབྱར་པོ་ལྔ་དོད་
ཅམ་བདུན་ཕྱག་བཞིའི་གནས་སྐབས་མིག་དབང་མ་དོད་པའི་སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མིག་
ཁར་བཞི་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བར་ཉམས་པའོ། །ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སྤྱི་སྤྱི་
བར་འབྱར་བའི་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་བའི་མིག་གི་རྒྱལོ། །གཉིས་ཀ་
ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། མིག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་
ཡོད་དེ། ཡུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་
པ་ཡང་སྐར་འདོད་གཟུགས་སྤྱི་བཡང་མི་སྤྱིད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་ནམས་
ཀྱང་སྤྱི་བཞི་ཅི་རིགས་སྤྱི་སྐྱར་བར་བྱས་ལ། མིག་ཁར་བཞེས་པའི་ཐད་དུ། རྩ་བ་
ཉམས་པ་ཞེས་སྐྱར་བར་བྱ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སྤྱི་གཉིས་པའི་ཐད་དུ། གཟུགས་
མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་སྤྱི་བའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲིང་འི་ནང་ན་འདུག་

པ་སྟགས་ཐུར་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་དུས་ན་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ།
 གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཡིད་གང་ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཡིད་ཅེས་ཏེ། རྩ་མ་
 ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་ཡིད་མུ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་རྩ་མ་མ་ཡིན་པ་འདྲ་ཡོད་དེ། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཡིད་
 ཀྱི་ཁམས་མུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་ཞུགས་པ་ནི་མི་
 བཟུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་ཉོན་ཡིད་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡང་
 ཡོད་དེ། ཡིད་མངོན་གྱུར་བར་མ་ཆད་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། སྤང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་
 རི་མཐར་ཐུག་པའི་ཐོག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དང་། སྤང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་རིག་པ་
 རྒྱན་ཆད་པའི་ནམ་གཞག་ཡིན་གྱི། རྣམ་འཕྲོར་དཔྱེད་པ་པ་ཀུན་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་
 པའི་ངེས་པ་མི་སྤང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་
 བརྟེན་བ་དང་། ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟེན་བའོ། །དང་པོ་ལ། མིག་དང་རྣ་བ་ལ་བརྟེན་
 རྣམ་བརྟེན་བ་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟེན་བའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པའི་
 རྟེན་ཅན་ལ་བརྟེན་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་
 པོ་ལ། མིག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྣ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 དྲི་བ་ནི། གང་དུ་ཞེས་སོ། །ཡུལ་རྟེན་དབང་པོ་གསུམ་པོ་ས་མཚུངས་སམ་མི་མཚུངས་
 ཞེས་ཏེ། རྩེས་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཐུའི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་དྲིས་པ་སྟེ། ཞར་
 བྱུང་འདི་གཉིས་ནི། རྣམ་ཤེས་དུག་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཞར་བྱུང་
 རོ་༥ རྣམ་ལ་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་ཞེས་ཏེ། མིག་གིས་
 གཟུགས་ལ་བསྟར་བའི་ཆེ། ས་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དོ། །

འདྲི་ཁམས་པས་རང་སའི་མིག་གིས་རང་སའི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་ག་ས་
 མཚུངས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། གོང་མའི་མིག་གིས་འོག་མའི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་
 དབང་པོ་མི་མཚུངས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོན་ནི་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟོན་
 འོག་མའི་མིག་དང་། རྟོན་པས་གོང་མའི་གཟུགས་མི་མཐོང་ཞིང་། ལྷ་མི་ཐོས་ཏེ། འོག་
 མའི་དབང་པོ་རགས་ཤིང་དམན་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་མའི་མིག་དང་རྟོན་པས་འོག་མའི་
 གཟུགས་མཐོང་ཞིང་ལྷ་ཐོས་ཏེ་ལྷ་མཚན་དེ་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོན་འདྲི་ཁམས་
 པའི་གཟུགས་ཁམས་པའི་མིག་དགོས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ལ། གཟུགས་
 ཁམས་པས་འོག་མའི་མིག་མ་སྐྱེད་དེ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདྲི་
 པའི་རྟོན་ཅན་ལ་སྐྱབ་ཞི་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱོ། །སྐྱ་སྐྱེ་ལུས་གསུམ་ནི། ལུས་དང་
 སྤྱད་ནས་འཛིན་པས་ཐམས་ཅད་དུ་ས་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛོན་ཤེས་
 བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་བོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟ་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། ལྷ་མས་རྟོགས་པར་རུས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། མིག་ཅེས་ཏེ། རྟོན་པས་ལྷ་ཐོས་པ་ལ་ཡང་ལྷ་མ་ལྟར་ཤེས་པར་
 བྱ་སྟེ། སྐྱབ་ཞི་ཅི་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདྲི་པ་བས་རང་སའི་རྟོན་པས་
 རང་གི་ལྷ་འཛིན་པ་གསུམ་ག་ས་མཚུངས་པ་དང་། གོང་མའི་རྟོན་པ་སྐྱེད་ནས་རང་སའི་
 ལྷ་འཛིན་པ་ཡུལ་རྟོན་མཚུངས་ཤིང་། དབང་པོ་དང་མི་མཚུངས་པ་དང་། གོང་མའི་
 ལྷ་འཛིན་ན། ལུས་དབང་པོ་མཚུངས་ཤིང་། ལུས་དང་མི་མཚུངས་པོ། །གཉིས་
 པ་ནི། འདྲི་པའི་ཞེས་ཏེ། རྟོན་གཟུགས་ཁམས་པའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་། ལུས་
 གཉིས་དང་། ལུས་བརྟེན་ས་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་ཅི་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་དེ། ལྷ་ར་
 འདྲི་པའི་རྟོན་ཅན་ལ་བཤད་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས། འདྲི་པའི་རྟོན་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་ལ་བརྟེན་པོ།

དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ཞེས་ཏེ། འདོད་པ་པས་འདོད་པའི་དབང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་
 གསུམ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ན། ལུས་དང་དབང་ཡུལ་གསུམ་གསུམ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དབང་པོས་ཡུལ་དང་དབང་རྟེན་ཕྱད་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལུས་
 དབང་ལ་བཙུག་དང་། ལྷག་མ་གཉིས་ལ་བཙུག་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་
 གྱི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་གཟུགས་ཁམས་པས་རང་སའི་རེག་བྱ་ལ་རེག་པ་ན། གསུམ་གསུམ་
 མཚུངས་ཏེ། ཡུལ་དང་དབང་རྟེན་ཕྱད་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 དེ་ན་ཞེས་ཏེ། ཁམས་གོང་མ་ན་དྲི་རོ་མེད་དེ། ཁམས་ཟས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་
 བ་དག་སྦྱེས་པས་དྲི་རོ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏུ། ཡུལ་མེད་པས་ཡུལ་ཅན་ནམ་ཤེས་
 གཉིས་ཀྱང་མེད་ལ། ལུས་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་ལྗེའི་དབང་པོ་མེད་ན་རོ་ལྟར་ལུས་མི་མཛེས་
 པར་འགྱུར་ལ། ལུས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྱལ་བ་ནི། ལུས་མཛེས་པ་ལ་ལྷག་པར་
 ཡང་ཆགས་པས་སྤྱོད་དེའི་ལས་བསགས་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་སྒྲ་ལྗེའི་ཁམས་གཉིས་ནི་དེ་
 ན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁམས་གསུམ་པའི་ཡིད་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་ཤེས་
 པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡིད་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
 འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འདོད་པའི་ཡིད་ལ་ས་མཚུངས་བཙུག་དང་། གཟུགས་མེ་
 གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་བཙུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་འདོད་ཁམས་
 པའི་ཡིད་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ས་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་དང་སྤྱི་པའི་སས་བསྐྱེད་
 པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདོད་པ་པའི་ཡིད་ལ་དགེ་སྟོན་ཆོས་གསུམ་ཡོད་ལ། དགེ་བ་
 སྦྱེས་ཐོབ་དང་སྦྱར་བྱུང་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྦྱར་བྱུང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་ར་
 སྟོན་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོ་
 རྒྱུས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྦྱེས་ཐོབ་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཁམས་གསུམ་ག་ན་ཡོད་ལ། སྦྱོ་
 བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི། འདོད་གཟུགས་ཁོ་ན་དང་། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི། འདོད་

པའི་སྐུ་ལ་ལྷན་པ་ཤས་ཆེད། གཉིས་པ་ནི། འདྲ་པའི་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་
 ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ཡང་ལྷ་མ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ཐོས་བྱུང་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་ཀུན་འགྲོ་
 དང་ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་དང་ཕྱི་རིགས་ལྷ་ག་ལ་དམིགས་པ་སོགས་ཡོད་པར་
 ཤེས་པར་བྱོད། །དེ་ཡང་ཀུན་འགྲོ་བསྐྱལ་བ་མཉམ་པས་ནི་རང་གི་རིགས་ལྷ་ཆར་ལ་
 དམིགས་ལ། བསྐྱལ་བ་མི་མཉམ་པས་ནི་ས་དགུ་གའི་རིགས་ལྷ་ག་ལ་དམིགས་སོ། །ལྷ་
 མ་བསྐྱེད་ལ་རྣམ་སྤྲིན་སྤྲུལ་དང་། ཐ་མལ་པར་འདུག་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ལམ་པ་དང་གཞོ་གནས་པ་གཉིས་དང་། ལྷ་ལ་སེམས་ཏེ། དེ་
 དག་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱོད། །གསུམ་
 པ་ནི། གཟུགས་མེད་པའི་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཡིད་ཡུལ་དང་བཅས་པ་མཆོངས་
 པ་དང་མི་མཆོངས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དེའི་ཡིད་ཀྱིས་རང་སའི་ཆོས་དང་ཟག་པ་
 མེད་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཞེས་ཏེ། ཟག་པ་
 མེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པ་
 རྣམས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ཆོས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ས་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གསུམ། ཡུང་པོའི་གོ་
 རིམ་ས་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ས་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྒྱ་
 མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ་ས་ཤེད་དང་འདྲ་བར་བསྐྱེད་པོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཇི་བདང་ལན་
 རྟོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །མདོ་ལས་ཡུང་པོ་ལྷ་གོ་རིམ་ས་ཤེ་ལྟར་སྟོན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་སྐུ་འདུ་དགོས་པ་སྟེད་པ་སྟེ། འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱོད། །
 ལན་ལ་གསུམ། གནས་དང་གནས་པའི་རིམ་པ་དང་། རྟེན་བརྟེན་པའི་རིམ་པ་དང་།

ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱུང་གི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་
 པར་ཞེས་ཏེ། གསུམ་ག་མདོར་བསྟན་ཀྱས་བཤད་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 ཡུང་པོ་ལྔ་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡུང་པོ་བཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་
 ཡིན་པས་དང་པོར་བསྟན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས་ཕྱིས་བསྟན་པའི་
 སྤྱིར་དང་། ཡུང་པོ་བཞི་པོ་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུགས་
 ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཟུགས་མི་འདྲ་བས་རབ་དུ་འབྱེད་པས་དེ་འབྱེད་
 པའི་གཟུགས་ཡུང་དང་པོར་བསྟན། ཆོར་བ་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་གཟུགས་ཁམས་ཏེ། བསམ་
 གཏན་བཞི་ཆོར་བ་མི་འདྲ་བས་རབ་དུ་སྤྱེ་བས་ཆོར་ཡུང་དེའི་རྗེས་དང་། གཟུགས་མེད་
 དང་པོ་གསུམ། འདུ་ཤེས་མི་འདྲ་བས་སྤྱེ་བས་དེའི་རྗེས་སུ་འདུ་ཤེས་དང་། སྤྱིད་ཅེ་འི་
 འདུ་ཤེས་ཅམ་གྱིས་རབ་དུ་སྤྱེ་བས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་ལྔ་མ་ནི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏེ། དབང་པོ་དང་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཕྱད་པ་ལས་ཆོར་བ་
 བདེ་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཕྱད་པ་ལས་ཆོར་བ་སྤྱད་པ་སྤྱལ་སྤྱེ་ཞིང་། ཇི་ལྟར་
 ཆོར་བ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཐ་སྐད་འདོགས་པར་བྱེད། འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་མར་
 བཟུང་བ་དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱུང་གི་ལས་མངོན་
 པར་འདུ་བྱེད། སེམས་པས་འདུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་
 ལ་སེམས་པར་བྱེད་པས་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཀྱན་
 རྣམ་ཞེས་ཏེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་རིམ་པ་
 དེ་ལྟར་རེས་ཏེ། གཟུགས་ཡུང་དང་མི་མོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོ་
 རྟེན་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་མེད་པར་དགོ་ཅ་གཅོད་པ་སོགས་འབྱུང་

༡༥ མཛོད་རྟེན་གཟུགས་པར་གསལ་ ༡༡/༡༥ སྤྱིད་ཅེ་བ་རྣམས་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རབ་དུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་།
 ཞེས་འབྱུང་བས་ (འདུ་བྱེད་) མེན་ནས་རྣམ།

ཞིང་པ་ ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆགས་བྲལ་བསྐྱེམས་པ་སོགས་འབྱུང་བས་གང་དུ་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ལུང་དང་པོར་
 བཏུན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་ལུང་པོ་བར་མ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་དང་ཞེན་པ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་སྦྱེས་པ་ན། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་
 པར་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་གང་གིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། རིམ་
 པ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་ལོག་སྟེ་གང་གིས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 ལུང་པོ་བར་མ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཏུན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་ལུང་པོ་བཏུན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་ངན་ལེན་དང་བཅས་པ་
 དང་གནས་ངན་ལེན་མེད་པར་འགྱུར་བས། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་
 གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐ་མར་བཏུན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བྱི་བཞི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་
 སོ། ། ལམ་ལ་བཏུན་པཞི། ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་ཉོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་མཐུན་པར་བཏུན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ་ལ་བྱི་བཞི། འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཞེས་སོ། ། ལམ་ལ་དབང་པོའི་གོ་རིམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གོ་རིམས་
 སོ། ། རྟེན་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། དབང་པོའི་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་མིག་གི་གཟུགས་ལ་བཏུན་པར་
 བྱེད་པས། མིག་གི་ཁམས་དང་པོར་བཏུན། དེའི་རྗེས་སུ་ཀྱན་དུ་སྦྲེལ་བར་བྱེད་ཅིང་།
 དེ་ཉོན་པ་ལ་རྣ་བའི་དབང་པོ་འཇུག་པས་དེ་རྗེས་རྣ་བའི་ཁམས་བཏུན། དེའི་ལོག་དུ་
 བྱས་ལ་སོགས་པས་བྱི་བཟང་པོ་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་པས་སྒྲིའི་དབང་པོ་བཏུན། དེའི་རྗེས་
 སུ་རི་རྩུང་བར་བྱེད་པས་ཕྱེའི་ཁམས་བཏུན། དེའི་རྗེས་སུ་རིག་བྱ་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་པས་
 ལུས་ཀྱི་ཁམས་བཏུན། ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་པས་ཡིད་ཀྱི་

ཁམས་དེའི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ཞེས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་ཁམས་
 ཏུ་ག་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོའི་ཁམས་ཏུ་ག་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ངེས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁམས་ཞེས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་གྱི་
 ཁམས་ཏུ་ག་རིམ་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་ཁམས་
 རིམ་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁམས་ཞེས་
 ཏེ། མདོ་ལས་སྒྲུ་མཆོད་བཅུ་གཉིས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁམས་
 གྱི་རིམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཡུང་པོའི་སྒྲ་དོན་
 དང་། ཁམས་གྱི་སྒྲ་དོན་དང་། སྒྲུ་མཆོད་གྱི་སྒྲ་དོན་གྱི། འདྲ་པོ་བྲི་བ་ནི། ཡུང་
 པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། ཀུན་ཞེས་པའི་སྒྲའི་དོན་གཞི་ལ་འདུག་སྟེ།
 ཡུང་པོ་ཞེས་བྱ་སྤངས་པ་དང་། །ཕྱག་པ་སྤྱོད་པོ་ཆེན་ལོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 སོ། །དེ་ལ་སྤངས་པའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི། གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཞེས་ཏེ། དོན་
 དང་དཔེ་གཉིས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདས་པ་སོགས་བཅུ་གཅིག་ནི། སྟོད་པ་བཅུ་
 གཅིག་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
 འདས་པ་ལ་ལྟ་བའི་སྟོད་པ་དང་། མཐོངས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྟོད་པ་དང་།
 ད་ལྟར་བ་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པའི་སྟོད་པ་དང་། རང་དང་བྱེ་ལ་ཆགས་པ་དང་། རགས་
 པ་དང་ཕྱ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོ་དང་། ཐག་ཉེ་རིང་ལ་དམིགས་
 པའི་སྟོད་པའི་དམིགས་པ་གཟུགས་དེ་ཐམས་ཅད་བརྩམས་ཏེ་སྤངས་པས་ན་གཟུགས་གྱི་
 ཡུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །བཅུ་གཅིག་དུ་བྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོད་པ་བཅུ་གཅིག་གི་
 དམིགས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུང་པོ་སྟོག་མ་རྣམས་གྱི་མིང་དོན་ཡང་
 དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆད་མ་འདུས་པར་ཤེས་པས་གཅིག་པུའི་བདག་དུ་འཛིན་པ་

༡༥ དག་ཡིག་མཁས་པའི་འབྲུང་གནས་ ༢༡༠/༡༠ ཡུང་པོའི་སྒྲ་དོན་ནི། ཡུངས་པ་དང་ཁྱེད་དང་སྤྱོད་པོ་སྟེ། (གསུམ།)།

ཐོག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། རྟོན་གྱི་ཕུང་པོ་བཞིན་སྤྲོད་པོ་དོན་ཅན་དུ་བསྟན་
 རོ། །དོན་དང་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་། དཔེ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཡང་
 ཞེས་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཐུ་པོ་འདི་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་མཐའ་དག་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྲོད་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རི་
 སྐད་དུ། མདོ་ལས། སྤྱུག་བསྐྱལ་ཞེས་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་གི་སྤྲོད་པོ་ལ་ཤིང་གི་ཕུང་
 པོ་ཞེས་པ་བཞིན་སྤྱུག་པའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། དོན་དོན་དང་
 དཔེ་གཉིས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་ན་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་གིས་ཁྱར་ཁྱར་
 བཅེ་ལ་སྤྱུག་པ་འམ་དཔུང་པ་ཞེས་གྲགས་པ་བཞིན་དུ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གསུམ་
 གྱི་ཁྱར་ཁྱར་བས་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤྱུག་ཁྱར་ཁྱར་པར་བ་བཞིན།
 གཉིས་པ་ལ་བྱི་བ་དང་ལན་ནོ། །ཁམས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་
 གྱིས། རིགས་ཀྱི་དོན་དང་། ས་པོན་གྱི་དོན་དང་། ལྷའི་དོན་དང་། རང་བཞིན་གྱི་
 དོན་དང་། ཆ་ཕྱ་བའི་དོན་དང་། གཞིའི་དོན་དུ་ཁམས་ཀྱི་སྒྲིབ་དོན་གསུངས་སོ། །འདིར་
 ལྷའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞིའི་
 དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་ཏེ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་
 པོ་ལ་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་པོན་ཀྱན་གཞི་ལ་གནས་
 པ་ནི། ས་པོན་གྱི་དོན་གྱིས་ཁམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡང་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 འཛིན་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཁམས་སོ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ནམ་ཤེས་དུག །འབྲས་
 བུའི་རོ་བོ་འཛིན་པ་དང་། ལུལ་དུག་དང་དབང་པོ་དུག །ལྷའི་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་
 དོན་གྱིས་ན་ཁམས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པ་ཁམས་ཀྱི་
 མིང་མ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཅོ་བརྒྱད་པོ་འདིས་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པས་ཁམས་

༡༩ ཅུབ་ ༡༢/ན/༡ སྤྱུག་ཁྱར་ཁྱར་བ་བཞིན་ནོ།

ཀྱི་དོན་དོ། །གསུམ་པ་ལ་དེ་བཞི། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་གང་ཞེན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི་
ནམ་པར་ཞེས་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྤར་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་ཤིང་མཆེད་པར་
བྱེད་ཤི། རྒྱུ་པར་བྱེད་པས་སྐྱེ་མཆེད་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ནི། རྒྱུའི་བདག་དང་
ལྟ་བུ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བདག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །མིང་དོན་བཤད་
པ་འདི་དག་གི་དགོས་པ་ནི། དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཡིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་ཡུང་པོ་ལྗེའི་དཔེ་བཤད་པ་ལ། དེ་བཤད་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་
ནི་ཞེས་སོ། །སྤར་གོང་དུ་བཤད་པའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་སོགས་ཤེས་པའི་དགོས་
པ་ནི། ཐར་པའི་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བའི་གོགས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་བཞི་
སྤང་བའི་ཆེད་དུ་དོན་ལྡ་དང་། དཔེ་ལྡ་དང་། དཔེ་དོན་ཆོས་མཚུངས་དང་། གངས་
དེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། གོ་རིམས་དེས་པ་ལྟས་ཤེས་པར་བྱ་བར་དགོངས་ནས། མདོ་
ལས་ཤི། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བཅོས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ན། རྒྱ་ཅིའི་ཕྱིར་
རམ་ཤི། ཆོས་མཚུངས་པ་གང་གིས་གཟུགས་དབུ་བ་བཅོས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་ཞེས་འདི་
བའོ་ཤི། ཤེའི་ལན་ནི། གཙང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཏེ། ལྷག་མ་བཞི་ལ་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ནས་སྤར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལན་ནི། བདག་མེད་པ་ཞེས་
ཏེ་ཤི། རྣམ་ཤེས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་མཚུངས་དང་པོར་བསྟན་ནས། འདུ་ཤེས་དང་འདུ་
བྱེད་གཉིས་དང་། དེའི་དཔེའི་ཆོས་མཚུངས་བསྟོམས་ནས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་
དེ་ཤི། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་བཞིའི་གཉིན་པོ་སྟོན་པ་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གངས་དེས་
པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ལ། གོ་རིམས་ནི་དོན་ལྗེའི་རིམ་པས་སོ། །དཔེ་དོན་ཆོས་མཚུངས་
རྟོགས་པར་དགའ་བས་དེ་བཤད་ན། གཟུགས་དབུ་བ་བཅོས་པ་དང་། ཆོས་མཚུངས་
ཏེ་ཤི། གཙང་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཆོས་མཚུན་པའི་ཕྱིར། དབུ་བ་བཅོས་པ་ནི། མི་གཙང་

བ་མང་པོ་བསགས་པ་ཡིན་པ་དང་། འཛིག་པ་མུར་བ་དང་། རྒྱ་ལས་ཀྱི་པ་དཔེ་དེ་
 བཞིན་དུ། ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཡང་མི་གཙང་བའི་རྒྱ་མོ་དུག་སོགས་
 བསགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། མུར་དུ་འཛིག་པ་དང་། རྒྱ་པར་རྟོག་པའི་
 རྒྱ་ལས་ཀྱི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོར་བ་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། རོ་
 སྤྱོད་བཅུང་བཞིན་དང་དུས་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་རྒྱུ་པར་གཞི་བཟན་
 པ་དང་། རྟེན་གཉིས་ཀྱི་དང་། རྒྱ་ལ་རྟེན་གཉིས་ལས་ཡུང་བའི་ཆར་གྱིས་བསྐྱོད་པ་
 ལས་ཡུང་བའི་དང་། མུར་དུ་བགག་ཅིང་གནས་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་ཟག་པ་དང་བཅས་
 པའི་ཆོར་བ་ཡང་གཞི་བཟན་པ་ལྟ་བུའི་དབང་པོ་དང་། རྟེན་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དང་། རྒྱ་
 ལ་ཆར་རྟེན་གྱིས་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུར་རྒྱ་མོ་ལས་ལ་ཡུལ་གཙང་པའི་རེག་པས་བསྐྱོད་པ་ལས་
 ཡུང་བ་དང་། མུར་དུ་བགག་ཅིང་མི་གནས་པས་བདེ་བའི་རོ་སྤྱོད་བཅུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 རྒྱ་མོ་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། འདི་
 རི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །འདུ་
 རེས་དང་མིག་རྒྱ་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། མི་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 མིག་རྒྱ་ནི། རིན་ཏུ་གཡོ་བ་དང་། རེས་པ་དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་།
 རྟེན་པུས་ཡུལ་དུ་ཡོངས་སུ་གཙང་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འདུ་རེས་ལ་ཡང་ཆོས་བཞི་ཡོད་
 པས་མི་བཟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་བྱེད་དང་རྒྱ་མིང་གི་ཡུང་པོ་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། རྟེན་
 པོ་མེད་པར་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མིང་རྟེན་པོ་མེད་པ་ལྟར་འདུ་བྱེད་
 དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རེས་རབ་གྱིས་དཔྱད་པའི་ཆོ། དཔྱད་
 བཟོད་པའི་རྟེན་པོ་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ནི་རྟག་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་པར་རེས་པ་སྤྱོད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། བདག་

མེད་པ་ཉིད་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྱུ་མ་སྒྱུ་ལ་པ་པོས་བྱས་པ་དང་། ལམ་གྱི་
བཞི་མདོན་ཉ་འདུག་པ་དང་། སྒྲུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཡང་། སྒྱུ་མ་བྱེད་མཁན་དང་འདྲ་བའི་རང་ཀྱུ་འདྲུ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་བྱས་པ་དང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རིགས་པས་དབྱུད་པའི་ཆོ། སྒྲུང་བ་
ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་
པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོམ་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་
སྒྲུང་བའི་ཆེད་དུ་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དགྲ་པ་ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་
ནོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུང་པོ་དང་ཞེས་ཏེ། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། རྣམ་པའི་རབ་
དབྱེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བསྐྱས་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་
བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེས་མཆོན་ནས་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲུང་སྒྲུང་བ་དང་། རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བསྐྱས་ཏེ་
བསྟན་པ་དང་། དྲི་བའི་ཆོག་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་གསུམ་གྱི་རོ་བོའི་
དབྱེ་བ་ཤེས་ན། རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཉོགས་སྒྲ་བས་ཐོག་མར་དེའི་བསྐྱོམ་དུ་ནི། འདི་
ཡོད་ཅེས་པའོ། །སྒྲོམ་ལ། ཆོག་གི་བསྐྱོམ་དང་། འོན་གྱི་བསྐྱོམ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ་
ཡང་། སྒྱུའི་བསྐྱོམ་དང་། བར་བསྐྱོམ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ་ཡང་།
གྲངས་ཀྱི་བསྐྱོམ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱོམ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཡོད་ཅེས་ཏེ། རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་རྣམས་སྡེ་ཆེན་བདུན་དུ་འདུས་
ཏེ། རྣམ་ཡོད་སོགས་བཞིའི་སྡེ་ཆེན་ནས། རྒྱུན་སོགས་བརྒྱ་གཅིག་གི་སྡེ་ཆེན་གྱི་
བར་བར་རྣམས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རི་ལྟར་ཞེས་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་

ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དྲིས་ཤིང་། དེའི་ལན་བསྟན་པས་དེ་གཉིས་
ལ་སྒྲིངས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པས་དགོས་པ་དྲིས་ཤིང་། དེའི་ལན་བསྟན་
པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲིངས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་ཡོད་
སྟངས་བཞི་དང་། ཤེས་བྱ་སྟངས་གསུམ་དང་། གཟུགས་ཅན་སྟངས་དྲུག་དང་། ཟག་
བཅས་སྟངས་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱང་སྟངས་བཅུ་དང་། འདས་སྟངས་བཅུ་དྲུག་
དང་། རྒྱུ་སྟངས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །

ཤེ་ཚན་དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི། རྒྱུ་ཡོད་ལ་དྲི་བ་དང་། ལན་ནི། །མུང་
པོ་དང་ཞེས་ཏེ། ཚེས་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ས་དྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་དང་།
མཚན་གཞི་དང་། དགོས་པ་ཤེས་པར་འདོད་པས་དྲིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ལ་ནི། བཞི་དང་པོ་དང་ཞེས་ཏེ། ཁ་དོག་སྒྲིན་པོ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་ཆམས་ཚེས་
ཅན་༥ རྒྱུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་
རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཞིང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་
གཞན་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་མི་སྟོས་པར། དེ་དག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་༥ རིགས་སམ་རྣམ་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་ཡོད་པའོ། །དེ་ལྟར་
བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་བདག་
ཡིན་ནི་སྟུམ་དུ་ཞེན་པ་སྤངས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཤིན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་༥ གཉིས་པ་བཏགས་ཡོད་ལ་དྲི་བ་ནི། རི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །སྤྲ་མ་ལྟར་འོག་མ་
རྣམས་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །ལན་ནི། བཞི་དང་པོ་དང་ཞེས་ཏེ། རང་ཉིད་སྒྲིབ་ཡུལ་
དུ་འཆར་བ་སྒྲིབ་དང་དོན་སྒྲིབ་ཡུལ་ལ་ཤར་བ་ལ་སྟོས་དགོས་པ་དང་། རང་མ་ཡིན་
དུ་མ་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་སྟོས་པ་བྱམ་པའི་མིང་དང་དོན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དོག་པའི་
གཟུང་ཡུལ་དང་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། བཏགས་ཡོད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་མཚན་བཤད་

པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་སམ་རྣམ་པ་ལ་སྒྲོས་ནས་ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་སྒྲོས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཏགས་ཡོད་
 གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པར་ཤེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་
 གསུམ་གྱིས་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་བཏགས་པ་ཅམ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་སྤང་
 བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཀྱན་ཇོ་བ་དུ་ཡོད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་
 སོ། །ལམ་ནི། ཀྱན་ནས་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་སྤྱད་པ་ཆོས་ཅན། ཀྱན་ཇོ་བ་དུ་ཡོད་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། དམིགས་པའི་སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལ་ལྷག་པར་དམིགས་
 ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འབྲུལ་
 པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་གྱིས་ཀྱན་ཇོ་བ་དུ་ཡོད་པའོ། །ཀྱན་
 ནས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྒྱར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལམ་ནི།
 རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་
 ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་པས། སྤྱི་བ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་
 མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ལས་
 གཞན་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། གང་ཟག་གི་བདག་སྤྱི་བ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་གཞིར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་མ།

རྗེ་ཆོན་གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་
 བ་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོན་ཉིད་
 དང་། མཆོན་གཞི་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བཤད་པ་དང་། དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

ཤེས་བྱའི་དབྱེ་བ་དང་། ལུ་ལ་ཅན་གྱི་སྒྲིན་ས་མཚན་ཏེ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་
བ་ནི། རི་ལྗང་ན་ཞེས་ཏེ། ལན་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་། ལྗང་གངས་ངེས་པའི་རྩ་
མཚན་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཞེས་
ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ལྗང་གངས་ངེས་ཏེ། གཞི་གཟུགས་ནས་འདུས་མ་
བྱས་ཀྱི་བར་རྣམས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་དུ་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཤེས་
པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་
བྱང་གི་གཞི་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་སེམས་བྱུང་ཤེས་བྱར་བསྟན་པ་
ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། ཆགས་
སྟགས་དང་དད་སྟགས་གང་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་
པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མིན་འདུ་བྱེད་ཤེས་བྱར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། འཕྲེལ་འབྲེལ་ལ་སྟགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ཤེས་བྱར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
རྣམ་པར་དག་པའི་རྣམ་བྱང་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་དག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་
ཡུང་པོ་སྟེ། དེ་ལ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་དང་། རྩེ་
མཆེད་བཅུ་དང་། ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་གཟུགས་རྣམས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུང་པོ་སྟེ། དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ།
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་དང་ཡིད་ཀྱི་རྩེ་མཆེད་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་
ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཡུང་པོ་བར་མ་གཉིས། མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་
བྱེད་དང་། ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཡུང་པོ་འོན་ཏེ་ནས་འདུ་

བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོས་བསྐྱུས་པ་ནམས་དང་། ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་
 པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ལའང་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བརྒྱད་སྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བསྐྱུས་ན་གཉིས་
 སུ་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། སློབ་མི་སློབ་ཐུན་མོང་གི་ཤེས་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་
 ཤེས་པ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་སྟགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་
 ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་སེ་སེ་སྐྱེ་བོ་དང་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒྲུབ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་རིམ་བཞིན་དུ་དང་པོ་གསུམ་དང་། འཕགས་པ་སློབ་པ་དང་ཐུན་མོང་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དོན་དམ་ཤེས་པ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་བསྐྱུས་པ་བཞི་པ་དང་
 ལྔ་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་དང་བརྟེན་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དུག་པ་དང་བདུན་པ་དང་། བདེན་
 བཞི་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ནམ་པ་སུན་འབྲེན་པ་ཤེས་པ་སྟགས་
 བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག་ལ་ཞེས་ཏེ། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་ཡུང་པོ་
 ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཤེས་པ་པོ་དང་མཐོང་
 བ་པོར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་
 སོ། ། ལམ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིན་ནས་དུ་མར་ཡོད་དེ། ནམ་ཤེས་བརྒྱད་ཀྱི་འདུག་ཚུལ་
 གྱི་སྒྲིན་བསྟན་པའི་སྒྲིན་ནས་དང་པོ་བཞི་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱད་ཆོས་བཤད་པའི་སྒྲིན་ནས་
 ལྷག་མ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ནམ་པར་མི་དོག་པ་ནི་དབང་ཤེས་ལྟ་སྟེ། དེ་ཡུལ་
 ལྟ་དོག་མེད་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བས་ན་ཡུལ་ལྟ་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། ། ཆོས་

ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། དེས་དོན་དང་
 དབང་པོ་སོགས་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཕྱིར། འདུག་པ་ནི་ཉོན་ཡིད་དེ། དེས་ཀུན་གཞི་
 ལ་ངར་འཛིན་པས་ཀུན་གཞི་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱ་མཚན་
 ལས་བྱུང་བ་ནི་རྒྱའི་ཆོས་བརྒྱ་གཉིས་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་དུག་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་
 རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་སོགས་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོས་
 བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་རིག་སྒྲ་ཆོགས་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་།
 གཉེན་པོ་བག་ཆགས་མཚམས་སྦྱར་གྲོ་ལ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་སྟོན་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་
 པ་ནི་མ་རིག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་སྟེ། དེ་ཀུན་གཞི་ལ་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པར་
 འབྱུང་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་སྤྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་སོགས་པ་སྤྱ་བའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་བདུན་
 ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བར་བཞུགས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་
 བཟུང་བྱ་ཡིན་པས་ཡུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་རྣམས་
 ཤེས་པར་བྱེད་པ། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱུད་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་
 ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་བྱི་བ་ནི། དི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཀུན་
 ཏུ་ཞེས་ཏེ། སྤང་བྱའི་ཆོས་རྣམས་མངོན་ཤེས་དུག་གི་སྟོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བས་མངོན་
 པར་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ངག་གི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་
 ལས་ཏེ། དག་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དང་པོ་གསུམ་དང་། རྟག་པ་
 དང་། ཆད་པར་སྟོང་བ་སྤང་བ་དང་། དབྱ་མའི་ལམ་ལ་དགོད་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་སྟོན་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་བྱེད་པ་གསུམ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་མངོན་པར་ཤེས་
 པར་བྱ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཤེས་པ་ཏུ་

འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་། འགྲོ་བ་སྒྲུ་ཆོག་གས་ཀྱི་སྒྲུ་ཕྱ་རགས་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་¹པ། ལྷའི་
 རྒྱ་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཆགས་བཅས་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་སེམས་
 ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འདུག་པ་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། རང་གཞན་
 གྱི་འདས་པའི་ཆོ་རབས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་རྒྱུད་དེ་འོང་བ་ཤེས་པ་སྟོན་གནས་རྗེས་
 དན་དང་། རང་གཞན་གྱི་མ་འོངས་པའི་སྤྱི་བར་འགྲོ་བར་ཤེས་པ་འཆི་འཕོ་དང་སྤྱི་
 བ་ཤེས་པ་འཕམ་ལྷའི་མིག་གིས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སྤྱིད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་
 བའི་ཐབས་འབྲས་བྱ་རྒྱུ་གྲོལ་དང་བཅས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཟག་པ་ཟད་པའི་
 མངོན་པར་ཤེས་པ་ལོ། །མངོན་ཤེས་དུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མངོན་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཆོས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་སོ། །མངོན་ཤེས་ཡུལ་དང་
 བཅས་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དཔོན་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་ཏེ།

སྡེ་ཆོན་གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་དང་། བསྟན་ཡོད་བསྟན་
 མེད་དང་། ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་བཅད་¹པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་ལ་ངེ་བ་གསུམ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། གཟུགས་དེ་ཡི་ཞེས་
 ཏེ། གཟུགས་ཅན་ལ་ནི་ཤུར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཚན་ནི་ད་སྟོན་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་དང་པོ་བརྟུ་བཞི། དཔྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཕྱི་མ་དུག་རྒྱུ་མས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། བརྟུ་བཞི་ལ་ཡང་མཚན་ནི་ད་པ་དང་བརྟགས་པ་བཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དེ།
 གཟུགས་ལ་ཞེས་ཏེ། དགའ་བའི་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ནས་གོ་བར་བྱེད་པའི་
 བར་ལྷ་སྟེ། དུག་བརྟགས་པ་བ་དང་། ལྷག་མ་བརྟུད་མཚན་ནི་ད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བརྟུད་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། འབྱུང་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་གཟུགས་གཞན་དང་
 ལྷན་པས་གཟུགས་ཅན་དང་། ལྷག་མ་བརྟུན་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་པོ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཅན་

༡༽ ཅེ་བ་ ༡༤/ན/༤ རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་དང་། ༢༽ ཞོག་ ༥༥/ན/༡ གྱི་དཔྱེ་བའོ།

དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་འདུས་ན། གཟུགས་དེའི་བདག་ཉིད་
 མདོར་བསྟན་དང་ལྷན་མ་དུ་གཉིས་དེ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ་ལ་ཡང་རེག་
 པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྟོགས་དང་བཅས་པ་དང་།
 ལུལ་ལ་བྱུང་བ་དང་། བསགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུལ་
 དབྱེད་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ལུལ་ཉེ་བར་བསྟན་
 དུ་རུང་བ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞགས་པ་བ་དུག་ལ་ཡང་དང་པོ་གསུམ་ནི་
 འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་རྟེན། དེ་ཡང་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་རྒྱ་ལ་བཞགས་པ་དགའ་
 བའི་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུའི་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཞགས་པ་འབྲེལ་བ་སོགས་དེ། འབྲེལ་
 བ་ནི་མདོན་གྱི་ར་དང་འབྲེལ་བ། རིས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི། ས་པོན་དང་འབྲེལ་བ་དང་།
 གཟུགས་དམིགས་པར་བྱས་ནས་དོག་པ་དང་། ལྷ་དཔྱད་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པར་བྱ་བ་
 དང་། རག་ནི་གཟུགས་ཅན་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་པས་གཟུགས་ཅན་དུ་
 ལོའོ། །ཕྱི་མ་དུག་ནི། ཕྱི་རོལ་དུ་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལུས་ལ་
 སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་ལུས་དང་། འཕགས་པ་སྤྱོད་པའི་ལུས་དང་།
 མི་སྤྱོད་པའི་ལུས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དང་པོ་ལྔ་དང་། དུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོན་པ་ཅུང་མོ། །དངོས་བཞགས་
 མ་ཕྱེན། བྱང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་སོ། །སྤང་ན་དངོས་བཞགས་
 ཕྱེན་ས་ཅི་རིགས་སུ་སྤྱར་རོ། །གཟུགས་ཅན་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། རི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་
 ནི། གཟུགས་ཅན་ཞེས་དེ། གོ་བར་ཟད་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡུང་སོགས་ཆོས་
 ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་
 པའི་རྒྱས་ཡོད་དུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་

པ་བསྟན་ཡོད་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི་མིག་གི་ཡུལ་གྱི་ནི་ཞེས་སོ།
 སྟོན་པོ་སྟགས་མིག་གི་ཡུལ་ན་ཉིན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་འདི་ལྟར་རྟོགས་ཡུལ་
 གོ་ས་མོན་པར་བསྟན་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གཟུགས་ཅན་བཞིན་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་དེའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་བསྟན་ཡོད་དེའི་བདག་ཉིད་ཅེས་
 སྟགས་ནི་གུ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྒྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བསྟན་ཡོད་དངོས་དང་ཉེར་
 གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་བཙུག་མཆོད་ཉིད་དང་། ཐུ་མ་དྲུག་རབ་
 ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་དངོས་བརྟགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཐུ་མ་བསྟན་
 ཡོད་དང་བཅས་པ་མཆོད་ཉིད་པའོ། །རྣམ་གྲངས་གྱིས་ཆོས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ཞེས་སོ། །དངོས་བརྟགས་ཐུ་ན། ཅི་རིགས་སུ་སྒྱུར་ཏེ། གཟུགས་གྱི་སྒྲེ་མཆོད་ཁོ་ན་
 ལ་བསྟན་ཡོད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བསྟན་ཡོད་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བསྟན་མེད་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་
 ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། བསྟན་ཏུ་ཡོད་པ་ཞེས་ཏེ། བསྟན་ཡོད་ལས་ལོག་པའི་སྒྲོ་
 ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མཆོད་ཉིད་དང་མཆོད་གཞི་དགོས་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསྟན་མེད་སྒྲོ་ན་པའི་ཆོག་ཉི་གུ་ཅ་གཅིག་ལས། རོན་དང་
 ཆོག་ལོག་པ་ཅི་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཁམས་བརྒྱ་བདུན་ནི་བསྟན་མེད་
 དངོས་ཡིན་ལ། གཟུགས་གྱི་སྒྲེ་མཆོད་ལ་འདྲ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཅི་རིགས་
 སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་གོ་བར་ཟད་དོ། །བསྟན་མེད་གྱི་ཡུལ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ཐོགས་
 བཅས་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཆོད་ཉིད་དང་། དགོས་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་སྟོན་པའི་མཆོད་ཉིད་ནི། དེས་པའི་མཆོད་ཉིད་དང་། བརྟགས་པའི་མཆོད་ཉིད་
 རོན་ །དང་པོ་ནི། བསྟན་ཡོད་དུ་ཞེས་ཏེ། མིག་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་འདི་ནི་འདི་ནའོ་མ་

གི་ནའོ་ཞེས་བརྟན་དུ་རུང་བའི་གཟུགས་ཅན་དེ་ཐོགས་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་མེད་
 ལ་དེ་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། རང་བཞིན་ཆ་སྤྱོད་
 དང་བར་སྤྱོད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་དང་། བྱི་བ་ཆ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་དང་། སེམས་དབང་
 བརྟན་བ་ཆ་སྤྱོད་གཟུགས་ཁམས་པའི་ལུས་ཏེ། ཆ་སྤྱོད་གསུམ་ལས་ལོག་པ་རྟིག་པ་
 དང་འོད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བ་བྱ་སྤྱི་བ་བྱེད་དང་། གཟུགས་རགས་པ་དང་རྟིག་པ་སོགས་
 ལ་ཐོགས་ཀྱུགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་བ་བྱེད་ལུས་ཏེ། རིགས་ཀྱིས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་
 པ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། ཞེ་སྤང་བདེ་བའི་དམིགས་
 པ་ལ་ཐོགས་བཅས་སུ་བདགས་ཏེ། ཞེ་སྤང་ཐོགས་པས་ན་ཐོགས་བཅས་སུ་བདགས་
 པའི་ཕྱིར། རིགས་ལ་བསམས་ནས་ཆོས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེ་སྤང་ཐོགས་པའི་
 དམིགས་པ་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་སོ། །དངོས་བདགས་སྤྱེ་ན། ཅི་རིགས་
 སུ་སྤྱར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆེད་པའི་གཟུགས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་
 དང་། སྤྱོད་མཆེད་ཀྱི་མཐུན་ཁོ་ན་ཐོགས་བཅས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐོགས་བཅས་
 ཆོས་ཅམ་དུ་བརྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་
 བ་མ་ཡིན་པར་ཐོགས་ཀྱུགས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རོ་། གཉིས་པ་ཐོགས་བཅས་ལ་དྲི་བ་ནི། རི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཐོགས་པ་
 དང་ཞེས་ཏེ། ཐོགས་བཅས་ལས་ལོག་སྤྱོད་ཐོགས་མེད་ཤེས་པར་བྱ་སྤྱོད། བརྟན་ཡོད་
 ཐོགས་བཅས་སུ་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ། བརྟན་མེད་ཐོགས་མེད་དང་། ཆ་སྤྱོད་གསུམ་རིགས་
 ཀྱིས་ཐོགས་མེད་སོགས་དང་། ཞེ་སྤང་སྤྱོད་པའི་དམིགས་པར་མི་རུང་བ་བདགས་པའི་
 ཐོགས་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དངོས་བདགས་མ་སྤྱེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ཐོགས་མེད་དང་། སྤྱེ་ན། ཅི་རིགས་སུ་སྤྱར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆེད་པའི་གཟུགས་

དང་། མིང་བཞིའི་ཡུང་པོ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ན་མས་ཐོག་ས་མེད་དོ། ཐོག་ས་མེད་ཀྱི་
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅམ་དུ་བརྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡིད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ།

བཞི་པ་ཟག་བཅས་སོགས་ཀྱི་སྡེ་ཆན་ལ་དུག །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དང་།
ཐབས་པ་བཅས་ཐབས་པ་མེད་དང་། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པ་
དང་། ཞེན་པ་བརྟན་པ་དང་། མངོན་འབྱུང་བརྟན་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་
མ་བྱས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཟག་བཅས་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི་ཟག་པ་ཞེས་
རྟེན་ཅུ་བ་དང་རྟེན་པའི་རྟོན་མོངས་པ་ན་མས་ཟག་བཅས་ཡིན་རྟེ། ཟག་པ་དེའི་བདག་
རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་དང་མཚུངས་ཡུན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ན་མས་དང་དབང་
པོ་དུག་ཟག་བཅས་ཡིན་རྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཚུངས་ཡུན་དང་བདག་རྟེན་གྱི་སྒྲོན་ས་
ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྱད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་དགོ་བོ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་
ཡིན་རྟེ། སྤྱད་པའི་དབང་གིས་ཡང་སྤྱད་འཕེན་པས་ཟག་པས་བཅིངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ས་གོང་མའི་སེ་སེ་སྒྲེ་བོ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་རྟེ། ས་འོག་མའི་ཟག་པའི་ས་པོན་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་དེར་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། གང་ལ་དམིགས་ནས་རྟོན་མོངས་སྒྲེ་བའི་དམིགས་
པ་ན་མས་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་པའི་ཆོས་འཕེལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་
མཐུན་པ་ཡི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་པའི་ན་མ་སྒྲིན་གྱི་ཡུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་
རྟེ། སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཟག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བསམ་བྱུང་གི་སའི་བསྐྱ་
བ་ལས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ན་མས་ལུས་ཤེས་པར་བྱ་བར་བཤད་དེ། གཞི་དང་བག་ལ་
ཉལ་དང་མཚུངས་ཡུན་དང་། དམིགས་པ་དང་མངོན་པར་སྒྲེ་བའོ། །གཞི་ནི། གཟུགས་
དང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཆོས་རྟོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་དང་། དགོ་མི་དགོ་ལུང་

༡༽ ཅུ་བ་ ༡༥/ན/༡ ཇི་ལྟར་ན་(འཐབ་)དང་བཅས་པ་ཡིན། ༡༥/བ/༡ ཇི་ལྟར་ན་(འཐབ་)པ་མེད་པ་ཡིན།

མ་བཞུན་སོགས་སོ། །བག་ལ་ཉལ་སོགས་ནི་རྟོགས་པར་སྒྲོལ། །མཚན་གཞི་ནི། ཉེ་
 བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོ་ལྔ་རྣམས་དང་། ཁམས་བཅོ་ལྔ་དང་། སྤྱི་མཆེད་བཅུ་དང་།
 ཁམས་གསུམ་དང་། སྤྱི་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་འཁོར་བཅས་དང་།
 འདུས་མ་བྱས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཟག་བཅས་སོ། །ཟག་བཅས་ཆོས་ཅམ་དུ་བཞུན་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་ལ་ངྱི་
 བཞི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཟག་པ་དང་ཞེས་ཏེ། ཟག་པའི་སྒྲི་རྒྱལ་དང་མ་
 འབྲེལ་བའི་སྒྲི་རྣམས་ཟག་མེད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཅུ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་མ་རྟོགས་པ་
 རྣམས་ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲི་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 དངོས་བཞུགས་ཅི་རིགས་པའི་སྒྲི་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཟག་མེད་དངོས་ནི། ཟག་
 མེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྔ་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅམ་དུ་བཞུན་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལས་སྤྱོད་ཀྱང་ཟག་པ་དང་བྱལ་བར་
 ཞེས་སོ། །ཉེར་ལེན་མེད་པའི་ཡུང་པོ་ལྔ་ནི། ཉེར་ལེན་དང་ལྔ་རྣམས་ལྟར་བཞུན་པ་
 གསུམ་པོ་དེས་མི་ལྔ་རྣམས་པའི་ཡུང་པོ་ལྔ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་འཐབ་བཅས་
 ལ་ངྱི་བཞི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེས་ཏེ། འཐབ་པའི་
 རྒྱ་དང་འཐབ་པ་དངོས་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐྱི་མ་ནི་ལུས་ཀྱིས་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།
 ལུས་ངག་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ངག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་གྱིས་
 ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆོག་དོན་རྣམས་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། འཐབ་པ་དངོས་ནི། ལུས་
 ངག་མི་མཐུན་པར་ཞུགས་པ་དེ། རྒྱལ་གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་སྒྲངས་ནས་མཆོན་བྱ་ལེན་
 པ་ཆོས་ཅན། འཐབ་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཐབ་པའི་སྒྲི་རྒྱལ་གང་རུང་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འཐབ་བཅས་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འཐབ་བཅས་ཆོས་ཅམ་དུ་བཞུན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་

བདག་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་འཐབ་མེད་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ལན་ནི། འཐབ་
 པ་དང་ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། འཐབ་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། འཐབ་པའི་སྒོ་དྲུག་གང་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཇི་སྟེད་པ་འཐབ་
 པ་མེད་པ་ཡང་དེ་སྟེད་དོ། །འཐབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞུགས་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཀྱང་འཐབ་པ་དང་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་
 གྱི་དང་པོ་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། འདྲོད་
 ཆགས་དང་ཞེས་ཏེ། ཟང་ཟིང་དངོས་ནི། ཡང་སྤྱིད་པའི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ།
 དེའི་རྒྱ་དྲུག་གསུམ་ལ་ཡང་ཟང་ཟིང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེ་སྤང་གི་སྒོ་ནས་ཆགས་པར་བྱེད་
 པ་མི་རིགས་སེ་ཞེ་ན། རྣམ་བུར་གི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱབ་གྱིས་ཕྱོགས་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་
 ཆགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །མི་འདྲོད་པ་སྒྲ་ཆོགས་སྟེད་པར་བྱེད་པས་ཟང་ཟིང་དང་
 བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདྲོད་པའི་སྒོ་སྟེའི་ཡུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟང་ཟིང་དེའི་བདག་ཉིད་སྟགས་སྒོ་དྲུག་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།
 འབྲེལ་ཚུལ་ནི། ཟག་བཅས་གྱི་སྐབས་ལ་བརྟགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཟང་ཟིང་
 དང་བཅས་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། འཐབ་བཅས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ཟང་ཟིང་མེད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཟང་
 ཟིང་དང་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་ལས་
 ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་མཆོད་ཉིད་དང་། འཐབ་མེད་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མཆོད་གཞི་དང་དགོས་
 པ་གསུམ་གྱིས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཟང་ཟིང་མེད་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞུགས་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ཞེན་པ་བརྟེན་
 པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། འདྲོད་ཆགས་དང་ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་
 ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཆོད་ཉིད་དང་མཆོད་གཞི་དང་དགོས་པ་གསུམ་

གྱིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདྲི་པའི་ཡིན་ཏན་ལྔ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ནི་ཞེན་པ་
 དངོས་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་དྲུག་གསུམ་གྱིས་མཆོད་པའི་ཙ་བ་དང་། ཉེས་ཉོན་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཞེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེ་སྤང་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱར་འགྲོ་བ་ནི། འདྲི་པ་ལས་
 དེས་པར་འབྱུང་བ་ལས་རྒྱ་བྱིས་ཕྱོགས་པས་དེར་བཞག་གོ། ཙ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་
 མོངས་ཆོས་ཅན། ཞེན་པ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་
 ཞེན་པའི་སྒོ་དྲུག་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དཔྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་
 པའི་གྲངས་དེ་སྟེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེན་པ་བརྟེན་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བཞུན་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མངོན་འབྱུང་བརྟེན་པ་ལ་དྲི་
 བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཞེན་པ་ཞེས་ཏེ། མངོན་འབྱུང་བརྟེན་པ་ཡང་
 གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདྲི་པའི་ཡིན་ཏན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེན་པ་
 བརྟེན་པ་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་མཆོད་ཉིད་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་དཔྱེ་བ་
 དང་པོ་དགོས་པ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མངོན་འབྱུང་བརྟེན་པ་ཆོས་
 ཅམ་དུ་བཞུན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདྲི་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་བདག་ཡོད་པར་
 བརྒྱུང་ནས། ཟང་ཟིང་བདག་ཅེས་སོ། །ཁྲ་པ་ལ་ཁྲ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་འདུས་བྱས་ལ་
 དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། གང་ལ་ཞེས་ཏེ། སྤང་པོ་ཆོས་ཅན། འདུས་
 བྱས་སུ་ལྟ་སྟེ། རྒྱེ་འཛིག་གནས་པ་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱེ་བས་ཀྱང་སངས་
 རྒྱས་པ་མཆོད་ནུས་མོད་ཀྱི། གཞན་གཉིས་སྒོས་པ་ནི་རྒྱེ་བའི་མཐའ་འཛིག་པ་དང་།
 གནས་པའི་མཐའ་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་བསྐྱུས་པས་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་ཤེས་ནས་
 རྒྱེ་བ་རྒྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འདུས་བྱས་དུ་མ་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཆོས་ཅམ་དུ་བཞུན་པ་ལ་དགོས་

བ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །གང་ཟག་གི་བདག་རང་གི་ངོ་བོ་དྲག་པ་
 ཡིན་ཡང་གནས་སྐབས་གཞན་འགྱུར་དུ་བདག་སྤྱོད་ཁས་ཐོངས་པས་དེ་ལྟ་སྒྲིབ་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་བྱི་བཞི། རི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་གྱིས་བྱིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་དགོས་པ་ལ་མྱོངས་པ་སེལ་པའི་ཆེད་དུ་
 བྱས་པའི་ཕྱིར། ལན་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་ཞེས་
 ཏེ། སེ་སྟར་དྲག་འགོག་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་བྲལ་པའི་
 ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་མིན་པའི་ཆོས་ཁམས་དང་
 སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་བསྐྱེས་པ་བརྒྱད་སྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་དྲག་དངོས་ཀྱི་
 སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ་བྱི་བཞི། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུང་པོ་ལྔ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ལ་
 འདུས་མ་བྱས་སུ་བཤད་པ་ཡང་ཐོས་པ་རི་ལྟར་ཞེས་པའོ། །ལན་ལ། དམ་འཆའ་
 དང་། འཐད་པ་དང་། མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་བསམས་
 པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་སྟོས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་སྐྱེ་འཇིག་དང་
 ལྡན་པས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཞེས་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་
 ཡུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། རྣམ་གྲངས་མཐའ་དག་ལ་སྟོས་ཏེ། འདུས་བྱས་མ་ཡིན། ལས་
 དང་ཉོན་མོངས་པས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྐྱེ་འཇིག་དང་མི་ལྡན་
 པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། དབང་ཐོབ་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་
 པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱྱགས་པ་རེ་ཡང་བྱེད། རེས་འགའ་
 རྒྱུ་བྱིས་ལྟ་བའི་དངོས་པོ་འཇིགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱྱགས་པར་ཡང་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ལ་བྱི་བཞི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། དོན་ཞེས་ཏེ། ཡུང་

གསུམ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཡུང་གསུམ་མེད་པར་
 ཐལ་། རྒྱུ་འཛིག་བྱེད་པའི་དོན་གང་གིས་འདུས་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་དེས་འདུས་མ་
 བྱས་མ་ཡིན། ལས་ཉོན་གྱི་འདུ་བྱེད་པའི་དོན་གང་གིས་འདུས་མ་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་
 དོན་དེ་ནི་ད་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་མིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་འདི་
 ནི་འདི་ལྟ་བུར་བྱ་རྒྱེ། ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་དང་། རྒྱུ་འཛིག་མི་བྱེད་པའི་
 འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
 པའི་ཡུང་གསུམ་དུ་ཡང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཅའ་པོ་གཉིས་པ་ནི་ཞེས་པའོ། །དུག་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་འཛིག་རྟེན་
 པ་ལ་ངེ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཁམས་གསུམ་པར་ཞེས་ཏེ། འཛིག་
 རྟེན་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མོ་སོ་རྒྱུ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་ཇེས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་
 བ་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་འང་། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་ཇེས་ཐ་དད་
 ཀྱིས་སྒྲུང་པར་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
 སྒྲུང་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།
 གང་ཟག་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི་རྒྱུ་འཕགས་སོ། །འཛིག་
 རྟེན་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གསུམ་གྱི་མཉམ་གཞག་དང་། ཇེས་
 ཐོབ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་པར་སྒྲུང་བ་མ་གཏོགས་ཡུང་པོས་བསྐྱུས་པ་
 དང་། ཁམས་དང་རྒྱུ་མཆེད་བརྩ་དང་བཅོ་ལྔ་དང་གསུམ་གྱི་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྔར་
 སྒྲོས་པ་དེ་དང་། འདུས་མ་བྱས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་
 པ་ཆོས་ཙམ་དུ་བརྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་གཅེས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ་ངེ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཁམས་གསུམ་པའི་ཞེས་ཏེ། ཇི་ལྟར་དང་

༡༥ རྩ་བ་ ༡༥/བ/༡ འདི་རྩ་བ་བརྒྱུད་པར་བྱའོ། ། ༡༦ ཞེས་ ༢༠/ན/༡ པ་དང་ ༡༧ རྩ་བ་ ༡༥/བ/༡ ཡུང་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། ཁམས་བཅོ་ལྔ་དང་། རྒྱུ་མཆེད་བརྩ་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་། རྒྱུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ། །

མིང་དོན་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་དང་། ངོ་ཤོ་སྒྱུ་བ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་དུ་འཇིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་།
 གཟུང་འཇིན་རྗེས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་
 པའི་མཉམ་གཞག་གི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དུ་མར་དབྱེར་
 ཡོད་དེ། སྤང་སྟོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འདས་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་
 ཁམས་གསུམ་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་དག་འབའ་ཞིག་དུ་ཞེས་སོ།།

ལྷ་མ་བྱུང་མ་བྱུང་སྟོགས་སྟེ་ཆོན་ལྷ་པ་ལ་བཞི། བྱུང་བ་དང་མ་བྱུང་བ་དང་།
 འཇིན་པ་དང་། བཟུང་བ་དང་། ཕྱི་ལྟས་ནང་ལྟས་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་
 མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བྱུང་བ་བཤད་པ་
 ལ་དྲི་བཞི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་བྱུང་བར་བཞག་པའི་ཚུལ་དངོས་དང་། དབྱེ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི་འདས་པ་དང་ཞེས་ཏེ། འདས་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་
 ཅན་ལྟེ། བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུས་པའི་ཕྱིར། དུ་མ་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་དང་མ་
 འོངས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་བ་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཐེར་ཟུག་མ་
 ཡིན་པ་གསར་དུ་བྱུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྒྲུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་ལ། གངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ།
 བྱུང་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཉེར་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བརྟུན་ཀྱི། ལུས་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་དང་། དབང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། འགྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།

༡། ཤོག་གངས་ ༤༨༩ ཇིས་གཞིགས་འཛུལ།

ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རྩེ་སྒོ་ནས་དང་། ཡིད་གྱི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་དང་། གནས་སྐབས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རྩེ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།
 མིང་པ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལགས་ལྟེ་པ་དེ། རྩེ་མིང་དུ་ཉིད་མཆན་ས་
 རྩེ་པ་འདི་དུས་སུ་བྱུང་བ་དང་། དང་པོ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་མ་གཤིས་བར་དུ་བྱུང་བ་
 དང་། རྩེ་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། རྩེ་བྱུང་གི་རྩེ་བཞི་ལས་རྩེ་ས་པ། རྩེ་ས་པ་ལས་
 བྱུང་བ་ནམས་ཡིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལའང་གསུམ་ཡིད་དེ། ནང་གི་དབང་པོ་དང་
 པོར་རྩེ་ས་པ་དེ་ན་འབྱུང་བ་དང་། ཆོར་བ་དང་རྩེ་ས་སུ་མཐུན་པར་དབང་པོ་གཞན་དུ་
 བྱུང་བ་འབྱུར་བར་བྱུང་བ་དང་། ལང་ཆོ་གཏུགས་པའི་དབང་པོ་ཡིང་ས་སུ་རྩེ་ས་པར་
 བྱུང་བ་ནམས་སུ་ཡིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པས་བསྐྱུས་པ་བཞི་ཡིད་དེ། བདེ་འཁྱོ་ནས་
 ངན་འཁྱོར་རྩེ་བ་ཉམས་པ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་ཡོག་པ་བྱུང་བར་དུ་བྱུང་བ་དང་།
 རྩེ་བཅེ་བས་རབ་དུ་བསྐྱུས་པ་དང་། ཡིད་སུན་འབྱེན་པ་དང་། འཕྲུལ་དགའ་བ་དང་།
 གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པའི་རྩེ་ནམས་དགའ་
 བ་མང་བ་དང་། ཡིང་ས་སྤྱོད་དང་དྲིང་དེ་འཛིན་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ངང་གིས་དབང་
 བསྐྱུར་བས་འོད་གསལ་བར་བྱུང་བ་དང་ཡིད་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ནི། ཀེང་རུས་སོགས་
 རེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པར་སྤང་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་དང་ནམ་ཐར་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
 གྱི་གཟུགས་དབང་འབྱོར་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ངེས་པར་བསྐྱེན་
 པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བའོ། །བདུན་པ་ལ་གཉིས་ཡིད་དེ། ཆོ་རབས་རྒྱུད་དེ་གཅིག་ནས་
 གཅིག་དུ་བྱུང་བ་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་བྱུང་བ་སྐད་ཅིག་ཅིག་ནས་བྱུང་བ་ཡིད་
 པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ལ་གཉིས་ཡིད་དེ། རྩེ་གྱི་པ་དང་མི་རྩེ་གྱི་པ་དང་ཕྱད་པ་དང་བྱལ་
 བ་ཕྱད་པ་དང་བྱལ་བས་བྱུང་བ་དང་ཆགས་བཅས་དང་ཆགས་བྱལ་གྱི་གནས་སྐབས་

༡༽ ཅེ་བ་ ༡༠/བ/༥ སྐད་ཅིག་ཞིག་ནས་བྱུང་བ་དང་།

སྤྱུ་ཁྱུར་པ་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་བྱུང་བ་དང་། དགུ་པ་ལ་གནིས་ཡོད་དེ། སེམས་
 ཅན་སྒྲེ་འཆོང་དབང་དུ་བྱས་པ་འཆི་འཕོ་དང་སྒྲེ་བས་བྱུང་བ་དང་སྒྲོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་འཛིག་པ་དང་ཆགས་པས་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརུ་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། རྩོན་
 དུས་གྱི་སྲིད་པ་དང་། འཆི་སྲིད་དང་། བར་སྲིད་དང་། སྒྲེ་སྲིད་གྱི་དུས་སྤྱུ་བྱུང་བ་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྩོན་གྱི་དུས་ན་བྱུང་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།^ཁ གནིས་པ་མ་བྱུང་
 བ་ལ་ངེ་བཞི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། མ་འོངས་པ་དང་ཞེས་ཏེ། མ་བྱུང་
 བར་བཞག་པའི་ཚུལ་ནི་མ་འོངས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མ་བྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། མ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆོས་གསུམ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་
 ཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །ཡང་མ་བྱུང་
 བ་ན་མ་གངས་དུ་མ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འབྱུང་བ་ལས་ལོག་པའི་སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར། གནིས་པ་ལ་གནིས་གྱི་དང་པོ་འཛིན་པ་ལ་ངེ་བཞི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །
 ལན་ནི། དབང་པོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འཛིན་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་དངོས་དང་། འཛིན་
 པའི་དབྱེ་བ་ཞར་བྱུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། སེམས་
 སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། འཛིན་པར་ལྟ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་གར་བ་འཛིན་པའི་
 གནས་དང་། ཡུལ་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་སྒྲོན་ས་འཛིན་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འཛིན་
 པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་ན་མ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་གསུམ་དང་།
 གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་གྱི་ཕྱང་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་མཚུངས་
 ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་དང་། དབང་པོ་ལྟ་དང་། ན་མ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་གྱིས་
 བསྐྱས་པའི་ཁམས་བརུ་གནིས་དང་། ནང་གི་སྒྲེ་མཆོད་དུག་དང་ཆོས་གྱི་ཁམས་དང་
 སྒྲེ་མཆོད་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སེམས་བྱུང་གིས་བསྐྱས་པ་ན་མས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཛིན་
 པ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་

པའི་ཟ་བཞི་པོར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དབང་པོས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་
 གྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་དེ། མིག་ན་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཡུལ་མ་སྤྱད་པ་དང་གཞན་གསུམ་
 གྱིས་སྤྱད་ན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་
 མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ།
 དབང་ཤེས་ལྡན་ཡུལ་ད་ལྟར་བའི་རང་མཚན་ཁོ་ན་འཛིན་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་རང་
 གྱི་དང་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འཛིན་པའི་བདག་དགག་
 པ་ནི། ཚོགས་ན་ཞེས་ཏེ། འཛིན་པ་པོའི་བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་བཞི་ཚོགས་
 ན་ནམ་ཤེས་ཡུལ་གྱི་ནམ་ལྟར་དུ་སྟེ་བས་དེའི་དེན་དང་བཅས་པ་ལ་འཛིན་པར་བཏགས་
 ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཟུང་བ་ལ་ངི་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།
 འཛིན་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཛིན་
 པ་གང་ཡིན་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འདུས་མ་
 བྱས་སོགས་བཟུང་བ་འབའ་ཞིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་
 ལྟས་པ་ལ་ངི་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་དམིགས་བསལ་དང་། རང་གི་རོ་
 བོད་དང་། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དང་ཁྱད་པར་
 དུ་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཐོས་
 བསམ་སྒྲུལ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ནམས། འདོད་པ་ན་སྤྱད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དུ་
 བལྟས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། བདག་མེད་སོགས་
 ལ་དམིགས་པའི་སེམས་གནས་དག་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
 ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པ་སོགས་ནི། ཕྱི་རོལ་དུ་ལྟས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
 ལ་ལྟག་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ལྷ་ལྷའི་ཤེས་པ་ཡུལ་

ཡུལ་ཅན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཁམས་བཞི་དང་། ཇི་རོའི་སྒྲེ་མཆོད་གཉིས་དང་། དེ་ལས་
 གཞན་པ་དག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་སྒར་བཤད་པའི་དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས་འདོད་ཡིན་
 ལ་སྟེད་པ་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱི་རོལ་དུ་ལྟས་པ་
 ཆོས་ཅམ་དུ་བཞུན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་
 རང་ལྟས་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། བྱི་རོལ་དུ་ཞེས་སོ། །རང་ལྟས་
 དུ་མ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཞུན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒྲུབ་གསུམ་དང་མཉམ་གཞག་
 གི་སས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་རང་དུ་ལྟས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བྱི་ལྟས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 ཁམས་བཞི་དང་སྒྲེ་མཆོད་གཉིས་མ་གཏོགས་པར་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་
 བཤད་མ་ཐག་པས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་སྒྱུར་བཞུན་པ་ནི། མི་དགེ་བ་
 ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། མི་དགེ་བ་སྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བཞུན་
 གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བྱིར། བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ནི། སྒྲིབས་ལ་ཞེས་ཏེ། བྱེ་བྲག་དུ་བྱེ་ན་
 གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་མ། རང་གི་རོ་བོའི་སྒྲོ་དང་། ཁམས་དང་སའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲིབས་
 ལ་ལུང་མ་བཞུན་དུ་མ་ཡོད་དེ། དམིགས་བསལ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་ཀུན་དུ་འགྲོ་
 བའི་ཡིད་ཉོན་ཡིད། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་བཞི་དང་། ཡིད་ཤེས་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་འཛིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་ལྟན་སྒྲེས་དང་། གཟུགས་གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་
 པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྤང་པོས་བསྐྱུས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། གཟུགས་
 ལྷ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། ཁམས་བརྒྱུས་བསྐྱུས་པ་དང་། གཟུགས་ལྷ་དང་། ཡིད་
 ཆོས་ཀྱིས་སྒྲེ་མཆོད་བཞིས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་

མ་ཡིན་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། དགེ་བ་དང་ཞེས་ཏེ། ཉོན་
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་པ་དགེ་བ་དང་མ་སྦྱིབས་ལ་ལྟང་མ་བཞུགས་
གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། དཔྱེན་དབང་པོ་ལྟ་དང་དྲི་རིམ་གྱི་ཁམས་བརྒྱད་དང་
སྦྱེ་མཆོད་བརྒྱད་དང་ཆོས་གསུམ་གཤིལ་གསུམ་རེས་བསྐྱེད་པ་འདི་དགེ་བ་དང་མ་སྦྱིབས་
ལྟང་མ་བཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བཞུགས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །

དུག་པ་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་ཆོན་ལ་དུག་ །ཚུལ་བཞིན་དང་ཚུལ་བཞིན་
མ་ཡིན་པར་རྟོག་པའི་རྟོན་གཏམ་གྱི་གཞི་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ས་དཔྱེ་བ་དང་། སྤང་བྱ་
དང་སྤྱག་བཟུལ་གྱི་རྒྱ་ཤེས་ནས་སྤང་བྱའི་སྟོན་ས་དཔྱེ་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྟོན་ས་དཔྱེ་བ་དང་། ལམ་
བསྟོམས་ནས་སྦྱིབ་པ་ལས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་སྟོན་ས་དཔྱེ་བ་དང་། སྤང་
བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་སྟོན་ས་དཔྱེ་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བྱང་གི་གཞི་
རྟོན་འབྲེལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་ཁར་བྱུང་ངོ། །དང་པོ་ལ་
སྦྱིའི་རྣམ་གཞག་ནི། འདས་པ་ལ་སྦྱེས་ལ་འགགས་པ། ཞེས་སྦྱེས་པ་དང་འགགས་པ་
གཞི་མཐུན་དུ་བྱེད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་ཡོང་ལ་མ་བྱུང་བ་ཞེས། འབྲས་བྱུང་དང་
མ་སྦྱེས་པ་གཞི་མཐུན་དུ་བྱེད་ཅིང་། ཁ་སང་གི་ཉི་མ་འདས་པའི་མཆོད་གཞི་དང་།
སང་གི་ཉི་མ་མ་འོངས་པའི་མཆོད་གཞིར་བྱེད་པ་དག་གིས་ནི། གཞུང་གི་དོན་ལོག་
པར་བྱེད་པ་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། སང་གི་ཉི་མ་སྦྱེས་སམ་མ་སྦྱེས། དང་པོ་ལྟར་ན། ད་
ལྟར་བར་འགྱུར་ཏེ། སྦྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར། མ་སྦྱེས་ན་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་
པས། དེ་རྒྱས་སྦྱེད་པ་གཞན་སྡེའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། རིག་པ་དུ་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན། འབྲས་

བྱུང་འགལ་ལ། ཡིན་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ད་ལྟར་བ་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་
 བཞིན་དུ་འདས་པའི་མཆོན་གཞི་དེ་ལ་ཡང་རྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེས་ན། འདས་
 མཐོངས་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པ་རང་ལྟེ་བྱེ་བྱུག་སྒྲིབ་པ་ཁ་ཅིག་མ་
 གཏོགས་སྐབས་འདིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། དེས་
 གན་ བུམ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། བུམ་པ་ཞིག་པ་འདས་པ་དང་། བུམ་པའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་
 ད་དུང་བུམ་པ་མ་བྱུང་བའི་ཆ་ལ་མཐོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། རྟོགས་པོ་ཡིན་ན། ད་ལྟར་
 བ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། གཞན་དག་གིས་འདས་མཐོངས་ཀྱི་མཆོན་
 གཞིར་བཞག་པ་དེ་དག་ཀྱང་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་དེ་རིང་ཡོད་དགོས་སྐམ་པ་ནི།
 དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོའི་གནས་ཆོད་དང་། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་སོ་སོའི་གང་ཟག་གི་ངོས་
 གས་བཅལ་བའི་བྱུང་བར་མ་བྱེད་པའི་གཏམ་སོ། །རྟག་མ་ནི་ཆོག་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་
 འཆད་པར་འགྱུར་རོ། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ། འདས་པ་དང་། མཐོངས་
 པ་དང་། ད་ལྟར་བ་བཤད་པའོ། རྟོགས་པོ་ལ་བྱི་བ་ནི། རི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།
 བྱུང་བ་ཞེས་ཏེ། འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་སྤྱད་པའོ། རྟོགས་
 པོ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞིག་པ་དང་། བྱེད་པ་ཞིག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བུམ་
 པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་རྒྱུའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེས་ལ། དེ་འགགས་
 པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་རྒྱུ་དེ་ཉིད་རྒྱས་སྟེད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཐོབ་ནས་འབྲས་བུའི་དུས་ན་ཞིག་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཡང་ཞིག་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བར་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཞིག་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། རང་གི་འབྲས་
 བུ་སྟེད་པའི་བྱ་བ་བྱས་ནས་འབྲས་བུའི་དུས་ན་ཞིག་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དང་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐད་ཅིག་བྱི་མའི་ཆོ། སྐད་ཅིག་བྱི་མ་
 ཡོད་པ། ལྷ་མ་ཞིག་པའི་བྱིར། བྱེད་པ་ཞིག་ན། བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལྟར་སྐད་པ་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ལྷར་སྦྱོང་བའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་བྱན་པའི་དམིགས་
 པ་ཅུ་མ་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་། འདས་པའི་ཡུལ་བྱན་པ་ལས་རྗེས་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་
 སྟེ་ཞིང་། ལྷག་མི་ལྷག་གི་མཚན་མ་མ་བཟུང་བར་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པས་ཆགས་
 སྟགས་མི་སྟེ་བའི་བྱིར་རོ། །དུ་མ་དཔྱེར་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་བ་དང་། མ་འོངས་པ་
 བོར་བའི་ཞིག་རྒྱུ་ལོ་སྟོན་སྟེ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདས་པ་ཆོས་ཅུ་མ་དུ་བཞུན་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོ་རབས་ལྷ་མའི་གང་ཐག་གི་བདག་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་
 སུ་འབྱུག་པར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མ་འོངས་པ་ལ་བྱི་བཞི། རི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་
 བྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་ཆོས་སྐད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །འོང་རྒྱུ་དེའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་རེ་བོ་མ་སྟེས་པ་དང་། དོན་བྱེད་རྣམས་པར་
 མ་བྱུང་བས་མཚན་ཉིད་མ་ཐོབ་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། འོང་རྒྱུ་ལོ་ཆོས་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་བཞད་པ་ནི། རྒྱ་དང་། ཞེས་སོ། །བྱེད་པ་མ་འོངས་པ་ནི། རྒྱུ་ལོ་དུས་ན་
 འབྲས་བུ་མ་བྱུང་བའི་བྱིར། འབྲས་བུ་དེས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་ནམ་བུ་བྱེད་
 པའི་བྱེད་པ་ཡང་མ་འོངས་པ་འོ། །རྒྱ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི།
 རྒྱས་འབྲས་བུ་བྱེད་རྣམས་པ་དང་། རྒྱུ་ལོ་དུས་ན་འབྲས་བུ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །མངོན་
 པར་དགའ་བ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་མ་དང་། མངོན་པར་དགའ་བ་མེད་
 པ་ནམ་བུ་དགའ་བའི་མཚན་མ་ནི། མ་འོངས་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་མཚན་
 མ་བཟུང་བས་རྗེས་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་སྟེ་བ་དང་ཆོས་གཞན་གྱི་མཚན་མ་བཟུང་བས་
 དད་པ་སྟགས་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟེ་བ་སྟེ། མདོར་བསྟུས་ན། ཆོས་དེ་

སྒྲིང་པོའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱའི་དུས་ན། རོ་བོ་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲིང་པོའི་རྒྱས་པ་མ་
 འོངས་པ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པའི་དུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འབྲུང་རྒྱ་དེའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་།
 བྱོད་དེ་མ་འོངས་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་རབ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་
 གཅིག་འདས་ད་ལྟར་དང་འདུས་མ་བྱས་པོར་བ་ནམས་སོ། །མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན་
 དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་འདུག་
 པ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ད་ལྟར་བ་ལ་ངྱི་བཞི། རི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། བྱང་ལ་
 ཞེས་ཏེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིས་ལ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བྱོད་རྒྱས་སྒྲིང་བྱིན་ཅིང་བྱོད་རང་གི་རོ་བོ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲས་ཀྱན་ནས་
 ཅོན་མོངས་དང་ནམ་བུ་སྒྲིང་པོའི་རྒྱས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། འདས་པ་དང་མ་འོངས་
 པ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉི་ཤར་གནས་ཏེ། ད་ལྟར་བའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་བྱིན་པའི་
 སྒོ་ནས་འདས་པ་དང་། ད་དུང་མ་ཐོབ་ཅིང་། ཐོབ་རུང་དུ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་མ་འོངས་
 པར་ཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་ཉི་ཤར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འབྲས་བུ་སྒྲིས་
 པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འདས་མ་འོངས་དང་འདུས་
 མ་བྱས་པོར་བ་ནམས་སོ། །ད་ལྟར་བ་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་
 ཟག་གི་བདག་ད་ལྟར་བ་དེ་མ་འོངས་པའི་སྒྲེ་བར་འདུག་པར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 འདས་པ་དང་ཞེས་ཏེ། དུས་གསུམ་ནི་གཏམ་གྱི་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྫོད་བྱེད་སྒྲ་དང་
 རྒྱུ་པར་རྫོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རོ་བོ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྫོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། རོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་ནི། གཏམ་གྱི་གཞི་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
 གིས་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷོ་རྫོག་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་
 སུམ་དུ་རྫོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཐ་སྐད་སྒྲ་ཆོགས་

གྱི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བཟུན་སོ་སོར་
 བཤད་པ་དང་། བཟུན་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དགེ་བ་དང་། མི་
 དགེ་བ་དང་། ལུང་མ་བཟུན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། རི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །
 ལན་ལ། གྲངས་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། དགེ་བ་ལ་དངོས་བརྟགས་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་
 ནས་དུ་མར་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ་ནས་རྩ་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་བར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ལུང་པོ་དང་ནམ་ཤེས་གྱི་ཁམས་བདུན་དང་། གཟུགས་སྒྲ་ཆོས་གྱི་ཁམས་ཁམས་
 བཅུ་དང་། ཡིད་དང་ཆོས་དང་གཟུགས་སྒྲའི་སྒྲེ་མཆེད་བཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་
 པ་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་ཆོས་ཅམ་དུ་བཟུན་དུ་བཟུན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གནས་སྐབས་ཅན་བཤད་པ་
 དང་། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་
 དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རོ་བོ་དང་། རྒྱགས་དང་། རྩ་
 དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དང་། ཀུན་སྒྲོང་གི་སྒོ་ནས་དགེ་བར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་
 ནི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་ཏེ། དུས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་ལ། འོག་མ་ནམས་
 ཀྱང་དུས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དད་སྟགས་བཅུ་གཅིག་ཆོས་ཅན། རོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྒྲོང་སྟགས་ལ་རྩོམ་མི་དགོས་པར་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་
 ནམ་པར་དཀར་པའི་ཆོས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་བས་ཞེས་ཏེ། དད་
 པ་དང་མཚུངས་པ་ལྡས་མཚུངས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་བས་དགེ་
 བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱགས་ཀྱི་དབང་གིས་ནམ་པར་དཀར་པའི་ཆོས་སུ་གནས་སུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྗེས་སུ་ཞེས་ཏེ། དགེ་བའི་བག་ཆགས་ཆོས་ཅན། རྗེས་འབྲེལ་
 ཀྱི་དགེ་བ་ཞེས་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། འཛིན་བྱེད་དགེ་བས་བཞག་ཅིང་། འབྲས་བུ་

དགེ་བ་སྦྱེད་པའི་ནམ་པར་དཀར་པའི་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སྦྱོང་བས་
 ཞེས་ཏེ། དད་པས་ཀྱན་ནས་སྦྱང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཆོས་ཅན། སྦྱོང་བས་དགེ་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་སྦྱོང་གི་དགེ་བས་ནམ་པར་དཀར་པའི་ཆོས་སུ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། རྟོན་དམ་པས་ཞེས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྟོན་དམ་པས་དགེ་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱེད་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མཐའ་དག་ཟད་
 པར་རྒྱས་པའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོའི་སྒྲིན་ས་ཆོས་གསུམ་དུ་
 དབྱེ་བའི་ལུང་མ་བརྟན་ཡིན་གྱི། སྤར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས། རྟོན་དམ་པའི་
 དགེ་བ་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དགེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། དགེ་བའི་རྣམ་སུ་མ་
 གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་བྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས། ལས་འབྲས་ལ་སྒྱུར་འདེབས་
 གྱི་ལྷག་ལྷ་ཡང་དགེ་བའི་རོ་བོར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན། དགེ་ཙམ་ཆད་པའི་
 གང་ཟག་ཀྱང་མི་སྲིད་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། རྣམ་གཞག་དུ་མ་ཉམས་པར་འགྱུར་
 རོ། །འོན་ཏེ་རྟོན་དམ་པས་དགེ་བར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་འཁོར་བས་བསྐྱེད་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། སོ་སོ་སྒྲུ་བོས་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱང་
 བ་སོགས་ལ་འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དམ་པའི་རྟོན་དུ་གྱུར་
 པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་བྱང་ཡིན་པས་རྟོན་དམ་པའི་དགེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་
 པ་ལ་གསུམ། འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། དེ་ལ་
 བརྟན་ནས་ཐོབ་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། བྱེད་པའོ། །
 དང་པོ་ལ། སྦྱེས་ཐོབ་དང་། སྦྱར་བྱང་རོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱེ་བས་ཐོབ་ཅེས་ཏེ། ཆོ་
 འདིར་གོམས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་སྦྱེས་བྱའི་རྒྱུད་གྱིས་དད་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཆོས་ཅན།
 སྦྱེ་བས་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོན་དགེ་བ་གོམས་པར་བྱ་བ་ལ་བརྟན་ནས། ལུས་
 རྟོན་བྱུང་པར་ཅན་རྟོན་ཅིང་། ཆོ་འདིར་སོ་སོར་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར། རང་

ངས་ཤུགས་ཀྱིས་ནམ་པར་དཀར་པའི་ཆོས་སྤྱུག་ནས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་
 བས་ཞེས་ཏེ། ཆོ་འདིར་ཉེན་བཞི་ལས་བརྟེན་ཏེ་འབད་པ་ལས་བྱུང་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་བས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་གོམས་པའི་སྤྱོད་ས་
 ཀྱིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོ་འདིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན། དམ་པའི་
 ཆོས་ཉན། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས། བྱུང་འདས་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་པར་དཀར་པའི་ཆོས་སྤྱུག་ནས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ་བཞི་ཡིད་པའི་དང་པོ་མདུན་དུ་བྱས་པས་དགེ་བ་ནི། མདུན་དུ་ཞེས་ཏེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་སྤུལ་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཆོད་པ་དང་། བརྟེན་པའི་ལུས་
 ངག་གི་ལས་ཆོས་ཅན། མདུན་དུ་བྱས་པས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་
 མངོན་སུམ་དུ་མདུན་དུ་བྱས་ཏེ། བྱ་བ་བྱུང་པར་ཅན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་པར་
 དཀར་པའི་ཆོས་སྤྱུག་ནས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡན་འདོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ནི། ཡན་འདོགས་
 ཞེས་ཏེ། བསྐྱུ་བ་བཞིའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ཀྱི་ལུས་ཡན་འདོགས་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། ཡན་
 འདོགས་པས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ལ་ཡན་པ་བྱུང་པར་ཅན་སྤྱོད་པའི་ནམ་པར་དཀར་
 པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡོངས་སུ་ཞེས་ཏེ། མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ས་དང་ནམ་པར་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བ་པའི་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་མཐོ་དང་
 དེས་ལེགས་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པའི་ནམ་པར་དཀར་
 པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གཉེན་པོས་ཞེས་ཏེ། སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་
 གནས་སྐབས་ཅན་གྱིས་ཕྱེ་བ་བཞི་དང་། ལམ་གྱི་རྒྱས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་དཔྱེ་བ་གཉིས་དང་།
 སྤང་བྱ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ཕྱེ་བའི་གཉེན་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོས་དགེ་བ་ཡིན་
 ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་མཐུ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ཡན་པའི་ནམ་

པར་དཀར་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉེ་བར་ནི་བས་ཞེས་ཏེ། ལྷ་དྲུག་
 གསུམ་དང་ཉོན་མོངས་སྒྲེ་བའི་གནས་ཆོར་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཉོན་མུང་པོ་དང་བྲལ་
 བ་ཉོན་ཐོས་ཐུན་མོང་བའི་འགོག་པ་དང་། མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ཆོས་ཅན། ཉེ་
 བར་ནི་བས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་མངོན་གྱུར་དང་ས་པོན་ཅི་རིགས་པ་དང་བྲལ་
 པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་བྱར་གྱི་རིམ་དང་
 བྲལ་བའི་ཆ་ནས་ནམ་པར་བཞག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མཐུན་པས་ཞེས་ཏེ། ཉེར་
 བཞི་ཐོབ་པ་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་མངོན་ཤེས་སོ། །ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐོས་སྒྲགས་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནམས་ཆོས་ཅན། ལྷ་མཐུན་པས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བ་པ་མངོན་
 གྱུར་དང་ས་པོན་ཅི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ནམ་པར་དཀར་པའི་
 ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་དགེ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཇི་བཞི། ཇི་ལྟར་ན་
 ཞེས་ཏེ། ལན་ལ་དབྱེ་བ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་པོ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། མི་དགེ་བ་ལ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། ཇི་པོ་
 ཉིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་སྒྲགས་དང་། སྤང་པོ་དང་། ཁམས་བརྒྱ་དང་། རྒྱུ་མཆོད་བཞིས་
 བསྐྱུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་དང་བཞི་ནི་དགེ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་
 ལ་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཅན་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་དགེ་
 བ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། བརྒྱགས་པ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཇི་པོ་ཉིད་
 ཀྱིས་མི་དགེ་བ་ནི། ཇི་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། རྒྱུ་བས་ལ་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་
 མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་ཆོས་ཅན། ཇི་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཇིག་པའི་ཆོས་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་ཞིང་། ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ནམ་པར་གནག་
 པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་བས་ཞེས་ཏེ། དེ་དག་དང་མཚུངས་

འདིས་ནི་སྒྲུབ་པ་མང་པོ་རྒྱུག་པའི་ལས་ལ་སྦྱར་པའི་རྫོང་བཅིག་པ་དང་། བྲེལ་ག་བྲེད་
 པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞོད་པར་བྲེད་པས་ཞེས་ཏེ། སེམས་
 ལ་ལུས་ཀྱིས་བརྟེན་ངག་གིས་བཤེ། ཡིད་ཀྱིས་གཞོད་སེམས་བྲེད་པའི་ལས་དེ་དག་
 ནི། གཞོད་པ་བྲེད་པས་མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་དབང་
 གིས་རྣམ་སྒྲིན་མི་འདོད་པ་འབྱུང་པའི་རྣམ་པར་གནག་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། ཡོངས་སུ་ཞེས་ཏེ། ངན་འགྱོར་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་འཕྲེན་ཞིང་རྫོགས་པར་
 བྲེད་ལ། བདེ་འགྱོར་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བྲེད་པའི་སྒྲོག་སུམ་གྱི་ཉེས་སྦྱོད་
 ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། ངན་འགྱོད་དང་བདེ་འགྱོར་འབྲས་
 བུ་མི་འདོད་པ་འཕྲེན་པ་དང་། རྫོགས་པར་བྲེད་པའི་རྣམ་པར་གནག་པའི་ཆོས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི་མཐུན་པ་ཞེས་ཏེ། བྲེ་མ་དང་གཉིས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་
 མཆོད་ཉིད་པ་དང་བརྟགས་པ་བཅི་རིགས་སུ་ཡོད་ལ། རྩ་མ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་སྒྲུབ་པའི་
 གོགས་དང་། བྲེ་མ་དགེ་བ་ཅམ་ལ་བར་ཆད་བྲེད་པས་དབྱེད། །ཡོག་ལྷ་ཆོས་ཅན།
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་སྒྲུབ་པའི་བར་ཆད་བྲེད་པའི་
 རྣམ་པར་གནག་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་དུ་གཅོད་པས་མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 དགེ་བ་ཅམ་གྱི་བར་ཆད་བྲེད་པའི་གནག་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལུང་མ་
 བརྟན་ལ་དྲི་བ་ནི། རི་ལྗར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། གངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དགོས་པ་དང་
 བཅས་པ་དང་། བྲེ་བ་སོ་སོའི་མཆོད་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་མ་བརྟན་
 ལ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་དུ་མ་བརྟན་པ་དང་སོགས་དང་། དབང་
 པོ་གཟུགས་ཅན་ལྔ་དང་། དྲི་རོ་རིག་བྱའི་ཁམས་དང་སྒྲུབ་ཆེད་ཀྱིས་བརྟུས་པ་བརྟུང་
 བརྟུང་དང་། ལུང་པོ་ཆོས་གཉིས་ལྷག་མས་བརྟུས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་མ་
 བརྟན་ཆོས་ཅམ་དུ་བརྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་རྣམ་སྒྲིན་

འདོད་མི་འདོད་འབྲིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྗེས་སུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་
 སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཅན་དང་། གནས་སྐབས་
 གྱི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ལ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་གྱིས་བསྟུས་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི། དང་པོ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 ཞེས་ཏེ། ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་སྟོགས་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་མི་དཔེ་གང་དུ་ཡང་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་། རང་
 གྲུབ་ཅམ་ནས་དེ་ལྟར་གནས་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་བསྟུས་པ་སྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གཉིས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་ཟིན་ཅིང་། དེའི་སྟོན་མ་གཉིས་
 རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་བསྟུས་པ་དང་། ཆོགས་གསུམ་ཅན་མིན་གྱིས་བསྟུས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས།
 དཔེ་མི་དཔེ་གང་ལ་ཡང་ཉེ་རིང་གི་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་
 བས་ཞེས་ཏེ། དཔེ་མི་དཔེ་གང་གིས་ཀྱང་ཀུན་ནས་མ་སྤང་བའི་སྒྲི་སྒྲི་སྤང་བའི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་བས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ཅན་གྱི་དབང་
 གིས་དཔེ་མི་དཔེ་གང་དུ་ཡང་བཞག་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུར་ཕྱི་
 མ་ནི། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་བྱུར་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྗེས་སུ་
 ཞེས་ཏེ། ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་མདོན་པར་བཟོད་པའི་བག་ཆགས་ཆོས་ཅན། རྗེས་
 སུ་འབྲེལ་བས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་བསྒོ་བྱེད་དང་། འབྲས་བུ་
 མདོན་བཟོད་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་ནི། སྦྱོང་བས་ཞེས་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གྱིས་ཀུན་ནས་སྤང་བའི་ལུས་ངག་
 གི་ལས་ཆོས་ཅན། སྦྱོང་བས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྦྱོང་གི་དབང་གིས་
 བྱུང་བའི་ལས་གང་ཞིག་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པས་ཞེས་ཏེ། འདུས་མ་
 བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་སྟོགས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་

མ་བྱས་གང་ཞིག །རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀྱང་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བར་བཞག་མི་རྣམས་
 པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་འབྱེད་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་དང་། བྱ་བའམ་ཆོས་
 གྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་དེ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་སྒྲིབ་ཐོབ་ཀྱི་ལུང་མ་བཞུགས་ནི།
 སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཞེས་ཏེ། མིའི་རྣམས་སྒྲིབ་ཀྱི་ལུང་པོ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཐོབ་པའི་ལུང་མ་བཞུགས་
 ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྣམས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བས་
 འཕངས་པའི་དུད་འགྲོའི་ལུས་སྐྱེས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྦྱར་བས་ལུང་
 མ་བཞུགས་ནི། སྦྱར་བས་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དགེ་བ་གང་གིས་ཀྱང་རྣམས་མ་
 སྦྱང་བའི་ཆེ་འདྲིའི་རྒྱུ་ལས་ལུང་པའི་སྦྱོད་ལམ་དང་བཅོ་གནས་ཆོས་ཅན། སྦྱར་བས་
 ལུང་དུ་མ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་འདྲིའི་འབད་ཚུལ་ཅམ་ལས་ལུང་བ་གང་ཞིག དགེ་
 མི་དགེ་བ་གང་དུ་ཡང་བད་སྤྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བདུན་ཡོད་
 པའི་དང་པོ་མདུན་དུ་བྱས་པས་ལུང་དུ་མ་བཞུགས་པ་ནི། མདུན་དུ་བྱས་པས་ཞེས་ཏེ།
 འཇིག་རྟེན་པའི་ཡུལ་ལྟ་སྐྱེས་གང་རུང་མདུན་དུ་བྱས་ནས་བསམ་སྦྱོར་ངན་པ་སྤངས་
 ཏེ་རྩ་རྩེན་གསར་དུ་འཇུགས་པ་དང་། འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མི་སྦྱོད་
 པའི་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན་ཀྱི། གཉིས་པ་ནི། སུན་འདོགས་
 པས་ཞེས་ཏེ། སྤང་བ་དང་དངས་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་བྱན་སྐྱེས་ལ་བསམ་སྐྱེས་
 གཏོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཆོས་ཅན། སུན་འདོགས་པས་ལུང་དུ་མ་བཞུགས་པ་ཡིན་
 ཏེ། གཞན་ལ་སུན་པ་ཅམ་གང་ཞིག །དགེ་མི་དགེ་བ་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། ཉེ་བར་ཞེས་ཏེ། ཀྱང་སྦོང་ཐ་མལ་པས་བསམ་སྐྱེས་ལ་ལོངས་སྦྱོད་པ་ནི་ཆོས་
 ཅན་ཉེ་བར་སྦྱོད་པས་ལུང་དུ་མ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལོངས་སྦྱོད་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པའི་
 ལས་གང་ཞིག །དགེ་མི་དགེ་བ་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ལོངས་སྦྱོད་

ཞེས་ཏེ། ཀུན་སྒྲོང་ཐ་མལ་པས་བཟོའི་གནས་ལ་ཡུན་རིང་པོར་གོ་མས་པར་བྱེད་པའི་
 ལས་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། ཐུ་མ་ལ་བཟོའི་གནས་
 ལྟར་དུ་མཐར་ཐིན་པར་བཟུར་བའི་རིས་མཐུན་གྱི་རྒྱ་གང་ཞིག །ཅེས་སོ། །ལྟ་པ་
 རྟེན། གཉེན་པོས་ཞེས་སོ། །ནད་གསོས་ཏེ་དགེ་བ་བྱའོ་སྟམ་པ་དང་། རྒྱིག་པ་སྤྱོད་དོ་
 སྟམ་དུ་མ་བདགས་པར་ནད་ལ་ཕན་པའི་སྟན་བརྟེན་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོས་
 ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། ནད་གྱི་གཉེན་པོ་གང་ཞིག་ཅེས་སོ། །དུག་པ་ནི། ཉེ་བར་
 ཞེས་སོ། །གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། ཉེ་བར་ཞི་བས་ལུང་དུ་
 མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་གང་ཞིག །མི་དགེ་བ་མངོན་གྱུར་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
 རྒྱས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྟན་པའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི།
 རྒྱ་མཐུན་པས་ཞེས་ཏེ། རྒྱ་ལ་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀུན་ནས་སྤངས་ཏེ་རྒྱ་ལ་པའི་
 ཐུའི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཐུན་པས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་པོ་
 མ་སྐྱིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཞིག །ཀུན་སྒྲོང་མ་སྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཀུན་ནས་
 སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་
 ལྟར་སྤང་ཡང་ངི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྱུབ་པའི་སྟོན་སྒྲུང་། ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 དཔྱེ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་དབང་ཕྱོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 གྱིས་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཆེད་དུ་སྟོག་གཙོད་པ་སྟོགས་ལྟར་བྱེད་པ་དང་།
 གཞིངས་དང་། ཟམ་པར་སྐྱལ་པ་སྟོགས། དགེ་མི་དགེ་རང་ཆན་པ་དང་། ལུང་མ་
 བསྟན་རང་ཆན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་སྤང་བ་དེ་ལྟར་མ་གྱུབ་པའི། གདུལ་བྱ་གཞུག་པ་
 ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བར་བསྟན་པ་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་
 སྟོལ་གྱི་སྐྱེས་རབས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། མི་དགེ་བ་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་དཔོན་ཐབས་
 ལ་མཁས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ལྟར་སྤང་བ་སྟོན་པས་སྐྱེ་མའི་རྒྱང་པོ་ཆེའི་

གཟུགས་སྤྱུལ་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་ནི། ཐབས་མཁས་པ་འི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ལ་བྱོ་བ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་བཤད་པར་གྲེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་
ཞར་བྱང་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདྲི་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཟུགས་དང་ལྡན་
པ་དང་། གཟུགས་མེད་དང་ལྡན་པ་སྤྱི་བར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་
ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། འདྲི་དཀགས་དང་ཞེས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་
གཞི་དང་། མཚན་བྱ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
གཉིས་པ་མན་ཆད། འདྲི་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྱལ་བའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་དང་།
མི་དགོ་བ་དང་། འདྲི་པ་ལ་སྤྲེད་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཆོས་ཅན།
འདྲི་པ་དང་རབ་དུ་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲི་པའི་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་གཅིག་ཀྱང་མ་
སྤངས་ཤིང་། འདྲི་པ་ལ་སྤྲེད་པ་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་
མ་དབྱེར་ཡོད་དེ། དྲི་རོ་དང་། ལྟ་ལྟའི་རྣམ་གྲུབ་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཁམས་བཞི་དང་
དྲི་རོའི་སྤྱི་མཆེད་གཉིས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདྲི་པ་དང་ལྡན་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་
ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། འདྲི་
པ་ལ་ཞེས་ཏེ། ལྟ་མ་ལྟར་གསུམ་གྱི་རིག་པར་བྱའོ། །འདྲི་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་
བྱལ་ཞིང་། གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྱལ་བའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་དང་། ལུང་
མ་བསྟན་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དང་རབ་དུ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདྲི་པ་ལ་ཆགས་
པ་དང་བྱལ་ཡང་། གཟུགས་ལ་སྤྲེད་པ་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དུ་མ་དབྱེར་ཡོད་དེ། ལྟར་བཤད་པའི་ཁམས་བཞི་དང་། སྤྱི་མཆེད་གཉིས་མ་གཏོགས།
དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྟུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་
གཅིག་ན། འདྲི་པ་དང་། གཟུགས་མེད་དང་ཟག་མེད་པོར་བ་རྣམས་སོ། །འདྲི་

པ་ལ་ཆགས་བྱལ་ཆོས་ཅམ་དུ་བརྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡིད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་བསྐྱོམ་
 ལྟོབས་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། རི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། གཟུགས་
 ལ་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྱལ། གཟུགས་མེད་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྱལ་
 བའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་ཡུང་མ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མེད་དང་རབ་དུ་ལྡན་པ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་ཡང་། གཟུགས་མེད་ལ་སྟེད་
 བ་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་དང་ལྡན་པ་
 དུ་མ་ཡིད་དེ། ཡུང་པོ་ཐ་མ་བཞི་དང་། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་དང་། རྩེ་མཆེད་ཐ་མ་
 གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་དང་ལྡན་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བརྟན་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཡིད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་བསྐྱོམ་ལྟོབས་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས། ཆགས་བྱལ་ལྟར་དབྱེ་བ་དང་། བརྒྱུར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་
 ཆགས་དང་བྱལ་བ་ཞེས་ཏེ། ཆགས་པ་དང་བྱལ་བར་བྱེད་ཚུལ་དུ་མ་དབྱེར་ཡིད་དེ།
 སའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཅོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་གང་རུང་སྤངས་
 པ་དང་། འདིག་ལྟ་ལ་ཆགས་བྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྤངས་པ། རྩེགས་གཅིག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་དང་། སའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན། ཅོན་མོངས་དགུ་པ་སྤངས་པ་དང་། བྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མི་སྟོབ་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤངས་པ་སྟེ། མཐའ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལ་
 མ་ལྟག་མ་དང་བཅས་པའི་ཆགས་བྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་ལྟག་མ་མེད་པར་སྤངས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤངས་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པས་ཆགས་པ་དང་བྱལ་
 བ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་ལྟར་མ་རྟོགས་མཛོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་ས་
 སྤང་བྱ་དང་བྱལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་
 བྱལ་བ་ནི། གཞོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཅོན་མོངས་མཛོན་གྱར་

མགོ་གཞོན་པ་ཅམ་བྱེད་ཀྱང་ས་བོན་དྲུང་ས་མི་འབྱེན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་
 ལམ་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་པ་དང་བྱལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ལེགས་པར་སྟོན་པའི་
 ཆགས་བྱལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སྟོན་ས་ཆགས་པ་དང་བྱལ་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། སྔ་སྔོན་མཆོད་ཉིད་དོ།
 དང་པོ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། ཡང་ཆགས་པ་དང་བྱལ་བར་བྱེད་ཚུལ་བཅུར་ཡོད་དེ། རང་
 བཞིན་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་ནས། གོང་ན་མེད་པའི་ཆགས་བྱལ་གྱི་བར་ནམས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མི་འཕྲོད་པར་འཇིན་པའི་དོན་ཅམ་ལས་ཆགས་བྱལ་
 དུ་བཞག་པའི་དབྱེ་བ་དང་། གཉིན་པོའི་སྟོན་ས་དབྱེ་བ་དོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་
 གྱིས་ཞེས་ཏེ། མི་འཕྲོད་པར་འཇིན་པ་ཅམ་ལ་ཆགས་བྱལ་དུ་བཞག་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། རང་
 གཞོད་ཅིང་མི་མཁོ་བའི་སྟོན་ས། དང་གིས་མི་འཕྲོད་པར་འཇིན་པ་ཞིག་དང་། རང་
 གི་འདོད་པ་ཆོམ་པའི་སྟོན་ས་མི་འཕྲོད་པར་འཇིན་པ་གསུམ་དང་། ཡན་ཡིན་དང་ཉིས་
 དམིགས་མ་ཤེས་པས། ཐོབ་བྱ་མཆོག་ལ་མི་འཕྲོད་པར་འཇིན་པ་གཅིག་ནམས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལམ་ངོ་བོའི་སྟོན་ས་དབྱེ་བ་དང་། དེའི་བྱེད་པར་རོ། །དང་
 པོ་ལམ་ངོ་བོའི་སྟོན་ས་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་སྤང་བཞིན་པའི་སྟོན་ས་བཞག་
 པ་དང་། མཐོང་སྤངས་སྤངས་པའི་རྗེས་ལ་ཁམས་གསུམ་ལ་མི་འཕྲོད་པར་འཇིན་པ་
 དང་། སྤང་བྱ་སྤང་བའི་སྔ་རོལ་དུ་སྤང་བྱ་དེ་ལ་མི་འཕྲོད་པར་འཇིན་པའི་སྟོན་ས་
 ཆགས་བྱལ་དུ་བཞག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ཆགས་བྱལ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 སྟོན་ས་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཆགས་བྱལ་སྟོམ་པ་གོང་མ་
 དང་བཅས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཉོན་མོངས་ལ་ཆགས་པ་དང་
 བྱལ་བར་བྱེད་པ་གོང་ན་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གསུམ། སྟོབ་པ་

༡༥ ཀྱན་བདུས་ནམ་བཤད་ ༡༥༥/ན/༡ ལེགས་པར་སྟོན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་ཉིད་ཅམ་བྱ་བ་ནི། འཇིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཉིད་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་ཉིད་དུ་རྟེན་པར་བྱ་ཡོད།

དང་། མི་སྒྲོབ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་
 ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཐར་པ་ལས་ཞེས་ཏེ། སྒྲོབ་པ་ངོ་བོ་དང་། དེས་ཆིག་
 དང་། ས་མཚན་མས་དང་། དཔྱེ་བ་བཞིའི་སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཐོང་ལམ་ཟག་
 མེད་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་དང་། ཐར་པ་ལ་བརྩོན་བཞིན་པའི་དོན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། གཙོ་བོ་
 མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མེས་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཇི་ཇི་ལྟ་བུའི་བར་
 གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དཔྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ལུང་པོས་བསྐྱས་པ་དང་། རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་དང་། གཟུགས་སྒྲུ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་བརྩས་བསྐྱས་པ་དང་།
 གཟུགས་སྒྲུ་དང་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆོད་བཞིས་བསྐྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་
 ལ་བརྩོན་བཞིན་པའི་དགེ་བ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་
 ཅས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། སྒྲོབ་པ་ཞེས་ཏེ། མི་
 སྒྲོབ་པ་ཆོས་བཞིའི་སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་པོན་རྒྱས་པའི་ཆོད་དུ་སྒྲར་བསྐྱབ་མི་དགོས་
 པས་སྒྲུ་དོན་དང་། ཇི་ཇི་ལྟ་བུའི་ཇེས་ཀྱིས་རྣམ་པོ་ལ་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐེག་པ་
 དམན་པ་ལྟར་ན་ལྟག་མེད་དུ་མ་ཁྱགས་པའི་བར་རོ། །དཔྱེ་བ་ནི་སྒྲུ་མའི་གྲངས་ལྟར་
 རོ། །མི་སྒྲོབ་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་པ་མཐར་ཕྱིན་
 པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཅས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་
 ནི། མི་སྒྲོབ་པ་ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་བཞིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐར་པ་ལ་བརྩོན་པ་མ་
 ཡིན་པའི་སྟེ་འདྲེ་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་དང་། སྒྲོབ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་སྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་འདུས་
 བྱས་ཆོས་ཅན། སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡། ཅུབ་ ༡༡/བ/༤ བསྐྱབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགེ་བ་ནི་མི་སྒྲོབ་པར་བརྟའོ།

གཙོ་བོ་དབང་དུ་བྱས་ན། ལམ་ཟག་མེད་ལ་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ལ། དེ་མ་
 ཡིན་པའི་ཆོས་ནམས་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། དབང་
 སྟོན་གྱི་མཚན་ཅན་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་ཇི་རེ་ག་བྱའི་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆོད་བརྒྱད་བརྒྱད་དང་།
 དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་
 མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་གྲོལ་བར་འགྱུར་
 བ་དང་། གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལྟ་བུ་ལ་གསུམ། མཐོང་སྤངས་དང་། སློམ་སྤངས་
 དང་། སྤང་བུ་མིན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ལན་
 རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་སོ། །མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་བྱ་
 གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མཚན་གཞི་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཀྱན་
 རས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཐོང་སྤངས་ལ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་
 དེ། བཤེས་གཉིན་ངན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ལོག་ཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གང་ཟག་
 གི་བདག་ཡོད་པར་གྱུབ་མཐའ་འཆའ་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་བཟུང་བའི་བདག་ལ་དམིགས་
 རས་བརྟགས་པའམ་ཆད་པར་གྱུབ་མཐའ་འཆའ་བའི་འཇིག་རྟེན་དང་མཐར་ལྟ་ཀྱན་
 བརྟགས་དང་། བདེན་བཞི་སྟོན་ལ་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་དུ་དགོས་པའི་ཐེ་ཆོམ་
 དང་ལྟ་བའི་གནས་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་ལྟ་བའི་ས་པོན་
 ཏེ། ཐེ་ཆོམ་གྱི་གནས་ཀྱང་དེས་མཚན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟ་བའི་དབང་གིས་ལོག་
 པར་ཞུགས་པའི་ཁོང་ཁྱོད་སྟོན་དང་། ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ང་
 རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་ཀྱན་བརྟགས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ནམས་དང་། ལྟ་ངན་དེ་དག་གིས་
 ཀྱན་ནས་སྤང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དང་། ངན་སོང་གི་ཡུང་པོ་སྟོན་མཐོང་སྤངས་
 ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱིས་དེ་དག་གི་ས་པོན་ཟད་པར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་ནི། རྒྱལ་པར་བདེན་པ་རྣམ་ངེས་ལམ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྒྲིམ་སྤང་དང་ཟག་མེད་བར་རྣམས་སོ། །མཐོང་ལམ་
 གྱི་སྤང་བྱ་སྤང་བ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་ཏེ།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲིམ་སྤང་ཆོས་ཅན། སྒྲིམ་སྤངས་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་
 ཉོགས་ཟིན་གོམས་པའི་སྒྲིམ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་བྱ་སྤང་ཚུལ་ནི།
 འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤངས་ཆེ་འབྲིང་དགའི་ས་པོན་ཉམས་པར་
 བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། འདས་ལམ་གྱིས་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་གྱི་ཉོན་ལྷིབ་དང་
 ཤེས་ལྷིབ་གཟུང་ཉོག་གི་ས་པོན་འཛུམས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་ལྷིབ་པ་གཉིས་
 ཀའི་ས་པོན་འཛུམས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མ་ཉོགས་པའི་ཟག་བཅས་རྣམས་ནི། དེ་
 ལ་དམིགས་པའི་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པའི་སྒྲིམ་སྤང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།
 མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལན་ཆད་ཅེས་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤང་
 བྱ་ལྟན་སྒྱེས་ཀྱི་ས་པོན་འགའ་ཞིག་སྤང་ངམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་སྤངས་དང་ཟག་མེད་བོར་བ་རྣམས་
 སོ། །སྒྲིམ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་སྒྲིམ་སྤང་སྤང་བ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་
 ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་
 ཞེས་སོ། །ལན་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཇོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་སྒྱུན་མེད་པས་གཉིན་པོས་གཞོམ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དུ་མ་དབྱེར་ཡོད་དེ། སྤང་བོད་དང་། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་དང་། རྒྱུ་མཆེད་ཐ་མ་
 གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཟག་མེད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
 མ་གཏོགས་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་

ཞིང་། མིང་པ་ལ་ཀྱུ་བ་གྱིས་ཕྱོགས་པས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་ཞིང་། སྤང་
 བྱ་མ་ཡིན་ནམ་སྒྱུ་མ་དུ་རྟོགས་པ་བསལ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་པའི་གནས་ངན་
 ལེན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ཡང་ཉོན་ཡིད་མངོན་གྱུར་ཡོད་པས་བསྒྲུལ་པས་
 སྤང་བར་བྱ་བས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་གྱི། རོ་བོའི་སྒྲོན་ས་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་སྒྲོག་གིས་གྱུང་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་ཁ་ཅིག་དུ། ཁམས་
 བཅུ་དང་སྟེ་མཆེད་བཞི་ཞེས་འདོན་བཞི། མ་དག་སྟེ། སྤར་བཤད་པའི་ཟག་བཅས་
 དང་ཟག་མེད་གྱི་རྒྱུ་གྲངས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་གྱི་ཁམས་ལྔ་ལ་
 ཟག་མེད་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་མེད་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་ཡོད་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་
 པར་ཞེས་སོ། །དུག་པ་ལ་བྱི་བཞི། རི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། མདོར་བསྟན་པ་
 དང་། སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོན་ཉིད་དང་ཞེས་
 ཏེ། གཞི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་གཞག་དུ་མའི་སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 ཏེ། མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་ནས་སྒྲུལ་ཆུ་གྱི་བར་དོན་བཅུའི་སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་དུ་མར་དབྱེ་སྟེ། ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་གྱི་སྟེ་མཆེད་གྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་འདུས་མ་བྱས་མ་གཏོགས་ཆོས་གསུམ་མཐའ་དག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། སྤར་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཆོས་ཅམ་དུ་
 བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས་། རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དང་། རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆུ་ལོ། །དང་པོ་
 ལ་ལྔ། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། སྤོན་དང་། རྟོགས་
 པར་དཀའ་བའི་ཆུ་ལ་དང་། མཆོན་གཞིའི་དབྱེ་བ་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བྱི་
 བཞི། མཆོན་ཉིད་གྱིས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། གཡོ་བ་མེད་ཅེས་ཏེ། མདོ་ལས། དགོ་

སྤྲོད་དག་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེས་ཏེ། འདི་ལྟར་མ་
 རིག་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ནི། འདུས་བྱས་རྟེན་འབྲེལ་
 ཀྱི་ཆོས་ནམས་ཆོས་ཅན། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབང་ལྷག་
 སོགས་ཀྱི་སྒྲིལ་རྒྱུ་བྱུང་བའི་གཡོ་བ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཅམ་
 ཀྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུ་མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པ་གང་
 ཞིག་རྟག་པ་རིམས་དང་ཅིག་ཅར་ཀྱི་དོན་བྱེད་པས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པའི་རྒྱུ་
 ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་རེས་མེད་ལས་འབྱུང་བ་
 མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་། བྱེད་ལས་དང་། ཀྱན་ནས་
 རྟོན་མོངས་པ་གསུམ་དུ་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། བརྒྱ་
 གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་རྩེ་བ་ནི། ཡན་ལག་ཅེས་སོ། །ཡན་
 རིམ་ ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཞེས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།
 མ་རིག་པ་ནས་ནི་ཤིའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ནི། གཉིས་ཏེ། ལས་འབྲས་
 དང་། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་མོངས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ནི་གསུམ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་།
 བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་སོ། །ནམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུ་དུས་
 དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་སམ་བརྒྱད་དོ། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་ཆོར་
 བ་སོགས་མིང་བཞིའི་ཡུང་པོ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་འོ། །སྐྱེ་མཆེད་དུག་ནི། མིག་
 གི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་སོ། །གསུམ་འདུས་པའི་རིག་པ་དང་དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཆོར་
 བ་དང་། ཡང་སྤྲོད་ཕྱི་མ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོད་པ་དང་། ཡན་པ་དང་། སྒྲིན་གྱི་ལས་
 རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བའི་གནས་སྐབས་སྤྲོད་པ་དང་། མང་ལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་
 མ་ཐག་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། ཡུང་པོ་སྤྲོད་པ་དང་། རིགས་མཐུན་དོར་བ་ནི་ཤིའོ། །ཡན་
 ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ སྐྱེས་ནས་སྤྲོད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་ན། ཆོ་

གཉིས་ལ་རྩོགས་ཤིང་། དེ་མེན་ན། ཆོ་གསུམ་གྱིས་རྩོགས་དགོས་པས། འཕེན་བྱེད་
 དང་འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆོ་རབས་གངས་ལས་འདས་པ་ཆོད་ཀྱང་། རྟེན་
 འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཆོད་ཡིན་གྱི། དེའི་ཆོད་མེན་ནོ། །འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། གྲུབ་
 པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆོ་གཞན་གྱི་ཆོད་པ་མི་སྤྱིད་དེ། གཞན་དུ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 སུ་མ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མ་བརྒྱད་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་
 བྱོའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཞན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།
 ཡན་ལག་ཅེས་སོ། །ཡན་ནི། འཕེན་པའི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་བཞིར་
 འདུས་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དང་། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་
 འདུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་བཤད་པ་དང་། འབྲུབ་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་དྲི་བ་ནི། འཕེན་པའི་ཞེས་
 སོ། །ཡན་ནི། མ་རིག་པ་ཞེས་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་དུ་ངེས་ཏེ། ལས་འབྲས་
 ལ་ཆོངས་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་སྤངས་པ་ལྟེ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་
 བསགས་དེ་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་
 སྤངས་པོ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་ཆོངས་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་སྤངས་
 ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་བསགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་
 བཞག་པ་ཅམ་གྱིས། འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་དང་ཁམས་གོང་མའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤངས་
 པོ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དྲི་བ་ནི། འཕངས་པའི་ཞེས་སོ། །ཡན་
 རྟེན་མིང་དང་ཞེས་ཏེ། འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་བཞིར་གངས་ངེས་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་
 པ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱེ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྤྱར་མ་ཐག་པ་དང་། དེ་གོང་དུ་
 འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་མིང་གཟུགས་དང་སྤྱེ་མཆོད་དུག་ཏུ་ངེས་ཤིང་། ལོངས་སྤྱོད་

༡༽ ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྒྲིན་མོ་ ༡༩༩༩/༥/༡ ཀུན་བདུམ་དར་རློག་ལས། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་འཕངས་པའི་
 འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆོ་རབས་གངས་ལས་འདས་པ་ཆོད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཆོད་ཡིན་གྱི་དེའི་ཆོར་མ་ཡིན་ནོ།

བྱེད་བཅུ་ཕྱུག་ནས། ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། རྒྱུ་བཅས་ནས་སྤྱོད་ལོངས་
 སྤྱོད་རིག་པ་དང་ཆོར་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་འཕེན་ན། མ་རིག་པས་
 ཀུན་ནས་སྤང་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འཕེན་ནོ། །གང་འཕངས་ན་ཆོས་བཞིའོ། །རི་ལྟར་
 འཕེན་ན། རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །རྟུག་བཟུལ་
 གྱི་ཡུང་པོ་འགྲུབ་རུང་དུ་བྱས་པ་ནི། འཕངས་པའི་དོན་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲུབ་
 བྱེད་ལ་དྲི་བ་ནི། མདོན་པར་ཞེས་སོ། །འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ཏེ།
 སྤྱར་འཕངས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་མེད་ལེན་གྱིས་ལས་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ། གསེས་
 བཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་རྟུག་བཟུལ་ངེས་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དྲི་
 བ་ནི། མདོན་པར་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ཤིའོ། །སྤྱར་འཕངས་པའི་ཆོས་
 བཞི་པོ་དེ་ཉིད་མདོན་གྱུར་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་
 རིག་ཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རི་ལྟར་རིགས་པའི་རྒྱུན་བྱེད་ཚུལ་
 དང་། ངེས་པའི་རྒྱུན་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ལན་ལག་ཅེས་སོ། །ལན་
 ནི། བག་ཆགས་ཞེས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ལན་ལག་སྤྱི་མཐུན་མ་ལ་བག་ཆགས་དེ་རྒྱུ་
 རྒྱུན་བྱེད་དེ། དངོས་སུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུན་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མཐུན་བཞག་པའི་བག་ཆགས་
 ཡིན་ཡང་། འདུ་བྱེད་སྤྱི་མཐུན་ཡང་སྤྱི་ཕྱི་མ་འཕེན་རྣམས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛོག་པ་མ་
 རིག་པས་བསྐྱོས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟུགས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་
 བྱེད་དེ། དངོས་སུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མཐུན་ཡིན་ཡང་མ་རིག་པའི་
 འཕེན་པའི་རྟུགས་ཀྱིས་རིགས་འདྲ་སྤྱི་ཕྱི་མ་ལས་སྤྱི་མ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྟེན་དམིགས་པའི་རྒྱུན་བྱེད་དེ། དངོས་སུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་
 རྒྱུན་རང་གི་དམིགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནས་ཡིན་ཡང་། མ་རིག་པས་ཤེས་བྱ་ལ་མྱོངས་
 པར་བྱས་པའི་དབང་གིས་འདུ་བྱེད་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་

བྱིར་ཤིང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བས་ཀྱང་སྡེ་བདག་སོ་སོའི་རྒྱུ་བྱེད་དེ། མ་རིག་པའི་ཤེས་
 བྱ་ལ་མྱོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འདུ་བྱེད་ལྷན་ཅི་ལོག་རང་དབང་དུ་སྦྱེད་པའི་བྱིར་
 རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་དེ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རྟེ། རིག་པས་རིག་པ་དང་ཤེས་པ་ལ་རྒྱུ་བྱེད་
 བྱེད་པ་དང་། ཤེས་པས་ཤེས་པ་དང་རིག་པ་ལ་རྒྱུ་བྱེད་བྱེད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་། དེ་
 ལ་ཡན་ལག་དེ་དག་གིས་བརྒྱུས་པའི་རིག་པས་རིག་པ་ལྷི་མ་ལ་རྒྱུ་བྱེད་བཞི་བྱེད་དེ་ཀྱན་
 གཞིས་འདུག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུའི་རྒྱུ་བྱེད་དང་། ཅོན་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་བྱེད་དང་། བདག་པོའི་
 རྒྱུ་བྱེད་དང་། འདུག་ཤེས་སྤྱི་མ་འགགས་མ་ཐག་པས་བྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་བྱེད་པའི་
 བྱིར་རོ། །ཤེས་པ་ལ་རྒྱུ་བྱེད་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀྱན་གཞིས་མིག་དབང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུའི་
 རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་སེམས་པས་སྤྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདག་རྒྱུ་བྱེད་པའོ། །
 ཤེས་པས་ཤེས་པ་ལ་རྒྱུའི་རྒྱུ་བྱེད་དང་བདག་རྒྱུ་བྱེད་གཉིས་བྱེད་དེ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །རིག་
 པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་བྱེད་གཉིས་བྱེད་དེ། མིག་ཤེས་ལ་མིག་དབང་གི་བདག་རྒྱུ་བྱེད་དང་། གཟུགས་
 ཀྱིས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་སྦྱོའི་དྲི་བ་ནི། ཡན་ལག་གི་
 ཞེས་སོ། །ཡན་ལ་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་རེ་རེ་ཡང་དྲིས་ཡན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ལས་དང་། ཆོས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་
 པའི་ཚུལ་རྟེ། བྱེད་ལས་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། མ་རིག་པ་
 ཞེས་རྟེ། མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱེད་ལས་གཉིས་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་
 རྣམས་སྤྱོད་དང་བྱི་མ་དང་ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་ལ་མྱོངས་པར་བྱེད། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གི་
 འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཡང་སྤྲོད་བྱི་མ་འཕྲེན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་། གཉིས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་
 ཅས་རྟེ། འདུ་བྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དེ། ལས་གསུམ་
 ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་རིས་སོ་སོར་འབྱེད་ཅིང་འཕྲེན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་། རྣམ་

ཤེས་ལ་པག་ཆགས་པ་སྒོ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཞེས་ཏེ། རྣམ་
 ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་གནིས་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་སྤྱི་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་ལས་
 ཀྱི་པག་ཆགས་འདྲིན་པ་དང་། མིང་ག་བྱགས་ཀྱིས་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། པལེ་པ་ནི།
 མིང་དང་ཞེས་ཏེ། མིང་ག་བྱགས་ཀྱིས་ལས་གནིས་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་
 བྱེད་དུ་ཉིང་མཚན་མས་སྐྱར་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། རེགས་འདྲ་སྐྱེ་
 མཆེད་དུག་འཕེན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་དུག་པ་ཞེས་ཏེ། སྐྱེ་
 མཆེད་དུག་གིས་ལས་གནིས་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་རྫོགས་པར་ལེན་དུ་འཇུག་
 པ་དང་རེག་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ནི། རེག་པ་ཞེས་ཏེ། རེག་པ་ལས་
 གནིས་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལུ་ཡིད་དུ་ཁོང་བ་སོགས་ལ་ཁོངས་སྤྱོད་དུ་འཇུག་
 པ་དང་། ཚོར་བ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། པདུན་པ་ནི། ཚོར་བ་ཞེས་ཏེ།
 ཚོར་བས་ལས་གནིས་བྱེད་དེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེ་པའི་ཁོངས་སྤྱོད་ལ་སེམས་ཅན་
 རྣམས་འཇུག་པ་དང་། སྤྱི་པ་གསུམ་འཕེལ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། པརྱུད་པ་ནི།
 རེག་པ་ཞེས་ཏེ། སྤྱི་པས་ལས་གནིས་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པར་
 བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་པ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་ཁོང་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དགྲ་
 པ་ནི། ལེན་པ་ཞེས་ཏེ། ལེན་པས་ལས་གནིས་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་ཡང་སྤྱི་ཕྱི་མ་
 ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལྷར་གྱི་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་པའི་
 རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། པརྱུ་པ་ནི། སྤྱི་པ་ཞེས་ཏེ། སྤྱི་པས་ལས་གནིས་བྱེད་དེ། སེམས་
 ཅན་རྣམས་དེ་མ་ཐག་ཡང་སྤྱི་ཕྱི་མ་ལ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་སྤྱི་དུ་ཉིང་
 མཚན་མས་སྐྱར་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། པརྱུ་གཅིག་པ་ནི། སྐྱེ་བ་ཞེས་
 ཏེ། སྐྱེ་བས་ལས་གནིས་བྱེད་དེ། ཁོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དང་སྐད་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་པའི་འི་

༡༽ ཅུ་པ་ ༡༡/བ/༥ རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། ཞེས་འབྱུང་བས་(རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཞེས་ཏེ།)མིན་ནམ་
 ཅུ་པ། ༡༽ ཅུ་པ་ ༡༢/མ/༡ སྤྱི་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། ཞེས་འབྱུང་བས་(སྤྱི་པ་ཞེས་ཏེ།)མིན་ནམ་ཅུ་པ།

རིམས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འདུག་པ་དང་། ཀ་ཤིའི་ཀློན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་གཉིས་པ་
 རིམ་ཀ་ཤི་ཞེས་ཏེ། ཀ་ཤི་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་དང་ཆོས་ལ་ལས་སེམས་བྱེད་དེ།
 སེམས་ཅན་ཡང་དང་ཡང་། ཀ་ཆོད་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་སྒྲིག་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ངེ་བཞི། ཡན་ལག་ཅེས་སོ། །ཡན་ནི། མ་རིག་པ་ཞེས་ཏེ།
 ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པ་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། མ་རིག་པ་སོགས་གསུམ་ཡང་སྤྱད་འཕེན་
 པ་དང་། འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་། ཉོན་མོངས་༥ ཉོན་མོངས་པའི་
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་སོགས་གསུམ་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ལས་ཀྱི་
 བག་ཆགས་བསྟོ་བའི་གཞི་ཡིན་པ་དང་། ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སྤོང་བའི་ཆ་ཡིན་
 པའི་སྟོན་ས་ལས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་
 པ་དང་གྲུབ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་སྟོན་ས་ཆོད་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འདུས་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒྲ་དོན་ལ་ངེ་བཞི། དོན་གྱིས་ཞེས་སོ། །ཡན་ནི། བྱེད་པ་པོ་
 མེད་ཅེས་ཏེ། ལྷའི་དོན་ལ་བརྒྱ་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དང་།
 ལྷག་བསྐྱལ་བ་དང་། ལྷོང་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་དོན་བཞི་བསྟན་པར་འདོད་པས་
 བརྒྱ་གཅིག་དུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོས་ལྷོང་པའི་དོན་དང་། གསུམ་པས་བདག་
 མེད་པའི་དོན་དང་། ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ལྷག་བསྐྱལ་པའི་དོན་དང་། ལྷག་མ་དུག་གིས་
 མི་རྟག་པའི་དོན་སྟོན་ཏོ། །ལྷག་བསྐྱལ་གྱི་འདུ་བྱེད་ཆོས་ཅན། ལྷོང་པའི་དོན་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་ལྷོང་པའི་དོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་
 རྟག་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་
 དོན་གཞན་དང་། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདག་གིས་དཔེན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་སྟེ།
 ཀློན་གཞན་གྱི་དབང་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོ་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་གཡོ་བ་མེད་

༡༥ ཞལ་ ༡༥/བ/༥ བྱེད་ ༡༥ ཞལ་ ༡༥/བ/༥ ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་

པའི་རྒྱུན་ལས་ཕྱང་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་གཉིས་པར་མི་ཚྲོད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འཛིག་པའི་ཕྱིར་དང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལས་
 ཕྱི་མ་སྐད་ཅིག་དུ་མར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པའི་རྒྱ་ལས་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
 སྒྲ་ཆོག་མ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཉོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་དབང་གིས་མི་འདྲ་བ་
 དུ་མར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་པ། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལ་བྱི་བཞི། ཟུང་
 པས་རི་རྩ་བུ་ཞེན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། ཟུང་བ་ལྟས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། མི་འགལ་
 ཡང་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲ་བ་ལྟས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱས་ཞེས་སོ། །
 ལྟར་བཤད་པའི་དོན་བརྒྱ་གཅིག་གི་སྟོན་སྟོན་གསུམ་པར་དཀའ་བས་ཟུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདྲ་
 བྱེད་ནམས་ཆོས་ཅན། རྒྱས་ཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་དང་སྟོ་སྟོན་དུ་གཏོང་པའི་བྱེད་
 པ་པོ་མེད་ཀྱང་སྟོ་བྱར་དུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཀང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་ཀྱང་དེ་ཡིད་པ་ལྟར་སྒྲ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱེ་བས་ཟུང་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་སྟེ་མ་འདྲེས་པར་བྱུང་ཡང་རྒྱུན་དེ་དག་གིས་སྟོ་སྟོན་
 དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀནས་པས་ཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་
 ལ་འཛིག་ཀྱང་དུས་རིང་པོར་གནས་པ་ལྟར་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། འབྱུང་བས་ཟུང་བ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱ་ལས་འབྱུང་ཡང་བདག་གཞན་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ཚུལ་བཞི་འཛིན་སྟོན་སྟོན་
 མཉམས་པ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། འདྲ་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཀཞན་
 པས་ཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འཛིག་ཀྱང་གནས་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 རྒྱེ་བས་ཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཀལྱ་བ་མེད་པའི་རྒྱུན་ལས་ཕྱང་བ་ཡང་ཡིན་ལ། རྒྱུན་གཞན་
 གྱི་རྒྱས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་ཡང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཀང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དབང་བསྐྱར་པའི་སེམས་ཀྱང་ཉེ་བར་དམིགས་

པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ལས་
 འབྲས་ཀྱི་མི་ཟ་བར་ཡང་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འབྲུང་བས་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་
 བཞིའི་སྐྱེ་བ་དང་། རང་གི་བྱེད་པ་དང་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོས་མེད་དུ་
 འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། རབ་དུ་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ།
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབྱེ་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་འབྲས་བུ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། ལྷ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་
 དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་འབྲུང་
 བ་སོགས་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བའི་དབྱེ་བ་བརྟེན་པ་དང་། རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ནང་
 གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། བརྟེན་པ་དང་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྐྱེས་ཟིན་
 གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་དེ། རྟེན་དང་
 བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་བསྐྱེམས་པས་དྲི་མ་དག་རིམས་ཀྱིས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་ཐོབ་པར་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་རབ་
 ཏུ་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་། དོན་བསྐྱེ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུགས་དང་ཞེས་ཏེ། དྲི་བའོ། །ལན་ནི། ཀུན་ནས་ཞེས་ཏེ། མ་
 རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་ལས་སྐྱེ་བྱིད་དུ་ཉིང་
 མཚམས་སྦྱར་བའི་སྐྱེ་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་དེན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལས་
 བྱང་བའི་ན་གཤིས་སོགས་པ་འཁོར་བ་སྐྱིད་པེ་བྱུག་གི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པས་འཁོར་
 བར་གནས་པ་མེ་དོང་དུ་ཁྱེད་པ་ལྷ་བུའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱ་ལ། དེ་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 གྱི་ཡུང་པོ་འདི་རང་གི་དོ་བོ་ཆེར་མ་འདོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོང་མི་རྒྱས་ཤིང་། ལྷ་སྤངས་

པའི་སྒོ་ནས་སྤང་དགོས་པས་རྒྱའི་མཐར་ཐུག་པ་མ་རིག་པའི་བར་དུ་ལུགས་ལས་ལྷོག་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉོགས་པར་བྱ་ལ། མ་རིག་པ་སྤྱིང་རྒྱས་མི་རྒྱས་བརྟགས་པ་ན། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཉོགས་ནས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འཛིག་ལྟ་སྤྱིང་
 རྒྱས་སྤྱོད་དུ་རྒྱད་པར་འགྱུར་ལ། ཀྱན་འབྱུང་སྤྱིང་རྒྱས་སྤྱོད་ཉོགས་པ་ན། རྒྱག་བསྐྱལ་
 འགགས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱས་སྤྱོད་ཉོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མངོན་དུ་བྱེད་
 པ་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གོ་མས་པར་བྱས་པ་ལ་ལྷོས་པར་ཤེས་པས། དེས་
 ན་འཁོར་པར་འཇུག་པའི་ལྷོགས་གྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ལ་བརྟགས་པས་རྒྱག་བསྐྱལ་དང་
 འབྲལ་འདོད་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ལ་སྤྱིང་འདོད་སྦྲེ་ཤིང་། འཁོར་བའི་ལས་ལྷོག་པའི་
 ལྷོགས་གྱི་ལུགས་མཐུན་མི་མཐུན་གཉིས་ལ་བརྟགས་པས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་།
 ལམ་བཟོན་བྱར་ཉོགས་པས། འཕགས་པའི་བདེན་བཞི་ཁོང་དུ་རྒྱད་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་
 པའི་ཐབས་དམ་པའོ། །རྒྱས་པར་མ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེ་ཆུང་ལས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་ཅིང་ཞེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ། །

བདུན་པ་རྟེན་སྒོགས་སྡེ་ཆན་བདུན་པ་ལ་བརྒྱད། རྟེན་བཤད་པ་དང་། བརྟེན་
 མཚུངས་དེ་མཚུངས་དང་། བེན་པ་དང་། དབང་པོ། རྒྱག་བསྐྱལ་གསུམ་དང་།
 རྣམ་སྒྲིན་དང་བཅས་པ་དང་། ཟས་དང་། གོང་མ་དང་བཅས་པ་དང་། གོང་ན་
 མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཇི་བཞི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། མདོར་
 བརྟེན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་དང་ཞེས་ཏེ། རྟེན་ཆོས་
 ཅན་དུ་མ་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་ན་ཉེར་ལེན་དང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྟེན་གཉིས་དང་། རྒྱའི་
 རྟེན་སྒོགས་བཞི་དང་། རྒྱས་པར་ན་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་དངོས་བརྟགས་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆོས་ཅམ་དུ་བརྟེན་

པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡུང་པོ་ལ་སྟགས་པ་ཆོས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་པའི། ལྷུང་
 རྟེན་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་རྟེན་དང་། དམིགས་པའི་རྟེན་དང་། བདག་པོའི་རྟེན་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ལྷུང་རྟེན་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། ཀུན་གཞི་
 བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ལྷུང་རྟེན་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལྷུང་རྟེན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ས་པོན་
 གྱི་ཆོས་བསྟུན་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལྷུང་རྟེན་དག་པའི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་
 ལ་ཡོད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ས་པོན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་མ་ལ་རྣམ་སྟོན་གྱི་
 ཆ་ནི། ཆོ་རབས་རྩ་མ་ལ་བསྟོས་པའི་ས་པོན་སྟེན་སྟོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ལྷུང་རྟེན་དང་། མངོན་
 པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་དུ་སྟེན་པའི་ཆོ། འདུག་ཤེས་ཀྱིས་བསྟོས་པའི་བག་
 ཆགས་ནི། སྟེར་བྱུང་གི་ཆོས་ཀྱི་ལྷུང་རྟེན་ནི། །གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། མ་
 མའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། ལྷུང་རྟེན་ལ་དུག་ཡོད་དེ།
 རོ་བོ་དང་། དབྱེ་བའི་སྟོན་སྟེན་བྱེད་ཀྱི་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཀྱི་དང་། མཚུངས་
 ལྷན་གྱི་ཀྱི་དང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་ཀྱི་དང་། ཀུན་འགྲོའི་ཀྱི་དང་། རྣམ་སྟོན་གྱི་ཀྱི་
 རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དུག་ཡོད་པའི་དང་པོ་བྱེད་ཀྱི་ལ་གཉིས། རོ་བོ་
 དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། དེས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་
 བྱོལ་། །བྱེད་ཀྱི་སྟོན་པའི་ཆོ། ལྷུང་རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷུང་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷུང་འདུས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།
 རབ་དུ་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། འབྱུང་བའི་ཞེས་ཏེ། བྱེད་ཀྱི་ལ་དབྱེ་ན། ཤེས་བྱ་ལ་བྱ་
 བ་བྱེད་ཚུ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། རྟེན་གསུམ་ཆོགས་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་བསྟེན་པ་འབྱུང་བའི་
 བྱེད་ཀྱི་དང་། རྣམས་ཀྱི་ཟས་བཞི་ལྟ་བུ་གནས་པའི་དང་། ཐེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་

༡། ཀུན་བདུས་རྣམས་པར་བཤད་པ་ ༡༠༩/ན/༩ ལྷུང་ཐམས་ཅད་བྱེད་པའི་ལྷུང་རྟེན་དུ་རིག་པར་བྱོལ་། ཞེས་བཤད་
 བས་(བྱེད་ལྷུང་)མེན་ནས་སྟེན།

ས་ཁྱ་བཞེན་པའི་དང་། སྒྲིན་མེས་གཟུགས་གསལ་པར་བྱེད་པ་དང་། མེས་ཤིང་
 འགྱུར་པར་བྱེད་པ་དང་། ཟེར་པས་རྩ་གཅིད་པར་བྱེད་པ་དང་། མགར་པས་གཞེར་
 ལ་སྒྲིགས་པ་གཟུགས་གཞན་དུ་སྒྱུར་པར་བྱེད་པ་སྒྱུར་པའི་བྱེད་ཀྱི་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཤེས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་ས་ཁྱ་ཡོད་དེ། ཏུ་པའི་དྲགས་ལས་མེདྲགས་
 པའི་རྗེས་དཔག་འབྱུང་བ་དང་། སྒྱུ་པ་རག་ཡན་ལག་ལུང་སྒྲིན་ས་ཁྱ་པའི་འདྲིང་ལུ་ལ་
 གྱི་དོན་ལ་རྩལ་པའི་སྒྲིན་རྩལ་གྱི་པར་བྱེད་པ་ཞེ། ལ་མ་གཏན་ཆོགས་དང་། ཕྱི་མ་སྒྱུ་པ་
 རག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ལམ་བཟེན་གྱིས་མཐུང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀན་
 པོ་ནམས་གྱིས་བད་བྱས་པའི་མིང་དང་། དོན་གྱི་མཚན་མ་དང་། དོན་དེ་ལ་མིང་དེ་
 བད་སྒྱུར་བ་མཐོང་བ་ཁྱ་བཞེན་གྱི་བྱེད་ཀྱི་དང་། བཀྲེས་པ་ནི་ཁ་བས་དོན་དུ་གཉེར་
 པའི་བྱེད་ཀྱི་ཁྱ་བཞེན་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིང་པ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀ་ཤིང་རྒྱུན་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་མ་རིག་པ་ཁྱ་བཞེན་
 གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཞིང་
 དང་ཁྱ་ལུང་སྒྲིགས་ལོ་རྒྱུས་འཛིན་པའི་བྱེད་ཀྱི་དང་། རྒྱལ་པོ་ལེགས་པར་བཞེན་པ་
 དེ་མཉེས་པའི་བྱེད་ཀྱི་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་སྒྲིལ་དང་ཆོགས་ནས་བྱ་བ་བྱེད་
 པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འགྲོ་བ་ལུང་ལས་སྒྲིལ་དེས་པས་འགྲོ་བ་ལུང་སྒྲིལ་པ་བྱེད་
 པ་དང་། དབང་ཤེས་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུན་གསུམ་ཆོགས་ནས་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཁྱ་བཞེན་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་བྱལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་
 ཡོད་དེ། ལོ་རྒྱུས་ལ་མེར་བ་ཁྱ་བཞེན་པར་མེར་བ་སྒྲིག་འཕེལ་བའི་
 བྱེད་ཀྱི་ཁྱ་བཞེན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲོགས་གྱིས་ཞེས་ཏེ། དུས་ལན་
 གཉིས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འབྱུང་བ་ནམས་ནི། རང་དང་ལྗན་ཅིག་འབྱུང་བའི་
 འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་དང་ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་འབྱུང་བ་ནང་ལན་ཚུན་གྱི་ལྗན་ཅིག་

འབྲུང་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དེ་དག་རང་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་ས་ལ་སོགས་པ་གྲོགས་
 ལུ་ཡོད་ན་འབྲུང་གི། མེད་ན་མི་འབྲུང་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མཐུན་པར་ཞེས་
 ཏེ། སེམས་ཅན་ཆོས་ཅན། རང་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་ཆོར་བ་དེའི་མཚུངས་ལྷན་
 རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྷན་ལྷས་མཚུངས་པའི་སྒྲོན་ས་གྲོགས་བྱེད་པ་གང་ཞིག།
 གང་རུང་གཅིག་གྲོགས་སུ་མ་ཆང་ན་མི་འབྲུང་པའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་ནི། ཞེས་ཏེ། དེས་
 ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲོན་དང་སོགས་དགེ་བ་དང་། ཆགས་སོགས་མི་
 དགེ་བ་དགེ་བ་དང་། བཅོམ་དང་སྤྱོད་ལམ་སོགས་ལུང་མ་བཟུན་ཏེ་དེ་དག་ནི་རང་གི་
 རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའི་རྒྱས་པ་ལམ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་གོ་མས་
 པར་བྱས་པ་ལས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པ་དང་། དེའི་འོག་དུ་མཆོག་
 དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། བར་དུ་ཞེས་ཏེ། ལྷག་བསྐལ་དང་ཀུན་འབྲུང་
 མཐོང་ལྔ་དང་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷ་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། བར་
 དུ་གཙོད་པ་ལམ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུད་ཐག་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་ཅིང་། རང་ས་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོན་ས་ཕྱིས་འབྲུང་ལྔ་དང་བྱ་རིས་ལྷ་གའི་རྒྱ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ནི། ཡོངས་སུ་ཞེས་ཏེ། མི་དགེ་བའི་ལས་དང་། ཐག་པ་དང་
 བཅས་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རན་འགྲོ་དང་བདེ་
 འགྲོའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུང་པོ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་མ་ཐག་
 རྒྱུན་ལང་བ་ནི། དེ་མ་ཐག་པས་ཞེས་སོ། །ལམ་ནི། ལྷན་ཞེས་ཏེ། རིགས་འདྲ་བར་
 མ་ཆད་དུ་འབྲུང་པའི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་
 པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྒྲེ་བའི་གོ་འབྱེད་ཅིང་། དེ་ཆོས་
 གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་སྤྱོད་པའི་རོ་བོར་ལག་རྩེས་འཛིན་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ཡིན་

༡༩ ཅུབ་ ༡༩/བ/༡ རྒྱས་པས་ཤི་རྒྱ་བྱེད་ཞེས་ཞེས་འབྲུང་བས་(རྒྱས་པས་ཞེས་ཏེ།)མིན་ནམ་རྣམས་

པའི་ཕྱིར། དགོ་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ནམས་རང་དང་རིགས་མཐུན་པ་དང་། མི་
 མཐུན་པ་མི་དགོ་བ་དང་། ལུང་མ་བརྟན་གྱི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ལྟར་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདྲིང་པ་ན་སྤྱད་པའི་སེམས་ཅན་ནི།
 ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱད་པའི་སེམས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་
 དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ནམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱས་པར་ན། འདྲིང་
 པ་ན་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བརྟན་གསུམ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ན་མི་དགོ་བ་
 བོར་བ་གཉིས་གཉིས་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་ལ་སྤྱོད་ཐོབ་དང་སྤྱོད་བྱུང་གཉིས་
 དང་། ལུང་མ་བརྟན་ལ་སྤྱོད་པ་དང་མ་སྤྱོད་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ལ། འདྲིང་
 པ་ན། གཞོ་གནས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་སེམས་དང་། ནམ་སྤྱོད་
 རྒྱུས་སོ། །གཟུགས་ན་གཞོ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ། གཟུགས་མེད་ན་ནམ་སྤྱོད་རྒྱུས་
 གཅིག་ལ། ཟག་མེད་ལ་སྤྱོད་པ་དང་མི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ནམས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་
 དུ་གྱུར་ཚུལ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དམིགས་
 པའི་རྒྱུ་ལ་དྲི་བ་ནི། དམིགས་པས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཡུལ་ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་
 ལ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་།
 ཡུལ་ཐམས་ཅད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། བད་ལ་མ་འདྲིས་པ་དང་འདྲིས་པའི་
 ཤེས་པའི་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། ཡུལ་ལ་བཀྲ་བར་འཛིན་པ་མེད་པའི་དམིགས་
 པ་དང་། བཀྲ་བར་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་
 དང་འབྲུལ་པའི་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་དང་། མངོན་གྱུར་དང་རྫོགས་
 གྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པར་དམིགས་པའི་དམིགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་དང་། ཤེས་སྤྱོད་ཟད་

པར་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པའི་སྒྲིན་སྒྲིན་ལྷུ་ལ་མཐའ་དག་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་མི་
 རུས་པ་དང་། རུས་པའི་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གཉིས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
 བདག་རྟེན་ལ་དྲི་བ་ནི། བདག་པོས་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། བདག་རྟེན་ཅེར་ལྟ་ཡོད་དེ།
 བདག་རྟེན་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། དབང་པོ་ནི་གུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་རྒྱ་དཀྱིལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་
 རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱམ་མོང་གི་ལས་
 ཀྱིས་སྒྲིད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འཕྲེན་པ་དུས་མི་མཉམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སེམས་
 རྟེན་སེམས་བྱུང་འཁོར་དུ་བྱས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དུས་མཉམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཅེར་ལྟ་ཡོད་དེ། ལྷུ་ལ་གྲུབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དབང་པོ་དུག་
 དང་། མང་ལ་ནས་སྟེ་བར་བྱེད་པ་པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་། རིགས་མཐུན་གནས་
 པར་དབང་བྱེད་པ་སྟོག་གི་དབང་པོ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་བྱེད་
 པ་ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་
 སྟོགས་དབང་པོ་ལྟ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་དག་ལ་དབང་བྱེད་པ་མི་
 ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་སྟོགས་གསུམ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཏེ། མིག་ཤེས་
 ལུན་རིང་དུ་བརྟེན་པའི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། རྟེན་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དབང་
 པོ་གཟུགས་ཅན་པ་གང་ཞིག །དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྟེན་བྱས་པའི་སྒྲིན་སྒྲིན་རང་གི་རིགས་
 འདྲ་དུ་མ་འབྱུང་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་བརྩམས་པའི་དུས་ཀྱི་མིག་དབང་ཆོས་
 ཅན་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་
 མཚུངས་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོས་བསྐྱས་པའི་

དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཡུང་དང་། དབང་པོ་ལྷ་ས་བསྐྱེད་པའི་ཁམས་ཡུང་དང་སྐྱེ་མཆེད་
 ཡུང་པའི་ཕྱིར། རྟེན་མཚུངས་དང་དེ་མཚུངས་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། རི་ལྷ་ར་ན་ཞེས་སོ།
 ལན་ནི། ཚོར་བ་ཞེས་ཏེ། དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་
 ཀྱིས་ཟིན་པ་ཞེས་པ་ཞིས་བྱ་རྟེ། ཡན་གཞི་དུས་པ་ལས་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་འབྱུང་བའི་
 དངོས་ཀྱི་རྟེན་གཟུགས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོས་བསྐྱེད་པའི་དབང་
 པོ་གཟུགས་ཅན་གནས་དང་བཅས་པ་དང་། དབང་པོ་ལྷ་ས་བསྐྱེད་པའི་ཁམས་དང་
 སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་ཡུང་དང་། དེ་དག་ཆོག་མ་པ་གཅིག་པའི་གཟུགས་དྲི་རྩ་རིག་
 བྱ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་འབྱུང་བའི་རྟེན་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །འཇིག་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། རི་ལྷ་ར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་
 ནི། ལུལ་འཛིན་པར་ཞེས་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དུག་ཆོས་ཅན། ལུལ་
 འཛིན་པར་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གིས། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་འབྲས་ལུལ་
 འཛིན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤོ་མའི་དབང་པོ་ནི། རིགས་
 རྒྱ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གང་དེའི་དབང་གིས་རིགས་རྒྱུད་
 རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་མ་རྣམས་ནི་བདག་ཉིད་ལྷ་ར་ཤེས་པར་བྱའོ།
 དབང་བསྐྱར་བྱའི་ཆོས་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་
 བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་བརྒྱ་བཞི་དང་ཕྱེ་མ་ལ་བརྒྱད་
 རྟེན་ རྟེན་པོ་ལ་ཡང་ཟ་བ་པོ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐ་སྟོན་འཇུག་པ་ལ་དབང་བྱེད་
 པ་མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག་རྟེ། རྟེན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ལ་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཐ་སྟོན་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྤོ་མའི་དབང་པོ་གཉིས་

༡༩ རྟེན་པོ་ ༡༩/ན/༡ རིགས་རྒྱུད་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་པོ་ལ་ཐ་སྟོན་འཇུག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ (རྟེན་) མིན་ནམ་ལྟར།

ཏེ། དེའི་དབང་གིས་མངལ་དུ་བྱ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་རིགས་མཐུན་གནས་པ་
 ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སྤྲོག་གི་དབང་པོ་བཞག་སྟེ། དེ་ཡོང་པ་དང་། གསར་
 ཏུ་མེད་པ་ལས་འཛོལ་དང་། བྱི་པའི་ཐ་སྟངས་འདོགས་པའི་ཕྱིར། བཟའ་བྱ་ཡུལ་ལ་
 ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཆོར་བའི་དབང་པོ་ཁྲ་རྒྱུ་པར་བཞག་གོ།
 མངོན་མཐོའི་ཐབས་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་རྒྱུ་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 གས་དང་སྤྲོགས་ཁྲ་བཞག་ལ། རྒྱུ་བྱང་གི་དོ་བོ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 ཐ་མ་གསུམ་བཞག་གོ། དབང་པོ་དེ་ལ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆོར་
 བ་དང་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོས་བསྐྱུས་པ་དང་། གཟུགས་ཡུང་གི་སྤྲོགས་གཅིག་དབང་
 པོ་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོའི་སྤྲོགས་གཅིག་སྤྲོག་དང་དང་སྤྲོགས་
 ཁྲ་དང་། དབང་པོ་ཁྲ་དང་རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཁམས་
 བརྒྱ་གཉིས་དང་། རྒྱུ་ཤེས་མཆོད་བྱུག་དང་། ཆོས་ཁམས་དང་། སྤྱོད་མཆོད་ཀྱི་
 སྤྲོགས་གཅིག་སྤྲོག་དབང་དང་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྤྲོགས་དང་དང་སྤྲོགས་ཁྲ་རྒྱུ་པར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དབང་པོ་ཆོས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་
 སོ། ། ཁྲ་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྤྲོག་བསྐྱུལ་གྱི་སྤྲོག་བསྐྱུལ་བཤད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་
 ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། སྤྲོག་བསྐྱུལ་ཞེས་དེ། སྤྲོག་བསྐྱུལ་གྱི་སྤྲོག་བསྐྱུལ་ལ་དུ་
 མ་ཡོད་དེ། ཆོར་བ་སྤྲོག་བསྐྱུལ་དང་། དེ་སྤྱོད་གྱུར་གྱི་ཆོས་ཡིད་དུ་མེ་འོང་བ་དང་
 སྤྱོད་པའི་དབང་པོ་སྤྲོགས་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་ཁྲ་གྱི་ཆོས་རྒྱུ་པར་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་སྤྲོགས་གཅིག་ཆོར་བ་སྤྲོག་བསྐྱུལ་གནས་དང་བཅས་པའོ། །སྤྲོག་བསྐྱུལ་གྱི་སྤྲོག་
 བསྐྱུལ་ཆོས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ་འགྱུར་བའི་སྤྲོག་བསྐྱུལ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། བདེ་བའི་
 ཞེས་དེ། འགྱུར་བའི་སྤྲོག་བསྐྱུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། འགྱུར་ན་སྤྲོག་བསྐྱུལ་སྤྱོད་པའི་ཆོར་

བ་བདེ་བ་དང་། དབང་པོ་དང་། རོན་དང་། དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཉོན་
 མོངས་མཚུངས་ཅན་དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་གཅིག་ཆོར་
 བ་བདེ་བ་གནས་དང་བཅས་པའོ། །འགྱུར་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 ལ་དྲི་བ་ནི། རི་ལྗར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞེས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་རྟེན་དང་བཅས་པ་སྟེ། གཙོ་བོ་ཀུན་གཞི་
 འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་མྱོང་གྱུར་གྱི་ཆོས་ཟག་
 བཅས་ཀྱི་ཆོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། འགྱུར་
 པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་འཛིན་པའི་ཆོས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་
 མ་ཐར་བ་མི་རྟག་པས་དབང་དུ་གྱུར་པ་གྲུབ་པ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་སྟེ་བདང་བདེ་བ་
 གནས་པའི་ངང་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར། རེས་འགའ་བདེ་བའི་སྐབས་ལ་བརྟེན།
 རེས་འགའ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུང་
 པོ་དང་། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་དང་། སྟེ་མཆེད་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཟག་མེད་
 བོར་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །དུག་པ་རྣམ་སྟོན་དང་བཅས་པ་དྲི་བ་ནི།
 རི་ལྗར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། མི་དགེ་བ་དང་ཞེས་ཏེ། མི་དགེ་བ་དང་སྤྱི་སྟེ་པོའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྟོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་
 སྟེན་ཕྱི་མའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཡུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྟོན་དང་བཅས་པ་
 དུ་མ་ཡོད་དེ། ཡུང་པོ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། གཟུགས་སྒྲ་ཆོས་ཀྱི་
 ཁམས་ཏེ། ཁམས་བརྒྱ་དང་། གཟུགས་སྒྲ་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དེ། བཞིའི་
 ཚྭ་གསལ་གཅིག་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་སྒྲིན་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡང་སྤྱི་བྱི་མའི་
 ཡུང་པོའི་བཀ་ཆགས་འདྲིལ་པའི་སྒྲིན་ས་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །རྣམ་སྒྲིན་གཙོ་
 བོད་དང་ཡལ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྣམ་སྒྲིན་གཙོ་བོ་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་
 རྣམ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིན་གྱི་ལས་གྱིས་འཕངས་པའི་མིག་སྟགས་དབང་པོ་དང་
 ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་སྟགས། རྣམ་སྒྲིན་ཐུ་མ་དེ་ལས་བྱུང་བས་རྣམ་སྒྲིན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཟས་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། ཟས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། འཇུ་བས་ཀྱང་
 ཞེས་ཏེ། ཟས་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ལུས་ཀྱི་སྒྲིབས་གསོ་བ་འཇུ་བས་ཀྱང་འཇུ་བ་ལས་གྱུར་
 པ་ཁམས་ཀྱི་ཟས་དང་། ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་གསོ་བ་ཡུལ་གྱིས་ཀྱང་ཡུལ་ལས་
 གྱུར་བ་རེག་པའི་ཟས་དང་། འདྲོད་པའི་ཡུལ་ལ་རེག་པ་གསོ་བ་རེག་པས་ཀྱང་རེ་བ་
 ལས་གྱུར་བ་སེམས་པའི་ཟས་དང་། དབང་པོ་དྲོད་དང་བཅས་པ་གནས་པར་བྱེད་པའི་
 རྒྱ་ལེན་པས་ཀྱང་ལེན་པ་ལས་གྱུར་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་
 ཀྱི་ཟས་ནི། དྲི་རོ་རེག་བྱའི་སྒྲེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། རེག་པའི་ཟས་
 ནི། དབང་པོའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་རིག་པའོ། །སེམས་
 པའི་ཟས་ནི། འདྲོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་རེ་བ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་ཟས་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དུག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཁམས་བརྒྱ་གཅིག་ཅེས་
 འབྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། གཙོ་བོ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །མདོར་བསྟུས་
 པ་ཅམ་འཆད་པར་འདྲོད་པས་དེ་ཅམ་ལས་མ་སྒྲིས་སོ། །ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་
 དུ་མ་ཡོད་དེ། གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུང་པོ་གསུམ་དང་། རྣམ་
 ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། དྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཅིག་དང་དྲི་རོ་
 རེག་བྱ་དང་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱགས་གཅིག་གིས་བསྟུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གང་གིས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། གནས་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཅམ་དུ་བརྟན་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡིད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟས་ཀྱིས་བྱ་བ་དུ་མ་བྱེད་
 དེ། འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པའི་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་ལྟ་བུ་མ་དག་པའི་ལུས་གནས་
 པར་བྱེད་པ་དང་། འཆིང་བ་ཅི་རིགས་དང་བྲལ་ཞིང་ཟད་པར་མ་སྤངས་པ་སྒོ་བ་བ་
 དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ལུས་
 གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། དག་བཅོམ་པའི་ལུས་ལྟ་བུ་དག་པའི་ལུས་གནས་པར་བྱེད་
 པ་དང་། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ལྟ་བུ། ཟས་ཀྱིས་གནས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་སྤང་བ་གནས་པར་ཀུན་རྟེན་པར་ཡང་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་གོང་མ་དང་བཅས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་
 སོ། །ལམ་ནི། འདུས་བྱས་ཞེས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་
 ཆོས་ཅན། གོང་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ལས་གོང་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དུ་མ་དབྱེར་རུང་སྟེ། ཆོས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་
 དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། བྱང་འདས་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་མ་དང་
 བཅས་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བརྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡིད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །གཉིས་
 པ་གོང་ན་མེད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་ཞེས་ཏེ། དེ་བཞིན་
 ཉིད་དང་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་གོང་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་
 མཐར་ཐུག་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་བཤུངས་པ་དང་། སྒྲིབ་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་
 སྒྲིན་མཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡིད་དེ། ཆོས་
 ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་ན་མེད་པ་ཆོས་ཅམ་
 དུ་བརྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡིད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་
 ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། རྣམ་པའི་རབ་དབྱེད་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་

འདིས་མཆོན་ནས་རྟོག་བཅས་སྤྱོད་ཅེས་སོགས་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཆད་
 མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
 གྱིས་དབྱེ་བ་དང་། ཆོས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བཞིར་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུད་དང་གང་ཟག་
 གི་སྒྲོན་ས་དུག་རྒྱུད་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆོམས་སྤྱར་དེ་གངས་ཀྱི་དབྱེ་
 བ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཡང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་རྒྱ་ཞེས་དེ། ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་གསུམ་དུ་བདུས་
 ཏེ། ཀུན་བདག་ས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཀུན་བདག་ས་ལ་དྲི་བ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་དེ། ལན་ནི། སྤང་པོ་
 དང་ཞེས་དེ། སྤང་ཁམས་སྤྱེ་མཆོད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་སོགས་སུ་བདག་ས་པ་ཆོས་
 ཅན་ཀྱི་ཀུན་བདག་ས་ཡིན་དེ། རྣམ་སུ་མེད་པ་ཞིན་དུ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་བདག་ས་
 པ་ཅན་དུ་ཟེད་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་སོགས་ཀྱང་མེད་
 པ་ཞིན་དུ་རྟོག་པས་བདག་ས་པས་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་ཡང་ཀུན་བདག་ས་ཞེས་བྱའོ། །སྤང་
 སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་པ་ཞིན་དུ་ཆགས་པར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་དང་། རིགས་
 མཐུན་གནས་པས་སྟོག་དང་སྤྱེ་སོགས་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པས་སྤྱེ་བ་པོ་དང་ལས་ཀྱིས་
 བསྐྱས་པར་བྱས་པས་གསོ་བ་པོ་དང་སྤྱེ་གནས་རྣམས་སུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གང་ཞིང་ཟེད་
 པར་བྱེད་པས་གང་ཟག་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱེས་པས་ཤེས་པ་ལས་སྤྱེས་དང་ང་རྒྱལ་
 བསྐྱན་ནས་མཐོང་མན་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་ཤེས་པུ་ཞེས་བདག་ས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་སྤང་པོའི་ཆོག་ས་པ་དང་རྒྱན་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་
 དུ་བདག་ས་པའི་ཞིན་ཡུལ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིད་པ་དང་། གཟུང་ཡུལ་ནི་ཆོད་མས་གྲུབ་
 པའི་ཀུན་བདག་ས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་དབང་ལ་དྲི་བ་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་སོ། །ལན་

༡༥ ཅུ་བ་ ༡༦/བ/༡ ཤེད་ལས་སྤྱེས་དང་། ཤེད་བྱ། ཞེས་འབྱུང་བས་ (ཤེད་) མིན་ནས་སྤྱེས་

ནི། སྤང་པོ་དང་ཞེས་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་ཆོས་ཅན།
 གཞན་དབང་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལས་ཉོན་ལས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོངས་
 གྲུབ་ལ་ངི་བཞི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ལན་ནི་སྤང་པོ་དང་ཞེས་ཏེ། སྤང་ཁམས་སྒྲེ་
 མཆོད་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྤོང་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་
 ལ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་ཏེ་བསྒྲེམས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་མཐའ་དག་ཟད་རྒྱས་པའི་འཕགས་
 པའི་མཉམ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོད་
 གྱིས་སྤོང་པ་སོགས་ལ་ཡང་སྤྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གྲངས་དང་གསལ་
 པའི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་མཁས་པའི་ཡན་
 ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། ཆོས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིན་ས་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་
 སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སོགས་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། བཞི་ག་ཡང་ངི་བདང་ལན་གཉིས་གཉིས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་
 གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་རྣམས་ཡོད་བདགས་ཡོད་སོགས་རྣམས་པའི་རབ་
 དབྱེ་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། སེམས་ཅན་གྱི་
 ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འབྱུང་བ་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྱེད་ཚུལ་བཞིར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཤེས་པའི་ཡན་ཡོན་
 ནི། མཚན་ཉིད་གྱིས་ཞེས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཤེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 གཅིག་ཕྱར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ནི། རྣམ་པས་ཞེས་ཏེ། རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་མཁས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
 བཞིན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་རིལ་པོར་འདུ་ཤེས་པ་སྤོང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 ནི། ལུས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དབྱེ་བ་མཁས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལས་

མ་བྱས་པ་དང་ཕྱད་པ་དང་། བྱས་པ་ཁྱད་ཟ་བའི་འདུ་ཤེས་ཤེས་ནས་སྤོང་རྒྱས་པའི་
 བྱིར་པ་བཞི་པ་ནི། རྒྱན་གྱིས་ཞེས་ཏེ། གླུ་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འབྱུང་བའི་རྒྱན་གྱིས་
 རབ་དཔྱེ་ལ་མཁའ་ས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་དྲག་ཅིང་བརྟན་པར་འཛིན་པའི་
 འདུ་ཤེས་ཤེས་ནས་སྤོང་རྒྱས་པའི་བྱིར་པ། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དཔྱེ་བ་དང་། སོ་
 སའི་མཆོད་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་ལ་དུ་མར་དཔྱེར་ཡོད་
 དེ། རྒྱད་དང་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱི་རོལ་དུ་བཞུགས་པས་རབ་དཔྱེ་བ་སོགས་
 དུག་ཡོད་པའི་བྱིར་པ། གཉིས་པ་ནི། བྱི་རོལ་དུ་ཞེས་ཏེ། དུག་གཟི་བ་དང་ལན་གཉིས་
 གཉིས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱུའི་སྒྲོན་མ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་
 སྤོང་པ་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བྱི་རོལ་དུ་བཞུགས་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་ས་པས་བཞུས་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ལ་སྤོང་པ་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནང་
 ཞུས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར་པ། སྤལ་ཆེར་སྒྲོས་པ་ནི། ཆོས་དབྱིངས་དྲོགས་པའི་རྒྱ་
 མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་བཞུས་པ་གཅོད་པའོ། །གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མའི་ས་མཆོམས་ངེས་པར་མི་ཟིན་པ་སོ་སྒྲིའི་
 ཡུང་པོ་སོགས་རྒྱན་རིང་བའི་དུས་ཀྱི་དཔྱེ་བ་དང་། དུས་འདི་ཙམ་ན་མུང་འདས་ཐོབ་
 རྒྱས་པར་ངེས་པའི་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་སྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དུས་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་རབ་དཔྱེ་
 དང་། རྒྱག་མེད་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་མི་སྒྲོབ་པའི་ཡུང་པོ་སོགས་དེའི་དུས་ཀྱི་རབ་དཔྱེ་
 བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་མལ་
 པའི་ཡུང་སོགས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲོན་པའི་རབ་དཔྱེ་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར་པ། དེ་
 ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་སུ་མ་རྩ་སོ་ལྟ་པར་བཤད་པ་ནི། ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱད་ལ་སྒྲེས་
 པའི་གཞི་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས། གཞི་ལ་མཁའ་ས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ལ། བཞུས་པ་ལ་མཁའ་ས་པར་བྱས་

ནས་ཞིག་ནས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་དང་། ཞིག་ནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་
 མཐོང་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། བསྐྱུས་པ་གང་ཞེ་
 ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དང་། བསྐྱུས་པ་ལ་
 མཁས་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཞེས་ཏེ། བསྐྱུས་ཚུལ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་
 རེས་པར་བྱ་ཏེ། མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ནས་དོན་དམ་པས་བསྐྱུས་པའི་བར་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཅན་ཡལ་ཆེ་བའི་བསྐྱུས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་
 ཁོ་ནས་བསྐྱུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་མཆན་གཅི་པོར་བྱས་པ་དང་།
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱུས་པ་དང་། གང་གིས་བསྐྱུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། མཆན་
 ཉིད་ཀྱིས་མཆན་གཞི་བསྐྱུས་པ་དང་། ས་པོན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་བསྐྱུས་པར་བཏགས་
 པ་དང་། མཆན་ཉིད་མཚུངས་པས་བསྐྱུས་པ་དང་། གནས་སྐབས་གཅིག་པས་བསྐྱུས་
 པ་དང་། གངས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱུས་པར་བཏགས་པ་དང་། རྒྱ་གས་གཅིག་
 པས་བསྐྱུས་པ་དང་། དུས་གཅིག་པས་བསྐྱུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་
 ཏེ། དེས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་རེས་པར་བྱ་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རེས་པར་
 བྱའོ། །ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མཆན་གཞི་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་
 རྒྱུ་པོ་གཟུགས་རུང་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁམས་
 ཀྱིས་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་ཀུན་གཞི་རྣམ་རེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི། ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
 པ་ཞེས་བྱ་ཏེ། དེ་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་པོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རིགས་ཀྱིས་
 ཞེས་ཏེ། བསྐྱུས་བྱ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
 པའོ། །ཞེས་བྱ་ཏེ། སྤངས་པའི་དོན་དབང་བཅན་པར་བྱས་པ་ན་ཕུང་པོས་བསྐྱུས་
 པ་དང་། ཉེར་སྤྱོད་འཛིན་པ་དང་པ་སྟེ་བའི་སྟོ་བྱེད་པ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ནས།

༡༥ ཟླ་ ༡༨/༩/༡ རྒྱ་གསུམ་བསྐྱུས་པ་དང་། ཞེས་འབྱུང་བས་(རྒྱ་གས་)མིན་ནས་ཐུགས་

ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པས་ཕན་ཚུན་རིགས་གཅིག་པ་རིགས་ཅན་གྱི་ནང་
 དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གནས་སྐབས་ཞེས་ཏེ། བདེ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 ཆོས་གསུམ། ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་གཞི་མི་འདྲ་བའི་གནས་
 སྐབས་ཅམ་དུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེ་
 བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུང་པོས་བསྐྱུས་ཞེས་བྱའོ། །བདེ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
 ཞེས་མི་བྱའོ། །ཇུ་པ་ནི། རྒྱུགས་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་འཁོར་བཅས་དེ་ལས་
 གཞན་པའི་ཡུང་པོ་རྒྱུགས་སུ་གྱུར་པ་ཆོར་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི། རྒྱུགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུགས་ཀྱིས་རྒྱུགས་ཅན་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་དང་བདུན་
 པ་ནི་སོ་བར་བྱུང་། །གཉིས་པ་ནི་ཚུལ་རི་ལྟར་བསྐྱུས་པ་ལ། ལྷུང་བྱེད་གང་ཡང་
 རུང་བས་བསྐྱུས་པ་དང་། རི་སྟེད་པས་བསྐྱུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུགས་གཅིག་ཅེས་
 ཏེ། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་། མིག་གི་ཁམས་དང་། རམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་
 མཆོད་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན། གཟུགས་ཡུང་སོགས་གང་རེ་རེས་བསྐྱུས་པ་ནི། རྒྱུགས་
 གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་མཚན་གཞི་རྒྱུགས་རེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཐའ་དག་ཅེས་ཏེ། ལྷུག་བསྐྱུས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་། འདོད་
 ཁམས་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆོད་སོགས་འདིར་བཤད་པའི་ཆོས་གསུམ་ཀུན་གྱིས་
 བསྐྱུས་པ་ནི། མཐའ་དག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམས་དེ་མཐའ་དག་གི་ནང་
 དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ངེ་བ་ནི། གཅིག་གིས་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་གཉིས།
 ཆོས་སོ་ལྔ་པོ་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱུས་ཚུལ་དང་། ཆོས་གཞན་བསྐྱུས་པ་དེ་དག་ཀྱང་།
 དེས་བསྐྱུས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡུང་པོ་བསྐྱུས་པར་བཞག་པ་དང་། ཁམས་
 བཅོ་བརྒྱད་བསྐྱུས་པར་བཞག་པ་དང་། སྐྱེ་མཆོད་བརྒྱ་གཉིས་བསྐྱུས་པར་བཞག་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ། གཟུགས་ཡུང་བསྐྱུས་པར་བཞག་པ་དང་། ཡུང་པོ་བར་མ་གསུམ་བསྐྱུས་

བྱར་བཞག་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྩུ་བྱར་བཞག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་
 ཀྱིས་ཞེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོར་བའི་ཞེས་ཏེ། ཆོར་ཡུང་གང་
 གིས་བརྩུས་པ་དང་། ལྷག་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་བརྟན་པ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་
 པར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མིག་གི་ཁམས་ཡུང་པོ་དང་སྟེ་མཆེད་དུས་བརྩུས་པ་
 དངོས་སུ་བརྟན་ནས་གཞན་བཞི་དེ་དང་འདྲ་བར་བརྟན་པ་ནི། མིག་གི་ཁམས་ཞེས་
 སོ་། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཡུང་པོ་དུ་དང་སྟེ་མཆེད་དུས་བརྟན་པ་དངོས་སུ་བརྟན་ནས་
 གཞན་བཞི་དེ་དང་འདྲ་བར་བརྟན་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་ཁམས་ཡུང་པོ་དང་སྟེ་མཆེད་གང་གིས་བརྩུས་པ་དངོས་སུ་བརྟན་ནས་ལྷག་
 མ་བཞི་དེ་དང་འདྲ་བར་བརྟན་པ་ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཞེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་ཁམས་
 ཡུང་པོ་དུ་དང་སྟེ་མཆེད་དུས་བརྩུས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་ཏེ། ཉོགས་པར་སྟོོ། །
 གསུམ་པ་ལ་མིག་གིས་སྟེ་མཆེད་ཡུང་པོ་དུ་དང་ཁམས་དུས་བརྩུས་པ་དངོས་སུ་བརྟན་
 ནས་། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྟེ་མཆེད་གཞན་དགུ་དེ་དང་འདྲ་བར་བརྟན་པ་ནི། མིག་གི་
 ཞེས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་
 བདུན་གྱིས་བརྩུས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་ཞེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཡུང་པོ་བར་མ་གསུམ་
 དང་ཆོས་ཁམས་ཀྱིས་བརྩུས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་
 ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་དུ་ཤེས་བྱ་ཁ་ཅིག་མ་ལུས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། ཆོས་གསུམ་ཡན་
 རྟེན་གཅིག་གིས་གཅིག་བརྩུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་ལས་གཞན་པའི་མིང་གིས་བརྟན་
 པ་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཞེས་པ་དང་། ཁམས་བརྩུ་དུག་བརྟན་པ་དང་། ཟད་པར་དང་ཟིལ་
 གནོན་གྱི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་མིང་གིས་བརྟན་པ་དང་། ཡུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་མིང་གིས་
 མ་བརྟན་པའི་རྣམ་པོ་དེ་མོགས་ཀྱང་ཆོས་གསུམ་དུ་འདུས་ཤིང་། ཇི་ལྟར་འདུས་ཚུལ་
 སྤུང་ཆེར་སྟར་བརྟན་ཅིང་། མ་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་

བྱ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟོན་དམ་པས་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་ཆོས་ཅན། རྟོན་
 དམ་པས་བསྐྱུས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོང་ཞིང་། བདག་
 མེད་པ་བྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ངེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོ། །ལན་
 བློ་དེ་དམིགས་པ་ཞེས་ཏེ། བསྐྱུས་པ་ལ་མཁུངས་པར་བྱས་པ་ཡན་ཡོན་གྱི་ཆེ་སྟེ། རེས་
 བྱ་ཇི་སྟེད་པ་རྣམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་འདུས་པའི་ཚུལ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་རྟོན་
 དམ་པས་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་ལ་མཁུངས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིང་གོད་དང་བྱལ་བར་ཅེ་གཅིག་
 ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས། རེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཐའ་དག་ཞི་གནས་ཀྱི་
 དམིགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཞི་གནས་ཐོབ་སྒྲ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐབས་མཚུངས་
 ལྡན་བཤད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྟེད་པའི་ཐབས་ལྡན་པ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་ངེ་བ་ནི། མཚུངས་པར་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལན་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་
 དང་། སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་དང་། མཚུངས་ལྡན་ལ་མཁུངས་པའི་ཡན་ཡོན་ནོ། །དང་
 པོ་ནི། རྣམ་པ་ཞེས་ཏེ། མཚུངས་པར་ལྡན་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཐ་དད་མེད་པས་
 མཚུངས་ལྡན་སོགས་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་དང་། གཟུགས་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སེམས་སེམས་
 བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྣལ་ལྡན་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་རྣལ་ལྡན་རབ་ཀྱི་ལྷོགས་ལ། ལྷོགས་ཅན་ཆོགས་པ་གཅིག་གིས་སའི་འབྱུང་བ་
 འབྱུང་འགྱུར་རྣམས་གོ་ས་མཚུངས་པ་དང་། རྣལ་ལྡན་སའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཆུ་རྒྱུ་
 མ་ཅན་གྱི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་རྣལ་འབྱེས་པ་རྩ་བུ་རྣལ་ལྡན་རབ་ལས་གོང་མའི་ལྷོགས་ཅན་
 རྣམས་འབྱེས་པ་གནད་དང་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། ལག་པ་དང་བུམ་པ་འཕྲད་
 པ་རྩ་བུ། གཉིས་ཀ་འཕྲད་པར་མཚུངས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཐ་

དད་མེད་པས་ཞེས་ཏེ། དཔེར་ན། འཇིག་རིལ་གཅིག་གི་འབྱུང་པ་འབྱུང་འབྱུར་རྣམས་
 དེ་ལ་ཡོད་པའི་རྩལ་གྱི་ཤར་དང་རྩལ་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་གོ་ས་གཅིག་ན་གནས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདྲེས་པར་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱད་པས་ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྩལ་མཚུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། ཚོགས་པ་དང་རྩལ་
 གཅིག་པའི་ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལྟ་བུ། སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འགག་པ་དང་གཅིག་
 ཅིང་མཚུངས་པ་དང་། དགོས་པ་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། དགོ་སྒྲིང་གཉིས་སྐྱབ་
 བ་གཤེགས་པ་ལ་གཅིག་གིས་གཤེགས་པ་ཡུལ་བྱས། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་གཤེགས་པ་བྱེད་
 པ་ལྟ་བུ། བྱ་བ་མཚུངས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་ཅེས་དང་།
 གཉིས་པ་ནི། བྱ་བ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། མཐུན་པར་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་
 མདོར་བསྟན་པ་ནི། སེམས་དང་ཞེས་ཏེ། སེམས་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་མཐུན་
 པར་རྟོགས་པས་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་
 མཚུངས་པ་ལྟའི་སྒྲིན་ས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་།
 དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཤད་གཞི་ནི། མཐུན་པར་ཞེས་སོ། །ཇས་མཚུངས་པ་ནི།
 དེ་ཡང་ཞེས་ཏེ། ཇས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་ལྟ་བུའི་
 སེམས་བྱུང་རིགས་མཐུན་པ་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་གི། རིགས་མཐུན་གཉིས་མི་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དམིགས་པ་གཅིག་རྟོགས་པ་ལ་གཙོ་འཁོར་རིགས་མཐུན་རེ་རེ་ཁོ་
 རས་འབྱུང་གྱི་གཞན་མི་དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །དམིགས་རྣམ་དང་ངོ་བོ་མཚུངས་པ་ནི།
 མཐུན་པ་ཞེས་ཏེ། དམིགས་རྣམ་དང་ངོ་བོ་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཙོ་བོ་གཅིག་
 དང་དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་གཉིས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་སྒྲིན་ས་ཉོན་མོངས་ཅན་
 ཡིན་མིན་དང་། དགོ་མི་དགོ་སྒྲིང་གསུམ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་འདྲ་བ་ཞེས་ཏེ། རྩལ་

མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དང་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁམས་དང་
 ས་མཚུངས་པ་ནི། མཐུན་པའི་ཞེས་ཏེ། གཙོ་འཁོར་གཉིས་ཁམས་དང་ས་མཚུངས་
 པ་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་ཁམས་པའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གཟུགས་ཁམས་པའི་སེམས་བྱུང་
 འབྱུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གཉིས་པའི་སེམས་བྱུང་
 འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་ཁམས་དང་ས་གང་ཡིན་པ་སེམས་བྱུང་ཡང་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁྱ་མ་མང་པོས། ལྷ་
 ཉིད་འཐད་པ་མེད་ཕྱིར་དང་། །དེ་ཡི་གནས་སྐབས་སྒྲིན་ཕྱིར་དང་། །བྱེད་གྱུ་བྱེ་བྲག་
 མེད་ཕྱིར་དང་། །ལུས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་
 བྱས་ནས། སེམས་སེམས་བྱུང་ཇས་ཐ་དད་ཁོ་ནར་བྱེད་པ་ནི། བཞག་པར་དཀའ་
 རྟེན་ དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་སེམས་ཇས་གཅིག་གས། ཐ་དད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། གཟུང་
 འཇོན་ཇས་དགག་མི་རྒྱས་པས། གཟུང་འཇོན་ཇས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྒྲོང་པ་དོན་དམ་བདེན་
 པར་བཞག་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་
 གྱི། དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པོ་ཞིན། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་དོན་དམ་འཇལ་
 བའི་ཆད་མས་མེད་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ། མཁས་པའི་ལུགས་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ།
 རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱི་རོལ་། །དེ་ལྟ་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཞིན་ལུལ་ལ་
 འཁྱལ་བར་འགྱུར་བས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་མ་གཏོགས་ལོག་རྟོགས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་
 ལམ་ནས་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ནི། ལྷན་པོའི་གཏམ་མོ། །གཟུགས་སེམས་ཇས་གཅིག་
 ན། ལུང་པོ་ལྷ་མི་འཐད་པའི་ཐལ་བ་དེ་ལའང་འདུག་པར་བསྐལ་པའི་བར་དུ་མཚུངས་
 མོ། །གཟུགས་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཞག་པས་ལུང་པོ་ལྷ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་
 ན། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་གཟུགས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་གནས་སྐབས་ལ་བཞག་
 པས། མཚུངས་ལྷན་གྱི་འདུ་བྱེད་ལས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་པོ་ལོག་པར་བཞག་དུ་མི་རུང་

བར་ཐལ་བ་ནས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་སོ། །གཞན་ཡང་གཙོ་བོ་འདྲེན་རུང་འཛིན་
 པའི་ཉིག་པ་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་ཀྱན་འགྲོ་ཁྱ་རེས་པར་འབྱུང་བས་ཉིག་པ་ལྔ་མ་ཐད་ད་
 དུ་མ་སྒྲེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་གཅིག་རྒྱ་ཡོད་པ། དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པས་
 ཞེགས་ཤིང་། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་དུ་མར་ཐལ་བ་ཡང་ལོག་མི་རུས་སོ། །འདི་
 ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཤིན་རྒྱ་མང་སྟེ། དེ་ཅམ་ལས་མ་སྒྲིས་ཤིང་། དཔྱད་ཁྱེན་ནམས་
 གྱིས་ལེགས་པར་དབྱེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། གནས་སྐབས་ཅན་
 དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་རེས་པའི་མཚུངས་ཁྱེན་དང་། མ་
 རེས་པའི་མཚུངས་ཁྱེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་འདབ་དུ་བྱས་པ་དང་། ཉན་མོངས་ཅན་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚུངས་པར་ཞེས་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་ཕྱང་
 ཀྱན་འགྲོ་ཁྱ་ཀྱན་རྒྱ་འགྲོ་བའི་མཚུངས་ཁྱེན་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ཁྱེན་གང་ཞིག །གང་
 རུང་གཅིག་མ་ཆང་ན། སེམས་སེམས་ཕྱང་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། ཉན་ཡིད་དེའི་འཁོར་གྱི་ཉན་མོངས་བཞི་པོ་ཀྱན་རྒྱ་འགྲོ་བའི་
 མཚུངས་ཁྱེན་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མཚན་ཁྱ་མ་ཁྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རེས་འགའ་ཞེས་ཏེ།
 དད་སྟོགས་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བས་བསྐྱེས་པའི་ཆགས་སྟོགས་སེམས་ལ་མཚུངས་
 ཁྱེན་རེ་འགའ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ཁྱེན་གང་། རེས་པའི་མཚུངས་ཁྱེན་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཚོར་བའི་བྱུང་པར་དང་། དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། ནམ་
 པའི་བྱུང་པར་དང་། ལོ་མས་པར་བྱས་པའི་བྱུང་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། གནས་སྐབས་
 ཞེས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་སྒྲེས་ན། གནས་སྐབས་
 ཀྱི་མཚུངས་ཁྱེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚོར་བ་བདེ་བ་བྱུང་ན་བདེ་བའི་གནས་སྐབས་ཞེས་དང་།
 གཞན་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཚུངས་ཁྱེན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ན་

ཞེས་ཏེ། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་དུས་དང་།
 ལྷ་ཕྱིའི་བར་དུ་སེམས་མེད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གིས་བར་ཆོད་པའི་མཚུངས་ལྡན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་ཅེས་ཏེ། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་མཚུངས་ལྡན་ལ་
 གཉིས་ཡོད་དེ། ལྷར་བཤད་པའི་ཐོས་བསམ་མ་གཏོགས། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་
 སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་
 རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འདྲིས་པའི་ཞེས་ཏེ། གོམས་པར་བྱས་པའི་ཁྱད་
 པར་གྱི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཉིས་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུབ་ཅན་གྱི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་ཁ་ཅིག་ཀྱང་། ཐོགས་མ་མེད་པ་ནས། འཁོར་བར་འདྲིས་པའི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་གི་རིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་
 པ་དང་། རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྒྲོབ་པའི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་སྒྲོབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཁ་ཅིག་ཐོག་མ་མེད་པ་
 རྣམས་འཁོར་བར་མ་འདྲིས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་
 རིམ་མཚུངས་པར་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། སེམས་ཅམ་ལ་ཞེས་ཏེ། མཐུན་པར་རྟོགས་
 པའི་མཚུངས་ལྡན་སོགས་ཤེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདག་གིས་སྒྲོང་པའི་སེམས་
 ཅམ་ལ། ཆོར་བ་སོགས་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དད་སོགས་
 ཀྱི་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་གང་ཟག་གི་
 བདག་ཆོར་བར་བྱེད་ཅེས་སོ། །བདག་འཛིན་སྒྲོང་ཞིང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་
 མཐོང་སྒྲིམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་
 པའི་ཐབས་ལྡན་པ་བཤད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ལྡན་པ་གང་ཞེན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཆོན་
 ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ལྡན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། །དང་པོ་ནི། མཆོན་

ཉིད་ཅེས་ཏེ། འདིར་ཟུན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟུན་མིན་འདུ་བྱེད་
 གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དེས་ཉོག་ས་རྒྱས་པས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ།
 ཟུན་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། མ་བོན་གྱི་སྒྲིན་ས་ཟུན་པའི་དམིགས་བསལ་དང་། རྒྱེ་
 བོ་བུ་ཤལ་གྱི་ཟུན་པ་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། མ་
 མའི་མཚན་ཉིད་དོ། དང་པོ་ནི། རབ་རྒྱ་ཞེས་ཏེ། ཟུན་པ་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཡོད་དེ།
 མ་བོན་དང་ཟུན་པ་དང་། དཔང་དང་ཟུན་པ་དང་། ཀྱན་རྒྱ་འབྱུང་བ་དང་ཟུན་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མ་བོན་གྱི་སྒྲིན་ས་དང་། དཔང་གི་སྒྲིན་ས་
 དང་། མངོན་གྱུར་གྱི་སྒྲིན་ས་ཟུན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དེ་བཞི། མ་བོན་དང་
 ཞེས་སོ། །ལན་ལ་གཉིས། མ་བོན་གྱི་སྒྲིན་ས་ཟུན་པའི་ཚུལ་སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། འདས་
 ལས་ཐོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་མ་བོན་གྱི་སྒྲིན་ས་མི་ཟུན་པ་དང་ཟུན་པའི་དོན་བྱེ་བྲག་རྒྱ་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་པའི་དོན་ལ་ཟུན་ཚུལ་བཅུ་བཞི། འདོད་པའི་ཞེས་
 ཏེ། འདོད་པའི་དེན་ལ་ཟུན་ཚུལ་དེན་གང་ལ་ཟུན་པ་དང་། ཆོས་གང་ལ་ཟུན་པ་དང་།
 སྒྲིག་པ་གིས་ཟུན་པ་གསུམ་གྱིས་བྱེད་པར་བྱེད་ཆོས་དང་། དེས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་
 གཉིས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེན་འདོད་ཁམས་པའི་སྤྲོ་བ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྒྱུས་ཐོབ་གྱི་དགོངས་པ་རྣམས། དེ་དག་
 གི་མ་བོན་དང་ཟུན་པས་ཟུན་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་བྱེད་ཆོས་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
 ཆོས་བརྒྱ་བཞི་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་རྣམས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་དེན་ཅན་ལ་
 ཟུན་ཚུལ་བཅུ་བཞི། གཟུགས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་པའི་སྤྲོ་བ་འདོད་པའི་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་མ་བོན་དང་ཟུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཟུན་ཞིང་། འཇིག་དེན་ལས་འདས་པའི་
 ལས་གྱིས་མ་བཅོམས་པའི་ཕྱིར། མངོན་གྱུར་དང་ཟུན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། མངོན་

གྱུར་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བཅོམས་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
 དང་། དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཆམས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྡན་པས་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་བྱའི་
 ཆོས་དེ་དག་གི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ལ་ལྡན་ཚུལ་བཅོམས་
 པ་ན། གཟུགས་མེད་པར་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་མེད་པ་ཁམས་འོག་མ་ཆམས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་ས་བོན་གྱི་སྒྲིན་ས་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་གྱུར་དང་
 ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་། རང་སའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ས་བོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ས་བོན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་པའི་ཞེས་ཏེ། འཕགས་
 པ་སྒྲོབ་པ་ཆམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཆམས་ལྡན་ཚུལ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དེ། གང་གི་གཉིན་
 པ་ཐོབ་པ་དེའི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤངས་པས་མི་ལྡན་ལ། །གཉིན་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་ས་
 བོན་ཟད་པར་སྤངས་པས་མི་ལྡན་ལ། །^༡ གཉིན་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་ས་བོན་ལྡན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བྱི་བ་ནི། དབང་དང་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། སྤྱིར་བ་ལས་ཞེས་ཏེ།
 སྤྱིར་བྱུང་གི་དགེ་བའི་ཆོས་འཛིག་རྟེན་པ་ནི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་།
 འདས་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་
 ཐར་བརྒྱུད་དང་། དཔལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དང་། འགོག་
 པའི་སྒྲིམས་འཇུག་སོགས་དང་། ལུང་མ་བཞུན་གཞོག་ནས་དང་། སྤྱལ་སེམས་སོགས་
 ཆོས་ཅན། དབང་གི་ཚུལ་དུ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སོ་ཐར་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱིངས་སེམས་
 བཞིན་དུ། ས་བོན་ཡོད་ཅིང་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་ཀྱང་། མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེད་འདོད་
 ན། འབད་པ་ཅན་གྱིས་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་
 བྱི་བ་ནི། ཀླན་དུ་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། སྤང་པ་དང་ཞེས་ཏེ། ཆོས་དེ་དག་མངོན་གྱུར་

༡༽ ཞལ་ ༡༠༧/ན/༤ བཅེ་བ་ནི། ༢༽ ཀླག་གད་དུ་ཚུད་པ་རྣམས་མེ་ཡོད་སྐྱེས་དཔྱད་གཞི། ༣༽ ཅ་བ་ ༡༠/ན/༡
 སྤྱིར་བ་ལས་བྱུང་པའི་ ཞེས་འབྱུང་བས་(སྤྱིར་)མིན་ནམ་སྐྱེས་ ༤༽ ཞལ་ ༡༠༧/བ/༡ སྤྱིང་

དུ་ཡོད་པ་ནི། ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གོ་བར་སྒྲོལ། །གཉིས་པ་ནི།
 དགེ་བའི་ཞེས་ཏེ། ལོག་ལྟས་དགེ་ཅ་བཅད་པའི་སྒྲིལ་ཆོས་ཅན། དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་
 ས་ཁོན་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུས། སྒྲར་ཡང་མཚན་སྒྲུར་དུ་
 རུང་བའི་ཕྱིར། མངོན་གྱུར་དང་མི་ལྡན་ཏེ། ལོག་ལྟས་བཅོམས་ནས་མངོན་གྱུར་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཞེས་ཏེ། ལོག་སྟེད་ཅན་གཏན་ཡོངས་སུ་སྒྲུ་
 ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་གཏན་དུ་ལྡན་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐར་པའི་རིགས་ཆད་པའི་སྒྲིན་ས། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས། འདིར་རིགས་ཆད་སྒྲིའི་བཞིན་པར་མངོན་
 ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་མའི་བཟླས་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། ཆོས་གསུམ་གྱི་སྒྲི་
 ནས་སྒྲིའི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་པ། བཟླས་བཅོས་འདི་དང་དེ་གཉིས་ཀ་སེམས་
 ཅམ་པའི་རང་ལུགས་སུ་འཆད་པ་ནི། ཞིབ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 རྣམ་བཤད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ལྡན་
 པ་ལ་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། དངོས་དང་རྒྱུད་པའི་དགོས་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྡན་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐོས་
 བསམ་གྱིས་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། ཞིག་ནས་ལ་བརྟེན་ཏེ། མི་རྟག་
 པ་རྟོགས་པའི་རྟག་མཐོང་གི་སྒྲིན་ས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་ཤེས་ཤིང་། ལུས་
 ཡོངས་རྒྱུད་སྟོགས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡུན་ཆོགས་འཕྱོར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱུད་པ་ལ་
 མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་པར་མི་འཛིན་པར། ཡུན་ཆོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། རྒྱུད་པ་
 ལ་ཁོང་ཁྱོད་སྒྲུངས་ནས་ཐར་པ་སྒྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་པའི་སྒྲེ་པོ་རྣམས།
 བདག་འཛིན་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་མཆོག།
 ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་གྲངས་དང་གོ་རིམས་དང་།
 མཚན་ཉིད་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་ལེགས་པར་བཤད།

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་
 བདུས་པ་ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱན་ལས་བདུས་པ། ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་
 པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་གྱི་མཆོའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་དང་
 པོའི་འགྲེལ་པའོ། ॥

ལེའུ་གཉིས་པ་བདེན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ།

བཅའ་པོ་གསུམ་པ། གཉིས་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ། རེས་བྱའི་རྩ་བ་གཙོ་བོར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བདེན་པ་རྣམ་ངེས་
དང་། རི་རྩ་བ་དང་རི་རྩེད་པ་རྣམས་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་འཇུག་པར་
བྱེད་པའི་ཐབས་ཆོས་རྣམ་ངེས་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བདེན་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་གང་ཟག་དང་ཐོབ་བྱེད་ཆོས་ལྗེར་རྟེན་བཤད་
པ་ཐོབ་པ་རྣམ་ངེས་དང་། མས་གྱི་རྟོག་པ་ཆར་གཙོད་པ་སོགས་འབེལ་གཏམ་གྲོ་ནས་
གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་བཤད་པའོ།
དང་པོ་ལ་ལེའུ་ལི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུ་ལི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་
དབྱེ་བ་དང་། བདེན་པ་རྣམ་ངེས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། རྣམ་
པར་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། བདེན་པ་ཞེས་ཏེ། མཐས་པར་བྱ་བའི་གཞི་དེ་ཉིད་ངེས་པར་
བྱེད་པའི་ཐབས་གྱི་གཙོ་བོ་བཞི་ཡོད་དེ། བདེན་པ་རྣམ་ངེས་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་
བ་ནི། རེས་བྱའི་རྩ་བ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བདེན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་
ན་ཞེས་པའོ། །ལན་ནི། འཕགས་པའི་ཞེས་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཆོས་ཅན།
བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་གྱི་འབྲས་བུ་དང་རྩ་བ་སྤྱི་ཀུན་
གཉིས་དང་། འཁོར་བ་ལས་ལྷོག་པའི་ཕྱོགས་གྱི་འབྲས་བུ་དང་རྩ་བ་འོག་ག་ལམ་གཉིས་
སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ལྷག་བསྐལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འོག་པ་དང་།
ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་

དང་པོ་དབྱེ་བ་གཞན་བཤད་པ་དང་། འགྲུབ་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གནིས།
 དངོས་དང་། དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱུ་
 བཤད་དང་། རྒྱུ་བསྐལ་དུ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 ཆོག་དོན་དང་། སྤྱི་རྒྱུ་གཞན་གོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། རྒྱུ་བསྐལ་གྱི་ཞེས་སོ། །
 ལན་ནི། དེ་ནི་ཞེས་ཏེ། རྒྱུ་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་དེ་ནི་གནིས་སུ་ཡོད་དེ། གང་སྟེ་བ་
 སེམས་ཅན་འགྲོ་བ་རིགས་ལྟས་བསྟུས་པ་དང་། གང་དུ་སྟེ་བའི་གནས་སེམས་ཅན་གནས་
 པའི་དེན་མ་ཟེན་པའི་འདུ་བྱེད་སྟོད་གནིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གནིས་པ་ནི། འཕགས་
 པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བརྒྱ་དྲུག་ནི། རྒྱུ་བསྐལ་གྱི་
 སྤང་པོ་དྲག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། གཙང་བ་དང་། བདག་དུ་འཛིན་པ་བཞི་དང་།
 ཀྱན་འབྱུང་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ། རྒྱུ་བསྐལ་རྒྱ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། མི་མཐུན་
 པ་རྒྱུར་འཛིན་པའོ། །བྱི་མ་ལ་ཡང་། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་
 སྒྲོས་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་དང་། རང་བཞིན་དྲག་ལ་གནས་སྐབས་འགྱུར་བར་
 འཛིན་པའོ། །འགོག་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ནི། རྒྱུ་བསྐལ་ཟད་པའི་ཐར་པ་མེད་
 པར་འཛིན་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་སོགས་ཟག་བཅས་གྱི་ཁྱུད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་
 པར་འཛིན་པ་དང་། ཁྲོལ་བའི་བདག་གྱུ་ལོ་མ་པའི་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱུ་
 བསྐལ་སྐར་མི་སྟོག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐར་པ་མེད་པར་འཛིན་པའོ། །ལམ་ལ་ལོག་པར་
 ཞུགས་པ་བཞི་ནི། ཐར་ལམ་མེད་སྟུང་པ་དང་། བདག་མེད་བསྟོམས་པ་ལམ་ངན་
 པ་ཡིན་སྟུང་པ་དང་། བདག་བསྟོམས་པ་ཐར་ལམ་ཡིན་སྟུང་པ་དང་། རྒྱུ་བསྐལ་
 མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཐར་ལམ་མེད་སྟུང་དུ་འཛིན་པའོ། །དེ་དག་འགོག་
 བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ནི། རྒྱུ་བསྐལ་གྱི་སྤང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། མི་དྲག་སྟེ། རེས་འགའ་
 སྟེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་བསྐལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་

དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། སྤྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིན་གྱིས་སྒོ་བ་པ་པོའི་བདག་དོན་གཞན་གྱིས་
 དཔེན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་ཡིན་ཏེ། མི་དྲག་དུ་མ་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་རིགས་པས་བསྐྱབས་ནས། ཀྱན་འབྱུང་སྤྲོད་
 རུས་དང་། དེ་ལ་བདེན་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་འགྲོག་རུས་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་འགྲོགས་པ་
 མངོན་དུ་བྱ་རུས་སུ་ཆད་མས་ཉོགས་ནས། མི་དྲག་མོགས་བརྩུ་དུག་ཉོགས་པའི་ལམ་
 ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྒྲུལ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་སྒོ་འདོགས་
 གཅོད་ཚུལ་དང་། བདེན་པ་བཞི་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་པོ་
 སྒོ་བས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་སྐྱབས་པའི་ཚུལ་ནི། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་དང་། ཆད་
 མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གང་
 གྱི་བ་བརྩུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འགྲོ་བ་རིགས་ལྔ་བཤད་པ་དང་། གང་དུ་
 གྱི་བའི་གནས་སྤོང་གྱི་འཛིག་དེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཞེས་
 མོ། རེ་ལན་ནི། སེམས་ཅན་ཞེས་ཏེ། བརྩུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་
 དུ་མ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་གནས་རིགས་ནི་ཤུའམ། མོ་དུག་དང་། གཟུགས་ཀྱི་གནས་
 རིགས་བརྩུ་བདུན་ནམ་བཙོ་བརྩུད་དང་། གཟུགས་མེད་རིགས་བཞིར་གྱེས་པའི་སེམས་
 ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མོ་དུག་ནི། ཆ་དཔྱལ་དང་། གང་དཔྱལ་བརྩུད་བརྩུད་དང་།
 མྱིང་བཞི་དང་མྱིང་ཕན་བརྩུད་དང་། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་གནས་གཞན་དུག་དང་།
 ཉི་ཆེ་བ་དང་ཉི་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་མོ། །ལྟ་མ་ཡིན་དང་། ཡི་
 དགས་དང་། དུད་འགྲོ་རྣམས་ནི། ལྟ་དང་མི་དང་ལྟག་ཀྱི་ཕྱི་བའི་ཕྱིར། གནས་གཞན་
 མེད་པར་བཤད་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་དུ། དུད་འགྲོའི་གནས་ཀྱི་ཙ་བ་ཙ་མཆོ་ཆེན་པོ་དང་།
 ཡི་དགས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཙ་བ་འཇམ་བུའི་མྱིང་འདིའི་འོག་དཔག་ཆད་ལྔ་བརྩུ་བཅད་པ་

༡༥ ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་ ༡༡༩/༡༡ ལྟ་དང་མི་དང་ལྟག་ཀྱི་ཕྱི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་བས་(ལྟ་ཅིག་)མིན་ནམ་ལྟམ།

ན་གནས་པར་བཤད་དོ། །ངན་སྤང་གསུམ་ནི། ན་ར་ག་ཞེས་པ། རྒྱ་ག་ཆགས་པའམ།
 དགའ་བ་ཡིན་པ་དེ་ནས་བཀག་པས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དགའ་བ་མེད་པར་
 བྱེད་པས་དཔྱལ་བ་དང་། བྲེ་ཏ་ཞེས་པ། བཀྲེས་སྒྲོམ་གྱིས་ཉེན་པས། བཟའ་བདུང་
 མཐོང་བའི་ཚྭ་གས་སུ་ཡིད་མ་ལྡོག་པར་འགྲོ་བས་ཡི་དྲགས་སོ། །དུད་འགྲོ་ནི། སལ་
 ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མི་ལྟར་འབྲེང་སྟེ་མི་འགྲོ་བར་དུད་དེ་འགྲོ་བས་དེ་ལྟར་
 བཏགས་སོ། །དེ་དག་གི་གནས་དང་ལྷག་བསྐྱེད་དང་ཆེ་ཆད་སྟོགས་ནས་འཕྱོར་བའི་
 སའི་དངོས་གཞི་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་བསྟན་ཀྱིས་བཤད་གཉིས་ཀྱིས། མི་དང་།
 འདོད་པའི་ལྷ་རིགས་དྲུག་ནི། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འཛིན་རིགས་སྟོགས་སོ། །གཟུགས་ཁམས་
 གནས་རིགས་བརྒྱ་བདུན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་འཛིན་རིགས་གསུམ་གསུམ་
 དང་། བཞི་པ་ལ་སོ་སོ་སྟེ་པོ་འཛིན་གནས་གསུམ་དང་། འཕགས་པའི་ལྷ་སྟེ་བརྒྱ་དེའོ། །
 བཅོ་བརྒྱད་པ་ནི། དེ་འཛིན་ན་སྤྱད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བཞུགས་
 པའི་གནས་གཞན་མ་རིགས་ལྷ་འདས་ནས། དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིད་པར་བཤད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་འཛིན་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་དེར་སྟེ་བས།
 རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འཛིན་རིགས་ཀྱི་ལྷ་དང་། ལྷ་རིགས་མི་འདྲ་བ་སུམ་རུ་ཅ་གསུམ་ཡིད་པས།
 སུམ་རུ་ཅ་གསུམ་པ་སྟེ། འཛིན་ཉེན་པ་ལ་གྲགས་པ་ནི། རྟོན་ལྷ་བརྒྱད་དང་། ཉི་
 མའི་བྱ་བརྒྱ་གཉིས་དང་། དྲག་པོ་བརྒྱ་གཅིག །ཐ་སྐར་གྱི་བྱ་གཉིས་སོ། །བསྟན་
 བཅོས་ལས་གྲགས་པ་ནི། བྱང་ཁྱོར་གྱི་ཚྭ་གས་བཞི་ན། འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལྷ་བརྒྱད་
 སུམ་རུ་ཅ་གཉིས་དང་དབྱུས་ན་ལྷ་འཛིན་དབང་པོ་གནས་པ་དང་སྟོགས་སུམ་སོ། །ཡང་གནས་
 སྟོགས་སུམ་དང་། ཡོངས་སྟོད་སྟོགས་སུམ་གྱིས་ཀྱང་བཏགས་སོ། །གཞན་རྣམས་ནི་གོ་
 བར་ཟད་དོ། །བསམ་གཏན་སྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དག་ཅིང་
 ཆངས་པ་རྣམས་དེར་སྟེ་བས་ཆངས་རིགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆངས་པའི་མདུན་ན་

འདོན་པ་དང་། ཚངས་པ་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཕྱི་མ་གཉིས་སོ། །བསམ་
 གནས་གཉིས་པ་བ་རྣམས་ནི། འོད་གྱི་ཁྱོན་རང་འོད་འཕེལ་བས་རབ་དུ་ཕྱེ་བས་འོད་
 རྒྱུང་སྟགས་སོ། །བསམ་གནས་གསུམ་པ་བ་རྣམས་ནི། ཡིད་གྱི་བདེ་བ་ལ་དགེ་བར་
 བཏགས་པས་དེ་འཕེལ་བས་རབ་དུ་ཕྱེ་བས་དགེ་རྒྱུང་སྟགས་སོ། །བསམ་གནས་བཞི་
 པའི་གནས་འོག་མ་གསུམ་ནི། ས་གཞི་སྤྱིན་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་མེད་པས་སྤྱིན་མེད་དང་།
 དུམས་པ་ཡུལ་དུ་ཕྱུང་བའི་བསོད་ནམས་མཆོག་ལས་སྦྱེས་པས་བསོད་ནམས་སྦྱེས་དང་།
 གནས་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་ལྟ་གཞན་ལས་འབྲས་བུ་ཆེ་བས་འབྲས་བུ་ཆེ་འོ། །འདུ་
 ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམ་འདུག་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིབས་ལས་སྦྱེས་པས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དང་།
 བསམ་གནས་སྟེལ་མ་བསྒྲིམ་པ་གས་རྒྱུང་བ་དག་དེར་སྦྱེས་པས་མི་ཆེ་བ་དང་། འགྱོད་
 པ་མེད་པས་མི་གདུང་བ་དང་། རབ་དུ་ཁྱི་ཁྱིང་མིག་སྤར་མངོས་པས་གྱུ་ཚྭ་སྤར་དང་།
 མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་ཤིན་ཏུ་མཐོང་དང་། རྒྱ་ཁྱིང་ལ་སྟགས་པའི་ལྷོན་
 ཏན་རྣམས་ཀྱིས། གཟུགས་ཅན་གྱི་གནས་གང་གི་ཡང་འོག་ཏུ་མ་གྱུར་པས་འོག་མིན་
 ཏེ། འདི་དག་ཀྱང་སྤྱི་བཤད་པ་ཅུང་མོ། །གཟུགས་མེད་རིགས་བཞི་ནི། རྣམ་མཁའ་
 མཁའ་ཡས་སོ་སྒྲིམ་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱང་མཁའ་ཡས་སོ་སྒྲིམ་པ་དང་། དེའི་
 འོག་ཏུ་བཟུང་བུ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྒྲིམ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་
 དུ་ལྟ་བུ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཀྱན་ཏུ་མོངས་པའོ་སྒྲིམ་དུ་གཟུགས་སྟགས་ལས་ཆགས་
 བུལ་བསྒྲིམས་པ་དག་དེར་སྦྱེ་བའི་སེམས་ཅན་རིགས་བཞི་འོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།
 སྦྱེ་བའི་གནས་གང་ཞེན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་བརྟན་པ་ནི། ལྟ་ཆོགས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །བཤད་
 པ་ལ་འོག་གཞིར་གནས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་དང་། གནས་གཞན་གྱི་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། རྟོང་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱལ་དངོས་སྦྱོས་ཏེ་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། རྒྱུང་གི་ཞེས་ཏེ། རྒྱུའི་ཁྱུང་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ལས་

ལས་ཀྱི་རྩ་ནས་བྱུང་ཞིང་། དངོས་སུ་རྒྱུད་དལ་བྱ་དང་འཇམ་པོ་ལས་ཁ་དོག་ཕྱི་སྒྲི་
 དབྱེབས་རྒྱུ་པོ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཆད་ཅམ་པ་འོག་
 གཞིར་གནས་པ་དང་། ཡང་སྟོན་གནས་པའི་རྒྱུད་སྒྱིང་བཞི་རིམ་དང་བཅས་པའི་
 མཐའ་སྟོར་དུ་གནས་པའི་རྒྱུད་དཀྱིལ་དང་། དེའི་སྟོང་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་
 གྱི་ལས་ལས་གསེར་གྱི་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་སྤྱིན་ཆགས་པ་ལས་ཆར་ཡབ་པ་ལས་ཆུའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་སོགས་ཏེ་གོ་བར་བྱུང་དོ། །གཉིས་པ་ལ་སའི་ཞེས་ཏེ། རིམ་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་
 པ་ནི། རྒྱལ་ཆེན་ཞེས་ཏེ། ས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་གཞན་གཉིས་དང་། རྣམ་
 མཁའ་ལ་གནས་པའི་འདོད་ལྟའི་གནས་གཞན་བཞི་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་གནས་གཞན་
 དང་། རྩ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་གཞན་དང་། དཔྱལ་
 བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དུགས་ཀྱི་གནས་རྣམས་ཀྱི་ངན་སོང་གི་གནས་གཞན་
 རོ་། རྩ་བཞི་པ་ལ་གསུམ། སྟོང་གསུམ་པའི་འཇིག་རྟེན་སྤྱིས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། དེ་
 དག་འཇིག་ཆགས་དུས་མཉམ་པར་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་དང་དོན་གྱིས་ཤར་ཕྱོགས་
 ལ་མཆོན་ཏེ་ཕྱོགས་བརྒྱའི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་
 མ་ཞེས་ཏེ། རྩ་བ་སྟོང་ནས་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་གཞན་སྟོང་ལ། སྟོང་
 སྤྱི་ཡོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་རེ་རེ་ནས་བགྲངས་པའི་སྟོང་ལ། སྟོང་གཉིས་
 པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་རེ་རེ་ནས་བགྲངས་པའི་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་
 གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་
 བསྟོར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་ཞེས་ཏེ། དེ་དག་འཇིག་ཆགས་སྤྱི་སྤྱི་མི་
 འདྲ་བར་རེས་འཇོག་ཏུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་མཉམ་དུ་འཇིག་ཅིང་ཆགས་པའི་སྤྱིར་།
 གསུམ་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་ཏེ། གོ་བར་བྱུང་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་
 ཞེས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྟོང་བརྒྱུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱུག་བསྟུལ་

གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེའི་
 དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་དང་སྔོན་ལས་ཉོན་གྱི་རྣམས་སྤྱིན་དང་བདག་པུས་
 མི་འདྲ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། དབང་གིས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་
 པ་དམིགས་པ་སྐུ་ལ་ལག་སྟུང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་
 ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བདེན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེའི་རྒྱ་དང་། ཉོན་གྱི་པ་དང་།
 མི་མི་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 རྟོག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞེས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ཡིན་རྒྱལ་བསྐུལ་གྱི་བདེན་
 པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་སོགས་ཆོས་
 ཅན་། རྒྱལ་བདེན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་
 ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིན་ལམ་དང་ཞེས་ཏེ། དེ་དག་ཆོས་ཅན་།
 རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མེས་པ་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་སྤྱིན་གྱི་སྤྱིན་ལམ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྒྲིབས་ལས་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཞེས་ཏེ། རྒྱ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དེ་བས་ནས་།
 དེ་དག་གི་རྒྱ་དང་སྐྱེད་ཚུལ་དང་འཇིག་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་གྱི་པ་དང་མི་མི་སྐྱེ་བའི་
 བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཞུགས་དུ་ཤེས་པའི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། མངས་རྒྱས་
 ཉོན་གཅིག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཁྱིའི་མཚན་ཉིད་
 རོ། །དང་པོ་ལག་སྟུང་། རྒྱལ་བསྐུལ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་སྤྱོད་བཤད་པ་དང་། རྒྱལ་བསྐུལ་
 བརྒྱད་དང་གསུམ་པ་ན་རྒྱུན་འདུས་པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱལ་བསྐུལ་གཉིས་སུ་གསུངས་
 པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་མི་མི་འཇིག་ཉིད་རོ། །དང་

པོ་ནི། ཡང་སྐྱེ་བཞི་ཞེས་ཏེ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་
 ནས་༥ ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བའི་བར་ན་མས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ་བཞི། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ནང་ལ་བརྟེན་
 པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། ཕྱི་རོལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། གནས་ངན་ལེན་
 ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། དེས་ལན་གཉིས་
 གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འོག་མ་ན་མས་ལ་ཡང་དེ་ཁྱར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལས་ཉོན་གྱིས་
 མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མངལ་དུ་དོག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། ན་
 བ་དང་མ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་ཅིང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཁྱར་ཁྱད་
 པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ། ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་གནས་ངན་
 ལེན་དང་ཁུན་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། མི་
 འདོད་པ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་
 པོ་ན་བ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། ན་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡིན་ཏེ། ན་ཆོད་
 གྱུར་པའི་སྒྲིན་ས་གཟུགས་བཟང་པོ་དང་མཐུ་སྒྲིབ་ས་དང་དབང་པོ་དང་། ཡུལ་ལ་ལོངས་
 སྤྱོད་པ་དང་ཆེ་ཉམས་པ་ལས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི། ཅིའི་
 ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། ཁམས་འགྱུར་པའི་སྒྲིན་ས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་གས་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་། དེ་ལ་གནས་པ་དང་། ཡུལ་ཡིད་དུ་
 འོང་བ་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་དུ་མེད་པ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་
 དགོས་པ་དང་། སྐྱུག་གི་དབང་པོ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །འཆི་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སྤྱོད་སྐྱུག་
 པ་དང་། ཅུ་འཛིང་སྐྱུག་པ་དང་། འཁོར་སྐྱུག་པ་དང་། ལུས་སྐྱུག་པ་དང་འབྲེལ་བ་

༡༥ ལམ་རིམ་ཆེ་བ་ ༡༩༡/༡༤ འབྲེལ་ ༡༦ ལོ་བ་ ༡༠༡/བ/༦ ན་པའི་ ༡༦ ལམ་རིམ་ཆེ་བ་ ༡༩༡/༡༤ འབྲེལ་

ལྷག་བསྐྱེད་བརྒྱུད་དང་ལྷག་བསྐྱེད་གསུམ་པོ་ཆུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་ཏེ། རྒྱུ་
 ཆུན་པོ་ཆེད་དང་། མི་ལྷག་པ་དང་ཕྱད་པའི་ལྷག་བསྐྱེད་རྣམས་ལྷག་བསྐྱེད་གྱི་ལྷག་བསྐྱེད་
 གྱིས་བསྐྱེད། ལྷག་པ་དང་ཕྱལ་བ་དང་འདོད་པ་བཅས་ཏེ་མ་ཆེད་པའི་ལྷག་བསྐྱེད་ལ། འགྱུར་
 པའི་ལྷག་བསྐྱེད་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལྷ་འདུ་བྱེད་གྱི་ལྷག་བསྐྱེད་གྱིས་བསྐྱེད།
 གསུམ་པོ་ལས་ཀྱང་བརྒྱུད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཀྱན་ཇོ་བ་གྱི་
 ཞེས་སོ། །ལན་ནི། རྒྱུ་བའི་ཞེས་ཏེ། ལྷར་ལྷག་བསྐྱེད་བརྒྱུད་བཤད་པ་གཉིས་པོ་
 འདིར་མ་འདུས་པའི་རྒྱུ་ཆེད་དེ། དང་པོ་བདུན་ཀྱན་ཇོ་བ་གྱི་བདེན་པར་ལྷག་བསྐྱེད་
 བ་དང་། ཐ་མ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ལྷག་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི།
 དང་པོ་བདུན་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིད་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་དོན་གསུངས་པས་སྒྲོ་ཀྱན་ཇོ་བ་
 པས་ཀྱང་ལྷག་བསྐྱེད་དུ་དོན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་ཇོ་བ་གྱི་བདེན་པར་ལྷག་བསྐྱེད་བའོ། །
 ཐ་མ་དོན་དམ་པ་གཟིགས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་ཡིད་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་
 མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་
 ལྷག་བསྐྱེད་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྒྲིབ་མཆན་ཉིད་ལ་གཉིས། དངོས་དང་ཞར་
 ལ་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།
 ལྷག་བསྐྱེད་གྱི་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། མི་ལྷག་པའི་ཞེས་ཏེ། ལྷག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་
 རྣམ་མཆན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞིར་ཡོད་དེ། མི་ལྷག་པ་དང་ལྷག་བསྐྱེད་བ་རང་གི་མཆན་
 ཉིད་དང་། རྫོང་བདག་མེད་སྒྲིབ་མཆན་ཉིད་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་ལྷག་པ་ནི།
 ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་བ་དང་། རྒྱུ་བའི་གནས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད། མི་ལྷག་
 པ་བརྒྱ་གཉིས་པོ་འདི་ལྷ་བྱའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཞེ། གཞན་དུ་ན་ལམ་བདེན་ལ་
 ཡང་བྱུང་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་བསྐྱེད་ནི་ལྷག་བསྐྱེད་གསུམ་པོ་མཐ་བརྒྱུད་གྱི་རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །རྫོང་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་དང་། རྒྱུ་བའི་གནས་ཀྱིས་

བཟུམ་པ་དེ་ཉིད། རོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྤྲོད་པ་ལོ། །བདག་མེད་པ་ནི། དེ་
 ཉིད་རང་གི་ངོ་ཤོ་བདག་རྩ་མ་གྲུབ་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། མི་རྟག་པ་དང་། ལྷག་
 བཟུལ་པ་དང་། སྤྲོད་པ་དང་བདག་མེད་པ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔྱེ་
 བ་དང་། མི་མེད་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་དེ་བཞི། མི་རྟག་པ་འི་ཞེས་སོ། །ལན་
 བློ། གང་ཞེས་ཏེ། མི་རྟག་པ་འི་མཚན་ཉིད་བཟུ་གཉིས་ཡོད་དེ། མེད་པ་འི་མཚན་
 ཉིད་ནས། སྤྲོད་པ་འི་གཞན་པ་དང་། ཆགས་པ་འི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བར་རྣམས་ཡོད་པ་འི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་ཟུ། མི་རྟག་པ་འི་སྤྲོད་པ་དང་རྩ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་
 རྩ་བ་དང་། ལྷའི་དབང་རྩ་བ་དང་། དཔྱེ་པ་འི་དབང་རྩ་བ་དང་། མཚན་
 གཞི་འི་དངོས་པོའི་དབང་རྩ་བ་དང་། དང་པོ་ལ་རྟག་པ་མེད་པ་དང་། རྩེ་ཞིང་འཛིག་
 པ་འི་དོན་ཅན་རྩ་བ་ལྟན་པ་གཉིས་ནི། མེད་པ་འི་ཞེས་སོགས། དེས་ལན་གཉིས་གཉིས་
 ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་ལྷག་བཟུལ་གྱི་ཡུང་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་ཡིན་ཏེ།
 དངོས་པོ་གང་། བདག་དང་བདག་གི་བས་སྤྲོད་ཞིང་། རང་གྲུབ་པ་འི་རྩ་བ་ལས་རྩ་བ་
 གཉིས་པར་མེད་པ་འི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འི་དོན་ནི། མི་རྟག་ཏེ། རྩེས་མ་ཐག་རྩ་བ་འཛིག་
 པ་འི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འགྱུར་པ་འི་ཞེས་ཏེ། འགྱུར་བ་དང་འབྲུལ་བ་དང་ཉེ་བ་འི་
 མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འིས་པ་བཞིན་རྩ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། འགྱུར་པ་འི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིག་རེ་རེ་ལ་རྣམས་གཞན་དང་གཞན་རྩ་བ་ཡུང་པོའི་ཕྱིར།
 འབྲུལ་པ་འི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྣམས་ལ་སོགས་པ་སྤྲུང་ཡོད་པ་སྤྲོད་རྩ་བ་འི་ཕྱིས་
 མི་རྩ་བ་འི་སྤྲོད་པ་ཉམས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་གྱུར་ཀྱང་གཞན་གྱིས་བདག་གིར་བྱས་
 པས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡོང་པ་སྤྲོད་པ་ལ་མི་དབང་བར་སྤྱེ་བ་འི་ཕྱིར། ཉེ་བ་འི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གྲུབ་ཅན་ནས་མི་རྟག་པས་མོན་པ་འི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མི་རྟག་
 པ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གྱུ་ལས་མི་རྟག་པ་སྤྱེས་པ་འི་ཕྱིར། བཞི་

པ་ནི། སྐད་ཅིག་གིས་ཞེས་ཏེ། ལྷ་བ་དང་རགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
 ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གྲུབ་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་
 པ་ལན་ཆད་དུ་མི་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་གྲ་ཕྱི་དུ་མ་ཡུན་རིང་པོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཨ་
 པ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྡོད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ། ལུས་དང་། སེམས་དང་། རྒྱུད་སྡོད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། ན་བ་ཞེས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། ལུས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁམས་
 དང་ན་ཆོད་དང་སྤྲོག་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས་
 ཞེས་ཏེ། སེམས་མི་རྟག་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་ཆོག་གས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་སྟེ། དུག་གསུམ་
 དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བ་སྤང་གཉེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སེམས་དམིགས་པ་
 ལ་ནང་དུ་བསྐྱུས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱད་པར་བ་མ་ཐོབ་པའི་
 མི་མཐུན་པ་དང་། གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཉིད་ཆུགས་ཀྱིས་བྱིང་བ་
 དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། དེ་འཕྲོག་པར་
 བྱེད་པ་བྱིང་བའི་སྤང་གཉེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དམིགས་པ་གཞན་ལ་ཕྱི་རོལ་
 དུ་འཕྲོ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་བསྒྲམས་ནས་སེམས་ནང་དུ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཆོད་
 པའི་སྤང་གཉེན་དང་བྱིང་ཆོད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་མ་ཞི་བ་དང་ཞི་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྤང་
 གཉེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་ཞུགས་པ་དང་མ་
 ཞུགས་པ་མཉམ་པར་བཞག་མ་བཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོག་གས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་སེམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱུད་སྡོད་ཅེས་ཏེ། རྒྱུད་སྡོད་ཀྱང་
 མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྡོད་འབྱོར་པའི་མཐའ་ཀླད་པས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་བྱི་བ་ནི། སྡོད་ཅེས་ཏེ། ལན་ལ། སྡོད་འཛིག་པའི་རྒྱ་དང་། འཛིག་པའི་ཅེ་མོ་

རུང་རེ་ལ་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ནི་ཤུ་རེ་ཡོད་དེ། ལྷ་རྩེ་ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པ་མར་འགྲིབ་
 པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆོ་ལོ་བརྒྱུ་པའི་བར་དུ་འགྲིབ་པ་བར་བསྐྱལ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལ་དུས་
 གྱི་ལ་ཐོག་རིང་མོར་གྲགས། ཆོ་ལོ་བརྒྱུ་པ་ནས་བརྒྱུད་ཁྲི་པའི་བར་དུ་འཕེལ་བ་དང་།
 འགྲིབ་པ་ལ་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་རེར་བྱས་པའི་བར་གྱི་ཁྲི་པ་བཅོ་བརྒྱད། ཐ་མར་འཛིག་
 རྟེན་འཛིག་པ་ནི། བརྒྱུ་པ་ནས་བརྒྱུད་ཁྲི་པའི་བར་འཕེལ་བ་ནི། བར་བསྐྱལ་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བར་གྱི་ཞེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་
 དག་གི་ཞེས་ཏེ། བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་བརྒྱུད་རྩ་ལ་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་རེ་
 རེར་བྱས་པའི་བསྐྱལ་པ་བརྒྱུད་ཆོགས་བསགས་པས་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཐོབ་ལ།
 བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་། སུམ་རུ་ཅ་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་ས་ལ། བསྐྱལ་པ་བགྲང་བའི་ཚུལ་དེས་སྒྲིའི་
 ཆོ་ཆད་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་འཆི་འཕོའི་རྒྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱལ་
 པ་ཞེས་ཏེ། བསྐྱལ་པ་བགྲང་བའི་ཚུལ་དེས། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པའི་སྒྲིའི་
 ཆོ་ཆད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བར་བསྐྱལ་ནི་ཤུ་ལ་བསྐྱལ་པ་གཅིག་དུ་བདགས་པ་ཆངས་
 པ་འཛིག་རྟེན་དུ་སྟེས་པའི་ཆོ་ཆད་དང་། བར་བསྐྱལ་བཞི་བརྒྱད་དང་། དུག་རྩ་ལ་བསྐྱལ་
 པ་བྱས་པ་ཆངས་པ་མདུན་ན་འདོན་དང་། ཆངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། འོད་ཚུང་ནས་
 བཟུང་སྟེ། བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་ཆོ་ཆད་བཅི་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་མཛོར་བསྟན་ནི། སེམས་ཅན་ཞེས་ཏེ། དེར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་
 ཆོའི་ཆད་བཤད་པ། མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཆོ་ཟད་པ་
 སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་འཆི་འཕོ་བའི་ཕྱིར། བཤད་པ་ནི། ཆོ་
 ཟད་པ་ཞེས་ཏེ། གནས་དེ་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་རྒྱ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྩོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་
 འཕངས་པའི་རྒྱས་པ་རྫོགས་ནས་འཆི་བ་དུས་ལ་བལ་ནས་འཆི་བ་དང་། རྩོམས་འཇུག་

ལ་རྩ་མེད་གི་སྤོང་པ་བྱས་པས་བསོད་ནམས་ཟད་ནས་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་དང་།
གནས་དེར་སྐྱེས་ནས་མྱོང་གྱུར་དང་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་གྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་
གདུགས་ནས་འཆི་བཅོ་བཙོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ལ་དྲི་
བཞི། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་དངོས་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་ཞེས་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་དང་བརྒྱད་ཆོས་ཅན། སྤྱག་
བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། རང་རྩ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་
ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། མདོ་ལས་མི་རྟག་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་དུ་གསུངས་
པ་དང་འགལ་བའི་ཞེས་པའོ། །ལན་ལ་གཉིས། མི་རྟག་པ་ཤེས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་
ཤེས་པ་ལ་དགོངས་པ་མི་འགལ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་
བརྒྱད་མདོན་པ་ལ་དགོངས་པ་མི་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཤེས་
བྱེད་དང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་ཏེ། མི་རྟག་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་
མཆོད་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་གོ་བར་
རྣམ་པའི་མཆོད་བྱེད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །མི་རྟག་པ་རྟོགས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་བཅས་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་རྟོགས་པར་རྣམས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ནི། རྩེ་
འཛིག་གཉིས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་གནས་དང་བཅས་པ་
སྐྱེས་པ་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་ལ། ཆོར་བ་བདེ་བ་གནས་དང་བཅས་
པ་འཛིག་པ་ན་འགྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་མི་
རྟག་པ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དཔང་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཀྱི་གོ་བར་བྱེད་དེ། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས། བཅོམ་ཅུན་འདས་ཀྱིས་ངས་ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་
 གོ་བར་རྒྱས་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ནམས་ལ།
 སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཀྱང་ཆོ་ཡུལ་དུ་མངོན་ཞིང་། དེ་ལ་དགོངས་ནས་གང་མི་རྟག་པ་སྤྱག་
 བསྐྱལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་པ་ནི། སྟོང་
 པའི་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་ཞེས་ཏེ། གང་
 ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡུང་
 བསམས་སྤྱི་མཆེད་ལ་ཡུང་པའི་ཆོགས་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་བདགས་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་
 གིས་སྟོང་པ་ནི། གང་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་ཉོན་སྤྱི་བ་སྟོང་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དཔེན་པའི་ཆོས་གསུམ་ཡོད་པར་ཆད་
 མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཁྱུད་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་སྟོས་པའི་རྟག་ཆད་
 དང་བྲལ་བའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་གཞི་
 གང་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་གང་མེད་པ་ནི། གང་ན་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་ཆོས་ཅན། གང་
 ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་སྟེ་གང་ཟག་རྟག་བརྟན་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་
 གང་ཡོད་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་གཉིས་
 ཁོང་དུ་ཁྱུད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་གསུམ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་
 ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་ཞེས་སོ། །བདག་མེད་ཆོས་
 གཉིས་དང་ལྡན་པར་ཁོང་དུ་ཁྱུད་པར་བྱ་སྟེ། རོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། རི་བོ་ངོས་
 བབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཆོས་

དང་། རེས་བྲེད་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ལུང་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་པ་ལོ། །དང་
 པོ་ནི། འདི་ལྟར་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སྡེ་
 བཏགས་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་དོན་གཞན་གྱིས་སྤོང་ཞིང་། རང་
 ཉིད་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གི་དོ་ཤོར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། འདི་ལ་ཞེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། བཀལ་བ་དང་། ཆོས་
 རྣམས་རང་གི་དོ་ཤོར་བདག་རྟུ་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་བདག་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ན། མདོ་
 ལས་བདག་མེད་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཞོལ་བ་ནི། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཕྱིའི་ཞེས་ཏེ། རང་གི་དོ་ཤོར་བདག་རྟུ་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་བདག་
 མེད་རྟུ་བཤད་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ།
 གཞི་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས། ཕྱིའི་དངོས་པོ་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་དབང་བསྐྱར་
 བྱུང་མེད་པས། དེའི་བདག་གི་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་གང་
 ཟག་གི་བདག་གི་དོ་ཤོར་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་གིས་བསྐྱས་པའི་ཡུང་པོ་གཞན་བཞི་བདག་
 གི་བ་མ་ཡིན་པས། ཕྱི་ལ་བདག་གི་བ་དང་། རང་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་
 དགག་པ་ཅམ་རྟུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཁར་ལ་ཡུང་བ་ལ་གཉིས། མི་རྟག་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཁར་ཡུང་དང་། མཆོན་ཉིད་ལ་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་
 ལ་གཉིས། སེམས་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མར་སྐྱབ་པ་དང་།
 དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐད་ཅིག་མར་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། སྐད་ཅིག་གིས་ཞེས་
 སོ། །ལན་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་སེམས་
 ཡུང་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་བྲེད་པར་སྤྱོད་བས་གྲུབ་པ་ལྟར་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་སྐྱེ་པའི་
 ཉེན་རྟུ་བྱས་པའི་སྒྲོན་ས་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལ་གནས་པའི་སེམས་དང་།
 སྐྱེ་འགག་གནས་དང་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་འགྱུར་པའི་དབང་གིས་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་རྟེན་པ་ཅས་ཀྱི་ལུས་སེམས་སྐད་ཅིག་མའི་གནས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྟོན་གྱི་སེམས་སྐད་ཅིག་མའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐུ་བྱད་
 པར་ཅན་ཐོབ་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསྐྱར་བའི་སྟོན་སྐད་དབང་བསྐྱར་
 བའི་ཕྱིར། གནིས་པ་ནི། ཡང་ཞེས་རྟེ། གཟུགས་ཚོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་རྟེ།
 དང་པོ་སྐྱེས་པ་མཐར་ཁྱུན་མ་ཆད་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་ནས་ཀྱང་ཕྱིས་
 འབྱུང་གི་འཛིག་རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་གི་རང་གིས་འཛིག་པའི་ཕྱིར། གནིས་པ་ལ།
 འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། རྩལ་སྤྱོད་པ་ནམ་གཞག་ཅམ་
 དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞུགས་པ་ནི། གཟུགས་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། ལུང་གི་དོན་
 བཤད་པ་དང་། གནས་ཚུལ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིད་པ་ལ་ཞེས་རྟེ།
 ས་རོལ་པོའི་བསམ་པ་ནི། རིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར།
 ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་འཛིན་པར་ཐལ་སྟམས་པའོ། །གང་'བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདུས་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་འབྱུང་བཞི་དམིགས་པར་ཐལ་ན། འོད་སྟགས་ལ་སྤྱོད་པ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཟུགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བཞི་ལས་མ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་
 རྟེ། འདུས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་འབྱུང་བ་བཞི་གཡོད་པར་ཁས་མ་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་སྟམས་པའོ། །
 གཟུགས་གང་ཡིན་འབྱུང་བཞི་འདུས་པ་དང་། འབྱུང་བཞི་རྒྱར་བྱས་པར་བཤད་པ་
 ལ་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱིད་པ་སྟེ་རིགས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རྒྱར་བྱས་པའི་དོན་རྟེ། །འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རེས་པར་བརྟེན་དགོས་པའི་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནིས་པ་ནི། འདུས་པ་ཞེས་རྟེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་མདོ་དང་འགལ་
 བ་མེད་པར་ཐལ། འདུས་པ་གང་ལ་འབྱུང་བ་གང་དམིགས་པ་ནི། དེ་ན་ཡོད་ལ། ས་

དོག་སྒྲུབ་པོ་དང་། དེའི་དགའ་ཤེས་པ་དང་། དེའི་དོ་བ་དང་། གཤེས་ཞིང་དོ་ལ་
 འབྲེལ་ཞིང་འགྲོ་བའི་ཆེ་ལྟ་བུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་གཅིག་ལས་གྱུར་པ་སྟོན་ས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་གཟུགས་ལ་ཡང་ཡོད་ལྟ་བུ་གཅིག་དང་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་
 དང་ལྡན་པ་དང་། སྒྲ་དང་བྲི་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། ཏུ་བ་ལྟ་བུ་འདུས་པ་
 གང་འབྲས་གཟུགས་གཅིག་ལ་སྟོན་ས་པའི་རིགས་སུ་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་
 གཟུགས་བཞི་དང་ལྡན་པ་གང་དམིགས་པ་དེ་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནི། ཏུ་ལ་སྤྱ་རབ་ཅེས་ཏེ། ཏུ་ལ་སྤྱ་རབ་ནམས་
 བཞག་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་ཏུ་ལ་སྤྱ་རབ་མེད་པར་ཐལ།
 གཟུགས་ཅན་གང་ཡིན་ཆ་དང་བཅས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཏུ་ལ་སྤྱ་རབ་བཞག་པའི་
 ཚུལ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ནི། སྟོན་ཞེས་ཏེ། ཏུ་ལ་སྤྱ་རབ་ནམས་པར་བཞག་པ་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དང་ཆ་ཕྱེ་བའི་ཆ་ཤས་ལ་ཏུ་ལ་སྤྱ་རབ་དུ་
 བཞག་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱེ་བྱུག་པ་ལྟར་གཟུགས་ལ་ཆ་མེད་ཀྱི་རིལ་པོར་
 འདུ་ཤེས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་རང་དབང་པའི་རྣམས་སུ་གྱུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་གཞན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། མོ་མའི་
 མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། ཡང་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 རིམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དུ་མར་ཡོད་དེ། སྤྱུག་བསྐྱལ་ཡིན་དུ་རྒྱས་ལ་མ་བསྐྱབས་པ་ནས།
 སྤྱུག་བསྐྱལ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱལ་དུ་སྒྲུང་ཞིང་བསྐྱབས་པ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་གནས་
 པའི་བར་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱལ་དངོས་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་
 ལྟར་སྒྲུང་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སོ་སྒྲིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། འཕགས་པའི་

དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་བསྐལ་ཞེས་ཏེ། སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་གང་ཟག་གིས་ལྷག་བསྐལ་ཐུ་རགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། དགེ་ཅ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མ་བསགས་པའི་སྟོན་པ་ལྷག་བསྐལ་གིན་དུ་བྱས་པ། གཉེན་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་པས་མ་བསྐལ་པ་དང་། འདྲི་པའི་སྟོན་པར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་ཅ་ཅམ་བསྐྱེད་
 པ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དང་ལྷན་པས་བསྐལ་པ་དང་། འདྲི་པའི་སྟོན་པ་འདྲི་པ་ལས་
 ཆགས་བྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཅམ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ལྷག་བསྐལ་གྱི་ལྷག་
 བསྐལ་མངོན་གྱུར་དང་བྱལ་བ་དང་། ས་པོན་མ་སྤངས་པས་བསྐལ་པ་ཡང་ཡིན།
 མ་བསྐལ་པ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་ཅ་དང་བྱལ་པའི་གཟུགས་
 ཁམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཁམས་ཤོང་ལོག་གི་ལྷག་བསྐལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བར་མ་ཡིན་ལ། ཐར་པ་
 ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་ཅ་དང་མི་ལྷན་པས། བར་མ་མ་བསྐལ་པ་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་
 གྱི་དགེ་ཅ་སྤངས་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཁམས་ཤོག་མ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ། བསྐལ་
 པ་དང་། ཐར་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་བསྐལ་པ། བསྐལ་པ་མ་བསྐལ་པ་རྣམས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ངན་སྤོང་ཉིད་གཤེར་དང་སྟོང་སྟེས་ལས་འདས་པས་བསྐལ་པ་དང་། སྟོ་
 བ་བདུན་ལ་སྟོགས་པ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་ངེས་སུ་བྱས་པས་ཆེས་བསྐལ་པ་བསྐལ་པ་
 དང་། འཛིག་ལྟ་ཟད་པར་སྤངས་ཤིང་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ཡུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བ་གིན་
 དུ་ཆེས་བསྐལ་པ་བསྐལ་པ་མི་སྟོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ལྷག་བསྐལ་མ་ཡིན་ཞེས་ཏེ། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 རྟེན་རྗེ་དང་སྟོན་པ་ལྷག་གི་དབང་གིས་བསམས་བཞིན་དུ་སྟོ་བ་བྱངས་པའི་མེད་ཡུང་པོ་
 དེ་ནི། ལྷག་བསྐལ་མ་ཡིན་པ། ལྷག་བསྐལ་དུ་སྤང་ཞིང་བསྐལ་པ་ཆེན་པོས་ཏེ་བར་
 གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལྟོན་གྱིས་གཞན་དབང་དུ་མ་གྱུར་པ་དང་། གཞན་

སྒྲུབ་ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྟར་སྒྲུབ་ཞིང་། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྤྱུག་བསྐྱེད་མངོན་པར་འགྱུར་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། འཆི་སེམས་དང་། འཆི་བའི་ཆོད་ལུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཤད་པ་དང་། ཤེ་བའི་འོག་ཏུ་བར་དོའི་སྤྱིད་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་པ་དང་། ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་༥ འཆི་སེམས་དང་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། འཆི་བའི་ཞེས་ཏེ། འཆི་སེམས་གསུམ་ཡོད་དེ། རང་གི་དགེ་ཚཱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའམ། གཞན་གྱིས་གསལ་བཏབ་པ་ཡང་རུང་། འཆི་སེམས་ཐ་མ་ལུང་མ་བཞུན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོལ་སེམས་གསལ་བའི་ཆོ། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་སོགས་དགེ་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བ་དང་། སེམས་གསལ་བའི་ཆོ་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བ་དང་། རྒྱུན་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཆང་བ་ལུང་མ་བཞུན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དགེ་བ་ཞེས་ཏེ། དགེ་བ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་ལུས་ནི་འཆི་བའི་ཆོ། ཐོག་མར་ལུས་སྤྱད་གང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་རྗེས་སྤྱོད་ཀྱི་དོད་བསྐྱེད་ནས་སྤོང་ཁ་ནས་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱིས་ལུས་འདོར་ལ། མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལོག་སྟེ་ལུས་འདོར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཇི་ལྟར་འགྱུར་པའི་རིམ་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལེན་པ་ལ་བར་མ་སྤྱིད་སྤྱོད་ཏུ་འགྲོ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་ཆོ་ཆད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། འཆི་སྤྱིད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བར་དོ་གྲུབ་པ་ལ་བར་དོའི་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་དང་མཐོང་སྒྲུབ་གི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། མི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་བར་སྤྱིད་ཀྱི་ལུས་སྤོང་དུ་མ་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་འཆར་བ་ཀྱི་ནག་པོ་སོགས་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། བདེ་འགྲོར་སྤྱོད་པའི་བར་སྤྱིད་ལ་སྤྱུང་བུ་དཀར་པོ་སོགས་ལྟ་

ཕུའི་སྒང་བའཔུང་བའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་ལྷའི་བར་དོ་ཁདྲོག་དཀར་པོ་དང་། མེའི་
 མེར་པོ་དང་། དཔུལ་བའི་ནག་པོ་དང་། རུད་འགྲོ་དང་ཡིད་གས་ཀྱི་སྒྲིན་པོར་བཤད་
 པ་ལུས་དང་མཐོང་སྒང་མ་ཕྱེ་བར་བཤད་པོ། །གཉིས་པ་ནི། བར་མ་ཞེས་ཏེ། ཁམས་
 བར་མ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་སྲིད་ཡོད་ཀྱི། གཟུགས་མེད་ན་འོག་མ་གཉིས་སུ་འཕོ་
 བ་མ་གཏོགས། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ན་བར་སྲིད་མེད་དེ། གང་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དེར།
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་གྲུབ་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། གོ་ས་གཞན་དུ་བཏོད་མི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་བཞེན་ནས་ཡིད་སྐྱེ་གནས་སུ་
 འགྲོ་བས་ཡིད་ལས་ཕུང་བ་དང་། དྲིའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་དྲིས་བཅས་པར་བྱེད་པས་དྲི་
 བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །པའི་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་ཏེ། གོ་བར་བྱད་དོ། །མཛོད་ལས།
 མེའི་བར་སྲིད་ཤར་ནས་མི་ཁོ་ནར་སྐྱེ་ཞིང་། བར་སྲིད་གཞན་དུ་མི་སྡོག་པར་བཤད་
 ལམ་ འདིར་ནི། མེའི་བར་སྲིད་གྲུབ་པའི་རྗེས་ལ་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འགྱུར་ནས་དཔུལ་
 བའི་བར་སྲིད་ལྷ་བྱ་འགྲུབ་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉིང་མཆམས་སྦྱར་ཚུལ་
 སྟགས་དང་། དབང་པོ་འགྲུབ་ཚུལ་གཉེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སྒང་
 མདའི་ཞེས་ཏེ། རུ་དུ་མས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་ཏེ། བར་སྲིད་འགགས་པ་
 དང་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བར་སྒང་མདའི་མཐོང་མན་གྱི་ཚུལ་དུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་ཉིང་མཆམས་
 སྦྱར་ལ། སྐྱེ་གནས་ལ་སྲིད་པས་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བའི་རྒྱན་དང་། ཁོང་ཁྱོས་བར་
 སྲིད་འགག་པའི་རྒྱན་བྱས་ནས་བར་སྲིད་འགག་ཅིང་། སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་
 བས་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་དུ་ཞེས་ཏེ། བར་
 དོའི་སྲིད་པ་འགག་ཁ་མ་དེའི་འོག་དུ་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་དབང་པོ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་མར་འགྱུར་
 ཏེ། སྒྲིང་ལས་སྐྱེ་བ་སྟགས་བཞིར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་
 པ་བཞིན་ཏེ། མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐོབ་མ་ཉིད་དུ་རྩར་རྩར་འགྱུར་༥

རྒྱ་རྒྱ་པོ་ལས་མེར་མེར་འགྱུར། ཁྲིས་སྒྲིགས་གསུངས་ལ། འདི་ཡང་ཞག་བདུན་
 སྒྲིག་སྒྲིག་ཅུ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱིས་མངལ་དུ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་སྒྲིགས་ཇོགས་པར་འགྱུར་
 ལ། དེ་ནས་ཞག་བཞི་ལོན་པ་ན། ཅུ་བར་དགའ་པོ་མངལ་འདུག་ལས་བཤད་པ་ལྟར་
 རྟེན་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ་བྱི་བཞི། ཀུན་འབྱུང་ཞེས་ཏེ།
 ལན་ལ་གཉིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་
 བཟུང་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། མདོ་དང་འགལ་བ་
 གྲང་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཞེས་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཚན་
 ཉིད་ནི། རང་འབྲས་སྒྲིག་བསྐྱེད་སྤྱེད་དོ། །དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ལྷན་
 ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེར་ལེན་གཙོ་བོའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིག་བསྐྱེད་ཇོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་
 སྒྲིག་བསྐྱེད་མི་སྐྱེད་པར་རྟེན་པའི་ཆེད་དུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་ལས་ཀྱི་
 ཞེས་སྒྲིག་སྒྲིག་ལ། ཀུན་པ་ལ། མདོ་ལས། སྤྱོད་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོར་བཟུང་
 པས་འདི་དང་མི་འགལ་བ་དང་། གཙོ་བོར་སྒྲིབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ཉོན་མཐའ་
 དག་སྒྲིག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱུ་ཡིན་ན། མདོ་ལས་སྤྱོད་པ་ཁོན་ཀུན་འབྱུང་དུ་བཤད་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་བ་ནི། གཙོ་བོར་ཞེས་ཏེ། མདོ་ལས་སྤྱོད་པ་འབའ་ཞིག་
 ཀུན་འབྱུང་དུ་བཟུང་པ་དང་། འདིར་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀ་ཀུན་འབྱུང་དུ་བཟུང་པ་མི་
 འགལ་བར་ཐལ། མདོ་ལས་བཟུང་པ་ནི། སྤྱོད་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་བཤད་པ་ནི། ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་

༡༩ ཅུ་བ་ ༡༧/བ/༡ ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལས་སྒྲིག་།

བྱས་པའི་ཕྱིར། སྤྱད་པ་ནི། འདོད་པའི་སྤྱད་པ་དང་། སྤྱད་པའི་སྤྱད་པ་དང་། འཇིག་
པའི་སྤྱད་པ་ལོ། སྤྱད་པ་ཡང་ཞེས་པའི་ཆོག་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལུས་ཐོབ་པ་དང་
མ་ཐོབ་པ་དང་། ལུས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱད་པ་དང་བཞི་སྟུར་རོ།
གཉིས་པ་ལ། བརྟན་པ་ནི། གཙོ་བོའི་ཞེས་ཏེ། སྤྱད་པའི་གཙོ་བོའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ།
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནས། རྣམ་པའི་བར། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཁྱབ་པས་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་ཏེ། དེས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་
ཤེས་པར་བྱའོ། སྤྱད་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དང་ལུས་ཐོབ་
པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་སྟེ།
རྒྱལ་བ་ལྟེན་གསུམ་ལས་བྱལ་བ་དང་། མི་ལྔ་དཔ་པོ་སྟགས་ཀྱི་སྟོན་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་གའི་ཆོར་བ་སྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར།
ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་གའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཆོལ་བ་ཐམས་
ཅད་དུ་འགྲོ་སྟེ། འདོད་པ་དང་། སྤྱད་པ་དང་ལོག་པས་ཆངས་པར་སྤྱད་པ་ཆོལ་ཞིང་
སྤྱད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་སྟེ། འབྲུང་བ་དང་འཇིག་པའི་སྤྱད་པ་རྟག་
པ་དང་ཆད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཅོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྲུང་དང་།
ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྲུང་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བརྩུར་དཔྱེ་བའི་སྟོན་སྤྱད་པ་མདོར་བརྟན་པ་
དང་། མོ་མོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཅོན་མོངས་པ་ཞེས་ཏེ། ཅོན་
མོངས་པ་ཆོས་བརྩམས་སྟོན་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། བྱངས་སྟགས་དགུ་དང་། སྤྱིང་བྱེད་
གཞེན་པའི་སྟོན་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅོན་མོངས་པའི་མཆན་
ཅིང་རི་རྩེར་གནས་པ་དང་། དེ་གཞེན་པོས་རི་རྩེར་སྤྱིང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་པོ་མཆན་གཞིའི་དཔྱེ་བྱངས་དང་། མཆན་ཅིང་དང་། སྤྱིང་ཚུལ་སྟགས་བཤད་

པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཞེས་བསྟན་པ་གད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་
 པར་བྱ་ཅུར་ཡོད་དེ། ལྟ་བུ་ལྟར་མ་བྱེ་བ་དང་། བྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ཅེས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་རྩ་མ་ཞི་བར་བྱེད་
 པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའོ། །རྒྱུད་ཞི་བ་ནི་འགོག་བདེན་ཡིན་ལ། དེ་བྱེད་པ་ནི་ལམ་བདེན་
 དང་། སེམས་རྒྱུད་རབ་རྩ་མ་ཞི་བ་ནི་རྒྱག་བསྟལ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བྱེད་པའི་
 གཙོ་བོ་ནི་ཉོན་མོངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་བདུན་ཡོད་པའི་དང་པོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། འབྱུང་
 པ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་རྒྱ་མེད་རྒྱེན་མེད་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བག་ལ་ཉིལ་གྱིས་
 བསྟུས་པའི་རྒྱུད་རྒྱེན་དང་། ཡུལ་རྒྱག་པ་དང་མི་རྒྱག་པ་སོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་དམིགས་
 པ་དང་། གཙང་བདེ་རྒྱག་བདག་རྩ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ལག་ཞན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ལས་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དམིགས་པ་ནི། དམིགས་པ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་
 པ་མཐའ་གཅིག་རྩ་དེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱན་རང་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་
 བའི་གཞི་ཡང་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་སོགས་གསུམ་མ་གཉོགས་
 འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ས་གོང་མ་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། ས་འོག་མས་བསྟུས་པའི་གོང་
 མ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་གཉེར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི། དགེ་བར་འགྱུར་གྱི་འདོད་
 ཆགས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ས་གོང་མ་ལ་དམིགས་
 རས་གོང་ཁྱོ་མི་སྟེ་ལ། ས་གཞན་གྱི་འདུ་བྱེད་ལ་ངར་འཛིན་པ་མེད་པས་ང་རྒྱལ་གྱིས་
 ཀྱང་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བུ་གསུམ་དང་ཐེ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་
 ས་གོང་མ་ལ་དམིགས་ཀྱང་། རང་མལ་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀྱན་རྩ་བརྟགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅམ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གོང་

༡༽ ཅུབ་ ༡༥/བ/༤ དེ་ལ་ཡང་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བས་
 (བཞིན་)མིན་ནམ་ལྟར།

སའི་ཉོན་མོངས་པས་འོག་མ་ལ་སྤྱད་ཅུན་གྱི་སྟོན་སྒྲིལ་མིག་ས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འདྲོད་
 ཆགས་དང་བྱལ་བའི་ཕྱིར། འགོག་ལམ་ལ་ལོག་པར་ཁྱུགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས། དེ་
 དག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་
 ཅམ་ལ་དམིགས་པ་ལ་དེ་ལ་དམིགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ལ་ཇི་ལྟར་
 ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་གཞི་མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ།
 འཇིག་ལྟ་དང་། ང་རྒྱལ་མཚུངས་ལྟ་དང་བཅས་པ་གཞི་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་།
 དེ་ལས་གཞན་པ་གཞི་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཚུངས་ལྟ་ནི། མཚུངས་
 པར་ལྟན་པས་ཞེས་ཏེ། འདྲོད་ཆགས་ནི་ཉོན་མོངས་ལྟག་མ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་
 གྱི། ཁྲིང་ཁྲིང་ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིན་སྤངས་འགལ་
 བ་གཉིས་སྟོང་ཅིག་གིས་འཁོར་དུ་དུས་གཅིག་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་
 དུ་གྱུར་ནས་སྟོང་གནས་པ་མེད་ན། དེ་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
 དུ་ཁྲིང་ཁྲིང་ཉོན་མོངས་དེ་དག་དང་ང་རྒྱལ་དང་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། གང་ལ་ཞེ་འགྲས་པ་དེས་སེམས་ཁེངས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་ལྟ་བའི་
 སྟོན་སྒྲིལ་གྱིས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ང་རྒྱལ་ཡང་ཁྲིང་ཁྲིང་ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་
 པར་ལྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་དེས་སེམས་ཁེངས་པར་མི་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་
 པར་ལྟན་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ལ་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་ལེ་ཤེས་གྱི་འཁོར་
 དུ་འབྱུང་བ་ནི། ཉོན་མོངས་གཞན་དང་མཚུངས་ལྟན་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་ཡིད་
 གྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་རྟོན་ནས་རྣམས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ནམས་གོ་བར་བཟད་

༡། ཀུན་འགྲེལ་མཐུན་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ ༡༤/ན/༡ བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ལ་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིད་ཤེས་
 གྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་ནི། རྟོན་འབྱུང་བས་(ཡིད་)མིན་ནས་རྣམས་

ལ། ཁྱོད་པ་སོགས་ཞེས་པའི་ཆར་གཏོགས་ཆམས། སེར་སྒྲ་སོགས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
 ཆར་གཏོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཆགས་པའི་ནད་འདི་ན་སྒྲ་སྒྲ་
 མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། འདི་ན་སྒྲ་སྒྲ་མཐུན་པ་ནམས་པན་ཚུན་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ།
 རོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྱེད་མེད་པ་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། རང་
 གཞན་ལ་དམིགས་ནས་ཉེས་སྦྱོད་ལ་འདྲེས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། མི་དགེ་བ་མི་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ས་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། སེམས་
 མི་གསལ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་ཁྱོད་པ་དང་། རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་མི་སྦྱོ་
 བ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་མེད་ན། ཉོན་མོངས་སུ་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནམ་གངས་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་གངས་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱལ་གངས་དུ་མ་
 ཡོད་དེ། ཅ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པལ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་གངས་དང་། དུག་གསུམ་
 གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རྒྱལ་གངས་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་
 དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པལ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་གངས་དང་། དུག་གསུམ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་
 རྒྱལ་གངས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གཞན་གྱི་ཉེས་དམིགས་དང་། གཉིས་པོ་
 བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱ་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་དེ་ཉིད་ཉོན་པས་
 པར་དཀར་ཞིང་སྤང་དཀར་པའི་ཉེས་པ་དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བྱེད་པའི་ཉེས་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་རྒྱས་
 པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་དུ་སྦྱོར་ཞེས་ཏེ། འབྲས་བུ་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་སྦྱོར་
 བར་བྱེད་པས་ཀུན་སྦྱོར་ཏེ། དེ་ལ་དགྲ་ཡོད་དེ། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ནས།

༡༥ ཞལ་ ༡༡༠/ན/༦ འདྲེས་པ་མེད་པ་མི་འདིན་ནོ།

གསུམ་པའི་ཆོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པས་སྤྱག་ཀུན་གྱི་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་
 འདྲན་པར་བྱེད། དེའི་དབང་གིས་མི་དགེ་བ་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་མི་བྱེད་པས། ཡང་
 མྱིད་ཕྱི་མ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྦྱར་བས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལྷ་པའི་ཀུན་སྦྱར་
 རིམ་ལྷ་པའི་ཞེས་ཏེ། ལྷ་པའི་ཀུན་སྦྱར་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཡོད་དེ། འཛིག་ལྷ་དང་
 མཐར་ལྷ་དང་ལོག་ལྷ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པའི་ཀུན་སྦྱར་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་ན་འཛིག་ལྷ་འི་དབང་གིས་བདག་གྲོལ། གྲོལ་བར་འགྱུར་རེ་
 ལྷ་མ་དུ་བཟུང་ནས་གྲོལ་བའི་བདག་སྐོས་སྐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ལོག་པས་ངེས་འབྱུང་གི་ཐབས་
 ཆོལ། མཐར་ལྷ་ས་ཏྲ་ག་ཆད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད། ལོག་ལྷ་ས་སངས་རྒྱས་
 པ་ལ་ཐར་པ་མེད། བདག་སྐོས་པ་ཐར་པ་ཡིན་སྟེ་ལོག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
 ཐབས་ལ་ཞེན་པས་ཡང་མྱིད་ཕྱི་མ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། དུག་པ་མཆོག་
 འཛིན་གྱི་ཀུན་དུ་སྦྱར་བ་ནི། མཆོག་དུ་འཛིན་པའི་ཞེས་ཏེ། ལྷ་དན་དང་ཚུལ་བྲིམས་
 དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་མཆོག་དུ་འཛིན་པའི་ཀུན་སྦྱར་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 དེ་དང་ལྡན་པས་ཐར་ལམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། མི་དགེ་བ་བྱེད་ཅིང་
 དགེ་བ་མི་བྱེད་པས་ཡང་མྱིད་ཕྱི་མ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཐེ་
 ཆོམ་གྱི་ཀུན་སྦྱར་ནི། ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཞེས་ཏེ། ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཀུན་སྦྱར་ཆོས་གསུམ་གྱིས་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་པས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་། དཀོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཟ། དེའི་དབང་གིས་བདེན་བཞི་ལ་འདོར་
 ལེན་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱབས་འགྲོ་མི་བྱེད་ཅིང་། དགེ་བ་མི་བྱེད། མི་དགེ་
 བ་བྱེད་པས་ཡང་མྱིད་ཕྱི་མ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ཕྱག་དོག་
 གི་ཀུན་སྦྱར་ནི། ཕྱག་དོག་གི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་པས་གཞན་གྱི་ཕུན་ཆོགས་
 ལ་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུགས་པའི་ཕྱག་དོག་གི་ཀུན་སྦྱར་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་

སྟེ། དེ་དང་ཐུན་པས་རྟེན་བཀུར་གཅེས་སུ་འཛིན་གྱི། ཆོས་གཅེས་སུ་མི་འཛིན་ལ།
 དེའི་དབང་གིས་མི་དགེ་བ་བྱེད་ཅིང་། དགེ་བ་མི་བྱེད་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡང་སྤྱི་ཕྱི་
 མ་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། དགྲ་པ་མེར་སྤྱི་ཀུན་སྦྱོར་ནི། མེར་སྤྱི་ཞེས་
 ཏམ། མེར་སྤྱི་ཀུན་སྦྱོར་ཡང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མེར་སྤྱི་ཀུན་སྦྱོར་
 དང་ཐུན་པས་ནོར་གསོག་པ་གཅེས་སུ་བྱེད་གྱི། ཡོ་བྱད་ཉུང་བ་གཅེས་སུ་མི་བྱེད་ལ།
 དེའི་དབང་གིས་མི་དགེ་བ་བྱེད་ཅིང་། དགེ་བ་མི་བྱེད་པས་ཡང་སྤྱི་ཕྱི་མ་ལ་སྤྱག་
 བསྐྱལ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་
 དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་བཤད་བ་ལ་གསུམ། འཆིང་བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་དང་། འཆིང་བྱེད་
 གསུམ་དུ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། སྒྲོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། འཆི་བ་ནི་ཞེས་ཏེ།
 སྤྱི་པར་འཆིང་བྱེད་གསུམ་ཡོད་དེ། དུག་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་འཆིང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། འདོད་ཆགས་གྱི་ཞེས་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་འཆིང་བར་བྱེད་པ་གསུམ་དུ་ངེས་
 ཏེ། འདོད་ཆགས་གྱི་འཆིང་བ་ནི་ཆོར་བ་བདེ་བས་བསུས་པའི་འགྲུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་
 ལ་འཆིང་ཞིང་། འདོད་པ་བཞིན་དུ་མི་ཐོབ་པར་བྱེད། ཞེ་སྤང་གིས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་
 སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་འཆིང་། གནི་ཐུག་གིས་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་མི་
 ཤེས་པས་འཆིང་བར་བྱེད་ཅིང་། འདོད་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། འཆིང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་གྱིས་བཅིངས་
 པའི་དབང་གིས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སོགས་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བན། འདོད་པ་བཞིན་
 དུ་བྱེད་པ་མི་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྒྱ་དེ་ནི་དོན་གསུམ་པ་དཀའ་ཞིང་སྤང་
 དཀའ་བའི་ཉེས་པ་ལ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། བདུན་དུ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། མོ་སྤོའི་མཚན་ནི་དོ། །དང་པོ་ནི། བག་

༡༥ རྩ་བ་ ༡༧/བ/༤ (འཆིང་)བཞི་གསུམ་སྟེ།

ལ་ཉལ་གྱི་ཞེས་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་བདུན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་
 ལ་ཉལ་ནས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་
 ལ་ཞེས་ཏེ། བདུན་པོ་དེ་ཡང་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྒྲེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 གནས་ངན་ལེན་ནས་བཟུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་སྒྲེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 གནས་ངན་ལེན་གྱི་བར་ནི། དེ་དག་སེ་སེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། འདོད་པ་ཞེས་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་བདུན་དུ་འགྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་
 གྲྭ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ཡོན་ཆོལ་བ་མ་སྤངས་པས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་
 ལ་ཉལ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་གཉིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། སྤོད་པ་ཆོལ་བ་མ་
 སྤངས་པས་སྤོད་པའི་བག་ལ་ཉལ་རྒྱས་པར་འགྱུར། ལམ་ལོག་པས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེས་
 བ་ལོག་པས་ཆངས་སྤོད་ཆོལ་བ་མ་སྤངས་པས་བག་ལ་ཉལ་བཞི་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་
 ཆོལ་བ་གསུམ་དུ་ངེས་པས་བག་ལ་ཉལ་བདུན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཆོལ་བ་ཐ་མས་བག་
 ལ་ཉལ་བཞི་རྒྱས་པར་བྱེད་དེ། ལོག་པའི་ལམ་གྱིས་ཐར་པ་ཆོལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། གཉིན་
 རོ་རྒྱུད་དུ་ཅམ་གྱིས་སེམས་ཁེངས་པར་བྱེད། བདེན་པ་བཞི་ལ་མོངས་པར་བྱེད། ཐར་
 པ་དང་ཐར་པའི་ཐབས་ལོག་པ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་གི་ཐེ་ཆོམ་འདྲན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་
 ཉེས་པ་ལ། ཅུ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་།
 ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འབའ་ཞིག་པས་བྱེད་པ་དང་། དུག་གསུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཉེ་བའི་ཉོན་
 མོངས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་བའི་ཞེས་ཏེ། ཅུ་བའི་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། སེམས་
 དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་དེ། སེམས་སྒོ་དུ་མ་ནས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉེ་བའི་ཞེས་ཏེ། ཁྱོ་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། སེམས་
 དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་དེ། སེམས་སྒོ་དུ་མ་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་

ཀྱང་སྒྲིལ་པའི་ནམ་ཉི་ལ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི། ཡང་ཞེས་
 ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཞེས་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་
 སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཆགས་
 བྲལ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར། སྒྲིལ་ལམ་གྱི་སྒྲིལ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 རེས་བྱེད་དགོད་པའི། བཅོམ་ལྷན་ཞེས་ཏེ། མོ་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་
 གྱུད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལ་ལྟ། དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་
 དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་འབྱེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་ཐོབ་པ་
 ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཉེས་པ་དང་། སྤང་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཉེས་པ་དང་། གཉེན་པོ་
 ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཉེས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པ་ཞེས་ཏེ། བརྒྱད་དུ་
 དབྱེ་བ་དང་། དེར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། སྒྲོན་དང་གསུམ་གྱིས་རེས་པར་བྱའོ།
 ཀྱན་དཀྱིས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རྒྱགས་པ་ནས་ཁྲིལ་མེད་ཀྱི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་དཀྱིས་
 བརྒྱད་དུ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནམ་སེམས་བྱིང་ངམ་
 བྱིང་དུ་དོགས་པའི་དུས་ན་རྒྱགས་གཉིད་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བཀྱི་
 བར་བྱེད། རབ་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཆོད་དམ་ཆོད་དུ་དོགས་པའི་གཉེན་པོར་འཁོར་
 བའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་སོགས་བྱེད་པ་ན། ཆོད་འགྱོད་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ལ་བཀྱི་བར་བྱེད། བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་བྱིང་ཆོད་ཀྱིས་མི་མཉམ་པ་མེད་
 པར་རྩལ་གྱི་འཇུག་པའི་ཆེ། དུག་དོག་དང་། སེར་སྒྲིམ་དམིགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ལ་བཀྱི་བར་བྱེད། ཞི་རྩལ་བྱང་འབྲེལ་སྒྲེ་བའི་གཞི། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་
 བྱེད་པའི་དུས་ན། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྲིལ་མེད་ཀྱིས་བཀྱི་བར་བྱེད་པས་ཀྱན་དཀྱིས་བརྒྱད་
 དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་པོ་ཞེས་ཏེ། དབྱེ་བ་དང་། སྒྲོན་དང་བཞིར་

པལག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདྲོད་པའི་རྒྱ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཁོར་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཕྱགས་སུ་འབྱེར་བར་བྱེད་པས་རྒྱ་པོར་པལག་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་པོ་པལོར་
ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདྲོད་ཡོན་ཆོལ་བ་ལ་ལྷགས་པ་ནམས་འདྲོད་པའི་རྒྱ་པོས་
རྒྱན་ཕྱགས་སུ་འབྱེར་བར་བྱེད། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྲིད་པ་ཆོལ་བ་ལ་ལྷགས་
པ་ནམས་སྲིད་པའི་རྒྱ་པོས་རྒྱན་ཕྱགས་སུ་འབྱེར་བར་བྱེད། ལྷག་པའི་ཐར་པ་དང་ཐར་
པའི་ཐབས་ཆོལ་བ་ལ་ལྷགས་པ་ནམས། ལྷ་བ་གནས་པ་དང་། མ་རིག་པ་གནས་སུ་
འབྲེལ་བའི་རྒྱ་པོ་ཀྱིས་འཁོར་པའི་རྒྱན་ཕྱགས་སུ་འབྱེར་བར་བྱེད་པས་པལོར་པལག་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྦྱར་པ་ནི་ཞེས་ཏེ། སྦྱར་བ་ཡང་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། སྦྱར་པའི་གཞི་ངོ་པོ་དང་། སྤང་བྱ་དང་བྲལ་བའི་བར་དུ་གཅོད་པས་སྦྱ་
དོན་དང་། སྦྱར་བ་པལོར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྲ་མ་ལ་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། པལོ་པ་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་པལོར་ཡོད་དེ། འདྲོད་པ་
ཉེ་བར་ལེན་པ་ནས། བདག་དུ་སྦྱ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་
ལེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་བྱིམ་པ་དང་རབ་དུ་བྱུང་བ་ནམས་ཚུན་པའི་རྩ་
བ་ཉེ་བར་ལེན་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་ཉེ་བར་ལེན་པས་དེར་པལག་པའི་ཕྱིར།
ཉེར་ལེན་ཚུན་པའི་རྩ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་པས་བྱིམ་པ་ནང་ཕན་ཚུན་
དུ་ཚུན་པར་འགྱུར། ལྷ་བ་སྒྲིགས་ལ་ཆགས་པས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ནང་ཕན་ཚུན་ཚུན་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲངས་ལྟ་ནི། འདྲོད་ཡོན་སྒྲིགས་ལ་དང་པོར་དགའ་བ་དང་།
དེ་ཡོངས་སུ་བབྱུང་ནས་གནས་པ་དང་། དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདྲོད་པ་དང་། གཞན་
གྱི་ལ་སྒྲིགས་ནས་རང་གི་དེ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་
ནས་ལྷག་པར་ཞེན་པའོ། །ཡང་ན་ཆགས་པ་རྒྱུ་འབྱེད་གིས་དབྱེ་བའོ། །ཉེར་ལེན་

१) उम ११/५/१ कुन सुपुर्णसङ्ख्या प्रेरक मर प्रेरक यी प्रिउर कुर्मदगणी निशयप्रम (कुन सुपुर्णसङ्ख्या) विन कथा बुझा

ཕྱི་མ་གསུམ་ཡང་ཉེར་ལེན་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལྷ་ངན་དུག་ཕྱུ་ཅ་གཉིས་ནི། ལྷ་པའི་ཉེར་
 ལེན་དང་། ལྷ་ངན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་བརྟུལ་ཁྱགས་ངན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ནི།
 ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཁྱགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་། འཛིག་ལྷ་པདག་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཉེར་ལེན་
 ཡིན་ལ། ལྷ་མ་གཉིས་སུ་སྟེགས་ཅན་ནང་ཕན་ཚུན་ཅོད་པའི་ཅ་བ་དང་། གསུམ་པ་
 ཚོས་འདི་པ་དང་གཞན་གྱི་ཅོད་པའི་ཅ་བ་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་གྱིས་ཡང་སྤྱོད་ཕྱི་
 མ་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པས་ཉེར་ལེན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་འགལ་བ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་
 རྟེན་མཐུད་པ་ནི་ཞེས་ཏེ། རོ་བོའི་དབྱེ་བ་དང་། སྒྲོ་ན་དང་། བཞིར་བཞག་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཐུད་པ་བཞིར་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་ནོར་ལ་མི་རིགས་
 པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་པ་བརྒྱབ་སེམས་ལུས་ཀྱི་མཐུད་པ་དང་། གཞན་
 ལ་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་པའི་ཁོང་ཁྱོད་གནོད་སེམས་ལུས་ཀྱི་མཐུད་པ་དང་། ལྷ་ངན་དང་
 འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པ་ལ་མཚོག་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་བ་ངན་པ་ལ་བཟང་
 པོར་འཛིན་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐུད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡིད་
 ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པས་མཐུད་པ་ཞེས་བཞག་པའི་ཕྱིར། མཉམ་གཞན་ལ་བར་དུ་གཅོད་
 པ་བཞིར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་རྒྱ་དང་། ཅོད་པ་
 ལ་ལོགས་པར་མི་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཁྱགས་དག་པོས་སྒྲུག་
 བསྐྱལ་བར་གནས་པའི་རྒྱ་དང་། ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་རྟོག་པའི་རྒྱས་སེམས་གཡེང་
 བར་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་པས་བཞིར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་ནི་ཞེས་ཏེ།
 སྒྲིབ་པའི་རོ་བོ་ལྷ་ཡོད་དེ། འདོད་ལ་འདུན་པའི་སྒྲིབ་པ་ནས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་བར་
 ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དག་པའི་ཕྱོགས་མི་རྟོགས་
 པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་དག་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲིབ་བར་བྱེད་

[illegible]

འདྲུག་པ་དང་། ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ལྷག་པ་སྐྱལ་མཐའ་དག་ལ་ཆགས་
 པའི་སྒོ་ནས་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷན་དུ་གཞོན་པ་དང་། སྤང་དགའ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིག་པ་ནི་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། སྤྱིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་རིང་པོར་སྦྱེ་འཆོའི་སྤྱག་པ་སྐྱལ་སྤྱང་བར་འགྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཟུག་རྩ་ན་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཟུག་རྩ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་པ་དང་སྤྱིད་པའི་ལོ་བྱད་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱངས་
 པའི་སྒོ་ནས་སྤྱག་པ་སྐྱལ་བ་སྦྱུད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 མི་འདོད་པ་དངོས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། མི་འདོད་པའི་རྒྱལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚེ་
 ཡང་ནི་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཚེ་ཡང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལོ་བྱད་མང་པོ་འདིན་ཅིང་ལོ་བྱད་ཚུ་ཡང་དང་བཅས་པར་བྱས་པས་འདིགས་པ་དང་།
 གཞན་དང་ཁོན་དང་བཅས་ཞིང་གཡེང་བ་མང་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྦྱོད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲ་ཆོགས་འདྲེན་
 པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོ་གསུམ་ཉེས་པར་སྦྱོད་པའི་ཅ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཅམ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་གཞོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མི་བཟོད་པར་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་རྟོག་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟག་དངོས་
 སུ་འདོད་པ་སོགས་ཆོས་ལོག་ལ་ཞེན་པའི་རྒྱས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉེས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་
 ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། སྐྱབ་
 བྱ་ལོག་པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་པ་ནི་ཞེས་ཏེ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་།

༡༥ ཅམ་ ༡༧/༥/༡ (རྩལ་རྩལ་)གསུམ་སྟེ། ༡༦ ༡༧/༥/༡ (ཅི་ཡང་ནི་)གསུམ་སྟེ། ཞེས་བཤད།

གོང་མའི་ཉོན་མོངས་དང་། མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ། བྱིན་ཅི་ལོག་
 གི་ཡུལ་ལ་སེམས་ཁྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་གསུམ་དུ་བཞག་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དང་པོས་འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་ཁྲོ་བར་བྱེད། གཉིས་པས་
 རྣམ་འཇུག་གི་ཆོར་བ་ལ་སྲེད་པས་ཁྲོ་བར་བྱེད། ཟག་པ་དེ་གཉིས་ཀ་གསུམ་པའི་དབང་
 གིས་བྱུང་ཞིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་སྒྲོན་སྒྲོ་ཞིང་ཟག་པར་བྱེད་པ་གསུམ་
 དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཀུན་རྩིས་དང་སྒྲོན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།
 གཉིས་པ་ནི། ཡོངས་པ་ནི་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ།
 ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་བསོད་ནམས་ཉམས་པས་ལོ་བྱེད་འདོད་ཀྱང་ཡོངས་པས་གཞོད་པར་
 བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་མ་འཁྱོར་བ་ལས་
 བྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ཐོབ་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོངས་སུ་ཞེས་ཏེ།
 དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱུག་པ་
 དང་མི་སྤྱུག་པའི་ཡུལ་ལ་དང་པོར་སྤྱུག་མི་སྤྱུག་སོགས་སུ་རྟོག་པས་མཚན་མར་འཛིན་
 པ་དང་བྱེ་བྲག་དུ་བྱེ་ནས་བཀྲ་བར་འཛིན་པ་མངོན་རྟོགས་སུ་བབུང་བས་འདོད་པ་མ་
 ཐོབ་ཅིང་མི་འདོད་པ་ཐོབ་ཏེ་ལུས་སེམས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། འབྲུག་པ་ནི་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། འབྲུག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ།
 ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་ངག་དུ་སྒྲེ་སྤྱུགས་འདོན་ཞིང་།
 ཡོད་མུ་ངན་སོགས་ཀྱིས་འབྲུགས་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི།
 འབྲུག་པ་ནི་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། འབྲུག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་
 ནས་ལུས་ངག་གི་ཆད་པས་གཅོད་པ་སོགས་འབྲུག་ཆོད་སྒྲོ་ཆོགས་འདྲན་པར་བྱེད་པའི་
 ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ནི། རིམ་འདྲི་ནི་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་

༡༽ ཅུ་བ་ ༤༠/ན/༡ སེམས་རྣམ་པར་(འཕྲོ་)བར་ཟག་པར་བྱེད་པ་དང་། ༢༽ ༤༠/ན/༤ མངོན་རྟོགས་སུ་འཛིན་
 པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བས་(འཛིན་པས་)མིན་ནམ་རྣམས་ ༣༽ རྟོག་ ༡༡༥/བ/༡ རིམས་

ཅན་། རིམས་ནད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བདེན་ནས། ཆོས་མ་ཡིན་པ་མི་དགེ་བ་ལ་
 ཆགས་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒོམ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཉག་དངོས་བསྟོམ་
 པ་ཐར་ལམ་དུ་འདོད་པ་སྒོམ་ཆོས་ལོག་ལ་ཆགས་པས་ལུས་སེམས་གདུང་བར་བྱེད་
 པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། ཉགས་སྦྱར་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་
 ཅན་། ཉགས་སྦྱར་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བདེན་ནས་སྟོན་པར་སྦྱོར་བའི་རྩ་བ་ལ་ཆགས་
 པས་འགྲོ་བ་རིགས་ལྔར་ཉགས་སྦྱག་པོ་དང་འདྲ་བར་བགྱོད་དཀའ་ཞིང་། ཆང་ཆིང་
 མང་པོས་འབྲིགས་པའི་ལུས་སྒྲ་ཆོགས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་གཉིན་པོ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ནི། གནས་ནི་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་
 ཅན་། གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོན་པས་ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོད་ལ་ལྟ་བ་དང་བཅས་པས་
 དགེ་བ་མི་བྱེད་ཅིང་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སྦྱོར་མ་བྱང་བ་དང་། ཆོགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདྲུ་
 འཛིའི་གཏམ་གྱིས་འདྲེ་ཞིང་གནས་པ་དང་། དགེ་བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་བཟུང་
 ཉན་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་རང་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་སོ་སོར་
 ཕྱོན་ས་མཐོང་སྤངས་དང་སྟོམ་སྤངས་ཀྱི་ལོག་ཞུགས་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
 མ་ཕྱེ་བར་བདེན་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཕྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལོག་པར་
 ཞེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཅན། ལུས་དང་ལྟ་བ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་
 སྤངས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ལུས་སྦྱག་པར་སྦྱོར་བཏགས་ནས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་སྤངས་
 ཀྱིས་བསྟུས་པ་འཛིག་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་སྒོམ་ལྟ་དཀ་ལ་སྦྱག་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཁོང་
 ཁྱོད་དེ་གཉིས་ལས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་མི་སྦྱག་པ་དང་མི་མཐུན་
 པའི་ལྟ་བ་ལ་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ང་ཀྱལ་ནི། སེམས་
 ཅན་དང་ལྟ་བ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། ཟུང་བས་བདག་ཆེ་སྟམ་པ་དང་། ལྟ་དཀ་

ལ་མཆོག་ཏུ་བཟུང་ན་སེམས་ཁེངས་པའི་ཕྱིར། འདིག་ལྷ་སྐྱོན་གས་གསུམ་ཤེས་བྱ་ལ་
 ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཡུང་པོ་ལ་སྒྲོ་འདྲིགས་དང་སྒྲུར་འདེབས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། མཆོག་འཛིན་གཉིས་ལྷ་བ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། ལྷ་ངན་
 དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ངན་པ་ལ་མཆོག་དང་དག་པ་དང་ཁྲོལ་བར་བྱེད་
 པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཆོས་གཉིན་པོ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། འཕགས་
 པའི་བདེན་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་བྱ་བའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ཡུལ་དང་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་
 ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ། རྟུག་ཀུན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། འགོག་ལམ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའོ།
 དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་རྟུག་ཀུན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་
 ཏེ། རྟུག་ཀུན་གཉིས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གནས་བྱེད་ཅིང་། ཟག་བཅས་
 ཀྱི་འདུ་བྱེད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཆར་གྱུར་པ་ལ་དམིགས་ནས་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་
 སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འགོག་
 ལམ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ལ་མངོན་
 པར་དག་འཁྲིང་། འགོག་ལམ་ལ་ཡུང་པོ་རྒྱན་ཆད་པའི་གཡང་ས་དང་། དེ་རྒྱན་གཅོད་
 པའི་མི་མཐུན་པར་ལྷས་ནས་སྒྲག་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། རྟུག་པ་ཉོན་མོངས་
 རྣམས་ཉེན་གང་ལ་གནས་པ་དང་། ཆོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཁམས་
 ཀྱིས་སྒྲོ་ནས་བགད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཁམས་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་བཞི། ཁམས་གང་
 ན་ཡོད་པ་དང་། དེ་ན་ཆོར་བ་གང་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་ན་རྣམ་ཤེས་གང་དང་ལྡན་
 པ་དང་། དེ་ན་དངོས་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་
 པོ་ནི། ཁོང་ཁྱོད་ཞེས་ཏེ། ཁོང་ཁྱོད་མ་གཏོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཁམས་གསུམ་
 གན་ཡོད་ལ། ཁོང་ཁྱོད་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མེད་དེ། རྒྱུད་ཞི་གནས་ཀྱིས་བརྒྱན་

པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་མཚར་མེས་སྤྱི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིད་
 མེ་བདེ་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་འདོད་པ་ན། བདག་གི་བདེ་བ་སྐྱབ་
 བྱེད་འདོད་ཡོན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཆོགས་ཆེན་པོས་སྐྱབ་དགོས་པས་ཡིད་མེ་བདེ་
 འདྲན་པར་བྱེད་ལ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་
 པའི་འདོད་ཁམས་པ་ལ་ཉིང་རེ་འདྲིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས། འདོད་ཡོན་
 གྱིས་བསྐྱབ་དུ་མེད་པའི་བདེ་བས་ཆོས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་
 པར་བཞད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
 གྱི་སྐབས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་
 ཁྱོད་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། སྤྱི་འདོགས་གྱི་ལྟ་བ་བཞི་དང་། སྤྱིར་འདེབས་གྱི་ལྟ་ལྟ་
 དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་། མ་རིག་པ་ཁམས་གང་ན་ཆོར་བ་གང་དང་ལྡན་པའོ། །དང་
 པོ་འདོད་ཆགས་ཁམས་གང་ན་ཆོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །འདོད་ཆགས་
 རི་ཞེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་
 ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། འདོད་པ་ན་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྡེའི་འཁོར་དུ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཡིད་བདེ་བ་དང་།
 གཉིས་ཀ་རྒྱན་འཆད་པ་ན་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ། བསམ་གཏན་
 དང་པོ་གཉིས་ན། དབང་ཤེས་གསུམ་གྱི་འཁོར་དུ་བདེ་བ་དང་ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་བདེ་
 བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་ན་ཡིད་གྱི་ས་པའི་བདེ་
 བ་མེད་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་སེམ་པས་ཀྱང་
 དབང་པོ་བརྟེན་བཅས་སེམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གསུམ་
 པ་ན། ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་གྱི། དགའ་བ་
 ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པའི་ཕྱིར། ཆོར་ལྡར་བྱས་པའི་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་

པར་མི་ལྡན་ཞིང་། ཡིད་མི་བདེ་མེད་པ་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་རོ། །བསམ་གཏན་བཞི་
 པ་ཡན་ཆད་དུ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཁོན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཆོར་བ་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གང་ཞིག །བདེ་བ་ལས་ཀྱང་འདྲིང་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ཁོང་ཁྱོད་པ་ཞེས་ཏེ། ཁོང་ཁྱོད་ཆོར་བ་གསུམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ།
 རྣམ་ཤེས་ལྡེའི་འཁོར་དུ་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཡིད་མི་བདེ་དང་།
 དེ་གཉིས་ཀ་འགགས་པ་ན་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་
 དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་ཏེ། མི་དགའ་བའི་རྣམ་པས་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། ང་གྱལ་ནི་ཞེས་ཏེ། ང་གྱལ་ཆོར་བ་དུ་མ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། འདྲིང་
 ཁམས་ན་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་ལྡན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་བདེ་བ་
 དང་ཡང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ། གསུམ་པ་ལ་ནི། བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་གཉིས་
 དང་མཚུངས་པར་ལྡན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་དུ་བདེ་བ་ལས་ཀྱང་འདྲིང་ཆགས་
 དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། བཏང་སྟོམས་ཁོན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ང་
 གྱལ་ཞེས་ཏེ། སྤྱི་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་ངན་བཞི་པ་ཆོར་བ་གསུམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
 ཏེ། ང་གྱལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ནི། ལོག་པར་
 ཞེས་ཏེ། སྤྱིར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་ཆོར་བ་གསུམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། སྤྱིག་
 པ་བྱེད་པ་རྣམས་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་དང་ལྡན་ལ། དགེ་བ་
 བྱེད་པ་རྣམས་དོན་མེད་པར་མཐོང་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡང་འགག་པ་
 ན་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཡིད་ཀྱིས་པའི་
 ཆོར་བ་གང་ཡོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །དུག་པ་ནི། ཐེ་ཆོམ་ནི་ཞེས་ཏེ། ཐེ་
 ཆོམ་ནི་ཆོར་བ་ཅི་རིགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། གཏན་ལ་མ་ཐེབས་ན་ཡིད་མི་
 དགའ་བས་འདྲིང་པ་ན་ཡིད་མི་བདེ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་ལྡན་ལ། གོང་མ་ན་ཆོར་

བ་གང་ཡོད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། མ་རིག་ཡིན་ཞེས་ཏེ།
 འདྲེས་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ལྡན་ཆུ་ལ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འདྲེས་པའི་མ་
 རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པས། ས་གང་ན་ཆོར་
 བགང་ཡོད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞིང་། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་འཁོར་
 ལས་གཞན་པ་དེ་ནི། འདོད་པ་ན་ཡིད་མི་བདེ་དང་བདེ་དང་སྒྲིམས་དང་ལྡན་ལ། དེ་
 ཡན་ཆད་དུ་ཆོར་བ་གང་ཡོད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ན་ཡིད་བདེ་
 མི་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་གཏན་ལ་མ་བེབས་པ་ལ་མོས་པ་མེད་པས་ཡིད་མི་བདེ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོང་མ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡང་ལྡན་
 རོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །ལན་ནི། ཐ་མལ་པ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་
 མོངས་ཐམས་ཅད་མཐར་ཆོར་བ་བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་
 རྣམས་ཤུགས་མ་བཟང་པར་སྒྲོ་བུར་དུ་འགག་པར་མི་འགྱུར་གྱི་ཤུགས་བཟང་ནས་འགག་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་གང་དང་ལྡན་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ནི་ཞེས་ཏེ། འདོད་
 ཆགས་ཆོས་ཅན། ཞམས་གསུམ་ན་རྣམ་ཤེས་གང་ཡོད་པ་དང་ཅི་རིགས་སུ་མཚུངས་
 པར་ལྡན་ཏེ། འདོད་པ་ན་རྣམ་ཤེས་དུག་དང་གཟུགས་ན་སྒྲ་ལྗེའི་མ་གཏོགས་པ་བཞི་
 དང་། གཟུགས་མེད་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞིང་། འདོད་པ་
 ན་ཁོང་ཁྱོད་དང་མ་རིག་པ་ཡང་ཁྱོད་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞམས་ཁོང་མ་གཉིས་
 ན་མ་རིག་པ་ཡང་ཁྱོད་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ང་རྒྱལ་སྤྱོད་གསུམ་ནི་ཆོས་ཅན།
 ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ནས་བསྐྱུས་ཤིང་ཡིད་ཤེས་
 ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་
 སྤྱོད་གསུམ་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་རེ་ཁོ་ན་ལ་འདུག་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡིད་དུ་ཁོང་

༡༥ རྩ་བ་ ༤༡/ན/༤ མ་རིག་པ་ནི་ ༡༥ ཀྱུན་བཟང་ ༤༤/ན/༤ རྒྱུ་མཐུན་གཏན་ལ་ (ཡལ་པ་) མེད་པའི་མོས་པ་མེད་པས་ (ཡིད་བདེ་
 པ་) མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འབྱུང་བས་ (ཡལ་) མེད་རྣམས་རྣམས་ཞིང་། (མི་) དེ་ཡང་ཡོད་པར་ལྡན་པ།

བདད་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རིགས་སོགས་གང་རུང་གིས་སེམས་
 ཁེངས་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་དང་ང་གྱལ་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་
 ཡང་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་རེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ལྷ་མ་ལྟར་རོ། །ལྷག་མ་མ་རིག་
 པ་དང་ལྷ་བཟེའོ་ཆོས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་རིས་སུ་ཆད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་
 མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་སྡེ་ཆན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བྱུང་བཞག་པ་རིས་
 བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བཟུང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ། རིས་གང་ཞེན་ཞེས་
 ཏེ། སྤང་བྱེད་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རིས་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བདག་མེད་མདོན་
 སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་མཐོང་སྤངས་དང་། མདོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་ཟིན་གོ་མས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ། མཐོང་སྤངས་དང་། སྒྲོམ་སྤངས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱས་པར་དབྱེ་
 བ་དང་། རོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཞེས་ཏེ། མཐོང་སྤངས་
 ཉོན་མོངས་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཁམས་ན། ལྷ་བ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་
 ལྷ། བདེན་པ་བཞི་རེ་རེ་ལོག་པར་ཁྱེད་པ་བཞི་བརྒྱ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་
 ཁྱོད་བཞི་བཞི་པོར་བས། སུམ་རྩ་རྩ་དྲུག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་
 པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་སྤང་པོ་ལྷ་ལ། དེའི་སྒྲེ་བདད་སྒྲེ་བའི་གནས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི། འདོད་
 པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་ཁྱེད་པ་ལྷ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྫོང་།
 མཐར་རྫོང་། ལོག་རྫོང་། མ་རིག་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་མོ། །མ་རིག་པ་ནི་གོ་སྒྲ་
 ལ། འཇིག་རྫོང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་སྐུ་ལྷ་ཞེན་
 པ་དང་། མཐར་རྫོང་ལ་འཇིག་རྫོང་ཞེན་ཡུལ་ལ་རྟག་ཆད་དུ་རྫོང་བདད་། ལོག་རྫོང་
 ལ་ལ་ཆེར་སྐྱར་བ་འདེབས་ཤིང་། དབང་ལྷག་དང་སྒྲེ་དགྱའི་བདག་པོ་སོགས་རྟག་པར་
 སྒྲེ་འདོགས་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་གྱིས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་པ་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་དུ་ཡོད་གཉིས་

ཟ་བའོ། །ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ནི་པའི་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་དང་།
 ལྷ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་། ཚུལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཏོ། །འདོད་
 ཆགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་པདེན་པ་ལ་དངོས་དང་རྒྱུད་པས་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ལྷ་བ་ལྷ་
 པོ་ཆགས་པའི་གནས་མ་ཡིན་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་གནས་ལྷ་པོ་
 ལ་དམིགས་ནས་ཁེངས་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་བ་མཆོག་འཛིན་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ལོག་
 པར་ཞུགས་པའི་ལྷ་བ་ངན་པ་ལ་མཆོག་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་
 ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ལྷ་ངན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་ངན་ལ་དག་གྲོལ་སོགས་
 སུ་འཛིན་པའོ། །དབང་གི་ལོག་ཞུགས་ནི། ཁོང་ཁྱོ་རྩེ། རང་གི་ལྷ་ངན་བརྒྱུད་བའི་
 དབང་གིས། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྷ་བ་ལ་ཞེ་སྤང་བས་སོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་
 རྟོག་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་སའི་བསྐྱུ་བ་ལ་སོགས་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་
 པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལོག་ཞུགས་ཀྱང་དེ་ལ་དཔགས་ནས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ཅེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་སྒྲོམ་
 སྤངས་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་
 ཁམས་ན་ཞེས་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་པར་
 བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། བརྟུ་བྱག་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ན་རྣམ་རྟེན་གྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་འཛིག་ལྷ་དང་། མཐར་ལྷ་དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་བཞི་དང་། ཁམས་གོང་
 མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོ་མ་གཉིགས་པ་ལྷ་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ཅེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་གཉིན་པོས་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མདོར་བརྟན་
 པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤོང་བ་ཞེས་ཏེ། རྒྱུ་བ་སྤོང་བར་
 འདོད་པས་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐོག་མར་ཤེས་པར་བྱ་རྩེ། སྤོང་བའི་ལྷ་རོལ་དུ་སྤྱོར་
 བའི་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཇི་ལྟར་སྤོང་བ་དང་།

དངོས་གཞིའི་དུས་སྟེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བ་པས་སྤྲོད་པ་དང་། སྤང་བྱ་
 གང་ཞིག་མངོན་གྱུར་རམས་སྟོན་གང་ལས་ཇི་ལྟར་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ས་
 རེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྲོད་པའི་སྤྱོད་པ་བཤད་པ་དང་། སྤྲོད་
 བ་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་ཏེ། སྤྲོད་པའི་
 སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱིས་རེས་པར་བྱ་སྟེ། སྤང་བྱའི་རྒྱ་དང་ངོ་བོ་དང་ཉེས་དམིགས་ཡོངས་
 སྟེ་རེས་པ་དང་། རྒྱུས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པ་དང་། མ་རྒྱུས་པ་མི་རྒྱུ་བའི་ཆེད་དུ་ལམ་
 བསྒྲུམ་པ་གསུམ་གྱིས་རེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་
 གྱི་དང་པོ་ཡོངས་སྟེ་རེས་ཚུལ་ནི། ཡོངས་སྟེ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤྲོད་པར་འདོད་
 པས་ཐོག་མར་ཆོས་གསུམ་གྱིས་རེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་གང་ལས་རྒྱུ་བའི་བག་
 ལ་ཉལ་དང་། དམིགས་པ་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་སྟེ་རེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་
 པའི་འཛིན་སྟངས་ཡོངས་སྟེ་རེས་པ་དང་། མ་སྤངས་ན་འདི་ཕྱིར་མི་འདོད་པ་སྟོ་ཆོག་ས་
 བསྒྲེད་པའི་ཉེས་དམིགས་གྱི་སྒྲིན་ས་རེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མངོན་གྱུར་དང་
 དུ་མི་ལེན་པ་ནི། ཡོངས་སྟེ་ཞེས་ཏེ། ཉེས་དམིགས་རེས་པའི་སྒྲིན་ས་མངོན་གྱུར་བཤད་
 པས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱུས་ཅམ་ཉིད་ནས་དང་དུ་མི་ལེན་པར་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་གཉིན་པོ་ཆེད་པ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། གཉིན་པོ་ཞེས་ཏེ། སྤང་སྤང་བྱ་མ་
 རྒྱུས་པ་ཡང་། བྱང་རྒྱལ་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིན་པོ་བསྒྲུམས་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་རྒྱུར་མི་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཉིན་པོ་དངོས་བཟུང་བ་
 དང་། ཇི་ལྟར་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་གྱི་གཉིན་པོ་དང་། དེ་བསྒྲེད་
 ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་འདྲིམས་པའི་དངོས་
 གྱིས་གཉིན་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་བསྒྲུམས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་དང་
 འཛིན་སྟངས་དངོས་སྟེ་འགལ་བ་གང་ཞིག་བསྒྲུམས་པས་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་སྤྲོད་

རུས་ཤིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 བསྐྱེམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པའི་ཞེས་ཏེ། གཉེན་པོ་
 དེས་སྤོང་ན། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་བཅས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དུ་བསྐྱེམས་པ་
 སྤྲུགས་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བྱི་བ་ནི། གང་ཞིག་ཅེས་སོ།
 ལན་ལ། མི་འཐད་པའི་སྤོང་ཚུལ་དགག་པ་དང་། ས་པོན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་
 པ་དང་། སྤོང་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། སྤངས་པའི་དོན་བཤད་པའོ།
 དང་པོ་ནི། སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ཚུལ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒྲིན་ས་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ།
 རང་དུས་ན་འདས་པ་བྱམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམས་པ་ལྟར་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་པ་སྤོང་
 མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པ་མདུན་ནས་ཕྱལ་བ་ལྟར་སྤོང་བ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ། རང་དུས་ན་མེད་པར་དེ་ལྟར་བྱ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། མངོ་སྤྱུལ་གཡང་ལ་
 སྤྱར་བ་ལྟར། སྤང་གཉེན་དུས་མཉམ་དུ་འགགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་སྤོང་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དངོས་ཀྱི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུས་མཉམ་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདི་སྤྲ་མ་ཁ་
 ཅིག་གིས། མངོན་གྱུར་ལ་བརྟག་པ་གསུམ་གྱིས་སྤོང་བ་མི་འཐད་པས། ས་པོན་སྤང་
 བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན། རང་གི་དངོས་ཀྱི་གནོད་བྱ་སྤང་
 བྱའི་ས་པོན་ཡོད་པས། ས་པོན་ལ་རྟགས་གསུམ་བྱེད་ན། དུས་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་
 པ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོ་ནས་མ་
 ཡིན་ཞིང་། རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ས་གཉིས་པའི་མཉམ་གཞག་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་སྒྲིམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོས་བསྐྱས་
 པ་མི་སྤོང་བར་ཐལ། འདས་པ་འགགས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ད་

ལྟར་བ་ལམ་དུ་དུས་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པས་མི་སྤྲོད་། དུས་མཉམ་གང་གིས་ཀྱང་
 མ་བསྐྱས་པའི་འཇིག་རྩ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ལྷ་མ་གསུམ་ཁས་སྤངས། འདོད་
 བུ། དེའི་ས་པོན་སྐྱེར་མི་རུང་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པ་འགལ་ལོ། །འདས་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བའི་ས་པོན་ཡོད་ན། ལྟར་བ་སྐྱེས་པའི་
 དུས་ན་ལུན་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་མི་འདོད་པ་དུ་མ་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་
 བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱས་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་དང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་
 གྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་ཀྱང་ཞེས་
 ཏེ། སྤང་བའི་གཙོ་བོ་ས་པོན་སྤངས་པ་ལས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་སྤངས་
 བ་སྐྱེར་མི་རུང་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གནས་ངན་
 ལེན་ཅེས་སོ། །དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བུ་སྤྲོད་པའི་
 རྒྱལ་ལྟར་བས་ལུན་པ་ལ་གཞོན་པའི་རྒྱལ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལྟར་བ་བསྐྱེད་
 པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། ལུན་པ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་
 པ་དུས་མཉམ་ཞིང་ལྟར་བ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་ལུན་པ་ཐ་མ་འགགས་པ་བཞིན་དུ། ལྟར་
 གཉེན་པོ་ལུན་རིང་དུ་སྦྱོམས་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་འདས་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་
 མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བའི་ས་པོན་ཐ་མ་འགགས་པ་ལ་ཕྱོགས་
 པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན། ས་པོན་ཐ་མ་འགགས་
 པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གནས་ངན་ལེན་ཅེས་ཏེ། འདས་ལམ་
 གྱིས་སྤང་བའི་ས་པོན་སྤངས་པའི་དོན་ནི། ཉམས་སྤྲད་པར་བྱས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ།
 མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེད་མི་རུང་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སྦྱོར་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ལས་གང་ཞེན་ཞེས་སོ། །
 ལན་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་

གཞི་དངོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲས་བཟོད་དུ་རུང་བ་ཙམ་ལས་དབྱེ་བའོ། །དང་
 པོ་ནི། སེམས་པའི་ཞེས་ཏེ། ཀྱན་འབྱུང་གིས་བརྒྱལ་པའི་ལས་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། སེམས་
 པའི་ལས། བསམ་པའི་ལས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། ལས་
 ཀྱི་སྒྲས་བཟོད་དུ་རུང་བ་ཙམ་ཡལ་ཡོད་དེ། མིག་གིས་ག་ཟུགས་ལ་བརྟུང་བ་ལྟ་བུ་དམིགས་
 པའི་ལས་དང་། སས་བརྟེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ལས་དང་། རྩོ་
 རྩོན་དུ་བཏང་ནས་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་རྩོལ་བའི་ལས་དང་། གསེར་རྒྱུ་རྒྱན་
 ལ་སོགས་པར་བརྒྱར་བ་ལྟ་བུ་སྒྲོར་བའི་ལས་དང་། འཕགས་ལམ་གྱི་སྤང་འདས་ཐོབ་
 པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། འཐོབ་པའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་དུ་གཏོགས་
 མ་གཏོགས་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དོ། །ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་
 གལ་ཆེར་རྩོལ་བའི་ལས་སུ་འདོད་དེ། སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་རྩོལ་
 བའི་ཕྱིར། གལ་ཆེར་གྱི་སྒྲ་སྒྲོས་པས་ནི། འཐོབ་པ་དང་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པར་
 རྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཤད་པ་དང་། དེ་རྩོལ་
 བཞིན་དུ་ཡོད་ལ་བྱེད་པའི་དམིགས་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སེམས་པ་དང་
 བསམ་པའི་ལས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ལ། སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་པའི་ཞེས་
 ཏེ། ཇོ་ཤོ་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ། ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བར་
 བྱེད་པའི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱི་ལས་དང་། དེ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ་བརྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་པའི་ཞེས་ཏེ། བསམ་པའི་ལས་
 དེ་ཡང་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ། རྟོན་གྱི་སྒྲོན་ནས་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་དང་། ཇོ་ཤོ་
 རྟོན་ནས་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་དེ་ཡང་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱལ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགེ་མི་དགེ་ལས་ལམ་བཟུར་དབྱེ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་

ལས་ལམ་རྫོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་
 བཅུ་ནི། མི་དགེ་བ་ནི་ཞེས་ཏེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ཆོས་ཅན། བཅུ་ཡིད་དེ། ལུས་
 གི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གསུམ། ངག་གི་བཞི། ཡིད་གི་གསུམ་རྣམས་ཡིད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་ལས་ལམ་
 ནི། དགེ་བ་ནི་ཞེས་ཏེ། དགེ་བའི་ལས་ལམ་ཡང་བཅུ་ཡིད་དེ། སློག་གཅོད་སྤང་
 བའི་ལུས་གི་ལས་ནས། ལས་འབྲས་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡང་དག་པའི་སྒྲ་བས་བསྐྱས་པའི་
 ཡིད་གི་བར་རྣམས་ཡིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སློག་གཅོད་པ་ཞེས་ཏེ། སློག་གཅོད་
 སློགས་གི་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཆོས་ལཱ་ལཱ། བསྐྱས་ན་བཞིའི་སྒྲ་ནས་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ། གཞི་ལ་སློགས་པ་ལཱ་ལཱ། གཞི་བསམ་པ་སྦྱར་བ་མཐར་ཐུག་བཞིར་བསྐྱས་
 ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སློག་གཅོད་པའི་གཞིའི་ཡན་ལག་རང་ལས་སྐྱུད་བ་དང་
 པའི་སེམས་ཅན་པ་རོལ་པོ་ཞེས་སློགས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལས་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་རྣམ་གངས་གིས་བཤད་པ་
 དང་། རབ་རྟུན་བྱེ་བས་བཤད་པ་དང་། སྤང་བའི་ལས་བྱེ་བྲག་རྟུ་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་ལ། སེམས་པ་ལས་སྐྱར་པའི་ལས་ལཱ་འི་རྣམ་གངས་གིས་བཤད་པ་དང་། ལས་
 དེས་པའི་རྣམ་གངས་གིས་བཤད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གིས་རྣམ་གངས་
 གིས་བཤད་པ་དང་། ལས་གི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་གངས་གིས་བཤད་པ་དང་། ལས་
 གི་འབྲས་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་དུས་གི་ཆོར་བ་གཅོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་ལས་རང་གི་གཅོ་
 བོར་བསྐྱར་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལཱ་དབྱེ་བ་དང་། སྤང་བར་དེས་པའི་དོན་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་པ་ཞེས་ཏེ། སེམས་པ་ལས་སྐྱར་པའི་ལས་ལཱ་ཡིད་
 དེ། ཀྱན་སྤོང་གི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་ལས་རང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གཞན་གིས་ནན་གིས་
 བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། ཡན་པར་བསམས་ནས་གཞན་གིས་སློག་གཅོད་སློགས་གི་ལས་

བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། སྒྲིན་ཡོན་མི་ཤེས་པར་སྒྲིག་གཅོད་བྱེད་པ་དང་། འཆོ་བ་ཆོས་
 ལུ་འདོད་པས་བྱེད་པ་སོགས་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིང་གི་སེམས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་
 ལུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། ལས་དེ་དག་ལས་འབྲས་བུ་སྤྱིང་
 རེས་མ་རེས་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དེ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ལས་བྱས་
 ཤིང་བསགས་པ་ནི། རྣམ་སྒྲིན་སྤྱིང་རེས་དང་། ལྷ་མ་གསུམ་ལས་སྤྱིང་བར་རེས་པ་
 དང་མ་རེས་པ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལས་བྱས་པ་དང་བསགས་པའི་བྱེ་བྲག་
 ཐད་དེ། ཡུན་རིང་པོ་བསམ་པ་འཕམ། མ་བསམ་ཀྱང་། ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་
 ལྷུང་པ་ནི། ལས་བྱས་པ་ཡིན་པ་ལ། དངོས་སུ་མ་ལྷུང་ཀྱང་། ཡུན་རིང་པོ་ནས་བྱ་
 བར་བསམ་པའི་ལས་ནི། བསམ་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བརྟན་
 པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིང་བར་རེས་པའི་ཞེས་ཏེ། དྲིས་ལན་གཉིས་
 ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱིང་རེས་ཀྱི་ལས་ལ། རེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་
 ཀྱིས་ལོག་མི་རྣམས་པར་ལས་དེ་བྱེད་རེས་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་སྤྱིང་རེས་པ་དང་། དེ་
 ཡང་དུས་འདི་ཙམ་ན་སྤྱིང་བར་ཐག་ཆོད་པའི་དུས་རེས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་འགྲུབ་ཚུལ་ཤེས་བྱེད་དགོད་
 པ་དང་བཅས་པ་དང་། འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་ནད་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་
 བུ་འཕེན་པའི་རྣམས་པ་དང་སྒྲིན་ཚུལ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་
 ཏེ། མི་དགེ་བ་བརྒྱའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྒྲིད་པར་བྱེད་དེ། ངན་སྤང་དུ་རྣམ་སྒྲིན་
 གྱི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྒྲིག་གཅོད་པས་ཆོ་བུང་ཞིང་ནད་མང་བ་སོགས་
 དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་གང་དུ་སྒྲིས་པའི་ས་ཕྱོགས་སྒྲིན་ཅན་དུ་སྒྲིབ་སོགས་སྒྲིད་
 པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ནི། དེ་ལས་ལོག་སྟེ་རྫོགས་པར་སྒྲུབ་ཏེ། གཉིས་
 པ་ནི། དགེ་བ་དང་ཞེས་ཏེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་

འགྲོར་ནམ་སྒྲིན་འཕེན་པ་དང་ཉེགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ནམ་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོ་འཕེན་
 པ་ནི། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ལས་དང་། དེར་སྒྲེས་པ་ན། ཆེ་རིང་ཐུང་སྟགས་ཉེགས་
 པར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་ཉེགས་པར་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལས་
 གཅིག་གིས་ཞེས་ཏེ། ལས་གཅིག་དང་དུ་མས་ལུས་གཅིག་དང་དུ་མ་ཁོ་ན་འཕེན་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ལས་གཅིག་གིས་ཀྱང་ནམ་སྒྲིན་གཅིག་དང་དུ་མ་འཕེན་ལ། ལས་དུ་མས་
 ཀྱང་ནམ་སྒྲིན་གཅིག་དང་དུ་མ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། ལས་སྒྲིན་ཚུལ་གྱི་དུས་གྱི་རིམ་པ་
 དུ་མ་ཡོད་དེ། རྩེ་ཡང་གི་བྱེད་པར་ཡོད་ན། ལས་གང་ལྟེ་བའི་འབྲས་བུ་ཐོག་མར་
 སྒྲིན་ལ། དེ་ཡང་འབྲས་ན། འཆི་བའི་དུས་ན་གང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཐོག་
 མར་སྒྲིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མངོན་དུ་གྱུར་ན་གང་གོ་མས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཐོག་མར་སྒྲིན་
 པ་དང་། གོ་མས་པ་འབྲས་ན། རྩོན་དུ་བྱས་པའི་རྩོན་ལ་སྒྲིན། རྗེས་ལ་བྱས་པའི་འབྲས་
 བུ་རྗེས་ལ་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི།
 བསོད་ནམས་གྱི་ཞེས་ཏེ། དེས་ལན་གཉིས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་
 པའི་ལས་གསུམ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་པའི་དགོ་བའི་ལས་བསོད་ནམས་གྱི་
 ལས་དང་། མི་དགོ་བའི་ལས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། བསམས་གོང་མ་
 གཉིས་སུ་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་མི་གཡོ་བའི་ལས་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ། ལས་ཐུན་མོང་གཞི་བཤད་པ་དང་། ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞི་དང་
 གཉིས་གྱིས་ཟག་བཅས་གྱི་ཉོན་མོངས་གང་ལས་འབྱུང་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་
 བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མ་རིག་པའི་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། མ་རིག་པ་གཉིས་
 སུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལས་ནམ་སྒྲིན་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མ་རིག་པའི་
 ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ལས་འབྲས་

ལ་མོངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་མོངས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 འབྲས་བུ་ཞེས་ཏེ། མ་རིག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲིན་སོ་སོར་འཕེན་པའི་ལས་སོ་སོར་
 ཀྱན་ནས་སྦྱང་བར་བྱེད་དེ། དང་པོས་མི་དགེ་བའི་ལས་བསགས་ནས་ངན་འགྲོའི་འདུ་
 བྱེད་འཕེན་ལ། གཉིས་པས་བསོད་ནམས་དང་མིག་ཡོད་པའི་ལས་བསགས་ནས་བདེ་འགྲོའི་
 རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བརྟུ་མཐར་ཕྱིན་
 པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྒྲག་གཙོད་སོགས་གསུམ་གང་རུང་གིས་སྦྱོར་ཞིང་།
 ཞེ་ལྷང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། མ་ཕྱིན་ལེན་སོགས་གསུམ་གང་རུང་གིས་སྦྱོར་
 ཞིང་། ཆགས་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། ལྷན་དུ་སྒྲུབ་སོགས་གསུམ་གང་རུང་གིས་
 སྦྱོར་ཞིང་། གང་རུང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། ལོག་ལྷ་གང་རུང་གིས་སྦྱོར་ཞིང་།
 གཏི་མུག་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། ལས་ཀྱི་རྒྱས་པའི་བྱེ་བྲག་
 ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ལྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་ཏེ། ལས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་རྣམ་གངས་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དེ། ལྟོད་ཀྱི་འཛིག་
 ཏེན་འཕེན་པའི་ལས་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བའི་སྒོ་ནས་ཐུན་མོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་
 གྱི་འཛིག་ཏེན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྣམ་གངས་ཀྱི་
 དབང་གིས་ཐུན་མོང་བར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལས་རིགས་མཐུན་ཐུན་མོང་བ་བསགས་པའི་ལྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་སྤྲིན་དང་མཚོད་སྤྲིན་ལྟ་
 བུ། ཕན་ཚུན་དུ་བརྟུ་བ་དང་། རིག་པ་དང་ཉན་པ་སོགས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་
 དུ་སྦྱོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཉེན་པོ་ལྟོབས་
 དང་ལྡན་པ་དང་། མི་མཐུན་སྤྱོགས་ལྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ལྟོབས་
 དང་ལྡན་པ་དང་། ཞིང་དང་ཀྱན་སྦྱང་གི་ལྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་གངས་དགུས་

སྒྲོབས་དང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་
 རྟེན་། སྒྲོབས་དང་ཞེས་ཏེ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། བདག་མེད་
 སྒྲིམས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་དག་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་པར་བྱེད་པའི་ཀྱན་སྒྲོང་གི་སེམས་
 པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྒྲོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་དཔུལ་བ་སྒྲོང་གུར་
 གྱི་ལས་མཐོང་ཆོས་ལ་མགོ་ཚ་བ་ཅམ་གྱིས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་
 ལྷག་བཟུལ་སྒྲོང་གུར་སྒྲོང་མི་དགོས་པར་དག་པར་བྱེད་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 འདི་ལ་ཞེས་ཏེ། གཉེན་པོ་སྒྲོབས་ལྡན་གྱིས་ལས་སྒྲོབས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་
 ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྒྲིར་མི་དགེ་བའི་ལས་འདིས། ལྷག་བཟུལ་
 འདི་ཅམ་དང་། དུས་འདི་ཅམ་དུ་སྒྲོང་དགོས་ཞེས་བཤད་པའི་ལས་དེ། འཕགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས། གཞི་དེ་ལས་སྤྱད་ཀྱང་དེའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་འབྱིད་པ་དང་། དེའི་
 དབང་གིས་གནས་པ་དང་། ངན་འགྲོ་ཆེ་བོ་མོ་ཞིག་དུ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་པའི་གངས་སུ་བགང་
 བར་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཉེན་པོའི་ཞེས་ཏེ། གཉེན་པོ་མཐུ་ཁུང་བའི་
 ཀང་ཟག་གིས་མི་དགེ་བའི་ལས་གཉེན་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཟུན་པ་དེ་ཡང་སྒྲོབས་དང་
 ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། མི་འདོད་པའི་རྣམ་སྒྲིན་སྒྲོང་ངེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 ཡང་ཞེས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་དུ་མ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་མི་
 དགེ་བའི་ལས་དང་། སྒྲིག་གཅོད་སྟགས་རྒྱན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱས་པ་དང་། ཀྱན་
 སྒྲོང་སྒྲོབས་ཅན་གྱིས་བྱས་པ་དང་། གདུན་མུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་
 མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཞིང་
 དང་ཞེས་ཏེ། ཞིང་དང་ཀྱན་སྒྲོང་གིས་སྒྲོབས་དང་ལྡན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཡ་མ་
 གསོད་པ་སྟགས་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྟགས་ཞིང་དང་།
 སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་སྒྲོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ནི། ཡང་

རྣམ་པ་ཞེས་ཏེ། ཡང་རྣམ་པ་དགའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་བས་དང་ལྡན་པའི་ལས་རིག་པ་^༡ བྱ་སྟེ།
 ལན་གནོད་བྱ་བའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ལས་བྱེད་པ་ཞིང་གི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་བས་ཆེ་བ་དང་།
 རྒྱན་བྱའི་དངོས་པོ་བཟང་ཞིང་གུ་རྟོམ་པ་དངོས་པོ་དང་། རྒྱན་པ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་
 སྒྲོ་བས་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་པ་ལས། ལན་པས་རྒྱན་པ་གཏོང་
 བ་བཞི་པོ་དང་།^༢ གུན་སྒྲོང་དག་པོ་དང་། ཐོབ་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱེད་
 འདོད་པ་གུན་སྒྲོང་གིས་བསྐྱས་པ་གཉིས་དང་། སྒྲོར་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་བས་དང་ལྡན་པ་
 ཐ་མ་གསུམ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་ཏེ། ལས་བྱེད་པ་ཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོར་བ་གཙོ་བོར་བསམས་
 རྣམས་ལས་བྱེད་དུས་ཀྱི་ཆོར་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། ལྷག་བསྐལ་གྱི་ཆོར་བ་དག་པོ་དང་
 ལྡན་པ་ཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་སོགས་བྱས་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་དོན་མེད་
 དུ་འགྱུར་ཏེ། ལྷག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་མི་འདོད་
 པ་འབྱེན་པས། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་སྐྱམ་ནས་ཇི་བ་བཞོད་པ་དང་།
 ལས་རང་གི་ངོ་བོ་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། ཇི་སྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་པ་དེ་སྟར་འབྲས་བྱ་
 བ་དེ་བ་འབྲའ་ཞིག་སྒྲོང་བས་དེའི་ཆེ་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་འབྲས་བྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྒྲོང་མི་
 དགོས་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས་ངེས་པ་སྟེ། དོན་ནི། རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
 ཆེས་གས་ཆེ་བས། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་ལ་འབྲས་བྱ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་པ་ཞིན་དུ་སྒྲོང་དགོས་
 ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བྱའི་དུས་ན་ཡང་། རྒྱའི་དུས་པ་ཞིན་དུ། ལྷག་བསྐལ་
 དང་བཅས་པ་ཞིན་དུ་སྒྲོང་དགོས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་སྐྱམ་པ་ལོ།
 ལས་རང་གི་ངོ་བོ་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། རྒྱ་དུས་ན་ཆོར་བ་དང་ལྡན་ཡང་རུང་། བདེ་བ་
 སྒྲོང་གྱུར་གྱི་ལས་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བྱའི་དུས་ན་བདེ་བ་ཁོ་ན་སྒྲོང་བར་འགྱུར་

༡༽ ཅུ་བ་ ༤༤/ན/༡ རྣམ་པ་དགའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་བས་དང་ལྡན་པའི་ལས་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བས་(ལས་སྤྱད་པར་པར་)མིན་རྣམས་སྟེ། ༢༽ གུག་གད་དུ་ཚུད་པ་རྣམས་ཅུ་བ་དང་ལྟར་ཆེད་གཞིན་དུ་དག་ཏེ།

གྲི་ལྷག་བཟུལ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་ཚྱོད་བར་འགྱུར་སྐམ་དུ་བསམས་པའོ། །ལན་
 རེ། འདིར་ནི་ཞེས་ཏེ། རྒྱ་དུས་གྱི་ཆོར་བགའོ་བོ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ལས་རང་
 གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བཟུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་ནམ་མཁུན་ཚྱོད་བ་ལས་རྒྱ་
 དུས་གྱི་ཆོར་བགའོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་བྱེད་པའི་དུས་ན་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་
 ན། ལས་གང་བྱས་ཀྱང་ནམ་མཁུན་བདེ་བ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་བཀག་ལ། ལས་བྱེད་དུས་
 ཆོར་བ་ལྷག་བཟུལ་ཡོད་ན། ལས་གང་བྱས་ཀྱང་། ནམ་མཁུན་ལྷག་བཟུལ་ཁོ་ན་འབྱེན་
 པ་བཀག་ཅིང་། ལས་བྱེད་པའི་དུས་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ཡོད་ན། ལས་གང་བྱས་
 ཀྱང་འབྲས་བུའི་དུས་ན་བདེ་བ་དང་ལྷག་བཟུལ་མི་ཚྱོད་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ལས་རང་
 གི་ངོ་བོ་གཙོ་བོ་ནི། ཡང་བདེ་བ་དང་ཞེས་ཏེ། རྒྱའི་དུས་ན་ངེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་ནམ་
 མཁུན་འབྱེན་པ་ལ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་བྱེད་པའི་དུས་ཆོར་
 བ་བདེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ལས་ལ་ཡང་། འབྲས་བུ་ནམ་མཁུན་བདེ་བ་དང་། ལྷག་བཟུལ་
 དང་བདེ་བ་སྐྱེས་ཚྱོད་བར་འགྱུར་བ་གསུམ་ག་གནད་^༡ལ། ལས་བྱེད་དུས་ཆོར་བ་
 ལྷག་བཟུལ་ལྷན་ཡང་། དགེ་མི་དགེའི་ལས་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་གསུམ་འབྱུང་བེད་།
 ལས་བྱེད་པའི་དུས་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་དང་ལྷན་ཡང་། ལས་གསུམ་བྱས་པ་ལས་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རབ་རྩ་དབྱེ་
 བའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ་བཞི། ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་
 བུ་ཚྱོད་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ཚྱོད་བའི་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ངོ་བོ་
 དང་ནམ་མཁུན་དང་། གཉིན་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་མདོར་བཟུན་
 པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ཀྱི་རབ་རྩ་ཞེས་ཏེ། ལས་ཁྱད་
 པར་ཅན་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱས་པའི་ལས་དང་། རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་།

^༡ རྟེན་ལ་ ༡༡༠/བ/༤ ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ ༡༥ རྩ་བ་ལྟར་ན་ ༤༤/ན/༥ (གནང་) མེན་ནམ་ལྷམ།

བར་མས་བསྐྱས་པའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྒྲིམ་པའི་ལས་དང་།
 སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། བར་མའི་ལས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་
 བ་དང་། སྔ་སྔའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་པའི་ཞེས་ཏེ། སྒྲིམ་པའི་ལས་
 ཚོས་ཅན། གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། སྔ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པས་བསྐྱས་པ་དང་། བསམ་གཏན་
 གྱི་སྒྲིམ་པས་བསྐྱས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲིམ་པས་བསྐྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་གསུམ། སྔ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་། ཟག་པ་
 མེད་པའི་སྒྲིམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རིགས་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་དང་། དེར་
 འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ངོ་པོ་དང་ཉེན་བྱེ་བྱག་དུ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔ་སྔར་ཐར་པའི་ཞེས་ཏེ། སྔ་སྔར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ཚོས་ཅན།
 རིགས་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། ལྷུང་བ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཅ་གསུམ། རྩེ་ཚན་ལྔས་བསྐྱས་
 པ་སྤྱོད་པའི་སེམས་པ་སྟེད་པའི་རྒྱུད་ལྔ་ཡོད་པ་དགེ་སྤྱོད་གི་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལྷུང་
 བ་ཀ་གཅི་རིགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་བྱད་མེད་ཀྱི་ཉེན་ལ་ཡོད་པ་དགེ་སྤྱོད་མའི་སྒྲིམ་
 པ་དང་། དགེ་ལྡན་མའི་སྒྲིམ་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། ཅ་བའི་ཚོས་དུག་དང་རྩེས་མཐུན་
 གྱི་ཚོས་དུག་སྤྱོད་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ། དགེ་སྤྱོད་མའི་སྒྲིམ་པ་དང་། སྤྱག་གཙོད་
 སྤགས་སྤང་བྱ་བརྒྱ་སྤྱོད་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱོད་པའི་སེམས་པ་ཉེན་གྱི་དབང་
 གིས་དགེ་ལྡན་པ་མའི་སྒྲིམ་པ་དང་། སྤང་བྱ་ལྔ་སྤྱོད་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་
 པ་༥ སྟེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་ཉེན་གྱི་བྱེ་བྱག་གིས་དགེ་བསྟེན་མ་མའི་སྒྲིམ་པ་དང་།
 ཉེན་ཞག་གཅིག་ཅུ་སྤངས་ན་ཡང་སྟེ་ཞིང་། སྤང་བྱ་བརྒྱད་སྤྱོད་བས་ཁྱད་པར་དུ་
 བྱས་པའི་སེམས་པ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའོ། །ཁྱིར་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དགེ་
 སྤྱོད་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་། དགེ་ལྡན་དང་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་ཡན་དགོས་པར་གཤམ་
 པར་བྱའོ། །༡༥། ཁྱིར་འཛོམ་བར་དུ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཅུ་ལ་གནས་པ་གོ་མའི་

དགེ་བསྟེན་དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཞེས་ཏེ། དེས་ལན་ཚན་པ་
 གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྟེན་དང་བསམ་པའི་དབང་གིས། རྫོམ་པ་སྤྲོས་ཀྱིས་
 པར་བཞག་པ་སྟེ། སྟོག་གཅིད་སྟོགས་ཉེས་སྟོད་ལས་ཀྱང་དབེན་པར་སྟོད་ཅིང་། མི་
 ཚངས་སྟོད་སྟོགས་འདོད་པ་ལས་ཀྱང་དབེན་པར་སྟོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རབ་བྱུང་
 གི་རྫོམ་པ་ནམ་པར་བཞག་ལ། རྫོམ་པ་ལས་དབེན་པར་སྟོད་ཅིང་། ཐུ་མ་ལས་དབེན་
 པར་མི་སྟོད་པའི་རྟེན་དང་བསམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དགེ་བསྟེན་ལ་མའི་རྫོམ་
 པ་ནམ་པར་བཞག་ །ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རི་སྤྱིད་འཆོ་བར་དུ་གཉིས་
 ཀ་ལས་དབེན་པར་སྟོད་པ་མ་ཡིན། ཉིན་ཞག་རེ་ཅམ་དང་། རྒྱ་བྱེད་རེ་ཅམ་སྟོང་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བསྟེན་གནས་ཀྱི་རྫོམ་པ་ནམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཉིན་
 ཞག་རེ་མ་གཏོགས་མི་སྟེ་བར་འདོད་པ་ནི། ཉན་སྤྲོས་སྟེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་ཡིན་པས་
 ཐུན་ཅི་ལྷག་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ལ་སྟོབ་
 པ་ལ་དགེ་བསྟེན་གྱི་རྫོམ་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་བྱད་པར་དང་། དགེ་བསྟེན་གྱི་རྫོམ་
 པ་སྟེ་མི་སྟེ་ཉིན་གྱི་བྱད་པར་དང་། མ་ནིང་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་
 བསྟེན་ཞེས་ཏེ། དགེ་བསྟེན་གྱི་རྫོམ་ལྡན་ལ་དགེ་སྟོང་ལྟར། ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དགེ་
 བསྟེན་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱབས་འགྲོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། སྟོག་གཅིད་
 མ་བྱིན་ལེན་ཅམ་སྟོང་བའི་རྫོམ་པ་བྲངས་པ་དེ་ལ། དགེ་བསྟེན་གྱི་རྫོམ་པ་དང་ལྡན་
 པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། མི་ཚངས་སྟོད་མི་སྟོང་བའི་ཆ་ནས་ཚུལ་འཆལ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བའི་
 ཐུར། དགེ་བསྟེན་ལ་རྒྱབས་འགྲོ་དགེ་བསྟེན་དང་། རྣ་གཅིག་དཔྱད་པ་དང་། སྟོགས་
 གཅིག་དཔྱད་པ་དང་། ཕལ་ཆེར་དཔྱད་པ་དང་། ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དགེ་བསྟེན་དུ་
 མ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟ་མ་དང་ཞེས་ཏེ། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་
 ལ་དགེ་བསྟེན་གྱི་རྫོམ་པ་ཡོངས་རྫོགས་བྲངས་པའི་སྟོན་ནས། དགེ་བསྟེན་རྫོམ་ལྡན་དུ་

བཞག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་ཚ་སྒྲིལ་བ་ཞིན་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིལ་པ་སྐྱེ་བའི་གཞིར་
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་མཚན་དེས་ན་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ངེས་པའི་འཁོར་དུ་མི་རུང་
 བ་ཡིན་གྱི། ལྷ་བས་འགྲོ་སྒྲིལ་དུ་སོང་ནས་སྒྲིག་གཅོད་སྒྲིགས་སྤངས་པ་ལས། བསྐྱེད་
 རྣམས་འཕྲེལ་བ་ཅམ་ལ་དགེ་བ་སྟེན་དུ་བཞག་པ་ནི་རུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། མ་ནིང་
 རི་ཞེས་ཏེ། མ་ནིང་ནི་ལྡ་ཡོད། མི་གང་། ལྷུས་ཅམ་ནས་སྐྱོ་མོའི་དབང་པོ་གང་ཡང་
 མེད་པ་དང་། རང་ལ་འབྲིག་པ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་མེད་ཅིང་གཞན་བརྟེན་པ་མཚོང་
 ར། ལྷུས་པ་འཕྲེལ་བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་སམ་ནག་ཕྱོགས་
 གང་རུང་ལ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་དུ་བུད་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་།
 མི་གཅོང་བ་ཁར་སྐྱགས་པ་ན་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དབང་པོ་བཅད་པས་ཉམས་
 པའི་མ་ནིང་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དུ། དབང་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་མི་ལ་
 ཟ་མ་དང་། ཡོད་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ལ་མ་ནིང་དུ་བཤད་ངོ་། །མ་ནིང་ནི། ཡལ་
 ཆེར་སྐྱེས་པ་དང་། བུད་མེད་གཉིས་ཀའི་ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེ་བས། དགེ་སློང་གི་ཕྱོགས་
 ལུ་བཞག་ན། བུད་མེད་བརྟེན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། དགེ་སློང་མའི་ཕྱོགས་ལུ་བཞག་
 ར། ལྷུས་པ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས། རབ་དུ་བྱུང་བའི་འོས་མ་ཡིན་པའོ།
 ཡང་ལྡ་ཡི་དང་པོ་ཟ་མ་དང་མ་ནིང་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ནིང་ཁོ་ན་དང་།
 གསུམ་པ་བྱ་བའི་དབང་གིས་ངེས་འཛིན་གྱི་བཤད་ངོ་། །གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིལ་
 པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཞེས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས།
 སྒྲིག་གཅོད་སྒྲིགས་འཆ་ལ་ཚུལ་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་པོན་ཉམས་སྤང་
 པར་བྱེད་པའི་རིགས་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སློང་བའི་
 སེམས་པའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲིགས་ཀྱིས། འཆ་ལ་ཚུལ་དངོས་
 ལུ་སློང་ཞིང་། ས་པོན་ཉམས་སྤང་པར་བྱེད་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་

ནས་པ་བཞི་པའི་པར་ན་སྤངས་པ་ཐག་བསྐྱང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོས་བརྩམས་པའི་བསམ་
 གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་ལ། འདྲིང་པའི་ཆགས་བྱལ་ཉམས་ན་སྡོང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་
 པ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྡོམ་པ་བཤད་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་ཅེས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་བསམ་
 གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། འཆལ་ཚུལ་ཀྱན་ནས་སྤྱང་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་པོན་
 སྤྱང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ཡུན་གྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་པའོ། །གཉིས་
 པ་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ་ལ། སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ངོ་
 བོའི་དབྱེ་བ་དང་། ཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ཐོབ་པའི་ཆད་བསྟན་པའོ། །དང་
 པ་ནི། སྡོམ་མིན་དུ་མ་ཡོད་དེ། དུད་འགྲོ་དང་མི་བསད་པས་འཆོ་བ་དང་། དུད་
 འགྲོ་དང་མི་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཅུ་དང་། བསད་པས་འཆོ་བ་ལྔ་དང་། གཞོད་པས་
 བྱེད་པས་འཆོ་བ་བཞི་ལ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་གོ་བར་ཟད་ལ། རི་
 པོང་རྒྱས་གཤོར་བ་ནི། རི་པོང་རྒྱས་འཛིན་པ་དང་། སྤྱལ་གྱིས་འཆོ་བ་ནི། སྤྱལ་
 བབུང་ནས་བཙེ་བས་འཆོ་བ་དང་། ཉན་ན་བྱེད་པ་ནི། གཞན་ལ་སྤྲ་མ་དང་འདམ་
 པོ་བྱས་པས་འཆོ་བ་སོགས་ཏེ། མདོར་ན་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་
 གྱི་ལོག་པར་སྒྲོན་པའི་སེམས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གི་ཞེས་ཏེ། སྡོམ་མིན་
 ཅན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནས་བཤན་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྦྱེས་
 པ་དང་། དེར་མ་སྦྱེས་ཀྱང་དེས་འཆོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པར་ཁས་སྤངས་གིང་།
 བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་གི་ཞེས་ཏེ། གོ་
 བར་ཟད་དོ། །གསུམ་པ་བར་མ་ནི། སྡོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་ཏེ། སྡོམ་པའི་མཚན་
 ཉིད་དང་མི་ཡུན་པའི་སྤྱན་པ་གཏོང་བའི་སེམས་པ་སོགས་ནི་བར་མའི་དགོ་བ་དང་། སྡོམ་
 མིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ཡུན་པའི་ཁྱུ་རྩུར་བསྐྱན་པ་སོགས་ཀྱི་མི་དགོ་བའི་ལས་ནི་བར་
 མའི་མི་དགོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་། སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་མིན་གང་

གིས་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིམ་ལྡན་ལ་ཡང་བར་མའི་མི་དགེ་
 བདད་། སྒྲིམ་མིན་ཅན་ལ་ཡང་བར་མའི་དགེ་བདུ་མ་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་
 པ་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པའི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། བདེ་བ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ། འབྲས་བུ་
 སྤྱོད་གྱུར་མི་འདྲ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལས་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། འདོད་པ་དང་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སམ་བསྐྱུས་པའི་དགེ་བའི་ལས་བདེ་བ་སྤྱོད་གྱུར་དང་། མི་
 དགེ་བའི་ལས་སྤྱུག་བསྐྱུས་སྤྱོད་གྱུར་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་གྱི་ཟག་
 བཅས་གྱི་དགེ་བའི་ལས་བདང་སྒྲིམ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པའི་དུས་གྱི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། གསུམ་གྱི་དང་པོ་མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་
 གྱུར་གྱི་ལས་ནི། མཐོང་བའི་ཞེས་ཏེ། བསམ་སྒྱུར་གིན་དུ་དག་པོས་བྱམས་པའི་དྲིང་
 རེ་འཛིན་ལས་ཡང་མ་ཐག་པ་སོགས་ལ་ཕན་པ་འཇག་གོད་པ་བྱེད་པའི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན།
 མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་གྱུར་གྱི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལས་གང་ལས་བྱས་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ།
 འབྲས་བུ་བདེ་བའམ་སྤྱུག་བསྐྱུས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་མགོ་
 ཚྭ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མཛུགས་ཤིགས་པའི་ངེས་པ་ནི་མེད་དོ། །ཡུལ་སྤྱི་
 མ་རྣམས་ལ་ནི། བསམ་སྒྱུར་དག་པོ་མེད་ཀྱང་ཕན་གོད་བྱས་པའི་ལས་དེ། ཞིང་
 གི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་གྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲིམ་ནས་སྤྱོད་
 གྱུར་གྱི་ལས་ནི། སྒྲིམ་ནས་ཞེས་ཏེ། མཚམས་མེད་ལྡེའི་ལས་དང་། མཚམས་མེད་
 ཆ་འདྲ་བའི་ཉེས་པ་དང་། བྱི་མ་ལ་ལྟར་སྒྲིེ་བའི་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱུང་བ་སོགས་ཆོས་ཅན།
 སྒྲིམ་ནས་སྤྱོད་གྱུར་གྱི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལས་གང་། ལས་བྱས་པའི་སྒྲིེ་བ་གཉིས་པ་
 ལ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་མགོ་ཚྭ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤིགས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་ཡང་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཡན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་གྱུར་ནི། ལན་གངས་ཞེས་ཏེ།
 ལས་གང་གི་སྒྲིེ་བ་གསུམ་པ་ཕན་ཆད་དུ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་མགོ་ཚྭ་པར་འགྱུར་བའི་ལས་

དེ་ནི། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྒྲིང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་སྤྱེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་
 ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་། དེའི་གཉེན་པོའི་ལས་སོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ། རོ་བོ་དང་རྣམ་སྒྲིན་གཉིས་ཀ་གནག་པའི་ལས་དང་། གཉིས་ཀ་དཀར་
 བའི་ལས་དང་། འདྲེས་མའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། གནག་ལ་ཞེས་ཏེ། སྤྱི་གཙུག་
 སྤྱི་གསལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཆོས་ཅན། གནག་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གཞན་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 རོར་བྱ་འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ལས་གང་། རྣམ་སྒྲིན་མི་འདོད་པ་ཁོ་ན་འབྲིན་པའི་
 བྱིར་། གཉིས་པ་ནི། དཀར་ལ་ཞེས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་
 བའི་ལས་ཆོས་ཅན། དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དཀར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཀར་བའི་
 ལས་གང་། རྣམ་སྒྲིན་འདོད་པ་འབའ་ཞིག་འབྲིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། དཀར་
 གནག་ཅེས་ཏེ། གཞན་བསྐྱུ་བའི་བསམ་པས་ཞོར་སྟེར་བའི་ལས་དང་། ཡན་པའི་བསམ་
 པས་ཀྱན་ནས་སྤངས་ཏེ། ཆོག་རྩུབ་པོ་སྤྱོད་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། འདྲེས་མའི་ལས་ཡིན་
 ཏེ། ལས་གང་བསམ་སྒྲུབ་དཀར་གནག་ཅི་རིགས་པས་བསྐྱུས་ཤིང་། རྣམ་སྒྲིན་འདོད་
 མི་འདོད་ཅི་རིགས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི་གནག་ཅིང་ཞེས་
 ཏེ། སྤང་གཉེན་སྒྲུབ་པ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་
 ལས་ཆོས་ཅན། དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ལས་ཟད་པར་འགྱུར་
 བའི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལས་གང་རྣམ་སྒྲིན་མི་འཕེན་ཞིང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དངོས་
 སྤྱོད་པའི་ལས་བཞིའི་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་སྤངས་བྱའི་
 ལས་བྱེ་བྱག་རྩུབ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པའི་ལས་དང་རྩུབ་པ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལས་སོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ། སྤྱོད་པའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། གཏོང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བ་
 ཡུན་སྤྱི་ཆོགས་པ་དང་། གཏོང་བྱའི་དངོས་པོ་ཡུན་སྤྱི་ཆོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་

༡༥ རྩུབ་ ༤༧/བ/༤ གནག་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གནག་པའི་ལས་གང་ཞེས། ཞེས་འབྱུང་བས་(གནག་)མིན་ནམ་རྩུབ།

མདོར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱན་པའི་ཞེས་ཏེ། རྒྱན་པའི་ལས་བཞིའི་སྟོན་ས་ཤེས་པར་བྱ་
 གྱེ། མ་ཆགས་པ་སོགས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་གཞི་དང་། དེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་
 པའི་ཀུན་སྟོང་དང་། གཏང་བྱའི་ཇས་དང་། གཏོང་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཤད་པ་ནི། གཞི་ནི་ཞེས་ཏེ། བྱད་ཆོས་བཞིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་
 པའི་ལུས་ཡོངས་སྟོང་དགེ་ཅ་གཞན་དོན་གཏོང་བའི་སེམས་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་
 སྟོང་བའི་ལུང་ངག་གི་ལས་ཏེ། གཏོང་སེམས་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ནི། རྒྱན་
 པའི་རོ་བོ། གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། གཏོང་བའི་སྟོར་བ་ཆོས་དུ་མས་ཤེས་
 པར་བྱ་གྱེ། ཕྱིར་ཞིང་རྒྱན་པ་སོགས་ཆོས་གསུམ་ལྟན་དང་། ཇི་ལྟར་རྒྱན་པའི་ཚུལ་
 གྱིད་པ་དང་ཡོངས་སྟོང་གི་ཕྱིར་མེ་འོང་བ་བསྟོབས་གཞན་ལ་ཡན་པའི་བསམ་པས་རྒྱན་
 པ་མི་གནས་པར་རྒྱན་པ་སོགས་ལྟ་དང་། གང་ལ་སྟེར་བའི་སྟོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 སྟོང་ལ་རྒྱན་པ་སོགས་ལེགས་པར་བཤོད་དེ་རྒྱན་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆོག་
 དོན་ནི་གོ་བར་སྟོལ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། རྒྱན་པ་བྱ་བའི་ཇས་རྣམ་
 པར་དག་པས་ཀྱང་། རྒྱན་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་རིག་པར་བྱ་གྱེ། རྒྱན་བྱའི་དངོས་
 པོ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་། མ་འབྲེལ་བ་གཉིས་དང་། རོ་བོ་དག་པ་གཅིག་དང་།
 ཆོས་དང་མི་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་གཏང་བྱའི་ཇས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་ཤེས་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆོག་དོན་ནི་གོ་བར་སྟོལ། །གསུམ་པ་ནི། གཉིས་པ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་
 ཀྱི་རོ་བོ་བཤད་པ་དང་། མདོ་ཇི་གཞན་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གངས་ཀྱི་སྟོན་ས་བཤད་
 པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། དེས་པར་འབྲེན་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མ་སྟོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མ་ཉམས་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་དང་། རྒྱན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་ཀྱིས་
 སྟོན་ཏེ། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྟན་

པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་པར་འབྲེན་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲུངས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྩོམ་པས་བསྐྱམས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐར་པ་དེས་པར་འབྲེན་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཆོ་ག་དང་ཞེས་ཏེ། གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོ་
 ག་དང་སྤྱད་ཡུལ་ཡུན་སྐུམ་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོ་ག་དང་སྤྱད་ཡུལ་ཉམས་པས་དམ་
 པ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱད་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆུང་དུ་ལ་
 ཡང་འཇིགས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉེས་ཆུང་ཕྱ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པར་སློབ་པའི་ཚུལ་
 བྱིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པ་
 ལ་སློབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆུང་དུ་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །པའི་
 པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ལུས་དང་དག་བརྩོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དན་པ་དང་ཤེས་
 བཞིན་གྱིས་ལེགས་པར་བློན་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཚུལ་
 བྱིམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་སློན་ས་བཞུན་པ་དང་། བསམ་པ་ནམ་པར་དག་པའི་སློན་ས་བཞུན་
 པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བཞད་པ་དང་། ཇི་མ་དང་བྲལ་བའི་སློན་ས་བཞུན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆུང་བའི་ཆུ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་དུ་ས་ན་འགྱོད་པ་
 མེད་པ་དང་། ཆུང་བའི་འབྲས་བུ་དང་བྲལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ།
 མོ་ཐར་གྱི་རྩོམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་དག་ཡུན་སྐུམ་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲུངས་པ་
 ཆུད་མི་གསོན་ཞིང་། ཆུང་བ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། སྤྱད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚུལ་བྱིམས་དག་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས། སེམས་ལས་འགྱོད་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
 རྒྱུ་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ།

༡། གྲག་ཤད་ནང་ཆུད་པ་ནམས་ཐོལ་པ་ཡིན་ནམ་ལྟམ།

ཀུན་སྤྱོད་དག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ། ཅིན་མོངས་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ལོག་པར་བསྒྲིབ་དང་བྲལ་བ་དང་། བྱད་གསོད་ཀྱི་བསམ་
 པ་དང་བྲལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཀུན་སྤྱོད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཏེ།
 འཁོར་བའི་ཡུན་ཆོག་ས་ལ་སྒྲིན་ནས་ཆངས་སྤྱོད་ལ་གནས་པ་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཀུན་སྤྱོད་གཞི་དཔེ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
 ཞེས་ གཞན་ལ་བྱད་གསོད་མི་བྱེད་ཅིང་། འཁྲོགས་ན་བདེ་བའི་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི། ༑། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རང་དོན་ཐོབ་པ་དང་།
 གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ།
 ཀུན་སྤྱོད་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ། ཐར་པ་ཐོབ་བྱས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཀུན་སྤྱོད་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ།
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་དག་པ་མི་སྒྲིག་ཅིང་རྟོག་པ་མི་འཆབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཀུན་སྤྱོད་ཐབས་
 དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ། ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྤྱོད་པའི་འཁོར་བྱ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་བྲལ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་
 དང་བྲལ་བ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཆོག་པར་འཛིན་པའི་ཕྱི་མ་དང་
 བྲལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཀུན་སྤྱོད་འཆམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ། གླ་མ་
 དང་། གླ་མའི་གནས་ལྟ་བུ་ལ་ང་རྒྱལ་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཀུན་སྤྱོད་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
 ལྟ་བ་རྣམས་དག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་གདམས་ངག་ལ་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ང་ལ་

༡། ཀུན་འདུ་ཚུད་པ་རྣམས་ལེ་ཡོད་ལྟར། ༡། ཅུ་བ་ ༤༠/བ/༡ ཇི་ལྟར་ན་ལུས་དང་ངག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་
 པ་འཆམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་འབྱུང་བས་(འཆམ) མིན་ནམ་ལྟར།

ཞིང་དུ་བ་པའི་དབང་གིས་གདུང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཀའ་ཐུབ་དཀའ་པོ་དང་ངན་
 རྒྱུ་ལ་མོས་པ་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་
 ཏེ། ཀུན་སྤྱོད་ཕྱིས་འགྲོད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་ངན་
 པ་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
 ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། དགེ་བ་བརྒྱ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པར་མི་འཛིན་པས་དགེ་བ་མ་
 ཐུབ་སྐྱམ་དུ་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་སྤྱོད་ཡིད་
 ལ་གཅགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དབྱེ་བ་དེ་དག་
 ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དམིགས་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིད་
 ལ་བྱ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་ལ་སེམས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་བསམ་
 གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ཁྱབ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་།
 དེའི་ལན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ཡུན་འདས་ཞེས་ཏེ། རེ་རེ་ནས་
 རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་འཁོར་བར་འདུག་པའི་རིམ་པས་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་།
 འཁོར་བ་ལས་ཐོག་པའི་རྣམ་པ་དང་། གཉིན་པོ་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ། གང་ཟག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་།
 ཁྱད་པར་དེ་གཉིས་དང་ཡུན་པའི་ཉེན་ལ་ལོག་ཏོག་བསལ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལས་
 ཞེས་ཏེ། སོ་སོ་སྤྱོད་རྣམས་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་
 ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་རང་གིས་སྤྱོད་དགོས་ལ། གཞན་གྱིས་མི་སྤྱོད་ཞིང་། གཞན་གྱིས་བྱས་
 པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ཡང་རང་གིས་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་
 ཞེས་ཏེ། ལས་ཀྱི་བཀོ་སྐྱལ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
 སྒྲིན་དེ་ཡང་འདྲེས་པར་མི་འགྱུར་གྱི། དགེ་བ་བྱས་ན་བདེ་བ་སྤྱོད་བསོགས་དགེ་མི་
 དགའི་ལས་སོ་སོའི་བཀོ་སྐྱལ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ།

སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཀྱི་སྒྲེག་ནས་པ་ཞེས་བྱ་ཏེ། ལྷ་མེད་དབང་ལྷག་སྒྲིགས་མི་མཐུན་
 པའི་ལྷ་ལས་སྒྲེག་ལྷ་དང་སྣུང་སྣུང་། རང་རང་གིས་བསགས་པའི་ལས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། རི་རྩེ་རྣམས་ཏེ། ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བཅིངས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་རྟེན་
 དང་སྐབས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཞེས་ཏེ། བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མ་བསྐྱེད་མཁོ་སྒྲུབ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་གྱི། ཡོན་ཏན་
 འབའ་ཞིག་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་དབང་གིས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་ལུས་ཐོབ་
 རས་གཟུགས་མི་སྤྱད་པ་སྒྲིགས་ངན་པ་དང་། གཟུགས་སྤྱད་ཅིང་ཡོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་
 སྒྲིགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རི་
 བ་དགོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། བསམ་
 ཀྱིས་མི་བྱུང་བའི་ངོས་ནས་གཙོ་བོར་རྟོགས་པའོ། །ལན་ལ། བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བར་
 བཤད་པ་དང་། མི་བྱུང་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་དགེ་བའི་ཞེས་ཏེ། དགེ་
 བའི་ལས་ཀྱིས་ལྷ་མེད་ནང་དུ་རྣམ་སྒྲིན་འདོད་པ་འབྱེན་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་
 ཀྱིས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་རྣམ་སྒྲིན་མི་འདོད་པ་འབྱེན་པ་ནི་བསམ་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་
 ཏེ། ལྷ་བ་བྱེད་ལུང་ལ་སྒྲིགས་མི་དགོས་པར་དངོས་པོ་སྒྲིགས་ཞུགས་ཀྱིས་རིག་པས་རྟོགས་
 རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐ་མལ་དུ་གནས་པའི་ལས་ལྷ་བ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་
 པ་དང་། མཐུ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འཕགས་པའི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་ལས་བསམ་ཀྱིས་
 མི་བྱུང་པའོ། །དང་པོ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་འདིག་རྟེན་འགྲུབ་པའི་ལས་ལྷ་བ་བསམ་
 ཀྱིས་མི་བྱུང་པ་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་འགྲུབ་པའི་ལས་ལྷ་བ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་
 པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་སྤྱོད་གསུམ་སྒྲེད་པའི་ལས་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་པ་དང་། ལྷ་

༡༥ རྩ་བ་ ༡༠/ན/༡ ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བསམ་ཀྱིས་བྱུང་བ་ནི་རི་རྩེ་བྱ། བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བ་ནི་རི་རྩེ་བྱ་ཞེ་
 བ། ཞེས་གསལ་བྱས་(མི་)ཞེ་ཡོད་རྣམས།

བཞིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའོ། རྟེན་པོ་ནི། ལས་འདིས་ཞེས་ཏེ། ལས་མི་འདྲ་བ་
 དུ་མས་ལུས་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཆོག་གས་སུ་འགྱུར་བ་སོ་སོ་སྒྲུ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རིག་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་
 རས་བསམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རིན་དུ་རྒྱུ་གྱུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལས་
 ཞེས་ཏེ། དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཆོག་གས་སུ་བ་རྣམས་འགྱལ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་
 ལས་ཆེ་སྒྲ་མ་ལ་གནས་གང་དུ་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་
 པའི་དངོས་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་དང་། རྒྱུ་འབྱུང་པར་ཅི་འདྲ་བས་བྱས་པ་དང་།
 རྣམ་སྒྲིན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་སོགས་རིགས་པ་ཅམ་གྱིས་བསམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རིན་དུ་རྒྱུ་གྱུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་དངོས་པོ་ཞེས་ཏེ། ཕྱི་
 དངོས་པོ་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཆོག་གས་འགྱལ་པའི་ལས་སྤྲ་བ་དང་། རྟོན་བྱ་ཆུ་ཤེལ་ལས་ཆུ་འབྱུང་
 བ་སོགས་དང་། སྒྲན་འགའ་ཞིག་བཟུང་བས་མི་སྒྲང་བར་འགྲོ་བ་དང་། སྤགས་བཏབ་
 པས་མེས་མི་འཆོག་པ་དང་། ལུང་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དེ་ལྟ་གསུམ་བྲངས་ཏེ། མཐོ་
 སར་ཕྱིན་ནས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རིམས་རྣམས་སོང་བྱིག་ཅེས་བཟོད་ནས་འཕངས་
 པས་རིམས་ཞི་བ་ལྟ་བུའི་མཐུད་སྐྱད་དང་ལྟན་པའི་ལན་གྱི་རྒྱུ་ལྟས་པ་ནི། སོ་སོ་སྒྲུ་
 བོ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པ་ཅམ་གྱིས་བསམ་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་སྒྲ་མ་ལྟར་རོ།
 གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མཐུས་ཀྱི་གཡོ་
 བ་སོགས་དང་། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བཅུའི་ལས་
 དང་། སངས་བྱུས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྒྲར་མི་ལྡང་བའི་ཆུ་ལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་
 པཞིན་དུ། འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་བར་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ལས་མཛོད་
 པ་སོ་སོ་སྒྲུ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པ་ཅམ་གྱིས་བསམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རིན་དུ་
 རྒྱུ་གྱུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དབང་བཅུ་ནི། རིམས་པ་བཞིན་དུ། ཆོའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་

༡༥ ཀུན་བདུས་རྣམ་བཤད་ ༡༡༠/བ/༡ དེདག་གི་སེམས་ཀྱི་མཐུས་ས་ཆེན་པོ་གཡོ་བར་བྱེད་དམ། ཞེས་འབྱུང་
 བས་(ས་གཡོ་)མིན་ནམ་སྒྲུ་མ།

གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བསྐྱལ་བར་གནས་ཀྱས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། ཉིང་
 ཇི་འཛིན་གྱི་སྒོ་དུ་མ་ལ་མཉམ་པར་འཛིན་ཀྱས་པ་དང་། འབྱུང་ངེན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་
 པའི་ལོ་བྱད་གྱི་ཆར་འབེབས་ཀྱས་པ་དང་། བོང་མ་ཚུང་གྱུར་གྱི་ལས་ལས་འདོད་པར་
 སྒྲིན་པར་སྒྱུར་ཀྱས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཉིང་རྗེ་དང་། སྒྲིན་ལམ་གྱི་
 དབང་གིས་སྒྲེ་བ་ལེན་ཀྱས་པ་དང་། མོས་པ་བཞིན་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་གསེར་ལ་སོགས་
 པར་སྒྱུར་ཀྱས་པ་དང་། སྒྲིན་ལམ་གྲངས་མེད་པ་འབྱམ་ཕྱག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་འབྱུབ་
 པ་དང་། རྩ་འབྱུལ་གྱི་ཆོ་འབྱུལ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྒྲིན་ཀྱས་པ་དང་། མོ་སྤྱང་དག་
 རིགས་བཞི་སོགས་མཐུར་ཕྱིན་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་སྒྲིན་པའི་ཆོག་གཅིག་
 གིས་དེ་སེམས་ཅན་བསམ་པ་མི་འདྲ་བ་མཐུའ་ལས་པའི་སེམས་ཅིག་ཅར་དུ་ཆོམ་པར་
 ཀྱས་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྱུ་ལི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་སོ་སོའི་མཚན་
 ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་མདོར་བསྟུན། ཞེས་ཏེ། ཀྱན་འབྱུང་གི་རང་
 བཞིན་བཞིར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། སྒྱུ་ལི་མཚན་ཉིད་སོགས་རྣམ་པ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། རྟག་པར་སྟེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་སྟེད་པར་འབྱུང་བར་བྱེད། བདེ་བ་
 དང་གཙང་བར་སྟེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་
 དང་དེར་མདོན་པར་དགའ་བར་བྱེད། བདག་དུ་སྟེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལ་ཆགས་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རོན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་
 པོ་ནི། སྒྱུ་ལི་ཞེས་ཏེ། རྟག་པར་སྟེད་པ་ཆོས་ཅན། སྒྱུ་ལི་མཚན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་
 སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་དང་ལྡན་པའི་ཡང་སྟེད་ཕྱི་མའི་ལུས་འགྱུབ་པར་བྱེད་
 པའི་བག་ཆགས་འཛིན་པའི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀྱན་འབྱུང་བའི་
 ཞེས་ཏེ། བདེ་བར་སྟེད་པ་དང་གཙང་བར་སྟེད་པ་ཆོས་ཅན། ཀྱན་འབྱུང་བའི་མཚན་
 ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ལ་དགའ་བའི་

འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་དང་དེ་དང་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྒྲོན་ས་རིགས་མཐུན་
 གྱི་བག་ཆགས་བསགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་འགྲོ་བ་གང་ཡང་
 རུང་བ་ཞིག་ཏུ། སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་དེ་དང་དེར་ཀུན་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 བྱེད་པ་གསུམ་པ་ནི། རབ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཞེས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། རབ་དུ་སྐྱེ་བའི་མཆན་
 ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འགྲོ་བ་དང་སྐྱེ་གནས་མི་འདྲ་བ་དང་རྒྱུད་མི་འདྲ་བ་དང་རང་
 གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོན་ས་འདོད་པ་ནས་སྤྱད་ཅེས་པར་དུ་མཆོག་
 ཏུ་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་ཞི་པ་ནི། རྟེན་གྱི་ཞེས་ཏེ། བདག་ཏུ་སྤྱད་པ་
 ཆོས་ཅན། རྟེན་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་
 ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་ཅིང་། རྟོན་མ་ཐོབ་པའི་ལུས་གཞན་དང་གཞན་འཐོབ་པ་དང་
 ཐོབ་པ་ལས་འདའ་བའི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་ཞི་པ་།

གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རང་གི་མཆན་ཉིད་བཤད་
 པ་དང་། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བརྒྱ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་
 དང་། སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགོག་པའི་ཞེས་ཏེ།
 འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཆོས་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཆན་ཉིད་ནས་མིང་
 གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བར་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱེད་པ་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཆན་
 ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་དང་། རྟོགས་པར་དགའ་བའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་
 དང་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་། རོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་
 ཏེ། འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ། དགག་
 གཞི་གང་དུ་འགོག་པ་བདག་གི་སྒྲོས་པས་དབྱེན་པའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་། གཉེན་པོ་གང་གིས་འགོག་པ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་

རབ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་གང་འགོག་པ་ཉོན་མོངས་པ་ས་པོན་དང་བཅས་པ་འགོག་
 པ་སྟེ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་
 པའི་ས་པོན་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ནི། འགོག་བདེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །འདིར་དངོས་
 སུ་བསྟན་པ་བྱམ་མོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། འདི་ལ་བཞེན་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་
 པའི་འགོག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འོག་ཏུ་ཡང་ཟུར་ཅམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་ནི། ནང་གི་སྟེ་མཆེད་དུག་དང་ཡུང་པོ་ལྷ་འགོག་པར་གསུངས་པ་དང་། ཟག་བཅས་
 གྱི་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་འགོག་པར་གསུངས་པའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཙོ་མ་
 རྩན་འདས་ཞེས་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་རྩན་པའི་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་དུག་དང་། སྟེ་མཆེད་
 དེས་མཆོན་པའི་ཕྱིར་སྟེ་མཆེད་དུག་སྟེ། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟག་པ་དང་བཅས་
 པའི་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་བཙུ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་འགོག་བདེན་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་དགོངས་
 རས་། གང་དུ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིང་བཞིའི་ཡུང་པོ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་
 གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲལ་བ་འགོག་བདེན་ཡིན་ཏེ། རོན་ལ་དགོངས་ནས། དེ་བཞིན་
 མིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་འགོག་བདེན་ཡིན་ཏེ། རོན་དེ་
 ལ་དགོངས་ནས། གང་དུ་མིག་འགག་པ་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ནང་གི་དབང་
 པོའི་ཁམས་དང་པོ་སྟོས་པས་ལྷག་མ་ལྷ་ཡང་མཆོན་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བར་དུ་འགག་
 པས་ནི། ཡུལ་གྱི་ཁམས་ལྷ་འགགས་པ་ཡང་མཆོན་ནོ། །ཁ་དོག་གི་འདུ་ཤེས་ནི་ཆོས་
 ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དུག་འགགས་པ་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
 པ་ནི། རྣམ་སྤངས་ཞེས་ཏེ། སྤར་བཤད་པས་ཉོགས་པར་རྒྱས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 དངོས་དང་། དགག་བྱ་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཐའ་
 བཞི་དང་བྲལ་བར་གནས་པས་ཟབ་པ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཟབ་

པས་ཞེས་ཏེ། ཡུང་པོ་ལྷག་མེད་གྱི་འགོག་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་གྱི་འདུ་བྱེད་འགགས་པ་
 ལས་རང་བཞིན་གཞན་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཟག་བཅས་གྱི་འདུ་བྱེད་འགགས་པ་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་མིན་པ་ཞིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་གྱི་འདུ་
 བྱེད་ཞིག་པ་ཙམ་ཐར་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ནི་གཞི་མཐུན་མ་ཡིན་ཏེ། འགལ་
 བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་རྣམས་སྤྱུ་བ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟ་བུ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཅས་ཏེ། ཡུང་པོ་ལྷག་མེད་གྱི་
 འགོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲོས་པས་དབྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲོས་པའི་རྩ་བའི་བཟུང་བ་དང་། ཟབ་མོའི་དོན་ལུང་གིས་
 བསྟན་པ་སྤྱུ་བ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོས་པ་ནི་ཞེས་ཏེ། ལམ་བཤེན་གྱི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་
 འདིས་སྒྲོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོས་པ་ནི། རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་སེམས་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་
 རྟེན། འདུ་བྱེད་ཞིག་པ་དང་འགོག་བཤེན་སྒྲོས་པའི་མཐའ་བཞིར་འཛིན་པའི་ཡིད་ལ་
 བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཐའ་གཞིར་བཟུང་བས་སྒྲོས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 སྒྲོས་པ་དང་དེ་ཞི་བའི་དུས་རིས་བཟུང་བས་འགོག་བཤེན་གྱི་རྩ་བའི་བསྟན་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། བཅོས་ལྡན་འདས་ཞེས་ཏེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་ཕྱིས་བྱུང་
 བའི་འཛིག་རྒྱ་མེད་པར་ཟད་པར་སྟགས་ལས་སྒྲོ་བུར་བྱི་བྲལ་གྱི་འགོག་པ་གཅིག་དང་།
 རང་བཞིན་གཞན་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་རྣམས་གང་དུ་ཡང་བཟུང་བར་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དུ་བཟུང་ན། ལམ་བཤེན་སྒྲེ་བའི་བཞགས་རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་
 སྒྲོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི། འདུ་བྱེད་སྒྲེས་ནས་འཛིགས་པ་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། འདུ་བྱེད་གྱི་ཞིག་པ་འགོག་བཤེན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་
 ལ། ཟག་བཅས་དང་འགོག་བཤེན་གཉིས་མཐའ་བཞིར་སྤྱུ་བ་པ་ཡང་དགག་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་སྟོན་དུ་ཞེས་རྟོགས་པར་སྟོའོ། །

གཏིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཐུན་མེད་གི་དབྱེ་བ་འགོག་པ་དང་། ཐུན་མེད་མ་ཡིན་
 པའི་འགོག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྒྱ་ལམ་གྱི་སློན་ནས་དབྱེ་བ་དང་། རྟེན་གྱི་གང་
 ཟག་གི་སློན་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སློན་ནས་དབྱེ་བ་དང་། བྲལ་བྱ་ཡུང་པའི་
 སློན་ནས་དབྱེ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། སྤྱོད་བྱེད་དགོད་པ་གཏིས་གྱིས་འགོག་
 བདེན་བརྟགས་པ་བ་བཤད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་པ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདེས་
 ཞེས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་
 ཅན་པ། བདེའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་པོན་ཅ་བ་ནས་མ་སྤངས་པར་
 ས་པོན་ཉམས་སྤང་པར་བྱས་པ་ཅམ་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱེད་ནི། དེའི་
 ཕྱིར་ཅེས་སོ། །གཏིས་པ་ནི། དོན་དམ་པས་ཞེས་ཏེ། མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ས་པོན་སྤངས་
 པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་གི་ངོ་སྤལ་གྱི་སྤང་
 བྱའི་ས་པོན་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏིས་པ་ལ་གཏིས་གྱི་དང་པོ་དབྱེ་
 བ་རྒྱ་གཏིས་གྱི་མི་རྒྱུགས་པའི་འགོག་པ་ནི། ཡོངས་སུ་ཞེས་ཏེ། མ་རྒྱུགས་པའི་འགོག་
 པ་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་སློབ་མའི་རྒྱུད་གྱི་འགོག་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཏིས་པ་འགོག་པའི་འགོག་པ་ནི། ཡོངས་སུ་ཞེས་ཏེ། དག་བཅོམ་
 པའི་རྒྱུད་གྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རྒྱུགས་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དག་བཅོམ་
 པའི་རྒྱུད་གྱི་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཏིས་
 ཀྱི་དང་པོ་རྒྱན་མེད་པའི་འགོག་པ་ནི། རྒྱན་མེད་པས་ཞེས་ཏེ། །དག་བཅོམ་པས་ཤེས་
 རབ་གྱིས་འགོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་རྒྱུད་གྱི་འགོག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། །
 རྒྱན་མེད་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་ཞྭ་ཟད་པར་སྤངས་ཀྱང་། སློམས་འཇུག་
 གི་སློབ་པ་མ་སྤངས་པས་མངོན་ཤེས་དུག་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏིས་

༡། གྲག་ཤད་ནང་རྒྱུད་པ་རྣམས་དག་མིན་དཔྱད་གཞིར་སྤང་།

པ་རྒྱན་དང་བཅས་པ་ནི། རྒྱན་དང་ཞེས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་
 གྲུ་ལྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རྒྱན་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲིམས་འདུག་
 གི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པས་རིག་པ་གསུམ་དང་མངོན་ཤེས་དུག་དང་ཐུན་པའི་འགོག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལྷག་བཅས་ནི། ལྷག་མ་དང་ཞེས་ཏེ། སྒྱུ་
 ཆེད་འདུ་བྱེད་མ་གཏང་བའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། ལྷག་བཅས་
 ཀྱི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཅོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་ཀྱང་མུང་པོའི་ལྷག་མ་ལུས་པའི་
 བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷག་མ་མེད་པ་ནི། ལྷག་མ་མེད་ཅེས་ཏེ། ལྷག་
 མེད་དུ་ཞུགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། ལྷག་མ་མེད་པའི་འགོག་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྱུག་ཀྱན་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་ནི། བྱུད་པར་དུ་ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་
 འཕགས་པའི་བྱགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིད་བཞིའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་འགོག་བདེན་
 ཆོས་ཅན། བྱུད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཕུགས་སུ་ཕན་པ་དང་། འཕྲལ་དུ་བདེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ལ། རྣམ་གྲངས་སོ་བཞིའི་སྒྲོན་ནས་མདོར་
 བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། འགོག་
 བདེན་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྒྲོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་སོགས་རྣམ་
 གྲངས་སོ་བཞིའི་སྒྲོན་ནས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤང་བྱ་དང་
 བྲལ་བའི་སྒྲོན་ནས་བཞག་པ་བརྒྱད་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོན་ནས་བཞག་པ་ཉེར་གཅིག་དང་།
 སྒྱུག་བཟུལ་བསྒྲིག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ལྟའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཅིའི་
 ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། འགོག་པའི་བདེན་པ་དེ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་པར་
 སྤངས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་བྱུད་པར་དུ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ལ་གཉིས། མཐོན་གྱུར་སྤངས་པ་དང་། ས་པོན་སྤངས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་
 ཕྱིར་ངེས་པར་ཞེས་ཏེ། འཁོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཇེས་པར་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་
 དགྲིས་མཐོན་གྱུར་དང་བྲལ་བའི་འཁོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་
 གཉིན་པོའི་སྒྲིན་ས་གཉིས་སྤྲད་བྱ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲིན་ས་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ་མཁན་
 པོའོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་བར་ཞེས་ཏེ། བྱང་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་
 པོན་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་
 ཕྱིར་ཟད་པར་ཞེས་པ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ས་པོན་སྤངས་པའི་འཁོག་པ་དང་།
 སྒྲིན་ས་སྤངས་ཀྱི་ས་པོན་སྤངས་པའི་འཁོག་པ་ཆོས་ཅན། ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤང་བྱ་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་དང་།
 སྒྲིན་ལམ་གྱིས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་འཁོག་
 པ་ཞེས་སྒྲིགས་ཆན་པ་གསུམ་གྱིས་སྒྲིན་ཏེ། འཁོག་བདེན་ཆོས་ཅན། འཁོག་པ་དང་།
 རྣམ་པར་ཁྱི་བ་དང་། རྒྱལ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱི་མའི་སྤྱུག་སྤལ་མི་
 སྤྱེ་བ་དང་། སྤྱི་མེད་པས་ད་ལྟར་གྱི་ཡིད་མི་བདེ་བའི་འབྱུང་བ་དང་། སྤང་པོའི་
 ལྷག་མ་རང་གི་ངང་གིས་འགག་པར་འགྱུར་བའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་
 སྤྱུག་ །འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཟབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བདུད་བཞི་
 དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། བདེ་བ་དང་ཁྱི་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དགེ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཡོན་ཏན་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་
 ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 གསུམ་དང་བྲལ་བའི་འཁོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བརྟུང་ཀའ་
 བ་ཞེས་ཏེ། བརྟུང་ཀའ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔག་ཆད་བརྟུངས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་

༩། ཀུན་བརྟུས་རྣམ་པ་མཁན་ ༡༩༢/བ/༩ མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་བར་ཁྱི་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་
 འབྱུང་བམ་གྱུག་ཤད་དུ་ཚུད་པ་རྣམས་དག་མིན་དཔྱད་གཞི།

གྱི་གཟུགས་ཅན་སྤྲོ་སྤྲོ་རེས་པར་མཐོང་བའི་ཤིང་ལྷན་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 འཆི་འཕོ་བ་དང་། རླུ་བ་ཤེས་པའི་ལྷའི་མིག་གི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཡུང་པོའི་བདུད་དང་བྲལ་བ་ནི། ཅིའི་
 ཕྱིར་གཡོ་བ་མེད་པ་ཞེས་ཏེ། གཡོ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འགྲོ་བར་འགྲོ་བའི་རྟེན་
 ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷའི་བུའི་བདུད་
 དང་བྲལ་བ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདུད་པ་ཞེས་ཏེ། མི་འདུད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁམས་
 གསུམ་གྱི་སྟེང་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འཆི་བདག་
 གི་བདུད་དང་བྲལ་བ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་འཆི་བ་མེད་པ་ཞེས་ཏེ། འཆི་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། ཡུང་པོའི་བདུད་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྟོན་མོངས་པའི་
 བདུད་དང་བྲལ་བ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 རྟོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། བདེ་བའི་
 ཡོན་ཏན་ལྷ་བཤད་པ་དང་། ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་བཞི་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་
 ཕྱིར་གནས་ཞེས་སྤྲོ་སྤྲོ་རེས་པ་ལྷས་སྟོན་ཏེ། གནས་དང་། མྱིང་དང་། རླུ་བ་པ་
 དང་། མགོན་དང་། དཔུང་གཉིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཁན་མ་ཐོ་བ་
 མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་གྱི་བསྟོན་
 པའི་༡ བརྒྱན་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། རླུ་གྲ་ལ་སྤྲོ་སྤྲོ་རེས་པའི་གནོད་པ་དང་བྲལ་
 བའི་འགོག་པ་དང་། ལྷ་ཆོས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསམ་པ་དང་སྦྱར་བ་བྱས་པ་འབྲས་
 བྱ་ཡོད་པའི་གནས་ཀྱི་འགོག་པ་དང་། དག་བཅོམ་པར་འགྲོ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་
 འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་འཆི་འཕོ་མེད་པ་ཞེས་སྤྲོ་སྤྲོ་རེས་
 པ་བཞིས་སྟོན་ཏེ། འཆི་འཕོ་མེད་པ་དང་། རིམས་ནད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་

༡ ཅེས་ ༤༡/བ/༥ འགྲོ་བར་འཕོ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་པོ། ༢ གྲག་ཤད་ནང་ཚུལ་རྣམས་དག་མེན་དཔུང་གཞི།

གདུང་པ་མེད་པ་དང་། བདེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མར་
 ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་བ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། ཚོག་མི་ཤེས་པའི་ཤེངས་
 པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། ཟུང་ན་སོགས་གྱིས་གདུང་བ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་
 པ་དང་། ན་བ་སོགས་གྱིས་གདུང་བ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། འཛིགས་པ་མེད་
 པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཞི་བ་ཞེས་སོགས་
 རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏེ། ཞི་བ་དང་། བདེ་ཞི་དང་། བདེ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ། བན་པའི་དངོས་པོ་དག་གི་ཚོས་ཀྱན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་
 པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རོན་དམ་པ་བདེ་བ་ཟག་པ་མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་
 པའི་འགོག་པ་དང་། སྦྱར་བ་བདེ་བ་ངལ་ཞིང་། དུབ་པ་སོགས་གྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་
 པས་འཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ནད་མེད་པ་ཞེས་སོགས་
 རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏེ། ནད་མེད་པ་དང་། མིག་ལོ་བ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་
 བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱིབ་པ་ཀྱན་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་
 སྦྱོས་པའི་གཡེང་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཟག་བཅས་གྱིས་འདྲ་ཤེས་གྱིས་དམིགས་པའི་
 མཚན་མ་མེད་ཅིང་། ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྦྱོས་པ་ཞེས་སོ། །སྤྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་བའི་བྱད་པར་
 རིམ་པ་ལྔས་སྟོན་ཏེ། མཐའ་བུག་པའི་འགོག་བདེན་ཚོས་ཅན། མ་སྦྱོས་པ་དང་མ་
 བྱུང་བ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་མེད་པ་དང་། ཞེས་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ།
 ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་བ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་
 བདེ་སྤྱག་གི་ཚོར་བ་འབྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་
 པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། སྤྱིད་ལེན་སྤྱིད་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། སྤྱིད་

१) कुमा ११/६/१ 'सिद्धि' (दशमि) केसमुवेडा १) ११/६/१ 'सिद्धि' (दशमर) अनुसन्धानमुवेडा १) गुण
६३५५६३ ११/६/१ ६३५५६३ अनुसन्धानमुवेडा १) ६३५५६३ अनुसन्धानमुवेडा १) ६३५५६३

པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་པའི་སྤྱེ་བ་དང་། ག་གི་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས། གྲངས་དང་བསལ་བའི་དབྱེ་བ་དང་།
སྔ་སྔའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་འགོག་པའི་ཞེས་ཏེ། འགོག་བདེན་ཆོས་
ཅན་ཤིང་ནམ་པ་བཞིའི་སྒྲོན་མ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་སྟགས་བཞིས་
རིག་པར་བྱ་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་བྱིར་ཅས་སོ། །ཆོས་ཅན་སྤྲུལ་ལ། འགོག་
དང་ཞི་བ་དང་། བྱུ་རྟེན་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་
པོན་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་དང་། རྟུག་བསྐྱལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་དང་། རྟུག་ཀྱན་གཉིས་
ཀ་དང་བྲལ་བས་གཙང་ཞིང་བདེ་བའི་བྲལ་བ་དང་། སྤར་མི་རྒྱུག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་
རྟག་པ་དང་ཡན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བཞི། བྱེད་པའི་སྒྲོན་མ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་།
མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ནམས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་དང་།
དེའི་བྱེད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་ཏེ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་
ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་བཞིས་བྱེད་པར་བྱ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟུག་བསྐྱལ་རང་སྤྱི་ལོ་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཤེས་པར་བྱེད། ཀྱན་འབྱུང་ཅ་བ་ནས་སྤྱོད་བར་བྱེད། འགོག་པ་མངོན་
བྱ་བྱེད། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་བསྟོམ་པས་བྱེད་པར་བྱ་བྱས་པའི་བྱིར། གཉིས་
པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་ལམ་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། སྔ་སྔའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།
ཡང་ལམ་ཞེས་ཏེ། ཐར་ལམ་ཆོས་ཅན། ལྡོ་ཡོད་དེ། ཆོག་ས་ལམ་ནས་མཐར་ཕྱིན་
པའི་ལམ་གྱི་བར་ནམས་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་ལྡོ་ཡོད་པའི།

དང་པོ་ཆོག་ས་ལམ་ལ་གཉིས། རོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
ཞི་གནས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་འགོ་དགོས་པའི་ཡན་ལག་ལས་བཤད་པ་དང་། ཞི་

ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཡན་ལག་དང་། ལྷག་མཐོང་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ།
 དང་པོ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ཚོགས་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ནི་ལྷག་བྱེད་པར་ཅན་
 བསྐྱེད་པ་ལ་ཚོས་ཁྲ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། འཆལ་ཚུལ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་།
 མིག་སྟོགས་དབང་པོ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དབང་པོ་སྟོག་པའི་ཡུལ་
 ལ་འགྲོ་བ་སྤྲོས་པ་དང་། ཟས་ཏ་ཅང་མང་ཉུང་དང་། དགེ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་མི་གཞི་ད་
 ཅིང་ཡན་པའི་ཚོད་ཤེས་པ་དང་། ཉམ་གྱི་གྲུང་བུན་མ་གཏོགས་ཉིན་པར་དང་། ཉམ་
 གྱི་ཆ་སྟོད་སྟོད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་
 བཞིན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་མངོན་
 པར་དགའ་བ་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། ནི་ལྷག་གཉིས་
 ཀའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། རྟོག་པ་བཤགས་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་
 ཡི་རང་བ་སྟོགས། ཉན་ས་ནས་བཤད་པ་ཟུར་དགེ་སྤྱོད་གི་ཀྱན་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐོས་པ་ལས་ཞེས་ཏེ། ལྷག་མཐོང་མཐར་ཕྱིན་པར་
 བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པར་བྱ་སྟེ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱི་བ་པའི་ས་པོན་འཛོམས་པའི་གཞི་ད་ཏུ་འགྱུར་
 བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྤྱོད་ལམ་ལ་དྲི་བ་ནི། སྤྱོད་པའི་ཞེས་ཏེ། ཡན་ལ། བྱེད་པར་ཅན་
 གྱི་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་པར་ཅན་ནི། །དང་པོ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ཚོགས་ལམ་
 གྱི་ཡིན་ཏན་གྱི་རིགས་མ་ལུས་པ་སྤྱོད་ལམ་ལ་ཡང་ངེས་པར་ལྡན་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་
 ན་སྤྱོད་ལམ་རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། མ་སྟོང་
 མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོམ་

༡༥ ཟླ་ ༡༩/༡/༩ རྣམ་པར་ཐར་བར་འགྱུར་པའི་གནས་ཀྱི་སྒྲོ་ནི་དེ་ཏུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་(སྤྱོད་)མིན་ནམ་སྤྱོད་

བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སོགས་ཆོག་པ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པའི་
 སྒྱུར་ལམ་ཆོས་ཅན། བཞི་ཡོད་དེ། རྟོད་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་
 ཡོད་པའི་དང་པོ་རྟོད་ནི། རྟོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་གསལ་
 སྒྲུང་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཆོངས་ཡུན་དང་བཅས་པའི་ངེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་པོའོ། །གཉིས་པ་ཅེ་མོ་ནི། ཅེ་མོ་ཞེས་ཏེ། གཟུང་བ་རང་བཞིན་
 མེད་པ་སོགས་བདེན་པ་ནམས་ལ་གསལ་སྒྲུང་འཆིད་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་
 པའོ། །གསུམ་པ་བཅོད་པ་ནི། བདེན་པའི་ཞེས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་རྫོགས་ཤིང་། འཛིན་པ་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གསུམ་པའོ། །བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་
 ནི། འཛིན་ཏེན་པའི་ཞེས་ཏེ། འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་གྱི་ལ་གསལ་སྒྲུང་
 རྫོགས་ཤིང་། དེ་མ་ཐག་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སྒྲེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ངེས་འབྱེད་
 ཆ་མཐུན་བཞི་པའོ། །

གསུམ་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བྱི་བ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་
 གཉིས་པ་ མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་བསྟན་
 ཞེས་ཏེ། རང་གྱུ་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལས་སྦྱེས་ཤིང་། བདེན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གསལ་དུ་རྟོགས་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཆོངས་ཡུན་དང་བཅས་
 པའོ། །ཐུན་མོང་མིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཟུང་འཛིན་རྗེས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྒྲོང་
 པར་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཡང་ནམ་གང་ས་གསུམ་གྱིས་རིག་
 པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་དུ་
 ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སུ་ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་། གཉིས་

ཀའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་བདེ་ལ་གསལ་བ་ལ་དམིགས་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐད་ཅིག་བརྩ་བྱ་མདོ་དང་སྐར་ཏེ་བཤད་པ་
 དང་། བྱད་ཆོས་གཞན་མདོ་དང་སྐར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཟེ། བརྩ་བྱ་ཏུ་
 དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། བརྩ་བྱ་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་
 པའི་འཛིན་སྒྲུངས་དང་། མཐུག་བསྐུས་ཏེ་སྐད་ཅིག་གི་ཆད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 རིམ་ལང་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བརྩ་བྱ་ཡོད་དེ།
 བདེན་པ་བཞི་རེ་རེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་བཟོད། ཆོས་ཤེས། རྗེས་བཟོད། རྗེས་ཤེས་
 བཞི་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྩལ་བ་ལྡུལ་ལ་དམིགས་པ་བཞི་བཤད་པ་
 དང་། རྩལ་མ་གསུམ་དེ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩལ་བ་ལྡུལ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་བཤད་པ་དང་། རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩལ་བ་ལྡུལ་ཞེས་ཏེ། རྩལ་བ་ལྡུལ་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 མི་རྣམས་པ་སོགས་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །རྩལ་
 བ་ལྡུལ་མཐོང་སྒྲུངས་ཀྱི་ས་པོན་དངོས་སུ་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐུས་པ་
 རིམ་ལྡུལ་ལྡུལ་ཆོས་བཟོད་ཅིས་བྱའོ། །དེས་དངོས་སུ་དངས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྣམ་
 བྱོལ་ལམ་གྱིས་བསྐུས་པ་ནི་རྩལ་བ་ལྡུལ་ཆོས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩལ་བ་ལྡུལ་
 ལ་རྗེས་སུ་ཞེས་ཏེ། རྩལ་བ་ལྡུལ་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཕངས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རྩལ་ལྡུལ་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐུས་
 པ་རྗེས་བཟོད། རྣམ་བྱོལ་ལམ་གྱིས་བསྐུས་པའི་རྗེས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་
 བཞིན་དུ་ཞེས་ཏེ། བདེན་པ་རྩལ་མ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་ཤེས་ཀྱང་རྩལ་བ་ལྡུལ་
 ལ་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བདེན་པ་རྩལ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མདོན་སུམ་

དུ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ། ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་དང་། དེ་གཉིས་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་
 པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་
 ལུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་
 བཙུ་བྱུག་ཏུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རེ་རེ་འདྲ་བར་དུ་བྱས་
 པའི་གཟུང་བ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་དང་། འཛིན་པ་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། བཟོད་པ་དང་
 ཞེས་ཏེ། མཉམ་གཞག་རྗེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཙུ་བྱུག་ཆོས་ཅན། སྟོས་པའི་མཚན་
 མས་དཔེན་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཅི་རིགས་སུ་ལ་
 དམིགས་པའི་རྟོག་བྱལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་
 ཞེས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དུས་ཀྱིས་མུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་
 པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་སྤྱོང་བའི་བྱ་བ་རྟོགས་པར་
 བྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་སྟུན་གྱི་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་དང་སྦྱར་བ་དང་། ལམ་གྱི་རོ་བོ་མདོ་དང་སྦྱར་
 བ་དང་། ཡན་ཡིན་མདོ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ། དེ་དག་མདོའི་དོན་ཡིན་པར་
 བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི། ཆོས་ལ་ཞེས་ཏེ། མདོ་ལས། སྟུག་བསྐལ་མེད་པ་དྲི་མ་'བྱལ་བ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དེ་མཐོང་ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་མེད་པ་
 ཆོས་བཟོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལྔ་མ་དང་། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་

༡༥ ཅུ་བ་ ༡༠/བ/༩ རྩ་མ་དང་བྱལ་བར་སྟེན་སོ། ། ཞེས་འབྱུང་བས་(དྲི་མ་དང་)མིན་ནམ་ལྟར།

ནས་ཕྱི་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཡོངས་
 ལུ་ཤེས་པའི་དང་། སྤོང་བས་ཀྱང་ལམ་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་མཐོང་བ་ཞེས་སྐད་དང་པོ་བཞི་མདོར་བསྟན་
 རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། མདོ་ལས། ཆོས་མཐོང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། མཐོང་
 ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་བཟོད་
 ཆོས་ཤེས་རྗེས་བཟོད། རྗེས་ཤེས་རྣམས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རང་དོན་ལ་སྟོས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། གཞན་དོན་ལ་སྟོས་
 པའི་ཕན་ཡོན་ནི། །དང་པོ་ནི། སོམ་ཉི་ལས་བཀལ་བའི་ཞེས་སྐད་གསུམ་ག་མདོར་
 བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། མདོ་ལས་སོམ་ཉི་ལས་བཀལ་བ་ཞེས་སྐད་གསུངས་
 པ་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཐོང་ལམ་
 ཐོབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་མཐོང་ལམ་
 ཐོབ་པ་ལ་ཡང་མི་བདེན་པ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོས་དང་བྱལ་བ་དང་། རང་གི་ལམ་སྟོམ་
 པ་མི་ཤེས་པར་གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛིག་པ་དང་། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་མུ་སྟེགས་ཅན་
 གྱིས་བྱི་མི་རྣམས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་
 ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འཛིགས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་
 མཐོང་ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མདོན་སུམ་གྱིས་
 ཉོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་བདེན་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་གཞན་གྱིས་བྱི་བ་དང་།
 དེའི་ལན་ལུང་སྟོན་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་ཐོབ་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་
 མཛད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་སྟེ་ཚུལ་སྐད་སྐད་
 རྒྱས་པར་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།

བཞི་པ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 ལམ་དགུར་དབྱེ་བ་དང་། སྔ་སྔོན་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་པའི་
 ལམ་ཞེས་ཏེ། སྒྲིམ་པའི་ལམ་དོན་དགུའི་སྒྲིམ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ནས། བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་གྱི་བར་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གནས་སྐབས་ཅན་བཤད་པ་དང་། དེའི་གནས་
 སྐབས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ལམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་ཀྱིས་
 མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་
 ཞེས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། བྱད་
 ཆོས་བཞིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྤང་བྱ་དང་། ཇོ་མོ་དང་། བྱད་པར་དང་། མཐར་
 ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་བཞིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་སྒྲིམ་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་
 ཡོད་པའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་ཡང་།
 འདིར་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།
 ཆོགས་ལམ་པ་དང་སྤྱིར་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་དེ་དག་ནི། ལམ་ཁྲར་བྱས་པའི་
 སྒྲིམ་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། སྤང་བྱ་དང་། ཇོ་མོ་དང་། དེའི་
 བྱད་པར་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཀྱན་
 རས་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་གསུམ། རྩ་བར་དབྱེ་བ་དང་། རྩ་བ་གང་གིས་གང་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་རྩ་བར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་
 པོ་ནི། ལུང་དུ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཞི་ཡོད་དེ།
 སྤྲོད་པ་ཤས་ཆེ་བ་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྲོད་པ་ནི་ཞེས་ཏེ། ཉོན་
 མོངས་བཞིས་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ། སྤྲོད་པས་ནི། སྤྲོད་

པ་ཤས་ཆེ་བ་ཤིན་དུ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་ལ་རྩིས་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། བསམ་གཏན་ལ་བདེན་ནས་སྡོན་གྱི་མཐར་ཉིག་པ་
 ལ་མོགས་པའི་ལྟ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ལྟ་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་
 བྱས་ནས་དག་པའི་བསམ་གཏན་སྒྲིམ་པ་ལ་གོགས་བྱེད། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་
 ཅམ་གྱིས་སེམས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་རྣམས་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པར་བྱེད། ཐར་པའི་ལམ་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པས་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་
 ཐར་བ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་དུ་བཤེས་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཉོན་
 མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།
 གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དག་པ་བསྒྲིམ་པ་ལ་
 ཉོན་མོངས་པས་བར་ཆད་བྱེད་དེ། རྒྱུ་བས་ལུང་མ་བརྟན་བཞིན་སྒྲིམ་ནས་གོགས་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་བྱང་བས་ཞེས་ཏེ། དག་པའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་
 མེད་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་སའི་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་དང་བྲལ་
 པའི་འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ངེ་
 བ་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་སོ། །ཡན་ལ། བརྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་
 ལག་ཅས་ཏེ། བསམ་གཏན་རྣམས་ཁྱད་ཆོས་བཞིན་སྒྲིམ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡན་
 ལག་དང་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆད་དང་། མིང་དུ་གདགས་
 པའི་སྒྲིམ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི། རོ་བོ་དང་ཐོབ་ཚུལ་དང་།
 རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསམ་གཏན་བཞིན་ཡན་
 ལག་བཤད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བ་བཞག་དུ་མེད་པའི་འཐད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་ཅས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ལག་ལྔས་ཁྱད་
 པར་དུ་བྱས་ཏེ། འདྲོད་པ་ནི་རགས་པའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་ཞིབ་པའི་ཞིས་ཅིང་

བ་དང་ཞིབ་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་། དབྱེན་པ་ལས་
 གླེས་པའི་དགའ་བདེས་བསྐྱུས་པ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་
 པ་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་
 བརྡེགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
 ལ་ཡན་ལག་བཞི་ཡོད་དེ། དུན་པ་དང་མེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱིས་ནང་རབ་
 ཏུ་དང་པ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ཇེ་འཛིན་ལས་གླེས་པའི་དགའ་བདེ་ཕན་
 ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ན། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་། ཅིང་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་
 པས། ཡིད་ཅུང་ཟད་གདུང་བར་བྱེད་པའི་སྟོན་ལས་མ་གྲོལ་བས། དེའི་དགའ་བདེ་
 ལ་དཔེན་པ་ལས་གླེས་པའི་དགའ་བདེ་ཞེས་བྱ་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན་སྟོན་དེ་
 ལས་གྲོལ་བའི་ཉིང་ཇེ་འཛིན་ལས་གླེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཡན་
 ལག་ལྔ་ཡོད་དེ། བཏང་སྟོམས་སྟགས་གསུམ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བ་
 མེད་པའི་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་
 གྱི་སྟོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་དུན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་
 དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་དེར་
 གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་སྟགས་གསུམ་གྱིས་བསམ་
 གཏན་རྣམས་ཇོགས་པར་བྱེད་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ལ་ཞེས་
 ཉེ། གཟུགས་མེད་རྣམས་ན་ངེ་སྒྲ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བ་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་མེད་དེ། སྐལ་ཆེར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་བྲལ་བཞི་གནས་སུ་

རྒྱུ་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་སྒྲིམས་པར་འདུག་པ་དང་། དེ་
 དག་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིམས་པར་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རྣམས་
 ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་
 འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་བརྟུས་དོན་ནི་སྒྲིམ་སྒྲུར་རོ། །ཞི་གནས་མཆོད་ཉིད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འོག་ས་སྒྲིམ་
 དང་བཅས་པ་དང་། ས་གོང་མ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པར་ཐོས་བསམ་གྱིས་དཔྱད་པར་
 བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་སྒྲིམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་དངས་འདྲེན་
 རུས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་
 འོག་སའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་གསུམ་སྤངས་པའི་སྒྲིམས་ཀྱིས་དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ངན་
 ལེན་དང་བྲལ་བའི་ཡིད་བྱེད་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཉོན་མོངས་འབྲིང་གསུམ་སྤྲོང་བའི་
 ཡིད་བྱེད་དང་། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་ཡལ་ཆེར་སྤངས་པས་བྱད་པར་སྤངས་མ་སྤངས་
 ཉོག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་ཁྱུང་ཏུ་གསུམ་སྤྲོང་བའི་ཡིད་བྱེད་དང་།
 རང་རང་གི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །རྫོན་གྱི་མངོན་པ་བ་ཁྱེད་གིས། སེམས་
 གནས་པའི་ཐབས་དགུས་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཞི་གནས་ཀྱིས་
 བརྟུས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉན་ས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་མ་ཤེས་པར། མཆོད་ཉིད་རབ་
 ཏུ་བྱེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་དང་པོར་བྱེད་པ་ནི། ཞི་ལྷག་སྒྲེ་ཚུལ་ལ་
 མེ་མཁའ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བྱེད་འདི་ནི་ཞི་གནས་ཐོབ་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ལྷག་མཐོང་སྒྲེ་
 བའི་ཐབས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དེ། ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེ་བ་ལས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆད་རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རྣམས་།
 བསྒྲིམ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གུས་སྦྱོར་དང་རྒྱུན་སྦྱོར་གས་

༡༩ ལྷ་པ་ ༡༩/བ/༩ སྒྲིམས་པར་འདུག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེན། ཞེས་འབྱུང་བས་(སྒྲིམས་པར་
 ཞེས་ཏེ་) མིན་ནས་སྒྲུལ།

རྒྱུ་ཞིང་དམིགས་ནམ་རྒྱུ་ཟད་མི་གསལ་བ་དང་། རྒྱུ་ར་བ་གཉིས་གང་རུང་སྟོབས་
 ཆེ་ཞིང་། དམིགས་ནམ་གསལ་བ་དང་། རྒྱུ་ར་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་དམིགས་ནམ་
 གསལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྒྱུ་རུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་བསྒྲིམ་པ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དབྱེ་བ་ལ། དངོས་དང་མིང་དུ་གདགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་
 པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞེས་ཏེ། བསྒྲིམ་
 པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། ཆངས་རིགས་ལ་
 སོགས་པའི་སྒྲུལ་གནས་མི་འདྲ་བ་བཟང་ངན་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་
 མེད་ནམས་ན། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྒྲེ་བའི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། གཞལ་
 མེད་ཁང་གི་གནས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་
 དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆེ་རིང་ཐུང་གི་མཐོ་བ་དང་དམའ་བ་དང་། ཅོན་མོངས་མང་ཏུང་
 གིས་ངན་པ་དང་བཟང་པོར་མངོན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མང་དུ་ཞེས་
 ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོས་བརྒྱས་པའི་ཏིང་འཛིན་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་ཏེ། སངས་
 རྒྱུ་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་མཐུའི་ཁྱད་པར་གྲུབ་པའི་
 རྒྱུ་ནས་གངས་མེད་པ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དེ་ནམས་ཀྱི་མིང་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱུ་ནམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ་གངས་ལས་འདས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་ནམས་
 ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བསམ་
 གཏན་གཟུགས་མེད་མཐའ་ཡས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དང་། མི་མཐུན་པའི་
 རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་ཇོགས་པའི་སྟོབས་ལས་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ནམ་པར་དག་པས་ཞེས་ཏེ། འཕེལ་བ་གསུམ་གྱིས་སྤངས་
 པའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དེ་དག་རབ་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་ནི། རྒྱ་
 ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་ལས་བྱུང་བས། རང་གི་རིགས་མཐུན་གཞན་ལས། ལས་རུང་

མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་ལ། རིམས་ཀྱིས་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་ཕྱོག་
 ཏུ་ཁྱགས་པ་ནི་འཕེལ་བ་ཆུང་དུ་འོ། །རེ་རེ་བར་དུ་བཞག་པའི་ཐོད་ཀྱིས་ལུགས་མཐུན་
 ཏུ་ཁྱགས་པ་ནི། འཕེལ་བ་འབྲིང་ངོ་། །དེ་ཉིད་ལུགས་ཕྱོག་ཏུ་ཁྱགས་པ་ནི་འཕེལ་བ་
 ཆེན་པོ་རྩི། དེའི་རྗེས་སུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྒྲིམས་པར་ཁྱགས་ན་ཡང་། རབ་
 ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་
 བཞི་པ་ཁོ་ནར་མི་བབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ། བརྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་ཞེས་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་
 བྱེད་པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ནི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་མོ། །གཉིས་
 པ་ལ། ལྷག་མཐོང་གས་ཆེ་བ་དང་། ཞི་གནས་གས་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་
 ཤེས་དང་ཞེས་ཏེ། ལྷག་མཐོང་གིས་བརྟུས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བདེན་
 བཞིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཆོས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་བཞི་དང་། དེ་དག་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་བཞི། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་བརྟུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། གླིང་ཅེ་སྒྲིམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་
 ཀྱི་ལམ་དགེ་བརྟན་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱིས་བརྟུས་པ་འང་ཡོད་དེ། དེ་དག་དང་
 མཆུངས་ལྡན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་བར་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཟོད་པ་ཁས་བླང་བར་མི་བྱ་རྩི། བདེན་
 པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲག་རིགས་པ་ལ་མི་སྒྲག་པའི་བཟོད་པ་
 མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཐོབ་པ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་
 དང་། ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་། ཚིང་པ་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་
 ཅེས་ཏེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཟག་མེད་སྤྱི་

སེམས་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱད་ཅེ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་པ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། བཅོམ་ཡན་ཞེས་ཏེ། འདུ་ཤེས་གསལ་པོས་སྒྲིམས་པར་འདུག་པ་དེའི་ཆེ་ཀྱན་
 ཤེས་པ་འདས་ལམ་ཟག་མེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ།
 དངོས་དང་། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་དང་། གཟུགས་
 མེད་དུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། །དང་པོ་ནི། འགག་པའི་ཞེས་ཏེ། འོ་ན་
 འགོག་སྒྲིམས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ནི་མི་
 མཚུངས་ཏེ། དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་
 ལ། སྤྱད་ཅེ་དེའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་ཀྱང་མི་དགོས། ལམ་ཟག་མེད་བརྟེན་པ་ཡང་འཐད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འགོག་སྒྲིམས་སྤྱད་ཅེ་འོ་སེམས་
 ལ་བརྟེན་དགོས་པས་སྒྲིམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། འགོག་སྒྲིམས་
 ཀྱི་ལུས་རྟེན་དུ་མ་ཡོད་དེ། ལྷར་མ་ཐོབ་པ་འདོད་པའི་སྤྱིང་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟེན་
 ལ་སྐྱབ་ཅིང་། ཐོབ་ཟིན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་གཟུགས་ཁམས་སུ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ། རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འདོད་ལྗེའི་
 རྟེན་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་པའི་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་
 མེད་ཁམས་སུ་འགོག་སྒྲིམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་དེ། ཆོར་འདུ་རགས་པ་རྒྱན་ཆད་
 པའི་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པས་གནས་པ་རྣམས། གཟུགས་མེད་ལ་
 འབད་པའི་སྒྲིམ་པ་མི་བྱེད་ཅིང་། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་ནི། ཀྱན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེར་མངོན་དུ་བྱེད་པའང་
 བཤད་པ་ནི། ཀྱན་གཞི་ཁས་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཡང་
 མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཞི་བ་དེ་ཐོབ་ཀྱང་། ཆོར་
 པ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཞི་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལམ་དེའི་གནས་སྐབས་བཤད་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲིང་ངམ་རྣམ་པའི་སྒོ་
 གས་དབྱེ་བ་དང་། སྤྱིང་ལམ་བཞིའི་སྒོ་གས་དབྱེ་བའོ། དང་པོ་ནི། ལམ་རྒྱུ་དུ་
 གང་ཞེན་ཞེས་སྟགས་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒོ་མ་པའི་ལམ་ལ་ཅ་བའི་སྒོ་གས་རྒྱུ་
 ཏུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། ཡན་ལག་གི་སྒོ་གས་དེ་རེ་རེ་འང་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་
 དེ། སྤྱིང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་
 པའི་དང་པོ་སྦྱར་བའི་ལམ་ནི། སྦྱར་བའི་ལམ་ཞེས་ཏེ། ལམ་གང་གིས་སྒོ་མ་སྤངས་
 ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ། སྤྱིང་བར་བརྩམས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་དུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 འདྲེན་ཞིང་མགོ་གཞོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱིང་བའི་ལམ་མོ། །གཉིས་པ་བར་ཆད་མེད་
 པའི་ལམ་ནི། བར་ཆད་མེད་ཅེས་ཏེ། དེའི་འོག་དུ་མངོན་གྱུར་རམ་ས་སོན་གོགས་
 བྱེད་མེད་བར་དངོས་སུ་སྤྱིང་བཞིན་པའི་ལམ་མོ། །གསུམ་པ་རྣམ་གྱོལ་ལམ་ནི། རྣམ་
 པར་ཞེས་ཏེ། དེའི་འོག་དུ་ཉོན་མོངས་སྤངས་ནས་འགོག་པ་དང་པོར་ཐོབ་པ་རྣམས་བཟུང་
 བའི་ལམ་མོ། །བཞི་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི། ཁྱད་པར་གྱི་ཞེས་ཏེ། ཁྱད་པར་གྱི་
 ལམ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤངས་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་
 འབྲིང་སྤྱིང་བའི་སྦྱར་བའི་ལམ་སྟགས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་
 དང་། སྦྱར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འདུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆེན་པོ་སྤངས་ཀྱིས་
 སུ། སྤྱིང་བྱ་སྤྱིང་བཞིན་པའི་སྦྱར་བ་རེ་ཤིག་བཏང་སྒྲིམས་སུ་བྱས་ནས། མདོ་ལ་
 སྟགས་པའི་ཆོས་སེམས་པ་དང་། སྤར་ཞུགས་ཟིན་པའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་དང་། སྒྲིམས་
 འདུག་གཞན་ལ་སྒྲིམས་པར་འདུག་པ་ཡང་། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། ཡོན་ཏན་
 ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས། མངོན་གྱིས་ལ་སྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྤར་
 མེད་སར་དུ་སྦྱབ་པ་དང་། ཐོབ་ཟིན་ལ་གནས་པའི་ལམ་མོ། །དེ་ཡང་། སྤར་མ་དེའི་

སྤངས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཁར་བྱུང་ལ། ལམ་སྒྲིམ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་དུ་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། ས་
གོང་མའི་ལམ་བསྒྲིམ་པ་ན་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་བསྒྲིམ་པར་འགྱུར་བ་རྒྱུན་དང་
བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་སྒྲིམ་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་
གྱིས་བརྒྱ་གཅིག་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སའི་མཆན་
ཉིད། གཉིན་པོ་བསྒྲིམ་པ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་བསྒྲིམ་པ་ཞེས་
ཏེ། ལམ་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཚུལ་བཞི་ཡོད་དེ། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་བསྒྲིམ་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡང་དག་
སྤྱོད་བཞི་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། འཕགས་ལམ་སྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཅེས་སོགས་རིམ་པ་བཞིས་སྟོན་ཏེ། ལམ་སྒྲིམ་པའི་
ཚུལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དད་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་ལྟར་མ་སྒྲིམ་པ་སྒྱེད་ཆེད་དུ་བསྒྲིམ་པ་དང་། སྒྲིམ་བཞིན་གནས་པ་དང་། མི་
ཉམས་པ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱད་ལ་འབྱུང་བ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་
དང་། འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་བསྒྲིམ་པ་དང་། མི་དགེ་
བའི་ཆོས་སྒྲིམ་པ་སྤྱོད་བ་དང་། མ་སྒྲིམ་པ་མི་སྒྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བསྒྲིམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། ཡང་ལམ་ཞེས་ཏེ། འཕགས་ལམ་སྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་བཞིར་
ཡོད་དེ། ལམ་དེའི་བག་ཆགས་རང་རྒྱུད་ལ་འཛིན་པ་དང་། མངོན་དུ་གྱུར་ནས་བསྒྲིམ་
པ་དང་། དེའི་སྤང་བྱ་སྒྲིམ་པ་སྤྱོད་ཞིང་སྤངས་ནས་ཕྱིས་མི་སྒྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་
པའི་ཚུལ་བཞིས་བསྒྲིམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སའི་
མཆན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། གཉིན་པོ་བསྒྲིམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ།
སུན་འབྲིན་པའི་གཉིན་པོ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། སྤང་

བྱ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ་རྣམས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་སྤང་བྱ་རྣམས་ལ་ཉེས་དམིགས་
 ལུ་བརྟུས་ནས་སུན་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ལོག་ཏུ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དང་།
 དེ་སྤངས་པའི་རྣམས་གྲོལ་ལམ་དང་། སྤངས་པ་ཐག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དེའི་གོང་མའི་
 ལམ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བརྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་ཏེ། བཤད་བྱ་དང་འཆད་བྱེད་གཉིས་
 ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བཤད་བྱ་དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ལམ་སོགས་དང་། འཆད་བྱེད་
 ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། རྟོན་ལམ་བཞི་དང་། དག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཚོས་ཀྱི་གནས་བཞི་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་རྟོག་གཉིས་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་དབང་པོ་གསུམ་གྱིས་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཟུ། བྱང་ཕྱོགས་
 སོ་བདུན་དང་། གནས་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་པས་ལམ་བཞི་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་
 ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་གནས་བཞི་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་
 ཞི་གནས་དང་རྟག་མཐོང་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གསུམ་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུན་པ་ཉེར་གཞག་ཚོས་ལྷས་ཤེས་པར་བྱ་བྱིང་གཞན་
 རྣམས་དེ་དང་འདྲ་བར་བཤད་པའི་རྟོན་མདོར་བརྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་
 པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུན་པ་ཞེས་ཏེ། གཉིས་པ་ལ་བདུན་ཡོད་པའི་དང་པོ་
 དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་བཤད་པ་ལ་ངེ་བཞི། དུན་པ་ཉེ་བར་ཞེས་སོ། །ལན་
 ལ་དམིགས་པ་ནི། ལུས་དང་ཞེས་ཏེ། ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོས་བཞི་ཚོས་ཅན། དུན་པ་
 ཉེར་གཞག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྩོད་འདྲིལ་གཅད་པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱོམ་
 པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་བཞིར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་
 ཟག་གི་གནས་དང་ཚོར་བ་བདེ་བ་སོགས་ཡོངས་སུ་དྲི་བཞི་དང་། གང་ཟག་གི་ངོ་
 བོད་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་

ནས་བཞི་ཡོད་པའི་བྱུང་། རོ་པོ་ནི། རོ་པོ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། ལུས་མི་གཙང་། ཆོར་བ་
 ལྷག་བསྐྱུལ། སེམས་མི་དྲག། ཆོས་བདག་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དམིགས་
 རྣམ་ལ་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་རོ་པོ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་
 ཡུན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་གྲོགས་ཏེ། གྲོགས་ཞེས་པས་སྟོན་ཏོ། །སྟོམ་ཚུལ་
 ནི། བསྟོམ་པ་ཞེས་ཏེ། མདོར་བསྟན་ཀྱིས་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་
 དང་གཞན་གྱི་ལུས་རང་བཞིན་པ་དང་། མི་ལྷག་པ་བསྟོམ་པས་ཀའ་རུས་སྟོགས་སུ་
 ལྷང་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་ལུས་ལ་དམིགས་ནས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་དུ་ལྷ་བའི་
 དྲན་ཤེས་མཚུངས་ཡུན་དང་བཅས་པ་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དང་། རང་དང་སྤྱི་དང་
 སྤྱི་རང་གཉིས་ཀའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ལ་དམིགས་ནས་ལྷག་བསྐྱུལ་
 གྱི་རང་བཞིན་དུ་ལྷ་བ་དང་། སེམས་ལ་དམིགས་ནས་མི་དྲག་པ་དང་ཆོས་བདག་མེད་
 པར་ལྷ་བའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་སྦྱར་བ་གཉིས་ཡུན་གྱི་སྟོན་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་
 སྟོམ་ཚུལ་ལོ། །ཅི་རིགས་པའི་དོན་ནི། སྟོམ་ལ་ཆོར་བ་ཐམས་ཅད་ལྷག་བསྐྱུལ་དུ་ལྷང་
 བ་དེ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཆོར་བ་གསུམ་མཉམ་པར་རྟོག་པ་ལྷ་བྱའོ། །ཡང་གོང་གི་
 དམིགས་པ་དེ་དང་། དེ་ལ་རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་ལྟར་བསྟོམ་པ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
 དུ་བསྟོམ་པ་དགའི་སྟོན་ནས་སྟོན་ཏེ། ཡང་བསྟོམ་པ་ན་ཞེས་པས་སོ། །རྣམ་པ་དགའི་
 སྟོན་ནས་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་པོ་ཡིད་
 ལ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་བསམ་པ་ལུན་ཆོགས་འདུན་པ་དང་། དགེ་བ་མ་སྦྱེས་པ་
 བསྦྱེད་པའི་སྦྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལེ་ལོ་དང་བྱིང་ཆོད་སྦྱང་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་།
 སྦྱིལ་བ་དང་། རང་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པས་མི་ཉམས་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱོབ་པ་དང་། གཞན་
 ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པས་མི་ཉམས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོམས་པས་མི་སྦྱོབ་པའི་མ་ཐོན་པ་གཉིས་

༡༽ ཀྱན་བརྒྱུས་རྣམ་བཤད་ ༡༡༩/ན/༡ གཉེན་པོར་མཐུན་པ་བསྟོམ་སོ། ། ཞེས་བསྐྱུང་བས་(མཐུན་)མིན་ནམ་ལྟམ།

ནི། རྩེས་པ་མི་ཉམས་པའི་སྦྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མ་ཉམས་པ་འཕེལ་བའི་
 སྦྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྒྱར་བ་མེད་པ་དང་། དུན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་
 དང་བག་ཡིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། སྒྲོམ་པའི་
 ཞེས་ཏེ། དུན་པ་ཉེར་གཞག་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ།
 གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྦྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བདེན་
 བཞིའི་མཆོན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་བར་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་ལ་སྒྲིགས་
 པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཚོ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་
 ལམ་ཡང་དག་སྦྱང་བ་བཤད་པ་ལ་བྱི་བཞི། ཡང་དག་པར་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་དམིགས་
 པ་ནི། མི་མཐུན་པ་ཞེས་ཏེ། སྤང་གཉེན་རྩེས་པ་དང་སྤར་མ་རྩེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡང་
 དག་སྦྱང་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་མཆོན་ནི་སྤར་མ་ལྟར་རོ། །ངོ་བོ་དང་གྲོགས་
 ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་འདོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་
 དུ་བྱེད་པའི་སྦྱར་ལམ་དོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་དེ་ནི། ཡང་
 དག་སྦྱང་བའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྟར་གྱི་སེམས་བྱུང་རྣམས་གྲོགས་སོ། །སྒྲོམ་
 ཚུལ་ནི། བསྒྲུབ་པ་ཞེས་ཏེ། ཡང་དག་སྦྱང་བ་སྒྲོམ་ཚུལ་བྱུང་བར་དང་བཅས་ནས་
 བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སྤང་གཉེན་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་འདོར་ལེན་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འདུན་པ་བསྐྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་བཙོན་འགྲུས་ཚོ་མ་པར་
 བྱེད། ཞི་ལྷག་གི་སྒྲོ་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་ །དམིགས་པ་ལ་ནང་བྱིང་
 ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་ཏན་སེམས་སེམས་དཔའ་སྒྲོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཟེངས་བསྐྱོད་
 དེ། དམིགས་པ་དེ་ལ་གསལ་པོར་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན། ཕྱི་རོལ་ཏུ་འདོད་ཡོན་སྒྲོགས་
 ལ་དམིགས་པའི་མེད་པ་བྱུང་ན། མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་

སྒྲིགས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བསྐྱུས་ནས་རབ་དུ་འཛིན་པར་བྱེད། བྱིང་ཆོད་ཀྱིས་
 མི་མཉམ་པ་མེད་པར་ལྷན་གྱུ་བ་དུ་འདུག་པའི་བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་
 བསྒྲུམ་པ་ལ་འདུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འོག་དུ་རབ་དུ་འཛིན་
 པ་དང་འཛིན་པ་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱིང་ཆོད་སེལ་བ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་
 རྒྱས་པར་གཤམ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། འབྲས་བུ་ཞེས་ཏེ།
 ཡང་དག་སྤྱོད་པ་བསྒྲུམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་བྱ་ཉམས་པ་དང་
 གཉེན་པོ་ཐོབ་ཅིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་
 བའི་ལམ་རྩ་འཕུལ་གྱི་རྒྱང་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། རྩ་འཕུལ་ཞེས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བྱ་བ་རྒྱུད་ནས་མེ་འབར་བ་སྒྲིགས་སྤུལ་སྤྱུར་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཞེས་
 པའོ། རྩོད་པོ་ནི། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། རྩོད་པོ་ཞེས་པས་བརྟན་ཏོ།
 གྲོགས་ནི། གྲོགས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། རྩ་འཕུལ་གྱི་རྒྱང་པའི་གྲོགས་རྣམ་པ་བཞི་འཁོར་
 དང་བཅས་པ་ཡོད་དེ། འདུན་པ་སྒྲིགས་བཞི་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་
 བྱིང་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་བཤད་པ་ནི། འདུན་པ་ཞེས་ཏེ། གྲོགས་རྣམ་པ་
 བཞིར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པའི་དམིགས་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་
 སྤྱུར་བ་དྲག་པོས་བསྒྲུམས་པས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་དང་། ལྷན་ལྷན་དུ་སྤྱུར་
 བ་བརྩམས་པ་དང་། རྒྱུན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིམ་པའི་སྤྱིས་ཐོབ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆེ་
 འདིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱི་ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
 ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཚུམ་པ་དང་། སེམས་རབ་དུ་
 འཛིན་པ་དང་། སེམས་རབ་དུ་འཛིན་པ་ན། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་རྣམས་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། བསྒྲིམ་པ་ཞེས་ཏེ། སྤྱིང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ཀྱིས་
 བྱེད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲིམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲིམ་པ་
 ལ་མི་སྒྲིབ་འཕེལ་ལོའི་གཉེན་པོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྲས་བྱེད་བཅས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་
 དད་པ་དང་། དེ་བསྒྲིམ་པ་ལ་དོན་གཉེན་གྱི་འདུན་པ་དང་། གཉེན་པོ་དངོས་བཙུན་
 འགྲུས་ལ་འབྱུང་མེད་གྱི་སེམས་པས་བསྐྱུས་པ་ཚུལ་བ་དང་། ལུས་སེམས་གིན་དུ་སྤྱངས་
 པའི་བདེ་བ་དང་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒྲིམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། མཉམ་པར་བཞག་པ་
 མཉམ་པར་བཞག་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུན་པ་དང་། བྱིང་ཚོད་བྱུང་ངམ་བྱུང་དུ་དོགས་
 གས་དོག་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་། བྱིང་ཚོད་བྱུང་བ་ན། གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་
 པ་དང་། བྱིང་ཚོད་མེད་པར་ལྷན་གྱུ་བ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ། བྱིང་སྒྲིམས་བསྒྲིམ་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། དད་པ་དང་། འདུན་པ་
 དང་། ཚུལ་བ་གསུམ་གྱིས་གཉེན་པོ་བསྒྲིམ་པ་ལ་འབད་པ་དང་གིན་སྤྱངས་ཀྱིས་ལུས་
 སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། དུན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་དམིགས་རྣམ་མ་
 བཟུང་ཅིང་། བྱིང་ཚོད་དོགས་པར་བྱེད་པས། ཉེ་བར་ཕན་འདོགས་པ་དང་། གཉེན་
 པོས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་པ་དང་བྱིང་སྒྲིམས་བཞིར་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདུན་པ་
 སོགས་བཞི་བསྒྲིམ་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ནང་དུ་བྱིང་བ་
 དང་། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་ལེ་བུ་ལ་སྤྱད་པའི་མཚན་མ་སྒྲིབ་འདོགས་པ་སོགས་བཞི་དང་བཅས་
 པ་སྤྱིང་བ་དང་། ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲིབ་ནས་གཟེངས་བསྒྲིབ་པ་དང་། ཉེས་དམིགས་བསམས་
 བསམ་ནང་དུ་སྤྱད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་དང་མཐུན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 སེམས་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་སོགས་བསྒྲིམས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 སྒྲིབ་མེད་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ནི། འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། རྩ་འཕུལ་གྱི་
 རྒྱུ་ལ་ཕན་བཞི་བསྒྲིམ་པ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་

གང་དང་གང་གིས་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་གིས་པ་དང་། རྩ་འཁྱལ་དང་མངོན་གྱིས་སྒྲིགས་
 གང་དང་གང་མངོན་དུ་བྱེད་འདོད་པ་དེ་མངོན་གྱུར་དུ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྦྱར་བའི་ལམ་དབང་པོ་བཤད་པ་ལ། དབང་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟོང་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་
 དང་། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དད་པ་སྒྲིགས་ལྗང་པོ་དང་།
 དེ་དག་དང་མཚུངས་ཡུན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་གྲོགས་སོ། །བདེན་པ་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་དབང་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་ལྗངས་པར་དགོས་ཏེ། ཐོག་མར་འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་རྣམས་ལ་འདུག་ཤོག་གི་སྟོན་མེད་ཆོས་པའི་དད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་འགྱུས་ཚུལ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་དམིགས་རྣམ་མ་བཤེད་པའི་བྱན་པ་དང་། བྱན་པ་དང་གིས་བཞིན་གྱིས་བཟུང་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་འཛོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བདེན་པའི་གནས་ལུགས་འབྱེད་པའི་གཉེན་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལྗང་ཤོད་པའི་ཕྱིར། དབང་
 པོ་ལྗང་བསྟོམ་པ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། སྦྱར་ལམ་བཞི་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟོབས་ནི། དབང་པོ་རྣམས་ལ་ཞེས་ཏེ། སྟོབས་ལྗང་བྱས་པར་
 བཤད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉེན་རབ་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་
 པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྩེ་ཆན་གཞན་དུ་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་
 པོའི་ཆེ། མི་མཐུན་སྟོགས་སྟོབས་དང་ཡུན་པས་དེའི་གཉེན་པོ་འབད་པས་སྦྱིམ་དགོས་
 ལ། སྟོབས་ཐོབ་པའི་ཆེ་དད་པ་སྒྲིགས་མ་བསྟོམས་ཀྱང་རྩེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་
 མ་དད་པ་སྒྲིགས་མངོན་གྱུར་ཕལ་ཆེར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དུག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་
 པའི་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། འཕགས་པའི་

བདེན་པ་བཞི་དམིགས་པ་དང་། རོ་བོ་ནི་དྲན་པ་ཡང་དག་སྟོན་པ་བདུན་ཡོད་ལ། བྱང་
 རྒྱུ་ཡན་ལག་བདུན་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། དམིགས་རྣམ་མ་བཞེད་པའི་དྲན་པ་གནས་
 གྱི་ཡན་ལག་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་རོ་བོ་དང་།
 བཞོད་པ་མཐར་ཐྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་བཙུན་འགྲུས་དང་། སེམས་སྤྱད་ཆོས་
 པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དགའ་བ་དང་། གང་གིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་
 བ་དང་། གང་དུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་གིན་སྤངས་སྟོན་གསུམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱོན་སའི། དེ་དག་
 དང་མཚུངས་སྟེན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་རྣམས་སོ། །སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། བསྒྲོམ་པ་གང་
 ཞེན་ཞེས་ཏེ། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་གིས་ཆོས་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒྲོན་ས་
 སྒྲོམ་པར་བྱེད་དེ། ལྷག་བསྐལ་གྱི་དཔེན་པ་ཆོལ་བ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་ཀྱན་འབྱུང་
 ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། དེའི་
 ཆེད་དུ་ལྷག་ཀྱན་སྤྱོད་པའི་སྒྲོན་ས་ལམ་བཞེན་བྱར་སྒྲོམ་པའི་དམིགས་རྣམ་མ་བཞེད་
 པར་བྱེད་ལ། ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་
 དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བཞེན་ནས་འདོད་པ་ལས་
 དཔེན་པ་དང་། ཡང་ན། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དཔེན་པ་དམིགས་
 པའི་བསྒྲོམ་པ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་བདུན་བསྒྲོམ་པ་ཡན་ཡོན་དང་བཅས་
 ཏེ། མཐོང་སྤངས་ཟད་པར་སྤོང་བྱས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་བཤད་པ་ནི། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཅེས་ཏེ། དམིགས་པ་ནི་སྤྲ་མ་ལྟར་རོ། །རོ་
 བོ་བརྒྱད་དུ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་པའི་ཆེན་། དག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་
 འཆོ་བ་རྣམ་དག་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་དག་པར་བྱེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེན་། ལྷག་
 མཐོང་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལྟ་བ་དང་། ཉོག་པ་དང་ཚུལ་བ་གསུམ་དང་ཞི་གནས་ལ་

ཉེ་བར་མཁོ་བ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དན་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། །བསྐྱབ་
 པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་རེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡན་
 ལག་བརྒྱད་དུ་རེས་ནི། མཉམ་གཞག་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྗེས་ཐོབ་དུ་རེས་པར་བྱེད་
 པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བཡོངས་སྤྱག་ཅོད་པའི་ཡན་ལག་དང་། རྟོག་པས་ཀྱན་ནས་སྤངས་
 ནས་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པས་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་ནམ་དག་དང་།
 མཐའ་ངན་པ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། ལོག་འཆོ་ཐུ་སྤངས་པའི་ཆོར་བ་
 ནམ་དག་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་ནི། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་
 དང་། ཅུང་ལ་བས་སྒྲིམ་སྤངས་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དན་པས་དམིགས་ནམ་
 མ་བཟེད་པར་བྱས་པའི་སྒྲིམ་ནས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་
 ཡན་ལག་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་ཐོབ་
 པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་སྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲོགས་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་
 ལུན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ནམས་དང་། སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བསྒྲིམ་པ་ཡན་ཡོན་དང་བཅས་ནི། ཤེས་
 བྱེད་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པ་ཡོངས་སྤྱག་ཅོད་པ་དང་། དེ་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད། གདུལ་
 བྱ་འདུན་པའི་ཆེད་དུ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་དང་། ཡོན་
 ཏན་བྱེད་པར་ཅན་ལ་སྒྲིབ་པ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གནས་དང་དབང་
 པོ་ཐ་དད་པའི་ལམ་བཞི་བཤད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ལམ་བཞི་གང་ཞེན་ཞེས་སོ། །ཡན་
 ནི། མངོན་པར་ཞེས་ནི། གནས་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་ལམ་བཞི་ཡོད་དེ། དབང་
 པོ་དུ་ལ་པོས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བརྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བསྒྲིམ་པ་དང་།
 རྟོན་པོས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བསྒྲིམ་པ་བུལ་ལ་དཀའ་བ་དང་། ལྷུང་ལ་དཀའ་བ་

༡༥ ཅུང་ ༡༡/བ/༤ བསྒྲིམ་པ་ནི་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་ནི། ཞེས་པ་བྱུང་བས་(འཛིན་)མིན་ནམ་ལྟམ་

གཉིས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བདེན་ནས་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་རྟོན་
 པོས་ལམ་བསྐྱོམ་པ། བུལ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷུང་ལ་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་
 བུལ་ནི། དབང་པོའི་བྱུང་པར་ཡིན་ལ། དཀའ་སྤྱོད་ནི། ལམ་གྱི་བྱུང་པར་ཏེ། བསམ་
 གཏན་གྱི་ཉེར་བཞུགས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞི་ལ་བདེན་ན། ལམ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་དོན་ཏེ། གསུམ་པ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་
 སྦྱོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་བཞི་ནི། ཆོས་ཀྱི་གནས་ཞེས་ཏེ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་དག་པར་
 བྱེད་པའི་ཡན་ལག་བཞིར་ངེས་ཏེ། གཞན་གྱི་པོར་བ་བརྒྱབ་སེམས་མེད་པ་དང་།¹ ལྷག་
 པའི་རྩལ་བྱིས་ས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད། བྱིང་མོད་དང་བྱལ་བར་དག་པའི་དམིགས་
 རྣམ་མ་བཞེད་པའི་དྲན་བས་ལྷག་པའི་སེམས་དག་པར་བྱེད། ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་ལ་བདེན་ནས་ལྷག་པའི་སེམས་རབ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བཤད་པ་ལ། ཞི་གནས་
 ནི། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། ཞི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་སྟོབས་དྲུག་ལ་བདེན་པའི་
 སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་སྤྱོད་པར་བྱ་རྒྱེ། དེ་ལ་བདེན་ནས་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་།
 དེ་མེད་པར་སྤྱོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དགུ་པོ་ནི། དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་དང་པོ་ཉིད་
 དུ་སེམས་གཏོད་པ་དང་། ལྷན་ལྷན་དུ་གཏོད་པ་དང་། ཡོངས་ན་སྤྱོད་པ་ལ་བཀུག་
 རྣམ་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པ་དང་། མི་ཁྲོ་བའི་ཆེད་དུ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་དྲན་པ་སྟོབས་
 ཅན་གྱིས་ཉེ་བར་འཛོག་པ་དང་། རྣམ་གཡོང་གི་རྒྱ་གཟུགས་སོགས་ལ་ཉེས་དམིགས་
 ལྷུ་ལྷུས་ནས་ཁྲོར་མི་སྤྱོད་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སོགས་ལ་ཉེས་དམིགས་སྤྱུ་
 རྣམ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཅུང་ཟད་བྱུང་ན་དང་དུ་མི་ལེན་པར་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་
 པ་དང་། བྱིང་མོད་མི་འབྱུང་ཡང་། ཅུང་ཟད་བསྐྱིམ་པའི་རྩལ་བ་དང་བཅས་པ་རྩེ་

1) རྩལ་ 106/3/6 རྩེ། 1) རྩལ་ 106/3/6 གཏོད་སེམས་མེད་པའི་ལྷག་པའི་རྩལ་བྱིས་ས་ཀྱི། ཞེས་འབྱུང་
 བས་(གཏོད་སེམས་མེད་པ་)ཞེས་ཆད་མེད་དམ་ལྷུ་མ།

གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་གྱུ་པ་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་པའོ། །སྟོབས་དྲུག་ནི། ཐོས་
 པ་དང་བསམ་པའི་སྟོབས་དང་། དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་
 དང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་གནས་དང་པོ་
 གཉིས་འགྲུབ་ལ། གསུམ་པས་དེའི་འོག་མ་གཉིས་དང་། བཞི་པས་འདུལ་བར་བྱེད་
 པ་སོགས་གསུམ་དང་། ལྷ་པས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། དྲུག་པས་མཉམ་པར་འཛོག་
 པ་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་དེ། བསྐྱེམས་ཏེ་འདུག་པ་དང་།
 བར་དུ་ཆད་ཅིང་འདུག་པ་དང་། བར་དུ་ཆད་པ་མེད་པར་འདུག་པ་དང་། ལྷན་གྱིས་
 གྲུབ་པར་འདུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དང་པོ་གཉིས་
 དང་། དེའི་འོག་མ་ལྷ་དང་། བརྩོན་པ་དང་། དགུ་པ་ལ་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལྷག་
 མཐོང་ནི། ལྷག་མཐོང་གང་ཞེན་ཞེས་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ནི། རོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་
 གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལུལ་ཤེས་བྱ་ངེ་སྟེད་པ་དང་། རི་ལྷ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་
 པར་བྱེད་པ་དང་། རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད། རང་གི་རོ་བོའི་སྒྲོན་སྟོན་ཏིག་ཅིང་གཅོད་
 པར་བྱེད། བྱེད་ལས་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ངན་ལེན་དང་། དེ་འཛོག་པར་
 བྱེད་པའི་མཆན་མ་འཛོམས་ཤིང་། རྟག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛོན་པ་འཛོམས་པར་
 བྱེད་པེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་སེམས་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞི་
 ལྷག་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་
 བརྩུས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་ཀྱང་། ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་དང་།
 ལྷན་ཞུགས་ལྷ་བྱ་བ་དེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ཀྱང་། བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་བརྩུས་པའི་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་དང་། གཉིས་
 ཀ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་དང་། གཉིས་ཐོབ་ནས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྒྲོམ་
 པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས། ཞི་གནས་མཆན་ཉིད་པ་ཐོན་དུ་

མ་མོང་པར། ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་རྫོང་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དེ་
 དག་ནི། མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་ལམ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་
 པར་བྱེད་པའི་ལམ་དབང་པོ་གསུམ་བཤད་པ་ལ། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། མོ་མོ་
 མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ནི་ཞེས་རྟེ། ལམ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་
 གསུམ་ཡོད་དེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་སྤྲོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་ཞེས་སྤྲོས་པ་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་དང་མཐོང་
 ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཙུག་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སྤྲོས་དབང་པོ་ལྷ་དང་། ཡིད་
 ཀྱི་དབང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་ས་དུག་ལ་ཅི་རིགས་སུ་བརྟེན་པས་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་།
 ཡིད་བདེ་བ་དང་བཏང་སྦྲོམས་དང་། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དུས་ན་
 ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དགྲ་བཙུག་ཐོབ་པར་འདོད་པས་བསྟོས་པའི་ཡིད་མི་བདེ་
 བ་སྟེ། བཙུ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། བདེན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ནས་མཐོང་
 སྤངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ལ་བདག་པོར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྦྱོར་སྤྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཚན་གཞི་བཙུར་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་
 ལམ་སྐད་ཅིག་བཙུ་དུག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྗེ་རྩ་བུའི་ཏིང་པོ་འཛིན་གྱི་བར་ལ་གནས་
 པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སྤྲོས་ཆོས་ཅན། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 མཐོང་སྤངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཐོབ་ཅིང་། བདེན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་
 ཟེན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྦྲོམ་སྤངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཐོབ་
 པར་བྱེད་པ་ལ་བདག་པོར་བྱེད་པའི་སྦྲོབ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་སྦྲོབ་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སྤྲོས་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཀུན་ཤེས་པའི་དང་ལྷན་པའི་དབང་པོ་

ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་སྒྲོན་ས་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་༥ འདིའི་མཚན་གཞིར་ཡིད་མི་བདེ་མི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཞེས་ཏེ། ས་ཤོང་མའི་ལམ་སྒྲོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་མ་ན་ཡོད་པའི་དག་
 བའི་ཅ་བའི་རིགས་ནམས་བསྒྲོམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྒྲོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ལམ་
 འོག་མའི་ལམ་གྱི་རིགས་ནམས་ལ་དབང་འཕྱུར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དད་
 པ་ཅམ་དུ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། སྤངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་
 ནས་༥ འོག་མ་ལ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའོ།།

ཇུ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། ་དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་མིང་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་།
 མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་གྱི་མིང་དོན་གྱིས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤངས་པ་མཐར་
 ཕྱིན་པའི་ཚུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཟྱའི་རྩི་བཞི།
 མཐར་ཕྱིན་པའི་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་དང་པོ་ནི། གནས་ངན་ཞེས་ཏེ། སྤངས་པ་མཐར་
 ཕྱིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་རྒྱན་བཅད་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། དེ་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་མཐར་ཕྱིན་
 པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྩི་རྩི་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་མཐར་
 ཕྱིན་པའི་དོན་རྒྱ་དང་ཐོབ་དུས་དང་རང་གི་རོ་པོ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་
 རྒྱ་རྩི་རྩི་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས། གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། ཟད་མི་
 སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི་སྒྲོབ་པ་ཞེས་
 ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྒྲོན་ས་ཀྱང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་
 པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་བརྒྱའི་སྒྲོན་ས་བསྐྱབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་

ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མི་སྒྲོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ནི། མེས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་།
 ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། དེ་ཤེས་པས་མཐར་ཕྱིན་
 པས་བསྐྱུས་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི། ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱིས་མིང་དོན་གྱིས་བཤད་པ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་མིང་དོན་གྱིས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་
 མིང་དོན་གྱིས་བཤད་པ་དང་། ལེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པའི་མིང་དོན་གྱིས་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། འཁོག་པ་ཐོབ་པའི་དོན་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤང་བྱ་གནས་ངན་ལེན་ཉེར་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཕྱད་
 པའི་ཐོབ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གནས་ངན་ལེན་གྱིས་གནས་སྐབས་ཅན་
 བཤད་པ་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱིའི་དྲི་བ་ནི། གནས་
 ངན་ལེན་ཅེས་སོ། །ལན་ལ་དང་པོ་ནི། མངོན་པར་བརྟོད་པའི་ཞེས་ཏེ། གནས་སྐབས་
 ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གནས་ངན་ལེན་བརྟུ་བདུན་ཡོད་དེ། ཅོན་མོངས་ཀྱན་གྱི་
 རྒྱུའི་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིང་ལ་ལེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱན་གཞི་ལ་གནས་པ་མངོན་
 བརྟོད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཅོན་མོངས་པའི་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཆོར་བའི་
 གནས་ངན་ལེན་དང་། ཇོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཀྱན་ནས་ཅོན་མོངས་གསུམ་གྱི་གནས་
 ངན་ལེན་དང་། སྦྱིབ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཅོན་མོངས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་
 དང་། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་སྒྲུག་དང་། སྒྲ་མི་སྒྲན་སྒྲུག་ཐར་ལམ་གྱི་དེན་དུ་
 མི་རུང་བའི་རྣམ་སྒྲིན་ངན་པ་སྦྱེ་འབྱུར་གྱི་གནས་ངན་ལེན་གསུམ་དང་། དགེ་བ་ལ་
 སྦྱོར་བའི་མེས་པ་ལས་སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་སྒྲུག་གྱི་སྦྱིབ་པ་དང་།
 རབ་དུ་འབྱུང་བའི་གོགས། འདོད་ལ་རྟོག་པའི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་དང་། ལུས་
 ལས་སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པ་ཐས་ཏ་ཅང་མང་རུང་དང་། འབྲིག་པ་བརྟེན་པ་དང་། མི་

ལམ་གྱིས་ལུས་རོ་ལྟར་གྱུར་པ་དང་། ཉན་སྒྲིབ་གསུམ་དང་། ཉ་ཅང་འགྲོ་བ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལུས་ངལ་པའི་གནས་ངན་ལེན་བདུན་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གནས་ངན་ལེན་བདུན་པོ་དེ། རྟོན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྟོན་སྒྲིབ་དབང་དང་། རིགས་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་བདུན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཆེ་བའི་དབང་ཆུང་གསུམ་དང་། ཐོབ་བྱ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། མཐར་གནས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲིབ་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤང་པའི་ཞེས་ཏེ། སྤང་པའི་ཐོབ་པ་ནི། གནས་ངན་ལེན་དེ་དག་གི་བག་ཆགས་རང་ཆུང་ལ་བསགས་པ་ལ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱལ་བའི་ཞེས་ཏེ། བྱལ་ཐོབ་ཆས་ཐ་དད་པ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་ངན་ལེན་དེ་དག་གཉིས་པའི་སྟོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཟད་པ་ལ། གཉིས་པའི་ཐོབ་པ་ཞེས་གདགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུན་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བཤད་པ་དང་། ཐོབ་པའི་དུས་བཤད་པ་དང་། རོ་བོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། རོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཏེ། རོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ། སྦྱར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་སྦྱར་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི། སྦྱར་བའི་ལམ་གྱི་ཞེས་ཏེ། ས་བརྒྱ་རྒྱན་མཐའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་དངོས་སུ་སྦྱང་བར་ཚུལ་ཞིང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བྱེད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་ལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ནི་སྦྱར་བའི་ལམ་མོ། །གཉིས་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི། བར་

ཆད་མེད་པའི་ཞེས་ཏེ། ལྷན་མཐའི་པར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་
བྱ་སྟེ། རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དང་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཏི་མ་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་ཆིང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་
བསྐྱུས་པའི་བད་མི་སྟེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་།
སྒྲིབ་པ་དེ་སྟོང་བ་ལ་པར་ཆད་མེད་པ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཤེགས་པར་བརྟན་
པ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པས་སྤྲོད་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པ་རོ་གཅིག་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པས་ཁྱད་པར་དུ་
བྱས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་
མ་ལུས་པར་ཞེས་ཏེ། མི་སྟོབ་པའི་ལམ་གནས་གྱུར་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མེས་ས་
རང་བཞིན་མོད་གསལ་དེ་ཉིད། སྟོ་བྱར་གྱི་ཏི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པའི་མེས་ས་
གྱིས་གནས་གྱུར་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་
གྱི་གནས་གྱུར་དང་། ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་གནས་ངན་ལེན་མཐའ་དག་བད་པར་སྤངས་
ནས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་གནས་ངན་ལེན་གནས་གྱུར་པའི་སྟོན་པ་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས། དམན་པའི་ལམ་གྱི་དོན་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
དང་པོ་གནས་གྱུར་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། བད་པ་ཤེས་པ་ཞེས་
ཏེ། ལྷ་ཀུན་འབྱུང་བད་ནས། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའམ་ཀུན་འབྱུང་བད་
པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བད་པ་ཤེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་བད་
པར་སྤངས་པའི་སྟོན་པ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའམ། སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤངས་
པ་མངོན་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། མི་སྟེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་
སྟོབ་པའི་ཆོས་ཞེས་ཏེ། མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཀྱང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཤེས་

༡༽ ཅ་པ་ ༥༠/ན/༥ མེས་ས་ཀྱི་གནས་གྱུར་པ་དང་། ཤེས་འབྱུང་བས་(ཀྱི་)མིན་ནམ་ལྟམ།

པར་བྱ་སྟེ། མི་སྒྲོལ་པའི་ཆོས་པའུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུང་པོ་ལྷན་བསྐྱུས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་སྒྲོལ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཡང་དག་
པའི་དག་ལས་གྱི་མཐའ་འཛོལ་རྣམས་ཚུལ་བྱིས་སྟེ་ཡུང་པོ་དང་། དུན་པ་དང་། ཉིང་
རེ་འཛིན་གྱི་ཡུང་པོ་དང་། ལྷ་པ་དང་རྟོག་པ་དང་། རྩལ་བ་ཤེས་རབ་གྱི་ཡུང་པོ་དང་།
ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ཡུང་པོ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་
པ་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་པའི་ཡུང་པོས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྒྱུ་འཛིན་མཆོད་ཉིད་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། མི་སྒྲོལ་མཆོད་ཉིད་དོ།
དང་པོ་ནི། ཡང་ལམ་གྱི་ཞེས་ཏེ། ལམ་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
ལམ་དང་རིགས་སྐྱབ་དང་རེས་འབྲེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་སོགས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་མཐོང་
ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ལམ་
གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་ལུགས་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རིག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་གྱི་ས་བོན་དངོས་སུ་འཛོམས་
པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་གྱི་གནས་ལུགས་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་སྐྱབ་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རེས་པར་
འབྲེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས། རྟག་པ་སྤང་འདས་གྱི་
གནས་ལུགས་སྐྱར་མི་ལྷོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་ཏེ། བདེན་
པའི་རྣམ་པ་བའུ་དུག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡང་ཡོད། འཛིན་རྟོག་ལས་
འདས་པ་ཡང་ཡོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་སྐམ་དུ་དགོས་པ་འོ། །ལན་ནི།

༡། ཀུན་བདུམ་རྣམ་བཤད་ ༡༡༡/བ/༡ ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡུང་པོ་འོ། ། ཞེས་བཤད་ལས་ (ནི་ཉིང་རེ་
འཛིན་) ཞེས་ཆད་མེད་དམ་ལྷན།

ཤེས་བྱ་ལ་ཞེས་ཏེ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པར་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སྦྱིར་
བྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཟིན་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་ མྱོང་
བའི་སྟོབས་གྱིས་མ་ཞུགས་པ་དང་། སྦྱིབ་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་དང་།
བཞིན་བྱ་ཞིན་བྱེད་འདྲར་རུང་འཛིན་པའི་རྟོག་བཅས་དང་། རྟོག་བྱལ་གྱི་བྱད་པར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདས་ལམ་གྱི་མི་རྟག་པའི་དོན་རང་མཚན་མངོན་སུམ་
དུ་མཐོང་གི། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་སྟོབས་སྦྱིང་དང་དོན་སྦྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་
དགོས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རྟོགས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར།

འདིར་སྦྱས་པ།

མ་གང་ཞིག་རྟོགས་པའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས།

སྦྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཕྱར་དུ་སྐྱེས་སྤྱེད་ཅིང་།

འཕགས་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་གྱི་མཚོག།

བདེན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལེགས་པར་བཤད།

བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

གཉིས་པ་ལེའུ་འི་མཚན་བཤད་པ་ནི། མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བདུས་པའི་རྣམ་པ་བཤད་ལེགས་
པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བདེན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ། །

ཏཱ་ཙཱ་ ༥༥/བ/༥ ཤེས་བྱ་ལ་ལེགས་པར་མ་ཞུགས་པ་དང་། ལེགས་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཤེས་འབྱུང་པས་
(ཞུགས་པ་དང་)ཤེས་ཆད་མེད་དམ་ལྟམ།

ལེའུ་གསུམ་པ་ཆོས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ།

ཕ གཉིས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་པ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་
ནས་འདུག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཆོས་རྣམ་ངེས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལེའུ་འགྲུང་བཤད་
པ་དང་། ལེའུ་འཆམ་བཞུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཆོས་རྣམ་པར་ངེས་པ་
གང་ཞེན་ཞེས་སོ། །ཡན་ལ་གསུམ། གསུང་རབ་གྱི་ཆོས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་
ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་པ་འདུག་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་དང་། བེན་ཏུ་རྒྱས་
པའི་སྡེ་སྟོན་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྲག་ཏུ་སྡེ་སྟེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་སྡེ་སྟེ་བཞུག་པ་དང་། དེ་སྡེ་སྟོན་གསུམ་དུ་བསྐྱས་
ཏེ་བཞུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཆོད་ཉིད་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་ཏེ། སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མདོའི་སྡེ་ནས་གཏན་ལ་ཡབ་པར་བཞུག་པའི་སྡེའི་བར་རྣམས་
ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་མདོའི་སྡེ་ལ་གཉིས། ཇི་པོ་
ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྒྱས་པར་མི་གསུང་པའི་རྒྱ་མཆོན་བསྐྱས་ནས་གསུངས་པའི་དགོས་
པ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོའི་སྡེའི་ཞེས་ཏེ། ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་
གང་བཞུག་པར་བཞེས་པའི་དོན་དེ་དག །སྒྲོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། མདོར་བསྐྱས་ཏེ།
བཞུག་པའི་སྒོ་ནས་མགོ་སྒྲོས་པ་ཅམ་གྱིས་སོ། རྒྱང་བར་ཏེ་ཆོག་ལྷག་པར་གསུངས་
པའི་མདོ་སྡེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཞུག་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་
ཡོན་བཅུ་ཞེས་ཏེ། མདོའི་སྡེ་མདོར་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
དེ། ཡན་ཡོན་བཅུ་གསུགས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ།

༡ ཇི་པོ་ ༡༠༧/བ/༡ བཞེད་ ༡༢ ཅུབ་ ༡༤/ན/༡ ཡན་ཡོན་བཅུ་གཉིས་ནས་ ཞེས་འགྲུང་བས་(གཉིས་པ་)མིན་
ནམ་སྐུམ།

ཐུན་མོང་གི་ཕན་ཡོན་གསུམ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པའི་ཕན་
 ཡོན་ལ་དང་། མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པ་ར་བཞག་
 ཅས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་ཕན་ཡོན་གསུམ་ཡོད་དེ། འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་གཉིས་
 ཀའི་ཆོ་ཡུལ་དུ་རྒྱས་བཤད་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྒྱལ་པ་ར་བཞག་སྒྲ་བ་དང་། འཆད་པ་
 པོས་བཤད་སྒྲ་བ་དང་། ཉན་པ་པོས་བཟུང་སྒྲ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། ཆོས་ལ་ཞེས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་ཡོད་
 དེ། སྦྱར་བའི་དུས་སུ་ཆོས་ལ་གྲུས་པས་སྦྱར་དུ་ཆོག་ས་ཆོག་ས་པ་དང་། སྦྱོང་ཉིད་
 མདོར་བསྟུན་ཏེ་སྦྱོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་སྦྱར་དུ་ཆོས་ཉིད་
 ཆོག་ས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱར་བ་དང་རྗེས་ཀྱི་དུས་སུ་དད་པ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཕན་
 ཡོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞེས་ཏེ། མཐོང་ཆོས་ཀྱི་
 ཕན་ཡོན་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོ་འདིར་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པ་
 དང་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་དམ་པ་རྒྱལ་པ་ར་སེམས་མགྲུ་བར་བྱེད་ཅིང་། མཁས་པ་
 མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱངས་ཀྱི་སྟངས་པའི་སྡེ་ལ་
 གྲི་བ་ནི། དབྱངས་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། མདོའི་སྡེ་ཞེས་ཏེ། དབྱངས་ཀྱིས་སྟངས་
 པའི་སྡེ་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱོན་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོར་
 བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ལྷག་པར་གསུངས་པའི་མདོ་དེ་ཉིད་དབྱས་དང་ཐ་མར་ཆོག་བཅད་
 ཀྱི་དབྱངས་ཀྱི་སྟངས་པ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོར་བསྟན་ཏུ་བཞག་
 པ་དེ་ཉིད་ངེས་དོན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། མདོའི་སྡེ་ལས་ལོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་པ་མིན་པར་བསྟན་ཏེ། གསུམ་པ་
 ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་ལ་གྲི་བ་ནི། ལུང་དུ་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། གང་ལས་ཞེས་ཏེ།
 ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་གང་ལས་དགོ་

སྒོང་དང་དགེ་འདུན་པོ་མོ་སོགས་ཤིན་མཁོ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་ཚུལ་
 དང་། བཤྲོད་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་བའི་དོན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་
 དགོངས་པ་ལུང་དུ་སྟོན་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྤྲིད་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། གཞི་བསྟུ་བ་ལྟར་ན། ཤི་བའི་དུས་བྱས་པ་སྐྱེ་བ་ལུང་སྟོན་པ་ལ་བཤད་དོ། །འཁོ་
 པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྤྲེའི། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ཞེས་པ་དེས་ལན་གཉིས་གྱིས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྤྲེའི། ཆོགས་བཅད་གྱི་སྟོན་མཐོང་བུ་སྟོན་པའི་
 དབང་དུ་བྱ་སྟེ། མདོ་སྤྲེའི་གང་ཆོག་རྒྱུ་པ་གཉིས་གྱིས། སྐབས་གྱི་དོན་ཆོན་ཆོགས་
 པ་སྟོན་པ་ནས། ཆོག་རྒྱུ་པ་དུག་གིས་སྐབས་གྱི་དོན་ཆོན་ཆོགས་པ་སྟོན་པ་སོགས་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ནི། ཆེད་དུ་ཞེས་ཏེ། ཆེད་དུ་
 བཤྲོད་པའི་སྤྲེའི། མདོ་སྤྲེའི་གང་ཡི་རང་ནས་བཤྲོད་པའི་དབང་དུ་བྱ་སྟེ། མདོ་སྤྲེའི་གང་།
 གང་ཟག་གི་མིང་དང་རིགས་དངོས་མ་བཤྲོད་པར། ཕྱི་རབས་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་གྱི་
 རྒྱུས་སུ་ཆེད་དུ། ཉེ་དམ་པའི་ཆོས་ལུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་
 ར་ཅིག་ནི་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆོས་དེ་ལ་ལྟག་པར་བསྟགས་པ་
 མཇུག་པའི་སྟོན་མཐོང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དུག་པ་ནི། མྱོང་གཞིའི་ཞེས་ཏེ། མྱོང་
 གཞིའི་སྤྲེའི་བྱང་བཅས་གྱི་དབང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་སྤྲེའི་གང་། ར་མཁན་གྱི་
 བུ་ཉོར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་མ་བྱིན་གྱི་བཅས་པ་མཇུག་པ་ལྟ་བུ། དུས་ཕྱིས་ཉེས་པ་དེ་
 བྱང་འགྱུར་གྱི་གང་ཟག་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། མ་བྱིན་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་བྱང་
 པ་དང་། དགེ་འདུན་བསྟུས་ནས་བྱིན་ཆེད་དགེ་སྒོང་གིས་འདི་ལྟ་བུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་
 བཅས་པའི་མདོར་ན་བསྟུབ་པ་བཅའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པར་ཤེས་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། རྟོགས་པ་བཤྲོད་པའི་ཞེས་ཏེ། རྟུལ་པོ་ཆངས་བྱིན་གྱིས་

ཉེ། ལྷག་ཤད་དུ་ཆོད་པ་རྣམས་དག་མིན་དཔྱད་གཞི།

རྩོན་གྱི་བྱང་པ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ། མདོ་གས་པ་འདི་དོན་དཔེ་དང་པཅས་ཏེ་གསལ་པར་སྟོན་
 པ་ལྟ་བུ་ལོ། །བརྒྱུད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཏེ། མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱུ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུ་
 བྱང་པ་འདི་སྡེ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་གང་འདས་པ་འདི་ཆེ་རབས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་དེ་
 འོངས་པ་འདི་ལས་རྒྱ་བ་ལུང་སྟོན་པ་གཅི་པར་གཞི་ལ་བ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གོང་
 འོག་རྒྱལ་ས་ལ་འང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །དགུ་པ་ནི། སྤྱིས་པ་འདི་རབས་ཞེས་ཏེ། བྱང་
 རྒྱུ་བ་སེམས་དཔལ་རྒྱལ་ས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་དེ་སྤྱིར་
 པ་རོ་མཆར་བ་དུ་མ་མཛད་པ་འདི་ཚུ་ལ་སྟོན་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔལ་ལ་འབྲས་
 བྱ་དང་པཅས་པ་གཅི་པར་སྟོན་པ་འདི་མདོ་སྡེ་ལོ། །བརྒྱུ་པ་ནི། རིན་ཏུ་རྒྱས་པ་འདི་ཞེས་
 ཏེ། རོ་པོ་དང་མིང་གི་རྒྱལ་གངས་དང་མིང་དོན་བཤད་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ཆོས་ཅན། རིན་ཏུ་རྒྱས་པ་འདི་སྡེ་སྟོན་ཡིན་ཏེ། རང་
 གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་འདི་གནས་ཡིན་པ་
 དང་། ས་དང་པ་རོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པས་རྒྱས་པ་དང་། མཐུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པས་ཟབ་པ་འདི་རྒྱལ་པར་ཆོས་སྟོན་པ་འདི་སྡེ་སྟོན་
 ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། དོན་ནི་འབྲས་བུ་རིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། གཞུང་རིན་ཏུ་རྒྱས་པ་གསུམ་
 གྱིས་སྤྱོད་དོན་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་པར་འབྲག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱི་བ་པ་མཐའ་དག་
 འཛོམས་པ་འདི་ཐབས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་འདི་མདོ་སྡེ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། མཚུངས་བྲལ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེ་གང་བཙོན་བྱའི་དོན་ནས་ཁྱོད་དང་མཚུངས་ཤིང་། ཁྱོད་ལས་ལྷག་
 པ་གཞན་མེད་པ་འདི་ཕྱིར། བརྒྱུ་གཅིག་པ་ནི། མདོ་དུ་བྱང་པ་འདི་ཞེས་ཏེ། མདོ་སྡེ་གང་།
 ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་མཐུ་མདོ་དུ་བྱང་པ་བཞུགས་པ་དེ་ལ་སྟོན་ཆད་ཀྱང་མ་བྱུང་། ཕྱིན་
 ཆད་ཀྱང་མི་འབྱུང་པ་འདི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་དང་པ་འདི་སྟོན་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་འདི་
 ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །བརྒྱུ་གཅིས་པ་ནི། གཏན་ལ་ཕབ་པར་ཞེས་

ཏེ། མདོ་ལྷེ་གང་ཆོས་ནམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གསུང་རབ་གང་། ལྷེ་སྟོད་གང་གིས་འདུས་པ་དང་།
ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྷེ་སྟོད་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པའི་རྒྱ་མཆོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། མདོ་ལྷེ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཏེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྷེ་སྟོད་གསུམ་
ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ཏེ། མདོའི་ལྷེ་ལ་སོགས་པ་ལྟ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་ལྷེའི་ལྷེ་སྟོད་དུ་
འདུས་ལ། གྲུང་གཞིའི་ལྷེ་ལ་སོགས་པ་བཞི་གའི་ཚུལ་བྲིམས་སྟོན་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
གཉིས་ཀའི་འདུལ་བའི་ལྷེ་སྟོད་དུ་ཅི་རིགས་སུ་འདུས། རིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། མད་དུ་
བྱུང་བའི་ལྷེ་གཉིས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་ལྷེའི་ལྷེ་སྟོད་དུ་འདུས་ལ། ཐ་མ་ནི།
ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་མངོན་པའི་ལྷེ་སྟོད་དུ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་ཚུལ་གྱིས་འདུས་པའི་
ཕྱིར་དཔལ་ལྡན་ལྟ་བུ་གསུམ་པས། ཆོག་གསལ་གྱི་མདུག་དུ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་
དགུ་བསྐྱས་པ་དང་། གཞུང་གཞན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཁ་ཅིག་གིས་མཛད་པ་ནི། གྲུང་
གཞིའི་ལྷེ་གཙོ་བོ་དང་། རྟོག་པ་བཞེད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུས་པའི་
རབས་ཀྱི་ལྷེ་གསུམ་དཔའི་འཁོར་ཡིན་པས་དེར་བསྐྱས་ནས། བཞག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །ཡན་ལག་གསུམ། བྱེད་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་ལྷེ་སྟོད་གསུམ་དུ་འདུས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བཞེད་
བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་དུ་འདུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་བའི་ཞེས་ཏེ། གསུང་
རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྷེ་སྟོད་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ལྷག་
པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་བཞེད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་
འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་ལྷེའི་ལྷེ་སྟོད་ནམ་པར་
བཞག་ཅིང་། ཚུལ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནམས་ཀྱང་མདོ་ལྷེའི་ལྷེ་སྟོད་དུ་འདུས། ལྷག་པ་
ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་པ་ངལ་ཞིང་དུ་བ་བའི་མཐའ་དང་། འདོད་པ་བསོད་

ཉམས་ཀྱི་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་
ནས་པར་བཞག །ཚུལ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནམས་ཀྱང་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་དུ་འདུལ། ལྷག་
པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་མཆོག་འཛིན་འཛིན་མས་པའི་གཉེན་པོ་གཙོ་བོར་
སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཛོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ནས་པར་བཞག །ཚུལ་དེ་ལྟར་སྟོན་
པ་ནམས་ཀྱང་། མཛོན་པའི་སྡེ་སྡོད་དུ་འདུལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ།
ཡང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དུ་སྟུང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བཛོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་རང་གི་ངོ་
པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་དུ་འདུལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཆ་
མཉམ་དུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་དང་། ལྷག་པའི་
ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་
གྱི་བསྐྱབ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འདུལ་བའི་སྡེ་
སྡོད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་། མཛོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ནས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན། དེ་ནི་ད་ཀྱིས་བྱིང་ཚོད་ལེགས་པར་འགོག་
རྒྱས་པས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། གོ་བ་
ཆགས་པ་ཅམ་ཡང་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལྟར་སྤྱང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཆོས་དང་
ཞེས་ཏེ། བཛོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དུ་འདུལ་ཏེ། ཆོས་ནམས་
ཀྱི་ཆོག་དང་། འོན་ལ་བྱང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་དང་། ཚུལ་བྲིམས་ནས་པར་དག་པ་དང་ལུན་ན། ཡོན་
ཏན་མཐའ་དག་གི་གཞི་རྒྱུགས་པས། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྐྱབ་པའི་གནས་སྟོན་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས། འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་དང་། རང་གཞན་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་
ཤེས་བྱའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྟོན་པས། བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པའི་ཐབས་

སྒྲིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མངོན་པའི་སྡེ་སྒྲིན་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་། ཚུལ་དེ་
ལྟར་སྒྲིན་པ་རྣམས་ཀྱང་། དེ་དང་དེ་དག་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གསུང་རབ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་འདུག་པའི་རིམ་པ་ལ་
གཉིས་པ་ ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་གང་གི་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་དག་
ཇི་ལྟར་འདུག་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོ་པོ་དང་། དེའི་
ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་འདི་དག་ཅེས་ཏེ། གསུང་
རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་
བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོག་དོན་དང་བཅས་པ་རྣམས་པར་ཤེས་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གྲངས་ཁྱིམ་བཞུགས་
པ་དང་། དོན་དེ་དག་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་དང་
ཞེས་ཏེ། སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས། རྣམ་གྲངས་བཞི་འཛིན་སྒྲིན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་
པ་དང་རྣམ་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་དུ་མར་འདུག་པ་དང་།
གནས་སྒྲུ་ཆོགས་ལ་འདུག་པ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཇེས་དང་ཡུལ་དང་དུས་
དང་བྱ་བ་བྱེད་པ་མཚུངས་པའི་སྒྲིན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་
གྱི་ནང་ནས་ཞེས་ཏེ། མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་དེ་དག་གི་དམིགས་
པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲི་འདོགས་གཅིད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། གསུང་རབ་
གྱི་བརྗོད་བྱ་ཆོས་གསུམ་གྱི་རང་གྱི་མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གནས་
དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་ཆོས་དེ་དག་གཞན་ལ་ཐོས་པ་དང་། ཐོས་པའི་དོན་
མི་བརྗོད་པར་བྱན་པ་དང་། སྒྲིན་བག་ཆགས་བཞག་པའི་མཐུ་ལས་ཀྱང་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་འཁོར་རྣམས་གཅིག་གི་གྲོགས་གཅིག་ཡིན་

པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ཤར་པའི་སྒྲིན་ལུ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཆོད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཟུ། ཡུལ་ཅན་དེ་དག་གི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་དང་། བསམ་བློ་དེ་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དང་། སྒྲིན་བློ་དེ་གི་མངོན་
རྟོགས་འཕྲུག་པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རིམ་
པ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ཆོས་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ཚུལ་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
དྲི་བ་ནི། ཆོས་ལ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། བྱུང་པའི་ཞེས་ཏེ། གསུང་
རབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ཅན་འཕྲུག་པའི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ།
ཞི་ལྷག་སོགས་ཐུན་མོང་གི་དམིགས་པ་བྱུང་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ལ་ཤས་
ཆེར་སྦྱར་བའི་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྦྱོང་བ་རྒྱུ་དེ་གི་དམིགས་པ་དང་། ལྷག་
མཐོང་སྒྲིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མཁུས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་
གྱིས་ཉོན་མོངས་སྦྱོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ། ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དེ་གི་དམིགས་པ་རྒྱུ་ལ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་བྱུང་
པའི་དམིགས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། བྱུང་པའི་ཞེས་ཏེ། བྱུང་པའི་དམིགས་པ་བཞིའི་སྒྲིན་ལ་ཤེས་པར་བྱ་རྟེ།
ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་
དམིགས་པ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་
དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། གནས་གྱུར་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་འགྲུབ་པ་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། དང་པོ་གཉི་ག་བར་
ལམ་^༡ དངོས་པོའི་མཐའ་ནི། གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འདི་ཅམ་དུ་

༡༥ རྟོག་ ༡༨༣/བ/༦ དང་པོ་གཉིས་ལ། ཞེས་འབྱུང་ཡང་། (གྲ་བར་སྒྲུ།) མིན་ནས་རྒྱུ་པ།

འབྲུང་ཏུ་བ་ཀྱི་གྲངས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྒྲོན་ས་བསྒྲུབ་པ་སྟེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་མཁས་པའི་དམིགས་པ་ནི། མཁས་པའི་ཞེས་ཏེ། དྲི་བའོ། །ལན་ལ། མཁས་པའི་
 དམིགས་པ་ལྟར་དཔྱེ་བ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའི་དམིགས་
 པ་བཤད་པ་དང་། ཚུད་པ་སྤང་བ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཁས་པའི་དམིགས་
 པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་
 མཁས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ལུས་ཀྱི་འདུག་ཚུལ་དང་། ལུས་ཀྱི་
 རྒྱས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྒྱལ་པར་བྱང་བ་ལ་མཁས་པ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 རིམ་གནས་དང་ཞེས་ཏེ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འདུག་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟེན་ཅིང་ཞེས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱད་པར་མེད་ན། མཁས་པའི་
 དམིགས་པ་ཐ་དད་ཏུ་བཞག་པ་མི་འཐད་ལ། བྱད་པར་ཡོད་ན། ལྷ་མ་གོ་བས་ཕྱི་མ་
 གོ་བ་མི་འཐད་སྟེ། ལྷ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་གོ་བས་ཀྱང་བྱད་པར་མེད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྤྱོད་པར་འཛིན་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཏུ་རྟེན་
 འབྲེལ་ལ་མཁས་པར་བསྟན་ལ། ལྷ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་འབྲུང་གི་མི་
 མཐུན་པས་མི་འབྲུང་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཏུ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པར་
 བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་སྤྱོད་གི་དམིགས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་
 པ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཆེ། སྤྱོད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་
 བྱ་སྟེ། འཛིན་ཉོན་པའི་ལམ་ཅན་གྱིས་མངོན་གྱུར་འཛིན་པའི་ཆེ། ས་གོང་འོག་
 ལ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྒྱལ་པར་ལྟ་བ་དང་། འདས་ལམ་གྱིས་ས་བོན་སྤྱོད་པའི་ཆེ། དེ་བཞིན་
 ཉིད་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཆོས་ལ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་དཔྱེ་བ་ནི། བཞི་པ་ཞེས་

ཏེ། གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་བློ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཡིད་དེ། ལྟོས་
པའི་རིགས་པ་སོགས་བཞི་ཡིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སོ་སོའི་མཆོད་ཉིད་བཤད་པ་ནི།
ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཞེས་ཏེ། བསམ་བློ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ནམ་པ་བཞིར་
འགྲུལ་ཏེ། མ་ཐོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱུ་གུ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པ་སོགས། འབྲས་བུ་ནམས་
ཀྱི་ལ་ལྟོས་པར་རྟོགས་པ་དང་། ལྟོས་ཐོས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་སོ་སོར་རང་རང་
གི་མཆོད་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཞུགས་རྟོགས་པ་ལྟོས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། རྟོག་
གུར་གྱི་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ནམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་
ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནམས་ཡིད་པའི་ཕྱིར། རིགས་
པ་དངོས་ནི། ཡུལ་ཅན་ཆད་མ་ལ་བྱའོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལྟུང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་བཞི་དང་། དེའི་
འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་ནི། ཆོས་ལ་རིགས་
པས་ཞེས་ཏེ། ལྟོས་བྱུང་གི་མངོན་རྟོགས་སྤྱེ་བའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ནམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོད་
ཉིད་ཆོལ་བའི་ཚུལ་བཞི་ཡིད་དེ། མིང་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བ་སོགས་བཞི་ཡིད་པའི་ཕྱིར། སོ་
སོའི་མཆོད་ཉིད་བཤད་པ་ལ་བཞི་ཡིད་པའི་དང་པོ་མིང་ཆོལ་བ་ནི། མིང་ཀུན་ཏུ་ཞེས་
ཏེ། དང་པོར་ཆོས་ནམས་མིང་གིས་བཞེད་པའི་ལྟར་གནས་པ་བཅའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་
ཏེ། མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་ཆོགས་ཀྱིས་དོན་བཞེད་པ་ན། མིང་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་
མ་གྲུབ་དང་། མིང་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཞུགས་དུ་རྟོགས་
མ་རྟོགས་བཅའ་བར་ན། མིང་བཞེད་བྱའི་དོན་གྱིས་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟོག་
པས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་དོན་བཞེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
དངོས་པོ་ཆོལ་བ་ནི། དངོས་པོ་ཀུན་ཏུ་ཞེས་ཏེ། མཆོད་གཞི་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བཟུང་

༡ རྟོགས་ ༡༧༥/ན/༤ རྟོགས་པ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ ༡༧ རྟོགས་ ༡༧༥/ན/༤ རྟོགས་པ་

ནས་དངོས་པོ་ཆོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་གསུམ་མིང་གི་སྒྲིལ་བཅོམ་པའི་དོན་ཏེ། ཆོས་
 གསུམ་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པར་མ་གྲུབ་པར་ཡིད་ཀྱིས་བཅོམ་པ་ཅམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་སྒྲིལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རོ་པོ་ཉིད་དུ་ཞེས་ཏེ། ལྟ་ལྟར་པའི་དོན། བུམ་
 པ་ཞེས་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་གྱི། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོམ། །བཞི་པ་ནི། ལུད་པར་དུ་ཞེས་
 ཏེ། རྟག་མི་རྟག་དང་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་སྟགས་ཀྱི་དོན། དེ་ལྟར་བཅོམ་པའི་ཐ་
 སྙད་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅམ་ཡིན་གྱི། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོམ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། སྔ་སྔོན་མཚན་
 ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱན་རྒྱ་ཆོས་པ་ཞེས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཅོམ་པ་ལ་བཞེན་ནས་
 རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་ཡོངས་ཤེས་བཞི་ཡོད་དེ། མིང་ཆོས་པར་རྟོགས་
 པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དགོས་
 པ་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཆེད་
 ཡིན་ནོ། །ཁྱིད་པ་འཕྲོ་བའི་མདོ་ལས། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སུ། ཆོས་རྒྱལ་ས་
 གང་དང་གང་བཅོམ་པ། དེ་ནི་དེ་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། །འདི་ནི་ཆོས་རྒྱལ་ས་ཆོས་ཉིད་
 དོ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་དོན། སྒྲིལ་དཔྱད་གྱིས། མིང་གི་སྒྲིལ་ལོ་སྒྲིལ་མེད་
 ཕྱིར། །མང་པའི་ཕྱིར་དང་མ་དེས་ཕྱིར། དེ་ལི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་
 འདུས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྲུར། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །ཁྱ་
 མ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་དྲང་ངེས་རྒྱལ་འབྱེད་ལས་ཤེས་པར་བྱོལ། །གཉིས་
 པ་ནི། མིང་ཆོས་པར་ཞེས་ཏེ། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བདགས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱིས་
 དཔེན་པའི་རྒྱལ་པོ་རིག་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་

པ་བཞིར་ཡོད་དེ། མིང་གི་ཐ་སྟད་ཇི་ལྟར་བཏགས་པའི་མིང་དེ། རོན་གྱི་རང་བཞིན་
 ཏུ་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་དང་། རོན་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཐ་སྟད་
 བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་དང་། རོན་གྱི་རོ་བོ་བཟོད་པའི་མིང་
 རོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་སོགས་རོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཇམ་སྤུ་མ་གྲུབ་
 པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་
 གི་ཤེས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོན་ནི། གཟུགས་དེ་དང་། གཟུགས་ལ་རྟོགས་
 པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པའི་ཆ་དེ། གཟུང་འཇིན་དབང་ཤེས་ལ་ཡང་སྤང་བཞིང་། དེ་ཆོལ་
 བ་བཞི་དང་ཡོངས་ཤེས་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས། ཇམ་སྤུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཤིང་། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཤེས་འབྱུལ་པ་དང་། གཟུང་འཇིན་ཇམ་ཐ་དད་གྱིས་སྒྲོང་བར་
 ཁོང་དུ་ཁྱུད་པས། འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་
 པ་ཡིན་པས་ཞིབ་པའི་སྒྲོས་ཁོང་དུ་ཁྱུད་པར་བྱོལ་།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཁྲར་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་
 རོར་། ༡དང་པོ་ནི། ཆོས་ལ་ཉིང་རེ་འཇིན་ཅེས་ཏེ། གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོས་
 བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་བྱས་པས། ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། གཞི་
 དང་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་རྒྱ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཤད་
 པོར་། ༡དང་པོ་ལ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱབ་བྱེད་དགོད་པོ། ༡དང་པོ་ནི།
 གཞི་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། རྒྱ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱེ། ཆོགས་བསམ་གས་
 ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལས་བརྒམས་པའི་ཆོས་མང་དུ་སྒྲོས་པའི་གཞི་དང་། དེའི་
 རོན་རྣམས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
 བསྐྱེད་པ་དང་། མེ་ཡོང་གི་ནང་དུ་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ཤར་བ་ལྟར། འཕགས་
 པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་ལ་ལེགས་པར་

གར་པའི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྒྲོང་བར་མཛོན་སུམ་
 གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་སྒྲུང་བ་རྒྱུས་ལོད་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་ཞེས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་ལ་ཅེ་གཅིག་
 ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རིམ་གྱིས་གོ་མས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
 རས་ཡིད་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུས། བྱི་རྩལ་དོན་གྱི་གཟུགས་
 བརྒྱན་ཅམ་དུ་བྱེད་ཀྱི། སྒྲུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་དྲོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་
 རས་སེམས་ཉིད་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཅམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཅེ་མོའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་
 པས་དེ་རྒྱུ་ཞེས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཤེས་པ་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པའི་གཟུགས་མེད་པའི་
 དོན་གྱི་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཆེར་འཕེལ་བར་བཟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་
 སོ། །དེ་ལ་བརྟེན་རྒྱུས། གཟུང་བ་དོན་གཞན་མེད་པས། དེ་ལ་སྒྲོས་པའི་འཛིན་པ་
 དོན་གཞན་མེད་ཅིང་། གཟུང་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། འབྱུང་པ་ཅམ་དུ་སྒྲིམ་བྱུང་གི་
 ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་། འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་གྱི་ལ་གསལ་སྒྲུང་རྟོགས་པའི་
 ཆོས་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་ཏེ། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཤེས་བྱེད་
 དགོད་པའོ། །དེ་རྒྱུས་གཟུང་འཛིན་བདེན་མེད་དུ་མཛོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒྲུང་
 བའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་ནི། དེ་རྒྱུས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་ཞེས་ཏེ། སེམས་
 རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་
 ཆོས་ཅན། ཐོབ་བྱའི་གནས་ཡིན་ཏེ། གནས་གྱུར་མཐར་ཐུན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ལྟ་བུ་གཉིས། ཆོས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཆོས་ལ་གནས་པའི་བྱེད་པར་རོ། །
 དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཞེས་ཏེ། ཆོས་ལ་མཁས་པ་རིམ་པ་ལྟའི་སྒྲིམ་ཤེས་པར་
 བྱ་ཏེ། ཆོག་ལ་མཁས་པ་ཆོག་དང་ཡིག་ཡལ་ཆེར་རྟོགས་ཤིང་གླེངས་པ་ཅམ་གྱིས་
 ཟེན་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྟན་པ་དང་། དོན་ལ་མཁས་པ་ཆོས་མཛོན་པ་སོགས་

གྱི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡི་གེ་ལ་མཁས་པ་དེས་པའི་ཆོག་བཟང་པོ་སྤྲུལ་པའི་ཀྱི་མཆོན་དང་ལྡན་པའི་ཐ་སྣད་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་། དེས་ཆོག་ལ་མཁས་པ་ཡུལ་མིའི་དེས་ཆོག་ལ་མ་ཞེན་པར་ཆོས་དང་སེམས་ཅན་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་བཞིན་དུ་ཐ་སྣད་འདོགས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དོན་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་དེ་སྟོན་པའི་ཆོག་གཟིངས་དང་འདྲ་བའི་དུ་རྟོགས་པ་སྟོན་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་དགོངས་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ལ་གནས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྗར་ན་ཞེས་ཏེ། ཆོས་ལ་གནས་པའི་དགེ་སྤྱོད་ལ་བརྩམས་པའི་མདོ་ལས་བཞུན་པ་ལྟར། བསྐྱེམ་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར། རོས་བསམ་འབའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ལ་གནས་པ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བུ་མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་གང་ཡང་འཛོམས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྐྱེམ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེམ་པར་བྱ་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་ན་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིན་པ་དང་ཞེས་སྟགས་ཏེ། མདོའི་ཆོག་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་དགོས་པར་བཞུན་ཏེ། འཛིན་པ་སྟེ། རྒྱུགས་བམ་ལས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་སྟེ། མི་བྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོག་གིས་བྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། བཤད་པ་སྟེ། གཞན་ལ་སྟོན་པ་བསྐྱེམ་པས་རོས་པ་དང་ལྡན་དགོས་པར་བཞུན་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་མི་འདོར། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འདོར། ནང་དུ་སེམས་ཞི་གནས་སུ་བྱེད་པ་མི་འདོར། ཞེས་སྟགས་གྱིས་ཏིང་འཛིན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་སྐྱེམ་བྱུང་བཞུན་ཏེ། ཏིང་འཛིན་ལ་སྦྱར་བས། སྦྱར་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེམ་

ཕྱི་དོན་ཕྱི་ཅི་མ་ལོག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲིམ་བུ་དང་བསྟན་པ། ཚོག་པར་མི་
འཛིན་པས་ཐོབ་ཐོབ་རོ་མི་བྱུང་བ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་ཞི་གནས་ལ་སྦྱར་བའི་སྒྲིམ་
བུ་དང་བསྟན་ཏོ།།

གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྒྲིམ་བུ་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ལྟར་བཤད་
པ་ལ་ཟུ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་དང་།
དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྩོན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། དེ་ལ་
ཁྱད་པར་དུ་མཆོད་པའི་གནས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཞིན་
ཕྱི་སྒྲིམ་ལ་ལོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིམ་བུ་དང་འདྲེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། འབྲས་ཕྱི་
སྒྲིམ་ལ་བཅུ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་
ཏོ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྒྲིམ་བུ་དང་ཚོས་ཅན། ལོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིམ་བུ་ཅེས་བྱ་ཞི། ཚོས་
ནམ་པ་བཅུ་ཅི་སྒྲིམ་ལ་ཕྱིན་རྒྱས་པར་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་བུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཕར་ཕྱིན་གྱི་གངས་(༡)། རོ་བོའི་སྒྲིམ་བུ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲིམ་བུ་དང་
དུག་ཏུ་དེས་པའི་ཕྱིར། །མཛོན་མཐོ་ལ་ལྟོས་ནས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ལོངས་སྦྱོང་དང་།
ལུས་དང་འཁོར་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ལོགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཅོན་
མོངས་ཐེལ་གྱིས་མཛན་ནས་དགེ་བ་ལ་སྦྱར་བའི་ཐབས་དང་། སེམས་ཅན་སྒྲིམ་པའི་
ཐབས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་པའི་ཐབས་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱི་མ་གསུམ་དུ་དེས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ལོངས་སྦྱོང་དགེ་ཅ་གཏོང་བའི་སེམས་པས་བསྟན་པ་དང་། རང་
ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྦྱང་བའི་སེམས་པས་བསྟན་པ་ལོགས་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། (༢) མདོ་རྒྱལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཉིད་དང་བརྟེན་པ་དང་དམན་
པ་དང་མཆོག་དང་། རགས་པ་དང་། སྤྱི་བའི་གོ་རིམས་དང་། (༣) ཅིའི་ཕྱིར། ཕྱིན་
པའི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་ཞིན། ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཕྱིན་མེད་པ་དང་། རི་མ་མེད་

པས་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་ངེས་ཆོག་བརྟན་པ་དང་(༡)། ཡུང་པོར་བརྟེན་ནས་
 བསྐྱོམ་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། ཐབས་དང་། དབང་འབྱོར་
 པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོ་ནས་བསྐྱོམ་པ་བརྟན་པ་དང་(༢)། རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་
 བའི་རབ་དབྱེ་བརྟན་པ་དང་(༣)། གཞི་དང་རྟགས་དང་ཕྱོགས་ནམས་དང་། །ལྷག་
 པའི་བསམ་དང་གནས་པ་དང་། །སྐྱེ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་དང་ས། སྐྱོད་དང་རབ་
 གནས་ཐ་མའིན། ཞེས་པ་ལྟར། ཆོས་བཅུ་ལྔ་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུས་པ་བརྟན་པ་དང་(༤)།
 མེར་སྐྱ་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བརྟན་པ་དང་(༥)། སྐྱེན་པས་ཡོངས་སྐྱོད་ཆེན་པོར་
 འགྱུར་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་བརྟགས་པ་བརྟན་པ་དང་(༦)། ཡར་བྱིན་རེ་རེའི་ནང་
 དུ་དུག་དུག་ཆང་བར་འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཅིག་ལ་གཅིག་ངེས་པར་བརྟན་པའི་
 (༡༠)སྒྲོ་ནས་རྟགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། བྱིན་
 ཏུ་རྒྱས་པའི་ཕྱི་སྐྱོད་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱོད་ཀྱིས་བཞིན་
 བྱ་ཉམས་སུ་བྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བྱ་ནམ་མཁུན་རྟགས་པ་དང་གྲངས་
 པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཟབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་སྐྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས་། ཆོས་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་རྒྱ་དང་། རོན་མ་ཡིན་པ་ལ་རོན་དུ་
 འཛིན་པའི་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱི་སྐྱོད་སྤྱིར་བའི་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་
 བ་སྟོན་པ་དང་། ཟབ་མོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་ཕྱི་སྐྱོད་མི་ཆོས་ཤིང་རྒྱག་པར་
 འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་བྲལ་བ་དང་། མཐུན་
 རྒྱུན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་དགེ་ཅུ་མ་བསགས་པ་དང་། འགལ་རྒྱུན་སྤྱི་གྲོགས་
 ཀྱིས་ཟིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །
 ལན་ལ་དོན་ལ་དོན་མ་ཡིན་པར་དང་དོན་གྱི་མདོ་སྤྱི་ལ་ངེས་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་དང་།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་མདོ་གང་ལས་གསུངས་པ་དང་། མི་
 འདོད་པ་དུ་མ་སྦྱེད་པའི་ལྟ་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ཅེས་
 ཏེ། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་མིན་དུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་མོས་ཀྱང་། འཁོར་བ་དང་། ཐེག་
 པ་དམན་པ་ལ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་
 དུ་ལྟ་བའི་རང་ལྟ་མཚན་གྱི་འཛིན་པ་དང་། དང་པོར་གྱི་མདོ་སྡེ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་
 གསུམ་ལ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་དུ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་
 ཞེས་ཏེ། ལོ་བར་ཟད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྟ་བ་ངན་པ་ཞེས་ངེས་པ་དང་ལན་ནི། མཚན་
 མར་ལྟ་བ་ཞེས་ཏེ། དང་པོར་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལྟ་བ་ངན་པ་ནི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ། མཚན་མར་ལྟ་བ་ནས་ཅ་བའི་ལྟ་བའི་བར། ལྟ་
 བ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་བཞིན་པ་བརྒྱ་བདུན་དང་། དེ་ནས་ལྟ་བ་དེ་ལ་སྟོན་བཞིན་
 པའི་སྟོན་ནས་བཤད་པ་བརྒྱ་དང་། ཀུན་གྱི་དོན་བསྟུ་བ་གཅིག་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་ལ། མེད་ལྟ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་བསྟན་པ་གཅིག་ །དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་སྟེ་བ་
 གསུམ་མཁོ་ དེ་ལི་སྟུབ་བྱེད་འཛིན་པའི་སྟོན་ནས་གཉིས། བཅུ་ཡོན་དུ་ལྟ་བ་གཉིས། དེ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་གཉིས། དེ་ལས་དུ་བྱེད་པ་དང་དེའི་ཕན་ཡོན་དུ་ལྟ་བ་རེ་རེ་
 དང་མཁོ་ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དང་འབྲེལ་གཏམ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་གཉིས་དང་། དེ་
 ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་གཅིག་དང་། དེ་ལ་ཞེན་པའི་བྱེད་པར་གཅིག་དང་། དེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ས་པོན་གཅིག་གོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་ཞེན་པ་མཚན་
 མར་ལྟ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ལྟ་
 བ་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་སྟུབ་བྱེད་འགོད་ཅིང་། གཞན་དབང་དང་
 ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་གཞན་དུ་འཆད་པ་དང་། བཞི་
 པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྲུབ་པར་སྟོང་བར་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་སྟོན་མེད་ཅིང་དེ་

བསྐྱེད་པས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་ལྟ་བུ་དང་། ལྟ་པ་ནི། གཞན་དབང་བདེན་གྱི་ཐུག་སྟེན་
 པའི་དམན་པའི་ལྟ་སྟེན་གྱི་དགོངས་པ་གཞན་དུ་འཆད་ཅིང་། དབང་ཐ་བ་དང་ལྟ་བ་
 དེ་ལ་མོས་པ་ལ་ཞེ་སྒྲིབ་པའོ། །དུག་པ་ནི། རྣམ་ཐར་སྒྲིབ་གསུམ་འདི་ནི། སྒྲིབ་མེད་
 པའི་སྒྲིབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟ་བ་དེ་ལ་འདྲུང་པ་བསྟན་ནམས་འཕེལ་བར་
 ལྟ་བའོ། །བདུན་པ་ནི། གཞན་དང་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པ་ན། ཁས་ལེན་མེད་ཅེས་སྒྲིབ་
 བ་དང་། འཇགས་པ་བྱེད་པའོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་རིས་པ་བཞིན་དུ། ལྟ་བ་འདི་ལྟ་བུ་
 འཛིན་པ་སྒྲིབ་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་དོན་
 མེད་དོ་སྒྲིབ་པ་དང་། ལྟ་བ་དེ་དག་གི་གནས་འཇགས་ལོན་ཏེ། གཉིས་པ་ནི། ལྟ་བ་དེ་
 དག་གི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བཤད་པ་སྟེ། ལྟ་བ་དང་པོ་ནི། ལྟ་བ་ནལ་མ་ལ་ལྟ་
 བ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའོ། །མཆོད་ཉིད་གསུམ་པ་སྒྲུར་པ་འདེབས་པ་ནི། འབད་པ་འབྲས་
 བུ་མེད་པའི་འདྲུ་ཤེས་ཅན་འགྱུར་བས། སྒྲུར་བ་མེལ་བའི་ལྟ་བ་དང་དེའི་ལོག་ཏུ་གཉིས།
 དེ་སྤྱིད་བཟང་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མི་སྤྱིད་པས། དེས་པར་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་
 པར་ལྟ་བ་དེའི་ལོག་མ་གཉིས་སྒྲིབ་པ་གསོག་མའི་ལྟ་བ་དང་དེའི་ལོག་མ་གཉིས་བསྟན་
 ནམས་མ་ཡིན་པ་འཕེལ་བའི་ལྟ་བ་དང་དེའི་ལོག་མ་གཉིས་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ལྟ་བ་སྟེ།
 དེའི་དབང་གིས་གོང་མའི་བྱེད་པར་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ལོག་མ་གཉིས། ཆར་
 བཅད་རིགས་པས་ཆད་པས་བཅད་པའི་ལྟ་བ་དང་དེའི་ལོག་མ་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲུར་པ་འདེབས་
 པའི་ལྟ་བ་དང་དེའི་ལོག་མ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་སྟེ། དེ་ལ་འབེལ་གཏམ་བྱུང་
 པ་དགོས་པ་མེད་པས་འབེལ་བའི་གཏམ་བྱུང་བ་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅ་བའི་
 ལྟ་བ་ནི་ལྟ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ལ་ལྟ་བ་དམམས་ཅད་རྒྱས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་དེ་ལ་བདུན་པའི་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀུན་ནས་སྒྲུབ་པ་ཏེ། དེས་
 ཁེངས་པས་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བའོ། །གསུམ་པ་ལ་བྱི་བ་ནི། ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པ་

དང་དོན་དང་རེས་དོན་པུའུ་པུ་ལེ་ལུ་ལེ་ལེ་གི། གཞན་དཔང་རང་སྤྱོད་དང་། འགྱུར་
 མེད་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དུ་བྱེད་པ་འདི་དག་གི་དགོངས་པར་འདོད་པ་ནི། མིང་
 ཉ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་སུན་པུའུ་པུ་ལེ་བྱེད་པ་སྤྱོད་པའི་ལོག་ཏོག་པོ་བཟུང་
 བྱེད་པོ། གཉིས་པ་ནི། མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་བཤད་པ་
 སྐུ་གསུངས་མངོན་དེ་དག་གི་དགོངས་པའི་དོན་མིན་ལ། རོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་དགག་
 བྱེད་ཆོས་དེའི་ཚུལ་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་སྐུ་གསུངས་མངོན་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་གང་དག་གིས་ཞེས་ཏེ། མིན་དུ་རྒྱས་པའི་སྤྱོད་
 གྱི་དགོངས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དགོངས་པ་བཞི་དང་ལྷེ་མ་དགོངས་པ་བཞི་
 སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགོངས་པའི་གཞི་གཙོ་པོར་གཟུང་ནས། དགོངས་པ་
 བཞི་དང་། དང་དོན་གསུངས་པའི་དགོས་པ་གཙོ་པོར་གཟུང་ནས། ལྷེ་མ་པོར་དགོངས་
 པ་བཞིན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དཔེ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། སྟོན་པའི་ལོག་
 ཁ་ཅིག །བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཞིང་། སྤྱོད་པའི་ཡང་རྒྱུད་པས། སངས་
 རྒྱུ་རྣམ་གཞིགས་ལས་དམན་ནོ་མཉམ་དུ་བརྒྱས་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་སྤྱོད་མཉམ་པའི་དེ་
 ལ་དགོངས་ནས་ང་དེའི་ཆོས་ངས་རྒྱུ་རྣམ་གཞིགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 དུས་གཞན་ན་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས། ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་
 བར་སྟོན་ལམ་བཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་དེར་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་
 དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུན་པ་ཅམ་གྱིས་
 ཆོག་པར་འདོན་པའི་གཉེན་པོར་དེ་ལ་སྤྱད་ནས་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །ལྷེ་མ་དགོངས་པ་བཞི་ནི། བརྟན་པ་ལ་རིམས་ཀྱིས་བཞུགས་པའི་དོན་དུ་གང་
 ཐག་གི་བདག་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རོ་པོ་ཉིད་མེད་

པའི་ཚུལ་གསུམ་དགོངས་གཞིར་བཟུང་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩིས་མེད་པར་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གདུལ་བུའི་ཉེས་པ་གདུལ་བའི་
 རོན་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། རོན་ཟབ་མོ་སྤྱང་ན་པས་འབྱུར་ཏེ་གསུངས་པ་དང་བཞིའོ།
 བཞི་པ་ནི། རིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་ཞེས་ཏེ། རིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་བཞིན་བུ་དང་བཅས་
 པ་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་ལྷ་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གཉིས་དང་། ལྷག་མཐོང་
 གི་ཕན་ཡོན་གཉིས་དང་། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕན་ཡོན་གཅིག་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེའི་བཞིན་བུ་ཞིན་བུ་ལ་མོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤང་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ལུས་
 དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་འཛིག་པར་བྱེད་ཅིང་། ལུས་སེམས་རིན་ཏུ་སྤྱངས་པའི་
 བདེ་བ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ལས་
 འབབ་པས། མཐར་ཐུག་སྒྲ་ཆོག་པ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་ནས། མདོ་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མཐོང་གི་ཕན་ཡོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་
 ཇི་སྟེན་པ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ཆད་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་རྒྱལ་པར་དག་པ་གནས་གུར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པ་མེད་ཏེ། ཡེ་ཤུ་སྟེ་བའི་མཆན་
 མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ཡོད་དེ། ས་བརྩུ་པ་སོགས་ཐོབ་
 ནས་ཆོས་སྒྲ་ཡོངས་སུ་རྒྱུག་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྤྱི་བ་གཉིས་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས། ཆོས་ཡོང་མར་གུར་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་སྤྱི་བ་ཅིང་
 འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་རིན་ཏུ་ཞེས་ཏེ། རིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་
 སྡེ་སྡོད་ལ། ཨ་ཀ་རུ་ལ་སོགས་པའི་བདུག་པ་དང་། ཅུམ་གྱི་སྡེ་མ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱན་
 དུ་མཆོད་པར་འོས་པ་དེ་ཅུམ་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་བཞིན་བུའི་རོན་ཏུ་ཚུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྟུལ་

༡༥ ཇོལ་ ༡༡༡/བ/༡ དན་པས་ ༡༥ ཀུན་བརྩུས་རྒྱལ་བཞད། ༡༡༡/ན/༡ ཆོས་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱལ་པར་ཡོངས་སུ་
 མ་ཆད་པ་ཆད་མེད་པ་དང་། ཞེས་འབྱུང་བས་(ཤེས་པ་ཀྱི་)མིན་ནམ་ལྟ། ༡༥ ཇོལ་ ༡༡༡/བ/༡ ཏོག་

ལས་སྒྲིལ་བ་ཅམ་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ། ཤེན་ཏུ་ཀྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་དོན་ཅམས་སུ་བླངས་
 པས། སངས་ཀྱས་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་སྒྲིལ་བར་བྱེད་པས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་པ་དང་། བདེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

འདིར་སྒྲུབ་པ།

ཨ འཕགས་མཆོག་གི་བས་བསྐྱོད་པའི་ལམ་ཀུན་ལ།

ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་རབ་འཇུག་པའི་གཞི།

ཀྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གསུང་རབ་དམ་པའི་ཆོས།

ནམ་པར་ངེས་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་བཤད།

བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

གནིས་པ་ལེའུའི་མཆན་བསྟན་པ་ནི། ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་ནམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་
 པ་ཆོས་མངོན་ཀྱི་མཆོད་སྒྲིབ་པ། ཆོས་ནམ་པར་ངེས་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་སྟེ། ཀུན་
 ལས་བདུས་པ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།

ལེའུ་བཞི་པ་ཐོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ།

ཕ་ བཅའ་པོ་ལྔ་པ། གསུམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡིན་
 ཏན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཐོབ་བྱེད་ཆོས་དང་སྤྱར་
 ཏེ་བཤད་དེ་ཐོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལེའུ་འགྲུང་བཤད་པ་དང་།
 ལེའུ་འཇམ་ན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོབ་པ་ཞེས་ཏེ། ཐོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་
 བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཐོབ་བྱེད་མངོན་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་
 ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་ངེ་ལྟ་བ་
 དང་ངེ་སྟོན་པའི་དོན་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གོམས་
 ལར་བྱས་པས་གང་ཟག་གང་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་སྟེ་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་། ཐོབ་བྱེད་ཆོས་
 མངོན་རྟོགས་བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་། དེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་
 པར་བྱ་བའི་ཆོས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་། སྟོན་པའི་
 མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། རྟེན་ཆ་གྱི་སྟོན་ནས་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སྟོན་པའི་
 དབྱེ་བས་དུག་ཅུར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ཅེས་ཏེ། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གང་
 ཟག་སྟེ་ཆ་གྱི་སྟོན་ནས་བདུན་དུ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ནས། སྟོན་པས་རབ་
 རྩ་དབྱེ་བའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པས་ཞེས་སྟགས་ཏེ། སྟོན་པའི་
 དབྱེ་བ་དུག་ཅུ་ཡོད་དེ། སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་བདུན། རིས་འབྱུང་གི་སྟོན་ནས་གསུམ། ཉེ་

བར་བསྟན་པའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲུབ་
ཉེར་བདུན། ཁམས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲུབ་བཅུ་གཉིས། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་དང་། སྤྱད་པས་
རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ལྔ་ཆམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་ཆོན་བདུན་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྤྱད་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། འདོད་
ཆགས་ཤིང་སྤྱད་པ་དང་། གཞན་བཞི་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི།
འདོད་ཆགས་ལ་ཞེས་ཏེ། ཆོ་རབས་སྤྱི་མར་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཏུ་རྟེན་གྱི་མཐས་
པར་བྱས་ལན་མང་དུ་བྱས་གཉེན་པོས་སྟུན་འབྲེན་པར་ཡང་མ་བྱས་པ། འདོད་ཆགས་
ཤིང་སྤྱད་པ་ནས། རྣམ་རྟོག་ཤིང་སྤྱད་པའི་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆ་
མཉམ་དུ་སྤྱད་པ་དང་ཤིང་སྤྱད་པ་ནི། ཆ་མཉམ་དུ་ཞེས་ཏེ། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་ཉོན་
མོངས་བརྟེན་པ་གྲོལ་པར་མ་བྱས། གཉེན་པོས་ཀྱང་སྟུན་མ་ཕྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་པར་གནས་པ་ནི། ཆ་མཉམ་ལ་སྤྱད་པའོ། །གཉེན་པོས་སྟུན་
མོར་བྱས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཁྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱི་ཆོན་བདུན་གྱི་རིམས་འདི་ལྟར་
སྟུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཉོན་མོངས་དང་ལྔ་པའི་གང་ཟག་གིས་ལམ་ལ་འབད་དགོས་
པས་སྤྱད་པས་དབྱེ་བ་བདུན་དང་པོར་བསྟན། དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་སྒྲུབ་སྤྱི་
དགོས་པས། དེས་བར་འབྱུང་བས་དབྱེ་བ་དེའི་རྗེས་སུ་བསྟན། དེ་ཡང་ཆོག་པ་བསྟན་
པ་ལ་སྒྲོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། ཉེ་བར་བསྟན་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དེའི་རྗེས་ལ་བསྟན།
ལམ་སྒྲོལ་པའི་སྤྱིར་བ་ཡང་། དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིར་བའི་བྱུང་བར་མི་འདྲ་བ་ཤེས་
པའི་ཆེད་དུ། སྤྱིར་བས་དབྱེ་བ་བསྟན། དེ་ཡི་རྗེས་སུ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་སྤྱོད་གི་
ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་བྱུང་བར་མི་འདྲ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། འབྲས་བུས་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་བསྟན། གང་ཟག་དེ་དག་རྟེན་གང་ལ་གནས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དེའི་

རྗེས་སུ་བསྟན། དེ་དག་གི་རྒྱུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་
ཐེག་གི་ལམ་ལ་སྐྱད་པས་རབ་རྟུ་དབྱེ་བ་ཐ་མར་བསྟན་ཏེ། རྗེ་ཆེན་བདུན་དབྱེ་བ་
ནི། རྟུག་རྩུར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ།

རྗེ་ཆེན་གཉིས་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བས་རབ་རྟུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་
ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་པ་བཤད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་ཞེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་པ་ནི།
ཁྱད་ཆོས་བདུན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པའི་
རིགས་ནི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་ཕུ་པའི་ལྟ་བུ། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་རིགས་ངེས་
པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཡང་འགྱུར་དུ་རུང་བ་རིགས་མ་ངེས་པ་རིགས་གྱི་
ཁྱད་པར་དང་། དབང་པོའི་ཁྱད་པར་དང་། རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་
སྟོན་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ལམ་གསུམ་དུ་རིམ་པ་བཞིན་འཁོར་བས་ཡིད་
འབྱུང་བ་སོགས་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྩང་འདས་
ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྐབ་པ་སྟོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྟུག་བརྒྱལ་ཐད་
པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྟོན་ས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཐེག་པ་པ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞེས་ཏེ། རང་སངས་
རྒྱས་གྱི་ཐེག་པ་པ་ཡང་། ཁྱད་ཆོས་བདུན་ལ་སོགས་པས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ངེས་པ་
དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་ལ་གནས་པ་རིགས་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། རང་བཞིན་གྱི་དབང་
པོ་འབྱེད་པོ་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་དང་། སྟོད་པ་ཐ་མའི་ཆོ། སྟོབ་དཔོན་ལ་མི་ལྟོས་
པར་རང་གཅིག་ཕུ་གྲོལ་བར་སྟོན་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྟོད་པས་ཡིད་འབྱུང་
བ་སོགས་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསམ་པ་རང་
ཉིད་གྱིས་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་པ་དང་། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྟོད་པའི་ཁྱད་

པར་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེས་པར་
 འབྲུང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྤྱི་པ་ལྷ་མ་ལ་སྦྱར་ལམ་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་དང་། ལྷ་
 མ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ཀྱང་རུང་། སངས་རྒྱལ་
 འབྲུང་བ་མེད་པའི་འཛིན་ཉེན་དུ། རང་ཉིད་ཀྱིས་དག་བཅོམ་པའི་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ།
 དེ་ཡང་སྤྱད་པ་ཐ་མའི་ཆོ། བཞེ་རུ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དང་། ཆོག་མ་ན་སྦྱོང་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་བདུན་ལ་སོགས་
 པས་ཤེས་པར་བྱ་ནི། རིགས་ཀྱི་སྒྲིབས་དང་གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་
 མི་ཚྭ་ག་པ་རིགས་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སྤྱི་ཡང་འགྱུར་སྤྱད་པ་མ་ངེས་
 པ་ལ་གནས་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། དབང་པོའི་ཁྱད་པར་དང་། མེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་ཐོབ་པ་སྒྲོན་པ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། དམིགས་པའི་
 ཁྱད་པར་དང་། རྒྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་
 ཅིང་། མེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་
 སྦྱོང་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རང་ཉིད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ལུང་བཞུན་པ་ཐོབ་
 ཅིང་། དེར་འཆང་གྱི་བ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ནམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

ཇི་ཆོན་གསུམ་པ་ཉེ་བར་བཞུན་པས་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཆོག་མ་
 མ་བསགས་པ་ནི། ཆོག་མ་མ་བསགས་པ་ཞེས་ཏེ། བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་
 ལ་དམིགས་ནས་དད་པ་དང་མོས་པ་རྒྱུད་པའི་གང་ཟག་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྒྱུད་དུ་ལ་
 གནས་ཤིང་། སྦྱར་ལམ་བསྐྱེད་པ་ལ་དུས་ངེས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའོ། །གཉིས་པ་
 ནི། ཆོག་མ་བསགས་པ་འདྲ་ཞེས་ཏེ། ལྷ་ཕྱི་ལ་ཚྭ་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་

ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། དད་པ་བར་མ་དང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་འབྲིང་དང་། སྦྱར་ལམ་
བསྐྱེད་པ་ཆེ་རབས་ཀྱི་དུས་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོགས་བསགས་
པའི་ཞེས་ཏེ། ལྷ་མ་ལ་ལྷོས་ཏེ། མོས་པ་དང་དད་པ་ཆེན་པོ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཆེན་
པོ་ལ་གནས་ཤིང་། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གོ། སྦྱར་ལམ་གྱི་སྒྲོ་
ནས་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། རྒྱུ་འབྲིང་གི་ས་པོན་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་
པོ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། སྦྱར་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་གང་ཟག་གསུམ་དུ་དབྱེ་
སྟེ། སྒྲོ་མ་ཕྱང་གི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་བཟོད་པ་
རྒྱུ་འབྲིང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱར་ལམ་རྒྱུ་འབྲིང་འབྲིང་དང་ཆེན་
པོ་ལ་གནས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ། ཆེ་རབས་ཀྱི་དུས་ངེས་པ་མེད་པ་དང་།
ངེས་པ་ཅན་དང་། ཆོས་མཆོག་མ་གཏོགས་ཆེ་རབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ཅན་རྣམས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་མཆོག་
ལ་གནས་པ་ཆེ་དེ་ལ་ངེས་པར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐར་
པའི་ཞེས་ཏེ། ཆོགས་སྦྱར་ལ་གནས་པ་ཆེ་རབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ངེས་པ་ཅན་དང་། ཆེ་
རབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ཅན་ཡིན་ན། ཉམས་པ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
ན། འགལ་བ་མེད་ལ། དེ་དག་གི་ཆེན་པོ་ནི། བདེན་པས་མི་ཉམས་ལ། རྒྱུ་འབྲིང་
དང་འབྲིང་ལས་ཉམས་པ་ཡང་རེ་ཤིག་མངོན་གྱུར་དུ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱན་ཆ་དཔ་ཅེས་དུ་ཟད་
ཀྱི། དེ་དག་མངོན་དུ་འགྱུར་པའི་བག་ཆགས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྗེ་ཆེན་པའི་པ་སྦྱར་བས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྱུང་
བ་ནི། དད་པས་ཞེས་ཏེ། དད་པའི་རྗེས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཆོགས་ལམ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་བདེན་པ་མངོན་སུ་མ་དུ་མ་རྫོགས་པ་རྫོགས་
པར་བྱེད་པ་སྦྱར་བ་ལ་གནས་པ་དང་། རྫོགས་པ་མ་རྫོགས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་མཐོང་

ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་སྒྲིམ་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་
 པར་བྱེད་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། གཞན་གྱི་
 དྲིང་ལ་སྒྲིམ་པ་མེད་པར་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་
 བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡོད་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

སྡེ་ཆེན་ལྔ་པ་ལ་དྲུག་ གློབ་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དབང་པོའི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་
 པ་གཉིས་དང་། སྒྲིམས་འདུག་གི་སྒྲིམ་ནས་གཅིག་དང་། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུའི་
 ཁྱད་པར་གླིབ་པའི་སྒྲིམ་སྡེ་བའི་གང་ཟག་བརྒྱད་དང་། གླིབ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲིམ་
 སྡེ་བ་བརྒྱད། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དབང་པོའམ། ཅམས་པའི་ཁྱད་
 པར་གྱིས་སྡེ་བ་དྲུག་གོ། །དང་པོ་ནི། དད་པས་ཞེས་པ་སྡེ་བུ་རིམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་
 ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ། མིང་གཉིས་
 དང་། རོན་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་དང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་
 པོ་དེ་ཉིད་དད་མོས་དང་། རོན་པོ་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཐོང་
 བས་ཐོབ་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྲོལ་བ་སྟེ། མཐོང་བ་ནི་འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་
 པ་ཆོས་ཅན། ལུས་མངོན་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བརྟུ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་གནས་པའི་འཕགས་པ་
 གློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞེས་པ་རིམ་པ་གཉིས་ཏེ། དག་
 བཅོམ་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གླིབ་པའི་སྒྲིམ་སྡེ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་
 ཀྱི་སྒྲིབ་སྡེ་གིས་ཉོན་གླིབ་ཟད་པར་སྤངས་ཀྱང་། སྒྲིམས་འདུག་གི་གླིབ་པ་ཟད་པར་མ་

སྤངས་པས་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བ་དང་། སྦྱོམས་འདུག་གི་སྤྱི་བ་པ་ཡང་སྤངས་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་བཞི། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་གནས་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་
 འོང་ཞུགས་གནས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས་དང་། དག་བཅོམ་པའི་ཞུགས་
 གནས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། དམིགས་བསལ་
 དང་། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་
 དུ་ཞུགས་པའི་ཞེས་པ་རིམ་པ་གཉིས་སོ། །སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འདོད་
 ཉོན་གྱི་སྦྱོགས་ད་སྤངས་ཀྱང་རུང་། འདོད་ཉོན་དུག་པ་མ་སྤངས་ཤིང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་
 སྤངས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཅོན་པའི་གང་ཟག་རྒྱན་
 ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་
 པ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་སོ། །སྦྱོར་ལམ་དོད་ནས་མཐོང་ལམ་གྱི་བར་སྟན་དེ་
 ཉིད་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྦྱིད་བྱས་པ་མ་མཐའ་དོད་ནས་སྟན་གཅིག་པ་གཟུང་གི། ཆོས་
 མཆོག་ཁོ་ན་ནས་མི་བཟུང་སྟེ། དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མཐོང་
 ལམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་དང་པོར་འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་དཔུད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་ཏེ། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། བདག་
 མེད་མདོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་མཐོང་བའི་ཆ་ནས་མཐོང་ལམ་དང་། ཟུང་འདས་
 སུ་ཐོབ་ངེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཆ་ནས་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཞུགས་པ་
 དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་མདོན་པར་རྟོགས་
 པ་ཞེས་ཀྱང་བུ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་རྣམས་ལས་ཞེས་ཏེ། བརྒྱ་དུག་པ་
 ཐོབ་པའི་ཆེ་རྒྱན་ཞུགས་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྦྱོན་དུ་

འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྒྲངས་དུག་པ་མ་སྒྲངས་པ་བར་དུ་དུག་པའི་ཆོ་རྒྱན་ཞུགས་དང་། ཡལ་
 ཆེར་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྒྲངས་དགུ་པ་མ་སྒྲངས་པ་བར་
 དུག་པའི་ཆོ་ཕྱིར་འོང་དང་། དགུ་པ་སྒྲངས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་བར་དུ་དུག་པའི་ཆོ་ཕྱིར་
 མི་འོང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཞོལ་བ་ནི། གང་གི་ཆོ་ཞེས་ཏེ། སྒྲ་ཅིག་
 བར་དུ་དུག་པ་ལ་གནས་པའི་ཆོ། མཐོང་སྒྲངས་སྒྲངས་པས་རྒྱན་ཞུགས་སུ་འགྱུར་ན། མདོ་
 ལས་༥ ཀྱན་དུ་སྦྱོང་བ་གསུམ་པོ་འདིགས་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་དང་
 བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཐེ་ཆོ་མ་ནམས་སྒྲངས་ནས་ལོག་པར་མི་ལྟོང་
 པའི་ཆོས་ཅན་བྱང་ཚུབ་དུ་ངེས་པར་གཞོལ་བ་དེ་ལྟར་ཐོགས་ན། སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་
 པའི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཅིང་། ལྟོང་མིའི་ནང་དུ་ལན་བདུན་བདུན་དུ་མཆོམས་
 ལྟར་ཞིང་འཁོར་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐར་བུད་པ་སྟེ། དེ་ནི་གང་ཟག་དེ་ལྟར་ཐོགས་
 ན་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །ལན་
 རིམ་གཙོ་བོ་ཞེས་ཏེ། འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་
 སྒྲངས་བྱར་བཤད་པ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲངས་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་༥ གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིག་ལྟས་བདག་དང་བདག་གིར་བཟུང་ནས་འཁོར་
 བ་ལས་མི་འཕགས་པའི་རྒྱ་བྱེད། ཚུལ་བྱིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་
 འཕགས་ཀྱང་ལམ་ངན་པ་ལ་ཞེན་ནས་ལོག་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད། ཐེ་ཆོ་མ་
 གྱིས་ལམ་རྒྱལ་མ་ལ་ཐེ་ཆོ་མ་ཐོས་ནས་ཡང་དག་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་
 གཙོ་བོར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་གསུམ་སྒྲངས་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་
 ཐོབ་པ་མཐོང་ལམ་རྫོགས་པ་ལ་ལྟོས། དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གྲུབ་མཐའི་དབང་
 གིས་ཤེས་བྱ་དང་ལྟ་བ་དང་། གཏོན་པོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། མཐོང་

[illegible]

བ་མེད་པར་ཐལ། ཐུར་མེ་འོང་གི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 པའི་ཐུར། གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཐ་མ་སོ་སྐྱེ་ལས་མི་འདེལ་བའི་རྒྱ་
 བྱེད་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་ཐ་མ་འདྲོད་པ་ལས་མི་འདེལ་བའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་། ཐུར་མེ་འོང་
 ཐོབ་པ་ལ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་དགོས་པར་མ་ཟད། འདྲོད་པ་ལས་ཀྱང་ཆགས་པ་དང་
 བྲལ་དགོས་པས་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཐུར། བཞི་པ་དག་བཙོམ་ཞུགས་གནས་
 ལ་གཉིས། དངོས་དང་རྩྭ་དུ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དག་བཙོམ་པ་ཞེས་ཏེ། ཁོང་
 མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དག་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཐུར་
 དུ་བཙོན་པའི་གང་ཟག་དག་བཙོམ་ཞུགས་པ་དང་། དེས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་
 གནས་པའི་གང་ཟག་འབྲས་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རྩྭ་དུ་ཤི། གང་གི་ཆེ་ཞེས་ཏེ།
 སྤྱད་ཅེ་འོ་སྒྲིམ་སྤངས་དགྲུ་པ་སྤངས་པས་དག་བཙོམ་པར་འཛོག་ན། མདོ་ལས། ཁོང་
 མའི་ཆ་དང་མཐུན་ནམས་ལྟ་། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི། །འདྲོད་
 ཆགས་གཉིད་ཚོད་ར་རྒྱལ་མོངས། །དེ་དག་སྤངས་པའི་ཐུར་དག་བཙོམ་པ་ཞེས་བུའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་སྒྲམ་པའོ། །ལན་ནི། འགལ་བ་མེད་ལ་ཞེས་ཏེ། འགལ་
 བ་མེད་པར་ཐལ། ལྟ་བུ་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་འདྲེད་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐུར། སྤང་བུའི་གཙོ་
 བོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་ཆགས་གཉིས་གོང་མཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་
 དང་། ཚོད་པ་དང་ར་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་གོང་མ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་
 བོ་ཡིན་པས་གཙོ་བོར་བཞག་པའི་ཐུར། ལྟ་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱད་པར་གྱི་སྒྲིན་སྤེལ་བ་བརྒྱད་
 ལ། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུའི་བྱད་པར་གཉིས་དང་། ཐུར་འོང་གི་འབྲས་བུའི་བྱད་
 པར་གཅིག་དང་། ཐུར་མེ་འོང་གི་འབྲས་བུའི་བྱད་པར་ལྟོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་
 ཐོགས་ན་ཞེས་པ་རིམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདིར་བཞུན་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་

ལགཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྒྲིམ་སྒྲུང་ས་རུང་བྱང་གྲུང་སྒྲུང་ས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་གང་། ཐོག་
མར་འདོད་ལྟའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པ། དེ་ནས་མི་སྟེ་སྒྲིང་གསུམ་གང་རུང་གི་
མིར་སྟེ་བ་ལན་ཅིག་ལེན། དེ་ནས་འདོད་པའི་ལྟར་སྟེ་བ་ལན་ཅིག་ལེན། དེ་ལྟར་ལས་
མན་དུ་མིར་ལན་བདུན། ལྟའི་ནང་དུ་ལན་བདུན་བྲངས་ཏེ། ཐ་མར་འདོད་ལྟའི་རྟེན་
ལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་ཐོག་མར་མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པ་དེ་ནས་
འདོད་ལྟ་དང་། དེ་ནས་མིར་སྟེ་ལྟར་ལན་བདུན། མིར་ལན་བདུན་སྟེ་བ་བྲངས་
ཏེ། ཐ་མར་མིའི་རྟེན་ལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལྟ་མི་
བསྟོམས་པའི་ལན་བདུན། ཁོ་ནར་འདོད་པ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། ལྟ་དང་
མིར་ལན་བདུན་མཆོམས་སྒྱུར་ཞིང་། འཁོར་ནས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་མཐར་ཐུང་པ་ཞེས་བཤད་
པ་ལྟར་ཁས་བྲུང་བར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ན། བར་དོར་སྟེ་བ་དང་བཅས་པས། བདུན་
བཞི་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་བྲངས་ནས་སྒྲིང་ན་ལས་འདའ་དགོས་པས་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བཞོད་
པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། བདུན་ཆོན་དུ་འདྲ་བས་སྟོན་མེད་དེ། གནས་བདུན་
ལ་མཁུས་པའི་དགེ་སྦྱོང་དང་མིང་འདབ་མ་བདུན་པ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྲ་མ་བརྟན་
བཅོམ་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་དང་། སྤྲེ་མ་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེའོ། །གནས་
བདུན་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཤེས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་འབྲུང་བ་དང་། འགོག་པ་
དང་། འགོག་པར་འགོ་བའི་ལམ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རོ་བྱང་དང་། ཉེས་དམིགས་
དང་། དེས་པར་འབྲུང་བ་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱང་པོ་ལྟག་མ་བཞི་ལ་ཡང་སྒྱུར་བས་བདུན་
ལྟ་སུམ་རུ་སོ་སྤྲ་ལ་མཁུས་པ་ཡིན་ཡང་། བདུན་ཆོན་དུ་འདྲ་བས་གནས་བདུན་ལ་མཁུས་
པ་ཞེས་བ་དང་། འདབ་མ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། ལོ་མ་རེ་རེ་ལ་འདབ་མ་བདུན་
བདུན་ཡོད་པར་འདྲ་བས་འདབ་མ་བདུན་པ་ཞེས་བཞོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་དག་ལ་བཞོད་

པར་བྱ་སྒྲིལ། མ་སྒྲིལ་སྒྲིལ། །ཐུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྒྲིལ་ཡང་ཆོས་ཅན།
 གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ལྷ་ནམས་ཀྱི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་མཆོམས་སྒྱུར་ཞིང་། འཁོར་
 ནས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། མི་ནམས་ཀྱི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་མཆོམས་སྒྱུར་ཞིང་།
 འཁོར་ནས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། པར་ཆད་ཅིག་
 པ་ཞེས་ཏེ། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་གང་། འདོད་པའི་སྒྲིལ་སྒྱུར་སྒྱུར་བ་དུན་ནམ་བརྒྱད་པ་
 སྒྱུར་སྒྱུར་ཞིང་། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་དག་པ་མ་སྒྱུར་སྒྱུར་པར། སྒྲིལ་གཉིས་པ་ལ་འདོད་པའི་ལྷོ་
 རྟེན་ལ་སྒྱུར་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །བརྒྱད་པ་མ་སྒྱུར་སྒྱུར་པ་སྒྲིད་ཀྱང་སྒྱུར་སྒྱུར་
 གཙོ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བར་ཆད་ཅིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིའི་རྩ་འགྲེལ་དང་། ཉན་
 ས་དང་། བསྟུ་བར། ལྷོ་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་
 པ་ལ་ལྷ་ཡོད་པའི་དང་པོ་བར་དོར་འདའ་བ་ནི། བར་མདོར་ཞེས་ཏེ། ཕྱིར་མེ་འོང་
 བར་དོར་འདའ་བ་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མེ་འོང་
 གང་ན། འདོད་པའི་སྒྲིལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་ཀུན་སྒྱུར་སྒྱུར་སྒྱུར་སྒྱུར་
 འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྒྱུར་མ་སྒྱུར་སྒྱུར་པ་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྒྲིད་གྲུབ་མ་ཐག་དག་བཅོམ་ཐོབ་
 པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིལ་དུ་འགྲོ་བར་མི་སེམས་ཤིང་བར་སྒྲིད་ཀྱི་ཆེད་ཀྱི་ལ་དུ་དག་
 བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲིལ་དུ་འགྲོ་བར་སེམས་ཀྱང་། བར་སྒྲིད་ཀྱི་ཆེ་བཞུགས་སུ་
 སྒྱུར་འདས་ཐོབ་པ་ཞོགས་མའི་མེ་རྟག་གི་དཔེས་མཆོན་པར་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིལ་
 སྒྲིད་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མི་སྒྲིལ་བར་སྒྲིད་དུ་ཉིང་མཆོམས་
 སྒྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྒྲིལ་སྒྱུར་པར། དེ་དག་གི་ཀུན་སྒྱུར་མ་སྒྱུར་སྒྱུར་སྒྱུར་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྒྲིལ་འདའ་བ་ནི། སྒྲིལ་གནས་ཞེས་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་
 གྱི་ཕྱིར་མེ་འོང་གང་། ཀུན་སྒྱུར་གཉིས་ཀ་མ་སྒྱུར་སྒྱུར་པས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྒྲིལ་མ་

ཐག་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའོ། །གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བཞི། མངོན་པར་
 ཞེས་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་། སྤྲོན་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་རྟེན་ལ་འབད་ཚྭ་ཆེན་པོ་མེད་པར་ངམ་ངམ་གྲགས་
 ཀྱིས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། དག་བཅོམ་ཐོབ་པའོ། །པའི་པ་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་
 པས་འདའ་བཞི། མངོན་པར་དུ་ཞེས་ཏེ། གཞན་འདྲ་བ་ལ་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་
 བ་དང་པོ་ལ་འབད་ཚྭ་དང་བཅས་པས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། དག་བཅོམ་ཐོབ་པའོ།
 འདིར་དངོས་བསྟན་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ལ་དབྱེ་བར་བྱད་གི། རྒྱས་པར་ན། གཞན་
 ཡང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟ་བུ་གོང་དུ་འཕྲོ་བཞི། གོང་དུ་འཕྲོ་བ་ཞེས་ཏེ། ཕྱིར་
 མི་འོང་གོང་དུ་འཕྲོ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་གང་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལན་དུ་
 མ་བླངས་ནས་རྟག་མཐོང་ནས་ཆེར་སྐྱད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་མྱང་
 འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་དང་། ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་སྐྱད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 གཟུགས་སུ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ། མཐར་མྱིད་ཅེ་འི་རྟེན་ལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་
 པའི་རིགས་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོག་མིན་དང་མྱིད་ཅེ་འི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཞེས་
 བཅས་པའི། རྒྱན་ཞུགས་མྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལན་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་མེད་
 པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །མྱིད་ཅེ་འི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ནི། གནས་གཙང་མར་མིར་སྐྱེ་
 རྟེན་བསམ་གཏན་སྟེ་ལ་མ་སྟོམ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་གཙང་མ་རིགས་ལྟར་
 སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བསམ་གཏན་སྟེ་ལ་མ་སྟོམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་དང་པོར་བསམ་
 གཏན་བཞི་པ་ཟག་མེད་ལ་སྟོམས་པར་འདུག །དེ་རྗེས་ཟག་བཅས་ལ། དེའི་འོག་དུ་
 ཟག་མེད་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་རྒྱང་དུ་གསུམ་སྟེ་ལ་དང་། འབྲིང་དུ་གསུམ་སྟེ་ལ་དང་།
 ཆེན་པོ་དག་སྟེ་ལ་དང་། ཆེས་ཆེར་བསྟོམ་པ་བཅུ་གཉིས་སྟེ་ལ་དང་། བེན་དུ་ཆེས་

༡༩ རྟེན་པ་ ༡༡༨/ན/༥ རྟག་མཐོང་ཆེར་སྐྱད་ ཅེས་འབྱུང་ཡང་(ཤས་ཆེར་)མིན་ནམ་སྟེ།

ཆེར་བསྐྱེད་པ་བཅོམ་པ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོལ་བ་ཀྱིས་གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་སྒྲུབ་པའི་བྱིས་པ་
 སྒྲོན་པའི་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ལ་ཡང་སྤྱད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དུ་མ་བསགས་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་
 བསམ་གཏན་བཞིའི་སྒྲོལ་བ་ཀྱིས་དེར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་སྒྲོལ་གྱི་ཟག་
 མེད་ལྟ་ཞིག །བསམ་གཏན་དག་པ་བས་ཀྱང་ཡང་སྤྱད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསལ་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གིས་སྒྲུབ་ན། བྱིར་མེ་འོང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། དག་བཅོམ་
 པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་སྒྲུབ་ལོ། །ཤེས་རབ་བསལ་བས་ཐོག་མར་མེའི་རྟེན་དང་། བྱིས་
 གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསྐྱེད་པའི་མཆོག་ཡིན་པས། ཐོག་མར་བསམ་
 གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུབ་ལ། བྱིས་གཞན་ལ་ཡང་སྒྲུབ་ལོ། །དགོས་པ་ནི། བྱིར་
 མེ་འོང་གནས་གཙང་དུ་སྒྲུབ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་
 ལ། དག་བཅོམ་པ། དབང་པོ་རྩལ་པོ་རྟེན་མོངས་པས་འཛིགས་པ་དང་། རྟེན་པོ་
 མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རྟེན། །དུག་པ་ལ་གཉིས། དུས་ཀྱི་
 རྣམ་གྲོལ་ལྟ་དང་། དུས་དང་མི་སྦྱར་བ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དག་བཅོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཞེས་སོ། །རིམ་པ་ལྟས་སྒྲོན་ཏེ། མཐོང་ཆོས་ལ་
 བདེ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལྟར་འདོད་འདོད་ལ་སྒྲོས་པ་མ་ཡིན་
 པར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྒྲོས་པའི་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། དག་བཅོམ་
 པ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་གང་། སྒྲོན་སྒྲོལ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་སྦྱར་བ་གཉིས་ལྟན་
 གྱིས་གོམས་པར་མ་བྱས་པས། འདོད་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་སོང་ཡང་རུང་མ་སོང་ཡང་
 རུང་པ་རང་གིས་རང་གསོད་དམ་མི་གསོད་ཀྱང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་གནས་ཀྱི་
 བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དང་། མི་གསོད་ན་ཉམས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་
 དུ་འགྱུར་ཞིང་། གསོད་ན་མ་ཡིན་པ་དང་། འདོད་ཡོན་གྱིས་སྦྱོས་ན། ཉམས་པའི་

༡༥ ཞལ་ ༡༩༩/བ/༡ མི་སྦྱར་ ༡༥ ༡༩༩/བ/༩ གང་ཟག་གང་གིས་ ༡༥ ༡༩༩/བ/༥ མར་ ༩༥ ༡༩༠/ན/༡ རྟེན་

སྐལ་པ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། མ་སྟོས་ན་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟོས་ཀྱང་རུང་མ་སྟོས་ཀྱང་
 རུང་། དེ་ལས་ཉམས་པའི་སྐལ་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་དབང་པོ་རྟོན་པོར་སྟོང་པའི་སྐལ་
 པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོ་རྟུལ་པོ་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་གནས་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་ལས་མི་ཉམས་ཤིང་། དབང་པོ་རྟོན་པོར་སྟོང་པའི་སྐལ་པ་ཅན་རྣམས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་༥ གཉིས་པ་ནི། མི་འབྱུགས་པའི་ཞེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་
 གྱིས་དབང་པོ་རྟོན་པོའི་དགྲ་བཙུགས་པ་གང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་
 ལས་ཉམས་མི་སྟོང་པའོ། །འདི་དག་ནི་སྟོབ་ལམ་གྱི་སྐབས་ན་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་གནས་
 ཀྱི་བསམ་གཏན་སྟོར་བ་གཉིས་ལྟར་གྱིས་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་གཉིས་དང་། ལྷ་སྟོར་
 མེད་པ་གཅིག་དང་། ལུས་པས་སྟོར་བ་མེད་པ་གཅིག་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་
 དབང་པོ་རྟུལ་བས་བཞག་པ་གཅིག་གོ།

སྡེ་ཆན་དུག་པ་ཁམས་ཀྱིས་རབ་རུ་དབྱེ་བ་ལ་ལ། འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་གང་
 ཟག་གསུམ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་དུག་དེ་དང་
 འདྲ་བར་བསྟན་པ་དང་། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྟོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 གཉིས་དང་། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རང་རྒྱལ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ན་སྟོད་པའི་ཞེས་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་
 པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་སྟོན་སེམས་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་
 འཕགས་པའི་ཆོས་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དང་། དེ་ཐོབ་ལ་ཀུན་སྟོར་ལྷག་མ་དང་བཅས་
 པའི་གང་ཟག་དང་། ཉན་མོངས་པ་བདེ་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་༥ གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་གང་ཟག་གསུམ་ཞེས་ཏེ། ཁམས་ཀྱི་སྟོན་
 ནས་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ན་སྟོད་པའི་གང་ཟག་དུག་ཡོད་དེ། ལྷ་མཆན་ནི་གོ་བར་

ཟད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འདོད་པ་ན་སྤྱད་པ་དང་ཞེས་ཏེ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་
 རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཉིས་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་སྒྲིན་པའི་གནས་མ་
 ཡིན་པས་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲེ་བ་སྤངས་ཤིང་། བསམ་གཏན་གྱི་པདྨ་བ་ལས་མ་ཉམས་
 བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པའི་ཆེད་དུ། རྟེན་རྗེ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་
 པ་དང་གཟུགས་སུ་སྒྲེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི། འདོད་པ་ན་ཞེས་ཏེ།
 འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དབྱེ་ན་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་
 དང་། ཆོག་ས་ན་སྤྱད་པ་སོགས་ཡོད་པའི་བྱིར། གནས་གང་དང་། རྒྱ་བ་དང་། ཆོས་
 རྟེན་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྔ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 ཞེས་ཏེ། མཇུག་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་དང་། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྤྱད་པ་འདོད་ཁམས་སུ་སྒྲོན་པ་ནི། གང་ཡང་རུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཇི་ཆོན་བདུན་པ་སྤྱད་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ས་མ་ཐོབ་པ་དང་། ས་
 ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མོས་པས་ཞེས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 ནས་བཟུང་སྟེ། ས་མ་ཐོབ་བར་གྱི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། མོས་པས་སྤྱད་པ་ཅན་
 ཞེས་ནི་། ལྷག་པའི་ཞེས་ཏེ། ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་མ་ཆོས་ཅན།
 ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྤྱད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟེན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ས་
 ཀྱིས་བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
 ནི། མཆོན་མ་དང་ཞེས་སོགས་རིམ་པ་གསུམ་སྟེ། ས་དང་པོ་དུག་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 དཔའ་ཆོས་ཅན། མཆོན་མ་དང་བཅས་པས་སྤྱད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟེན་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་མཆོན་འཛིན་གྱི་བར་ཆད་འདྲེ་བ་དང་བཅས་

༡༽ རྟོག་ ༡༩༡/ན/༡ གང་དུ་ ག༽ རྟོག་ ༩༧༩ དེས་གཞིགས་འཛུགས། ༣༽ རྟོག་ ༡༩༡/ན/༩ སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན།

པ་དང་། རོན་གྱི་མཆན་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པ། མིང་གི་མཆན་མ་རུང་ཟད་འདྲེ་པའི་
 སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། མཆན་
 མ་མེད་པར་སྟོང་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 མངོན་གྱུར་ལ་ཆེར་མི་འབྱུང་ཞིང་། རོན་གྱི་མཆན་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མིང་གི་མཆན་
 མ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་པ་ས་གསུམ་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་སྟོང་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 འབད་ཚྲིལ་ཉེ་བར་ཞི་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་མངོན་གྱུར་མི་འབྱུང་ཞིང་། མི་རྟོག་ལེ་ཤེས་ལ་དབང་གྱུར་ཐོབ་པའི་སེམས་
 དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བརྟན་
 པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་དུ་ཞེས་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན།
 གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་མཐར་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་རིམ་གྱིས་པ་དང་། ཁམས་
 གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་སྒྲངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་སྟོང་བ་ནས། རྒྱུ་རྩའི་རྒྱུ་
 རྩའི་ཅིག་ཅར་སྟོང་པའི་སྒྲིམ་སྒྲངས། ཅིག་ཅར་རེས་པ་འབྱེན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ། མཐར་གྱིས་པ་བཤད་ཅིན་དུན་པར་བྱེད་པ་ནི། རིམ་གྱིས་པ་ཞེས་སོ། །
 ཅིག་ཅར་པ་ལ་གཉིས། ཅིག་ཅར་རེས་པར་འབྱེན་པའི་ཚུལ་དང་། དག་བཅོམ་ཐོབ་
 པའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཅིག་ཅར་ཞེས་ཏེ། ཅིག་ཅར་བ་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་ཀྱི་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ། ལམ་གང་གིས། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས། སྤང་བྱ་རི་ལྟར་སྟོང་བ་དང་།
 འབྲས་བུ་གང་ལ་བཞག་པ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་
 པས་བྱུང་སྟེ། སོ་སྟོས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་སྒྲངས་གི་ས་པོན་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར། བསམ་

༡༥ ཞེས་ ༡༩༡༧/༥/༩ པར་ ༡༥ ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་དགུ་ཅིག་མཚང་། ༡༥ འདོའི་བར་ཆིག་ཆད་མེད་དམ་སྟེ།

གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉོན་མོངས་སྤྱང་སྟེ།
 འདིས་ཁམས་གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཅར་སྤྱང་ཞིང་། དེ་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་
 ན་རུས་གྱི། ས་གཞན་ལ་བརྟེན་ན་ཅི་རིགས་སུ་མི་དགོས་ཤིང་། མི་རུས་པའི་ཕྱིར།
 འདས་ལམ་གྱིས་སྤྱང་དགོས་ཏེ། འདིག་ཉེན་པའི་ལམ་གྱིས། སྤྱད་ཅིའི་ཉོན་མོངས་
 མངོན་གྱུར་ཡང་སྤྱང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་
 པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་སྤྱང་བ་ནས། རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དགུ་ཅིག་ཅར་སྤྱང་བར་བྱེད་དེ། འདི་
 དབང་པོ་རྣེ་བས་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པར་མི་ལྟ་བར། འདི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་སོགས་
 གོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མོར་མོའི་ཅེ་མོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །འབྲས་བུ་བར་མ་གཉིས་ལ་འདི་ལ་མི་བཞག་སྟེ། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་
 རྒྱག་པ་སྤངས་ནས། སྤྱད་ཅིའི་རྒྱག་པ་མ་སྤངས་པ་དང་། འདོད་པའི་དགུ་པ་སྤངས་
 ནས་སྤྱད་ཅིའི་དགུ་པ་མ་སྤངས་པ་འདི་ལ་མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགུ་པ་སྤྱང་བ་
 ལ་བཙོན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་གྱི་བར་རྒྱན་ཞུགས་དང་། སྤངས་པའི་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་སྟེས་པ་ན། དག་བཙོམ་པ་བཞག་གོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། རྒྱན་
 ཞུགས་གྱི་འོག་དེ་མ་ཐག་འགྲ་བཙོམ་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ལ་དགོངས་ཏེ་འོ། །གཉིས་
 པ་ལ། ཡལ་ཆེ་བའི་དུས་དང་། དེ་གཉིས་མ་ཐོབ་ན། འདོད་པར་སྟེ་བའི་རྒྱ་དང་།
 རྟེན་དང་མི་ཕྱད་ན་བྱང་རྒྱུ་གཞན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡལ་ཆེར་
 བོ་ཞེས་ཏེ། དུས་ནམ་གྱི་ཆོ། དག་བཙོམ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། མཐར་གྱིས་པ་ལྟར་
 སྤྱད་པར་སྟེ་བ་དུ་མ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏི། རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་གྱི་མཐོང་
 ཆོས་སམ། འཆི་བའི་དུས་གྱི་ཆོ། ཡལ་ཆེར་ཀུན་ཤེས་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཆི་སྤྱད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐོང་ཆོས་སུ་འགྱུར་བས། དོན་

གྱིས་པར་སྤྲད་ཀྱི་ཉེན་དུ་མངོན་ལ། ལྷན་ཁྱེད་ལ་པར་དོར་འདེད་པ་མེད་པར་འདོད་
 པ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་གི་ལུགས་སོ། །ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདི་ནི་
 མཐོང་ཆོས་བཞིའི་ལྷན་ཁྱེད་ལ་ལྷན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་ཏེ། ཆེ་འདིར་མུང་
 འདས་ཐོབ་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དུ་མ་རྒྱུད་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱོད་ལམ་གྱི་དབང་གིས་
 འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་ལ་ངེས་པར་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཞེས་ཏེ། དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ན། རེས་པར་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 དུ་འགྱུར་པར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་ཐུད་ན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 དུ་འགྱུར་ཡང་དེ་ཡང་མ་ཐུད་ན། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐོབ་བུའི་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས།
 མངོན་རྟོགས་བུའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་བརྟན་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོག་ལམ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། ཉི་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་རྟོགས་
 ཀྱི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གནས་སྐབས་ཅན་བཤད་པ་དང་། གནས་
 སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཆོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱེས་
 པའི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་བཤད་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པར་ཞེས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོག་ལམ་
 ལམ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་བརྗོད་བྱུང་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས།
 མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་དུ་ག་གི་དོན་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་

༡༥ ཞལ་ ༡༩/བ/༡ ཞེས་ ༡༥ ༡༩/བ/༡ དེ་དང་ ༡༥ གཤམ་དུ་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཡེ་ཡོད་སྟེ་ལྷན་དུ་བྱུང་གཞི།

༡༥ ཅུབ་ ༡༩/བ/༡ མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱ་དུ་ག་གི་དོན་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ ༡༥ ཞལ་ ༡༩/བ/༡ པ་

པའི་སྒྲིན་ས། དེས་པར་འཛིན་པའི་མོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། རང་
 པ་དང་འདྲོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དོན་མངོན་རྟོགས་ནི། དོན་མངོན་
 པར་ཞེས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཆོས་ཅན། དོན་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ།
 ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སྟགས་
 པའི་ཆོས་ལ་དེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་རེ་རེ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བཟོད་
 པ་དེ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་ཁུང་དུ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་།
 ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ནའི་མངོན་རྟོགས་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཞེས་
 ཏེ། མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་བརྒྱ་དུག་པོ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ནའི་མངོན་རྟོགས་
 ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་རེ་རེ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་སྟག་
 བསྐལ་ལ་སྟགས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཡིད་ལ་མངོན་པར་བཟོད་པའི་སྒྲིན་ས་ཀྱན་རྩོམ་
 ཤེས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཐོབ་སྟེ། སྦྱང་བའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་དེའི་
 ས་བོན་གསེས་པས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་
 མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་བརྒྱ་དུག་བར་མ་
 ཆད་དུ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། དེའི་རྗེས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ལ། དངོས་
 དང་། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་བཤད་པོ། །དང་
 པོ་ནི། རྗེས་ལ་ཞེས་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་
 ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོབ་པའི་ཡེ་

ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་ཅེས་པ་རིམ་པ་གཉིས་ཏེ། མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་གཉིས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་ཅིང་། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མངོན་
 ཏུ་བྱེད་དེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཟད་པར་
 སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ངན་
 འགྲོའི་རྒྱ་སྟོག་གཅོད་སོགས་སྒྲར་མ་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་པ་འཕགས་པ་དགུས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་
 མྱོང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་བདག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ངན་སོང་གསུམ་ཟད་དོ། །དེར་ལོག་
 པར་རྒྱུང་བ་ཟད་དོ། །བདག་ཀྱང་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་བྱས་ནས་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲུབ་པའི་
 སྐལ་པ་ཅན་མའི་ནོར་སྒྲིམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་པའི་མངོན་རྟོགས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་
 སུ་རྣམ་པའི་སྟོན་ས་ཐོབ་ཅིང་། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
 པ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་རྟོགས་ནི། མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དབྱ་བ་ཅོམ་པའི་
 ལེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུན་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ། ཉོན་སྤྱི་བ་ཟད་པར་སྤངས་
 པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པའི་དམན་པའི་ལེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གནས་སྐབས་
 ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། སྒྲར་བཤད་པའི་མངོན་རྟོགས་བདུན་པོ་གཞན་གྱི་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་
 ར་ས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཐེག་པ་རྒྱུད་ཏུ་འཛིན་རྟོགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་
 རྟོགས་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱི་ལུང་ལ་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་
 ཐེག་པ་དམན་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་
 ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཏེ། བདུན་པོ་གཞན་གྱི་ལུང་ལ་མ་བཟེན་པར་ཐོབ་རྣམ་
 པའི་ཐེག་པ་འབྲིང་པའི་མངོན་རྟོགས་དེ་ཆོས་ཅན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་
 ཡིན་ཏེ། སྤྱད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ། ངེས་པར་གཞན་གྱི་ལུང་ལ་རྟོགས་མི་དགོས་པར་བྱང་

རྒྱལ་ཐོབ་ཀྱིས་པའི་ཐེག་པ་དམན་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་ལྟར་
 རང་སངས་རྒྱལ་ལ། མི་སྒྲོབ་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་དོན་མིན་ཏེ། རང་སངས་
 རྒྱལ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་སངས་རྒྱལ་པ་གཉིས་
 ཀྱི་ཡོད་པས། ཕྱིས་རང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་མ་གཏོགས་སྒྲོབ་པ་ཡང་དེ་
 ལྟར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སེམས་དཔའི་མངོན་རྟོགས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཅེས་
 ཏེ། ཉན་རང་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བདུན་པའི་རིགས་དེ་དག་ཀྱང་། མངོན་དུ་མི་
 བྱེད་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དོན་དུ་སྒྲིམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་
 ལམ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་དཔའི་སྒྲིན་མེད་པ་ས་
 དང་པོ་ལ་ཞུགས་ཤིང་གནས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་དུ་
 བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ས་
 དང་པོ་ཐོབ་པས་ལམ་གསུམ་ག་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་ཤེས་བསྐྱེད་ན། དེ་དག་
 ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་སྒྲིམ་པའོ། །ལན་ལ་ཁྱད་པར་བཅུ་གྲུ་བརྒྱན་པ་དང་། འབྲས་
 བུའི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པའི་ཞེས་ཏེ། ཁྱད་པར་
 བཅུའི་སྒྲིན་ས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་
 རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་། རོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་། བསམ་སྒྲུར་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་།
 བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་བཞི་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ། ཉན་ཐོས་རང་དོན་ཅུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་
 དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་དམིགས། བྱང་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་ཆོགས་རྒྱ་རྒྱུང་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོགས་གཉིས་

ཀྱུ་ཆེན་གསལ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་རྟོགས་པ་དང་།
 བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་རོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་། རང་དོན་ཅམ་བྱེད་འདོད་
 པ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་པར་ཁས་ལེན་པའི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དམན་
 པའི་ས་བདུན་ཅམ་དང་། ས་བརྒྱུ་པར་ལྟུང་བ་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་དང་། བྱེད་
 པའི་ཁྱད་པར་བཞི་ནི། ཞི་བ་ཅམ་ཐོབ་པ་དང་། མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་
 དགེ་བ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་སྦྱོང་རྒྱས་མི་རྒྱས་དང་། གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་འཁོར་དུ་སྤྱད་མི་སྤྱད་ཀྱི་གནས་
 དང་། འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་འཛོལ་རྒྱས་པ་དང་མི་རྒྱས་
 པ་བརྒྱུན་པར་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་དང་། ཡོངས་སྦྱོང་རྟོགས་པའི་སྤྱི་འཁོར་དུ་སྦྱོར་
 དང་མི་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་
 བུའི་ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་གཉིས། ས་བརྒྱུན་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་
 ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གནས་
 རན་ལེན་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པའི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྒྲོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་
 མཐའ་དག་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དང་ནམ་པ་ལཱའི་སྒྲོན་ས་ཁྱད་པར་འཕགས་
 པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། བག་ལ་ཉལ་མཐའ་དག་སྦྱོང་བའི་ནམ་དག་གི་ཁྱད་པར་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་སྤྱི་ལུས་སྦྱུབ་
 པ་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྟོགས་པར་ཡོངས་སྦྱོང་པ་ཡོངས་
 སྦྱོང་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱུབ་
 པ་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །འདི་དག་ནི་ས་བརྒྱའི་གནས་སྒྲོབས་ནས་སྦྱུབ་པར་བྱེད་པའི་
 འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་གསུམ་ནི། བྱང་ཆོས་ལས་འདས་

པ་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པ་གཉིས་གྱིས་རང་དོན་གྱི་ཡོན་
 ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། གདུལ་བྱ་གང་གི་དོན་རྩི་ལྟར་བྱེད་པ་གཅིག་དང་། མཐར་
 ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཐབས་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་། དེ་
 ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྡས་སངས་རྒྱས་གྱི་སྐད་ཡིད་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་
 རྟོད་། འདྲེས་པ་དང་ཉེ་བར་འདྲེས་པ་ལྟ་ལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུ་ལ་
 མཉམ་པར་རོ་གཅིག་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པ་མཚུངས་
 པའི་དོན་དོ། འདྲེས་པ་གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་མཚུངས་
 པའོ། རྟོག་པ་ལྟ་ནི། གནོད་པ་དང་། ཐབས་མ་ཡིན་པ་དང་། ངན་སྤང་དང་།
 འཇིག་ཆོག་ས་དང་། རིགས་མ་ངེས་པ་ཁུ་ཅིག་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་རྟོག་པའོ།

གཉིས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མངོན་
 རྟོག་ས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་པ་དང་། ལམ་གྱི་མཐོང་འཐོབ་
 དང་སྤངས་པ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། རྟོག་ས་དང་ནམ་མཁུན་གྱི་ལས་ལ་ཚུང་
 པ་སྤང་བའོ། གྲང་པོ་ལ་ལྟ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་མངོན་རྟོག་ས་གང་གིས་བསྐྱུས་པ་དང་།
 ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་ཁྱད་ས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་དང་།
 ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་གིས་གནས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྩི་ལྟར་སྐྱབ་པ་བཤད་པ་དང་། དེ་
 དག་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། གྲང་པོ་ལ་དྲི་བ་
 ཞེ། ཆད་མེད་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། རྗེས་ལ་ཞེས་ཏེ། ཆད་མེད་སོགས་ཡོན་ཏན་
 ཁྱད་པར་ཅན་འདི་དག་ཆོས་ཅན། མངོན་རྟོག་ས་གང་ཡང་རུང་བས་བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོག་ས་དང་མཐར་ཐུག་པའི་མངོན་རྟོག་ས་ཀྱི་རིགས་སུ་བསྐྱུས་པའི་
 ཐུར་། གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གྱུང་ཞེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་

༡༽ གཞུང་དུ་ཤོག་གངས་ ༡༤༥ པར་ལམ་གྱི་གནོད་ཐོབ་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་(གནོད་ཐོབ་)མིན་ནམ་ལྟམ།

དེ། ཚད་མེད་བཞི་ནས་རྣམས་མཁྱེན་གྱི་པར་སྡེ་ཚན་བཅུ་དགུ་ཡོད་ཅིང་དེ་དག་གྲང་
 མདོ་སྡེ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་
 དང་ཐུན་མོང་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞི་གནས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
 པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱུས་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་དང་ཐུན་མོང་གི་དང་།
 ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱམས་པ་གང་ཞིན་ཞེས་པ་རིམ་པ་བཞིས་
 ལྷོན་ཏེ། ཚད་མེད་པ་བཞི། རྣམ་པའི་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བའི་སྣོན་ས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་ཤོག་ཅིག་སྙམ་
 པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་དང་བྱལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་
 བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་བྱལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་ཕན་པར་
 བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འཕྱོར་པའི་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་
 མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི། བྱམས་སྤྱོད་ཚད་མེད་བཞི་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གསུམ་པ། རྣམ་ཐར་དང་། ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད། ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ། རྣམ་ཐར་དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཅན་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་
 གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཐར་དགོས་པ་ལམ། ངེས་ཆོག་དང་རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་།
 རྣམ་པ་དང་ངོ་བོ་དང་། ཐོགས་ཀྱི་སྣོན་ས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞི་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས། ཁ་དོག་མངོས་པ་དང་། མི་སྤྱུག་སྤྱུགས་གང་སྤྱལ་བར་
 འདོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་མ་ཐོབ་པས་གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མ་བྱལ་བ་ལམ། ཐོབ་ཀྱང་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་
 པས་ཀྱང་རུང་། ཁ་དོག་རང་བཞིན་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱུག་མི་སྤྱུག་ངེ་ལྟར་
 འདོད་པ་བཞིན་སྤྱལ་བར་མོས་པར་བྱེད་པའི་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་

༡༥ ཙ་པ་ ༡༩/ན/༡ བདག་ལ་གཟུགས་ལ་འདུ་ཤེས་པ་དང་མ་བྱལ་བ་ལམ། གཞག་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཞེས་བསྐྱུང་
 བས་(མེད་)ཞེ་ཡོད་སྙམ།

ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་ཕྱང་རྣམས་སོ། །འདི་དག་ལ་གང་ཟག་ཁྱད་
 པར་ཅན་གྱི་དེ་དང་དེ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་
 ཡི་གེ་མང་དུ་རྟོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ག་ཟུགས་མེད་པར་ཞེས་ཏེ།
 གཞན་འདྲ་བ་ལ་ག་ཟུགས་མེད་གྱི་སེམས་ཐོབ་སྟེ། རང་ལ་ག་ཟུགས་གྱི་འདྲ་ཤེས་དང་
 བྲལ་བའམ། མ་ཐོབ་ཀྱང་རང་ལ་མིང་གཞིའི་འདྲ་ཤེས་བཞག་སྟེ། ག་ཟུགས་རང་
 བཞིན་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་ལྟ་བུའི་གནས་པ་འཕྱོར་བའི་ཞི་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་
 ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷག་པའི་ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་པའི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་
 བརྟེན་ནས་ག་ཟུགས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། མི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་མི་དགའ་
 བའི་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་ལས་ཐར་པའི་ཆེད་དུ། ལྷག་མི་སྤྱོད་པ་ལ་ཆུན་ལྟོས་
 པ་དང་། ལན་ཆུན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། མཐར་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་པའི་འདྲ་
 ཤེས་ཐོབ་ནས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་ཞི་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཅེས་སོ། །ག་ཟུགས་མེད་གྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་ནི། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་
 གྱི་རྣམ་ཐར་བཤད་པ་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་དེ་དང་འདྲ་བར་བརྟན་པ་དང་། དགོས་
 བའམ་ངེས་ཆོག་གོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁའ་ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཟག་མེད་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྣམ་དུ་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པའི་ཞི་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འཁའ་
 ཞེས་ཏེ། དེའི་འོག་དུ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྣམ་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཐའ་
 ཡས་སོ་སྣམ་པ་དང་། དེའི་འོག་དུ་བཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྣམ་པ་དང་། འདྲ་ཤེས་
 རི་ནས་འབྲས་ཟུག་དུ། འདྲ་ཤེས་མེད་པ་ནི། ཀུན་དུ་མྱོངས་པའོ་སྣམ་དུ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པའི་ཞི་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཞེས་

ཏེ། གཟུགས་མེད་གྱི་རྣམ་ཐར་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་གྱི་མཚན་
 མ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་དབང་བསྐྱུར་བ་ལ། དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱི་བ་པས་བསྐྱིབ་
 པ་དང་། གཟུགས་མེད་དག་པ་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ལས་ཐར་པ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་
 སྐྱོམ་པའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི། འདུ་ཤེས་དང་ཞེས་ཏེ། སྤྱི་བ་ཆེད་རྣམ་
 ཐར་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོར་འདུ་རགས་པ་འགོག་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ལས་ཐར་པའི་ཆེད་
 དུ་གཟུགས་མེད་ནི་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་འདས་ནས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་སེམས་
 བྱུང་དང་། བརྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་འགོག་པ་ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་
 པའི་ནི་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཟིལ་གཞོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ། ཟིལ་གཞོན་
 གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་ཐར་མཚུངས་པར་བརྟན་པ་དང་། རྣམ་ཐར་དང་ཟིལ་གཞོན་གྱི་
 རྣམ་པའི་བྱེད་པར་དང་། ཆེ་ཆུང་བཟང་ངན་གྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། ལྟག་མ་
 རྣམ་ཐར་བཞིན་ཤེས་པར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟིལ་གྱིས་ཞེས་ཏེ། རང་གཟུགས་
 སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་དུ་དང་ཆེན་པོ་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་གཉིས་པ་
 དང་། རང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་
 དུ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་གཉིས་ཏེ། ཟིལ་གཞོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི། རྣམ་ཐར་གཉིས་
 གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཟིལ་གཞོན་དང་པོ་གཉིས་ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་
 གྱི་གཟུགས་ལ་བརྟ་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་བྱུང་བ། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནང་གཟུགས་
 མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་བརྟ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིན་ས་ཤེས་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར། རོན་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་། རོ་ཁོ་
 དང་གྲོགས་བརྟན་པ་དེ་ནི་དེ་ཟིལ་གཞོན་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ཡང་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་
 བའི་དོན་ཏེ། །རང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྤྱི་སེར་དཀར་

༡༩༡༩ ཅུ་བ་ ༥༩/ན/༥ སེམས་དང་སེམས་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བརྟན་པ་དེ་དག་ལས་
 ཀྱང་ཁ་ཅིག་འགོག་པའོ། ། ཞེས་འབྱུང་བས་(བརྟན་)མིན་ནམ་སྟེ།

དམར་ཏེ་ཁ་དོག་པའི་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་དེ་དག་ནི་སྤྱག་པའི་རྣམ་ཐར་པ་སྒྲིམ་པ་ལས་
 བྱུང་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡི་རྟེན་ལ་སོགས་པ་པའི་མཚུངས་པ་དང་། དེ་ཡི་དམིགས་
 པ་ཁ་དོག་ལ་པའི་ར་ཕྱེ་བ་ཅམ་དུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་
 ཏེ། རྣམ་ཐར་དང་ཟེལ་གནོན་དམིགས་པ་མཚུངས་ཀྱང་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ།
 རྣམ་ཐར་གྱིས་གཟུགས་ཚུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྤྱལ་འདོད་
 པ་ལྟར་མེད་པར་བྱེད། ཟེལ་གནོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་པའི་ན་དུ་དབང་བྱེད་པ་དང་།
 དམིགས་པ་རང་པའི་ན་པ་རྣམས་མི་སྒྲིང་པར་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་དང་ཞེས་ཏེ། མདོ་ལས་བསྟན་པའི་ཆེ་ཆུང་དང་
 གཟུགས་བཟང་ངན་སོགས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཚུང་དུ་སེམས་
 ཅན་གྱི་གཟུགས་དང་། ཆེན་པོ་རི་ཁང་བྱིམ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། མི་དང་ལྟའི་
 ཁ་དོག་ངན་པ་དང་བཟང་པོར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། པའི་པ་ནི། ལྷག་མ་ནི་ཞེས་
 ཏེ། མདོའི་ཆོག་ལྷག་མ་ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དྲུང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་
 པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་བཞུ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འདིར་རྒྱས་པར་བཤད་དགོས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཐར་གྱི་སྒྲུབས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་བྱེད་པར་སྒྲེ་མཆེད་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། འབྱུང་བ་པའི་ལ་བྱེད་པར་འཇོག་པའི་
 རྒྱ་མཚན་དང་། བྱེད་པར་གྱི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཟེལ་གྱིས་ཞེས་ཏེ། ཟེལ་
 གནོན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་དམིགས་པ་རང་པའི་ན་པ་རྣམས་མི་སྒྲིང་པ་དང་། དབང་བསྐྱུར་
 པའི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས། བྱེད་པར་གྱིས་ས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་ཏེ། མ་
 ལུས་པར་རྒྱས་པར་བྱེད། མཐའ་ལས་པར་བྱུང་པར་བྱེད་པར་གནས་པ་ཡང་དག་པར་
 འགྱུར་པའི་ནི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཞེས་སོ། །འབྱུང་བ་པའི་ཉིད་དང་། འབྱུང་འགྱུར་

པའི་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་བརྒྱ་དཔེ་སྟེ། རྣམ་
 པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། རྣམ་ཐར་དང་ཟིལ་
 གཞོན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་འབྱུང་བཞི་མ་བཞག་པར། ཟད་པར་གྱི་དམིགས་པར་བཞག་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གནས་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་
 ལ་ཁྲུབ་པར་བྱ་བ་དབང་འབྱོར་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་ནི་གཟུགས་མེད་
 གྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཟད་པར་གྱི་ཞེས་ཏེ། ཟད་
 པར་བྱེད་ལས་ཁྲུད་པར་ཅན་དང་ལྷན་ཏེ། རྣམ་ཐར་གྱིས་སྤྱུལ་པ་སོགས་ཚུམ། ཟིལ་
 གཞོན་གྱིས་སྦྱོར། ཟད་པར་གྱིས་དེ་དག་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། སོ་སོ་སྒྲུབ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉན་མོངས་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་གནས་
 ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་མོངས་པ་
 མེད་པ་ཞེས་ཏེ། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་དམིགས་པའི་
 གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་མོངས་སྒྲུབ་པ་འགོག་ཀྱས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་དྲིང་ངེ་འཛིན་
 དང་ཞེས་སོ། །ཁྲོང་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་བན་རང་ལ་དམིགས་པའི་གཞན་གྱི་ཉན་མོངས་
 སྒྲུབ་མ་སྒྲུབ་སམས་ནས་སྒྲུབ་པར་ཤེས་པ་ན། དེ་མི་སྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་དུ། དྲིང་ངེ་འཛིན་
 ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་རང་གིས་གཞན་གྱི་ཉན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འགོག་
 ཀྱས་པའོ། །དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། དྲིང་
 ངེ་འཛིན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་མོངས་དུངས་འབྱེད་པར་མཛད་པ་ཡིན་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམས་ནས་ཞེས་ཏེ། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་
 འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི་དོན་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་དུ་བསམས་ནས་དྲིང་ངེ་འཛིན་
 ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ངེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་

ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་སྤྱོད་ཞེས་སྤྱོད་པ་
 བཞི་སྟེ། སྤྱོད་པ་དག་པ་རིག་པ་བཞི་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་
 རྒྱུ་ལྟ་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་གིས་རྣམ་བྱུངས་ཐོགས་
 པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་རིག་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་
 དང་། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དོན་སྤྱོད་རིག་
 པ་དང་། ཡུལ་མིའི་སྐད་དང་ཆོས་ཀྱི་ངེས་ཆོག་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ངེས་ཆོག་
 སྤྱོད་རིག་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་མཐའ་ཡས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་
 པའི་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཚུངས་ལྟ་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
 རིག་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞིར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། བཤད་བྱ་རིག་པ་ལ་
 བརྟེན་། ཆོས་རིག་པ་དང་བརྟེན་པ་དོན་རིག་པས་གཉིས་དང་། འཆད་བྱེད་རིག་པ་
 ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་བྱེད་རིག་པས་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སོ་
 སྟེ་དང་ཐུན་མོང་པའི་མངོན་ཤེས་ལྟ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཟག་མེད་མངོན་ཤེས་
 སོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་འབྲེལ་གྱི་ཞེས་ཏེ། རིམ་པ་ལྟས་སྟོན་ཏེ། མཆན་ཉིད་ཀྱི་ལས་
 བདུས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཞེས་ཏེ།
 བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་པ་ཟད་པའི་སྤངས་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་རྣམས་
 རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཚུངས་
 ལྟ་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་ཆོས་འདྲེས་པ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་
 པ་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྩམས་ན་བཅུ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་པར་
 བྱེད་པའི་མངོན་པ་དང་། རྩ་འབྲེལ་གྱིས་ཡང་དག་པར་གདམས་པའི་སྦྱོར་པའི་མངོན་
 པ་དང་། དེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐུ་དང་ལྟ་པར་བྱས་ནས་མོངས་པ་དང་ཐེ་ཆོས་

གཙོད་པའི་མཛད་པ་དང་། བས་ཀྱི་རྟོལ་པ་ཆར་གཙོད་ཅིང་རང་གི་ཕྱོགས་བཞག་པར་
 བྱ་བའི་མཛད་པ་དང་། སློབ་མའི་ཆོག་མཁན་རྒྱུད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མཛད་
 པ་དང་། བས་མ་སྦྱར་མ་འདྲེས་པས་ཇི་སྐད་སྒྲུལ་པ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་མི་འདོར་ཞིང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱན་པ་ཉི་བར་གནས་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱོད་པ་དང་གནས་པ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཉིན་
 མཆན་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྱུན་གྱིས་འཛིན་ཉིན་ལ་གཟིགས་པ་དང་། རོན་
 མ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་སྤངས་ནས་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་རོན་དུ་འགྱུར་བ་ཉི་བར་སྟོན་པ་མཛད་
 པའོ། རྟེན་པའི་མཆན་དང་ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་ཅམ་དང་།
 གཟུགས་རང་རྒྱད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པ་
 དང་། བས་མ་གཏན་ལ་བཞེན་ནས་ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་གིས་མཆན་
 སོ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྱུ་ཀྱན་དུ་སྟོན་པ་ལ།
 དབང་འབྱོར་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་མཆོངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་
 བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྱུར་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས། ལུས་དང་ཡོངས་སྦྱོད་དག་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དག་
 པའོ། རྟེན་པའི་མཆན་ལྡན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་རིམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སུ་དག་
 པ་རིམ་པ་བཞིའི་ནང་ནས་ལུས་དང་ཡོངས་སྦྱོད་དག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བས་མ་གཏན་
 ལ་བཞེན་ནས་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་བ་འཛིན་པ་གནས་ལེན་པ་དང་། དེར་སྒྲེས་
 ནས་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བཟོ་བས་ཏེ་ཇི་སྟོན་བཞེད་པར་བཞུགས་པ་དང་། བཞེད་
 ན་སྒྲེ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་
 དུ་དམིགས་པ་སྒྲུབ་སྒྲུར་ལ་མངའ་བཞེས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་འཛིན་

མཚུངས་ཅན་དང་བཅས་པ་ཡིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐུགས་ཞེས་པ་རིམ་པ་གཉིས་
 ཏེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་ཡིད་དེ། བསམ་གཏན་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་ཏིང་འཛིན་གྱི་སྒྲིང་ས་ལས་འདས་པ་ལ་དབང་
 བསྐྱར་ཐོབ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་བཟུང་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྒྲིང་གཏན་དུ་
 འཛིན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
 མཚུངས་ཅན་ཡིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཐབས་ལ་བསྐྱར་བའི་བདུད་འཛེམས་པའི་
 སྒྲིབས་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལས་བསྐྱར་བའི་
 བདུད་འཛེམས་པའི་སྒྲིབས་བཅུའི་སྒྲིན་ས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ། བསོད་ནམས་དང་བསོད་
 རྣམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས། འབྲས་བུ་འདོད་མི་འདོད་འབྱུང་བའི་གནས་དང་། དེ་
 ལས་ལོག་པ་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཐུན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། ལས་
 གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་སོགས་དང་དབང་པོ་མཆོག་
 དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། མོས་པ་སྒྲིལ་གས་དང་། ཁམས་སྒྲིལ་གས་དང་། ཐམས་
 ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། སྒྲིན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་།
 སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་བྱད་པ་ལ་མཐུན་པ་གང་ཞིག་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཞི་
 ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ཅན་དང་བཅས་པ་མཐར་ཐུག་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གཉིས། ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པ་ལ་
 མི་འཇིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་དོན་ལ་བརྩམས་པ་དང་། བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ལ་
 མི་འཇིགས་པ་དང་། རེས་པར་འབྲིན་པའི་ལམ་ལ་མི་འཇིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་
 གྱི་དོན་ལ་བརྩམས་པ་བགད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་པར་རྫོགས་པར་ཞེས་པ་རིམ་
 པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱའི་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དོ། ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་

འདི་ཐུགས་སུ་ཁྱུང་དོ་ཞེས། དགེ་སྤྱོད་རམ་བྱམ་ཟེ་སོགས་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་རྣམས་
 པའི་མཆན་མ་ཙམ་ཡང་མི་མཐོང་བ་མེད་པ་ཐོབ། མི་འཇིགས་པ་ཐོབ། བག་ཆ་བ་
 མེད་པ་ཐོབ་ནས་ཕྱ་མཆོག་གི་གནས་སུ་དམ་འཆའ། ཆོངས་པའི་གནས་སུ་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱར་༥ འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སེམྱེའི་སྒྲ་བསྒྲིགས་ཀྱི་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་
 གྱི་དྲིང་དེ་འཇིན་མཐར་ཐུག་པའི་ལེ་ཤེས་སོ། །ཡང་ཟག་པའི་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་
 པར་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་ལ་ཟག་པ་འདི་མ་ཟད་དོ་ཞེས་ཏེ་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྣམས་པའི་མཆན་
 མ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བས་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བར་དུ་གཅོད་པའི་ཞེས་
 པ་རིམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཐར་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་པ་སོགས་བསྟན་
 པ་ལ་དེ་བསྟན་ཀྱང་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་རེ་ཞེས་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྣམས་པའི་མཆན་མ་
 ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བས་ཞེས་སོགས་དང་། ཞི་ཤེས་བསྐྱེམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་རེ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ། ཐར་པར་དེས་པར་འབྱེན་པར་མི་འགྱུར་རེ་
 ཞེས་ཆོས་མཐུན་གྱིས་སྦྱོར་པའི་མཆན་མ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བས་ཞེས་སོགས་ཏེ་ལྷག་
 མ་རྣམས་འདྲའོ། །ཁྲ་པ་ནི། དུན་པ་ཉི་བར་ཞེས་ཏེ། ཆོགས་སྤྱད་པ་ན། འཁོར་ཁ་
 ཅིག་གུས་པ་དང་། གཞན་དག་མ་གུས་པ་དང་། འདྲེས་མར་གནས་པ་ལ་ཇེས་ཆགས་
 ཁོང་སྤྱོད་པར་སྤངས་པའི་མཐུན་པ་མཐར་ཐུག་གོ། དུག་པ་ནི། བསྐྱུང་བ་མེད་པ་
 ཞེས་ཏེ། འཁོར་ལ་ཇེ་ལྷར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་གདམས་པ་དང་ཇེས་བསྟན་སྟོན་པ་སོགས་
 སྟོགས་མཐུན་གྱིས་སྟོན་གཞན་གྱིས་ཤེས་དོགས་ནས་བཅས་ཀྱི་པའི་དགོངས་པ་ཟད་པར་སྤངས་
 པའི་མཐུན་པ་མཐར་ཐུག་གོ། བདུན་པ་ནི། བསྟེན་པ་མེད་ཅེས་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་
 ལ་སྦྱེའི་མཇུག་པ་དང་། གསུང་གིས་ཆོས་སྟོན་པའི་མཇུག་པ་མཐུན་དག་ལ་བསྟེན་
 པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་བའི་མཐུན་པ་མཐར་ཐུག་གོ། བརྒྱད་པ་ནི། བག་ཆགས་

ཞེས་ཏེ། སློག་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པ་དུ་ལ་ཅམ་ཡང་མི་
 འབྱུང་བའི་མཁྱེན་པ་མཐར་ཐུག་གོ། །དགྲ་པ་ནི། ཐུགས་མེ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཏེ། སེམས་
 ཅན་སྤྱག་པསྒྲལ་ཅན་རྣམས་གདུལ་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་དང་མ་བབས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་སྤྱན་གྱིས་ཉིན་མཆོན་དུས་དུག་དུག་གི་ཐུགས་ཀྱི་ཆད་པ་མི་སྤྱོད་པའི་ཐུགས་མེ་མཐར་
 ཐུག་གོ། །སྤྱི་གཉིས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཞེས་ཏེ། སྤྱོད་པ་ངན་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་དུག་གི་དམིགས་པ་ནི། སྤྱི་
 དང་ཞེས་པ་དང་། རྟོག་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག་གི་དམིགས་རྣམས་། དེ་བཞིན་ཞེས་དང་།
 འཕྲེན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམས་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཡེ་
 ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམས་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཞེས་ཏེ། གནས་མ་ཡིན་པར་
 གཤེགས་པ་སྤྱི་འབྲུལ་པ་མི་མངའ་བ་སོགས་དང་། འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་
 སོགས་དུག་དང་། སློག་གསུམ་གྱི་འཕྲེན་ལས་མཛད་པ་ཡེ་ཤེས་མངོན་པ་དུ་འགྲོ་ཞིང་།
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱེད་བ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་མ་ཆགས་
 མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་སྟེ། རྒྱལ་པར་འགྲེལ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱ་པ་
 ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་ཏེ། དུང་ཁམས་སྡེ་མཆོད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་
 སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་པ་མཐར་ཐུག་གོ། །བཞི་པ་གང་གིས་གནས་གང་ལ་བརྟེན་
 རས་སྐྱབ་པ་དང་། ཚུལ་ཇི་ཏྲར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སོ་སྡེ་དང་ཐུན་མོང་བའི་
 ཡོན་ཏན་གང་གིས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པའོ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་རྣམས་གང་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་ཞེས་ཏེ། ཆད་མེད་པ་བཞི་
 དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་ཐོས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དག་པ་བཞི་པོ་

གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་ཞེས་ཏེ། ཡོན་
 ཏན་ལྷག་མ་མཐར་སྟོགས་ཏན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་པའི་སྡེ་ཆོད་དུག་དང་། ཟག་པ་
 ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་ལྷ་མ་ལས་ཀྱང་སེམས་རྟེན་
 བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་སྟེ། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཞེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཚུལ་གང་ཡང་རུང་
 བས་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམས་པ་ཆད་མེད་སྐྱབ་འདོད་པས་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་
 ནས་སེམས་ཅན་རྒྱམས་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག །ལྷན་པར་བྱའོ་སྟེ་པ་སྟོགས་
 རང་རང་གི་རྒྱལ་གནས་ལན་མང་དུ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྷན་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་དེ་དག་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་། དེ་དག་གི་བྱེད་
 ལས་ཀྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་བྱེད་ལས་སོ་སོར་བཤད་པའོ།
 དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི་ཞེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་གཉིས་ཏེ། རང་གི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་སྟོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། ནང་དུ་སེམས་པ་ལས་གྱུར་པ་ལ་གཉིས་
 སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཆད་མེད་སྟོགས་
 རེས་ཐོབ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱུས་ལ། གཉིས་པ་ནི། བལ་ཆེར་འདས་ལམ་
 གྱིས་བསྐྱུས་པའི་མཉམ་གཞག་གོ །གཉིས་པ་ལ། ཆད་མེད་བཞིའི་བྱེད་ལས་ནི། ཆད་
 མེད་པ་ཞེས་ཏེ། བྱམས་སྟོགས་ཆད་མེད་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་བྱུང་པར་ཅན་དང་
 ལྷན་ཏེ། རང་གི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱོད་ཞིང་བསྟོད་རྒྱམས་ཀྱི་ཆོགས་རྩོགས་པར་བྱེད།
 སེམས་ཅན་སྒྲིན་པ་ལ་མི་སྟེ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཏན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་པའི་སྡེ་
 ཆོད་གསུམ་གྱི་བྱེད་ལས་ལ། རྒྱལ་ཐར་གྱི་ལས་ཀྱི་བྱེད་པའི་རྟེན་ནི། རྒྱལ་ཐར་ཞེས་སོ། །ལན་
 ལ་རྒྱལ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཐར་བཞིའི་ལས་དང་།

༡༥ གྲྭ་ ༡༠༡/ན/༤ རྒྱལ་ཐར་ ༡༥ ༡༠༡/བ/༡ རྩོད་ ༡༥ ཡོན་ཏན་(གསུམ་པས་དེ་ལ་ཏན་མོང་ས་འགོག་པར་
 བྱེད།) ཞེས་འབྱུང་བས་(སྟག་པའི་རྒྱལ་ཐར་གྱི་ལས་དང་།) ཞེས་པ་ཆད་མེད་དམ་སྟེ།

དེས་ཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ལས་བཞིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་
 ཐར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སྐྱུལ་པའི་ལས་སྐྱུལ་པར་བྱེད། གསུམ་པས་དེ་ལ་ཉོན་
 མོངས་འགོག་པར་བྱེད། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞིས་ཞི་བའི་རྣམ་ཐར་ལ་རོ་མུང་
 བོ་ཆགས་པ་འགོག་པར་བྱེད། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་མོས་པས་འཕགས་པའི་གནས་
 པ་མཆོག་དུ་ཞི་བའི་གནས་པས་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟིལ་གཞོན་གྱི་ལས་ནི། ཟིལ་
 གཞོན་གྱི་ཞེས་ཏེ། ཟིལ་གཞོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་
 རྩན་ཏེ། དམིགས་པ་རང་བཞིན་པ་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་
 གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཟད་པར་གྱི་ལས་
 ནི། ཟད་པར་གྱི་ཞེས་ཏེ། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་
 ཅན་དང་རྩན་ཏེ། རྣམ་ཐར་གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་
 བྱས་པའི་སྟོན་ས་བསྐྱུལ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་ཞེས་སོགས་
 འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། བསྐྱུལ་བྱའི་ཆོས་
 ནི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་རྩན་ཏེ། ཞེས་ཀུན་ལ་རྒྱུར་ཞིང་སྐྱུལ་བྱེད་ནི་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་མེད་པས་གཞན་གྱི་སེམས་དང་མཐུན་པར་སྐྱབས་གཟུང་པར་
 འོས་པའི་ཆོག་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་གནས་ཤེས་པས་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལུང་ཉོན་
 པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་མང་པོས་བཀྱར་བའི་གནས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོ་
 ཡང་དག་རིག་པའི་བློ་ཆོས་གཅོད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཆོས་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་གདུལ་བྱ་འདུན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཐར་
 པའི་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆོན་དཔེས་མཐོང་མ་ཐག་དུ་སྐྱེས་
 དུ་ཆེན་པོར་ཡིད་ཆེས་གིང་། སེམས་དང་པར་མཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་དག་

གི་ལས་ནི་གོ་བར་བྱད་ལ། ལྟོབས་ན་མས་ཀྱིས་ལས་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྒྲ་བ་བསལ་
ནས་མངོན་མཐོའི་ལམ་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སོགས་སྟོད་
རུང་གི་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན། བས་ཀྱི་ཀོ་ལ་བ་ཆར་གཅོད་ཅིང་དྲི་
བ་དྲིས་པས་ལུང་སྟོན་པར་མངོན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་འཇིགས་པ་ན་མས་ཀྱིས་འཁོར་
གྱིན་དུ་སྟོན་པ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་ཅིང་། ལུ་སྟེགས་ན་མས་ཀྱང་།
ཆར་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དུན་པ་ཉེར་གཞག་ན་མས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འཁོར་བ་སྤྱད་པ་དང་། བསྐྱུང་བ་མེད་པས་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་
གདམས་པ་དང་། རྗེས་བརྟན་འདོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྟེལ་བ་མེད་པས་སྐད་
ཅིག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་པ་མི་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་བཅོམས་
པས་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྤྱོད་སྟོན་མི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུགས་རྗེ་ཆེན་
པོས་ཉོན་མཆོན་དུས་དུག་དུ་འཇིག་ཉེན་མཐའ་དག་ལ་གཟིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་ལ་མ་འདྲེས་པ་དང་པོ་དུག་གིས་སྒྲ་གསུང་ལུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དག་པར་བྱེད་
པ་དང་། གཉིས་པ་དུག་གིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་འཐོབ་པ་དང་། ལྷག་མ་ན་མས་ཀྱིས་
གཤེགས་པ་དང་། བཞུགས་པས་ཀྱང་ཉན་རང་བྱིལ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
ན་མ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་ཉེ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་གཅོད། དམ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད། སེམས་
ཅན་མ་སྟོན་པ་སྟོན་པར་མངོན། སྟོན་པ་གྲོལ་བར་མངོན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་གཏོང་འཐོབ་པ་དང་། ལྷངས་པ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་
ལ་གཉིས་དངོས་དང་། ལུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་རྒྱུན་གཅོད་
ཅིང་འདོར་བ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་འདོར་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་

པོ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་ཏེ། ལྷར་བཤད་པའི་མངོན་རྟོགས་འདི་ནམས་ལ་
 ཐོབ་པ་དང་གཏོང་བའི་ཚུལ་ལ་སྤངས་པ་སྡོམ་པའི་བྱད་པར་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ། སྦྱར་
 ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོ། ཆོགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མི་འདོར་ཡང་ཇས་འདོར་བ་
 དང་༥ ཕྱིར་འོང་ཐོབ་པའི་ཀླན་ཞུགས་འདོར་བ་དང་༥ འབྲས་བུ་གང་དང་གང་ཐོབ་
 པའི་ཆོ། རང་རང་གི་སྤང་བུ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་སྡོམ་པ་གནས་གུར་གྱི་
 བྱད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུང་པོ་ཞེས་ཏེ། བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པ་དང་༥ ཡོན་ཏན་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་
 ལ༥ ཏན་ཐོས་རིགས་ངེས་པ་ནམས་ལ་དེ་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཡུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་
 ལམ་ཐོབས་ཅད་རྒྱན་གཅོད་པར་བྱེད་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི། འཁོར་བ་ངི་
 སྟེད་གྱི་བར་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྟོབས་དང་ནམ་མཁུན་གྱི་ལས་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་ངི་བ་ནི། ལུང་
 དུ་མ་བརྟན་པའི་ཞེས་ཏེ། སྟོབས་བརྒྱ་དང་ནམ་མཁུན་གྱི་བྱེད་ལས། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་གྱི་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། གཞན་གྱིས་ངེས་པའི་ལན་ལུང་
 མི་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་སྟུང་པའོ། །ལན་ལ། ལུང་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་༥ དེའི་
 སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་བཞིན་ཞེས་ཏེ། ཇི་བ་བརྒྱ་བཞིའི་ལན་ལུང་
 མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཞུས་པས་ལན་གསུངས་པ་དགོས་
 པ་མེད་ཅིང་ཉེས་པ་དང་བཅས་པས་མ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་
 ཕྱིར་ཅས་ཏེ། ཇི་བ་བརྒྱ་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ངི་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་
 བཞི་རྒྱ་འབྲས་དང་༥ ཀླན་ནས་ཏོན་མོངས་དང་ནམ་བུ་གི་སྦྱོགས་ལ་སེམས་པ་སྤངས་
 པའི་ངི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་། དེས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་
 ཆོས་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་འབྲས་སོགས་
 མ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བཤད་
 པའོ། རྟེན་པོ་ལ་གཉིས། དེས་དང་། ཐོག་པ་དམན་པའི་གང་ཟག་དང་མི་འདྲ་
 བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། རྟེན་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་མ་བཞག་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་ཐོག་ཀྱང་། རྒྱན་
 དུ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ལ་འཇུག་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་མ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཅེས་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་
 བསྐྱེད་སྤངས་དུག་པ་སྤངས་ཀྱང་། ཕྱིར་འོང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 ལ་སེམས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་ཆད་མེད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་
 འོང་མ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། འདོད་
 ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་གནས་
 བཞིན་དུ་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་ལ་སེམས་
 པས་སྤང་བྱ་གང་གི་གཉེན་པོ་བསྒྲོམ་པ་དང་། སྤང་བྱ་སྤྱིང་ཞིང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་
 དུས་དང་། སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ཀྱང་དེའི་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་དཔེས་བརྟན་
 པའོ། རྟེན་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཞེས་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
 ཆོས་ཅན། ས་བཅུ་རྣམས་སུ་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱིས་ས་པོན་གཙོ་བོར་སྤྱིང་བར་བྱེད་ཀྱི། ཉོན་
 སྐྱིབ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཤེས་སྐྱིབ་སྤངས་པའི་ཁར་ལ་སྤྱིང་
 རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཐུར་མཛད་པ་ཡིན་

བྱ་ལྟེ། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་བསྟུས་པའི་མིང་
 ཆོག་ཡི་གེའི་ཆོག་ས་དང་། དང་པོའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པའི་དོན་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལས་ལྷ་ངན་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྟུས་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་། དངོས་པོ་མེད་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་གཡེང་
 བའི་ཞེས་ཏེ། རྣམ་གཡེང་གི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་ཡང་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ལྟེ། གང་
 ཟག་གི་བདག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་
 རྟོག་བརྒྱད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། སྤང་པོ་མེད་པར་ཞེན་པ་དངོས་
 པོ་མེད་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་། ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཡོད་པར་ཞེན་པ་
 དངོས་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྟེ། དེ་དག་གི་གཉིན་པོར་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མདོ་ལས།
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་དག་
 པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ཞེས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྗེས་
 ཐད་དུ་ཞེན་པ་དང་། གཞན་དབང་མེད་པར་ཞེན་པ་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་
 རྣམ་རྟོག་དང་། གཞན་དབང་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་དང་ངོ་པོ་ཐད་དུ་འཛིན་
 པ་ནི། གཅིག་དང་ཐད་དུ་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་བརྗོད་
 བྱ་དོན་གྱི་ངོ་པོ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་། སྒྲེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་
 མིང་གི་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ངོ་པོ་ཉིད་དང་། ལྷད་པར་དུ་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་དང་། གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་རི་ལྟར་བདག་ས་པ་དེ་དག་ཐོས་པ་ན། བརྗོད་
 བྱའི་དོན་དུ་སྒྲར་བའི་སྒྲོ་འབྲུལ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་
 དམིགས་པ་ན། རི་ལྟར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ། དེ་ཡི་མིང་དུ་འབྲུལ་མེད་དུ་འཛིན་པ་
 མིང་རི་ལྟར་བཞིན་དོན་དང་། དོན་རི་ལྟར་བཞིན་མིང་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །རྣམ་

རྟོག་པའུ་པོ་འདི་དག་གི་གཉེན་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཁོག་གི་
 པའི་རིགས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །པའི་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་གསུམ་གྱིར་བརྟན་
 པ་དང་། སྤྱོད་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། ཆོག་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མི་རྟོག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པ་ན་དེས་
 ཆོས་ནས་གོང་མའི་ཁྱད་པར་འབད་པས་ཆོས་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་གི་
 པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་དུ་ཞེན་ནས་རྟོག་འཛིན་
 སྤྱོད་པ་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་རྟོག་སྤྱོད་པ་བཞི་རྟོག་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་
 པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 བཀག་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་འཛིན་ཉིན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་
 པ་ལ་གོ་མས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཞེས་ཏེ། དེ་བཞིན་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་མི་རྟོག་ལེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡིད་
 ལ་བྱེད་པའི་བཀག་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། གཉིད་ལོག་པ་དང་ར་རོ་བ་
 སྤྱོད་པ་ཡིད་ཀྱང་མི་རྟོག་ལེ་ཤེས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་མེད་པ་ལྟར་གྱི་རྟོག་དཔྱད་
 ལས་འདས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སྤྱོད་པ་ཡིད་ཀྱང་དེར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར། སེམས་སེམས་བྱང་གི་འཇུག་པ་མངོན་གྱུར་ཞི་བ་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲ་
 ཤེས་དང་ཆོར་བ་འཁོག་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིད་ཀྱང་དེར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྟོག་མེད་ཀྱི་ངོ་
 པོ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྤྱོད་པ་ཡིད་ཀྱང་དེར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དམིགས་
 པ་ལ་མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་པས་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ཡང་དེར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟ་ན་ཡང་མི་རྟོག་ལེ་ཤེས་གཞན་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་གཉིས་སྤྱོད་དང་
 བཅས་པའི་མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་པ་མེད་པར། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་

ཡེ་ཤེས་དེ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་
 ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྟོན་པོ་ཡིན་ན། དབང་པོ་སྦྱང་
 བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་སྐྱམ་པའོ། །ལན་ནི། དབང་པོ་ཞེས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་དབང་པོ་རྟོན་པོ་ཡིན་ན་དབང་པོ་སྦྱང་མི་དགོས་པའི་སྦྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་
 པ་འོག་མ་གཉིས་ལ་སྟོས་ཏེ། ཆོས་རྣེས་པ་ཡིན་ཡང་། རང་གི་རིགས་ལ་སྟོས་ནས། དད་
 མོགས་དབང་པོ་རྒྱང་དུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏེ་འབྲིང་དང་། རྟོན་པོ་འབྲིང་ལ་བརྟེན་ཏེ།
 རྟོན་པོ་འཆེན་པོ་ངེས་པར་སྦྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྐྱས་པ།

ཆགས་སོགས་ཉོན་མངས་སྐྱེ་ཚུལ་ངོ་པོ་དང་།

ནམ་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་ལེགས་པར་ངེས་བྱས་ནས།

དེ་དག་འཛོམས་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐྱེ་ཚུལ་གྱིས།

ཐོབ་པ་ནམ་པར་ངེས་པ་ལེགས་པར་བཤད།

བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། ། ༘ གཉིས་པ་ལེའུའི་མཆོན་བརྟན་པ་ནི། མངོན་
 པ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་ནམ་བཤད། ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་གྱི་མཆོད་སྒྲིང་
 པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཐོབ་པ་ནམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་ལས་བདུས་པ་བཞི་
 པའི་འགྲེལ་པའོ། །

ལེའུ་ཐུ་པ་འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ།

ཕ བཞི་པ་ལས་ཀྱི་ཚེ་ལ་བ་ཆར་གཅོད་པ་སོགས་འབེལ་གཏམ་གྱི་སྒྲིན་ས་
 གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་འབེལ་པའི་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ་གཉིས།
 ལེའུ་འི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུ་འི་མཆན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། འབེལ་
 པའི་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། རྣམ་པ་བདུན་ཏེ་ཞེས་ཏེ། འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཆོས་ཅན། རོན་
 བདུན་གྱིས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ལ་ལས་བྱའི་སྒྲིན་ས་སྟེ་བདོན་དང་རྣམ་
 བཤད་རྣམ་ངེས་གཉིས། གཏན་ལ་འབེལ་ས་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་ས་སྟེ་བ་རབ་དུ་སྟེ་ནས་ཀུན་
 ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དྲི་བ་རྣམ་ངེས་གཉིས། གཏན་ལ་འབེལ་ས་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་བསྟུ་བ་རྣམ་ངེས་དང་། གང་གིས་གཏན་ལ་འབེལ་ས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་
 བ་རྣམ་ངེས་དང་། དང་རོན་གྱི་མདོ་སྟེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་མཆོན་བྱེད་སྟེ་མ་དགོངས་
 རྣམ་ངེས་གྱི་སྒྲིན་ས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལེའུ་དང་པོ་བཞིས་རང་གིས་ཐར་
 པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས། ལེའུ་ཐ་མས་གཞན་
 རོན་སྐབ་པའི་ཐབས་སྟེན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་ཏེ། ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས། དམ་པའི་ཆོས་
 རྟོན་པའི་སྒྲིན་ས་གདུལ་བྱ་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདྲེན་པར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། རྩ་
 འཕུལ་དང་དམ་པ་སྟེན་པའི་མཐུ་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན་པས། དེ་དང་མཐུན་པར་འདིར་
 ཡང་། རོན་སྐྱེའོགས་སྟེན་པས་གཏམ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་ནང་ནས། རིག་པས་ལེགས་
 པར་འཐད་པའི་གཏམ་ནི་འབེལ་པའི་གཏམ་སྟེ། དེ་ཡང་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་པའི་
 གཏམ་དང་། རིགས་པ་བཞི་དང་ལྔ་ན་པའི་གཏམ་མོ། །དེ་ཡང་རིག་པ་བཞི་དང་
 ལྔ་ན་པའི་གཏམ་མོ། ། །དེ་ཡང་སྒྲོབ་མ་ལ་བཤད་པ་དང་། ཚེ་ལ་ཕྱིར་ཚེ་ལ་ཅོད་
 ཏེ། ཚེ་ལ་ ༡༠༩/ན/༥ འབེལ་ ༣༩ ལྷག་ཤད་དུ་ཚུད་པ་རྣམས་ཚེ་ལ་པར་དུ་སྤྲི་ལྟར་དོ།

པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོན་པར་བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་གྱིར་བཤད་པ་དང་། དང་
 འོན་གྱི་མདོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཏན་ལ་
 དབབ་བྱའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་སྒྲུབ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 ལ་འབེབས་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བརྟེན་བྱའི་དོན་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བཤད་པ་དང་།
 རྟེན་བྱེད་གྱི་མདོ་ལྟེ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དེ་བཞི། དོན་
 ཞེས་སོ། །ལན་ལ་གྲངས་དང་དབྱེ་བ་དང་། སྐྱོད་འོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དུག་
 ཅེས་ཏེ། རྟེན་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་སྒྲུབ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 སྒྲོན་སྒྲུབ་ཀྱིས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་དུག་ཅེས་ཏེ།
 རྟེན་བྱེད་དོན་མཐའ་པ་དུག་ཏུ་ངེས་ཏེ། རྟེན་བྱེད་དོན་སྐྱོད་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ལ་གནས་སྐབས་ཅན་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་བྱེད་
 ཅེས་ངེས་པ་གསུམ་སྐྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་དོན་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་
 བྱེད་ཆོས་མཐའ་པ་ཀྱིས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བྱེད་དོན་སྐྱོད་
 རྟེན་བྱེད་དོན་དང་། རྟེན་བྱེད་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པ་ལས་འབྱུང་
 བྱེད་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐའ་པ་ཀྱིས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རྟེན་བྱེད་དོན་སྐྱོད་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་དོན་ནི་རྟེན་སྐྱོད་སྐྱོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི།
 ལས་ཀྱི་དོན་ནི་ཞེས་ཏེ། ལས་ཀྱི་དོན་ལྟ་ཡོད་དེ། དམིགས་པའི་ལས་སྐྱོད་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར་
 པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟེན་བྱེད་དོན་ནི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་བྱེད་
 ཚུལ་ལྟ་ཡོད་དེ། ལང་པ་ལྟ་བུ་ཀྱི་མང་པོ་ལྟར་པ་ལས་ལྟར་པ་དང་། རྟེན་མཛངས་ཀྱི་

བག་ལ་ཉལ་གྱིས་བཅིངས་པ་རྩ་བུ་འཛིངས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། རྩེས་གནས་གཅིག་
 ལས་རྩེས་པ་རྩ་བུ། འབྲེལ་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། རེས་འགའ་བདེ་བ་དང་ལྡན། རེས་
 འགའ་རྩུག་བསྐལ་དང་ལྡན་པ་གནས་སྐབས་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཆགས་སྣང་མངོན་
 ཏུ་གྱུར་པས་རྩུ་དུ་གྱུགས་པ་རྩ་བུ་འགྱུར་པ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། འཇུག་པའི་དོན་ནི་ཞེས་ཏེ། འཇུག་པའི་དོན་ཡང་ལྡན་ཤེས་པར་བྱ་རྟེ།
 འདུས་བྱས་རྩེ་འགག་གི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་། འཁར་
 གཞིང་ལ་རྒྱ་བྱག་ལྟར་རྟེན་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལྷག་བཞི་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་
 གིས་འཇུག་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྩ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་
 པ་དང་། ཆོས་གཅིག་ལ་དུ་མར་དབྱེ་བ་རྩ་བུ་རབ་དུ་དབྱེ་བའི་འཇུག་པའི་སྒྲོན་ས་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དྲི་བ་ནི། མར་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མདོར་བསྟན་པ་
 དང་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞུགས་
 བྱའི་དངོས་པོ་དང་། མདོ་ཞེ་རྣམ་པར་འཆད་པའི་སྒྲོ་བ་རྩུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། ལྟར་བཤད་པ་རྩུ་བཞུགས་པའི་དོན་དུ་ག་གིས་ཤེས་
 པར་བྱ་རྟེ། ཇི་སྟེད་ཡོད་པའི་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་
 དམིགས་པ་དང་། ལམ་རྩེ་བའི་རྒྱ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དང་། ལྟངས་
 པ་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བཞུགས་
 བྱའི་དངོས་པོས་ཐེ་བ་གཉིས་དང་། ཆོག་གི་བྱེད་པས་ཐེ་བ་དུག་དང་། བཞུགས་བྱ་སྒྲོན་
 ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅི་པོར་བྱས་པ་དུག་གོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་རྟེ།
 དགོས་དོན་སྐྱེས་པའི་སྒྲོན་ས་འཆད་ཚུལ་སྟོན་པ་རྣམ་པ་ཤད་བསྟུ་བའི་སྒྲོ་དང་། བསྐྱབ་
 པ་གསུམ་བཞུགས་བྱར་སྒྲོན་པ་རྩུ་བཞུགས་བྱའི་དངོས་པོ་བསྟུ་བའི་སྒྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི་དུག་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལན་ལག་

དང་ཉེ་བའི་ལན་ལག་གི་སྒྲིན་ནས་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུན་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བརྟེན་འགྲུས་ཚུལ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིང་དང་། བསྒྲུབ་
 པ་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་སྟོང་
 བ་སྟོང་བའི་སྒྲིང་དང་། རོན་གཞན་ལ་གྲུབ་ཅིང་གྲགས་པའི་ཡི་གེ་བརྗོད་ཚུལ་གཞན་སྟོན་
 པ་ཡི་གེ་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲིང་དང་། རྒྱུད་བཟང་དང་དེ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
 དཔྱེ་བ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་འཁྲུག་བཟང་མེ་བའི་སྒྲིང་དང་། གང་ཟག་གངས་འདི་
 རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་སེལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་ནས་པར་བཞག་པའི་སྒྲི་
 དང་དུག་གི་སྒྲིན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། རབ་རྟུ་དཔྱེ་བ་ཞེས་ཏེ།
 བརྗོད་བྱ་སྟོན་ལུགས་ཀྱི་ནམ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་དུག་གི་སྒྲིན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་
 བཞིའི་རི་བ་དང་ལན་གྱི་རོན་ལན་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་རབ་རྟུ་དཔྱེ་བ་བཞག་པའི་སྒྲིང་དང་། དེ་
 ཁོ་ནའི་རོན་གྱི་ཚུལ་དང་། ཐོབ་པ་དང་བཤད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དང་།
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་དང་། དགོངས་པའི་ཚུལ་དུག་གིས་རོན་བརྗོད་པ་ཚུལ་གྱི་སྒྲི་
 དང་ལྟ་བུ་ཚུལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་ཐབས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ཡོངས་
 ཤེས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིང་དང་། ཆོག་སོ་སོའི་རྣམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟོབས་དང་སྟོབས་
 མ་ཡིན་པའི་སྒྲིང་དང་། ཆོག་ལྷ་མ་བཤད་གཞིར་གཟུང་ནས་ནམ་གངས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་རྒྱས་
 པར་འཆད་པ་ལྟ་བུ་བསྒྲུབ་ཏེ་བརྗོད་པའི་སྒྲིང་དང་། ཆོག་རེ་རེ་ལ་ལྷ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་
 སྒྲིན་ནས་འཆད་པ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིན་ནས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་རི་བ་ནི། རབ་རྟུ་བྱེ་ནས་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། སྒྲི་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་དང་། བྱེད་ཆོག་བརྒྱད་དང་ཚུལ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ།
 དང་པོ་ལ་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ་ཞེས་ཏེ། གཏན་ལ་དབབ་པའི་ནམ་པ་

ལ་གཉིས་ཡིད་དེ། དེ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཆོག་རེ་རེ་ནས་དྲིས་ནས་ཡང་གཞན་འདྲི་
 བ་ཞིག་ནས་རྟོགས་པ་དང་། ལན་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་ཡིན་
 པས་བྱལ་བཅ་ཞེས་འདྲི་བ་ཡད་ལྟར་རེ་ཞེས་པའི་ཆོག་གོང་མ་དང་སྦྱར་བ་དང་། གཟུང་
 བ་ཡིན་ན། འདྲིན་པ་ཡིན་པས་བྱལ་བཅ་ཞེས་པ་ལ། ཕྱི་མ་ལ་སྤྲ་མས་བྱལ་བེ་ཞེས་
 ཆོག་འོག་མ་དང་སྦྱར་བ་དང་། ལུ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའི་དོན་
 སྟོན་པ་དང་། འདྲུ་བྱེད་གང་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་འདྲི་ན། དེ་བཞིན་ནི་ཞེས་
 པ་དང་། ཡུང་པོ་མ་ཡིན་པའི་འདྲུ་བྱེད་བདེན་པ་གང་གིས་བསྐྱུས་ཞེ་ན། མདོ་རྩེ་ཞེས།
 སྦྱོང་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཡང་
 དག་པར་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ་ཞེས་ཏེ། དེ་བ་རྣམ་པར་རེས་པར་
 བྱེད་ཆོག་བརྒྱད་དང་ཚུལ་བཞིའི་སྟོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིའི་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་
 སྟོན་ནས་མི་དམིགས་ཞེས་པ་གཞིར་བཞག་ནས་གང་མ་དམིགས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་
 མ་དམིགས་པ་སོགས་གང་གིས་མ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་ཅིས་མི་དམིགས་པ་དང་། ཡུལ་
 ཅན་གང་གིས་མི་དམིགས་པ་དང་། དགོངས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་དང་། གནས་
 གྲགས་གང་དུ་མ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་གིས་མ་དམིགས་པ་སོགས་དེ་བ་
 བརྒྱད་ཀྱི་རེས་པ་དང་། རྟོག་ཕྱིར་རྟོག་ཅོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལུན་འབྱེན་
 དང་སྦྱབ་བྱེད་འགོད་པ་གཉིས་དང་། སྦྱོབ་མ་ལ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐེ་
 ཆོམ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་གཏན་ལ་འབྲེལ་སྦྱ་བ་ཞེས་
 རེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཏན་ལ་འབྲེལ་སྦྱ་བའི་རྟོན་ལ་དྲི་བ་ནི། བསྐྱུ་བ་
 ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མདོར་བསྟན་ནི། གནས་བརྒྱུས་ཞེས་སོ། །རྒྱས་བཤད་ནི། གནས་
 བརྒྱུ་ཞེས་ཏེ། གནས་བརྒྱར་བསྐྱུས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིག་རྟོན་པ་ཡན་ཚུན་ཅོད་
 པའི་ཚུལ་ལྟ་བུ་བྱུ་བ་སྦྱབ་པ་རྣམ་རེས་དང་། འདིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་

དུ་བྱས་ནས། བྱན་མོང་པ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་དང་པོར་འཇུག་པའི་ཐབས་དང་། ཐོས་
 པ་དང་བསམ་པ་དང་། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་ནས་
 རིམ་པ་བཞི་ན་དུ། གཞི་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 དེའི་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྒོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་གཞན་
 དོན་སྒྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་སྒོམ་མི་སྒོམ་བྱན་མོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེའི་འོག་མ་
 གཉིས་དང་། ཐ་མ་སངས་ཀྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བརྒྱུས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དེན་
 ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་དྲི་བ་
 རིམ་སྒྲུབ་པ་ནས་པར་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་དབྱེ་བ་ནི། སྒྲུབ་དང་ཞེས་ཏེ། སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་
 བདུན་གྱི་སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་བྱ་ནི། སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་སྤྲོས་པ་བདུན་གྱི། སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱས་བཤད་ལ་དུག །སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དང་། གང་གི་དུང་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱས་
 པའི་དབང་པོ་དང་། གང་ལ་བཞེན་ཏེ་སྒྲུབ་པའི་བཞོད་བྱ་དང་། ལེགས་པར་སྒྲུབ་པའི་
 ལོན་ཏན་དང་། ཉེས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། སྒྲུབ་པའི་རྒྱན་གཉིས་བཤད་པོ། །
 དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་ནི། སྒྲུབ་པ་གང་ཞེན་ཞེས་ཏེ། སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དུག་གི་སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་
 བྱ་ནི། སྒྲུབ་པ་སྤྲོས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སྒྲུབ་
 པ་ནི་ཞེས་ཏེ། སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དོན་དུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་ནི། དོན་བཞོད་པ་དང་། འཇིག་
 རྟེན་གསལ་པ་སྒྲུབ་པ་བྱན་མོང་གི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་དང་། ཡན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་
 པ་དང་། ཆོག་ངན་སྒྲུབ་པ་དོར་བྱའི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་དང་། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་
 སྒྲོན་ཅིང་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁོང་མའི་བྱད་པར་མ་ཐོབ་
 པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཐོབ་པ་མཐར་ཐུན་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་གནད་མས་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། ཟང་
 བྱའི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་པའི་ཞལ་ཕྱི་པ་

ཞེས་ཏེ། ལྷ་བ་བྱམ་མོང་གི་དབང་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ལྷ་བའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །བསྐྱེས་པ་འདུ་བའི་ས་ནི། ལྷ་ལ་པོས་དབང་པོར་བསྐྱེས་པ་དང་། འདུས་
 པ་ནི། ཆོང་འདུས་སོགས་ཏེ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། ལྷ་བའི་གཞི་ཞེས་ཏེ།
 བསྐྱེས་པ་དང་བཤད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱེས་པ་བྱ་གང་བྱ་གང་ཆོས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་སོགས། བྱད་པར་དང་། ལྷ་བ་བྱེད་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒྲིན་ས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་མཉམ་ལག་ལྔ་ཡང་མ་བཅའ་ནི། རང་འདོད་གཞན་ལ་ཆོག་གིས་སྒྲིན་པའོ། །གཏན་
 ཆོག་ས་ནི་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྒྲིག་གྱུར་གྱི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་
 མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ།
 ཚུད་གཞི་དང་རྟགས་ཆོས་མཚུངས་པར་སྦྱར་བ་དང་། མི་མཚུངས་པར་སྦྱར་བའི་དཔེ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་སྦྱར་ནི། དུ་ཡན་ལ་ལ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་པ་བཞིན་
 དུ། བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་གཞན་མཚུངས་པར་བསྟན་
 པའོ། །མཐུག་སྟེན་ནི། ལྷ་ར་ཡང་དམ་བཅའ་བཞིན་པའོ། །རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་
 བའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དང་། སྒྲིག་གྱུར་གསལ་དུ་ངེས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། ཆོད་
 མ་དང་མི་འགལ་བའི་དོན་སྒྲིན་པ་ནི། ལུང་སྟེ། ལྷ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །བཞི་པ་
 ནི། ལྷ་བའི་རྒྱན་ནི་ཞེས་ཏེ། ལྷ་བའི་རྒྱན་ལྔ་ཡོད་དེ། རང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་
 ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྦྱ་སྒྲིན་དང་བྲལ་བར་སྦྱ་རྒྱས་པ་དང་། མཁས་
 པ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་སྦྱ་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་ཆོག་མཐར་ཕྱིན་
 པར་ཉན་ནས་ཆོག་དལ་དུ་སྦྱ་བ་བསྐྱེས་པ་དང་། གཟུ་བོ་དང་། ཕྱིར་ཆོལ་དང་མཐུན་
 པར་བྱེད་པ་སྦྱ་བ་པོ་མཛེས་པའི་ཆོས་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ་མངོན་བསྐྱེས་པ་ནི།
 ལྷ་བ་ཞེས་སོ། །བཤད་པ་ལ། ལྷ་བའི་ཉེས་དམིགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ས་ཤེས་པར་བྱ་
 སྟེ། བཞིན་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་རང་སྒྲིན་དང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཁས་ལེན་པ་དང་། བཞིན་

བདམས་པ་བཤིང་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཚུད་པ་མཐར་མ་བྱིན་པར་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་གཏམ་གཞན་
 སྤྱི་བ་ལྟ་བུ་སོགས་དང་། གཏམ་གྱི་ཉེས་པ་ཅལ་ཅོལ་སྤྱི་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏུག་
 པ་སྤྱི་བའི་རྒྱན་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་ལ་བརྟན་ཅིང་སྤྱི་བར་མི་བྱ་བར་གདམས་
 པའོ། རྟེན་པོ་ལ། སྤྱི་བ་དུས་ཚོད་ཟིན་པས་མངོས་པ་དང་། སྤྱི་བའི་ཡན་ལག་
 ཚང་བས་མངོས་པའོ། རྟེན་པོ་ནི། སྤྱི་བ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་ཏེ། གཞན་དང་སྤྱི་བའི་
 དུས་ལ་མཐས་པར་བྱ་སྟེ། ཉེས་པའི་གནས་ནས་ལེགས་པའི་གནས་སུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་
 བ་ཕྱིར་རྟོག་སྟོན་མ་ཡིན་པ་དང་། གཟུ་བོ་དང་ལེགས་ཉེས་འབྲེད་པའི་ལམ་ལོན་
 ཏན་མེད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མི་མཐས་ན་སྤྱི་བར་
 མི་བྱེད་ལ། དེ་ལས་ལོག་པའི་ཆེ་སྤྱི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བ་ལ་
 གཅེས་སྤྱི་བ་ཞེས་ཏེ། སྤྱི་བའི་ཡན་ལག་ཚང་བས་མངོས་པར་བྱ་སྟེ། རང་གཞན་གྱི་
 གཞུང་ལུགས་ལ་མཐས་པ་དང་། གང་དུ་སྤྱི་ཡང་མི་འཇིགས་པ་དང་། རྩི་བ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡན་འདེབས་རྒྱས་པའི་སྟོན་མངོས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 གདམས་པ་དངོས་དང་། དེ་ཉིད་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པའོ། རྟེན་པོ་ནི། ཡང་བདག་ཅེས་
 ཏེ། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པས་ཚུད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དུས་ཀྱི་རྒྱ་ཚུང་
 ཅིང་སྤྱི་བར་མི་བྱ་སྟེ། རང་གཞན་གྱི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་ཏེ། གནས་བརྒྱ་གཉིས་མཐོང་བའི་བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་དཔའ་དགེ་བ་ལ་བརྟོན་པས་གཞན་དང་ཚུད་པ་ལྟར་སྒྲུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཉེས་
 དམིགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་བ་དང་མི་ཞུན་པའི་ཉེས་པ་གཅིག་དང་། ཕྱིར་
 རྟོག་གྱི་ཉེས་པ་གཅིག་དང་། གཟུ་བོའི་ཉེས་པ་གཅིག་དང་། ཚུད་པ་སྤྱི་བའི་ཉེས་པ་
 དང་། རྩི་བའི་ཉེས་པ་ཕྱོགས་ངན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞུན་པ་མང་བ་དང་། སྤྱི་བར་
 བྱེད་པའི་བསམ་པའི་ཉེས་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དང་ཞུན་པ་ལ་ཆེ་བས་ཚུད་པ་ལྟར་

སྒྲུང་བར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆོག་དོན་རྣམས་ནི་གོ་བར་སྒྲོལ། །ཐ་མ་བརྒྱད་ཀྱང་རང་
བཞིན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་སེམས་མི་བསྐྱུང་བའི་ཉེས་པ་དང་། མངོན་
ཞེན་ཆེ་བ་ལས་གྱུར་བའི་ཉེས་པ་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དངོས་གྱི་ཉེས་
པ་གཉིས་དང་། བརྒྱད་པའི་ཉེས་པ་གསུམ་སྟེ། གསུམ་ནི་བདེ་བར་མི་གནས་པ་དང་།
རྒྱ་མ་ཐོབ་པའི་ཉེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པས་ཉམས་པར་གྱུར་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། རྩེ་མ་པོར་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་བརྟན་པ་ནི། མིང་གི་
ཆོགས་ཞེས་ཏེ། མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་ཆོགས་ཀྱི་དོན་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་མ་
གྲགས་པའི་དོན་གཞན་སྟོན་བྱེད་དུ་སྒྱུར་བའི་མདོ་རྩེ་ནི་རྩེ་མ་པོར་དགོངས་པའོ། །བཤད་
པ་ལ། རྩེ་ག་བྱས་པས་དག་པར་སྒྱུར་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་ཞེས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཁ་ན་
མ་ཐོབ་ཆེ་བར་གྲགས་པ་སྟེ་པོ་བྲམ་མ་གསོད་པ་དང་། སྟེ་པོ་ཕལ་པོ་ཆེ་གསོད་པའོ། །དང་
པོ་ལ། སོ་སོར་ངེས་པར་པ་མ་དང་། ཐུན་མོང་བ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་།
སྦྱོན་གནས་བྲམ་ཟེ་གཙང་སྒྲ་ཅན་ཏེ། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་དེ་དག་བསད་པས་
དག་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་ཕ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་། མ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་སྲིད་
པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཉིར་ལེན་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། གཙང་སྒྲ་ཅན་མཆོག་
འཇིན་གཉིས་དང་། ཡུལ་འཁོར་སྟེ་མཆེད་དུག་དང་། འཁོར་དང་བཅས་པ་དེ་ཡུལ་
དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་དག་སྤངས་པས་དག་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲ་གཞན་
གྱིས་བརྟན་པའོ། །ངན་པ་མཆོག་དུ་སྒྱུར་བར་སྟོན་པ་ནི། ཡང་ངེ་སྐད་དུ་ཞེས་ཏེ།
འཇིག་རྟེན་ན་ངན་པར་གྲགས་པ་ཡིད་གྱི་ལས་ངན་པ་དང་། ལུས་གྱི་ལས་ངན་པ་དང་།
ངག་གི་ལས་ངན་པ་དང་། ལོངས་སྦྱོང་ངན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་
རོལ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པས་དགེ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལུས་པ་མི་གཙོ་བ་དང་། བྲིམ་
འཕྲིགས་པ་དང་། རྩན་སྒྲ་བ་དང་། རྒྱགས་པ་ཟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་མཆོག་གི་སྒྲས་

ལྷོན་པ་ནི། དགོངས་གཞི་གང་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ལེ་ཤེས་རང་
 གིས་ཐོབ་པས་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། རྒྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་
 མའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ངན་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱལ་འགྲུབ་པའི་གོ་
 སྐབས་བཅོམ་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ལུས་འཛིན་ཀྱང་། མོངས་སྤྲིད་
 དང་སྟོག་ལ་རེ་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བསྟན་པ་དང་། ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཉོན་
 མོངས་སྤངས་པ་དང་། འཁོར་པའི་རྒྱ་བྱང་རྒྱབ་ཆེན་པོའི་རྒྱར་འགྱུར་པའི་སྤྲོ་སྟོན་
 པ་ནི། རྟོང་པོ་མེད་ལ་རྟོང་པོར་ཤེས། ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་རྟོང་པོ་ནི་རྣམ་གཡོང་ཡིན་
 ལ། དེ་མེད་པ་ལ་རྟོང་པོར་ཤེས་པ་ནི། དེ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ཞེས་
 པའོ། །རྟག་བདེ་སྟགས་ལས་ཐུན་ཅི་ལོག་མི་རྟག་སྟགས་ལ་གཉིས་དུ་གནས་པ་ནི། ཡང་
 དག་པའི་ལེ་ཤེས་ཐོབ་པའོ། །གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་སྤྲད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་
 རབ་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འབད་པའོ། །དེ་ལྟར་
 ཆོགས་གཉིས་ལ་འབད་ན། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་སྤྲོ་གཞན་
 གྱིས་བསྟན་པའོ། །ཡང་གཉིན་པོ་ལ་དགོངས་ནས། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་སྤྲོས་བསྟན་
 པ་ནི། ཡང་ཇི་སྐད་དུ་ཞེས་ཏེ། དོན་ལྡས་བཤད་དེ། སེར་སྒྲིའི་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་
 པས་དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་གྱུར་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། སེར་སྒྲིའི་ཆོས་
 ཉིད་འཕེལ་བ་དང་། མགོ་ཐུན་པར་གཏོང་བ་སྟགས་ཀྱིས་སྤྲོ་སྤྲོ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། སྤྲོང་
 བ་པོ་རང་གིས་བྲངས་པས་ཆོག་པ་དང་། ཐུན་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་རྒྱུན་
 དུ་ཐུན་པ་དང་། མ་དག་པའི་ཐུན་པ་ལས་རིང་དུ་གྱུར་པས་ཐུན་པའི་ཕར་ཐུན་ཇོགས་
 པ་ལ་དགོངས་ནས། ཐུན་པས་སྤྲོ་བ་སྟགས་ཀྱི་སྤྲོས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆངས་སྤྲིད་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་དགོངས་གཞི་ལྡེའི་སྟོན་མེས་པར་
 བྱ་སྟེ། འབྲིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་དུ་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་པའི་

ཐབས་མི་ཚོལ་བ་དང་། མི་ཚངས་སྤྱད་སྤྱང་བའི་ཐབས་ལ་རྟོག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་
ནང་དུ་སྐྱེས་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤྱང་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་དང་། དེ་ཡི་གཉེན་པོ་སེམས་
ཅན་བསྐྱེལ་བའི་དོན་དུ་ཚོལ་བ་དང་། ཞི་ལྷག་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་བདེན་བཞི་ལ་
དམིགས་པའི་འདིག་རྟེན་པ་དང་། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ལ་སྟོམས་
པར་ཞུགས་པས་ཚངས་སྤྱད་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། འབྲིག་པ་ལས་གཞན་
དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འདིར་སྒྲུས་པ།

གསུང་རབ་འཆད་ཐབས་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན། །ནམ་བཤད་ནམ་པ་བདུན་
གྱིས་བཤད་པ་ཡིས། །སྐལ་ལྷན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་གདམས་པ་ཡིས། །འབེལ་གཏམ་
ནམ་པར་ངེས་པ་ལེགས་པར་བཤད། །བསྐྱེལ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་
ལེའུ་ཐུ་མཆན་བསྟན་པ་ནི། ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་གྱི་མཆོའི་སྤྱང་པོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལས། འབེལ་བའི་གཏམ་ནམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཀྱན་ལས་བདུས་པ་
ཐུ་པའི་འབྲེལ་པའོ།

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་གྱི་མཆན་དོན་བསྐྱེལ་རྟེ་བསྟན་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་
འདི་ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་དྲིས་ལན་གཉིས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཆན་
དོན་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱང་པོ་ནི་གྱིས་ཟག་མེད་རྗེས་འབྱུང་དང་
བཅས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་བདུས་པས་མངོན་པས་བདུས་པ་དང་། མངོན་པའི་
རྗེ་སྤྱད་དགོངས་འབྲེལ་སྤྱང་པུག་བརྒྱ་པ་སོགས་ལས་བདུས་པས། མངོན་པ་ལས་བདུས་
པས་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་མཐོ་བའི་གནས་ཟག་མེད་རྗེས་
འབྱུང་དང་བཅས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བདུས་པ་མངོན་པའི་ཆེད་དུ་བདུས་
པས་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་འཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་གང་གིས་མངོན་པ་དང་། སྤྱིར་

བྱེད་གང་གིས་བསྐྱར་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་ཞེས་ཏེ། དམ་པའི་
 ཆོས་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ། ཞེས་བྱ་བ། གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་
 པ་འགྲེལ་པར་ཚུལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་ན་ཆེན་པོ་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་
 མེད་གྱིས་མངོན་པ། རྣམ་བཤད་དང་བཅས་པ་རྫོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཇི་ན་མི་ཏུ་དང་། ཤྱེ་ལེ་ཐུ་པོ་རྟེ་དང་། ལྷ་
 ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བཞེ་ལེ་ཤེས་སྤེས། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལས་པོད་གྱི་སྐད་དུ་བསྐྱར་ཅིང་།
 ལུས་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱིས་ལེགས་བཤད་གཏན་ལ་མཐ་པའོ། །

དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས།
 དང་དོན་ངེས་དོན་ཇི་ལྟར་འབྱེད་པའི་ཚུལ།
 ཚུལ་བས་གསུངས་པའི་བཞེད་པ་ཇི་བཞིན་དུ།
 འགྲེལ་བྱེད་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པའི་རྣམ་བཤད་བྱས།

དེ་མེད་རིག་པའི་མིག་དང་མི་ལྟན་ཞིང་།
 ལེགས་བཤད་ཉེས་བཤད་འབྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པར།
 གཞུང་འདིའི་རྣམ་བཤད་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིས།
 ལུགས་འདི་ལོག་པར་བཤད་པ་མཐོང་བས་ན།

ཇི་བཙུན་སྒྲ་མའི་གསུང་གི་གདམས་པ་དང་།
 ཚུལ་བའི་སྒྲས་གྱི་འགྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
 དམ་ཆོས་མངོན་པའི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས།
 དོན་བསྐྱེས་ཅམ་ཞིག་གོ་སྟོན་དག་གིས་བཤད།

མཁས་པའི་འཇག་དོགས་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་པའི་ས།
 རྩེ་ཆན་ལྟ་ལ་འདྲིས་པར་མི་བྱེད་པར།
 ཇི་སྟེད་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་བཞུ་འདོད་པ།
 ཤར་རྒྱལ་ཀྱི་མཆོའི་འགྲམ་བཞིན་རིང་དུ་གོ་ལ།

ཐོས་པའི་དགོ་སྒྲིང་རིགས་པ་སྤྱི་བདར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས། འབྲོག་རི་པོ་ཆེ་དགོ་ལྡན་
ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་གྲིང་དུ་སྦྱར་བའོ། །ཡིག་པའི་གངས་སྟོན་བཀའ་བརྒྱུ་པ་ནམ་མཁའ་
རྒྱལ་མཆན་ནོ། །འདིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས། རྒྱགས་ཐམས་ཅད་
དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །

ཨ ཆོས་འདི་ཡི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྒྱབ་པའི་དབང་པོ། བུམས་པ་མགོན་པོ།
ཐོགས་མེད། དབྱིག་གཉིས། རྩོ་བདན། གང་བ་སྤྲེལ། རིན་མེད། སྒྲུ་ཆོག་ཁང་
གསུམ། དཔལ་གྱི་དྲི་རྩ། རྩ་བའི་དྲི་རྩ། རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས། མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས། མེ་
བརྒྱན་གཞིན་རྒྱ་དབང་ལྷག །འགར་མི་ཉག་ཡོན་ཏན་གཡུང་དུང་། རྩ་སྟོན་བཙུན་
འགྲུས་གཡུང་དུང་། རྩ་རྒྱ་ཡི་གསུམ། བྱང་ཏི་དར་མ་སྒྲིང་པོ། ཀའ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་
གནས། འབན་དཀོན་མཆོག་དྲི་རྩ། ཐོ་གུན་དགའ་དྲི་རྩ། མཛད་པ་སྟོན་སྦྱབས།
མཛད་པ་གཞིན་བྱང་། འབྲིང་མཆམས་པ་ཁང་གྱི་དཀར་བ་ཆེན་པོ། བོད་དང་བ་རིན་
ཆེན་ཅེ་མོ། ལྷག་སྟེ་པ་སྟེ་རྒྱལ་མཆན། དཔང་ལྷ་བ་སྟོ་གྲོས་བདན་པ། སྒྲིང་
གཉིས་སྤྱི་བ་བྱང་རྒྱལ་ཅེ་མོ། རེད་མདའ་བ་གཞིན་རྒྱ་སྟོ་གྲོས། རྩ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་
གྲགས་པ། ཡབ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀ་ལ། བདག་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཐོས་སོ། །ཡང་
རིག་ཆོས་ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་ནས་བཟུང་སྟེ། རིན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་བར་དུ་བརྒྱུད་པ་
ཡང་ཐོས་སོ། །

ཨྱ་སྟེ། བན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་སྟོན། །རབ་
རྒྱས་འགྲོ་གྲུན་ཐར་མཆོག་འབྲས་བཟང་ལ། །སྤྱིད་ཕྱིར་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་གྱ་
ཆེར། །ཆོས་སྦྱིན་འཛད་མེད་དལ་འགྲོའི་རྒྱན་འདི་སྟེ། །སཌ་མཛྲ་ལོ། །

༡༡། །མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཐེག་མཆོག་གློ་
འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

‘ཇི་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་ཇི་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ནམས་ལ་ཐུག་འཆལ་སོ།།

ཐུན་ཆོགས་བསམ་ལས་གནས་ལ་མངའ་བ་རྟེན་ཏེ།།

ཐུགས་ཇིའི་ཚུ་རྒྱན་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིས།།

འགྲོ་བའི་ཐུག་བསམ་མེ་རབ་ཞི་མཛད་པའི།།

ཐུ་མ་རྩུ་ར་བཅས་གཙུག་ན་བཏན་གྱུར་ཅིག།

མད་བྱང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཅིང་།།

ཉོན་མོངས་ཆ་གདུང་མ་ལུས་འཛོམས་མཛད་པ།།

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་རིག་སྤྲུགས་ཐུན་མེད།།

འབྲས་ཡུམ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་འདུད།།

སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ།།

གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀུན་རྫོགས་པའི་གསུང་རབ་མཆོག།

མདོ་སྤེལ་ཁན་ལས་རྩྭ་པར་བསྐྲགས་པ་ཡི།།

ཡུམ་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྟོགས་དཀའ་བ།།

རིགས་གྱི་རྒྱས་པས་སྐལ་བ་མི་དམན་ཞིང་།།

ནམ་དཔྱོད་ལྡན་ནམས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ།།

ཇི་བཙུན་ཐུ་མའི་དྲིན་ལས་ལེགས་རྟེན་པ།།

རྒྱལ་སྐས་བཟང་པོའི་ལྷགས་བཞིན་བྲི་བར་བྱ།།

དེ་ལ་འདིར་སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་སྡོན་གྱི་ཀྱུ་ལ་བདུ་མ་ལ་ལྟག་
 པར་བྱ་བ་བྱས་ཤིང་། དགེ་པའི་ཙ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ། ད་ལྟར་ཡང་སངས་རྒྱས་
 དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མགོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་སྒྲོགས་ཀྱི་མཐུག་ཞན་ལས་
 བྱུང་པར་ཞུགས་པ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཁྱར་བཞེས་
 པའི་སྒྲོན་ལམ་ལེགས་པར་གྱུ་བ་ཅིང་། བྱངས་ངས་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་རྫོགས་
 པར་འགྲེལ་པར་ལུང་བསྟན་པ་དེས། ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་སྡེ་སྡོད་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་བཏུ་བ་ལ་མགོན་པོ་བྱོགས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཆོག་
 ལྷ་ཕྱིའི་འབྲེལ་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་དཀའ་ན། རོན་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོས་པར་
 གཟིགས་ཤིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསང་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་
 ལ་སྒྲོག་དུ་གྱུར་པར་མཁྱེན་པས། ཐུབ་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོག་
 དུ་མ་གྱུར་པའི་སྟུན་མངའ་བ་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་དེ་མཉེས་པར་བྱས་ན་ཅི་འདོད་པའི་དོན་
 འགྲུབ་པོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྩ་འཁྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་ལྷན་དུ་བྱོན་ཏེ། ཆོས་གསན་པས་
 གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྫོགས་པར་གྱུར་ཏོ། །འཇམ་
 བུའི་གྲིང་གི་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱུས་ཀྱང་གནང་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་འབྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། རྒྱན་རྣམ་པ་གཉིས་
 དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཟུམ་ཏེ། རྟེ་
 ལ་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གཟུང་འཛིན་རྩལ་
 ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་མ་བཀག་པར་གདུལ་བུའི་བསམ་པ་ལ་བརྟོས་
 པའི་དོན་དམ་པ་དང་། ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མར་ནི། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མེད་ཀྱི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་

པ་སྒྲིམ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཟབ་མོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་བཞུག་ཏེ་གཞན་དུ་
 རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདིར་ནི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
 མཐའ་ཐུག་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱི། བཤད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་རིགས་ཅན་
 གསུམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དེ་བོ་ངེས་པ་དང་། གངས་ངེས་པ་དང་། གོ་
 རིམས་ངེས་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲིམས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ངེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་
 གསལ་བར་མངོན་ཏོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
 པར་རིག་པ་དང་ལྡན་ཡང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མགོན་དང་བྲལ་ཞིང་། དངོས་
 པོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲིམས་
 རོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་འཕྲན་པ་ལྟར་སྒྲིན་དང་ཕྱི་མ་དང་བར་གྱི་རིམ་པ་ངེས་པ་མི་ཟིན་པར།
 དུམ་ཁ་གསུམ་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་ཤིང་སྤྱིད་པའི་རྩོམ་ཞུས་དཔྱལ་བའི་བར་
 དུ་འཕྲན་པ་གཟིགས་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྒྲིང་རྗེའི་གཞན་དཔང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་
 དེ་དག་འཁོར་བ་ནས་བཏོན་ཏེ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་དགོད་
 པར་བཞེད་པ་དེ་ལ་ཐོག་མར་རང་ཉིད་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པར་བཞེད་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་
 པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་མངོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་
 ཡང་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་ལྡན་པའི་
 ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ངེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་
 མདོར་བསྟུས་པ་ཅམ་ཞིག་བཏོད་པར་བྱའོ།

དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐོག་མར་ལམ་ལ་འཇུག་
 པའི་ཚུལ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་པོ་དུག་གི་གོ་རིམས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
 བསལ་བ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་

པོ་ལ་གསུམ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་འཆང་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་མགོ་ཚུམ་
 པ་ལ་མཆན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆང་དགོས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་ཁྱིམ་
 དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་སུ་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཆན་མེད་
 རབ་དུ་སྒྱུན་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་བཞིས་སྟོན་ཏེ། བུམས་པ་དང་སྤྱི་ཁྱིམ་
 མྱོང་བ་ཐོན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་གྲངས་སུ་འགྱུར་མོད་ཀྱི། འདིར་ནི། བཟང་དང་སྟོན་པའི་སྟོབས་
 ཅན་དང་། །འདུན་ལྡན་བྱད་པར་འགྲོ་བ་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གྲངས་མེད་
 གསུམ་། །ཀྱན་དུ་བཅོམ་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། བསྐལ་པ་གྲངས་
 མེད་གསུམ་ནས་འཆང་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་མགོ་ཚུམ་པ་དེ་ལ་མཆན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་
 ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་སྟོས་པའི་མཆན་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་ནས་སྒྱུན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་
 མཁས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་ །རྒྱས་པར་
 དཔྱེན། བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་བཞི་ཡོད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་
 མ་ལུས་པ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོན་འདྲེན་ཆོད་ནས་བསྟོམ་ཐམས་ཅད་ལ་མྱོང་བ་ལེགས་
 པར་ཐོན་པའི་མྱོང་བ་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་དམིགས་ནས་དུམ་པ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟོ་སྦྱངས་པས་ངང་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་
 འཇུག་པར་འགྱུར་བ་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་དུམ་པ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟོ་སྦྱེ་བའི་ཆོད་ཅམ་
 དུ་སྤང་བ་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བསྟོམ་
 པ་ལས་བྱང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ཆོག་ལས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མི་འབྱུང་མོད་
 ཀྱི། འོན་ཀྱང་བསམ་པ་ལས་བྱང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོ་མས་པར་བྱས་པས་རྗེས་ཐོབ་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡིད་འོར་ད་ལྟར་གྱི་སྤྱང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་མེ་ལོང་གི་ནང་གི་བྱད་བཞིན་

གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཏུ་བྱ་དང་། ཡུལ་བཏབ་ན་འགྲོ་བ་ཏུ་བྱའི་སྤང་བ་འབྱུང་དགོས་པ་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་མོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །ཞེས་མོགས་
 ཀྱང་པ་དུག་གིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་དུ་འབྱུག་པའི་སྟོང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་དུ་
 ཐུགས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་
 ལ། དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཀྱང་པ་དང་པོས་
 སྟོན་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་ནམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་མོགས་ལ་དམིགས་པའི་དད་
 པས་མཆོན་པས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་མོགས་ལ་དད་པ་ཡང་སྟོན་ཅིང་། དཀོན་མཆོག་
 གསུམ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུས་བསྐྱེད་པ་ལ་དད་པ་དེ་ཉིད་དད་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་འགྱུར་བས། དེ་ཏུ་བྱའི་དད་པ་སྐྱེས་ནས་སྐབས་འདིར་བརྟན་
 པའི་དད་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ནི། དད་པའི་རྗེས་སུ་
 བྱེད་པས་དད་པ་ལམ་གྱི་ཅ་བར་སྟོན་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་དངོས་
 ཅི། ཀྱང་པ་གསུམ་པས་སྟོན་ཏེ། བསམ་པ་ལུན་ཆོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་
 དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ནམ་མཁུན་བསྐྱེད་པ་ལ་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་
 དན་པས་བསྐྱེད་པར་འཕགས་པ་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་རྗེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་མཆོན་
 པ་ཅུ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བརྟན་དན་པས་དེའི་ཡུལ་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་མཐའ་དག་
 འགྱུར་བར་དགོངས་ཤིང་། དེ་བྱང་ན་དན་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྦྱོང་པ་སྦྱི་
 ལ་སློབ་པ་ནི་ཀྱང་པ་གཉིས་པས་སྟོན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པའི་རྟེན་སེམས་
 བསྐྱེད་དང་། སྦྱོང་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་པ་
 ཅི། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་པ་ལ་སློབ་པའི་ནན་ཏན་དང་བྲལ་བས་ནི་ཡང་དག་པར་
 རྗེས་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་འགྱུབ་པས། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྦྱོང་པ་ལ་ནན་ཏན་

བསྐྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན་བཙོན་འགྲུས་
 ཡིན་པས་བྱུང་པར་སྟོན་པའི་མིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མཐའ་དག་ལ་བཙོན་འགྲུས་
 བརྩམ་པའི་བཙོན་འགྲུས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་
 པ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཀྱང་པ་བཞི་པས་སྟོན་ཏེ། རྟོང་
 ཉིད་ལ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པས་ཀྱང་སྟོན་པ་མིན་པ་ལ། ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་
 བརྩན་ལ་དམིགས་པ་ཞི་གནས་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
 ཞི་གནས་ས་ལྔ་པའི་སྐབས་སུ་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱི་
 མཆོན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞི་གནས་བསྐྱོམ་པ་ནི་
 སྐབས་འདིར་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་མཁས་པ་ནི། ཀྱང་པ་ལྔ་པ་དང་
 རྟུག་པས་སྟོན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལ་དམིགས་པའི་རྟུག་མཐོང་སྟོན་
 པས་ཆོས་ནམས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་སྟོས་སོ། །འདིའི་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་པ་ས་
 རྟུག་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་དང་
 རྟུག་མཐོང་གཉིས་གང་རུང་གིས་བསྐྱབ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཞི་རྟུག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་
 ལམ་བཟོད་པ་གཙོ་བོའི་དོན་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་པ་
 རོགས་སུ་བརྩན་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཐའ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དམིགས་ནས་བསྐྱོམ་
 པ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མདོར་ན་དད་སྟོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པས།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྤྱི་ཆེད་ས་བརྩན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀྱང་པ་ཐ་མ་གཉིས་
 ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དད་པའི་རྗེས་
 འབྱུང་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྱུང་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ནི་རྟུལ་གཉིས་བརྩན་པ་ཡིན་གྱི་
 རྟུལ་པོ་ཐེག་ཆེན་ལ་སྤྱོར་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་དབང་པོ་འབྱུང་པོ་རྟུགས་ལ་བརྩན་

པར་འདོད་པ་ནི་དེའི་དོན་མིན་པར་འགྲེལ་པས་ཤེས་ཏེ། དེ་རྩ་མོད་ཀྱི་ཞེས་སྟགས་སོ།།
 བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་གཏན་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆད་པར་
 མེ་ཐོབ་པའི་དོན་མིན་ཏེ། དད་སྟགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྒྲ་བས་ཁྱབ་པ་མིན་པར་སྟོན་པའི་དོན་དོ།། །འདིར་བཞུན་དད་པ་
 སྟགས་ནི་ཐེག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བཤད་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་
 གྱི་དབྱེ་བ་སྟེ། ཆེན་པོ་ལ་རྩ་ལྔ་ལ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་ན་པོས་རྫོགས་སྒྲ་ལ་རྩ་ལ་པོས་རྫོགས་དཀའ་
 བ་ཆོས་ཉིད་བཞུན་པའི་ཤུགས་ལ། འབྲིང་པོ་ལ་གནས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་
 ཆུབ་དང་རྒྱུད་ལྔ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་དགོད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒྲིམ་པའི་དབྱེ་
 བས་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་ལྔ་མས་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བཞུན་
 པའི་རྒྱུར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་མཆོན་ཉིད་པ་དང་གཞུང་འོག་མ་རྒྱུར་བ་དང་པོ་གསུམ་
 གྱི་སྐབས་ནས་བཞུན་པའི་རྒྱུར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་བཏགས་པ་བར་འདོད་པའི་ཕྱི་མ་ནི་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བཞུན་པའི་རྒྱུར་མཐོང་
 སྒྲིམ་གསུམ་བཏགས་པ་བར་འགྲེལ་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ནས་བཞུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཤུགས་ལ་ཉལ་ཀྱན་འཛེམས་པ་དང་། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ཆོག་བྱུར་སྟགས་
 ལ་བཞེན་ནས་བཏགས་པ་བར་འདོད་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེའི་བཞེད་པ་ལ་ཡང་
 མཆུངས་པ་དང་། སྐབས་དང་པོར་ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་
 བཞུན་པའི་རྒྱུར་ལམ་ཡང་བཏགས་པ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སྟགས་ཉེས་པ་དུ་མའི་
 འབྱུང་ཁྱུངས་སུ་རྫོགས་སོ། །སྐབས་ལྔ་པར། སྦྱོན་པ་ལ་སྟགས་རེ་རེ་ནི། ཞེས་པའི་

འགྲེལ་པར་འབྲུང་བའི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཆོག་འགའ་ཞིག་ལེགས་པར་མ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཀྱང་འབྲེལ་གཞི་བྱས་སྤང་ངོ་། །མཆན་མེད་རབ་དུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་
 སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཆོགས་ལམ་མཆན་ཉིད་པར་འདོད་པ་དང་།
 རྫོགས་ཆམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མིང་
 ཅན་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་གཞུང་ཕྱི་མའི་མཆོམས་སྦྱོར་དང་ནམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་འགལ་ཏེ་སྦྱོར་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དང་ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བརྒྱད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སྦྱེ་བར་སྐབས་དེར་བསྟན་པ་ལ་རྒྱ་མཆན་དང་དགོས་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཞུང་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་
 སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དུ་བཤད་པ་དང་། འདིར་ཆོས་མཆོག་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་
 དུ་བྱེ་བ་འགལ་བར་བཅུད་པའི་ལན་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་
 ལམ་མི་འདྲ་བའི་ལན་མཛད་གྱི། འདིར་བསྟན་དག་པ་སའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྟན་པའི་ལན་
 མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་མེད་གཉིས་ཀར་གྱིས་ཕྱིར་མི་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་
 སྦྱོབ་པ་ཕྱིར་མི་རྟོག་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་ཟེན་དོ། །དེ་ནི་མི་སྦྱོབ་པའི་
 དགོ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་ཁྱོད་རྩེ་ན་ནམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་མི་འགྲིག་སྟེ། སྐབས་དེར་དག་པ་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་གཅིག་ཕུ་ལ་སྦྱོབ་མི་སྦྱོབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྦྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། སོ་སོའི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་
 གོང་འོག་འདི་གཉིས་སྦྱོར་སྦྱང་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱར་བ་དང་། གཞུང་གོང་མ་ལམ་གསུམ་
 བཏགས་པ་བར་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་ཅན་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྐབས་བརྒྱད་
 ཀྱི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ལ། རྒྱུང་པ་དང་ཁྱེགས་པར་འདོད་
 པའི་ལྷགས་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། རྒྱུང་པ་ལ་ཡང་འདོད་ཆུ་མང་དུ་བྱུང་ཡང་། ར་

ཟམ་པ་ལ་བཏང་བ་བཞིན་དུ་གཅིག་ཇོགས་ཇེས་སུ་ཅིག་གོས་འབྱུང་བ་འབྲེལ་ཆགས་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་ལོག་ཇོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གོ་རིམས་
 ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པར་བཞེད་ནས་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་ལྷ་ལྷི་གཉིས་གསུངས་
 བེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྒྲུབ་དང་ཆོས་སྒྲུབ་གོ་རིམས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་ཇོག་དགག་མེད་གོས་
 པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དུག་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐབས་དང་པོ་
 གསུམ་གྱི་བཞེད་བུའི་གོ་རིམས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་དང་། སྒྲུབ་བ་དང་པོ་
 གསུམ་གྱི་གོ་རིམས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་
 དུ་སྒྲུབ་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་ཡང་ཡང་དུ་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲིབ་དཔོན་
 གསེར་གླིང་པས་གཞུང་གོང་མའི་སྐབས་སུ་ལོག་མ་དང་སྒྲུབ་ཞེས་པའི་དོན་ནམ། དེས་
 པར་འབྲེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་གོང་མའི་མཐུག་ཏུ་ཡང་དེས་པར་སྒྲུབ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཁྱུ་འབྲས་
 གཙོ་བོའི་དོན་གྱི་ནམ་པ་མཁྱེན་པའི་ནམ་མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བརྒྱ་པོ་ཆོགས་སྒྲུབ་
 གྱི་གནས་སྐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྒྲིམ་པར་འདོད་པ་མེད་གས་ཏེ། འདིག་རྟེན་པའི་དེས་
 པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་སྐབས་སུ་བསྒྲིམ་པར་མ་ཟད་དེ་ཇོན་དུ་འགྲོ་བའི་
 འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བསྒྲིམ་
 པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྐབས་དང་པོ་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གསུམ་
 གྱི་དངོས་མིང་གི་ཐ་སྐད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ལམ་རྒྱུང་
 པ་འདོད་ཚུལ་སྒྲིམ་པའི་ནམ་མཁྱེན་ཆོགས་སྒྲུབ་གྱི་སྐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྒྲིམ་པར་
 འདོད་པ་དེས་ཀྱང་ལྷར་བཤད་པའི་ནམ་པ་མཁྱེན་ཚུལ་སྐབས་དེར་བསྒྲིམ་པར་འདོད་
 པ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པའི་ནམ་མཁྱེན་སྐབས་དེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྒྲིམ་པར་འདོད་
 པ་མིན་ནོ། །སྐབས་གཉིས་པར་བརྟན་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་

ས་དང་པོ་ནས་དྲུག་པའི་བར་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཛོལ་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱིར་ལམ་ནས་བཟུང་
 རྟེན་དག་པ་སའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བར་མ་ལུས་པར་བསྒྲིམ་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྐབས་
 གཉིས་པར་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྤྱིར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་གསུམ་ཀ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་
 གསུམ་པའི་བཅོད་བྱུང་གྱི་ཕྱིར་པའི་གཞི་མི་དག་སྟགས་བརྟུ་དྲུག་ཤེས་པའི་ཞི་ཤེས་དེ་བྱང་
 རྒྱུ་མེས་ས་དཔས་ས་བདུན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྒྲིམ་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ལམ་
 གསུམ་ཀའི་སྐབས་སུ་བསྒྲིམ་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྤྱིར་མཐོང་གཉིས་དང་
 དེའི་རིགས་འདྲའི་སྒྲིམ་ལམ་ཡང་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དག་སྟགས་དོགས་
 པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་བསྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་
 མེས་ས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་ནི་སྟོན་མི་རིགས་པར་སྐབས་གསུམ་པར་སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བསྐྱུས་ན། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་ནས་བརྟན་པའི་རྣམ་
 མཁྱེན་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་དང་ཞི་ཤེས་རིམ་ཅན་
 ཁོ་ནར་སྐྱེ་ཞིང་གཅིག་ཡོད་པར་ཅིག་ཤོས་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་སྐབས་
 གསུམ་ཀར་ལམ་གསུམ་ཀ་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། ལམ་གསུམ་བརྟན་པ་ལ་དགོས་པ་གཞན་
 ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་གཉིས་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་
 གསེར་གྱིང་པས་གཞུང་གོང་མ་དང་སྤྱིར་བར་གསུངས་པ་ནི། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
 སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲིམ་ལམ་སྤྱིར་བ་དང་པོ་གསུམ་ཀའི་སྐབས་སུ་བསྒྲིམ་
 པར་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་རྟོགས་སྤྱིར་བ་ས་བརྒྱད་པ་འབའ་ཞིག་དང་
 ཅེ་སྤྱིར་ས་དགུ་པ་དང་། བརྒྱུ་པའི་སྟོད་དང་། མཐར་གྱི་སྤྱིར་བ་བརྒྱུ་པའི་སྟོད་འབའ་
 ཞིག་ཏུ་ཅིག་ཅར་རྒྱན་གཅིག་ལ་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་སྤྱིར་བ་དང་པོ་གསུམ་རེ་རེ་ཡང་ལམ་
 གསུམ་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་རིམ་གྱིས་བསྒྲིམ་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་གསེར་གྱིང་པས་

སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་སྤྲོད་
 པའི་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་བྱད་པར་གྱི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བའི་དོན་
 མེན་གྱི་འོན་ཅི་ཞེ་ན། བྱད་མཆོན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱད་དུ་འཕགས་པས་བྱད་པར་ལམ་
 ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྒྱུད་གྱི་འདུས་བྱས་མི་དག་
 པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་ཟིན་
 པའི་ལམ་ཤར་ཕྱིན་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ལམ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལས་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱད་པར་གྱི་
 ལམ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་དོན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱར་ལམ་ལ་ཡང་
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་མ་སྦྱད་ཅིང་འཛིན་སྟངས་ལ་རུང་བཅད་ཅམ་ཡང་མ་
 འདྲེས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་གྱི། དག་པ་སའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བར་
 བྱ་བ་མེན་ནོ། །སྐབས་དང་པོར་བཤད་པའི་བྱད་ཆོས་ལྟ་བུ་ནི་གྱི་སྦྱར་ལམ་སོ་སྦྱོའི་སས་
 བསྐྱས་པར་འདོད་པ་དང་། སྐབས་ལྔ་པའི་མཐོང་སྒྲིམ་ཅེ་སྦྱར་དག་པ་ས་འབའ་ཞིག་
 ལ་སྦྱར་བ་འགལ་དེ། བྱད་ཆོས་ཀྱི་རྟོག་པ་མཐོང་སྒྲིམ་ཅེ་སྦྱར་གྱིས་སྦྱང་བར་བཤད་
 པས་སྐབས་དེར་བཤད་པའི་ཅེ་སྦྱར་སྐབས་གཞན་གང་དུ་ཡང་མ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན་ཀྱན་བརྟགས་གྱི་ས་པོན་སྦྱང་བའི་ཅེ་སྦྱར་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་མི་འདོད་བཞིན་
 དུ་ཁས་ཁྲུངས་དགོས་སོ། །ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་
 ཆེན་དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། ཀྱན་དུ་མོངས་པ་ཐ་མ་གཉིས་ས་བརྒྱུ་པའི་སྐབས་
 ཀྱི་ཅེ་སྦྱར་གྱིས་སྦྱང་བར་བཤད་པས་སྐབས་དེར་བཤད་པའི་ཅེ་སྦྱར་མཐའ་དག་དག་
 པ་སའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་
 བྱ་བ་མང་ཆེ་འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་རྣམ་བཤད་སྤྲོད་པའི་རྒྱན་དུ་བཤད་ཟིན་དོ། །ཕྱོགས་
 ཅམ་མཆོན་ན་རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་བའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་སྦྱར་མཐོང་

སྒྲིམ་གསུམ་སྟོན་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་ཐོགས་སྦྱོར་
 པ་ལམ་གསུམ་ཀའི་སྒྲུབས་སུ་རིམ་གྱིས་སྦྱེ་བས་ས་བརྒྱད་པའི་སྒྲུབས་ཁོ་ནར་ཅིག་ཅར་
 རྒྱན་གཅིག་ལ་སྦྱེ་བའི་ཡན་མན་དུ་མི་སྒྲིམ་པའི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །མཐར་གྱིས་པའི་སྒྲུབས་
 སུ་སྒྲུང་པོ་ལ་ལག་ལྟན་གྱི་ཐ་སྟད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ལྟར་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་ཀྱིས་
 བསྟུས་པའི་སྦྱོར་ལམ་སྟོན་པའི་ཐ་སྟད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བརྒྱན་
 པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ནི་ཤེས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་
 བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་བསྒྲིམ་པ་པའི་རྟེན་
 གྱི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ལམ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
 པོ་ནི། བསྒྲུབ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ནས་སངས་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་མགོ་བརྩམ་པ་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་ལམ་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པར་རྒྱད་ལ་བསྦྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་སྤར་བཤད་
 པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 བརྒྱན་པ་ལྟར་དགེ་ཅུ་གསོག་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
 ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་
 རས་དངོས་སུ་རིགས་བྱུང་པར་ཅན་བརྒྱན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་དང་པོ་པ་རིགས་
 ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐོག་མར་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་ཉེས་
 དམིགས་ཐོས་པ་དང་། ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་ཐོས་པ་ལས་འཁོར་བས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་
 ཐར་པ་ལ་དགའ་བས་བ་སྦྱ་ལྡང་བ་སོགས་འབྱུང་ན་སྦྱིར་རང་རྒྱུད་ལ་ཐར་པའི་རིགས་
 ཡོད་པར་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཅུ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དུ་ངེས་མི་རྒྱས་ལ་དེ་ལ་
 ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་ལམ་རྒྱད་ལ་མ་སྦྱེས་པའི་སྤར་ལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་

དམིགས་པའི་སྤྲོད་ཆེ་ཆེ་ཞིང་སྤྲོད་ཆེ་ཆེ་བསྒྲིམ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། དུམ་ཁའི་དཀའ་སྤྲོད་
ལ་བཟོད་པ་ཆེ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་མང་བ་དང་། སྤྱིན་
པ་ཀྱི་ཆེན་པོ་གཏོང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་ཚུལ་བྱིས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་སོགས་དག་
པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལ་སྤྲོད་པ་དང་ལྡན་ན་རང་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པར་
ཤེས་པར་བྱས་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འདི་བསྒྲིམ་པ་ལ་
འབད་པར་བྱ་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་ན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤྲེད་གོང་ས་
འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་བརྟུ་བ་དང་ཉན་པ་དང་། དེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་
ལྷན་ཆོག་གས་གསོག་པ་དང་། སྤྱིབ་པ་སྤྲོད་པ་ལ་སྤྲོད་མ་ནས་འབད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཤོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཁི་ཤེས་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་
དང་། ལམ་ཤེས་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཞི་རྣམ་མཁྱེན་
མཆོན་བྱེད་གྱི་ལམ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མཁྱེན་པ་གསུམ་
བརྟན་བཅོས་ལ་བརྟན་པའི་རིམ་པ་ནི། བཤད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་འབྲས་
བྱ་ལ་དོན་གཉིས་སྤྱིས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དེའི་ལྷན་ལམ་གང་ཡིན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་།
དེའི་རྗེས་སུ་ལམ་ཤོགས་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བརྟན་ལ་སྒྲིམ་པའི་ཆེ་རིམ་
པ་དེ་ལས་ལོག་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྤྱིའི་མཆོམས་སྤྱར་དུ། གང་
གི་ཆེ་ལྷན་དང་གཡོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་
གྱིས་ངེ་སྒྲུ་དུ་བཤད་པའི་རིམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྤྱུ་མ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱིས་རྗེས་སུ་རིག་པར་
བྱེད་པ་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་། ཐམས་
ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་མདོན་པར་ཤོགས་པར་ཤོགས་པས་
ཤོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཅེ་མོའི་མདོན་པར་ཤོགས་པས་ཐམས་པ་དང་། མཐར་

གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་འདུལ་བ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་
 རྟོགས་པས་ཉེ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་སྐུར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་
 རྒྱུ་པས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་འདི་ལ་ཆོས་སྐུའི་
 རང་བཞིན་གྱི་ཡིན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྐུའི་མཚན་ཉིད་
 གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་དང་། སྐུ་པའི་སྐུའི་རང་གི་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གླ་ན་
 མེད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་རྟེན་དཀའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་ཞི་ཤེས་བསྒྲུབ་པ་ལ་འདུག་པའི་སྟོན་ས་མངོན་པར་རྟོགས་
 པའི་རིམ་པ་ནམས་ཡིད་ལ་བྱ་བ་གསུངས་པ་ལོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་
 བསྐྱེད་རྒྱུ་དང་ལ་སྐྱེ་བ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་མི་བསྒྲུབ་ཀྱང་འདིར་ནི་སྤྱོད་པའི་
 དོན་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ནམས་ལ་ཆད་མས་སྒྲོ་འདོགས་ཆེད་ནས་བསྒྲུབ་
 པ་ལ་འདུག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 གྱིས་ཟིན་པའི་ངང་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་ཆེན་དུ་དེ་བས་ན་ལུང་དང་རིག་
 པ་དག་གིས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མངོན་པར་བཅོམ་པའི་སྒོ་ཅན་ནམས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་ནམ་པར་བཞག་ན་དེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་
 གྱིས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིམ་
 པར་གྱས་པ་དང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་བསྒྲུབས་
 པས་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ནུལ་འཁྱོར་གྱིད་བང་ལུག་ནམས་ནི་དེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་
 བའི་ཆོས་ཀྱིས་ནམ་པར་རྟོག་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཁིང་སྤྱིད་པ་ཇི་སྤྱིད་པར་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བ་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཤད་

པ་ལྟར་དེའི་རྒྱ་མཚན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ནམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འདུག་
 པའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་མངོན་པར་ཉོགས་པའི་དོ་བོ་གངས་དང་གོ་རིམས་ངེས་པ་སོགས། ཆོག་
 རོན་གྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཉམས་སུ་བྱངས་
 པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་ཀྱན་ཆགས་མཛད། །ཅེས་སོགས་ནས་འབྱུང་
 བ་ལྟར་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་མཚན་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་
 པ་བར་མ་ཆད་པར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་འོངས་པའི་མན་ངག་དང་ལྟན་པའི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་འདུག་པའི་སྤྱོད་
 པ་ནམ་པར་དག་པ་བྱངས་ནས་ཅུ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྗོངས་བཞེས་བྱས་ཞེ་དུག་སོགས་
 གྱིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དངོས་སུ་མེད་ན་སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་ལྟུང་སེམས་དཔའ་ནམས་ཡིད་གྱིས་སྤྱན་དྲངས་ནས་བྱངས་ཏེ་ལེན་པའི་
 ལྟུང་ནི། རྗེ་བཙུན་སློབ་ཐབས་གཤམ་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱན་སྤྱིས་བྱས་པའི་
 ལྟུང་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུའི་ནམ་བཤད་མཛད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཆོས་
 འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་དང་ཉལ་ཏུ་དུའི་ལེའུའི་དོན་སྤྱད་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ལྟུང་
 བེ། མོ་སྤྱོད་པར་དགོངས་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་མངོན་པར་ཉོགས་པའི་རྒྱན་དུ་ལམ་དཀྱུས་
 མའི་རིམ་པ་ལས་མ་བསྐྱུས་པར་བཤད་པ་དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན་ནས་
 བཤད་པ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཆོས་བཙུང་དང་ལྟན་
 པ་དེ་རི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ལྟུང་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གནས་ཁང་བྱི་དོར་ལེགས་
 པར་བྱས་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཀྲམ་མཆོད་པ་ལེགས་པར་བཤམས་ཏེ་སྤྱན་བདེ་
 བ་ལ་སྤྱིལ་ཀྱང་ངམ་ཐུང་པས་ཀྱང་རུང་བས་འདུག་སྟེ་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཆོལ་ནམས་ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱི་ལམ་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་ཡུན་ཚོགས་སྐྱབ་པར་མཛད་
 པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཚོས་སྐྱད་དང་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་སངས་རྒྱུ་དཀོན་
 མཆོག་དང་། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་
 དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོས་དཀོན་མཆོག་དང་། དེ་
 དག་སྐྱབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་བྱེར་མི་ཚོགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་
 ཡིད་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་གཞན་
 དུ་མི་སྦྱ་བས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རྒྱུད་དང་འབྲེས་ངེས་པ་ལན་མང་དུ་བྱ། དཀོན་མཆོག་
 ལ་དང་བ་གསུམ་ཤུགས་དྲག་པོ་མེད་ན་ལམ་གྱི་ཅ་བ་མི་ཚུགས་པས་དེ་ལ་འབད་པར་
 བྱའོ། །རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ལམ་པོ་མཆོག་བཟང་པོས་ཀྱང་ཡུམ་ལ་དང་བ་སྦྱེས་པ་མཆོད་བསྟོད་
 ཀྱི་དགོས་པར་བཤད་པ་ནི། དད་པ་སྤྱོད་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་བཤད་
 པ་ལྟར་དད་པ་ལམ་གྱི་ཅ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
 སེམས་པ་སོགས་ཇི་ཅམ་འཆོམ་པའི་ལམ་མདོར་བསྐྱུས་དྲན་པར་བྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་མདོན་མཐོའི་ཉེན་ལ་འགོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
 ས་ལ་འགོད་པར་བྱ། དེའི་བྱིར་རྒྱ་བདག་གིས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་
 ཐོབ་པར་བྱ་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མདོན་པར་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སེམས་
 ཅན་འཁོར་བའི་དུམ་ཁ་ཞི་བ་ལ་འགོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བདག་གིས་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་
 པར་བྱའོ་སྤྱི་ལམ་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་བརྟེས་པའི་གོ་འཕང་ལ་སེམས་ཅན་འགོད་པར་ཐུགས་དམ་བཅས་པའི་བྱིར་
 རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དགོད་པ་སྟེ་ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཡན་ལག་བདུན་པས་ཀྱང་རྒྱུད་སྐྱུངས་ནས་མདོན་པར་

རྟོགས་པའི་རིམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་པའི་གསོལ་པ་ལན་མང་དུ་གདལ་བོ། །དེ་ནས་སེམས་
 རྒྱལ་གི་སྒྲོན་སྒྲིལ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ཙ་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་བསྒྲུལ་པར་བྱ་བའི་
 རོན་འདི་སྟོན་པའི་བསྒྲུལ་བཅས་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ནོ། །སྒྲུལ་དུ་མིང་ཙམ་
 གྱི་སྒྲོན་སྒྲིལ་དམིགས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རྗེས་སུ་སྒྲུད་པ་སེམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་ཏེ།
 དེ་ལ་བགྱང་བ་དང་གཞལ་བ་དང་རྟོགས་པ་དང་ངེས་པར་རྟོགས་པ་བཞི་ལས་བགྱང་
 བས་ནི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གནས་སྐབས་བརྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲེ་བའི་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་གྲངས་ཙམ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་བདག་གིས་བསྒྲུལ་པར་བྱ་བ་
 ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་ཡིན་ལ་ཐོག་མར་ཁོ་ཤེས་བསྒྲུལ་པར་བྱ་སྒྲུལ་པའོ། །ལས་
 དང་པོ་ལས་སྒྲོན་པའི་སྒྲོན་སྒྲིལ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་བསྒྲུལ་པར་བྱ་ཞིང་རྒྱུ་པའི་སྒྲོན་སྒྲིལ་
 དངོས་སུ་བསྒྲུལ་པའོ། །གཞལ་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་པོའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་
 བྱ་ཞིང་། རྟོགས་པས་ངོ་བོ་དང་གྲངས་སོགས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྒྱར་འདེབས་མེད་
 པར་བྱ་བ་དང་། ངེས་པར་རྟོགས་པས་ནི་སྒྱར་ཆད་མས་ངེས་ཟིན་ཡང་འདིར་ཡང་
 རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་རྒྱུ་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་པར་དཔྱུད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡིག་
 སོ་སོ་རྒྱུ་པར་བཞེད་བྱའི་རོན་རྟོགས་པར་མི་སྟོན་པ་དང་། བསྒྲུལ་པར་སྟོན་པའོ། །སྒྲུལ་
 དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ངེས་པར་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུ་པར་དཔྱུད་པའི་མཚན་མ་
 ངེས་པར་བཟུང་ལ་སྒྲུལ་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྒྲུལ་པར་བྱ་བའི་རོན་བསྒྲུལ་སྟེ་ཡིད་ལ་
 བྱའོ། །རོན་དམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་རོན་འདི་བསྒྲུལ་ལ་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཚུ་རོལ་པར་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །
 ཞེས་སོགས་མཐའ་བྲལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་འདོགས་པ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཤེས་
 རབ་དང་སྟོང་རྗེས་སྟོང་ཞིའི་མཐའ་འགོག་པ་དང་། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་བདེན་
 རྟོང་སྒྲོས་བྱལ་དུ་རྟོགས་ནས་དེ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་བཀག་ནས་འབྲས་ལུས་ལ་ཉེ་

བར་བྱེད་པའི་ཞི་ཤེས་མཆོད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་ཐུན་མོང་མིན་^༡་
 པའི་ལམ་ནམས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་ཀྱང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཞིང་། འདིར་བསྒྲོམ་པར་
 བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ནི། མདོ་ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་པས་བཞུས་
 ནས་འདའ་བ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དང་ནམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མར་
 ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་མཐོང་གིས་བཞུས་ནས་འདའ་
 བར་བྱ་བའི་མདོན་པར་རྫོགས་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་
 འཕགས་པས་ཤེས་པས་ནི་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་བསལ་ལ། མཐོང་བས་ནི་རྗེས་སུ་དགའ་
 བའི་^༢་ཤེས་པ་བསལ་བར་གསུངས་པས་རྫོགས་བྱལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པས་ཤེས་པར་བྱེད་
 པའི་དུས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཆོ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱན་གོམས་པ་
 ལྟར་ལེན་གྱིས་བསྒྲོམ་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། མི་རིགས་པས་སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་
 ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ལས་དང་པོ་པས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་
 མན་ཆད་དུ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
 དབང་གིས་འཁོར་བའི་དུམ་ཁ་རང་མིན་^༣་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོང་ན་གཞན་དོན་ལྟ་ཞོག་རང་
 དོན་ཡང་མི་རྒྱས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་དཔལ་ལེགས་པར་གཞིས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 བྱང་ས་ལས་འཁོར་བའི་དུམ་ཁ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ལས་ཀྱང་
 འབུམ་འགྱུར་གྱིས་སྒྲོ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ན་ཞི་ཤེས་སྒྲོམ་པའི་དགོས་
 པ་མང་སྟེ། ལམ་ཤེས་རྫོགས་པའི་དོན་དུ་ཤེས་མཐོང་གིས་བཞུས་ནས་འདའ་བ་བྱ་བ་
 དྲང་པོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་བ་དང་།

༡༥ ཞོལ་ ༡༡/བ/༦ ཐུན་མོངས་པའི་ ༡༦ གཞེར་བྱེད་སྒྲོན་ ༤༡/༤ ཉི་མ་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ ཞེས་འབྲུང་
 བས་(དཔག་པའི་)མིན་ནམ་སྟེ། ༡༦ ཞོལ་ ༡༡/ན/༤ རང་པའི་ན་

རང་ཉིད་འཁོར་བས་ཡིད་ལེགས་པར་སྐྱེན་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྤྱིང་ཏེ་ཆེན་པོ་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་བྱུང་རོ། །བཤད་པའི་སྤྲུལ་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་ས་བདུན་
 པ་ཚུན་ཆད་དུ་ཞི་ཤེས་འབད་པ་'བསྐྱེད་ན་ཉན་རང་གི་སར་སྤྱང་བའི་དོགས་པ་ཡིད་པས་
 ཞི་ཤེས་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་ཚུལ་དུ་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པས།
 ལམ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་བསྐྱེད་གྱི་དེ་མན་ཆད་དུ་
 མི་སྐྱེད་པའི་འཕགས་པའི་བཞེད་པར་མཛད་ཀྱང་། མཐོང་ལམ་ནས་བསྐྱེད་པ་བཞེད་
 པར་སེམས་སོ། །རྣམ་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སུམ་རྩ་ཅ་བདུན་དང་སྐར་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་།
 འདིར་ནི་ཐོག་མར་འཕགས་པའི་བདེན་བཞི་ཅམ་ཞིག་སྐྱོམ་ཚུལ་བཛྲོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
 ཡང་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་། རྟེན་ན་དོན་ཆེན་པོ་སེམས་པ་དང་། འཆི་
 བ་མི་རྟག་པ་དང་ངན་འགྲོའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་དང་། ལས་འབྲས་སེམས་པ་
 སོགས་'སེམས་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་དུའི་བསམ་པ་སྤྱངས་ནས། རིགས་པ་དུག་རྩ་པའི་འགྲེལ་
 པར་ཤ་ས་གསུམ་མི་རྟག་པའི་མེར་བ་དུ་འབར་བའི་ནང་ན་འདུག་པ་ནི་བྱིས་འབར་བའི་
 ནང་དུ་རྒྱུད་པ་ལྟར་དེ་ལས་འདའ་བར་འདོད་པས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོག་མར་
 འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དུམ་ཁ་ལ་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་
 དང་ལྷ་གཙང་བ་དང་། བདག་དུ་སྤྱོད་འདོགས་པའི་གཉེན་པོར། མི་རྟག་པ་དང་།
 དུམ་ཁ་དང་། མི་གཙང་བ་དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་
 ཡང་དུམ་ཁའི་ཡུང་པོ་འདི་རྒྱུ་རྒྱ་བུར་དང་རི་གཟར་གྱི་འབབ་རྒྱ་ལྟར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་
 མི་སྤྱོད་པར་འགྲོ་བ་སེམས་པ་གཏོག་པའི་ཡུན་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་སུམ་བརྒྱ་དུག་རྩ་རེ་
 ལྷ་འདའ་བའི་ཚུལ་བསམས་ནས་ཡིད་བརྟན་དུ་རྩུང་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་

བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། །འདི་སྒོ་ལ་ལེགས་པར་མ་སྒྲེས་ན་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེས་
 པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དུམ་པ་ལ་བྱིས་པ་བར་བའི་ནང་དུ་ཁྱད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་སྒྲེ་མི་སྤྱིད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ནམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་དུམ་པ། །དུམ་པ་ལས་
 རྟེན་བདག་མེད་གསུངས། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཆོས་གསུམ་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་རགས་
 པ་དང་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་བདེ་འགྱོར་སྒྲེ་བ་ལ་རང་དབང་
 བའི་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་ལ་ངན་འགྱོའི་ཉེས་དཔྱེགས་སེམས་པ་ཤུགས་དག་སྟོན་དུ་
 གཏོང་བ་དང་དེ་ལ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྐྱེམ་པ་སྟོན་དུ་གལ་ཆེ་བ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་
 ཁོང་དུ་ཁྱད་པ་ལ་བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དུམ་པ་སེམས་པ་དང་། དེ་ལ་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པ་
 སེམས་པ་གནད་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
 སྒྲེ་བ་དུམ་པ་དང་ན་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྟོགས་དུམ་པ་བརྒྱད་སེམས་པ་དང་། དུག་སེམས་
 པ་དང་། དུམ་པའི་དུམ་པ་དང་འགྱུར་བའི་དུམ་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་
 གསུམ་གྱི་སྟོན་མ་གྱུང་བསམས་ཏེ་འཁོར་བ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་འདུ་བྱེད་བསྐྱེམས་པས།
 འདི་དང་བྲལ་ན་སྒྲུལ་པ་དང་། མི་འབྲལ་བའི་ཐབས་མི་འདུག་སྒྲུལ་པའི་སྒྲོ་སྒྲེས་ཀྱི་
 བར་དུ་བསྐྱེམ་ཞིང་། དེ་ལས་གྱུང་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡུམ་
 རྒྱས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་ཡུས་གཙང་བར་བཟུང་ནས་དབྱིབས་ལ་ཆགས་
 པ་ལ་སྟོགས་པས་འཁོར་བར་འཁོར་བས་ནམ་པར་བམ་པའི་འདུ་ཤེས་སྟོགས་དགུ་དང་
 མི་གཙང་བའི་རྣམ་སྤྱུལ་རྩ་ཅ་དུག་གི་རང་བཞིན་དུ་སེམས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པས་སྤྱགས་
 པ་སྟོགས་འཁོར་བ་ལ་མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡུང་པོ་དང་
 རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་བདག་རྩུང་ཟད་མེད་པས་བདག་མེད་དོ་སྒྲུལ་དུ་ཡིད་
 ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བསམ་པ་ལས་ཁོང་དུ་ཁྱད་དེ། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
 དེ་ལྟར་དུམ་པའི་ཡུང་པོ་འདི་ལ་ཚུལ་བཞིན་མིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིའི་སྟོན་ནས་ལོག་

པར་ཞུགས་པས་འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་པས་མ་པས་འཁོར་
 བ་ལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིལ་བ་དང་། ཆོར་མ་འདོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་མི་རྒྱས་པར་
 མཐོང་ཞིང་། རྒྱ་ལོག་པའི་སྒྲིལ་སྤྲོད་དགོས་པར་མཐོང་ནས་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་
 འདུག་རིམ་སེམས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་འཕེན་པ་ལྟར་རྒྱ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་།
 གསལ་བྱེད་པ་དུས་དྲག་པ་ལ་སྒྲིལ་བར་འདོད་པ་ལྟར་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནར་འཛིན་པ་དང་།
 གངས་ཅན་པ་དང་རིག་བྱེད་པ་ལྟར་གཙོ་བོ་དང་སྒྲ་ཆངས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་འདོད་
 པ་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་དབང་ཕྱག་ལ་སྤོང་སྤོང་སྤོང་དུ་
 བཏང་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་གཉེན་པོར་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྒྲིལ་
 རྒྱུ་གྱི་རྣམ་པ་ལས་བྱུང་བ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དུམ་ཁ་འདི་རེས་འགའ་སྒྲིལ་བར་
 དམིགས་པས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ཡང་རྣམ་འབྲེལ་ལས། གང་ཞིག་བདག་
 མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ང་ཞེས་དྲག་རྒྱ་ཞེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྤོང་སྤོང་པ་ལྟར། བདག་
 རྒྱ་འཛིན་པ་ལས་བདག་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྤོང་པ་སྒྲིལ། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་
 སྤོང་པ་དང་། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་སྤོང་པ་དང་། དེ་ལས་བདག་
 གི་བདེ་བ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་ལས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ལས་དང་སྤོང་
 པ་དེ་ཡང་དུམ་ཁའི་རྒྱ་དང་། དུམ་ཁ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲིལ་པས་ཀུན་འབྱུང་དང་སྤོང་
 པ་གསུམ་གྱིས་དུམ་ཁ་ཤུགས་དྲག་བསྒྲིལ་པས་རབ་སྒྲིལ་དང་། དུམ་ཁའི་རྒྱ་གཅིག་བྱེད་པའི་
 རྒྱུ་བྱེད་པས་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དུམ་ཁའི་རྩ་བ་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་སྤོང་རྒྱས་མི་རྒྱས་བཏགས་པ་ན་བདག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མཐོང་ནས་
 བདག་འཛིན་སྤོང་རྒྱས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དེ། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་རྒྱས་དང་། དེའི་འབྲས་
 བྱ་དུམ་ཁ་འགོག་རྒྱས་པར་མཐོང་ནས། དུམ་ཁ་འགགས་པའི་འགོག་པ་སྤོང་དུ་བྱ་བར་

དམ་ཅུང་འཁོར་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉེར་གྲགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཕར་བྱོལ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་ལ་ཕེན་
 དང་སྤྱད་པ་ལ་ལྟར་དུ་ཁ་ཞི་བའི་ཐར་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དུ་ཁ་ཞི་བའི་ཐུགས་
 པར་འགའ་ཞིག་ལ་ཐར་པར་འཛིན་པ་ཟག་བྱེད་པ་གདུགས་དཀར་པོ་གྱི་ནད་ལྟར་པ་
 འདྲ་བའི་ཐར་པ་འདོར་འདོད་པ་དང་། གྲངས་ཅན་སྐྱོན་སྐྱོལ་བའི་བདག་རྟག་པ་
 གྱོམ་པའི་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་ཀྱང་མི་ལྟོག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་
 ཐར་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་འགོག་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། གྱོམ་པ་དང་།
 དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་བསམ་པར་བྱོལ། །དེ་ཡང་སྤྱར་བ་ཤད་པ་ལྟར། བདག་
 འཛིན་སྤྱང་རྣམ་པར་མཐོང་ནས། དེའི་འབྲས་བུ་དུ་ཁ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་
 རྣམ་པས་དུ་ཁ་ཞི་བའི་འགོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་པོན་དང་བྲལ་བའི་
 ཞི་བ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྱུང་སྤྱང་བའི་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ལྷགས་སུ་ཕན་པ་དང་།
 བདེ་བའི་ངོ་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་གྱོམ་པའི་ཐར་པ་དང་། སྤྱར་ཉམས་པ་མི་སྤྱིད་པས་
 དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐར་པ་དེ་ཉིད་བདག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱོལ་སྤྱོད་
 དུ་ཡིད་ལ་བྱོལ། །དེ་ཡང་ལམ་འགོག་པར་བྱས་པ་ལ་བསྐྱོས་ནས་ཐར་ལམ་མེད་དོ་
 ལྟོས་པ་དང་། བདག་མེད་སྐྱོམ་པའི་ལམ་འདི་ལམ་ངན་པ་ཡིན་ནོ་ལྟོས་པ་དང་། བདག་
 བསྐྱོམ་པ་དང་། དབང་སྐྱོན་བདག་གི་བ་དུ་ཁ་ཞི་བའི་བསྐྱོམ་པ་དང་། དབང་ལྷག་གི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ལམ་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ཟད་པའི་ཆེད་
 དུ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གདུང་བ་དྲག་པོ་ཆོས་པ་སྐྱོན་བདག་མེད་བསྐྱོམ་པ་ལས་ཁྱད་པར་
 འཕགས་པའི་ལམ་གཞན་ཡོད་སྟེ་ལྟོས་པ་དང་། དུ་ཁ་ཞི་བའི་ལྟོག་ཀྱང་སྤྱར་མི་ལྟོག་པའི་
 མཆོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ལམ་མེད་དོ་ལྟོས་དུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར། ལམ་དང་རིག་པ་དང་།
 བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་བསམ་པར་བྱོལ། །དེ་ལ་བདག་མེད་
 ཉོན་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཐར་པར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་ཀྱང་གྱི་གཉེན་

པོར་རིགས་པ་དང་། ལུ་ལྷ་གྲི་གནས་ལུགས་ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པ་དང་།
 ལུག་ཀུན་སྤར་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན། རིག་པའི་སྒྲིབས་ལས་བྱུང་
 བཅི་ཅམ་འཆམ་པ་དྲན་པར་བྱས་ནས། ལམ་གྱི་ནམ་པ་བཞི་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། །དེ་
 ཡང་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ལོགས་པར་དབྱེད་ནས་ལུག་ཀུན་གཉིས་སྤང་
 བྱ་དང་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། ལམ་བརྟེན་བྱར་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ལུག་ཀུན་
 གྱི་ཉིས་དཔྱེགས་བསམས་ནས། སྤོའི་འགྱུར་བ་ཤུགས་དག་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི།
 དེ་ལ་འཛིག་བསྒྲིམ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །བདག་མེད་པའི་དོན་
 ལ་དབྱེད་པའི་མཐར་ལྷ་ཐོག་ཏུ་རུང་ཟད་འཛིག་པ་ཡང་བྱ་ལ་དེ་ལྷག་མཐོང་དུ་འགྱུར་
 བཞི་ཞི་གནས་སྤྱོད་དུ་རྟེན་པ་ལ་རག་ལས་ཉེ་ནམ་ཇོགས་སྤྱོར་བ་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་སུ་
 འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་ཞི་ཤེས་གྲུས་པར་སྤྱོར་
 བ་དང་། རྒྱན་དུ་སྤྱོར་བ་གཉིས་ལྷན་གྱིས་བསྒྲིམ་པར་བྱ་ཞིང་། ཞི་ཤེས་མི་མཐུན་
 སྤྱེགས་སུ་བཤད་པའི་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་དང་བུལ་བ་དང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་
 པའི་ཞི་ཤེས་ལམ་ཤེར་ཐུན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 རིགས་ཅན་ལམ་དེ་ནས་འབྲིད་ན་ནམ་མཁུན་སྐྱབ་པའི་རིགས་ལམ་དང་གོལ་བར་འགྱུར་
 བ་ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་ཉེ་ལམ་མཐར་ཐུག་པར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །ཆོག་ཅམ་ལ་འཆོལ་བ་དག་ཞི་ཤེས་ཅམ་སྤྱོར་སྤང་བྱར་འདོད་པའི་ཐར་
 ལམ་ལ་སྤྱར་འདེབས་གྱི་ལོག་ལྷ་ཡིན་པས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་གསུམ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི། ཆོས་ནམས་རང་བཞིན་
 གཅིག་པར་ནི། ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྷར་སྤོང་ཉིད་སྤྱོས་བུལ་
 རྟོགས་པས་སྤོང་ལ། ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བའི་སྤྱིང་ཇི་ཆེན་པོས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །
 སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་དོན་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི་ལམ་ཅོན་གྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་བཞིར་^༡མཚམས་སྐྱར་བ་སྤྱོད་པའི་མཐར་ལྷུང་
བའི་^༢ཞེས་བྱའོ། སྤྱོད་མཐའ་དེ་ཉིད་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀས་འགོག་ལ་ཞི་བའི་མཐའ་
དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབའ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་སྟེ། སྤྱོད་མཐའ་ལྷུང་མ་བཀག་ནས་
སྤྱོད་རྗེ་དང་སྤྱོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་བྱངས་ཏེ། བྱང་འདས་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་དམ་པ་ལ་བསྟོས་པའི་སྤྱོད་ཞིའི་མཐར་ལྷུང་བ་ནི་སྤྱོད་ཞི་ལ་
དོར་བྱ་དང་བྱང་བྱར་བཅའ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པ་བསྟོས་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་
ལ་བསྟོས་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱའོ། འདྲ་ལྟར་བསྟོས་པར་བྱ་བའི་ནི་ཤེས་དེ་ཉིད་
སྐབས་གསུམ་པའི་བརྗོད་བྱར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་
ལམ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྟོས་པར་བྱེད་ཀྱི་དེ་ནས་གོ་མས་པ་ལྷུར་ལེན་མི་བྱེད་པར་བཤད་
ཟེན་ཏོ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པར་ཡིན་ཅིང་། ལམ་ཤེས་
ནམ་པར་དག་བྱེད་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་སྟོས་ཆུ་ལ་ལ་གཉིས།
རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེས་ལམ་ཤེས་སྟོས་པའི་ཆུ་ལ་ལོ། འདང་པོ་
ནི་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་སྐྱེས་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། གོང་མའི་བྱེད་པར་བྱང་ཟད་
ཀྱང་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་ལམ་སྟོས་པའི་གོགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ལྟན་ཅིག་བྱེད་
ཀྱིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱིས་བྲལ་
པ་དང་། སྤྱོད་རྗེ་དང་སྤྱོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་འདོར་བ་དང་། ཅེ་
གཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་གཞི་ལ་བའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའོ། ལམ་ཤེས་པའི་
རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་

༡ ཞལ་ ༡༥/ན/༦ སྤྱོད་པའི་མཚམས་སྐྱར་ ༢ ཞལ་ ༡༥/བ/༡ ལྷུང་བ་

ནི། ལམ་གྱི་ནམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁམས་པའི་ཅི་ཡིན་གཏོ་ལ་མེད་ཅིག་མ་གཏོགས་ལམ་གསུམ་
ཀ་རྫོགས་པར་སྒྲིམ་པའི་གང་ཟག་རྫོགས་ཡུན་ནི། རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་དོན་བྱེད་
པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ད་ལྟར་བདག་གིས་རྫོགས་པར་མི་རུས་པར་མཐོང་ནས་
ནམ་མཁུན་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་ནས་དེའི་རྒྱུར་ལམ་ཤེས་བསྒྲིམ་པ་ཡིན་པས། ལམ་
ཤེས་གནས་པའི་རྟེན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཡུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ལམ་
ཤེས་གནས་པའི་རྟེན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྫོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
པར་བྱེད་ཚུལ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། མངོན་
སུམ་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་དུ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་རྣམས་
ཀྱང་དེར་སྒྲིམ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བསྟན་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བཞུན་ཅེན་བཞོད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་བཞོད་པ་ཡིན་པས། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་རྣམས་ཀྱི་
ལམ་ནི་དེ་ལས་གསུངས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལས་རྒྱ་
ཅམ་ཞིག་དངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་
ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་ལོགས་ཤིག་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་
འདི་ནི་ལམ་ལ་ལོག་པར་རྫོག་པའི་དོགས་པ་བཅད་དེ་ཚུལ་ཤིན་དུ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་དེ་
ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་
སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ལལ་ཆེར་གྱིས་འདོད་ཀྱང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཅིག་དུ་བསྒྲིམས་པས་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་དུ་གང་སོགས་

དང་། ད་ལྟར་ཡང་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་པའི་ནི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་
 ཅུམ་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བསྐྱོར་པར་བརྒྱུད་ནས། ཐུན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏོང་བ་དང་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱུང་བ་སོགས་སྒྲིམ་བྱས་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ལམ་
 རྒྱལ་མ་མིན་པར་འདོད་པ་དག །རྒྱུང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་
 དུ་ཡིན་ནོ། །ལུགས་ངན་པ་འདི་བདེན་ཆགས་པས་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་པའི་སྡེ་སྡོད་
 འཛིན་པ་གཅིག་དང་། སྦྱངས་པ་ཡེ་མ་བྱས་པ་གཅིག་ཉམས་ལེན་ལ་མང་ཉུང་རྒྱུང་
 ཟད་ཀྱང་མི་འོང་བ་དང་། སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་རྒྱམས་ཀྱང་སྦྱབ་པ་བྱས་པར་མིང་བདགས་
 པའི་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་རྒྱམས་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དག་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉན་
 ཐོས་སུ་བཞུད་པའི་ལམ་རྫོགས་པར་ཤེས་ཤིང་བསྐྱོར་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱུ་
 ཏུ་བཞུད་པའི་ལམ་ཤེས་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ལམ་མཐའ་དག་ཤེས་ནས་
 སངས་རྒྱས་སུ་བཞུད་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་
 རེ་ཅུམ་ལས་མི་ཤེས་པ་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐོབ་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རྗེ་བཙུན་
 ཀྱི་བཞེད་པ་སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐོག་ཆེན་ལས་
 དང་པོ་པས་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་དང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྐྱོར་པ་རྒྱུ་དུ་བཏང་ནས།
 མི་ཉག་པ་དང་། དུམ་ལ་སོགས་པ་དོ་པོའི་རྒྱལ་པ་དང་རྒྱལ་གྲངས་ཀྱི་རྒྱལ་པས་བསྟན་
 པ་སུམ་རུ་ཅ་གསུམ། དོན་ནི་སྤར་ནི་ཤེས་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱལ་པ་བརྒྱ་
 དུག་པོ་དེ་ཉིད་བསྐྱོར་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་
 དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱིང་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་
 དང་། དོན་དམ་པར་ཉག་མི་ཉག་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་། ས་བརྒྱུ་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པར་གནས་བྱུར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཅིས་

ཟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྒྲོམ་པ་དང་། དགེ་བ་དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྒྲོ་བས་
 ཟེན་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མོས་ས་པས་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །ཞེས་
 པའི་སྒྲུབས་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་སྒྲུར་ལམ་སྒྲུ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ལྟར་མི་དག་སོགས་མངོན་
 སུམ་དུ་ཤེས་པའི་བྱང་ཆེན་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྒྲུ་ཞིང་། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
 པའི་ལམ་ཤེས་དངོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཕྲོ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་
 ལ་སྒྲོང་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ལེགས་པར་ཆོད་པས་དམིགས་པ་དེ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་
 སྒྲོང་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ནམ་ངེས་ལས། དམིགས་
 པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། །དོན་མཐོང་རབ་དུ་འགྱུ་བ་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རིག་
 པས་གཞོད་པས་སོ། །མི་དག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ནི་ཤེས་དེ་ཉིད་བྱང་
 ཆོས་གསུམ་གྱིས་དངོས་སུ་ཟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཕྲོ་བ་པ་ཡིན་གྱི་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ལམ་བཟེན་སྒྲོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མངོན་སུམ་
 དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་གྱི་ཤེས་མཐོང་གིས་བསྒྲུབ་ནས་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་མངོན་
 རྟོགས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྟར་བཤད་པའི་ལམ་ཤེས་བསྒྲོམ་པ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབས་སུ་
 འགྲོ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་ནི་ཤེས་སྒྲོམ་པའི་རྗེས་ལ་ནི་བྱ་བ་
 ལས། དུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྒྱར་བ་ན། །ཞེས་སོགས་དང་། དབུ་མ་གྱུན་ལས། ལྟར་
 བ་དང་ནི་བསྒྲོར་བ་ལས། །བར་མེད་ནམ་པར་གནས་ཀྱང་བྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 རིག་པས། རྣམ་སྒྲུབ་ཆ་མེད་དང་། དེ་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 ཅམ་མེད་པར་ངེས་པར་བྱ་ཞིང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་རྗེས་
 ཐད་དེ་ཀྱིས་སྒྲོང་པར་རྟོགས་ཏེ། ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ནི་སྒྲོ་འཁྲུལ་

རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ནི་མིན་ནོ། །དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་ཀྱང་སྤྱིང་པོའི་དོན་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྒྲིམ་པར་བྱ་བ་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་བསྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་མཐོང་
ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཆུལ་དང་། དེའི་རྒྱན་ལ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱིས་བསྒྲིམ་པར་བྱེད་
པའི་ཆུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་བཤད་པའི་བསྒྲིམ་པ་པོ་དེན་གྱི་གང་ཟག་དེས། འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བཞིའི་ནམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྒྲིམ་ཞིང་། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་
རྟོགས་ལ་བདེན་ནས་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པར་དེན་དང་བདེན་པ་
མེད་པར་རྟོགས་ནས་བསྒྲིམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་པ་བཞི་བསྒྲིམ་
པ་དང་། རྒྱན་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་གིས་བསྐྱས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་
བསྐྱོ་བ་སོགས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་རྣམས་པར་ཉམས་སུ་གླང་བར་བྱ་ཞིང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆས་སྤྱིད་པའི་མཐའ་ལྟར་བ་འགོག་པས་དོན་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་པས་
སྐབས་དང་པོ་དང་བཞི་པའི་སྐབས་ནས་བརྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་སྟེ་ཞིང་། དེ་ལས་དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བརྟན་པའི་མཐོང་ལམ་
ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཐབས་ཤེས་རྣམས་པ་ནི། རྣམ་རྣམས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ནས་བརྟན་
པ་སོགས་གཞུང་གོང་འོག་ཀུན་གྱི་ལམ་རིམ་པ་བསྐྱས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ད་ལྟར་
མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུའི་ལམ་རྣམས་བསྒྲིམ་པར་བྱ་ཞིང་མཐོང་ལམ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་རྒྱས་
པ་ནམ་ཞིག་འོང་ན་སྒྲིམ་དུ་སྒྲིན་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་རྒྱར་ཆོགས་གསོག་པ་དང་སྒྲིབ་
པ་སྦྱོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཞི་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་
པའི་སྐབས་ནས་བརྟན་པ་ལམ་སྒྲིམ་པའི་བྱེད་པ་དྲུག་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱར་བ་
ནི། ཡན་ཡིན་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ་ལས་དང་པོ་པའི་གནས་སྐབས་

ལུ་ཡང་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་སོང་བ་དང་། ང་ཀུལ་མེད་པར་
 སྐྱེ་བོ་གོང་མ་ནམས་ལ་འདུད་པ་དང་། ཅོན་མོངས་པ་གས་ཁུང་དུ་སོང་བ་དང་། མི་
 མེན་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་ཕུ་མོས་བཞི་མི་རྒྱས་པ་དང་། མཐར་སྒྲན་མེད་པའི་
 བྱང་ཁུབ་འགྲུབ་པ་དང་། ལམ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་གང་ན་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱང་ཕུག་
 བྱ་བའི་འོས་སུ་འགྱུར་བ་ནམས་སུ་མ་བཞི་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་སྐྱོང་བས་གྲུབ་ཅིང་
 ཕྱི་མ་གཉིས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་དང་པོ་པས་
 ཀྱང་ལམ་བསྐྱོམ་པ་གནད་དུ་སོང་ན་དང་པོ་བཞི་རང་རྒྱུད་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་
 པར་འགྱུར་རོ། །མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་ནས་བརྟན་
 པ་ལྟར། རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཀའི་དོན་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ལམ་
 དང་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་ཆོད་མས་རྟོགས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དེ་རང་རྒྱུད་ལ་
 ཐོབ་དགོས་ཤིང་ཐོབ་རྒྱས་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་བསྐྱེད་ནས་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་
 སུ་བྲངས་པས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་ཅིང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཁུབ་སེམས་
 དཔའ་ནམས་ཀྱིས་བརྟོད་པ་དང་། བཀུར་བ་དང་བཟླས་པའི་མཉམས་པ་ཁུང་དུ་འབྲིང་
 ཆེན་པོ་གསུམ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་དེས་མཆོན་ནས་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བ་བྱུང་པར་ཅན། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་
 རས་བརྟན་པ་ལྟར་དགེ་བ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཁུབ་དུ་བསྡོམ་པར་
 བྱ་སྟེ། བྱེད་ལས་མཆོག་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྡོམ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། བསྡོམ་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱང་འདྲ་ཤེས་དང་སེམས་དང་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་དང་བུལ་བར་བྱས་ཤིང་ཁམས་གསུམ་དུ་མི་བསྡོམ་བར་ཕྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དུག་
 གི་ཐབས་མཐས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱ་སྟེ། འདུན་པ་དུག་པོས་རྟོགས་པའི་བྱང་ཁུབ་ཀྱི་རྒྱར་
 བསྡོམ་ན་དགེ་བ་ཁུང་དུ་ཡང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། བར་སྐབས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་

གཏན་མི་ཟད་པར་འགྱུར་བའོ། །དེས་ན་ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །ཞེས་
 པ་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་རང་གི་དགོ་བ་ལ་དགའ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། །གཞན་གྱི་དགོ་བ་
 ལ་རང་ལས་སྒོ་རུང་ཟད་མཐོ་བ་ཡིན་ཡང་རུང་དགོ་བ་བྱེད་པ་པོ་ལས་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་
 དགའ་བ་བསྒྲུབ་ཞིང་། །ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགོ་བ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་དགོ་
 བ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡན་པ་དང་བདེ་བའོ། །སྙམ་དུ་དགའ་
 བ་དང་ཡིད་བདེ་བའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྒྲུབ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
 བར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དགོ་བ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་
 བར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་། །དོན་དམ་པར་སྒྲོང་གིད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་གིད་མཆོག་གིད། །ཅེས་པའི་
 སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་རྟེན་འབྱུང་སྒྱུ་མར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་གིད། །དེ་ཡང་རྒྱན་སྟགས་
 ལས་ཟིན་པས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། །བྱེད་པ་ཀུན་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འདྲ་
 མི་བྱེད་པ་དང་། །བདེན་སྒྲོང་སྒྲོས་བྲལ་ལ་ཡིད་གཏོད་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ལྟར་བྲས་པས་
 །དོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །སྐབས་འདིར་ཟག་བཅས་དང་ཟག་
 མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ནི་འདྲེས་རུང་དུ་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་ཡིན་ལ། །བསྐྱབ་
 པ་སྒྲོམ་ལ་མ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་
 བའི་འདྲེས་རུང་འཇིན་པའི་རྟོག་བྲལ་ལོ། །མཉམ་གཞག་ཏུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ས་མཐོན་
 པོའི་སྐབས་སུ་རྟོག་བྲལ་དུ་འབྱུང་ཡང་ལས་དང་པོ་པས་ནི་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 རྒྱལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་རྒྱན་སྟགས་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་
 རས་བསྟན་པ་ལྟར་ལས་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་མེད་པ་དང་། །
 སྟོགས་ངན་པ་དང་། །ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མི་མོས་པ་དང་། །དགོ་བ་ཆེན་པོ་མི་གསོག་པ་
 རྣམས་སྤངས་ནས། །མཐུན་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། །རྒྱན་

སོགས་ཀྱི་ཆེན་པོ་དང་། ལྷོང་ཉིད་ཟུང་མོ་ལ་མོས་པ་སོགས་བསྐྱོད་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་
ལྷོང་ཉིད་བསྐྱོད་ནས་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རིགས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེས་སྦྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྱུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་
བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཤོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་པས་
བསྐྱོད་པ་ལྟར་ཐོག་མར་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲིབ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་
དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲིབ་སྤངས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྒྲིབ་བྱ་ཆུང་འབྲིང་གི་བསམ་པ་བཏན་
པོ་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་དུ་དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། །ཞེས་
པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་སྤང་གི་རིགས་སུ་སྦྱོད་པ་
བཀག་ནས་མཉམ་སྒྲིབ་པའི་བྱང་སྒྲིབ་སྤངས་པར་བྱ་རྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་
ནས་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་དུམ་མི་འདོད་པར་བྱད་པར་མེད་ཅིང་། རང་གི་ངོས་ནས་
སེམས་ཅན་ཀུན་གཉིད་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་པས་གང་ལ་ཆགས་པར་བྱ་ཞིང་གང་ལ་སྤང་
བར་བྱ། དེ་ལྟ་བུ་ག་ལ་རིགས་སྒྲིབ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་མར་ཤེས་པ་དང་། དེའི་དྲིན་དུན་པ་དང་། བྱས་པ་ཤེས་གིང་བྱས་པ་གཞོ་བའི་
སྒྲིབ་སྐྱེད་སྤངས་ནས་ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་བྱམས་པ་བསྐྱོད་
པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་། དུམ་མིས་གཟེར་བ་
བསམས་ནས། དུམ་དང་བྲལ་ན་སྒྲིབ་པ་དང་། བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྒྲིབ་པའི་དུམ་
དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བདེ་བ་དང་ལྡན་
པ་དང་དུམ་དང་བྲལ་བ་དེ་བདག་གིས་བྱའོ་སྒྲིབ་པའི་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་
བསྐྱོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས། གཞན་དོན་ལྟ་

ཞིག་རང་དོན་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་ལས་པ་ཡང་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས་
 བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིང་། དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲིབ་
 པའི་སྒྲིབ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་རྒྱལ་
 པོས་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཛོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྒྱལ་པོས་ནི་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་དེ་བྱམས་
 པ་དང་སྤོང་རྩེ་ལོགས་པར་སྐྱེད་པ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་དགོས་
 པར་ཆད་མས་རྒྱུ་ཡིང་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གཞན་ཡང་རྒྱུ་ཡིང་
 སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་མཐོང་ནས་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲིབ་པ་དམ་བཅའ་
 བར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མ་མཐོང་བར་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱེད་པས་དེའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ལ་སྤོང་པ་ཉིད་དང་སྤོང་རྩེ་ལོགས་པོ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་སྤྱིར་
 དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་སྤོང་པོའི་དོན་
 ལ་སོགས་པ་གོ་ཡུལ་གྱི་མཐའ་ཆོད་ནས་ལམ་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །རྩེ་བཙུན་
 གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་
 པ་ལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་
 དང་། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པའོ། །དང་པོའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྐྱེད་
 པའི་དགོས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤོང་རྩེ་ཆེན་པོ་
 ཡོད་ན་ངེས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མ་རྩེ་ལ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་ལས་པ་ཉམས་སུ་མ་
 བྱངས་པར་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་མི་རྒྱས་པར་མཐོང་ནས་སྤྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་
 པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་
 དུ་གཉེར་བ་ཡོད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་འབྲས་བྱ་བ་སྐྱེད་ནས་དགེ་བའི་

ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་བར་བཏགས་པས་
 གསུངས་སོ། །མདོ་ལས་ཆོས་གཅིག་ལག་ཏུ་མཆིས་ན་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལག་ཏུ་མཆིས་པར་འགྱུར་རེ། །གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོའི་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་
 ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་གྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ཡང་སྤྱིང་ཇེ་ལ་རག་
 ལས་ཤིང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ཤོང་ནས་ཤོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། གནས་
 པ་དང་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བ་ཡང་སྤྱིང་ཇེ་ལ་རག་ལས་བས་སོ། །དེ་ལ་དགོངས་
 ནས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་
 གྲང་པ་གང་ཕྱིར་བཤེས་ཏིང་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཡུན་ཆོག་ས་འདིའི། །ས་པོན་དང་ནི་སྤེལ་
 ལ་ཆུ་འདྲ་ཡུན་རིང་དུ། །ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་ལྟར་པ། །ཞེས་
 བཤད་དོ། །སྤྱིང་ཇེ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་
 དུཤ་ཁ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་ཇེ་དང་། སྐད་ཅིག་
 གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་ཡུང་པོ་ཆོས་ཅམ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དམིགས་པ་དང་།
 བདེན་སྟོང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དུཤ་ཁ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ཆོས་
 ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་ཇེ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་
 ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྤྱོད་དོན་གྱིས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ། སྒྲིན་ལམ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དེ་སྐྱེའོ་ཞེས་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཅེས་གསུངས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡོད་
 པར་བསྟན་པ་ཅམ་དོགས་པའི་གནས་རྒྱུད་བས་རང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁས་
 འཆེ་བ་ལ་ནི་སྤྱར་བཤད་པའི་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོས་དངས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བཙོས་
 མ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་བཙོས་མ་མིན་པ་གཅིག་ཡོད་ལ་

དེ་ཆོག་ཅམ་དུ་སྤང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་གསང་སྤྲུལ་སྤང་
 བར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲིག་དང་དུ་འདྲུག་གྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འདྲུག་པའི་སྒྲིལ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་
 རག་ལས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འདོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་གྱི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ནི་རང་གི་ཐོབ་བྱ་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 དང་། གཞན་རྒྱུད་གྱི་སྤྲུལ་བ་ལྟལ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་དང་། བདེ་བ་མཐའ་དག་
 དང་ཐུན་པ་གཉིས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། ཁྱེད་
 པའི་དོན་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲིང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ལྟ་བུའི་མདོ་འདོད་དོན་དང་མི་འགལ་ཞིང་། དེ་
 དང་མཐུན་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྲུལ་སྤང་
 རྒྱ་བ་མོ། ཁྱེད་པའི་སྐབས་ནས་བརྟན་པ་ལྟར་ལམ་གོང་མ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་གྱང་དེའི་
 སྐབས་སུ་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྒྲིན་པ་རྒྱུན་ཆེད་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
 བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་གཞིར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱགས་སུ་
 སྤོར་བ་དང་བྲལ་དུ་བདེ་བའི་བསམ་པ་སྦྱོང་ཞིང་ལུས་ལོངས་སྦྱོང་དགེ་ཅུ་ཐམས་ཅད་
 སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྦྱོང་བ་སྤྲུལ་སྤང་ཕར་ཕྱིན་དུག་ཐུན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་དང་། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྦྱོར་བས་བསྒྲུབ་པ་སྤྲུལ་
 ཆོགས་ལམ་གསུམ་དང་། སྦྱོར་ལམ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཁྲོགས་སུ་བརྟན་པ་རྣམས་
 དང་། གནང་བ་ཐོབ་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕར་ཕྱིན་བརྒྱུ་ལ་སྤྲུལ་སྤང་པ་སྒྲིན་པའི་ཡུལ་དུ་
 བྱུང་། །མིང་གི་སྒྲིན་ས་བརྒྱ་དགུར་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རྩལ་སུན་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་བཞི་
 ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན། ཤེས་ཕྱིན་དེ་ཉིད་ཕར་ཕྱིན་
 དུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བ་རྣམས་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་
 པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དགེ་བ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིན་ལམ་ཆེན་པོ་འབྲུམ་ཕྱག་
 གྱངས་མེད་པ་བརྒྱུ་ལ་སྤྲུལ་སྤང་པས་སྐྱེ་བ་ཀུན་དུ་ཕར་ཕྱིན་དུག་གི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོང་བ་ཤེས་

པའི་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་པའི་དགེ་བ་ཀྱི་ཆེན་པོ་གོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷན་ཅིག་
 སྐྱེས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྩན་པ་དང་ལྷན་པས་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོབས་དང་།
 སྐྱོམ་པའི་སྒྲོབས་ཐོབ་ནས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བེད་གྱིས་གཏོན་པའི་ཤེས་རབ་
 དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དང་། ལྷ་ཇི་ལྟར་ཤེས་
 པའི་ཆ་གསལ་གྱི་ཐེན་ས་ནམ་པ་བཞིར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ཀ་རས་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཅག་ཅིག་སྐྱོད་པའི་ཉེན་དང་འབྲས་བུ་ཅི་རིགས་སུ་བཞག་ནས་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཇོགས་པའི་ནམ་གཞག་མཛད་པ་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་
 པར་ཇི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་བཞེད་པས་དེའི་དོན་ཤེས་པར་འདོད་ན་ཐུབ་པ་
 དགོངས་ཀྱིན་དུ་བཞུ་བར་བྱའོ། །ཀྱུ་ལ་པའི་སྐས་པོ་སྒྲུ་བཟང་པོས་ཇི་བཙུན་གྱིས་སེམས་
 བསྐྱེད་དང་འཕྲིན་ལས་གྱི་སྐབས་སུ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆང་བར་བརྩན་པ་ལྟར། བར་
 གྱི་ཆོག་དོན་རེ་བཙུད་པོ་ཀྱན་ལ་ཡང་ལྷུར་བར་བྱ་བར་གསུངས་ལ། སྒྲོས་པའི་ཉེས་
 པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཁོད་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ་ཡུམ་ཀུས་པ་སོགས་ལས་མིང་གི་ནམ་
 གྲངས་དུ་མ་བརྩན་པ་སོགས་འདིར་ལྷུར་ན་ཏུ་ཅང་མངས་སུ་དོགས་ནས་བར་གྱི་ཆོག་
 དོན་ནམས་ལ། མདོན་པར་རྟོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་ཅུ་མ་ཞིག་ལྷུར་
 བ་མཛད་པས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བཙུད་དུ་དངོས་སུ་བརྩན་པས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་དང་གྲངས་དང་། གོ་རིམ་ས་ངེས་པ་ལེགས་པར་རྟོགས་ཀུས་
 ལ། འདིར་དངོས་སུ་བརྩན་པའི་མིང་གི་ནམ་གྲངས་སོགས་ཀྱང་མཐའ་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ལག་སུམ། ལྷུ་བ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་
 མདོར་བསྐྱེས་ཏེ་བརྩན་པ་དང་། ཆོགས་ལམ་དུ་གདམས་ངག་གི་དོན་ཉམས་སུ་བྱངས་
 པས་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ལྷུ་བ་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། རིགས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་མཆོག་གི་ལྷུ་ལ་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྒྱུ་ལྷན་པ་བྱུང་བ་དེས། ལྷན་པ་བྱུང་བ་དེན་པ་ན་མས་དང་ནི།
 ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བཞུགས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱུ་ལྷན་པ་དཀོན་མཆོག་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 འགོག་ལམ་གྱིས་བརྒྱུས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། དབང་པོ་རྣམས་
 དང་ཆོན་པོ་དག་ཅིས་པའི་སྐབས་ནས་བཞུགས་པའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་རྒྱུག་པའི་དགེ་
 འདུན་ན་མས་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བ་རྒྱུ་ལྷན་པ་བྱུང་བ་ནས་འཁོར་བར་འཇུག་པོ་གྱིས་བརྒྱུས་
 པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ཏེ། མྱོང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་སྐྱོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
 དང་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་མཐོང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་སྐབས་པ་ཕྱོགས་
 རེ་ལ་ཞེན་པ་དང་། ལྷན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པས་ངལ་བ་དང་། ལམ་དམན་
 པ་གཞན་ལ་འཇུག་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འགལ་ཁྱེན་ལེ་ལོ་
 གསུམ་སྤངས་ཏེ། རང་ཉིད་སྤྱོད་པས་བྱུང་བ་ནས་སྐབས་པ་ལ་རང་དབང་རྣམས་པའི་
 རྒྱ་ལྷན་པ་དང་། ཆོགས་སུ་རྣམས་པའི་ཐབས་མཐོང་ལམ་གྱིས་བརྒྱུས་པ་ནས་སྐབས་
 གཉིས་ཀྱང་བྱུང་བ་དང་ལྷན་སྐྱོས་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་མཐོང་སྤྱོད་པའི་ལམ་བཞུགས་
 པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ཀྱང་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་
 པའི་སྤྱོད་པས་ཉམས་སུ་བྱུང་བར་བྱ་ལ་འདིར་བཞུགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 མཐོང་དག་བརྒྱུས་པས་སྤྱོད་པོན་གྱིས་འདི་ཅུ་མཐོང་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་སྐབས་
 གཞན་རྣམས་ལ་ལྷན་པ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་སྐྱོལ་པ་ནི། ལྷན་པ་མེད་པས་འཇུག་པའི་རྣམས་
 དབྱེ་མ་བྱེད་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། ཆོགས་ལམ་ལམ་པ་ནས་བྱུང་སྟེ། བྱུང་པར་ཅན་ཆུང་འབྲིང་
 གཉིས་དང་། བྱུང་པར་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་ཆོས་རྒྱུ་ལྷན་པ་ལྟར་འཛིན་ལ་བདེན་ནས།
 གདམས་ངག་ཉམས་སུ་བྱུང་བ་པས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བསྐྱོལ་པ་ལས་བྱུང་
 པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་ཆོས་ལྷན་པ་བྱུང་བ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལྟར་ལྷན་པ་

རྒྱུ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་མི་རྟག་སོགས་བརྒྱ་དུག་ལ་དམིགས་
 པ་དང་། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་གཙོ་བོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ཅན་དང་། འབྲས་
 བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དང་། ཡོངས་
 འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། གཟུང་འཛིན་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་འཛོམས་པའི་
 རྒྱས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ལམ་གྱི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
 བའི་ཆེ་འབྲིང་གི་ཁྱད་པར་མདོར་བསྡུས་པ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་
 པའི་སྐབས་ནས་བརྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བརྟན་ཏེ། རྟོན་རྒྱུང་དུའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་རྟག་སོགས་བརྒྱ་
 དུག་དང་དེ་དག་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་དང་། འབྲིང་གིས་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་
 པར་རྒྱུ་འཛིན་དང་བྲལ་བ་དང་། གནས་བྱར་ཡོད་མེད་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་དང་།
 ཆེན་པོའི་གཟུགས་སོགས་བཏགས་པ་ཅམ་དང་དོན་དམ་པར་བཟོད་བྲལ་དུ་རྟོགས་པ་
 སོགས་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །དོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྟོན་ནས་དམིགས་
 པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ལལ་པ་ལ་གནས་པའི་ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་
 ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བར་བྱ་རྟེ། ཐོག་མར་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མི་རྟག་སོགས་
 བརྒྱ་དུག་རྟོགས་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་དེ་ཡང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་
 བྱས་ནས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟན་ནས་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་ཏེ་ཉམས་སུ་
 སྒྲུང་བར་བྱ་ལོ། །གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་རྒྱས་པའི་
 ཁྱད་པར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སོ་དུག་བདེན་
 སྟོང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་ནས་ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་འབད་པས་སྒྲུང་བར་བྱ་ལོ། །
 སེམས་མི་འགོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བརྟན་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་དངོས་སུ་ཇེས་སུ་འཛིན་པར་སྟོན་ལམ་གདབ་པར་བྱ་ཞིང་། དང་པོར་ནི། ཐེག་

པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བདུ་ལྔ་པ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་པོའི་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རིགས་སད་པའི་གང་ཟག་དེས་དམིགས་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་གི་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་དང་། །སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་མོང་སྤངས་བཟུང་ནས་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲུབ་པའི་ཉེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དུག་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་བྱེད་པར་ཅན་རིགས་པའི་ཆོས་དུག་ལ་སྟོན་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རིགས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་སྤྱོད་ལ་ཉུ་རིགས་སད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་བ་གྱི་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཆེན་པོ་བསྟན་ནས་དེ་ལ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་དད་པ་དང་མོས་པ་དག་པོ་སྒྲུས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་སྤར་བཤད་པའི་རིམ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བྱིང་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་རེ་ལ་སྦྱང་བ་སྒྲེས་ཀྱང་ལམ་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་ལ་སྦྱང་བ་མ་སྒྲེས་པར་གོ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཐའ་ཆེད་པ་ཅམ་དུ་བྱད་པ་དེའི་ཆེ་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་པལ་པར་གནས་པ་ཡིན་ལ། སྦྱང་བ་སྒྲེས་པ་དེའི་ཆེ་ཆོགས་ལམ་བྱེད་པར་ཅན་ཐོབ་ཅེས་བྱའོ། །འདིར་ནི་འབྲས་བུ་རྒྱ་རྒྱུ་རིགས་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བཞི་དང་བུལ་བར་ནས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་རིགས་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་སྐབས་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྟན་པ་ཡང་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སྦྱང་པའི་སྐབས་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །རིགས་ནས་འབྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ཉན་ས་དང་བྱང་ས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དམིགས་པ་ཉི་ཆེ་བ་ལ་དམིགས་ན་རིགས་པ་ཡང་ཉི་ཆེ་བར་འགྱུར་བས། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་

ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་གེས་བྱའི་ཆོས་ནམས་ལ་སྒྲུང་བྱ་དང་། རྟོག་བྱ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་སུ་བཞག་བྱ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་དམིགས་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་སྒྲུང་བྱ་དགེ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱེ་ནས་དམིགས་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་ཀྱ་ཆེ་བས་བསྐྱབ་པ་ཀྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་ཐམས་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཐམས་པ་སྐྱེད་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། འཕྱིན་ལས་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་གེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། བསམ་པ་ཀྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་སྦྱར་བ་ཀྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ཆོགས་ཀྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ཆོགས་ཀྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ནམ་མཁའ་དུ་གཏོན་མི་བྱ་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྐྱབ་པ་ལ་མཁའ་ཁྱེན་གསུམ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། སྦྱར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི། སྦྱའི་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་གྱི། རོན་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ནི་མཁའ་ཁྱེན་པའི་ནམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་སྦྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་གྱི། སྦྱིན་སྟོགས་ཡར་ཕྱིན་དུ་གཤིས་ཟིན་པ་དང་། མ་ཟིན་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ནི་རོན་ལ་ཞིབ་དུ་མ་དཔྱད་ཅིང་། སྦྱ་སྟེལ་བས་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་མ་གེས་པ་ཡིན་པས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་ནི། མཁའ་ཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བར་སྦྱར་བ་སྟན་པ་ཡིན་གྱི། སྐབས་དེར་ཡང་ཡར་ཕྱིན་དུ་གཤིས་ཟིན་དང་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྱེད་ཀྱི་སྦྱར་བ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་

གྲིས་མ་བཟུང་ལ། གོ་ཆའི་རྒྱལ་པ་ནི་བསྐྱེད་པུ་ཡུལ་གྱི་ནམ་པའི་སྒྲོན་ས་བཟུང་པ་
 ཡིན་གྱི། སྒྲོམ་ཚུལ་སྦྱར་བའི་སྒྲོན་ས་བཟུང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འོག་མ་བཞི་རེ་
 རེ་ཞིང་ཡར་ཕྱིན་དུག་ཅན་དང་། སྦྱར་བས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བར་བཟུང་དོ། །སྐབས་
 བཞི་པར། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲིག་སྦྱོང་པས། །ཞེས་པ་དང་། ལྟ་པར་སྦྱིན་པ་
 ལ་སྒྲིག་ས་རེ་རེ་ནི། །ཞེས་དང་། དུག་པར། སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །ཞེས་
 ཡར་ཕྱིན་དུག་ཅན་དང་། སྦྱར་བས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བར་བཟུང་དོ། །དེ་ལ་གོ་ཆའི་
 རྒྱལ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 ལག་དུ་ལེན་པ་ལ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །
 ཆོས་དང་མང་བྱིང་དང་མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་གང་རུང་ཞིག་བྱེད་པ་ན་ཡང་། རང་
 ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཡིད་བྱེད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 དང་། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་གཤེ་བ་དང་སྦྱོབ་སྒྲིག་ས་བཟོད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་གཏོང་
 བ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཚོམ་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་
 པའི་བསམ་གཏན་དང་། སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་སྟོང་རྒྱ་མ་ལུ་བྱེད་གས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོན་ས་ཉམས་སུ་བྱང་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་
 བསྐྱུང་བ་སྒྲིག་ས་དགེ་བ་སྒྲ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཡར་ཕྱིན་དུག་གི་བསམ་པས་ཟིན་པར་བྱ་
 རྟེན་མེད་སྒྲ་དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲིག་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མདའ་མཆོན་
 གྱིས་མི་ཕྱིགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ལུས་དང་ཡིངས་སྦྱོང་དང་། དགེ་ཅ་གཞན་
 ལ་གཏོང་བ་ཡང་། བསྐྱེད་བསྐྱེད་ལས་བཞད་པ་ལྟར། བཏང་སྤང་དག་སྤེལ་གཞི་
 སུམ་ཅུ་གཉིས་དང་ཅན་པར་བྱའོ། །འདིར་ནི། དེ་དག་སེ་སེར་སྦྱིན་ལ་སྒྲིག་ས། །ཞེས་
 སྒྲིག་ས་མདོར་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བརྩོན་ནས་སྦྱར་བ་ཉམས་ལེན་རྒྱ་ཆེན་པོ་

ལ་འདུག་པ་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྒྲིན་སྟོན་པ་དང་། ཁྱེད་སྟོན་གྱིས་
བཞུགས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ལས། འབྲས་བུ་ནམ་མཁུན་ལ་
འདུག་པ་དང་། རྒྱ་ལ་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་འདོན་དུ་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་བསྐྱོད་པ་
དང་། འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་རང་རྒྱ་འབྲས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་
སྤེལ་གསལ་པར་བྱེད་ཅིང་མི་མཐུན་སྟོན་ལས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཐར་ཕྱིན་དང་། མཐོང་
བ་ལ་སྟོན་པའི་ལམ་ལ་འདུག་པ་དང་། གཞན་དོན་སྦྱུང་བྱེད་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོད་
ཁིང་། དེ་ཡང་དམིགས་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་
འབྱེད་པར་བྱེད་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་ཅིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་ལམ་ལ་འདུག་
པ་དང་། མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་པར་ཤེས་པ་བསྐྱུབ་པ་ལ་འདུག་པའོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིར་བཞུགས་པ་དང་། སྟོན་སྟོང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲིན་དུ་སྟོང་བ་ལས། སྒྲིར་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ་དེ་ལས་བསྟོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་སྒྲིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི། བཅོམ་དང་སྒྲིན་ལ་སྟོན་པ་
པ་དུག ཁྱེད་སྟོན་གྱིས་བཞུགས་ཏེ། སྒྲིན་པ་དང་སྒྲིན་པའི་ཏེན་པར་བྱིན་དུག་དང་
སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ལམ་གྱི་རོ་བོ་མཉམ་གཞག་དང་། རྗེས་ཐོབ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་
ཞི་ཞུག་ལ་སྟོན་པ་དང་བྱུང་དུ་འབྱེད་པ་གསུམ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
ཁྱད་པར་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་དང་། བསྟོད་ནམས་གྱི་ཆོག་སྒྲིན་དང་སྒྲིབ་
པ་སྒྲིང་ཁིང་ཏེགས་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལམ་དང་གཟུངས་གྱི་ཆོག་སྟོན་གསལ་དང་། ཡོན་
ཏན་གྱི་གོ་འབྱེད་ཅིང་སྒྲིབ་པའི་ས་པོན་གྱི་གོ་སྐབས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ས་དང་། གཉིན་
པོའི་ཆོག་སྟོན་ནམས་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། དོན་
དམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་ལུས་པ་བསྐྱུས་པ་བྱུང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆོག་སྟོན་པ་སྟེ། ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་བསམ་པ་དང་སྒྲིར་བ་ཅི་རིགས་པའི་

སྒོ་ནས་རྒྱུ་ལས་པར་ཉམས་སུ་བྱང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་ལས་དང་
 རྩ་པའི་སྐྱེ་བ་ལས་སངས་རྒྱུ་ཤི་པར་ལ་རིམ་གྱིས་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཡང་ལས་དང་རྩ་པས་
 གྲང་པ་ནང་དང་ཕྱི་ལ་སྐོས་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་སྟོང་
 དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་ཤུ། རེས་ཐོབ་དག་གིས་ཁོངས་སུ་ཁྱུང་
 པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རྒྱུ་པར་བཤད་
 པ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཐ་མ་གཞིར་འདུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་ནམས་ནི་དངོས་
 རྩ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདུས་ལ། ཆོས་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་ནམས་
 ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་གཉིས་གྲང་།
 ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་བྱབ་བམ་སྒྲམ་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་བྱས་སམ་སྒྲམ་
 དུ་རྟོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་གཉིས་སུ་བྲེ་བ་ཅམ་དུ་བྱེད་དོ། །འགྲེལ་ཆེན་ན་རྟོགས་
 པར་དགའ་བའི་གནས་ཡོད་པ་ནི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་ཆོག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་
 བྱེད་ཏོ། །ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་ནམ་བཅུ་ཡིས། །ཞེས་སྐོས་པ་གྱིས་སའི་ཡོངས་སྟོང་རྒྱུ་
 པར་བཤད་དེ། དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་
 མཐོང་ལམ་དང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་རྩ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་བར་ནི་སྟོམ་པའི་ལམ་དང་། དེས་སྤང་བྱ་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་ནམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ཚུལ་ནི། ཅེ་སྟོར་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་
 ལ། འདིར་ནི་ཉོན་མོངས་སྟོང་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟ་མིན་ལྟ་།
 འདོད་པའི་ཁམས་གྱི་སས་བསྐྱུས་པ་བདེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དབྱེ་བས་བཞི་
 བཅུ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་སས་བསྐྱུས་པ་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བས་
 སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོང་ཁྱོད་བརྒྱད་པོར་བས་བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཏེ། བསྟོམ་ན་མཐོང་སྤང་
 བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཤེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་དུ་ཁ་ལ་ཆོས་བཟོད་གྱིས་སྟོང་

སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཞེས་བཤད་དོ། འི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་ནི། ཆོག་དོན་བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་རྒྱུད་ཐུང་མའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྒྲིམ་སྤང་ཉོན་མོངས་
 འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། འཛིག་ལྟ་དང་།
 མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ལྟར་སྒྲེས་དུག་འདོད་པ་ན་དུག་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་
 མེད་ན་ཁོང་སྤོ་བོར་བས་བརྒྱ་སྟེ། བརྒྱ་དུག་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ས་བརྒྱས་རིམ་
 གྱིས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དམན་པའི་ལམ་སྤྲོན་དུ་མ་སོང་བས་ནི་ས་བརྒྱ་པའི་
 བར་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་ཤོན་ཡང་སྤྱོད་བས། ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཉོན་སྒྲིབ་བྱེད་བར་སྤྱོད་
 བའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱི་བཞེད་པ་དང་མི་མཐུན་པར། སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་མངོན་
 པ་ཀྱན་ལས་བདུས་ལྟར་མངོད་དོ། །ས་དང་པོ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 ལམ་སྤྱིའི་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱལ་ཡོངས་པ་ཞིག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པར་ཅན་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཟུགས་
 སྤྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྟག་དུ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་
 མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་རབ་དུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་
 སོགས་པ་མ་ལུས་པ་ཆོལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱིས་བསམ་པས་དགེ་བའི་
 ཆོས་མཐའ་དག་བསྐྱབ་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་འཛིན་
 པ་དང་། ཚད་མེད་བཞི་བསྒྲིམ་པ་དང་། སྐབས་འདིར་སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་ལྟག་པར་
 གྱུར་པས་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྤོན་ས་ལུས་དང་
 ཡོངས་སྤྱོད་སོགས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་ལ། མེར་སྤྱིའི་ཀྱན་འཛིན་ཅུང་བྱེད་
 མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱུགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་མཐའ་དག་སྟོན་
 པ་དང་། ཁས་རྒྱངས་ཤིང་དམ་བཅས་པ་མཐར་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །ལམ་དང་པོ་

པས་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་དང་དངོས་སུ་མ་ཕྱད་ཀྱང་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་སོགས་འདིར་བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་ཉི་ལམ་
པར་ཉམས་སུ་བྱང་བར་བྱའོ། །ས་གཞན་ནམས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་ཆོས་ཀྱང་ཅི་རིགས་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཐོང་དང་སྒྲིམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་
འཛིན་གྱི་ནམ་ཉི་ལ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོའི་ཆོག་ས་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི།
རྒྱལ་པར་ཅེ་མོའི་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཆོག་ས་ཡོངས་སུ་ཉི་ལམ་པ་
ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ། རྒྱ་མཐར་ཐུག་པ་དོན་ལྡན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། འབྲས་
བུ་ནམ་མཁུན་དུ་གདོན་མི་བྱ་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བས། དེར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
རྒྱལ་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྲིམ་སྤྱེ་བ་བརྒྱད། ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྒྲིམ་ལམ་ཚུན་ཆོད་ཀྱིས་ཡིད་གྱི་ཡུལ་
དུ་བསྒྲིམ་པར་བྱ་ཞིང་། ཉི་ལམ་པའི་རིགས་ནམས་ནི། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཉམས་སུ་བྱང་
བར་བྱའོ། །ད་ནི་སྤྱིའི་དོན་བསྟུ་བ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་མཁུན་མཆོན་པར་བྱེད་
པའི་ཆོས་བརྒྱུས་ནམ་མཁུན་དེ་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཆོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་བར་བྱེད་
དེ། དེ་ཡང་འབྲེལ་ཆེན་དུ། རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཁོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་ས་འདིར་ཡང་ནས་
ཡང་དུ་བརྒྱས་པའི་ཕྱིར་ན་གཞུང་འདི་ཡེ་ཤུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་
གཙོ་བོའི་དོན་གྱིས་ནམ་པ་མཁུན་པ། རྒྱལ་མཁུན་གྱིས་གང་ཞིག་གི་ཉི་ལམ་པར་བྱ་
བའི་ཡུལ་དེ་བསྟན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་ཉི་ལམ་པ་གཅིག་གོ་བར་
བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་བས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བདེན་
པ་གཉིས་མཁུན་པས་ཀྱང་མཆོན་རིགས་པར་གསལ་བའི་གནོད་པ་སྤོང་དཔོན་སངས་

རྒྱལ་ཡོ་ཤེས་ཞབས་ལ་སོགས་པ་ལ་བཅོད་ནས་རྒྱལ་འབྲས་བྱ་མཆོན་པའི་ཚུལ་འདོད་
 པ་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་པའི་ཤིང་དྭ་ཆེན་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་ལོན་བཞིན་དུ་སྤྱན་འཕྱེན་ལྟར་སྤང་འཕེན་པ་ནི་གཟུ་ལུམས་
 ཆེས་སོ། །ཆོས་བརྒྱ་པོ་དེ་ཡང་སྐབས་གསུམ་པར་བརྟན་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་བསམ་
 པ་སོགས་སྦྱང་བ་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་དམ་བཅའ་
 བ་དང་། དེའི་དོན་བསྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ལ་ཕྱི་མ་ལ་དམ་བཅའི་དོན་རྗེ་ལྟར་སྐྱབ་
 པའི་ཚུལ་བརྟན་པ་དང་། དོན་དེ་བསྐྱབས་པས་སྐྱབ་པ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་སྟོན་གྱི།
 ཕྱི་མ་ལ་སྟོམ་བུང་གི་སྐྱབ་པ་སྐྱེས་པའི་མཆོན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་རིགས་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་གི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་ཆེད་
 དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་པས་ཆོགས་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སྐྱབ་དུ་རྗོགས་ཤིང་རྣམ་མཁྱེན་དུ་གདོན་མི་བླ་བར་ངེས་པར་འབྱུང་པའི་
 ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ནི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྦྱོར་བས་བསྟོམ་པར་བྱེད་
 ཅིང་སྟོམ་པའི་འབྲས་བྱ་བཤད་པ་དང་། བརྟན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མཐར་ཀྱིས་པའི་སྟོམ་
 ཚུལ་དེའི་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། །རྣམ་རྗོགས་སྦྱོར་
 བ་སྟོམ་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ཅེ་མོའི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 སྦྱོར་བའི་སྟོམ་ཚུལ་དང་། བསྟོམས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་།
 དེ་སྐབས་འདིར་རྗེ་ལྟར་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་པོར། སྦྱོང་
 པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགའི་རིམ་པས་འཛོགས་སྟོམ་

གྱིས་ཁྱི་གནས་སྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་གནས་དགྲ་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་བྱིང་ཆོད་
 གྱི་གཉེན་པོ་བཞེན་མི་དགོས་པར་དམིགས་པ་ལ་ཚུལ་མེད་དུ་རང་གི་རང་གིས་འདུག་
 པ་གོ་མས་པ་ལས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་སྦྱེས་པ་དེའི་ཆེ་ཁྱི་གནས་གྲུབ་
 པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཁྱི་གནས་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཁལ་སྤྲུགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེ་ཆུང་
 དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁྱི་གནས་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་ལྷག་མཐོང་སྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
 ཁྱི་གནས་གྲུབ་ནས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་དང་ཇི་སྟེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་་
 རབ་ཀྱིས་དཔུང་ནས་གོ་མས་པས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་
 བ་འདྲེན་པ་དེའི་ཆེ་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་ཅིང་ཁྱི་ལྷག་ཆ་མཉམ་པར་འདུག་པས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་
 ཞེས་བྱའོ། ཁྱི་གནས་མ་གྲུབ་ན་དཔུང་པ་བྱས་པས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་འདྲེན་པ་མི་སྲིད་དོ།
 ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱད་པའི་མདོ་ལས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་
 ལྟར་བཞིན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། ཁྱིས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
 ལ་འཛོག་པ་ཅམ་ཞིག་གོ་མས་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་
 དོན་མིན་གྱི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱིས་སྦྱར་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་
 ཡང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཁྱི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བདན་པར་བྱས་པའི་ལོག་
 ཏུ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བཏགས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ལེ་ཤེས་་
 སྦྱེ་བ་ལ་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒོ་མ་རིམ་དང་པོ་ལས། འདི་ལྟར་གང་གི་
 ཆེ་ཁྱི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བདན་པར་བྱས་པ་དེའི་ཆེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་
 ཏུ་བཏགས་ན་ཡང་དག་པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་སྤང་བ་འབྱུང་བས་
 མུན་པ་སེལ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱིབ་པ་འབྱུང་རོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དམིགས་པ་དང་སྤང་

བཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལ་ཕན་ཚུན་མཐུན་པར་གནས་པ་ཡིན་གྱི་
 རྒྱུ་དང་བྱུང་བ་ལྟར་པ་བཞིན་དུ་ནང་མི་མཐུན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཉིང་རེ་འཛིན་ལྟར་པའི་
 རོ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཡིན་ཞེ་ན་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་མཉམ་
 པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཐག་འཁུལ་ལྟུང་པའི་བྱིར་
 ཏེ། ཤེས་རབ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། མི་མཐུན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་བས་ན་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པ་ནས་སེམས་གནས་བཅུན་པོ་དེ་ནི་རྒྱུ་དང་བྱུང་བ་ཡིན་པར་
 རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྦྱོང་བ་ནི་མིག་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་ནི་
 སེམས་མི་གཡོ་བར་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། རྣལ་མཐོང་ནི་ཡུལ་ལ་སྦྱོང་བ་ཡིན་
 པས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་མི་བཟུང་ངོ་། །ཡང་ཞི་གནས་དང་
 བྲལ་བའི་སེམས་རྒྱུང་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་དུ་གཡོ་བ་དང་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིས་ནི་
 རྒྱུང་མེད་པ་ན་གནས་པའི་མར་མེ་བཞིན་དུ་ནམ་ཉིད་གི་རྒྱུང་གིས་མི་གཡོ་བར་བཞད་
 པ་མི་འཐད་དེ། རྣལ་མཐོང་ལ་དཔུང་སྒྲིམ་བྱེད་པའི་ལུགས་ལ་ཞི་གནས་གྲུབ་ཀྱང་
 རྣལ་མཐོང་སྒྲིམ་པའི་ཆེ་ནམ་ཉིད་གི་རྒྱུང་གིས་གཡོ་བའི་བྱིར་རོ་སྟེ་མ་ན། ཞི་གནས་
 གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་མཐོང་བསྐྱེད་ན། སེམས་ཀྱི་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་ལྷོག་པར་
 ཁས་ལེན་ན་སྦྱོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་གཡོ་བ་ཅམ་ལྷོག་པ་ཡིན་གྱི་གཡོ་བའི་སྦྱོན་
 མི་ལྷོག་པ་ལ་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཡོ་བའི་སྦྱོན་གང་སྟེ་
 ན། རང་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ན་རང་དབང་མེད་པར་མི་འདོད་པའི་
 ཡུལ་ལ་སེམས་རྒྱུག་པའོ། །དང་པོ་ནས་ལྷོ་ཐོག་དུ་སེམས་གནས་པ་ཅམ་ཞིག་བསྐྱེད་
 པར་བྱེད་ན། དེ་ལས་ཉིང་རེ་འཛིན་འཛིན་ཏེན་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་དུ་འགྲོ་སྟེད་ཀྱང་། དེ་
 ཡང་ཞི་གནས་སྒྲིམ་བྱུང་དུ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། རྣལ་མཐོང་སྒྲིམ་བྱུང་དུ་སྤང་བ་མིན་པས་

༡། སྒྲིམ་པའི་མཐུན་པོ་ ༡༩/༥/༥ དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་མིག་དང་རྒྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལ་
 ཕན་ཚུན་མཐུན་པར་གནས་པ་ཡིན་གྱི།

དཔྱད་ཀྱི་མཐོང་སྒྲིམ་ཕྱུང་བསྐྱེད་དགོས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞིག་ནས་དེ་ཕྱིན་དུ་
 བཏང་ནས་དཔྱད་སྒྲིམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་སྒྲིམ་ཕྱུང་བསྐྱེད་དགོས་པས་ཕྱིན་དུ་ཞིག་ནས་
 བསྐྱབས་ནས་དེའི་འོག་དུ་ལྷག་མཐོང་བསྐྱབས་པ་ལས་མི་འདུལ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་
 པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ཕྱུང་བསྐྱེད་རྒྱས་ན། དེ་ཙམ་ཞིག་གོ་མས་པས་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་སྒྲིམ་ཕྱུང་བསྐྱེད་རྒྱས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་སྒྲུ་མི་རྒྱས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་
 སྒྲིམ་ཕྱུང་གི་ཡིན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཞན་ཡང་མདོ་དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་དུ་ཞིག་ནས་ཕྱིན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དཔྱད་
 སྒྲིམ་གྱི་ཤིན་ཏུ་དམ་གཉིས་འདྲེན་རྒྱས་སུ་ལྷག་མཐོང་བསྒྲིམ་པར་གསུངས་པ་སོགས།
 གོ་ཤིམས་དེས་ཅན་དུ་བཤད་པའི་གཞུང་དུ་མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་འདོད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལྟར་ན་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་
 པར་ཅན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་མི་རྟོགས་པ་ལྷག་མཐོང་
 སྒྲིམ་ཕྱུང་ལྟར་མ་སྐྱེད་པ་གསུང་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཞིག་ནས་ཕྱིན་དུ་
 གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་སྒྲིམ་གྱི་ལྷག་མཐོང་བསྒྲིམ་པ་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
 ཞིག་ནས་འཛིག་སྒྲིམ་གྱི་བསྐྱབས་པ་ཡིན་དུ་ཀྱུག་ཀྱང་ཕྱིན་དུ་ཞིག་ནས་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཐྱིས་ལྷག་མཐོང་སྒྲིམ་པའི་གོ་ཤིམས་དེས་པ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟེ་
 ན། འདི་ནི་རྟོགས་དཀའ་བས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ལག་བས་སྟེ་མེ་བཟུང་
 ནས་ཤིང་སྔོང་གཅོད་པ་ན། ལག་པ་ཤིན་དུ་འདར་ན་སྟེ་མེ་ཤིང་སྔོང་ལ་ཅི་ཙམ་བརྒྱབ་
 ཀྱང་ཤིང་སྔོང་གཅོད་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ། ཞིག་ནས་ཕྱིན་དུ་མ་གྲུབ་ན་དཔྱད་པའི་ཆེ་
 མེས་གནས་ཆའི་ཆེ་འབྱར་རྒྱ་མེད་པས་ཅི་ཙམ་དཔྱད་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་
 པའི་སྒྲིམ་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །སྒྲིམ་པ་ལྷན་གྱི་ལག་པ་ཤིན་དུ་བརྟན་པས་ནི་པའི་སྟེ་མེ་བཟུང་
 ནས་བཅད་ན་ཤིང་སྔོང་ལྟར་དུ་གཅོད་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ། ཞིག་ནས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་

རྟོག་ཏུ་བརྟན་པའི་ལག་པས་བཟུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོན་རྟོན་ཐོགས་ཏེ།
 དེ་མོན་ཉིད་ལ་དཔུང་བ་ལོ་མས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛེམས་པའི་སྒྲོབས་དང་ལྡན་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱོད་ཅིང་དང་པོ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཉིད་ཅེ་འཛིན་གྱི་
 ལག་གིས་སེམས་བཟུང་སྟེ། རྟོག་ཏུ་ཆ་ཕྱ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོན་གྱིས་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་ལ་ལོག་པར་ནམ་པར་རྟོག་པའི་ས་པོན་གྱི་ཟུག་ཏུ་སེམས་དེ་ལ་ཡོད་པ་བསལ་
 བར་བྱུང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཅ་བ་ནས་ཕྱུང་བའི་ཤིང་དག་ས་ལ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། ཅ་
 བ་མེད་པས་ན་ལོག་པར་ནམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ལན་ཅུང་ཤས་གཅིག་བརྒྱབ་པས་ཤིང་མི་ཆད་པ་བཞིན་དུ་ལན་
 ཏུ་མར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མདུག་ན་ལྷག་མཐོང་རྣམས་པ་ཅན་མི་འགྱུབ་པས་ཡང་དང་ཡང་
 ཏུ་དཔུང་བར་བྱུང་། །ཡུལ་ལ་ནམ་པ་དུ་མར་དཔྱུད་པའི་ཆེ་མི་དཔྱུད་པར་ཅེ་གཅིག་
 ཏུ་འཛིན་པའི་ཉིང་ཅེ་འཛིན་མེད་མོད་ཀྱང་ཉིང་ཅེ་འཛིན་གྱི་ཅེ་བརྟན་པོ་ཡོད་པས་ནམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ངང་ནས་དཔྱུད་པ་སྐྱེས་ཤིང་པ་གཅིག་ཡོང་བ་ཤེས་པར་བྱུང་། །གནས་
 ཆ་རྟོག་ཏུ་བརྟན་པའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་ཅེ་ནར་ཅེ་འཇུག་པས། དེའི་ངང་ནས་
 ཞེ་སྤང་དང་ཆགས་པ་སོགས་སྐྱེ་བ་ན་སྤར་ཞི་གནས་མ་གྱུབ་པའི་དུས་བཞིན་དུ་གྲགས་
 དྲག་པ་དང་བར་མ་ཆད་པ་སོགས་སུ་མི་སྐྱེ་བར། གྲགས་ཞན་པ་དང་རྒྱན་ཅུང་ཟད་
 ཕྱང་བ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་མཐོང་ནས། འདི་ནམ་རྟོག་འཕྲོ་བ་མིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཕྲོ་བ་ཡིན་
 ཟེར་བ་དང་། མཆོམས་དེ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་ལ་ཞུགས་ཀྱང་འཁོར་བར་འཆིང་
 མི་རྣམས་པས་ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་དུས་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས། རྟེ་སྤྱད་དགོངས་
 འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཤིང་མང་དུ་ཐོས་
 པ་དང་མི་ལྡན་པས། ཉིང་ཅེ་འཛིན་སྐྱུབ་ཚུལ་ལ་གོ་བ་རྟོག་ཏུ་རྒྱུང་བ་ནམས་ལ་བྱུང་
 མོད་ཀྱང་སྤར་བ་ཤད་པའི་ཞི་གནས་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བརྟོགས་

ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཅོན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞིག་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་
 ལྷུ་པར་བྱེད་པས་ཕྱི་ནང་དང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཀུན་གྱི་བྱུན་མོང་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།
 གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་འཆར་པའི་མན་ངག་མེད། རིགས་ལམ་སྤྱོད་པ་ལྷ་པོའི་
 མིག་དང་བྲལ། ཐར་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཡང་། ལྷན་པོ་ངལ་བ་ཅུ་
 ཞིག་འབྲས་བུར་བྱད། ཁྱིའི་འཛིན་ལྷུ་ལྟུང་མཁས་པར་མ་བྱས་ན། སྤོན་གྱི་མངོན་
 པ་དུ་མ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཞིག་ནས་སྤོན་དུ་
 བསྟུབས་ནས་ལྷག་མཐོང་ལྷུ་པོའི་ལྟུང་མ་ཤེས་པར་ཞིག་ནས་གྲུབ་ཆེས་སུ་ལྷག་མཐོང་
 ལྷུ་པོའི་ཆེད་དུ་སྤོན་ཉེར་གྱིས་དཔྱེད་པ་མཆོན་ཉིད་སྤོན་ཉེར་རིག་
 པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མར་ངོས་འཛིན་པ་བྱུང་སྐྱང་ངོ་། གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས། སྤོར་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ལྟུང་དང་། ཤེས་ནས་ཇི་ལྟར་སྤོར་
 པའི་ལྟུང་ལོ། གྲང་པོ་ནི། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེས།
 ཐོག་མར་མཁྱེན་གསུམ་སྤོར་པའི་མཆོན་གཞི་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བཞུན་
 པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རོན་བསྟུས་དུག་གི་སྐབས་ནས། མཆོན་ཉིད་དེ་ཡི་སྤོར་པ་
 དང་། རྟེན་པ་ཤེས་པ་ཡང་། མཆོན་པར་བྱེད་པའི་གནས་མཆོན་གཞི་ལ་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱི་སྤོར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མི་ཉག་པ་དང་དུམ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་སོགས་
 སུ་རིག་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་བསྟོམས་པས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའམ་
 རོན་གྱི་ཤར་པ་ཡིན་ཡང་རུང་ཞིག་ནས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་བྲགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། གང་གིས་མཆོན་དེ་མཆོན་ཉིད་
 དུ། རྟེན་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་འདིས་མཆོན་པར་བྱེད་པས་
 ར་མཆོན་ཉིད་ཅེས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྤོར་པ་དེ་ཡང་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་
 བྱས་ནས་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེས་

ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས། དེ་ཆད་མའི་ཡུལ་དུ་ལེགས་
 པར་མཆོན་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པའི་
 རིགས་མཐའ་དག་གིས་བློན་པའི་ཡུང་པོ་མི་རྟག་པར་དོན་སྤྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ནི་
 རྟག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་དྲིང་རེ་འཛིན་དེ་ཡང་། གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གོམས་པར་བ་གྱི་མཐར་
 ཐུག་པར་འགྱུར་རུང་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་བསྐྱེད་པའི་
 རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ནི་རྟག་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་
 གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་སྦྱར་མཆོན་པ་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་ལ་གྲུལ་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱར་བར་
 མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སྟགས་
 གྱིས་སྟོན་རྟོ། །བསམ་མི་ཁྱབ་སྟགས་དང་ལྡན་པའི་ནི་རྟག་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་ཉན་ཐོས་
 དང་པོ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་བཅད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱར་བ་འབའ་
 ཞིག་དུ་མཆོན་པ་ནི། བསམ་མི་ཁྱབ་སྟགས་ཁྱད་པར་གྱིས། ཞེས་སྟགས་གྱིས་བསྟན་
 རྟོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ཡུན་ཆོགས་སྟེ་བྱེད་དུ་མཆོན་པ་ནི། བན་དང་བདེ་
 དང་སྦྱོབ་པ་དང་། ཞེས་སྟགས་དང་། ལས་སུ་སྦྱབ་པ་ནི། ཉན་མོངས་རྟགས་དང་
 མཆན་མ་དང་། ཞེས་པ་ནས་བསྟན་རྟོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། སྟོམ་པའི་ཚུལ་དང་།
 མཉམ་གཞན་དངོས་གཞིའི་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱར་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། བསལ་བུ་སྦྱོན་
 རིས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྐབས་འདིར་རྣམ་པ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ནི།
 ཉན་མོངས་པའི་སྦྱོབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྦྱོབ་པ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཤེས་ནས་བསྐྱེད་
 པར་བུ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་བཞེད་བུ་གཏན་
 ལ་འབེབས་པའི་བཀལ་ལན་གྱི་སྐབས་སུ། གཞི་དང་གཉེན་པོ་དང་རྣམ་པ་མཐའ་དག་
 སྟོན་པར་གསུངས་པ་ནི། འདིར། ཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། ཞེས་སྟགས་གྱིས་
 སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཆོག་དོན་

ལ་མོངས་པའི་བབ་ཅོལ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་རྗེས་གཉེན་པོའི་མཚན་
 ཉིད་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྦྱར་ན་སྐབས་དོན་པོར་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། སྤང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་
 ཅན་། སྤང་པོ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་མི་རྟག་པའི་
 རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅས་པ་རྟུ་བུའོ། །
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞིར་བབྱང་ནས་མི་
 རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་བསྒྲུལ་པ་ཡང་སྤར་བ་ཤད་པའི་ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་གི་
 གཉེན་པོར་བསྒྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་མཆོན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་སྒྲོས་
 པ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་བསྒྲུལ་པ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྒྲུལ་པ་
 ཡིན་ནོ། །དོན་བསྐྱུས་ན་སྤར་བ་ཤད་པའི་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་རྟེན་ནས་དེ་ལ་མཉམ་
 པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྤང་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 མཐའ་དག་པར་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་
 འདྲེན་ཀྱས་པ་ན་སྤང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་རྟེན་པ་དང་། ཞི་ལྷག་བྱང་
 དུ་འབྲེལ་བ་དང་། དེའི་ཆོ་ཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་བསྒྲུལ་པ་ཞེས་བུའོ། །ཞི་གནས་ཅུང་
 ཟད་རྟེན་ནས་དཔྱད་སྒྲུལ་འབའ་ཞིག་བྱས་ན་ཞི་གནས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་དཔྱད་
 སྒྲུལ་དང་འཛོག་སྒྲུལ་ཆ་མཉམ་པར་བུའོ། །འཛོག་སྒྲུལ་འབའ་ཞིག་བྱས་ནས་སྦྱོད་
 རྒྱུ་མི་འདོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱིབ་གཉིས་འདོམས་མི་རྣམས་པས་སྦྱོད་པ་ཡང་
 བུའོ། །ཞི་གནས་སྒྲོབས་ལྡན་རྟེན་ཅིང་དཔྱད་སྒྲུལ་གྱི་མཐུས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་འདྲེན་
 རྣམས་པ་དེའི་ཆོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལུ་དུ་བྱུང་བ་དེས་ཀྱང་འདྲེན་པ་དེའི་ཆོ། ཞི་གནས་
 ཉམས་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་

ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེན་འབྲེལ་སྒྲིལ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་ཕྱལ་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་གཏན་ཚིགས་པའི་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་ནས། དབུ་མ་ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལས་འབྱུང་
 བ་ལྟར། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱས་པར་དབྱེད་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་
 བདེ་བ་འདྲེན་རྒྱས་པ་དེའི་ཆེ་སྒོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྒོང་
 ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་
 གྱི་རྣམ་པའི་སྒྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་
 སེངྒེ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་
 པ་ལ་བདེན་ནས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བཞེད་ཅིང་དེས་བཟུང་དུ་དགོས་
 པ་ནི་མིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བཞེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །
 གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་། སྒྲོབ་
 དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱ་བ་གཤམ་པ་སོགས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་དེས་པར་སྒོང་
 ཉིད་སྤྱོད་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །འདིར་ནི་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་གི་དབང་གི་བྱས་
 པས་སྤྱིར་སྒོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲུབ་བྱུང་དུ་སོང་བ་ལ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་
 ལམ་རྒྱུད་ཐོབ་མི་དགོས་ཀྱང་། ཚོགས་ལམ་དུ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིགས་ཡོངས་
 སུ་རྟོགས་པ་ཆ་མཚུངས་པར་གོམས་པར་བྱས་ནས། རྣམ་སྒོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
 ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ལམ་ཐོབ་ཅེས་
 བྱའོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་སྒྲོམ་བྱུང་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་མེ་འབྱུང་བའི་སྤྲ་ལྷས་ཞེས་བྱའོ། །སྒོང་པ་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཆོ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་ཤིན་ཏུ་རགས་ཤིང་འབྲེལ་
 པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ལ། སྒྲོམ་བྱུང་གིས་དམིགས་པའི་ཆོ། གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་པ་ཐོག་
 མར་སྒྲོང་སྒྲོབས་ཀྱིས་དེས་རྒྱས་ཀྱང་། གཉིས་སྒྲུང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལུ་ལུ་བཞག་དུ་

འགྱུར་ལ་ཁད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གསལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱིར་ལམ་
 བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་གཉིས་སྒྲུབ་ཡོད་པ་སྤྱིར་སྒྲུབ་ཀྱི་ངེས་མི་རྒྱས་པས་ཉན་ས་ལས།
 གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱལ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་གི་རྒྱལ་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་པོད་ཀྱི་
 མ་ཁ་ཅིག་གིས། སྤྱིར་ཉིད་ལ་ད་མིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྤྱིར་བཆོགས་ལམ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་ནས་རྒྱུ་མཐའི་བར་ལ་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་སྤྱིར་བཞི་ཤུ་འབྲེལ་བྱེད་པ་ནི་
 ལམ་སྤྱི་བ་པ་ལ་མི་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོགས་ལམ་པས་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་
 ཉིད་ལ་རེས་འགའ་དཔྱེད་ཅིང་། རེས་འགའ་འཛིག་པ་དེའི་ཆོ། སྤྱིར་ཉིད་ལ་ད་མིགས་
 པའི་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་སྤྱིར་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་ལ། རྩམ་
 སྐྱོན་ཤེས་བྱ་རི་སྟེད་པ་ལ་ད་མིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་
 ཉན་མོངས་སྤྱིར་བའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ངེས་པར་ཐོབ་པས་རི་སྟེད་
 པ་ལ་ད་མིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྤྱིར་བཆོགས་ལམ་རྒྱུ་རྒྱུ་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་
 ནོ། །རྒྱལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་རྩེ་གསུམ་
 པའི་རྣམ་རྩེ་གསུམ་སྤྱིར་བ་སྒྲོམ་རྒྱལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ད་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱུས་
 རྣམ་བརྒྲོམ་པའི་བརྒྱུས་སྒྲོམ་གྱི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱི་མ་གཞན་
 གྱི་ལྷགས་བཀོད་ནས་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པ་དང་། རང་གི་ལྷགས་བཞག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། སྤྱིན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ནས་མཁྱེན་གསུམ་
 བརྒྱུས་སྒྲོམ་གྱི་དོན་ནི། ཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 སྤྱི་བྱ་དང་བཅས་པའི་དུག་ཅུ་ཅ་གསུམ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་དང་ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞི་
 དང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཅིག་

ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་།
 མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་དང་། ཕར་ཕྱིན་བརྒྱད་དང་། སྒྲོབས་བརྒྱ
 དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། ཆོས་མ་འབྲས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རང་བྱུང་གི་
 རྣམ་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་བརྒྱ་དང་གཉིས་ཡོད་པ་ཤེས་བྱ་ཇི་
 ཉིད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀུན་ཇོ་བ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྦྱོར་ལམ་པའི་
 བསྒྲུལ་བྱ་དང་། སྦྱོར་འདོགས་གཅིད་པའི་གཞི་དང་སྦྱོར་བཞི་བུའི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་
 སུ་བྱས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་ཀུན་མངོན་པར་ཇོ་གས་པའི་སྦྱོར་བས་
 བསྐྱུས་ནས་བསྒྲུལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ཡང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོག་སུམ་དུ་
 བསྐྱུས་ནས་བསྒྲུལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྦྱོར་བདག་མེད་
 གཉིས་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྦྱོར་བདག་མེད་གཉིས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 རྣམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་བྱན་མོང་བའི་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ལྔ་པོ་
 ཇོ་བོ་བདེན་པ་བ་དང་བྲལ་བ་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། ཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་འགོག་
 ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དགུ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཉེར་
 གསུམ་སྟེ་དེ་གཉིས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་བྱན་མོང་
 བའི་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞིའི་ནང་གི་འགོག་ལམ་
 གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་གཉིས་ཏེ་ཞེ་ལྔ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་དུམ་ཁ་
 ལ་མི་རྟག་དུམ་ཁ་གཉིས་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་བཞི་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཀུན་
 འབྱུང་གི་བརྒྱད་དང་། དུམ་ཁ་ཡི་མི་རྟག་གཉིས་ཏེ་བརྒྱ་དྲུག་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 རྣམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་བྱན་མོང་བའི་སྦྱོན་པ་མེད་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དང་བཞིའི་ནང་གི་ཀུན་འབྱུང་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་སྦྱོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་

ཡིན་པས། རྣམ་ཐར་སྒྲིག་སྐྱུ་མ་སོ་སོ་ལ་དུག་ཅུ་ཅུ་བརྒྱད་དང་། རྒྱུ་ཉིད་དང་
 རྒྱུ་མེད་ཐུན་མིང་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་དུམ་ཁའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། བར་
 ཆད་མེད་པའི་ལམ་པའི་ནང་གི་དུམ་ཁའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གཉིས་ཡིན་ལ། རྣམ་
 ཐར་སྒྲིག་སྐྱུ་མ་ཀའི་ཐུན་མིང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལོ། །དེ་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་དང་རྒྱུ་དང་
 འབྲས་བུ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ལས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིག་སྐྱུ་མ་དུ་བསྐྱུས་
 རས་པ་སྒྲིམ་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཡང་བཤད་པ་ལྟར་
 རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིག་སྐྱུ་མ་དུ་བསྐྱུས་རས་པ་སྒྲིམ་པ་བསྐྱུས་སྒྲིམ་གྱི་དོན་ཡིན་པས་རྣམ་
 པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ནི། རྒྱུ་པ་ཉི་ཤུའི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་
 ད་ཕྱེ་བ་རྒྱུ་དང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་དུམ་ཁའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱེད་ཕྱེད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱུ་མ་ཆ་ལ་དམིགས་རས་རྒྱུ་དང་ཉིད་
 དུ་བསྒྲིམ་པ་གནས་པ་བཀག་པའི་རྒྱུ་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཞེ་ལྟ་དང་།
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྐྱུ་མ་ཆ་ལ་དམིགས་པ་རྣལ་འབྱོར་བཀག་པའི་རྒྱུ་པ་དང་།
 རྒྱུ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་དུམ་ཁའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱེད་ཕྱེད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྐྱུ་མ་ཆ་ལ་དམིགས་
 པས་རྒྱུ་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་གཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཟབ་པར་རྒྱུ་མ་པ་དང་། ལམ་གྱི་
 ཆོས་ཉིད་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། རྣམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆད་མེད་པ་རྒྱུ་མ་པའི་
 རྒྱུ་པ་ལྟ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀྱི་བཅོ་ལྟར། ད་ཕྱེ་བས་རྒྱུ་པ་བསྐྱུ་ལོ། །རྣམ་
 པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་རྒྱུ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས། རྒྱུ་པ་དཔོན་སེཌ་བཟང་པོས་
 ཞི་ཤེས་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྒྱུ་མ་པར་བཤད་པ་འབྲེལ་མེད་དེ། ཞི་
 ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཞི་ཤེས་སུ་བསྐྱུས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། དེར་
 འདུས་པ་དགོས་ན་སྐུ་གུ་མ་གྱི་དོན་རྣམ་བརྒྱད་ཀྱང་དེར་གཏོགས་ཞི་ཤེས་ཀྱི་ནང་དུ་

བསྐྱོད་གོས་ན་དེ་མི་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་འདི་དག་གི་ལམ་བཤེན་གྱི་རྣམ་པ་
 ལ་དམིགས་པའི་ཁྱིམ་གྱི་དོ་བོད་ངོས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཁྱིམ་གྱི་དམིགས་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་བཤེན་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་
 ན་སྐབས་གྱི་དོན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱིམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་བཤེན་པ་བཞིའི་
 རྣམ་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཁྱིམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 ལམ་མཐའ་དག་སྟོན་ན། སངས་རྒྱས་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡང་བསྟན་
 པར་ཐལ་ལོ་ཞིན། འདོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་
 པོ་དག་གི་བཞེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། འཐད་མི་འཐད་རུང་བྱེད་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱིམ་གྱི་
 དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་། དུམ་པའི་རྣམ་པ་སོགས་ཆོས་ཉིད་གྱི་རྣམ་
 པར་བྱས་པ་དེ་བཤེན་སྟོང་ཡིན་པ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་
 དང་གཉིས་པོ་ཡང་ཆོས་ཉིད་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བས། ཆོས་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་ཆོས་
 ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་མི་རིགས་ལ། འོན་ཏེ་དེ་དག་རྟོགས་ན་བཤེན་སྟོང་
 རྟོགས་པས་བྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་རྣམ་པར་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་ན་ནི། བེན་རྒྱ་ཡང་
 མི་རིགས་རྟེ། དེ་ལྟ་ན་བྱེ་བྲག་རྒྱ་སྒྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་ཟག་བཅས་
 གྱི་ཡུང་པོ་བཤེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ། མི་རྟག་པ་དང་དུམ་སོགས་
 སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དབུ་མ་པར་ཐལ་བ་དང་། དབུ་མ་པས་དེ་དག་
 གི་ངོར་བཤེན་སྟོང་རྟོགས་གྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་དག་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་ན་ཡང་བརྟག་པ་དེ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་རྟེ། ཡུང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་། ཡུང་པོ་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སོ། །འབྱེད་པར་རྒྱལ་
 པའི་སྤྲམ་པོ་སེཌ་བཟང་པོ་ལ་དགག་པ་མཛད་རྒྱལ་དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་འོང་སྟེ། རྣམ་

པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་སྟུར་བའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་
 མི་སྒྲིམ་ན་ནི། སྐབས་གསུམ་པར་བཤད་པའི་ཞི་ཤེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་མཐོང་
 གིས་བརྟམས་ནས་འདེམ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པར་བྱེད་
 པ་ལ་ལམ་གསུམ་ག་ཇོགས་པར་སྒྲིམ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། སྐབས་དང་
 པོ་གསུམ་དུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོསོར་བཤད་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྟུར་བས་རིམ་
 གྱིས་བསྒྲིམ་པར་བཤད་པ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་ཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་སྟུར་བའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱས་ནས་བསྒྲིམ་ན་ནི། དེའི་སྒྲིམ་
 ཚུལ་རྣམ་ཇོགས་སྟུར་བའི་སྐབས་འདི་ནི་དུ་དངོས་སུ་བརྟན་རིགས་ཀྱི། སྐབས་གཞན་
 དུ་མ་བརྟན་པས། རྣམ་ཇོགས་སྟུར་བ་ལ་སྒྲིཛ་གཏད་ཀྱི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་བྱེད་ཅུར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཞི་ཤེས་གཞན་ལུགས་སུ་གཟུགས་བརྟན་
 གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་ཇེ་བསྒྲིམ་
 པ་ཡང་སྟུར་བའི་ངོ་པོ་བསྐྱེད་པར་སྒྲི་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་གཞིར་བྱས་ནས་བསྒྲིམ་
 པ་ལ་དེ་དག་སྒྲིམ་པའི་དོན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁྲུངས་
 སུ་རྟོགས་པས། ཞི་ཤེས་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་བརྟུས་པར་བཞེད་པའི་
 སྤྱད་བྱེད་ཞི་ཤེས་ཀྱང་། བྱེད་ཅུར་ན་བསྒྲིམ་བྱ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁས་
 གངས་ན་མངོས་ཀྱི། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་འབྲུལ་པ་དང་བྱལ་
 བའི་སྒྲིབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལ་བཞིན་
 པར་བྱ་བ་མང་སྟེ་མ་སྒྲིམ་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐར་གྱིས་པའི་མཆོམས་སྟུར་དུ། སོ་
 སོ་བ་དང་བརྟུས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཞེས་པ་དང་། དོན་བརྟུས་དུག་གི་
 སྐབས་སུ་སོ་སོ་བ་དང་མཐའ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་སྒྲིམ་པའི་ཞེས་པ་དང་། ཉི་མེ་སྤང་བ་
 དང་ལྷ་འགྲུལ་ཆེན་དུ་མཁུན་པ་གསུམ་དང་། རྣམ་ཇོགས་སྟུར་བའི་གཞུང་གི་བཞིན་

བྱེད་ཀྱི་པར་འབྲེད་པའི་སྐབས་སུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་རྣམ་པ་སོ་
 སོར་ངེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཀྱན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི། རྣམ་
 པ་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། འདིར་མཚམས་སྦྱར་དུ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལམ་དང་། ཞི་ཤེས་པ་བསྐྱུ་བའི་སྒོ་རྣམས་མཁྱེན་གསུམ་
 བསྒོམ་པར་བཤད་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པས་བསྐྱུས་སྒོམ་གྱི་དོན་ནི། མཁྱེན་པ་གསུམ་
 གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པར་བྱས་ནས་དེ་བདེན་པའི་སྒྲེ་མེད་དུ་བསྐྱུས་ནས་བསྒོམ་
 པ་ནི་སྤྱིར་པོའི་དོན་སྒོམ་པའི་མཉམ་གཞན་གྱི་གཙོ་བོ་འབའ་ཞིག་དུ་ཟད་པས་དེ་ཙམ་
 གྱིས་བསྐྱུས་སྒོམ་གྱི་དོན་རྫོགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་
 བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེའི་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བུར་
 མ་ཆང་བ་མེད་པར་བསྐྱུས་ནས་སྦྱར་བའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྒོམ་པའི་
 ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པས་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་རྣམ་
 པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ཡང་བཞིན་བྱ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ནི་དེ་དག་ཀྱང་བསྒོམ་
 པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་བསྐྱུས་ནས་སྒོམ་པའི་དགོས་པ་ནི་གོམས་
 པ་དབང་བསྐྱར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་ལས་མ་སྒོམ་ན་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་ལམ་ཡང་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་ན་སྦྱར་ལམ་རྫོགས་པར་
 ལྷ་ཅི་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁྱེན་གསུམ་སྒོམ་ཚུལ་ལགས་པར་ཤེས་ནས་ནི་མངོན་པར་
 རྫོགས་པ་གོང་མ་སྒྲེ་ཚུལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་པའི་ཚུལ་བལྟན་པ་ཙམ་གྱིས་
 ཀྱང་རྫོགས་ལུས་པས་བཟོད་པའི་ཅེ་སྦྱར་གྱི་སྐབས་མ་གཏོགས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་
 བཟུང་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཡང་དང་ཡང་དུ་མ་སྒོམ་སོ། །སྐབས་འདིར་
 རྒྱ་མ་ཁ་ཅིག་གིས། དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་བསྒོམ་བྱ་གང་ཡིན་མི་མཐུན་པར་
 བཅད་པ་ལ་ནི་སྤྱིར་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཡུང་པོ་མི་ཉག་པར་སྒོམ་འདོད་པ་དེས་

ཀྱང་དེར་གཏོགས་ཀྱི་སྒྲོ་བོ་མས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་དགོས་ལ། ཅིག་
 མོས་དེས་ཀྱང་ཡུང་པོ་མི་རྟག་པར་བསྒྲོམ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གནས་
 ལུགས་ཀྱི་དོན་བསྒྲོམ་པ་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རུས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མངོན་པར་རྟོགས་
 པའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཞེན་ཡུལ་ལ་གསལ་སྒྲུང་གཙོ་བོར་འདོན་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་
 ལ། དེ་མི་དགོས་པར་སྒྲོའི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ལུགས་དག་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་དག་མ་རྟོགས་ཤིང་གཞུང་ལུགས་ཆེ་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
 པ་དག་ཀྱང་སྤྱི་ལུང་འཛིན་སྒྲོམ་དང་། མཁས་པ་པཌྲི་ཏའི་དབྱུང་སྒྲོམ་ཞེས་གང་ཟག་
 གི་སྒྲོ་ནས་རིགས་སོ་སོར་འབྲེད་པ་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་པ་དང་། དལ་འཕྱོར་རྟེན་དཀའ་དོན་ཆེ་དང་། འཆི་
 བ་མི་རྟག་པ་དང་། ལས་འབྲས་སེམས་པ་དང་། འཁོར་བ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་
 སེམས་པ་དང་། བྱམས་སྤོང་ཇེ་བསྒྲོམ་པ་སོགས་ཡལ་ཆེར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་དབྱུང་ནས་སྒྲོའི་འགྱུར་བ་ལུགས་དག་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་
 ལྟར་དུ་འཆི་བ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་ཁ་དང་བྲལ་བ་སོགས་ལ་གསལ་སྒྲུང་བསྐྱེད་པ་
 ལ་དགོས་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ལོགས་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་
 པའི་རྟགས་སུ་གཞུང་ལུགས་ལ་སྒྲུངས་པ་ནམས་ཀྱང་སྒྱབ་པ་བྱེད་འདོད་སྤྱེས་པའི་ཆོ།
 མདོ་རྒྱད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནམས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་བར་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་ལ་གཞན་གྱིས་བཀྱི་བར་མི་རུས་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་
 པར་བྱོལ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་བདེན་པ་
 དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་དང་། ལམ་བདེན་ལ་ཉོན་སྤྱི་བཀྱི་གཉེན་པོ་བཞི་
 དང་། ཤེས་སྤྱི་བཀྱིས་བརྟུས་པ་གཟུང་འཛིན་ཇེས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་གཟུང་
 འཛིན་ཇེས་ཐ་དད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་སྤྱེས་

མ་འགགས། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོགས་པ་
 སྤྱི་གཉེན་པོ་ཁྱད་ཕྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་དམིགས་རྟོན་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྟོགས་
 གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྟོགས་སེ་སེའི་གཉེན་པོ་དུག་སྟེ། ཞི་ཤེས་
 གྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ཡང་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་སེ་སེར་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དཔུང་ཅིང་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་
 ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་
 གོ། །སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། སྟོབ་
 དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་སྟོགས་བྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་རྣམས་གྱི་ལུགས་ལྟར་
 འཆད་ན་ནི། བྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་བཤད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་
 ལྟར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བའི་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱུར་རོ། །ཉོན་མོས་དང་རང་
 རྒྱལ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་སྤྱོད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་ནི། གཟུང་བྱ་དོན་
 གཞན་བདག་མེད་དུ་དེ་དག་གིས་རྟོགས་པ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པ་
 ལ་བཤད་པར་བྱ་ལ། བདག་མེད་སྤྱོད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་ནི། རང་
 སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྟོབ་དང་ཅ་ཤི་མ་རིག་པའི་འབྱུལ་སྒྲུང་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་མཐུན་
 པར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་བཤད་པའི་
 ཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་བྱུར་རོ། །འདིར་བཞུན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་དག་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་
 ཤེས་མཐོང་གིས་བཞུས་ནས་འདུལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་པའི་
 རྗེས་སུ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་མི་བྱེད་ཀྱང་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོའི་སྟོམ་ལམ་བཤད་པ་
 རིམ་མཐོང་ལམ་གྱི་རིགས་འདྲ་ས་གཉིས་པ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའོ། །
 འདི་དག་རང་རྒྱལ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ལམ་ཤེས་ལ་སྟོགས་པའི་མངོན་པར་

རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱི་ནམ་གཞག་མ་ཆགས་པའོ། །ཉན་རང་
གཉིས་ལ་བདག་མེད་གཉིས་པ་མེད་རྟོགས་པ་ཡིད་པར་བཞེད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། ཤེས་
མཐོང་གིས་བཞུགས་ནས་འདྲེད་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ནི། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་དང་།
རིག་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པར། མི་རྟག་སོགས་ནམ་པ་བརྒྱ་དུག་བསྐྱེམ་པ་རྒྱུད་སྒྲིན་
བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་པར་བྱའོ། །སྤར་བཤད་པ་བཞིན། རྒྱ་དང་ལམ་
དང་དུམ་པ་དང་། ཁྲིས་པའི་སྐབས་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་ནམས་ཀྱང་
ཕལ་ཆེར་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྦྱར་བས་བསྐྱེམ་པར་བྱ་བའི་སྒོ་བྱར་དེ་བྱལ་གྱི་འགོག་
བདེན་ནི་ལམ་སྐྱོམ་པའི་ཐོན་ཡོན་ལས་དང་པོ་པས་སྐྱོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི།
མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་བསྐྱེམ་པ་ལྟར་བྱ་བའི་དགོས་སོ། །དེན་པ་ཉེར་གཞག་
ནས་བཟུང་སྟེ། ཁྲིས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བྱུང་བྱོགས་སོ་བདུན་དང་། ནམ་
ཐར་སྒོ་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་རིགས་ནམས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཀྱང་དམིགས་ནམ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་བསྐྱེམ་པར་བྱ་བའི་དུང་། ས་མཐོན་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེས་
པའི་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ནམས་ནི་ནམ་ཞིག་ཐོབ་ན་སྐྱེས་དུ་སྐྱོན་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཤིང་དེའི་
རྒྱར་ཆོགས་གསོག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །འཕགས་པའི་བདེན་
པ་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འདུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དེན་པ་ཉེར་གཞག་བསྐྱེམ་
པར་བྱ་སྟེ། ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་ལུས་དེན་པ་ཉེར་
གཞག་བསྐྱེམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་གི་ལུས་འདི་མི་གཙང་བའི་ལུས་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་
གི་རང་བཞིན། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་། འཕེལ་བའི་གནས་ངན་ལེན་
གྱི་དུམ་པ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་དུམ་པ་
བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྐྱོམས་གསུམ་
འདུ་བྱེད་དུམ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་བདེ་བར་གཟུང་ནས། ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་མི་འབྲལ་

བར་སྐྱོད། ཚོར་བ་དུམ་ཁ་ལ་འབྲལ་བར་སྐྱོད། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་ཐོབ་བྱུང་བ་བཟུང་
 ར་ས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱོད་ཅིང་། སྐྱོད་པས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་
 སྤྱག་བསྐྱལ་སྒྲ་ཚོགས་བསྐྱེད་པས། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་བསམས་ནས་ཀྱན་འབྱུང་ལ་སྤྱོད་འདོད་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །སེམས་ཏྲག་
 བར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་སེམས་སྒྲ་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པས་སེམས་མི་
 ཏྲག་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་ཞིང་། བདག་མེད་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་
 སྤྱང་པོ་ཚོས་ཙམ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་། དད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་འགོག་པ་སྟོན་དུ་བྱ་རྒྱ་
 དང་། ལམ་བསྐྱོན་བྱུང་ཡིད་ལ་བྱའོ། །དེས་ན་ཆགས་སོགས་མི་སྐྱེ་བ་སྤྱར་སྐྱེས་པ་
 རྣམས་རིགས་འདྲ་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་ཞིང་། སྤྱ་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང་།
 དགེ་བའི་ཚོས་སྤྱར་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་
 བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། འབད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་བཙམ་
 པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཙོན་འགྲུས་བཙམས་པས་སེམས་ལས་རུང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྟེན་
 པར་འགྱུར་བས། ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་པོར་སྤྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྐྱེན་ནས་ཉིང་
 རེ་འཛིན་སྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་འདུན་པ་དྲག་པོས་སེམས་
 ཅེ་གཅིག་པ་རྟེན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་པ་དང་། ཞི་
 གནས་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
 བདག་གི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བ་སྤྱ་བ་དང་། རགས་པ་ཇི་ལྟར་རྒྱ་རྣམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྐྱེན་པ་ལྟར་བཙམ་
 པར་བྱའོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྱོད་པར་
 བྱ་བ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེན་པར་བྱ་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་བསྐྱོམ་

པ་དང་། འདོར་ལེན་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཚུམ་པ་དང་། དེ་དག་གི་དམིགས་
 རྣམས་མི་བརྗེད་པའི་དུན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 དང་། དེ་དག་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱེད་པས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་པོ་དབང་པོ་དང་། དེ་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་སྟོབས་རྣམས་འབྱུང་སྟེ།
 དབང་པོ་དང་སྟོབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་དད་པ་སོགས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེན་། དང་པོའི་
 སྐབས་སུ་མ་དད་པ་སོགས་མི་འབྱུང་ཡང་། རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མང་དུ་འབྱུང་
 ལ། སྟོབས་ཐོབ་ནས་ནི་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཅམ་ལས་མི་འབྱུང་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བརྒྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་
 བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་དགའ་བ་གསུམ་
 ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་དང་། བེན་དུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བཏང་
 སྟོམས་རྣམས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། དུན་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ལ་
 སྐབས་འདིར་བྱང་ཆུབ་ནི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་ལ། དེ་
 ཡང་བྲམ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གསར་དུ་རྟོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་ལ། དེ་ཐོབ་པར་
 བྱེད་པ་ལ་ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་ཡན་ལག་བདུན་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། འཁོར་
 དང་བཅས་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། དེ་ཡང་རི་ལྷར་བཤད་
 པ་ལྷར་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་དམིགས་རྣམས་མ་བརྗེད་པའི་དུན་པ་ནི་བདག་པོའི་
 རྟེན་དུ་གྱུར་པ་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །དོན་དེ་དག་ཁོང་དུ་རྟེན་ནས་གོང་ནས་གོང་
 དུ་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་འབད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་དང་།
 དགའ་བ་ནི་ལུས་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །གསུམ་པ་ནི།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། ལུས་སེམས་ལས་སྤྱི་མི་རུང་
 པའི་གཉེན་པོ། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་ནི། བྱིང་ཚོད་ལ་སོགས་པའི་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གཞི་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གནས་ཀྱི་རྟིང་
 རེ་འཛིན་རྟེ། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ངེ་རྩ་བ་དང་ངེ་སྟོང་པ་རྟོགས་པའི་ལྷག་
 མཐོང་འབྱུང་བས་སོ། །བྱིང་ཚོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སོགས་ཚུ་ལ་བས་བསྟེན་མི་དགོས་པར་
 ཚུ་ལ་མེད་དུ་འཛོག་པའི་གཏང་སྟོམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྟེ། འདི་
 དག་ཀྱང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྤྱབ་པའི་ཚུ་ལ་ལ་མཁུས་པར་བྱས་ནས་དེའི་ནང་
 དུ་མ་འདུས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་
 བྱས་འབྱུང་ཡང་། དེའི་དམིགས་ནམ་ངེ་རྩ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ད་རྩ་ཉིད་
 བྱས་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་མཐོན་པའི་སྒྲུབས་ཡིན་པས་སྒྲམ་ནས་ཡིད་ལ་མ་བྱས་
 བ་ཐེག་པ་ཆེན་པའི་ཚོགས་ལམ་རྟོགས་པར་སྟེ་མི་སྲིད་པས་སོ། །འཕགས་པའི་ལམ་
 ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ནམས་ཀྱང་བསྟོམ་པར་
 བྱ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་འདུས་རྟེ། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ལས་
 ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་ནམས་ཚུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་བྲན་
 པ་དང་། རྟིང་རེ་འཛིན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩ་བ་དང་རྟོག་པ་
 དང་། ཚུ་ལ་བ་ནམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའོ། ཡང་དག་པའི་རྩ་བ་ཟག་པ་མེད་པའི་
 ཤེས་རབ་ཡིན་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་པས་དེ་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བདག་མེད་
 པ་ནམ་པ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བཅའ་བར་བྱའོ། །དེ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་
 རང་ནས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་
 པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་ནས་ཆོག་གིས་བཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པས་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་
 ལག་དང་། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། གསུམ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་

དོན་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་། འཕེལ་བའི་གཏམ་ནམ་པར་ངེས་པས་ངག་གིས་ཤེས་
 རབ་ནམ་དག་རྒྱ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། རལ་ཁིང་རྒྱལ་པའི་མཐའ་དང་། འདོད་
 པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་ནས། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་མིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པས་
 ལས་ཀྱི་མཐས་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་དག་རྒྱ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལོག་པའི་འཆོ་
 བ་སྤངས་ནས་ཆོས་གོས་སོགས་ཆོད་ཟིན་པར་འཆོལ་ཁིང་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཡང་དག་
 པའི་འཆོ་བས་འཆོ་བ་ནམ་དག་དང་། ལོ་བྱད་སྤྱད་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་
 དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། དན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་
 གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ། རྩོལ་བས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤངས་སྤྱོད་པ་དང་། དན་པས་
 ཞི་གནས་དང་རབ་རྒྱ་འཛིན་པ་དང་། བཏང་སྒྲིམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
 བྱེད་མོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞེན་ནས་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་
 བྱེད་པར་ཅན་སྐྱབ་པའི་གོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་
 དང་པོ་པས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་དང་། བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐངས་ཏེ། སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་
 པ་དང་། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་བསྐྱོ་བས་ཟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ནམ་པ་ཉིད་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱུ་དཔེ་
 བ་ཡིན་ཡང་། སུམ་རུ་ཅ་བདུན་དང་སུམ་རུ་ཅ་བཞི་འདིར་བསྟན་པ་ལ། སངས་རྒྱུས་
 ཀྱི་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཅུང་ཟད་ཕྱིངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ནམ་
 པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་ཐུན་མོང་བ་ཉམས་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་ནི་མི་ཉུག་སོགས་བརྒྱ་དྲུག་
 ཉམས་སྤྱོད་པར་འདུས་ལ། གཞན་ནམས་ནི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྱུར་བ་བསྒྲིམ་པ་པོའི་རྟེན་དང་། དང་པོའི་སྒྱུར་བ་ཉམས་
 སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུས་ནམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། ཞེས་པའི་

སྐབས་ནས་བརྟན་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱར་ནས་པ་ཀུན་དུ་དག་པ་གསེག་པའི་རྟེན་དང་། སྦྱོར་
 པའི་རྟེན་དང་། སྦྱོར་པ་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་རྟེན་གསུམ་ཀ་བརྟན་ལ་འདིར་ནི་སྦྲ་མ་
 རྟེན་པ་མཉམ་པ་བརྟན་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་སྦྱོར་པའི་སྦྲ་རོལ་དག་པའི་བཤེས་གཞིན་འཆོལ་
 བ་དང་། ཤེར་སྦྱོར་ཉན་པའི་དུས་ཉིད་ནས་དག་པའི་ཅ་བ་རྟེན་ཆེན་པོ་གསེག་པ་ལ་མཁའ་ས་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྦྱོང་སྟོན་ལ་འདིར་
 བརྟན་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྦྲ་མ་ཁ་ཅིག་གིས། རྟེན་ཀུན་ཁྱུང་པར་ཅན་དང་།
 རྟེན་ཀུན་ཅམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་སུ་སྦྱེ་ནས་སྦྲ་མ་ས་བརྟན་པ་ཡན་ཆད་འབའ་
 ཞིག་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འབྱུང་པར་བཤད་ཟིན་ལ། གཞུང་འདིའི་མཆོམས་སྦྱར་ལྟར་ན། འཆད་
 པར་འགྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་ཉིད་ལ་རྟེན་ཀུན་ཁྱུང་པར་ཅན་དུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གཟུགས་ལ་སྟོན་པ་མི་གནས་ཕྱིར། ཅེས་སྟོན་གྱིས་སྦྱོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
 ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་རྟིང་རེ་འཛིན་དུ་མ་བྱེད། སྦྱོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་
 མཆོན་ཉིད་པ་མ་རྟེན་ཀྱང་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོན་བསྐྱོམ་པ་ནས་
 བཟུང་སྟེ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་བདེན་པ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་ཉགས་ལས་གཞི་
 དང་ལམ་དང་རྟེན་པ་གསུམ་བདེན་སྦྱོང་དུ་རྟོགས་པའི་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟེན་
 གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྦྱོམ་བྱུང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞི་གཟུགས་ལ་སྟོན་པའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གནས་བྱུང་མ་གྱུབ་པར་རྟོགས་ནས་སྦྱོམ་པའི་སྦྱོར་བ་གནས་པ་བཀག་
 པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གནས་བྱུང་མ་གྱུབ་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྦྱོར་བ་
 ལ་ནལ་འཕྱོར་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྦྱོང་གཞན་བདེན་
 སྦྱོང་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། དཔུང་བྱ་རྟེན་པར་དཔུང་བྱས་ན།
 རྟེན་པ་དཔྱད་ལ་ནི་རྟེན་ཡོད་ཟིན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྦྱོང་དུ་
 རྟོགས་པའི་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྦྱོང་འདོགས་ཆོད་པའི་སྦྱོར་

པའོ། ། སྦྱོར་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉི་པ་
 སོགས་མན་ལོན་ནས་པ་བརྒྱ་བཞི་འོ། །བཞི་པ་ནི། སྦྱོར་པ་བསྒྲུབ་པ་པའི་འགལ་ཆེན་
 བར་ཆད་གྱི་བྱང་པར་ཞེ་བྱུག་ནི། སྦྱོན་ནི་བརྒྱ་ཆན་བཞིར་བཅས་པ། །ཞེས་པས་བསྟན་
 ཏེ། འཆད་པ་པོ་དང་། ཉན་པ་པོ་སྒོ་མ་མཐུན་པས་ཕལ་ཆེར་སྦྱོར་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་
 པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་ཤུ་ཅ་གསུམ་དང་། སྦྱོར་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་མཐར་
 བྱིན་པའི་གོགས་ཆོགས་ཆེན་པོས་འཕྲོབ་པ་སོགས་ནི་ཤུ་དང་། ལམ་ལོག་པར་འབྲིད་
 པས་གོགས་སུ་གྱུར་པ་བདུད་གྱིས་འབྲེད་པའི་སྦྱོར་པ་དང་། ཤེར་བྱིན་བཅོས་མ་ལ་
 ཤེར་བྱིན་དུ་སྦྱབ་པའི་སྦྱོར་པ་དང་། ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མིན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་
 པ་སྟེ་ཐ་མ་གསུམ་ཡང་སྦྱོར་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་མཐར་བྱིན་པའི་གོགས་སོ། །འཆད་
 པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་སྒོ་མ་མཐུན་པའི་སྦྱོན་འདི་དག་སྤང་བྱུར་བསྟན་པ་ན། དེ་དག་
 སྤངས་པས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་བྱང་པར་ཅན་གོ་རྒྱས་པས་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་དུ་གྱུས་མའི་རིམ་པ་ལ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཡང་
 དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་ནི། གཞུང་འདི་ལ་ཞིབ་དུ་སྤྲངས་ནས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་
 རོ། །

གཉིས་པ་བསྒྲུབ་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྦྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
 རྒྱུད་སྒྲིན་པའི་ལམ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ལམ་བྱང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་
 བ་དང་། འབྲས་བུ་སྦྱ་གསུམ་འགྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པ་སྟར་བསྟལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་ནས་སངས་རྒྱ་བའི་ལམ་
 གྱི་མགོ་ཚིམ་པའི་གང་ཟག་དེས་ཆོགས་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བསྒྲུབ་ནས་རྒྱུད་
 སྒྲིན་པའི་ལམ་སྦྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། རྩ་བ་ནས་སྦྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
 བསྟན་ཏོ། །བཏང་སྟོམས་བསྟོམས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་

བསྐྱེད་པ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་བཟུང་ཞེ། གོམས་པ་མཐར་
 ཐུག་པའི་བར་དུ་སྒྲིམ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་། སྦྱོར་ལམ་གསུང་པའི་དུས་དེའི་
 ཆེ་འཁོར་དུ་ཉེ་པའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་ལ་བསྒྲུབ་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་
 རྗེ་བཙུན་གྱིས་སྦྱོར་ལམ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྐབས་ནས་བཞུན་
 པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི་སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་ཏུ་མ་འདུས་པ་མེད་དེ། སྦྱོག་
 གཙོད་སོགས་མི་དགེ་བ་བཙུ་སྤང་བ་ལ་རང་གནས་པ་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 བཞི་ཤེས་པ་ལ་རང་གནས་པ་ནི། སྦྱོས་བྱ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་གི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། ལམ་དེ་དག་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་འགོད་པ་བྱད་པར་ཅན་དུ་བྱས་
 ནས་བཞུན་པ་ནི་སྦྱོས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་དང་པོར་སྦྱོར་ལམ་
 གྱི་མཉམ་གཞན་གཙོ་བོར་བཞུན་ཅིང་། འདིར་རྗེས་གྱི་གནས་སྐབས་གཙོ་བོར་བཞུན་
 པ་ནི་སྐབས་གོང་པོའི་ཀུན་བརྩམས་པས་སྦྱོར་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ས་བཟུད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་
 པར་འཆད་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཆོས་མཆོག་ལ་ཆེ་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་བྱས་པའི་ཚུན་
 སྤང་མ་མཐོང་བར་བྱད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཞུན་པ་དང་། བཤད་པ་ལོ། །
 དང་པོ་ནི། དེས་འབྲེད་ལན་ལག་ནས་བཟུང་ཞེ། ཞེས་པ་ནས་བཞུན་ཏེ། དེ་ལ་
 རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུར་མི་རྩོག་པ་དང་། རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུར་མི་རྩོག་པ་
 གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་ཅིག་ཐུར་མི་རྩོག་པའི་རིགས་
 དང་མི་རྩན་ཡང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། དགེ་བའི་
 ཅ་བ་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་། སྦྱོབ་ཤས་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་སེམས་དང་པོ་
 བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་ཞེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པ་མི་སྤྲིད་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་
 དབང་པོ་རྣམས་པོ་འབའ་ཞིག་གིས་ངེས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་

སྒྲིམ་པའི་མཐུ་ལས་སྒོང་པའི་དྲིན་གྱི་དོན་ལ་དངང་ཞིང་སྒྲུག་པ་ཤས་ཆེར་མི་འབྱུང་ཞིང་
 མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་
 ལ་བཞུན་པ་ཐོབ་པ་དེའི་མཐུ་ལས། ལུས་དང་ངག་གི་ཀུན་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱང་བྱ་བ་བྱུང་
 པར་ཅན་ལ་འདུག་གི། །ངན་པ་ལ་མི་འདུག་པས་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱུང་པར་ཅན་
 ལས་ནང་གི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་དཔག་ཀྱས་པ་ཕྱིར་
 མི་ལྷོག་པའི་རྒྱུགས་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣམས་སྦྱོར་ལམ་བྱོང་ནས་དང་།
 འབྲིང་པོས་མཐོང་ལམ་ནས་དང་། ཇི་ལྟར་དབང་པོ་རྣམས་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་
 པ་སོགས་ནི་ལུང་ལ་བཞེན་ནས་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་སྐོས་སྒྲེ་བོ་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་སྒྲོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིག་པས་རྒྱུགས་པར་རྣམས་པ་མིན་ནོ། །ལུས་
 ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་ལས་ནང་གི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་
 དཔོག་པ་དང་། དེ་ལས་ཐོག་པ་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པར་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གདོན་
 མི་ཟ་བར་འབྱུང་བུང་དཔོག་པ་སོགས་ནི། དངོས་པོ་སྒྲོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིག་པས་ཀྱང་
 རྒྱུགས་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དུ་བབྱང་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་པའི་མདོའི་འགྲེལ་པར་བབྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི། རྣམས་པའི་རྒྱ་ཡིས་
 འབྲས་སྒྲེ་བར། །རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། །དོན་གཞན་ལ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ །དེ་
 ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བཟོད། །ཅེས་བྱ་བའི་ཆུ་ལ་གྱིས་རྒྱ་ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་
 འབྱུང་བའི་དུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པས་བབྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ་ཞེས་བཤད་
 དོ། །སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་གི་རྒྱུགས་བཤད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་པ་དང་། སྒྲིམ་
 ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་གི་རྒྱུགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྷོག་
 སོགས་བཏགས། །ཞེས་སོགས་མདོར་བཞུན་རྣམས་བཤད་ཀྱིས་བཤད་པ་རྣམས་དེ། །ཁ་

ཅིག་གི་ཐུགས་སྒྲིག་ལ་བདེན་ཞེན་མཛོད་ཀྱི་ལ་ལྔ་པ་དགོས་པར་འདོད་པའི་མི་འཕད་
 དེ་ལྟར་བདེན་འཛིན་མཛོད་ཀྱི་ལ་ལྔ་པ་ལྟར་པའི་བར་གྱི་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འདྲུག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ།
 གྲག་པ་ལ་ཆེར་མི་འབྱུང་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་པའི་ལམ་ལ་
 བཟོད་པ་དང་། ཞེས་སྒྲིག་མཛོད་པ་སྤྲོད་ཀྱིས་བཤད་ཀྱིས་བཤད་ཀྱི་དུ། ཉམས་འདི་
 དག་གྱང་ནང་གི་མཉམ་གཞག་གི་སྒྲིབས་ཀྱིས་འབྱུང་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། མཉམ་
 གཞག་ཤེས་བཟོད་ནམས་ལ་ཉམས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སྤོབ་
 དཔོན་འཕགས་པས་དུམ་ཁ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྤྲོད་ཅིག་མ་ལ་ནི། རྗེས་སུ་ཤེས་
 པ་དང་འབྲེལ་བས་ཉན་ཐོས་ལ་སྒྲིག་པའི་སར་ལྟར་བ་སྤྲོད་དེ། དེ་ཁམས་གསུམ་པའི་
 གཉིན་པོར་འབྱུང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དུམ་ཁའི་ཆོས་ཉིད་
 མཛོད་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་སྤོངས་དུམ་ཁའི་ཉམས་དམིགས་མཛོད་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་མིན་
 ཡང་། དེའི་ལག་རྗེས་ཀྱིས་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་མཐོང་རིས་ལ་ཡང་། དཔུལ་བ་
 དང་མཚུངས་པར་དུམ་ཁའི་ཉམས་དམིགས་མཛོད་སུམ་དུ་གཟིགས་ནས་འཁོར་བས་འདིག་
 གྲག་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་རྒྱན་ཆད་པར་མ་ཟད། འཁོར་
 བར་སྐྱེ་བ་ཅམ་མི་འདོད་པའི་སྤོངས་སྤོངས་ཅུང་ཟད་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཉིད་རྗེ་དང་སྤོན་ལམ་ཤུགས་དག་པ་དེའི་མཐུ་ལས་སྤོངས་རྒྱན་ཅུང་། འཁོར་བར་སྐྱེ་
 བ་ཅམ་ཆད་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉིས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཆད་པ་མི་འབྱུང་
 རོ། ། འདི་དག་གྱང་ལས་དང་པོ་པས་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤོན་ལམ་གྱིས་
 བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། གསུམ་པ་ནི། སྤོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཞེས་སྒྲིག་
 མཛོད་ཀྱི་ཐུགས་སྤོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། རོ་ཁོ་དང་། དཔྱེ་བ་དང་། གྲངས་
 ཉུང་པའི་ཆོད་གྲངས་མས་བཤད་ནོ། ། དེ་ལ་སྤོངས་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་སྤོངས་

དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་མཉམ་གཞག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་བསྟན་པ་ན། སྒྲིམ་ལམ་
 དེ་ཉིད་ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་འཕངས་ཤིང་། ཡུལ་ཟབ་པ་དང་ལྷན་ན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་ཆེས་ཟབ་སྟེ། ཡུལ་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་མ་ཁུད་པར་ཡུལ་ཅན་
 ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཁུད་མི་རུས་པས། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཉིད་ཟབ་པས་བྱུང་པར་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲིམ་ལམ་
 དུ་མཛད་པ་ནི་སྒྲིམ་ལམ་ཁུང་དུ་ཁུང་དུར་སྟུང་པས་གངས་མ་ངེས་པའི་སྒྲིན་མེད་
 རོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ངེས་པར་ཁས་སྦྱངས་དགོས་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཡུན་
 ཤིན་ཏུ་ཐུང་ལ། ས་དང་པོ་བསྐྱལ་བ་དུ་མའི་ཡུན་གྱིས་རྟོགས་དགོས་ཏེ། བསྐྱལ་པ་
 གངས་མེད་སུམ་རྩ་ཅ་གསུམ་འདྲོད་པ་ལྟར་ན་ནི། གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་རྟོགས་དགོས་
 ལ། གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདྲོད་པ་ལྟར་ན་ཡང་། ས་དང་པོ་ལ་བསྐྱལ་
 བ་དུ་མས་རྟོགས་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བཟོད་དུ་མེད་པ་ལ། ཁྲིས་སྒྲིགས་
 ཤོ་ལོ་ག་གསུམ་གྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། བདེན་སྟོང་འགལ་བར་
 འཛིན་པ་དག་གིས་སྒྲིམ་ལམ་དོན་དམ་པར་བཟོད་བྱལ་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་འཛིན་མས་པ་ཡང་
 མི་འཐད་པའི་དོན་དམ་སྒྲི་ཅན་གྱི་ལྷན་ཀ་དང་། དེ་ཡང་སྟོང་བའི་ལམ་དང་། ཆོགས་
 པ་དང་རྒྱན་ལེགས་པར་འཛིན་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ཀུན་
 རྒྱུ་ཡང་ལྷན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་དོན་བྱེད་པར་མི་རུང་བ་ལ་རུང་བའི་ཅོད་
 པ་དང་། དེ་སྟོང་བའི་ལན་བསྟན་པ་ནི། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་
 དང་། བྱེད་ལས་ལ་མཁུས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་དབྱེ་ལ་
 མཁུས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དང་ནི་འགག་པ་
 དང་། །ཁྲིས་སྒྲིགས་གྱིས་རྟོགས་ཀྱི་རོ་བོ་བསྟན་ཏེ། ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་མཉམ་
 གཞག་དུ་རྟོགས་པས་དེའི་སྒྲིབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཡུས་ངག་གི་ཐ་སྟངས་ནང་གི་རྟོགས་པ་

དཔྱེག་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་པའི་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲིབ་
 དཔོན་དང་། འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐོབ་ནས་མི་སྒྲིབ་པའི་
 དགོ་འདུན་བཤད་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་
 ཐོབ་ནས་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། ལམ་གྱི་རིགས་
 པ་ཅམ་ཞིག་ཆོགས་ལམ་ནས་ཐོབ་ཀྱང་འདིར་མངོན་གྱུར་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འདུག་ཅིང་།
 བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བྱེད་པར་སྤངས་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 ལྷུང་ལག་རྩེས་འཛིན་བྱེད་སྤྱོད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་སྤྲི་ལམ་འདྲ་
 བའི་ཕྱིར། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྤྱོད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་
 པ་ཐོབ་ལ། དེ་ཐོབ་ནས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དང་རྩེས་ཀྱི་འཆར་རྒྱལ་མི་འདྲ་སྟེ། མ་
 དག་ས་བདུན་གྱི་རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཉམ་གཞག་གི་སྒྲིབ་སྒྱིལ་ཤེས་བྱའི་
 རྟོན་པ་རྣམས་མེ་ཡོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟར་གས་ཆེར་སྤང་བ་ཡང་།
 སོ་སོ་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་ལན་དུ་མར་སྤང་ཡང་།
 ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ནི། གཟུགས་བརྒྱན་ལྟར་སྤང་བ་མ་གཏོགས་། སོ་སོ་སྒྲུབ་པོའི་
 དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་ལྟར་བྱང་བྱང་མི་སྤང་ངོ་། །ཡོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་
 ལག་རྩེས་འཛིན་བྱེད། ཞིང་དག་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི། སེམས་ཅན་འཛིན་ཉེན་དེ་བཞིན་
 དུ། རྟོགས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་ཏེ། ཞིང་དག་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་རང་གིས་བསགས་
 པའི་དགོ་བ་བྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་འདུན་པ་དྲག་པོའི་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་བསྐྱུར་བར་བྱེད་པ་སྟེ།
 དེ་ལ་སངས་རྒྱུས་གཞན་གྱི་ཞིང་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོན་ལམ་དང་། རང་ཉིད་ཞིང་འཛིན་པའི་
 སྒྲོན་ལམ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་དུ་ལ་བར་འགྱུར་པའི་ཞིང་
 དེར་ངམ་གྲོག་དང་། ཆེར་མ་སོགས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོན་མེད་པར་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ལས་གྲུབ་པའི་ཞིང་འགྲུབ་པར་སྒྲོན་པ་སྟེ། ཡོངས་སྒྲིབ་ཞིང་གི་དབང་

དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱལ་སྤྱུ་འི་ཁིང་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ། ཁིང་དེར་སྤྱེས་པའི་སེམས་
 ཅན་ནམས་ངན་འགྲོའི་བརྒྱད་པ་¹དང་། མི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོད་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བར་སྦྱོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁིང་ཁྱད་པར་
 ཅན་འབྱུང་པའི་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ནས་ཐོབ་ཀྱང་ལས་དང་
 སྤྱོད་པས་ཀྱང་རང་གིས་བསགས་པའི་དགེ་བ་ནམས་ཁིང་²དུ་སྤྱེ་བ་དང་། ཁིང་འཛིན་
 པའི་རྒྱར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱོ་བར་བྱའོ། །སྤྱལ་སྤྱུ་དང་དེའི་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་
 བྱུང་བ་དང་། ལྷན་མི་འཆད་པར་མཛད་པའི་ལག་རྒྱུ་འཛོག་བྱེད་ཐབས་མཁས་པའི་
 སྦྱོར་བ་ནི། ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི། ཁྲིས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་དེ། མདོ་ལས།
 དཔའ་བོ་མ་རོལ་པོ་གཞོན་པ་ལ་མཐུ་དང་རྩན་པས་གཉེན་བཤེས་འབྲས་དགོན་པ་འཛིགས་
 པ་དང་བཅས་པར་ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་དཔེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་
 རྒྱུ་ཆེན་པོས་བདུད་བཞི་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་ལས་སྦྱོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་
 སོགས་མངོན་མཐོ་ལ་འགོད་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་འགོད་པའི་དུས་དང་དུས་མིན་
 པ་དང་། ཐབས་ཤེས་ནས་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་ཀྱང་བརྩོན་པ་མི་
 འདོར་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་ནི་ས་བརྒྱ་པ་ནས་ཐོབ་
 ལམ་ ད་ལྟ་ཉིད་ནས་སྤྱིང་རྒྱུ་ནས་བསྐྱངས་ནས་མངོན་མཐོ་དང་། རེས་ལེགས་
 གྱི་རྒྱ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཅེ་མོའི་སྦྱོར་བ་ལ་བཞི། སྦྱོར་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་དང་། མཐོང་
 ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་རོ། །དང་པོ་ནི། མི་ལམ་
 ན་ཡང་ཆོས་ནམས་ཀྱན། ཁྲིས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞིས་བསྟན་དེ། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་།
 ཆོགས་ལམ་དུ་ནམ་རྒྱུ་གས་སྦྱོར་བ་རྒྱུ་གས་པར་བསྒྲོམ་པ་ལས་གོམས་པ་རབ་གྱུར་ཐོབ་

པ་སྟེ། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲིམ་བུང་དུ་གྱུར་ནས་སྦྱར་ལམ་དོད་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ལ། རྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིམ་བུང་གི་ཤེས་རབ་མྱོང་བའི་སྒྲིམ་གྱིས་གྲུབ་
 གྱུར་སྦྱར་ལམ་དོད་ཐོབ་པ་དང་། ཅེ་སྦྱར་ཐོབ་པའི་ལྷོག་པ་སོགས་ནི་སང་པ་དང་མི་
 ལམ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སང་པའི་ཆེ་རྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་པའི་
 སྒྲིམ་གྱིས་མི་ལམ་གྱི་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་རྟོང་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བ་མི་ལམ་
 ལྟ་བུར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་ལམ་དུ་མིར་སྒྲུབ་བ་མིར་མི་བདེན་པ་ཤེས་པ་ཅམ་ནི་
 ལྟ་བ་མ་ལོག་པའི་གང་ཟག་ཐ་མལ་པ་མི་ལམ་ཟིན་པ་ལ་ཡང་འབྱུང་ལ་དེ་ནི་གན་པོ་
 བད་བྱང་གིས་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་བྱུང་བཞིན་གྱིས་རྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་
 འདྲ་བས་ལྟ་བ་ལོ་བའི་ལྷོགས་ན་ཡང་མེད་ལ་འདི་ནི་མི་ལམ་གྱི་ཆེ་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུབ་བ་
 དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་ནས། སང་དུས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་རྟོང་དུ་བྱེད་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིམ་གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་
 དེའི་ཆེ་ཅེ་སྦྱར་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་ལམ་མི་བའི་སྤྲོ་རྩལ་སྒྲིམ་བུང་དེ་ལྟ་བུ་སྤྲོན་དུ་
 མ་སོང་ན། མི་ལམ་གྱི་ཆེ་རྟོང་པ་ཉིད་བྱེད་པས་ཀྱང་ཅེ་སྦྱར་ཐོབ་པར་འཛོག་མི་རྒྱས་
 མོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་པ་མཐོང་
 བ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པའི་
 དགེ་བ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཅེ་སྦྱར་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་དེ་ཉིད་གཞན་
 ལ་སྟོན་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བ་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་མེད་
 པའི་རྟོང་ཇི་སོགས་དང་། མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་སྒྲིམ་གྱིས་མཁྱེན་
 པ་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཅག་གསུམ་ལ་རྟོགས་པ་བརྒྱན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་
 བརྒྱན་པ་ལས་སེམས་ཀྱན་དུ་གཞན་པའི་ཉིང་ངི་འཛིན་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་ངང་ནས། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་ནམས་རིམ་གྱིས་

འབྲུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུབ་ལ་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 རིས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 འཇུག་པ་དང་ནི་ཚྭ་ག་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་མདོར་བསྟན་གྱིས་བསྟན་ཏེ།
 དེ་ལ་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གོ། །དང་པོ་ལ། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ཚྭ་
 པ་གཟུང་རྟོག་གོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བྱེད་དང་བཅས་པ་ལ་ཉན་
 ཐོས་རིགས་ངེས་པས་རང་གི་རྒྱད་ལ་མི་སྟེད་ཅིང་ཚྭ་ག་བྱར་ཞེན་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག་གིས་འཇུག་བྱ་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ས་པོན་དང་
 བཅས་པ་འདིར་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་དང་
 བྱེད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པས་དབེན་པས་དོན་
 དམ་དུ་གྲུབ་པས་དབེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དོན་དམ་དུ་མི་འཕྲོལ་བྱུང་བ་སྤྱད་དུ་འཕྲོལ་པས་
 ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའོ། །ལམ་གྱི་བྱེད་
 པར་ལ། རིགས་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་། རིགས་སད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྟེ།
 ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྤྱར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ལམ་དངོས་དང་། ལམ་གྱི་
 དམིགས་པ་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ལ་
 སོགས་པ་ལོངས་སྤྱད་བྱེད་དང་། གཉིས་པ་ནི། མཉམ་གཞན་མ་འབྲུལ་བའི་དམིགས་
 པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གསུམ་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་ཞིང་། གཉེན་པོ་བསྟེད་
 པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཚོས་སྤྱ་
 ལ་དམིགས་པ་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ཐག་སྟེང་
 ཞིང་གཟུགས་སྤྱས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རིགས་ཅན་གསུམ་
 བྱང་ཚུབ་གསུམ་ལ་བཀོད་པའི་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། གདུལ་བུའི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་

བ་བཞིན་མུང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་ནི། འདུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ལ། དེའི་ས་པོན་ཀྱན་བཏགས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་
 རྣམས་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོད་ཡང་། ལས་དང་པོ་པས་འདུག་པར་བྱ་བའི་ལམ་
 རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་བདེན་སྟོང་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཡབ་
 རས་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ནི། དམིགས་པ་བཞིར་འདུས་
 ཏམ་ ཐེག་པ་དམན་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་པ་དམན་པ་དང་། བདག་རྒྱུན་ཡོངས་
 འཛིན་དམན་པ་དང་། ལམ་དམན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དམན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིད་
 བདོར་བྱར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། ཆད་པའི་མུང་འདས་ཐོབ་བྱར་ཞེན་པའོ། །
 གཉིས་པ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། རོན་གཉིས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དམན་པ་
 དང་། སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དམན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་རོན་སྐྱབ་པའི་
 ཡན་ལག་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཐའ་དག་ཤེས་པའི་ལམ་མ་ཆང་བས་གཞན་རོན་
 སྐྱབ་པའི་ཐབས་དམན་པ་དང་། སྤྱིད་པ་ཐ་མལ་པའི་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་
 ལ་བརྟེན་ཤིང་། མི་རྟོགས་ཀྱང་རང་རོན་མ་རྟོགས་པས་རང་རོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དམན་
 པ་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བརྩོན་པར་མི་བྱེད་པའི་གཉིས་རོན་སྐྱབ་པའི་
 ཐབས་དམན་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། རོན་སྐྱབ་དང་། ཤེས་སྐྱབ་བཟུང་རྟོག་ཅམ་
 སྤངས་པས་སྤངས་པ་དམན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་རོ་གཅིག་ཏུ་མ་
 རྟོགས་པས་རྒྱན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་ཐ་དད་ཅིང་དམན་པ་དང་། མ་རིག་པའི་
 བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཡང་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་གནས་
 པ་དང་། དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་མི་ཤེས་པ་དང་། བཞི་པ་འབྲས་བུ་དམན་པ་ནི། དམན་
 ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་ལུས་པར་དམན་

པའི་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཤིང་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོབ་དགོས་པས་འབྲས་བུ་དམན་པའོ། །དམན་
 པའི་གང་ཟག་གིས་དེ་དག་ལ་འདུག་བྱར་གཟུང་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པ་འདུག་པ་གཟུང་
 རྟོག་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པ་
 རི་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ། སྤྱིར་སྤྱོད་བྱའི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་དང་། གཟུང་བྱའི་ཡུལ་དུ་
 བདེན་པར་ཞེན་པས་གཟུང་རྟོག་དང་། དེ་ཡང་ལྟོག་བྱའི་ཡུལ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པས་
 ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཅས་བྱའོ། །རྟོག་པ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ས་པོན་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་
 ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་བཅོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱི་མ་སྤྱིར་
 བ་ཉེར་བསྟོགས་དང་། ཕྱི་མ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་བར་བཤད་པ་ནི་སྤྱིར་ལམ་
 གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དཔྱད་པའི་རིམ་པ་དང་། རྗེས་ཀྱི་རིམ་པའི་རིམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་
 དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ལ་རུས་པ་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བའི་
 བྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་སྤྱིར་བའི་
 ལམ་གྱི་ས་པོན་སྤོང་བ་དང་། དེ་རྗེས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ས་པོན་གཞན་སྤོང་བ་
 རིགས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། སྤོང་བ་པོན་གྱི་བཞེད་པ་ཡོན་ས་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཛིན་
 རྟོག་ལ། རྗེས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་
 དང་པོ་འདི་དག་གི་དམིགས་པ་གྲ་མ་ལོ་རྩལ་བཅེན་པོས་ཡལ་ཆེར་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་
 གསུངས་ཀྱང་སྤོང་བ་པོན་གྱིས་སྤེལ་ཏེ་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །དོན་དམ་པར་འཛིན་འདོད་
 བར་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་དུ་སྤྱོད་མ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་དང་། གཏོང་བ་ཤེས་པའི་གང་
 ཟག་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པས་རྗེས་འཛིན་རྟོག་པའོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ལྟག་མ་ནམས་ལ་ཡང་སྤྱིར་རོ། །བདེན་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བདེན་མེད་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་། བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་

༡༥ མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་ ༡༢/༡༦ འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། ཞེས་འབྱུང་བས་(འདོར་བར་)མིན་ནམ་ལྟེན་

ཆར་དང་ཤེས་ཀྱི་དུ་འབྲེལ་ཡང་དེར་ནམ་སྒྲིན་མི་འཛིན་པའི་གང་ཟག་དང་། རྒྱུ་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གནས་པས་བདེན་པར་ཞེན་པས་གནས་པ་དང་། དངོས་
 པོ་ལ་བདེན་པར་མ་ཞེན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཞེན་པའི་གང་ཟག་དང་། དོན་
 དམ་པར་ཤེས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཤེས་པའི་
 གང་ཟག་དང་། རྒྱུ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བས་ཆོས་ཀྱི་ལ་བདེན་མེད་དུ་ཆགས་
 པ་སྒྲེ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དང་། རྒྱུས་བྲལ་རྟོགས་པའི་གཉིན་པོ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་
 རྟེན་ དེ་དག་ལ་ཆེར་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་ལམ་ཤེར་བྱིན་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མདོ་
 གས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དམིགས་པར་མཛད་པའོ། །ལམ་ཤེར་བྱིན་ལེགས་
 པར་མ་ཤེས་པས་འབྲས་བུའི་ཤེར་བྱིན་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཐོགས་
 པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་ཤེས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་ཤེས་
 འཛིན་རྟོག་པའོ། །ཐ་མ་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལྟར་དང་པོ་བརྒྱད་
 ལམ་ལས་ཉམས་པའི་ཚུལ་ཡང་སྤྱར་བ་བྱ་སྟེ། གྲང་དོར་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གང་
 ཟག་དམིགས་པར་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ནི། ཆེན་པོ་
 གསུམ་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་མི་རུས་པ་ལ་སྒྲེས་བུར་བཏགས་པ་དང་། ཤེར་བྱིན་གྱི་གཟུགས་
 བརྒྱན་ལ་ཤེར་བྱིན་དུ་བབྱུང་ནས་ཕར་བྱིན་དུག་ལམ་མིན་པར་འཛིན་པ་ལ་སྒྲེས་བུར་
 བཏགས་པ་དང་། ཀྱན་ཇོ་བ་དུ་སྒྲེ་འགག་བྱེད་པར་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་ནས་ནམ་
 མཁེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་གཅིག་དང་། ཐ་དད་དང་། བར་ཆད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལྡན་པ་
 དང་མི་ལྡན་པ་ལ་སྒྲེས་བུར་བཏགས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་
 མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་
 དམན་པའི་རིགས་འདོར་བ་དང་། དོན་དམ་པར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་དོན་དུ་མི་གཉིས་

བ་དང་། རོན་དམ་པར་དེའི་རྒྱ་ཤེར་བྱིན་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། མྱིང་མེད་དང་གནས་
 ལུགས་རྟོགས་པའི་ཉམ་ཚུང་བས་བདུད་ལ་སོགས་པས་བཞི་རྒྱས་པ་ལ་སྦྱེས་པུར་བཏགས་
 པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱད་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པོ།
 གང་ཟག་དམིགས་པར་བྱས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདེན་འཛིན་དུ་འགྱུར་
 བ་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱུ་མོང་མིན་པའི་སྤང་བུ་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་
 པས་བསྐྱས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མགོན་པོ་སྐུ་སྤྱུང་གིས་བཞེད་པ་ཤིང་ན་ཆེན་པོ་གཞན་
 གིས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ན་གང་ཟག་དང་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
 འཛིན་གཉིས་དང་། དེ་ཡང་ཉོན་སྦྱིབ་དུ་བཞེད་ཀྱང་སྦྱོབ་དཔོན་ནི་ཡུང་པོའི་རྒྱན་ལ་
 གང་ཟག་དུ་འཛིན་པས་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་ཡུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་སྦྱིབ་དུ་བཞེད་ཀྱི་ཉོན་སྦྱིབ་དུ་མི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་མ་གཞག་བྱས་
 པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཐོང་ཡམ་ཙྰ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་དང་།
 རོ་པོ་འོས་བཟུང་བོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་
 གིས་བསྟན་ཏེ། དང་པོར་གཞུང་ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཆོག་དོན་རྟོགས་པར་
 སྟོན་པ་དང་། དེ་ནས་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ལམ་བཞི་ཤེ་བྲག་དུ་བཀར་ནས་
 སྟོན་པ་དང་། དེ་ནས་གདུལ་བུ་རང་ཉིད་གིས་མཉམ་གཞག་དུ་ཤེར་བྱིན་བསྒྲུལ་པ་
 དང་། རྗེས་ཐོབ་དུ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་སོགས་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གཉིས་
 པ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་འོས་བཟུང་བ་དང་། དའོས་པོ་བདེན་པར་ཞེན་པ་མ་སྤངས་
 ན་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་མི་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་
 བསྟན་པོ། །དང་པོ་ནི། དེ་མ་ཟད་དང་མི་སྦྱེ་བའི། །ཞེས་སོགས་ཏེ། སྦྱིབ་པ་དོན་
 དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་དེ་སྤྲུལ་ཡོད་ཟད་པ་དང་། བྱིས་འབྱུང་མི་སྦྱེ་བའི་ཟད་དང་མི་
 སྦྱེ་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཞེན་ཡུལ་འབྱུལ་པས་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་མི་རུང་ལ། རོན་དམ་པར་

སྒྲིབ་ལག་དང་བྲལ་པར་རྟོགས་པའི་ལེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ།
 གཉིས་པ་ནི། འཁོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། ཁྲིས་སོགས་ཤི་ལོ་ག་གཉིས་ཀྱིས།
 སྒྲིབ་པ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྤྲུལ་ཡོད་ལམ་གྱིས་བྱང་པ་དང་།
 སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་འཕྲོ་ཆད་པའི་འཁོག་པ་ཐོབ་པ་མི་སྤྲོད་པས་དྲི་མ་བདེན་གྲུབ་དུ་ཁས་ལེན་པ་
 དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་བྱང་པར་སྤངས་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་ལ་སྤྲུལ་གང་གིས་ཀྱང་སྤྲུལ་ཡོད་འཁོག་པ་དང་། སྤྲུལ་མེད་གསར་དུ་སྒྲིབ་
 པ་དང་སྒྲིབ་པ་ཕྲོ་ཆུན་གཅིད་པ་སོགས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་པའི་བྱིར་རོ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་སྤྲུལ་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་འབྱེད་དེ། ལས་
 དང་པོ་པས་སྒྲིབ་དུ་ཞིག་ནས་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲུལ་བཤད་པ་སྤྲུལ་
 མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་བྱེད་པར་དུ་གང་ཟག་གིས་བདག་མེད་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ།
 དེ་ཡང་ཡུང་པོའི་ཆོགས་པ་དང་། ལྷན་གང་ལ་ཡང་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པའི་རང་
 དབང་པོའི་གང་ཟག་ཡུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་
 དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་
 ཅིང་མཐར་ཅུང་ཟད་འཛིག་པ་ཡང་བྱའོ། རྣམ་འགྲེལ་ལེབ་གཉིས་པ་ནས་བཤད་པའི་
 རིགས་པ་སྤྲུལ་དུན་པར་མ་བྱས་ན། སྒྲིབ་དཔོན་སེཌ་བཟང་པོའི་བཞེད་པ་དང་མཐུན་
 པའི་ཞི་ཤེས་སྒྲིམ་ཚུལ་རྟོགས་པར་དགའོ། རེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་ལྷན་
 ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་དང་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིགས་ཆོས་དང་། རྒྱལ་
 པའི་ཚུལ་དུན་པར་བྱས་ནས། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 རིམ་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཡང་སྤང་བ་སྤྲུལ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་མཉམ་གཞག་
 དུ་ཡོད་ལ་བྱ་ཞིང་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྤབས་སུ་གཟུང་བྱ་དོན་གཞན་མེད་ན་དེ་སྤྲུལ་སྤང་
 པའི་འཛིན་པ་རྣམས་འབྲུལ་པའི་སྙམ་དུ་གཞན་དབང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བྱའི་དོན་དུན་པར་བྱའོ།

དེ་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ལེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོའི་བཞེད་པ་དང་མཐུན་
 པའི་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་འབྲེལ་ཆེན་དུ་བཏགས་པར་གཏན་ལ་ཡལ་བ་བཞིན་དུ་གཅིག་
 དུ་བྲལ་ལ་སྒྲིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་བདེན་
 པར་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །ཕྱོགས་ཁྱབ་ཇི་ལྟར་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོག་
 དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་
 ལས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ལ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སྤར་ཡོད་གསར་དུ་གསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ་བདག་
 གཉིས་ཀྱིས་གདོད་མ་ནས་སྒྲིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་མེད་གཉིས་ཏྲོགས་པའི་གཉིན་
 པོ་རྣམས་བྱང་གི་དམིགས་པ་གསར་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །བདག་
 མེད་པ་འདིའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་ཏྲོགས་པའི་
 ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ལམ་རིམ་གྱིས་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། །
 གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་གོམས་པས་སྒྲིབ་གཉིས་ལས་གྲོལ་ནས་མི་གནས་པའི་སྤངས་ལས་
 འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིང་
 པ་ཉིད་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཐུན་མོང་པའི་ཞི་ཤེས་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐུན་པ་ལ་
 སྒྲིགས་རེ་རེ་ནི། ཞེས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དེ་ཉིད་སྒྲིང་པ་ཉིད་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ཆེ་
 ཕར་ཕྱིན་དུག་ཀའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་མི་ལྟན་ན། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་པོན་ཅམ་སྒྲིང་
 རྒྱས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་པོན་སྒྲིང་མི་རྒྱས་པས་དུག་དུག་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་གི་ཡོན་ཏན་
 རྣམས་པའོ། །དེས་ཀྱང་བཏགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཏྲོག་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་མཛོན་གྱུར་
 དང་། དེ་བསྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་ས་པོན་གྱིས་བསྐྱས་པ་དུས་མཉམ་དུ་སྤངས་པ་ཡིན་

ནོ། །མདོན་གྱི་མདོན་སྐྱེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤངས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མི་རུང་བའི་
 ཆོས་ཅན་དུ་མ་བྱས་ལ། འདིར་ས་པོན་སྤངས་པས་སྐྱེ་བར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་
 བྱས་པའོ། །འགྱུར་འདི་ལྟར་ན། རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་མདོན་གྱི་དང་། བག་ཆགས་
 རེ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ས་པོན་ལ་གསལ་ལོ། །སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་ཐ་སྟོན་གྱི་འགྱུར་ལྟར་
 ན། རེ་སྐྱེ་བ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། དུས་མཉམ་དུ་ཉོན་ཐྱིབ་སྤྱིར་བཤད་པ་ལ་བཤད་དུ་རུང་བ་
 ཅམ་སྤང་ངོ་། །དམན་ལམ་སྤྱིར་དུ་མ་སྤང་ན་རེ་སྐྱེ་བ་གྱི་ས་པོན་སྤྱིར་བཤད་ཆོ། ཉོན་
 ཐྱིབ་གྱི་ས་པོན་ཡང་ངེས་པར་སྤྱིར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་བག་ཆགས་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བཤད་
 པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་རེ་སྐྱེ་བ་སྤྱིར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཉོན་
 ཐྱིབ་ལ་འཆད་པ་ནི་མུན་སྒྲུབ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། མེད་ཅམ་བསྐྱེད་སྤྱིར་བཤད་པའི་འཛིན་
 ལྟར་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཐོང་ལམ་རེ་སྐྱེ་བ་མཐོང་གིས་བརྟུན་ནས་འདེམ་བར་བྱ་
 བའི་མདོན་རྟོགས་དེ་ཉིད་སྤྱིར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ལྟར་གྱི་མཉམ་གཞན་དེ་ཉིད་ལས་ལངས་
 པའི་རྗེས་ཐོབ་འབའ་ཞིག་སྤྱིར་བཤད་པ་ཡིན་ཆོ། །གསུམ་པ་སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྦྱར་ལ་གསུམ། རེ་
 སྒྲིམ་ལམ། དེའི་སྤང་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། སྤང་བྱ་སྤངས་པས་ཐོབ་པའི་ཡིན་ཏན་ཆོ། །
 དང་པོ་ནི། འགོ་གདང་བཅས་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དགུར། ཞེས་སྟགས་གྱིས་བརྟན་
 ཏོ། །དེ་ལ་ལས་དང་པོ་པས་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་།
 དེ་ལ་ཐོད་རྒྱུ་དུ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཆོག་དོན་ལྟར་རེ་སྐྱེ་བར་བྱས་ནས་སྤྱིར་
 བས་ལུལ་དུ་བྱ་བེད། དེའི་རྒྱར་ཆོགས་གསལ་པ་དང་། ཐྱིབ་པ་སྤྱིར་བཤད་པའོ། །གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇུག་པ་གཟུང་
 རྟོག་དང་། རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་བསྐྱེས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་
 གྱི། །ཞེས་སྟགས་གྱིས་བརྟན་ཏོ། །སྤྱིར་བཤད་པའི་གྱིས་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་
 པ་དངོས་དང་། རྟོག་པས་འཕེན་པ་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་ཏེ། གསུང་རབ་གྱི་དོན་བསྐྱེས་

པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། རྒྱལ་པ་ཇི་སྟེན་པ་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ནས་འདུག་པར་
 བདེན་པར་ཞེན་པ་ནི་འདུག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ། །ཡར་ཕྱིན་དུག་ལ་ནན་ཏན་མ་བྱས་པས་
 སངས་རྒྱལ་གྱིས་མ་བཟུང་ཞིང་བདུད་གྱི་ལས་སྟོང་མི་རྒྱས་པར་བརྟན་པས་དོན་གྱི་ཤེར་
 ཕྱིན་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ན་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བཟུང་ཞིང་བདུད་གྱི་ལས་སྟངས་ནས་བསོད་
 རྒྱལ་ས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛིན་པར་བརྟན་པས་དེར་འདུག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་
 ལ། ལམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་གཅིག་གི་དུས་ན་གཅིག་མེད་
 ཅིང་། ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་དང་། རང་དུས་ནས་ཡོད་པ་གསུམ་དང་། ཟུང་ན་ལས་
 འདས་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གསལ་རྒྱ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་
 ཟིན་གོ་མས་པར་བྱས་པ་ལ་དམིགས་ནས་འདུག་ཟུར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ས་པོན་དང་
 བཅས་པ་སྤང་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ནམས། །ཞེས་
 མོགས་གྱིས་བརྟན་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོགས་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་མཆོག་དུ་སེམས་མི་
 སྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སྟོང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཉན་རང་གཉིས་རང་
 རང་གི་ཐེག་པ་ཐོབ་བྱུང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་དུ་ཆོས་སྐྱེ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
 པ་དང་། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་བསྟོམ་པ་དང་། གནས་ལུགས་གྱི་
 དོན་བསྟོམ་པ་མེད་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་དང་གནས་ལུགས་གྱི་
 དོན་གཉིས་ཀ་བསྟོམ་པ་དང་། དེ་བཀག་པའི་ལ་གྱལ་རེ་རེ་བསྟོམ་པ་ཡང་མིན་པ་དང་།
 ཕྱིན་ཅི་ལྟ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་ཇི་སྟེན་པ་བཞིན་མིན་པར་འཛིན་
 པ་ལ་དམིགས་ནས་སྟོན་ཟུར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་སྟོན་པ་གཟུང་རྟོག་གོ། །གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་
 དབང་བའི་རྣམ་སྐྱེ་མེད་པའི་གང་ཟག་དང་། ཡུང་པོ་སྦྱུ་མ་རྩ་བུ་ལ་གང་ཟག་དུ་བཞག་
 པ་དང་། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་བརྟན་པ་དང་། ཡུལ་ལ་བདེན་པར་

ཆགས་པ་དང་། ཆོས་རབ་རྒྱ་རྒྱུ་འབྱེད་དང་། རོན་དམ་པར་ཆེད་དུ་བྱར་མེད་ཀྱང་
 བ་སྒྲུབ་དུ་བྱ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་།
 ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པས་ཡོན་ཏན་མ་དག་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་ཞེན་པས་སྦྱིན་སོགས་
 གྱི་སྦྱོད་པ་འབྲུགས་པ་ལ་གང་ཟག་དུ་བཞག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྦྱོད་པ་པོའི་རྣམས་
 སུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་
 སྦྱོད་ཡུལ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་བཏགས་
 དང་དེ་རྒྱུ་ཡི། ཞེས་སོགས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གྱིས་བསྟན་དོ། །འབྲས་བུ་ཀུན་
 མཁྱེན་གསུམ་མི་ཤེས་པས་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་ཆོངས་པ་ལ་སྦྱེས་བྱར་བཏགས་པ་དང་།
 སྦྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ལ་ཆོངས་པ་དང་། ལམ་གྱི་སྦྱོན་
 དུ་བྱ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཆོངས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ལ་ཆོངས་པ་དང་།
 ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ཆོངས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ལ་ཆོངས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་
 ལྟོང་ལ་ཆོངས་པ་ལ་སྦྱེས་བྱར་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྦྱོད་པ་པོར་སོ་སོར་
 བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པོའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་རྒྱམས་གྱིས་ནི་གཟུང་
 འཛིན་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་སྦྱོས་བྱལ་དུ་རྟོགས་ནས་ཡང་དང་
 ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལམས་ནད་འདི་རྒྱམས་ཟད་ནས་ནི། ཞེས་
 སོགས་གྱིས་བསྟན་དོ། །དཔེ་ལྷ་མ་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཡུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དང་། དཔེ་
 ཕྱི་མ་ལྟར་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བོས་པ་བཞིན་དུ་ངང་གིས་འདུ་བ་ནི་ལྷ་ར་
 བཤད་པའི་རྒྱམ་གཞག་དེ་དག་སྤངས་པའི་བྱེད་པོའོ། །ལས་དང་པོ་བས་ཡོན་ཏན་དེ་
 དག་སྦྱོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་། དེའི་རྒྱ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་བར་ཆད་མེད་
 པའི་རྩེ་མོ་ལ། རོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། མཐུན་ཁྱེན་སྦྱབ་པ་དང་། འགལ་ཁྱེན་
 བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟོང་གསུམ་སྦྱོ་བོ་ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་དང་། རོ་བོ་དང་

འབྲས་བུ་འབྲུག་པར་གྱིས་བརྟན་ཏེ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ཡི་དམིགས་པ་ཞེས་ཏེ། ལྷ་
མ་ལྷ་བུ་འཛོམས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་དང་། བདག་པོའི་རྟེན་དུ་ན་པ་དང་། ལྷ་མ་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། ལྷ་དང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་
པ་དེ་ལས་མི་ལྷ་དང་བར་རྣམ་མཁྱེན་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དམིགས་
པ་འཐད་དང་དེ་ཡི་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བརྟན་ཏེ། བསལ་བྱ་ལོག་སྐྱབ་བཅུ་དྲུག་
སྟེ། དེ་ཡང་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལོ། །དང་པོ་གཞི་ལ་
ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པ་དང་། ཚེས་རྣམས་
གྱི་རང་དང་སྤྱི་འཛུགས་ཉིད་མི་འཐད་པ་དང་། གཞི་འཛུགས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་
པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འཐད་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ལམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། ལྷ་མ་བ་
ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྱད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ལྷ་མ་པའི་རྟེན་དུ་ཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་འཐད་
པ་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་པོ་མི་འཐད་པ་དང་། དེ་བསྟོམ་པ་མི་འཐད་པ་དང་། དེ་སྤང་
བྱ་སྤྱང་བའི་སྤང་གཉེན་མི་འཐད་པ་ལོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི།
ལྷ་མ་ལྷ་བུ་འཛོམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པར་མི་འཐད་པ་དང་། དམིགས་
པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་མི་འཐད་པ་དང་། དམིགས་རྣམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
ཡེ་ཤེས་མི་འཐད་པ་དང་། དེའི་རྒྱལ་མ་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མི་
འཐད་པ་དང་། དེས་ཚེས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་མི་འཐད་
པར་རྟོགས་པ་ལོ། །ཡང་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འཐད་པར་འདིར་སྐྱར་རོ། །དེ་བཞིན་པར་
བྱ་སྟེ། ལོག་པར་རྟོག་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་
རྟེན་དུ་འདུ་བ་འགལ་བར་འཛིན་པར་འདུས་ཏེ། དེ་ཡང་བཀྲགས་འཛིན་ཆེན་པོ་བཞི་
ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱ་ས་དུ་ལ་ཅམ་ཡང་མེད་
པར་བརྟན་པས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚེས་རྣམས་མི་གམ་གྱི་བུའི་འགྱིང་བག་ལྟར་མོང་ནས་

རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་པར་བྱ་བ་རྒྱུད་ཟད་མེད་པར་སྟོན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་སྐྱར་
 པ་འདེབས་པ་དང་། ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ལུགས་ལ་ཆད་མས་
 གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ན་མཆོན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
 རྒྱས་འབྲས་བྱ་བ་སྦྱེད་པ་སོགས་སྒྲོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་
 མིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་གཤིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་མི་
 མཁས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པོ། །དེས་ན་བདེན་སྟོང་ཁས་མ་བླངས་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་དབྱེ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། དེ་བྱས་ན་བདེན་སྟོང་དུ་ཁས་བླངས་དགོས་པས་
 གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རང་ལུགས་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་
 དང་། དེ་བདེན་སྟོང་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་གིས་མི་ཤེས་ན་དབྱེ་བ་པའི་
 རྗེ་ཅོམ་ཡང་མེད་པས་བདེན་གཤིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱ་ལ། བར་ཆད་མེད་
 པའི་ཅེ་མོ་ལ་སྟོན་དུ་ཆོག་ས་གཤིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་བསྐལ་པ་དུ་མར་གོ་མས་པར་བྱ་
 དགོས་ལ། དེ་ལ་གཞི་རྒྱ་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་
 པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་། གདུལ་བྱ་ཉི་བ་འབའ་ཞིག་གི་པས་མ་པ་ལ་བསྟོས་ནས་སྐབས་
 འདིར་སྐྱར་བར་མཇུག་དོ། །བདེན་པ་གཤིས་སུ་འཇུག་པ་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་ན་
 ལམ་ཆོག་ས་གཤིས་དང་འབྲས་བྱ་སྐྱ་གཤིས་སྟོན་མེད་བཞག་པ་ལེ་མེད་པས་བདག་ལེགས་
 སུ་འདོད་པ་དག་གིས་གནས་འདི་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ། །དབྱེ་བ་པར་ཁས་འཆེ་བ་ཁ་
 ཅིག རྟེན་འབྲེལ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་དུ་མི་རུང་བར་གོ་ནས་ཡོད་པ་ཡང་མིན་
 མེད་པ་ཡང་མིན་ཟེར་བའི་ཟེར་ལུགས་ཅོམ་ལ་རེ་བ་ཆད་ལྟའི་མཐར་ཐུག་པ། ལྷ་བ་
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་བྱེད་པ་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་
 དག་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བཅེ་བ་བྱ་བའི་གནས་སུ་མཐོང་དོ། །
 ཡང་ཁ་ཅིག རྟོན་སྐྱ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་གོ་མས་པས་ཆོས་ཀུན་བདེན་པས་སྟོང་

པའི་སྒྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་སེམས་ཁོང་ནས་འབྲུག་ཅིང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟག་དངོས་
 ལུ་འདྲིན་པ་དག་ཀྱང་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནམས་ཀྱིས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་
 དུ་དོར་བར་བྱའོ། །འདིར་དངོས་ལུ་བརྟན་པ་ནམས་ནི། དོན་དམ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ལྷན་
 ཀ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལན་གདབ་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདི་དག་
 གིས་ཀུན་རྫོབ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ལྷན་ཀ་དང་། དེ་ལ་དོན་དམ་ལ་བརྟན་ནས་ལན་གདབ་པ་
 ཡང་དོན་གྱིས་འཕངས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ལྷན་ཀ་ནི། དབུ་མ་
 པའི་དོན་དམ་པའི་ནམ་གཞག་མཐོང་ནས་དེ་ཅོད་པའི་གཞི་དང་། སྒྲོ་དང་། ལྷན་ཀ་
 འཇུག་པའི་སྐབས་རྗེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་མཐོང་ནས་ལྷན་ཀ་འདི་དོ་བོ་ནི། ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་ནམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཅོད་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ལྷན་ཀ་ནི། དབུ་
 མ་པས་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ནམས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་སྐྱངས་པ་མཐོང་བ་ནི་ཅོད་པ་བྱེད་
 པའི་གཞི་དང་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་ལ། ཅོད་པའི་དོ་བོ་ནི། དོན་དམ་པའི་ནམ་གཞག་མི་འཐད་
 པར་ཅོད་པའོ། །དཔེར་བཞིན་ན། དབུ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་
 དོ་བོ་ཅུང་ཟད་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ན། དེ་མཐོང་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁུན་
 གྱི་དམིགས་པར་མི་འཐད་པར་ཅོད་པ་ནི། དོན་དམ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ལྷན་ཀ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟན་ནས་ལན་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། བདེན་པས་སྒྲོང་པའི་ཆོས་ཡིན་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་དམིགས་པ་བཞག་ཏུ་
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་ལ་དེས་འཕངས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་
 པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ན། བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ལྷན་
 ཀ་ཡིན་ན། དེ་ལ་དོན་དམ་ལ་བརྟན་ནས་ལན་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་ཡིན་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་སྒྲོང་དུ་ཁས་སྐྱངས་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་ཀྱིན་རྩལ་པ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་
 ལ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། བདེན་གྲུབ་ལ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

ལན་འདེབས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ བྱེད་ཅི་ལོག་མི་འཐད་པར་ཀུན་རྫོབ་སྒྲིབ་ཅན་གྱི་
 གྲུག་ཀར་བྱེད་པ་ནི་དོན་དམ་མིན་ཏེ་བདེན་སྒྲིབ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་པར་བཞག་པའི་མི་རྣམས་
 མོགས་མི་འཐད་པས་བདག་པའི་འཛིན་མོགས་བྱེད་ཅི་ལོག་མི་འཐད་པར་སྒྲིབ་པ་དོན་དམ་
 སྒྲིབ་ཅན་གྱི་གྲུག་ཀ་ཡིན་ནོ། །རྣམས་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དོན་ཤིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་རྩོད་པ་གོང་ནས། དོན་དམ་དུ་ཟེར་
 ན་འདོད། ཀུན་རྫོབ་དུ་ཟེར་ན་རྣམས་མ་གྲུབ། ཀུན་རྫོབ་དུ་དེར་ཐལ། དོན་དམ་དུ་
 དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁྲུབ་པ་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ལན་འདེབས་པ་ནི་ཕྱ་ཐུག་པའི་ཁྲུབ་པ་ཡིན་
 ཏེ། དཔུ་མ་པས་ཅི་ཟེར་མ་ཐོས་མ་གོ་བའི་རྩོད་པ་དང་། དངོས་པོ་པར་སྒྲིབ་པའི་འདོད་
 པ་མ་གོ་བའི་རྩོད་ལན་བྱེད་པ་འབྲེལ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་དང་པོ་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་མོ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་རྣམས་ཆད་ཀྱི་
 མཐའ་དང་བྲལ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་གནས་ལུགས་
 ཀྱི་དོན་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་བཏན་བྱེད་ཀྱི་ལན་ལག་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྲིམ་ཚུལ་དེའི་འབྲས་བུ་དང་
 བཅས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཐར་གྱིས་པའི་སྒྲིམ་ཚུལ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་སྐད་
 ཅིག་སྒྲིབ་སྒྲིམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །ཞེས་ཏེ།
 དེ་ལ་གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་
 ཅིག་ རྣམས་རྫོགས་སྒྲིབ་པ་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་སྒྲིབ་པའི་ཁྲུང་པར་ནལ་འབྱོར་
 གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཞེས་བཞག་ནས། མཐར་གྱིས་པའི་
 སྒྲིམ་ཚུལ། ཆོས་བཙུགས་མ་རིམ་གྱིས་བསྒྲིམ་པ་འབྲེལ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ། འཕགས་
 པ་དང་། སྒྲིབ་པ་དོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡེ་ནས་མིན་ཏེ། མོ་མོ་བདེན་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་
 རྣམས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་རིམས་བཞིན་དུ་བསྒྲིམ་པར་གསུངས་ཀྱི་ཆོས་བཙུགས་མ་རིམ་

ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱུས་པའི་དོན་ཡང་སྐབས་
 དང་པོ་གསུམ་དུ་མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བསྐྱུས་
 རྣམ་བཤད་པ་ལ་སྒྲོ་བ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
 ཆོས་བརྒྱ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོམས་པས། རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་རིམ་
 ཅན་དུ་སྐྱོམ་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། དེའི་ཚུལ་ཁྱེད་ཀྱིས་བཤད་པར་རིགས་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་གོ་རིམས་ངེས་
 ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོ་ནི་མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་
 བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གོ་རིམས་མ་འཆོལ་པར་ངེས་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། དེའི་ནང་དུ་
 མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་རྣམས་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ཀྱང་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ཡང་ཁི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་བསྐྱོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐབས་གསུམ་པར་བསྐྱན་པའི་
 རྣམ་པ་བརྒྱ་དྲུག་བསྐྱོམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་མེས་པ་བསྐྱེད་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེན་པར་བསྐྱོམས་པས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཕལ་ཆེར་བསྐྱོམ་
 པར་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་མཐེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བསྐྱོམ་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ནོ། །རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་བའི་སྐབས་སུ་གོ་མས་པ་མི་བརྟེན་པ་ལ་དགོས་སུ་གོ་མས་
 པ་སྤྱིང་བའི་འཆོལ་བར་བསྐྱོམ་པ་ཡང་བསྐྱན་ལ་མཐར་གྱིས་པ་ནི་བརྟེན་པ་ཐོབ་པའི་
 དོན་དུ་གོ་རིམས་ངེས་ཅན་གོ་མས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོག་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཐར་གྱིས་
 བྱ་བ་དང་། སྦྱར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཐར་གྱིས་སྦྱོབ་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་
 སུ་མཐར་གྱིས་སྦྱོབ་པ་དང་། དེ་ཡང་ཆོས་བརྒྱ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་
 ཏེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་བསམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་མི་དགེ་བ་མཐའ་
 དག་ལས་ལྷོག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དགེ་བ་མཐའ་དག་གཞན་དོན་
 དུ་བསྟོ་བའི་གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་རྣམ་པའི་ལྟ་རྟེན་བརྒྱུད་པར་

པའི་དབྱངས་ལ་སྒྲིབ་པ་མཛད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དཔང་པོའི་ཚུལ་དུ་བྱམ་པ་དང་། མཐུན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་ནམས་ཀྱང་ཡར་ལྷན་དུ་གྲག་ཅན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། དེ་མཁས་ཅན་ཀྱང་སྤྲོད་ཉིད་ཉིད་གསུམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །མཐར་གྱིས་པའི་སྒྲིབ་ཚུལ། དཔེར་ན་ཁ་ཉོན་ལེགས་པར་བྱང་བ་དཀྱུས་ཐོག་གཅིག་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འདོན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཟློན་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་རེ་རེས་ཀྱང་། ཞེས་སྒྲིབ་པ་ཤི་ལོ་ག་ལུས་སྒྲིབ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲིབ་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ནི་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་པས་དུམ་པ་ལེན་གྱི། བཞི་པོ་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ནི་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀའི་བཞེད་པར་མི་སེམས་སོ། །སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་པའི་ལམ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གཉིས་ཡོད་ལ་ཕྱི་མ་ནི་སྤྲོད་པ་ཉིད་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ནམས་རྒྱས་པའི་དོ་ཤར་ལྡན་ཡང་། མཐུན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་མ་ལུས་པའི་ནམ་པ་ཤར་བ་མིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་མཛོན་སུམ་གཅིག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དུས་གཅིག་དུ་དངོས་སུ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིབ་པའི་ལམ་གྱི་ཆོ་ན་ནི། མཐུན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་ཀུན་གྱི་ནམ་པ་ཤར་ཡང་དེའི་སྒྲིབ་པ་ཀྱི་མཐར་གྱིས་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་པ་གཅིག་གི་མཐར་གྱིས་པའི་བསྒྲིབ་པ་ཐ་མའི་ཆོ། མཐུན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཆོ་བསྒྲིབ་པའི་ཚུལ་བ་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་པར་མ་ཟད་བསྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ལྟར་དགོས་ལ། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་སྒྲིབ་དུ་འཕྲོས་པའི་སྒྲིབ་པའི་ལམ་གྱིས་བསྒྲིབ་པའི་ཆོ་ན་མི་ཉག་པའི་ནམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཆོ་ཚུལ་བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་བྱས་པ་དེ་ནས་བསྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་ཚུལ་བ་གཞན་མི་དགོས་པར་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བྱས་ནོ་ཚུན་ཅུང་། ཅིས་པ་ལྟར། དཀྱུས་ཐོག་གཅིག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་དེའི་

ཆེ་ཡང་མི་དག་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་ཅིང་གྱིས་ནམ་པ་ཐམས་
ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉག་གཅིག་གི་བྱེད་ཆོས་
ཡིན་པས་སོ།།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྐྱུ་བཞིའི་
གོ་འཕང་སྔོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་གདུལ་བྱ་ལ་འཕྲེན་ལས་མཛད་པའི་ཚུལ་སོ། །དང་
པོ་ལ་བཞི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་།
ལོངས་སྐྱོད་རྟོགས་པའི་སྐྱུ་དང་། མཆོག་གི་སྐུ་ལ་པའི་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་སོ། །
དང་པོ་ནི། ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ནི། བེས་ཏེ། ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
དངོས་འབྲས་ནམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། དེའི་ཆེ་བྱི་མ་མཐའ་དག་
ཟད་པར་སྤངས་པས་སྒྲིབ་པ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཞིན་
པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་
མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རིགས་མཐུན་
ཇུས་ཐོབ་དང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་
གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིག་གི་ཤེས་པ་དང་ན་བའི་ཤེས་པས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་
སུམ་དུ་གཟིགས་པར་གསུངས་ན། སྒྲིབ་པ་གཅིག་གིས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཐའ་
དག་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་ཏེ། མི་གཟིགས་པའི་རྒྱ་མཐའ་དག་རྫོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་ཇུས་ཐོབ་དག་
པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་། རོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་མི་འགལ་
ཞིང་རོ་བོ་ཐོབ་དང་པ་ལྟར་བཞག་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ནམ་གཞག་
མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་པར་མཉམ་གཞག་ལས་བཞེངས་པ་ཇི་སྟེད་ཀྱང་

སངས་རྒྱུ་མཉམ་པར་པའི་གཞི་མཉམ་གཞི་ལས་བཞེངས་སོ་ཞེས་གདུལ་བྱ་
 རྣམས་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་རོ། །དོན་དེ་དག་མཛོད་གསུམ་པར་སངས་རྒྱུ་མཉམ་པར་སྒྲུང་ལ་ངེ་
 རྟེན་པ་གཞི་གསུམ་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་སྤྱི་ལོ་གསུམ་པ་པ་ལྟར། བདུད་མིག་ཉི་ཅན་
 གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཀུན་མཁུན་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་ངན་རྟེན་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 རྟེན་པར་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ཉིད་བདེན་པས་སྒྲོང་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
 གི་ཆ་དེ་མ་མཐའ་དག་གིས་སྒྲོང་པའི་སྒྲོ་བུར་དེ་བྱལ་གྱི་འགོག་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་
 ཞེས་བྱའོ། །སྒྲོ་བ་དཔེན་ཡེ་ཤེས་སྒྲོང་པའི་སྤྱི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ངོ་བོའི་ཕྱིར།
 ཅེས་གསུངས་པ་ནི་བདེན་སྒྲོང་གི་ཆ་དེ་ཉིད་མཐའ་དུག་སྒྲོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་
 པའི་དོན་ལ་སྒྲོ་བུར་དེ་བྱལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དང་། དོན་དམ་
 པའི་སྤྱི་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲོ་བུར་རྣམ་དག་དང་། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་ངོ་བོ་གཅིག་
 པ་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་མཉམ་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟེན་གསུམ་ལ། སྒྲོ་བུར་དེ་བྱལ་གྱི་ཆ་མངོན་སུམ་དུ་རྟེན་གསུམ་ལ་ཡིན་ནོ། །ཉན་
 རང་ལ་བདག་མེད་སྤྱི་བར་རྟེན་གསུམ་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ན་ནི། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་
 ཀྱང་སངས་རྒྱུ་མཉམ་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་མངོན་སུམ་དུ་རྟེན་གསུམ་ལ་ཡིན་ནོ། །
 སངས་རྒྱུ་མཉམ་ཞེས་པའི་སྤྱི་བཤད་པ་དང་། འདུག་པའི་བྱེད་པར་མ་བྱེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱུ་མཉམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱི་བཞི་ལྟེན་པ་བས་ཆེས་ཞིག་པ་རང་ཡང་ཕྱང་ལ་
 གཞན་ཡང་ཕྱང་བར་བྱེད་པ་ཡུང་དང་རིགས་པ་དེ་མ་མེད་པའི་ཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱུ་མཉམ་
 སྤྱི་གསུམ་པ་ཆོག་གསུམ་པར་དབྱུང་དུ་མི་རུང་བའི་གཏམ་མོ། །འདི་ལ་གཞན་པ་མང་སྟེ་ཆོག་
 མངས་སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་མ་སྤྱི་མོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་དབྱེ་བ་
 རྒྱུ་མཉམ་པར་བཤད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་དུས་ཉག་ཏུ་དངོས་སྤྱི་དོན་མི་མང་པའི་རྒྱ་མཆན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་

རྒྱལ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། ཁྱིམ་སྒོགས་ཀྱིས་བརྟན་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་
 ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲུང་བའི་གཞི་ཡིན་པ་དང་།
 འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་བདག་པོའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་
 སྐུ་བཞི་ངེས་པར་ཁས་བླངས་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ལ་འགལ་
 བ་མེད་པ་དང་། མངོན་ཏོགས་རྒྱུན་གྱི་ཆིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པས་
 སྐུ་བཞིར་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་བླ་མ་སྒོགས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐུ་གསུམ་དུ་འདུས་
 པའི་རྣམ་གཞག་མི་གཟིགས་པ་དང་། མ་དགོངས་པ་མི་སྤྲིད་པས་དབྱེ་བ་སྐུ་ཙམ་དུ་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒར་བཤད་པའི་ཡིན་ཏན་དེ་དག་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ལ་སྒོགས་པ་གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆོ། མེ་ལོང་ལྷ་བུ་ལ་
 སྒོགས་པ་ཡེ་ཤེས་བཞིར་འགྱུར་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བྱེ་
 བ་ཕྱག་བརྒྱ་ལ་སྒོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས་པར་ཡེ་ཤེས་བཞི་དོ་བོ་ཐད་དུ་འདོད་
 པ་ནི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་རགས་པ་ཙམ་ཡང་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཉན་ཐོས་ཉན་ཐོས་མོངས་མེད་པའི་ལྷ། ཁྱིམ་སྒོགས་ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཉན་ཐོས་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་གྲོང་ལ་སྒོགས་པར་གཞན་གྱི་ཉན་
 ཐོས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་རྟེན་མི་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ངེས་པར་ནི།
 གཞན་གྱི་ཉན་ཐོས་དུངས་འབྱེན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་པ་
 མཐུན་པ་ནི། རང་གི་ངང་གིས་འདུག་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་དང་།
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་སེལ་བས་ཉན་
 ཐོས་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཐུན་པ་དང་།
 བརྟེ་བ་དང་འཕྲིན་ལས་ལ་ཐོགས་པ་མི་མང་འཁྱིང་། རྒྱུན་ཆད་པ་མི་སྤྲིད་ཀྱང་གདུལ་
 བྱ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱལ་གྱིས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མ་ཚང་བས་རེས་འགའ་

དེའི་དོན་མི་མཛད་པའི་དོན་དང་། དཔེ་དང་། ཁྱབ་པ་དང་། རྟག་པར་བཤད་པ་མི་
 འགལ་བ་རྣམས་རྒྱ་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་གྱུར་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་དོ། །གསུམ་
 པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟུས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། མཚན་ནི་སྤྲུལ་རྩ་ཅ་གཉིས་དང་། །ཞེས་སོགས་དེ། མཚན་དཔེས་སྒྲུས་པས་
 ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུག་དང་གདུལ་བྱའི་སྤང་ངོར་ཡང་ཞིང་ག་ཞན་དུ་
 ག་ཤེགས་པ་དང་། བཞེངས་པ་དང་། ཡང་བཞུགས་པ་དང་། རྩ་ངན་ལས་འདས་
 པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་གསུང་བའི་སྒྲིབ་གདངས་རྒྱན་ཆད་པ་སོགས་མི་སྤང་
 ཞིང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་མ་གཏོགས་སོ་སོ་སྦྱོར་བ་དང་། ཐེག་པ་དམན་
 པའི་གང་ཟག་གིས་མདོན་སྤྲུལ་དུ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
 པ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུར་སྤང་བ་མ་གཏོགས་བཅའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ངེས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་
 པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་དེ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྒྲུ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 མཚན་དང་། དཔེ་བྱད་དོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བརྟན་དོ། །མཚན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། རྒྱ་
 ངོས་བརྩུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲུ་འདི་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
 འདུན་པ་དང་སྟོན་པ་གྲགས་དག་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། གང་
 གི་སྤྱིད་པ་ཇི་སྤྱིད་པར། །ཞེས་དེ། མཚོག་གི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་དང་། སྒྲུ་བ་དང་། བཟོའི་
 སྒྲུལ་པས་གདུལ་བྱ་ལ་ཐར་པ་འདོད་པ་དང་། སྒྲིན་པ་དང་། བྱོལ་བ་ལ་འགོད་པ་
 འཁོར་བ་ཇི་སྤྱིད་པར་མཛད་པའོ། །མཚོག་གི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཐད་དུ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་སྒྲུ་རྒྱག་བསྟུལ་
 བདེན་པ་འདོད་པ་སོགས་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྒྲུ་སོགས་ན་བར་བསྐྱག་ཏུ་མི་རུང་།

པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འབའ་ཞིག་གི་འདོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་བག་ཆགས་
བཞག་པར་མི་བྱའོ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་མིན་པར་འདོད་
པ་ནི། འཛམ་བུ་གྱི་ལོ་མཇུག་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདོག་པ་འཕྲོག་པ་དང་སྟོག་བཅད་
པའི་སྡིག་པས་དེའི་སྡིག་པའི་ཆར་ཡང་མི་ཉེ་བས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་གནས་འདི་ལ་ཤིན་དུ་གཟབ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་འཕགས་པས་འཕགས་
པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་སྒྲ་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གདུལ་བུ་ལ་འབྲིན་ལམ་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་
ཇི་སྲིད་འདིའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིའི་མཚམས་སྒྱར་དུ། ཡེ་
ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་སྤྱུང་བ་ལྟར་པའི་དོན་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་
གི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་སྤྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་དང་། གཉིས་
ཀའི་ཆ་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པར་མ་མཐོང་བར་དོན་གཞན་དུ་འཆད་པ་
ནི་ནོར་བའོ། །འབྲིན་ལམ་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཛད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་རྩ་སྟོན་ཆངས་པ་དང་། ཉི་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲ་དབྱངས་བཞིན། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
དཔེ་དགུས་བརྟན་པ་ལྟར། འབྲིན་ལམ་མཛད་པའོ། །དབྱེན་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་
བ་དང་། ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། འབྲས་སུ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐར་པ་
སྒྲུབ་པའི་ལུས་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་ལ་འགོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོང་ཞིང་།
དགེ་བ་བཅུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆོག་ས་ལམ་དང་། སྒྲིར་
ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲིམ་ལམ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་པ་
རྣམ་དག་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་དང་། བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་ཞི་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་

བཞི་ལ་བཀོད་ནས་འཁོར་བ་སྤང་བ་དང་། སྤང་འདས་ཐོབ་ཕྱིན་ཉེག་ས་པའི་སྒྲིབ་ཕྱི
འབྲིང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་འཁོད་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོག་མར་བསམ་
པ་ནས་དག་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་ལ་འཁོད་པ་དང་། སྦྱར་བ་ནས་དག་པར་
ཕྱིན་དུག་ལྟ་བུ་ཉམས་སྤུངས་པ་རང་དོན་གྱི་སྦྱར་བ་ལ་འཁོད་པ་དང་། གཉིས་དོན་
སྒྲིབ་པའི་ལན་ལག་དག་བ་བཅུའི་ལས་ལམ་ལ་འཁོད་པ་དང་། ལྟ་བ་ནས་དག་ཆོས་
ཉིད་སྤོང་པ་ཉིད་དུ་ཉེག་ས་པ་ལ་འཁོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོ་ནས་ཆོས་གྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉེག་ས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
གཉིས་སྤུངས་པར་མཛད་སྤུངས་དུ་ཉེག་ས་པ་ལ་འཁོད་པའོ། །བཞི་པ་ལ། ས་གཉིས་
པ་ནས་དག་པའི་བར་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་པར་ཕྱིན་ལྟ་བུ་པ་ནས། སྦྱོན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་
གྱི་མཐུས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་འཁོད་པའོ། །ས་བཅུ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་པ་རྣམས་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་གྱི་དུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཕྱིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་ལན་ལག་བྱེད་པར་ཅན་དང་། ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚུད་
མེ་བ་དང་། བདེན་པ་བཞི་མཐའ་དག་མཛད་སྤུངས་དུ་ཉེག་ས་པ་དང་། བཏགས་པ་འཛིན་
སོགས་ཟད་པ་དང་། དེའི་གཞི་སྤངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་ཉེག་ས་པ་དང་། ཆོག་ས་
ཡོངས་སྤུངས་ཉེག་ས་པ་དང་། སྤོང་ཞི་མཉམ་ཉིད་གྱི་སྦྱར་བ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་འཁོད་པའོ། །
གསུམ་པ་ནི། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འཁོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྤར་བཤད་
པ་ལྟར་སེམས་བརྟེན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མཐར་ཐུག་པའོ། །གདུལ་བྱ་ནམས་རིམ་གྱིས་པ་སྟེས་
པའི་གོ་འཕང་དེ་ལ་འཁོད་པར་མཛད་པའོ། །

ཏུ་ཕྱིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ནི། མཆོན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱར་བ་དང་། ཞེས་ཏེ།
བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་བསྐྱོམ་པའི་སྦྱར་བ་དང་། དེ་བསྐྱོམ་པ་རབ་དུ་གྱུར་པ་

དང་། གོ་རིམ་ས་གྲི་སྒོ་མ་པའི་གནས་སྐབས་དང་། སྦྱར་བ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། དེའི་
 འབྲས་བུ་དང་དུག་རྩ་བ་སྦྱས་པ་ཡང་། རྒྱུ་པར་བཤད་ན་ལྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །དོན་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ་ནི། ཡུལ་ནི་ནམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱ། ཞེས་ཏེ། སྦྱར་
 བ་བསྒོ་མ་པ་པོ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བསྒོ་མ་པར་བྱ་བའི་འདུག་ཡུལ་དང་། འདུག་
 ཡུལ་དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྦྱར་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐོབ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་ཕྱིན་ལམ་དང་བཅས་པ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་བསྟུ་པ་ཡང་།
 སྦྱོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆད་མས་སྦྱོན་པོ་རྟོགས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོན་པོ་ཐོབ་
 པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཡན་ལག་རྒྱུ་པ་ཤད་ཀྱང་ལྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱད་
 དུ་ཕྱེ་བ་དང་། དུག་རྩ་བ་སྦྱས་པ་དང་། གསུམ་དུ་བསྟུ་པ་འདི་ནི། བསྟུ་པ་དོན་
 ལུས་ནམ་པ་ཞག་དེ་དག་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་ལམ་སྦྱིའི་གྲངས་དང་། རོ་བོ་དང་། གོ་
 རིམ་ས་ལ་ཡིད་དཔྱད་ཅམ་གྱིས་ངེས་པ་སྦྱེ་བའི་དབང་པོའི་བྱད་པར་ཡིན་གྱི། ཆད་
 མས་མཐའ་ཆོད་པར་ངེས་པ་ལ་ནི། གསུམ་ཀ་ལ་ཆོག་དོན་རྟོགས་པར་བསྟན་དགོས་
 པས་ཡུམ་རྒྱུ་པ་འབྲང་བ་སྦྱས་གསུམ་ལྟར་ཆོག་དོན་རྒྱུ་པ་འབྲང་བ་སྦྱས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་
 པར་བྱ་དགོས་པའི་དབང་པོའི་བྱད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་
 ཞིབ་རྩ་མ་སྦྱོས་སོ། །

ཨ རྒྱལ་ཆ་བ་དམ་པའི་གསུང་གི་གཅེས་པའི་མཛོད་།

སྒྲིང་པོའི་དོན་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ།

སྐལ་ལྷན་སྦྱོས་བུས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ།

རྒྱལ་སྐས་བཟང་པོའི་བཞེད་པ་རི་བཞིན་བཤད།

ཆེ་བའི་ཆེ་བ་མགོན་པོ་སྐུ་སྦྱུ་བ་དང་།

རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས།

ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟེན་སྒྲིལ་གྱི་ལམ་ཞུགས་ནས།
གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱང་མཆོའི་སྤྱིང་སྤྱིང་སྟེ།

ཐེག་མཆོག་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟག་པར་རྒྱས།
རྣམ་དཔྱད་དོན་གཉིས་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་ཅན།
སྤྱིང་ཞིའི་རྒྱད་པ་མ་ལུས་བསལ་སྤྱད་དུ།
ཐེགས་བཤད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདི་བླངས་སོ།

གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་འཆར་བའི་སྤྱང་བས་དཔེན།
དྲི་མེད་རིག་པའི་མིག་དང་མི་རྒྱན་པར།
ལམ་བཟང་འདི་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཡང་།
དམུས་ཡོང་རང་དགར་གོམ་པ་འདོར་དང་མཚུངས།

སྤྱངས་པའི་སྒྲིལ་བས་དམན་སྒྲོ་གྲོས་ཉམ་རྒྱུང་ཡང་།
རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་འཛིན་པ་ཡི།
བཤེས་གཉིན་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་ཡོངས་བབྱང་བས།
ལམ་འདི་འབྱེད་ལ་ལྟག་པར་སྒྲིལ་སྒྲིལ།

མདོ་རྒྱད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ལམ་གྱི་གནད།
མདོགས་ལོག་རྩོག་ཐམས་ཅད་ཀྱན་བསལ་ཉེ།
ཇི་བཞིན་གཟིགས་ནས་བརྟེན་བས་སྒྲོན་མཛད་པའི།
བླ་མ་དེ་ལ་བདག་ནི་ཕྱག་འཆལ་ལོ།

རྟེན་བཀྲར་གྱི་གྱུ་ལྷུ་འཁྲུག་པས་འདི་མ་བྱས།
 ལམ་འདི་ཆེས་ཆེར་ཉམས་པར་གྱུར་མཐོང་ནས།
 ཟེར་སྒྲོམ་ཅམ་ཞིག་ཡུན་རིངས་གནས་ན་ཡང་།
 སྐལ་ལྷན་འགའ་ལ་ཕན་པར་ཅིས་མི་འགྱུར།

འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དགའ།
 བདག་ནི་བྱིས་པའི་ནང་གི་བྱིས་པ་སྟེ།
 གལ་ཏེ་འདི་ལ་འོངས་པའི་ཆོག་ས་མཆིས་ན།
 ཐུ་མ་ལྟར་བཅས་ནམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་རིགས།

འདིར་འབད་དགེ་བ་རབ་དགར་ཅི་ཡོད་དེས།
 ཡུལ་ལ་སྟེད་པའི་སྒྲོམ་པས་ཤིན་ཏུ་གདུངས།
 ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་གྱུར་པའི་མ་ནམས་ཀྱན།
 འཆི་མེད་བདུད་ཅིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག།

བདག་གྲུང་དེང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ།
 ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་མཉེས་བྱས་ནས།
 ལམ་བཟང་འདི་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་།
 ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ཤོག།

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་བཤད་པའི་སྒྲོལ་དུ་མ་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་
 པོ་ཆེ་བཙུན་དམ་པ་རེད་མདའ་བ་ཀྱི་མ་ར་མ་ཏིའི་ཞལ་ལྷན་ས་དང་། བཀའ་བཞི་འཛིན་
 པ་རིན་ཆེན་རྟོ་ཆེ་ལ་ཐོས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་རིམ་པ་

ཐུ་བོ་གསུམ་འདྲེས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་བོ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་གནས་པ་ཐུད་དེ་ཡོངས་པ་འདི་སྒྲིགས་
 དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་ལྷ་
 རས་ལས་གསུང་གི་བདུད་ཅི་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་མུངས་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
 རིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཐེག་མཆོག་གློ་འབྱེད་ཅེས་པུ་པ། མདོ་སྒྲགས་
 ཀྱི་གཞུང་མང་དུ་ཐོས་པའི་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་དུ་མས་བསྐྱལ་ནས་རིགས་པ་སྤྱོད་པ་དགོས་པ་
 དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགོ་ལྡན་ནས་པར་ཀྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བའོ།
 ཡི་གེ་པ་ནི་སྡོམ་བཅོན་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱལ་ལོ། །འདིས་ཀྱང་ཀྱལ་
 པའི་བསྟན་པ་སྤོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་
 གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །

ཨོ་སྤྲེལ། མན་བདེའི་འབྲུང་གནས་ཀྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་སྡོན།
 རབ་རྒྱས་འགྲོ་ཀྱན་ཐར་མཆོག་འབྲས་བཟང་ལ།
 སྦྱོད་བྱེར་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་གྲུ་ཆེར།
 ཆོས་སྦྱིན་འཇང་མེད་དལ་འགྲོའི་རྒྱན་འདི་སྟེལ། །
 སའ་མཛྲ་ལོ།

བར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག

རྣམ་གྲོལ་ནི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་རྒྱ།
 གཞིལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབ་ཀྱང་།
 ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རིས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱིས།
 དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་རྣམ་དཀར་མུང་པོའི་མཐུས།
 ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྒྲོང་ཕྱག་བརྒྱ།
 གདངས་དེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
 དེས་ལེགས་ནོར་ཐུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་གྲོག།

ཅེས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་བར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་
 ལ་ཡང་སྐྱར་ཆོག་བའི་དགོ་བཤེའི་སྒྲོན་ཆོག་གོ། །

དོགས་གཞིའི་རེའུ་མེག

མོག་	ཡང་	མིན་ནམ་སྒྲུལ་	མོག་	ཡང་	མིན་ནམ་སྒྲུལ་
༡	1	མངོན་པ	༡༩	2	བཏད་
༢	1	དགོས་	༢༡	1	དབྱེར་ཡོད་དེ
༣	1	བསྐྱབས་	༢༢	1	ཉམས་
༤	1	གཉིས་ཀྱིས་	༢༣	1	ཐ་དད་
༥	2	ཤེས་པའི་	༢༤	1	ཞེ་
༦	3	ཀྱིས་	༢༥	2	བརྗེད་
༧	1	དོགས་	༢༦	3	དང་བས་བསྐྱུས་པ་
༨	1	དོགས་པ་	༢༧	1	གྱིས་
༩	2	ཉིང་དགོས་དང་།	༢༨	1	ཆོས་གསུམ་ཆང་བས་
༡༠	3	འབྲེལ་བ་	༢༩	2	ལུས་ཤེས་
༡	1	དགོས་	༣༠	1	ཚོལ་བྲགས་
༡༡	1	བསྐྱུས་པ་མོགས་གསུམ་	༣༡	1	ཆེ་བའོ་
༡༢	1	བསྐྱུས་པ་མོགས་གསུམ་	༣༢	2	ཡིད་ཤེས་
༡༣	2	ཡིན་པའི་ཁྱིར།	༣༣	1	གསུམ་ནས་ཡིད་ལ་བརྟེན་
༡༤	1	བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ་			པའི་ཆོར་བ་གསུམ་གྱི་བར་
༡༥	2	དོགས་	༣༤	1	ཞིག་
༡༦	1	འདུ་བྱེད་	༣༥	1	པ་
༡༧	1	ཡུང་པོ་ལུ་བཟིན་ཡོངས་སུ་	༣༦	1	ནམ་
		མི་གཏོང་བའི་ཁྱིར།	༣༧	2	འདུ་ཤེས་ལ་

དོགས་གཞིའི་རེབ་མིག

ཤོག་	ཡང་	མིན་ནམ་སྒྲམ།	ཤོག་	ཡང་	མིན་ནམ་སྒྲམ།
༤༡	3	རྒྱད་	༥༡	1	ཉེ་
༤༢	1	འདུ་བྱེད་	༥༢	2	པའི་
༤༣	1	སེམས་པ་	༥༤	1	པའི་
༤༤	1	གཏོད་པ་	༥༤	2	པས་
༤༤	2	སེམས་ཐམས་ཅད་	༥༧	1	གྱི་
༤༥	1	རེག་	༥༧	2	གྱི་
༤༦	1	དེ་དག་གིས་ཀྱང་	༦༣	1	སྐྱོངས་
༤༧	1	འགྱུར་བས་ན།	༦༣	1	གི་
༤༧	2	སོ།།	༦༦	1	མཆོན་
༤༩	1	མ་ཆགས་	༦༦	2	ཉེས་
༤༩	2	གྱིས་	༦༧	1	ལས་ཅན་ནོ།།
༥༠	1	གཉིས་པ་ལན་ལ།	༧༡	1	ངང་ངམ་གྲགས་
༥༠	2	དགེ་བ་ལ་སེམས་	༧༡	2	སྒྲགས་དྲག་
༥༡	1	གྱིས་	༧༡	3	གྱིས་
༥༣	1	ཞེས་དྲེ་	༧༣	1	གེས་པར་བྱའོ།།
༥༣	2	པས་	༧༦	1	ང་ཁ་དང་
༥༤	1	དང་པོ་ནི། འཇིག་ཆོར་ལ།	༧༩	1	བཅད་
༥༥	1	སྐྱལ་	༧༧	1	མེད་
༥༥	2	འབྲས་བུ་	༩༣	1	རྒྱས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་ སྤར་བ་ཤད་

དོགས་པའི་འཕྲིན་ལྷན་

ཤོག་	ཡང་	མིན་ནམ་སྒྲུབ་	ཤོག་	ཡང་	མིན་ནམ་སྒྲུབ་
༡༣	1	འཕྲིན་ལྷན་པ་	༡༠༣	1	ཕྱི་ཚུན་གྱི་བར་རྒྱུ་
༡༣	2	ཞེས་བྱའོ།།	༡༠༣	1	གྱིས་
༡༤	1	དེ་ཡིན་ཏེ་	༡༡༥	1	ཉེ་ཉེན་
༡༥	1	དེ་དགེ་མི་དག་	༡༡༥	2	ལྷ་པ་ལ་གཉིས་གྱི་
༡༥	2	ཡིད་བསྐྱེད་པ་	༡༡༥	3	འདུས་བྱས་
༡༦	1	བདག་ཀྱིས་བྱེད་པའི་	༡༡༥	1	ཆོས་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་
༡༦	1	དམིགས་པ་ན་	༡༡༥	2	པ་
༡༦	2	ཞེས་བྱ་སྟེ།	༡༡༥	1	གྱི་
༡༦	1	དབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།	༡༡༥	1	ལ་
༡༦	2	མ་ཡིན་ནོ།།	༡༡༥	2	ཆོས་
༡༧	1	བསྐྱེད་	༡༡༥	3	མེས་པ་ཅན་
༡༧	1	གྱི་	༡༡༥	1	མེས་པ་ཅན་
༡༨	1	མེད་པའི་བྱེད་	༡༡༥	2	བསྐྱེད་པ་མེས་པ་དང་།
༡༩	1	དོགས་	༡༡༥	1	མཚན་
༢༠	1	ཅེ་	༡༡༥	1	གྱིས་
༢༡	1	དོན་དང་དཔེ་གཉིས་	༡༡༥	1	ལུང་མ་བསྐྱེད་
༢༢	1	ཆོས་པ་ལྟེན་ལྟེན་པ་	༡༡༥	1	ངང་
༢༢	1	དང་ཆོས་མཚན་པ་ཏེ།	༡༡༥	1	གྱི་
༢༢	2	པ་	༡༢༠	1	ཉེན་མེད་པ་དང་ལས་
༢༢	3	མི་གནས་པ་	༡༢༠	1	དང་སྟེ་པའི་

དོགས་གཞིའི་རེའུ་མིག་

ཤོག་	ཡང་	མིན་ནམ་སྐུམ་	ཤོག་	ཡང་	མིན་ནམ་སྐུམ་
༡༩༠	2	ནག་	༡༩༨	1	འདུས་
༡༩༠	3	དོགས་	༡༩༠	1	རྩམ་ཐད་ད་
༡༩༩	1	ཀུན་ནམ་སྐུང་སྟེ།	༡༩༠	2	མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་
༡༩༦	1	པས་	༡༩༣	1	མ་རྟོགས་ཐུན་གཉིས་
༡༩༦	2	གིས་	༡༩༣	1	རྟོན་
༡༩༦	3	གིས་	༡༩༤	1	བྱིས་
༡༩༧	1	པས་	༡༩༣	1	ལ་
༡༩༧	2	བྱི་	༡༩༣	1	ན་
༡༩༩	1	བྱིས་	༡༩༣	2	སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར།
༡༩༩	1	འཕྲུང་པའི་བྱིར།	༡༩༥	1	གཉིས་པ་ནི།
༡༩༠	1	བྱིས་	༡༩༠	1	གསུམ་བྱིས་སམ།
༡༩༡	1	པ་	༡༩༩	1	ནི།
༡༩༣	1	ཁམས་	༡༩༦	1	བྱིས་
༡༩༩	1	སེམས་ཆོས་ཅན།	༡༩༧	1	གི་
༡༩༩	2	ཆུ་སྟེ་མི་དགེ་བ་དང་།	༡༩༩	1	རྩལ་
༡༩༦	1	ཅིར་གཉིས་	༡༩༩	1	ལོག་མ་
༡༩༧	1	ཟིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།	༡༩༩	2	ནས་
༡༩༩	1	ཕྱི་	༢༠༠	1	བཅའ་
༡༩༩	1	པས་	༢༠༡	1	པ་

དོགས་གཞི་ལྟེ་མེད་མེད་

མོག་	ཡང་	མིན་ནམ་སྒྲུ་	མོག་	ཡང་	མིན་ནམ་སྒྲུ་
༡༠༣	1	གི་	༡༡༦	1	ལས་འབྲས་ལ་
༡༠༤	1	གིས་	༡༡༦	2	ཀྱི་
༡༠༥	1	མི་བྱེད་པས་ཡང་སྤྱིད་	༡༡༦	3	ལས་རང་གི་དོ་བོ་གཙོ་བོར་
༡༡༦	1	ལ་	༡༡༧	1	འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་།
༡༡༧	2	གོ་མས་	༡༡༧	2	སྤྱི་དུ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་
༡༡༧	3	བྱུང་	༡༡༩	1	འཆོའི་
༡༡༧	1	བསྐྱབ་བྱ་	༡༡༥	1	གཉིས་པ་
༡༡༥	1	མོ་	༡༡༩	1	གོ་བར་སྒྲུ་ལོ།།གཉིས་པ་ལ་
༡༡༥	2	ལ་	༡༢༠	1	མ་ཉམས་པས་
༡༡༧	1	སྒྲ་རྒྱ་པའི་ཆོར་བ་གསུམ་	༡༢༠	2	ལ་
༡༡༩	1	ཀྱི་	༡༢༡	1	བདེ་བར་
༡༡༠	1	རེ་རེ་ལ་	༡༢༡	1	གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་མཆོན་
༡༡༡	1	ཀྱིས་			ཉིད་བཤད་པ་དེ་དག་
༡༡༡	2	ཀྱིས་	༡༢༡	1	བྱེད་པར་དུ་བསྐྱབས་པ་
༡༡༡	1	ཅི་འདྲ་བས་སྤྱིད་བཤད་།	༡༢༢	1	ཀྱིས་
༡༡༡	2	ཀྱི་	༡༢༢	2	ལས་ཀྱི་
༡༡༡	1	བདག་པ་	༡༢༢	1	བདེན་
༡༡༢	1	གསུམ་	༡༢༢	2	ཀྱི་
༡༡༥	1	ཀྱིས་	༡༢༣	1	དོན་དེ་ལ་

དོགས་གཞི་འཛུགས་

ཤོག་	ཡང་	མི་ཚེ་སྐྱེ་མེད་	ཤོག་	ཡང་	མི་ཚེ་སྐྱེ་མེད་
༣༤༩	1	རྒྱུ་ལས་	༣༥༩	1	འཕྲུལ་ལས་
༣༥༠	1	ཞི་ལོ་	༣༥༩	2	མཛོད་སྐྱེ་མེད་
༣༥༦	1	མཛོད་	༣༥༩	1	དོགས་
༣༥༧	1	དཔེ་ལས་པ་	༣༥༩	1	འབྲུ་
༣༥༨	1	ཅི་རིགས་པ་དཔེ་ལས་པ་འི་	༣༥༩	2	ཁྱི་
༣༥༩	1	འཕྲུལ་	༣༥༩	1	ཅི་ལས་
༣༦༠	1	ལས་	༣༥༩	1	མ་ཕྱིན་ལེན་
༣༦༡	1	ལོ་	༣༥༩	2	འབྲུ་
༣༦༢	1	ལས་པ་གཏན་	༣༥༩	3	མ་ཕྱིན་ལེན་
༣༦༣	1	མི་འབྲུ་	༣༦༠	1	གས་
༣༦༤	1	དཔེ་ལས་པ་མི་འབྲུ་པ་འི་	༣༦༠	2	ཁྱི་
༣༦༥	1	ལེན་ཏན་ལེན་པ་མི་འབྲུ་	༣༦༠	1	མི་འབྲུ་པ་
༣༦༦	1	ལེན་ཏན་	༣༦༡	1	དེ་འབྲུ་ལེན་པ་
༣༦༧	1	དཔེ་	༣༦༡	1	དོགས་ཁྱི་སྐྱེ་མེད་ཁྱི་
༣༦༨	1	ཁྱི་	༣༦༡	1	རྒྱུ་ལས་ཁྱི་
༣༦༩	1	འབྲུ་	༣༦༡	1	རྒྱུ་
༣༧༠	2	འབྲུ་	༣༦༡	1	ཟག་པཅས་སྐྱེ་མེད་པ་པ་
༣༧༡	1	པ་	༣༦༡	1	མ་སྐྱེ་
༣༧༢	1	ཁྱི་	༣༦༡	1	མཛོད་

དོགས་གཞིའི་རེབ་མིག

མིག་	ཡང་	མིན་ནམ་སྒྲུལ་	མིག་	ཡང་	མིན་ནམ་སྒྲུལ་
༡༣༡	1	མི་སྒྲིལ་	༡༣༥	1	མ་གཏོགས་པ་
༡༣༢	1	གཉིས་པ་ནི། ལྷག་པའི་	༡༣༦	1	དུམ་ཡི་མི་དག་དུམ་
༡༣༣	1	ཀྱི་			གཉིས་དེ་བཅུ་དུག
༡༣༤	2	མ་ཡིན་དེ།	༡༣༧	1	དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
༡༣༥	1	མ་ཐོབ་ཀྱང་	༡༣༨	1	འབེལ་
༡༣༦	1	ཉེ་བར་འདྲེས་པ་ནི།	༡༣༩	1	ཕྱེ་བ་
༡༣༧	1	བཞིན་པ།	༡༤༠	1	ཅམ་ཡང་མི་འཕྱུང་རྒྱུ་།
༡༣༨	1	ཀྱིས་	༡༤༡	1	མ་དོགས་
༡༣༩	2	བཞིན་དང་།	༡༤༢	1	ཐ་མ་
༡༤༠	1	ཚེ་འཕྱུལ་	༡༤༣	1	ནམ་གཞག་མི་ཤེས་ན་
༡༤༡	1	གཟུགས་	༡༤༤	1	དངོས་པོ་བདེན་པར་སྒྲུབ་པའི་
༡༤༢	1	རིག་པས་	༡༤༥	1	ཟག་མེད་
༡༤༣	1	ཀྱི་	༡༤༦	1	མཐར་ཐུག་
༡༤༤	1	དྲང་རེས་	༡༤༧	2	རྩོམ་གཅིག་
༡༤༥	1	ནལ་འཕྱོར་བཞི་			
༡༤༦	1	ཐར་པ་འདོད་པ་དང་།			
༡༤༧	2	བསྐྱོམ་			
༡༤༨	1	རིང་			
༡༤༩	1	སྒྲིལ་བར་འགྱུར་རྒྱུ་།			

མོག་ ༡༡༤ ཀ། “གཉིས་པ་ལ་བརྟུ།” ཞེས་ནི་ལྷན་འབྲུང་རུང་། གངས་བཙུ་
དུས་དག་མ་གཏོགས་མི་འབྲུང་ཞིང་། མཐུག་ཏུ་བཤད་པ་བྱེད་དུས་ས་བཙན་བཞི་པ་དང་
ལྷ་པའི་བཤད་པ་མི་སྟུང་།

མོག་ ༡༣༠ ཁ༽ མ་དཔེར་གཉིས་ཀར། བྱང་པ་ཉེར་བཞི་ཞེས་གསལ་ཡང་གྲངས་
བཅིངས་ཉི་ཤུ་མ་གཏོགས་མི་སྟངས་ ཅུ་བར་ ༡༥/བ/༥ བྱང་པ་ཉེར་བཞིའི་གྲངས་བཅི་
ཚུལ་འདི་ལྟར། ཡང་བྱང་པ་ཉི་མམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་བྱང་པ་དང་། ལྷན་གྱིས་
བྱང་པ་དང་། ལྷན་པ་ལས་བྱང་པ་དང་། ཉེན་བྱང་པ་དང་། འགྱུར་བར་བྱང་པ་དང་།
ཡོངས་སུ་ཐིན་པ་བྱང་པ་དང་། ཉམས་པར་བྱང་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱང་པ་དང་། འོད་
གསལ་བར་བྱང་པ་དང་། འོད་གསལ་བ་མ་ཡིན་པར་བྱང་པ་དང་། ཀུན་དུ་འགྲོ་བས་
བྱང་པ་དང་། ས་པོན་དང་བཅས་པར་བྱང་པ་དང་། ས་པོན་མ་ཡིན་པར་བྱང་པ་དང་།
གཟུགས་བརྒྱན་དང་དབང་འཕྲོར་བ་དང་མེས་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་བྱང་པ་དང་། གཅིག་
ནས་གཅིག་དུ་བྱང་པ་དང་། སྐད་ཅིག་ཞིག་ནས་བྱང་པ་དང་། ཡང་པ་དང་བལ་བས་བྱང་
པ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་བྱང་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྟེ་བས་བྱང་པ་དང་།
འདིག་པ་དང་འཆགས་པས་བྱང་པ་དང་། ཐོན་གྱི་དུས་ན་བྱང་པ་དང་། འཆི་བའི་དུས་
ན་བྱང་པ་དང་། བར་དུ་བྱང་པ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྟེར་བའི་དུས་ན་བྱང་པ་ལོ། ། ཞེས་
གསལ།

མོག་ ༡༣༩ ག༽ ཀུན་བརྟུས་ནམ་པར་བཤད་པ་ ༡༥༧/ན/༡་ མོས་པས་རྟོགས་
པ་ཅན་གང་། མོས་པ་རྟོགས་པའི་ས་ནམས་སུ་བཟོད་པ་རྒྱུ་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་
པོ་དང་རྒན་པའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་པའི་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའོ། །དེ་ཉིད་རིགས་ལ་གནས་
པ་ཐོག་མར་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་སྟོན་ལམ་བཟང་པ་ནས་བཟུང་ནས་རབ་རྟུ་དགའ་བའི་ས་ལ་
མ་ཞུགས་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ། མོ་སོ་རང་གི་འཇིག་རྟེན་ལམ་འདས་པའི་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
མོས་པའི་རྟོགས་པ་ཅན་ཞེས་བཟོད་དོ། །” ཞེས་འབྱུང་བས་ས་བཅད་དེའི་བཤད་པ་ཆང་
མ་ཆད་མེད་དམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་གཞི་ཆེ།

མཛད་པ་པོ།

ཤེས་རིག་དཔར་མ།

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྩེ་བརྟན་ སེམས་ཅམ་ རི་ མངོན་པ་ཀུན་བདུས།
 རྩེ་བརྟན་ སེམས་ཅམ་ ལེ་ ཀུན་ལས་བདུས་པའི་བཤད་པ།
 རྩེ་བརྟན་ སེམས་ཅམ་ ལེ་ ཀུན་བདུས་ནམ་པར་བཤད་པ།
 ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ། རྩེ་བརྟན་ དབུ་མ་ ཀེ་ བསྐྱེད་རིམ་དང་པོ།
 རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་བ། རྩེ་བ་གཟུགས་ཀྱི་
 རྩེ་ཆུང་ཆུང་ཆེ། ཀུན་བདུས་དར་ཁྲིཀ། རྩེ་ལོ་སྒྲུབ་ཀྱི་

སྒྲིལ་དཔར་མ།

རྩེ་བརྟན་བུམས་མགོན། མངོན་ལྟོགས་ཀྱི། རྩེ་བ་གསུམ་ཀྱི་
 རྩེ་བ་དག་འདུན་གྱི། མངོན་ཁྲིཀ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་
 རྩེ་ཆུང་ཆུང་གསལ་བའི་སྒྲིལ་ཆེ།
 རྩེ་ཆུང་ཆུང་གསལ་བའི་སྒྲིལ་ཆེ། ཀུན་བདུས་དཀར་འགྲེལ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་
 ཡོངས་འཛིན་ལེ་ཤེས་རྩེ་མཆན།

སེམས་སེམས་བྱང་གི་ནམ་གཞག་ རྩེ་མིག་གཉིས་པ་ཀྱི་

དབུ་མ་ཆུང་ཆུང་གི། སེམས་སེམས་བྱང་གི་ནམ་གཞག་ཅམས་ལེན་གནད་ཀྱི་དོན་གསལ།

ཆོས་ལོར་དཔེ་འགྲེམས་ཁང་དཔར་མ།

དཔལ་མང་པོ་ཏེ། སེམས་སེམས་བྱང་གི་ནམ་གཞག་རང་ཆུང་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

མཆོ་སྒྲིལ་དཔར་མ།

རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱོད། རྩེ་ལོང་ཆེ།

ཕྱང་ཆུང་ལོང་པའི་དོན་ཆེ། དག་ཡིག་མཁས་པའི་འབྲུང་གནས།

གངས་ཅན་བྱུང་ནིར་དཔེ་ཚོགས། བོད་ཐོབ་ཉེར་གཅིག་པ།

